

ဒေးလ်ကာနက်ဂျီသီသော
လူကျော်လူတော်များ
ညီညီနိုင်

BIOGRAPHICAL ROUNDUP
 by DALE CARNEGIE

ခုတ်ယာအကြိမ်

ဒို့တာဝန်အထူးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မဏ္ဍိုင်စု	ဒို့အထူး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မဏ္ဍိုင်စု	ဒို့အထူး
အချွန်အခြားအာဇာနည်တိုင်းပြည်စု	ဒို့အထူး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ★ ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ဖိုး အဆင့်မြှင့်တင်ပေးအား ဆန့်ကျင်ကြား
- ★ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေးအရေးအခင်းနှင့် နိုင်ငံတော်တိုက်ခတ်မှုကို ချောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြား
- ★ နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်ဖွဲ့စက်ခက်ခဲစာပိုက်ပျက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြား
- ★ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား တုံ့ရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ် ချမှန်ကြား

နိုင်ငံရေးတည်ချက် (၄) ခု

- ★ နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေး ခိုင်ရှင်အချွန်သောယာဇာနည်နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- ★ အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ★ နိုင်ငံ့မာယာညီ ပွဲစည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ★ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပွဲစည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီပွဲရွှေတိုတောက် သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ခု တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးတည်ချက် (၄) ခု

- ★ စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြား စီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံ ပွဲရွှေတိုတောက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ★ ခရီးကွက်စီးပွားရေးခပ်နှစ် ဝိပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ★ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများမိတ်ဆက်၍ စီးပွားရေးပွဲရွှေ တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ★ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ဝင်လုံးကို မှတ်တိုင်နှင့်အညီအားသည့် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ပို့ရေး

လူမှုရေးတည်ချက် (၄) ခု

- ★ အစွမ်းသားလုံး၏ စိတ်တက်နှင့် အကွင့်စာသိက္ခာ ပြင်ပရေး
- ★ အမျိုးမျိုး၏ စာတတ်ပတ်ပြင်ပရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ အမျိုးသားရေး အရေးအရာများ မကျောက်ဖျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- ★ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စွမ်းသန်ထက်မြက်ရေး
- ★ အစွမ်းသားများ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံရေးနှင့် ပညာရည် ပြင်ပရေး

ဒေးလ်ကာနက်ဂျီသီသော လူကျော်လူတော်များ

ညီညီနီနီ

DALE CARNEGIE'S BIOGRAPHY ROUND UP

တန်ဖိုး	၂၀၀၀ ကျပ်
အုပ်စု	၅၀၀ အုပ်
ပထမအကြိမ်	၂၀၁၀ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
ပျက်နှာဖုံး	ရဲရဲ
ထုတ်ဝေသူ	ဦးသိမ်းမင်း (၀၄၂၉၁) ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက် ၃၃၄၊ စလမ်း၊ ၁၁ရပ်ကွက် တောင်ဥက္ကလာပ၊ ရန်ကုန်မြို့။
ပုံနှိပ်သူ	ဦးဝင်းကျော်ထွန်း(၀၇၉၅၈) ပုံရွေးပုံနှိပ်တိုက်၊ ၈၁/၁၊ သံလွင်လမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
စာမူခွင့်ပြုအမှတ်	၄၀၀၅၅၈၀၅၁၀
အဖုံးခွင့်ပြုအမှတ်	၄၀၀၆၆၁၀၇၁၀

၉၁

ညီညီနိုင်

ဒေါ်လှနက်ကျီသိသော လူ့ကျော်လူ့ထောက်များ/ညီညီနိုင်-----ရန်ကုန်။
ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်။

၃၈၄ -စာ ၂၂-၅ x၁၉ စင်တီ။

(၁) ဒေါ်လှနက်ကျီသိသော လူ့ကျော်လူ့ထောက်များ

ပါဝင်သူများ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုမိုးစံ ဦးလစ်တီးလ်	၇
၂။	ကျော့ ဘားဖုဒ် ရှော့	၁၈
၃။	မဒမ်ကျွတ်ရီ	၂၆
၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကျော့ချ် စီမာရှယ်	၃၅
၅။	မတ်စ်တို့နိုး	၄၄
၆။	ဂျင်နရယ် ချားလ်စ် ဝင်းဂိတ်	၅၆
၇။	ဂျက် ကော့ ဒမ်ဆေး	၆၆
၈။	ဝင်စတန် ချာချီလ်	၇၇
၉။	အယ်လီ ကူဘတ်ဆန်	၈၆
၁၀။	ကလပ်ကောယ်လ်	၉၇
၁၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကလိုင်ယာ ရှန်းချော့	၁၀၈
၁၂။	ဂလင်း အယ်လ် မာတင်	၁၁၇
၁၃။	လော့ဒ် လူးဝစ္စ မောင့်ဘက်တန်	၁၂၇
၁၄။	ဆာဂျပ်ဟုတ်	၁၃၇
၁၅။	ကပ္ပတိန် ဒက်ဒီ ရစ်ကင်ဘက်ကာ	၁၄၅
၁၆။	ဂျွန် ဘယ်ရီဂိုး	၁၅၄
၁၇။	အော်လီဗာ ဝင်ဒယ်လ် ဟုမ်းစ်	၁၆၅

၁၈။	ကျင် ခရစ်ယာန် စမတ်စ်	၁၇၇
၁၉။	ဘားနိဒ် ဘရူချီ	၁၈၇
၂၀။	ကျင်နရယ် ဆိုမာ ဘရက်ဒ်လေ	၁၉၇
၂၁။	ဂျိုးဇက် စတာလင်	၂၀၇
၂၂။	ချက်စတာ ဒဗလျူ နီမစ်စ်	၂၁၇
၂၃။	မဒမ် ချန်ကော့ဂျိတ်	၂၂၇
၂၄။	ကျင်နရယ် မတ်စ် ဝိန်း ကလပ်စ်	၂၃၆
၂၅။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ	၂၄၆
၂၆။	ဆာမင် ဘာလင်	၂၅၇
၂၇။	ကပ္ပတိန် အက်ဒဝပ် အဲလ်စ်ဘာ့ဂ်	၂၆၆
၂၈။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ကလပ် မက်အာသာ	၂၇၅
၂၉။	ဆီရသီ ဒစ္စ	၂၈၅
၃၀။	မူဆိုလီနီ	၂၉၅
၃၁။	ဘင်း ခရော့စ်ဘီ	၃၀၃
၃၂။	ဖီးလ်မာရှယ် ဘားနစ် မောင်ဂိုမာရီ	၃၀၀
၃၃။	အဲလ်ဗရက် အီး စမစ်	၃၂၀
၃၄။	လော့ဒ် ဘီဗာဘရစ်	၃၃၁
၃၅။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချားလစ် ဒီ ဂေါလ်	၃၃၇
၃၆။	ကော်ဒယ်လ် ဟူးလ်	၃၄၆
၃၇။	ဟင်နရီ ကျေး-ကိုင်စာ	၃၅၆
၃၈။	ရိုက်ညီနောင်	၃၆၆

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျိမ်းစ် ဒိုးလစ်တီးလ်
General James Dolittle

ကမ္ဘာ အတော်ဆုံး
အစွန့်စားဆုံး လေယာဉ်သူရဲကောင်း

□ ပုလဲခိပ်ကမ်းကို ဂျပန်များ ဖုံးကြဲသောနေ့တွင် ဂျိမ်းစ်ဒိုးလစ်တီးလ်မှာ လေတပ်မတော် အရံတပ်ရင်းတစ်ရင်း၌ ဗိုလ်မှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက် ရှိခဲ့ပါ။ သူက မိတ်ဆွေများကို ဤသို့ ပြော၏။

“ငါကွာ ဒီစစ်ပွဲထဲကို တစ်ကိုယ်လုံး ပစ်ဝင်လိုက်ချင်စမ်းပါဘိ။ ဗုံးတွေ တစ်သိကြီးနှင့် တိုက်ခိုက် သွားကြပစ်လိုက်မယ်”

အတိအကျဆိုလျှင်၊ ထိုသို့ပြောပြီး ၄ လ ၁၁ ရက်အကြာမှာပင် တိုက်ခိုက်သည့် ဗုံးတွေ လေယာဉ်အပြည့်ရှိတိုင်း ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ် ပထမဆုံး ဖုံးကြဲချခဲ့လေတော့ သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ နှစ်မောင်း ၂၆၀၀ ကြာရှည်ခဲ့သောသမိုင်းတွင် ပထမဆုံး ဗုံးတွေ ကြံချလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါ၏။ ဗုံးဒဏ်ကြောင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့်လည်း ငရဲ ကျသွားရသည်။

ဗုံးတွေက စစ်သင်္ဘောကြီးတွေကို မီးဟုန်းဟုန်းတောက်စေခဲ့သည်။
 လေယာဉ်စက်ရုံကြီးတွေကို ဖောက်ခွဲပစ်လိုက်သည်။ လောင်စာဆီတိုင်ကီများမှ
 မီးခိုးတွေက ကောင်းကင်ယံသို့ ပေပေါင်း သောင်းချီ၍ လွင့်ပျံခဲ့ရသည်။
 လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုက အပျက်အစီးများပြားလွန်းသဖြင့် ဂျပန် လေကြောင်း
 ကာကွယ်ရေး တာဝန်ခံအရာရှိများ သူတို့ကိုယ်သူတို့ သတ်သေသွားကြသည်။
 ဒိုးလစ်တီးလ်လည်း တောင်အာဖရိကရှိ အမေရိကန်လေတပ် စစ်မဟာဗျူဟာ
 ဌာနတွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်နှင့် ဗျူဟာမှူးရာထူးကို ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရတော့သည်။ သူ့ဗုံးကြဲ
 လေယာဉ်ကြီးများက စစ္စလီကျွန်းကို တက်သိမ်းသော ကမ်းတက်တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို
 အကာအကွယ်ပေးရသလို၊ သူတို့ကလေယာဉ်များကလည်း အီတလီများ
 လက်နက်ချအညံ့ခံသည်အထိ ဝိုင်းတိုက်ပေးနိုင်ခဲ့ကြ၏။

ကျွန်တော်သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်က ဂျင်မီ ဒိုးလစ်တီးလ်နှင့်
 တွေ့ဆုံရန် အထူးအခွင့်အရေးတစ်ရပ် ရခဲ့သည်။

သူကား ကျွန်တော် တွေ့ဖူးသမျှလူတွေထဲတွင် အံ့မခန်းလှသားတစ်ယောက်
 ဖြစ်ပါ၏။ သူနှင့်ပတ်သက်၍ တောင်အမေရိကတိုက် ချီလီနိုင်ငံ၌ နှစ်ပေါင်းများ
 စွာအကြာက ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို အံ့ဩစရာအကောင်းဆုံး ကြားသိခဲ့ရပါသည်။

မြောက်အမေရိက၊ တောင်အမေရိကနှင့် ဥရောပနိုင်ငံများမှ လေသူရဲတွေ
 ဟိုတယ်ဘစ်ခုကပါတီပွဲတွင် ဆုံဆည်းမိကြသည်။

အသီးသီးအစွမ်းပြကြရာမှ ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်အလှည့်တွင် ကျွမ်းဘားသမား
 ဖြစ်ခဲ့သော သူက ၂ ထပ်တိုက် ပြတင်းပေါင်ပေါ်တွင် ကင်းမြီးကောက် ထောင်ပြ
 လိုက်လေ၏။ ပြီးတော့ ပြတင်းဘေးပေါင် ၂ ဘက်ကို ဖမ်းဆုပ်ကိုင်ပြီး သူ
 တစ်ကိုယ်လုံးကို အပြင်ဖက်သို့ တဖြည်းဖြည်းချင်းဆန့်ထုတ်၍ မြေပြင်နှင့် တစ်တန်း
 တည်းမျှညှိုးပြိုင်ကျအောင် ဖြောင့်ပြခံပြန်သည်။

ထိုအချိန်က နွေရာသီဖြစ်၍ ဟိုတယ်အိုကြီး၏ သစ်သားပြတင်းပေါင်
 တွေမှာလည်း ဆွေးပြီးကျွတ်ဆတ်နေသဖြင့် ပြုန်းခနဲ ကျိုးကျသွား၏။ ဂျင်မီက
 ပြတင်းပေါက်အောက်ပေါင်ကို ဖမ်းခိုထားလိုက်ရာမှ ပေ ၂၀ မြင့်သော ကွန်ကရစ်

ပလက်ဖောင်းအထက် လေထဲတွင် တွဲလောင်းကြီးဖြစ်နေ၏။ နောက် တအောင့်
 အကြာမှာပင် လက်လွတ်ပြီး ပလက်ဖောင်းပေါ်သို့ ဝုန်းခနဲပစ်ကျသွားရတော့
 သည်။ သူ့ခြေချင်းဝတ် ၂ ဖက်စလုံး ကျိုးသွား၏။

သူကုန်ခဲ့ပုံကို ဂျင်မီက ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ပြန်ပြောပြခဲ့ရာ၌ “ကျွန်တော်
 ပလက်ဖောင်း ပေါ်ကျလိုက်တာနှင့် အရိုးတွေကျိုးထွက်လာတာ အတိုင်းသား
 မြင်လိုက်ရတယ်ဗျ” ဟူ၏။

စာရေးသူကိုယ်တိုင်သာ ပေ ၂၀ မြင့်သောလေထဲမှာ တိုးလိုးတန်းလန်း
 ကြီးဖြစ်နေလျှင် ကယ်ပါယူပါတစာစာဖြင့် ငယ်သံပါအောင်အော်မိမှာ ကျိန်း
 သေပါပဲ။

စာရေးသူက ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်၏ဇနီးကို “သူ ပြုတ်ကျတော့မယ့်အချိန်
 မှာ ဘာဖြစ်လို့ အကူအညီ အော်မတောင်းတာလဲ” ဟု မေးမိသည်။ သူမက
 “အဲသလို ကြောက်အားလန့်အားအော်မယ့်အစား သေလိုက်တာကောင်းမယ် ဆိုပြီး
 အသေခံလိုက်မယ့်လူရှင့်” တဲ့။

ထိုမတော်တဆမှုက ဟိုယခင် အနှစ် ၂၀လောက်ကဖြစ်ခဲ့သည့်တိုင် ပလက်
 ဖောင်းမာမာပေါ်တွင် လျှောက်သောအခါတိုင်း နာနေဆဲဖြစ်ကြောင်း သူ့ဇနီးက
 ပြောပြခဲ့၏။

ထိုစဉ်က ချီလီနိုင်ငံကို ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ် ဘာလုပ်ဖို့ ရောက်ခဲ့ရတာလဲ။
 သူ့ကို ချီလီ လွတ်လိုက်သည်က ဥရောပ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့်
 ပြိုင်၍ အမေရိကန်လေယာဉ်တွေကို ရောင်းချဖို့ပင် ဖြစ်၏။ ဂျာမနီ၊ အင်္ဂလန်၊
 ပြင်သစ်မှ မိုက်ရှူးရဲရာတွင်စံတင်လောက်သည့် လေသူရဲတွေက ချီလီသမ္မတကြီး
 ရှေ့၌ ‘သူတို့လေယာဉ်တွေ ဘယ်လောက်ကောင်းကြောင်း’ အစွမ်းကုန်သရုပ်ပြ
 ဖို့ ရောက်ရှိနေကြသည်။ လေယာဉ်ပြပွဲကျင်းပမည့်နေ့သို့ ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ ပြပွဲသို့
 ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ် ရောက်လာမယ်လို့ ဘယ်သူမျှ မတွေးမိကြ။ သူ ဘယ်လို
 ရောက်လာနိုင်ပါတော့မလဲ။ ခြေ ၂ ဖက်စလုံးသွင်သွင်ကျိုးလို့ ဆေးရုံတက်နေ
 ရသည် မဟုတ်လား။

ဒါပေမယ့် ဂျင်မီက ခုတို့ကို အရူး လုပ်ပစ်လိုက်သည်။ သူ့ ခြေချင်းဝတ် ၂ ဖက်မှာ ပလာစတာကိုင်ထားတာကို လွှငယ်တစ်စင်းနှင့်ဖြတ်ပြီး လေယာဉ်ကွင်း သို့ရောက်အောင်လာကာ သူ့လေယာဉ်ဦးပိုင်းစက်ခန်းထဲ တိုးဝင်ခဲ့၏။ ထို့နောက် သူ့ခြေချင်းဝတ်တွေကို လေယာဉ်ပုံထိန်းသံချောင်းတွင် သားရေပတ်နှင့်ပူးချည်ပြီး တောင်အမေရိကသားတွေ တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် ဘယ်တုန်းကမျှ မမြင်ဖူးခဲ့သော လေယာဉ်ကျွမ်းအမျိုးမျိုး၊ စတုရံထွင်ပုံစံအသွယ်သွယ်ကို ရင်သပ်ရှုမောဖွယ် ဟယ်ခနဲ၊ ဟာခနဲဖြစ်အောင် ပုံသန်းပြလိုက်သည်။

သူ အော်ဒါတွေ တန်းရခဲ့ရာက လေယာဉ်အများအပြား ရောင်းချခဲ့ရတော့ သည်ပေါ့။ သို့သော် မြေပေါ်ပြန်ဆင်းခဲ့သည့်အခါမှ သူ့ခြေချင်းဝတ် ၂ ဖက်စလုံး ပြန်ကျိုးကုန်လေပြီ။ ဆေးရုံပေါ်ပြန်ရောက်ခဲ့သည့် ဂျင်မီက ပလာစတာအသစ် ကိုင်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သဖြင့် ခွဲစိတ်ဆရာဝန်တွေ လက်လန်သွားရသည်။

ဂျင်မီက သူ့မိတ်ဆွေတစ်ဦးကိုလွှတ်ပြီး အမျိုးသမီးအတွင်းခံအင်္ကျီ တစ်ထည်ကို ဝယ်ခိုင်းလိုက်ကာ၊ ထိုအထဲမှ သံမဏိချောင်းကလေးတွေကိုထုတ် ၍ ကျိုးနေသောသူ့ခြေချင်းဝတ်တွေကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ်တုပ်နှောင် ထားလိုက် ၏။ ပြီးတော့ သူ့လေယာဉ်ရှိရာသို့ တစ်ခေါက်ပြန်တက်ခဲ့ပြီး၊ ဘယ်သူ့ကိုမျှ အသိမပေးဘဲ၊ အင်းဒီးစ်ကို ဖြတ်သန်းကာ မိုင်ပေါင်း ၁၅၀၀ ကျော်ဝေးသော ဘိုလီဗီးယားသို့ ပျံသန်း၍၊ ဘိုလီဗီးယားအစိုးရထံ လေယာဉ်တွေ သွားရောင်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပြန်သည်။

သူသည် ဘိုလီဗီးယားသို့ပျံခဲ့ရာ၌ ဘိုလီဗီးယားအစိုးရက 'သူလျှို့' ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ပစ်ချဖို့ကြံခဲ့သည့်အတွက် ပြန်လှည့်ပြီး ချီလီသို့ မောင်းပြေးခဲ့ရပြန်၏။ ထိုအခါမှာလည်း ကျိုးနေသောခြေချင်းဝတ်တွေနှင့် လေယာဉ်တက်မကို သံညှပ် တွေဖြင့်တွယ်ပြီး မောင်းနှင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်သည် အလာစကာပြည်နယ်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့၏။ သူ့ခမာ အလာစကာပြည်နယ်၌ ၈ နှစ်လောက်ပဲ နေလိုက်ရသည်။ အကြောင်းမှာ သူ့ဖခင်ကြီးက ရွှေတူးဖော်ရန် စကက်ဝေးသို့ ဒရောသောပါး ပြိုဆင်းသွားသော လူတွေနှင့်အတူ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သောကြောင့်ပင်တည်း။

ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်၊ သို့မဟုတ် တိုက်ဖျိမြို့ပေါ်သို့ ခုံးကြဲဖို့နှင့် လူကြမ်း လူရမ်းကလေးဖြစ်ဖို့ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာခဲ့သော ချာတိုတ်ကလေးသည် ဟိုး မြောက်ဘက်အစွန်အဖျားဒေသမှ ကြမ်းတမ်းခက်ထရော်လှသော ရွှေတွင်းတူး စခန်းများ၏ ရင်တုန်လှုပ်ရှားဖွယ်ရာများကို နှစ်သက်မြတ်နိုးခဲ့၏။

သူက သတ်ပုတ်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဝါသနာပါခဲ့သလို၊ 'နှမ်း' တွင် ကျောင်းနေစဉ် ချာတိုတ်ကလေးဘဝမှာပင် တခြားချာတိုတ်တွေနှင့် မကြာမကြာ နောင်ဂျိန်ပလေးခြင်းဖြင့် သူ့အစွမ်း၊ သူ့ဗီဇကို ပြခဲ့သည်။

တစ်ခုသော စနေနေ့ညတွင် လမ်းဆုံတစ်ခု၌ ကောင်ကလေးတစ်အုပ်နှင့် သူ တစ်ကိုယ်တည်း ရန်ပွဲခွဲခဲ့ရာ ရဲကဖမ်းပြီး အချုပ်ထံထည့်လိုက်၏။ ထိုရဲက ဂျင်မီကို သနားသွား၍ သူ့အမေဆီ ဖုန်းဆက်၏။

"ဒီမှာ မစွဲစိဒိုးလစ်တီးလ်။ ခင်ဗျားအတွက် သတင်းဆိုးတစ်ပုဒ် ပြောပါရ စေ။ ခင်ဗျားသားဂျင်မီ လမ်းပေါ်မှာရန်ဖြစ်လို့ အခု အချုပ်ထံ ရောက်နေလေရဲ့"

သည်ညက စနေနေ့ည။ ဂျင်မီအမေကလည်း အိုင်းရစ်ရုံအမျိုးသမီး တစ်ယောက်။ သူမ သားအကြောင်း သူမ နားလည်သည်။ သည်တော့လည်း ပြန်ပြောလိုက်ပုံက -

"ကောင်းပါပြီ ရဲကြပ်ကြီးရယ်။ ခုလိုအကြောင်းကြားတာကို ကျေးဇူး တင်ပါတယ်။ ကျွန်မ လာမယ့်တနင်္လာနေ့ကပျ သူ့ကို ကျောင်းချိန်အမီ အချုပ်က လာထုတ်ပါ့မယ်" တဲ့။

ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်သည် ကာလီဖိုးနီးယားသို့ပြန်ရောက်တော့ အထက်တန်း ကျောင်းလက်တွေ့ချန်ပီယံဘွဲ့ကို ရယူနိုင်ခဲ့ပြီး၊ ဆုကြေးစားအဖြစ် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့ပေမယ့် သူ့အဖေက ရွှေရောဂါထနေတုန်း ဖို့ ဂျင်မီကို သတ္တုတွင်းအင်ဂျင်နီယာလုပ်ဖို့သာ ဆွယ်တရားဟောခဲ့၏။

ဂျင်မီလည်း ကာလီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ် သတ္တုတွင်းသင်တန်းကျောင်းတွင် ၃ နှစ်ရွှေတူးဖော်ရန် ပညာသင်ကြားခဲ့ရသည်။

ထိုမှနောက် တစ်ညနေမှာတော့ ဂျင်မီတစ်ယောက် မစ်ဒယ်ပိတ်တန်း လတ် ရွှေးစင် ရွှေးချယ်နေရာ လက်တွေ့ရုံထဲသို့ ရောက်သွားမိ၏။ စတင်းဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်နှင့်

ကာလီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ်ကြီး ၂ ဒုတိယ အကြိတ်အနယ်ယှဉ်ပြိုင်ထိုးသတ်မည့် လက်ဝှေ့ပွဲကြီး ကျင်းပတော့မည်ဖြစ်၍၊ ပြိုင်ဖက်ဟောင်းကို အလဲထိုးနိုင်ရန် အဲဒါကြီးစားနေခြင်း ဖြစ်၏။ လက်ဝှေ့နည်းပြက ဂျင်မီကို အကဲခတ်သည်။ ဂျင်မီက အရပ်ပုပေမယ့် သန်မာတောင့်တင်းသည်။ နည်းပြဆရာက

“ဒီမယ်ကြည့်စမ်း ဒိုးလစ်တီးလ်။ ဒီဗလကောင်ကြီးတွေထဲက တစ်ယောက် ယောက်နှင့် မထိုးရဲဘူးလား။ မင်းအနေနှင့် အဲဒီကောင်ကို ရေရေ လည်လည် လှေကုန်ပုံသွင်းပေးနိုင်မှာပါကွာ”

ဂျင်မီလည်း ကြီးဝိုင်းထဲဝင်ခဲ့ရာမှ ပထမပြိုင်ဖက်တစ်ယောက်ကို ပထမ အချိန်မှာပင် အလဲထိုးပစ်လိုက်နိုင်သည်။ ဒီနောက် ဒုတိယတစ်ယောက်ကိုလည်း တစ်ချိတ်တည်းနှင့်ပင် လှဲသိပ်ခဲ့ပြန်သည်။ နောက်တစ်နေ့မှာတော့ တတိယမြောက် သားကောင်ကို ဒုတိယအချိတ်တွင် မှောက်သွားစေခဲ့၏။ သံမဏီမောင် လက်သံ ပြောင်လိုက်ပုံကဖြင့် တက္ကသိုလ်တစ်ခုလုံး သောသောည့်ခဲ့ရပါပြီ။

‘ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်’ အမည်ရှိ ဘင်တန်ဝိတ်တန်းလက်ဝှေ့သမားကလေး သည် မစ်ဒယ်ဝိတ်တန်းသို့ပင် တစ်ဆင့်တက်၍ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ကြောင်း ကာလီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ်ကြီးက အသိအမှတ်ပြုလိုက်ရ၏။

ရက်အနည်းငယ်ကြာပြီးနောက် တက္ကသိုလ်ကျောင်းပေါင်းစုံ လက်ဝှေ့ ဗိုလ်လှပွဲကြီး ကျင်းပခဲ့တော့သည်။ ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်လည်း စတင်းဖို့ဒ်က ပြိုင်ဖက် လက်ဝှေ့ကျော်နှင့် ရင်ဆိုင်ထိုးသတ်ရန် ကြီးဝိုင်းထဲ ဝင်ရောက်ခဲ့ပေပြီ။

ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်က ၅ ပေ ၆ လက်မသာ ရှိ၍၊ သူပြိုင်ဖက်မှာ ၆ ပေ ၆ နီးပါး လူထွားကြီး။ ပွဲကြည့်ပရိသတ်တွေ လှောင်ရယ် ရယ်ကြ၏။ သူတို့က တကယ့်ကို ရယ်စရာဟာသပဲလို့ ထင်လိုက်ကြ၏။ စတင်းဖို့ဒ်က လူထွားကြီး ကလည်း ရယ်စရာပဲလို့ မှတ်ခဲ့၏။

ဒီဇွဲတ်လေးနှင့် နင်လား ငါလားထိုးလို့မှ တော်ပါ့မလား။ အခန့်မသင့်လို့ လက်သီးတစ်ချက်နှင့် အသက်ပါသွားရင် ဒုက္ခ။ အေးလေ- ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ပရိ သတ်တွေပွဲကျသွားအောင် ဒီမုန်စာကလေးကို ကြီးဝိုင်း ၃-၄ ပတ်စာတော့ လှည့်ပြီး ကျီစယ်လိုက်ဦးမှပါပဲ”

ဒေါက်တာ ခေါင်းလောင်းထိုး၍ လက်ဝှေ့ပွဲ စခဲ့ပါပြီ။ ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်က စပြီဟောဆိုကတည်း တရားထိုး ပြေးဝင်သည်။ ညာလက်သီးအယောင်ပြုပြီး ဘယ်ဝိုက်လက်သီးဖြင့် လူထွားကြီး၏မေးရိုးကို ဒိုင်းခနဲ ထိုးပစ်လိုက်၏။ လူထွားကြီး ဝှန်းခနဲ ဖင်ထိုင်မော့သွားတော့သည်။ ၁ မှ ၁၀ အထိ နံပါတ်ရေသည်။ သူ့ခမျာ လုံးဝ ပြန်မထနိုင်တော့။ ကမ္ဘာကြီးနှင့် တစ်နာရီလောက် အဆက်ပြတ် နေပြီးမှ ကံကောင်းထောက်မစွာ စတင်းဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်က မစ်ဒယ်ဝိတ် လက်ဝှေ့ ကျော်ကြီး သတိပြန်လည်လာ၏။ တစ်ချိတ်တည်း ပွဲသိမ်းသွားပါပြီ။ ပရိသတ်လည်း ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်ကြရတော့သည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ် ဂျိမ်းဒိုးလစ်တီးလ်၌ သား ၂ ယောက်ရှိခဲ့၏။ တစ်ယောက်က လေတပ်မတော်ထဲမှာ၊ နောက်တစ်ဦးက ဝက်စပိုင်စစ်တက္ကသိုလ်မှာ။ ဂျင်မီက သူတို့ကို ကလေးပေါက်စနာဘဝကပင် အတိုက်အခိုက်အသတ်အပုတ် လှေကုန်ပေးခဲ့၏။

သူ့ဖခီးက ကျွန်တော့်ကို ဖောက်သည်ချရာတွင် ‘ကလေးတွေ ၆ နှစ် သားလောက်မှာပင် ဂျင်မီကလေးထောက်လျက် သူတို့ကို လက်ဝှေ့ထိုးသင်ပေးခဲ့ သည်’ တဲ့။ အကြီးကောင်လေးအားလည်း ‘ဖေဖေကို အလဲထိုးနိုင်ရန် မြင်းကလေး တစ်ကောင် ဆုချမယ်’ လို့ မျှော်လင့်ချက်ပေးခဲ့၏။

ချာတီတ်အဖို့ မြင်းတော့ ဘယ်လိုမျှ ရက်စိမ်း မကြုံခဲ့ပါ။ ဒါပေမယ့် အပျော် တမ်းထိုးရင်းက သူ့အဖေ၏သွားတစ်ချောင်း ကျိုးထွက်သွားအောင် လက်သီး စွမ်း ပြလိုက်မိ၏။ ဒီအတွက် ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ် စိတ်များ ဆိုးသွားလေမလား။ ဝေလာ ဝေး။ သူက ဂုဏ်တောင် ယူလိုက်ပါသေးရဲ့။

နောက်တစ်နေ့ လေကြောင်းပျံသန်းမှုညီလာခံကို သွားတက်ရင်းက သူ့သွား ကျိုးရာကို လူတိုင်းစေ့ပြလျက်၊ “ဒါ ငါ့သားက ဆော်ထည့်လိုက်တာလေ” ဟုပင် ကြွားလိုက်သေးဆိုပဲ။

ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်သည် မုန်တိုင်းဆန်ဆန် ထင်ရာစိုင်းခဲ့သောဘဝ တစ်လျှောက်၌ လေကြောင်းပျံသန်းမှုသမိုင်းတွင် ‘ပထမ ၅ မျိုး’ ကို တံခွန်စိုက် မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့၏။

- သူသည် အမေရိကတိုက်ကို တစ်ရက်တည်းနှင့် ဖြတ်ပျံသန်းနိုင်ခဲ့သော ပထမဆုံးလူ ဖြစ်ခဲ့၏။
- ပြီးတော့ အန္တရာယ်များလွန်းလို့ 'သွားမလုပ်နှင့်။ သေမှာပဲ' ဟု လေသူရဲ တိုင်းကယုံကြည်သော လေယာဉ်အပြင်ထွက်၍ လူကိုယ်တိုင် ပျံသန်းပြသည့် စွန့်စားမှုကိုလုပ်ပြရာတွင်လည်း သူက 'ပထမ'။
- ထို့အပြင် ကိုယ် ဘယ်ရောက်နေတယ်ဆိုတာ အပြင်ပတ်ဝန်းကျင်ကို မကြည့်ဘဲ ဒိုင်ခွက်နှင့်စက်ကိရိယာတွေကို အသုံးပြု၍ အတက် အဆင်း လုပ်နိုင်၊ ပျံသန်းနိုင်ကြောင်း လက်တွေ့သက်သေပြခဲ့တာကလည်း သူ ပထမ။
- ရိုးရိုးလေယာဉ်တစ်စင်းကို ၁ နာရီ မိုင် ၃၀၀ ကျော်အောင် မောင်းခဲ့ရာမှာ လည်း ပထမ။
- ဂျပန်ကို ဝှံးကြဲသူတွေထဲမှာလည်း ပထမ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျိမ်းဒီလစ်တီးဂ်သည် သူမတူအောင်ထူးချွန်ထက်မြက်သော လေသူရဲတစ်ဦးပင်ဖြစ်လင့်ကစား မာန်မာန လုံးဝမရှိ။ ပကတိရိုးသားသူ တစ်ယောက်ပါ။

လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်က နာမည်ကျော်လေသူရဲ ဖရန်စဟော့ကက်စ်က 'လေယာဉ်မောင်းများရဲ့ အမှတ်တရ' အမည်ဖြင့် စာအုပ်တစ်အုပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သူက ဂျိမ်းဒီလစ်တီးဂ်နှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အတွေ့အကြုံများကို တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍ ဖွင့်၍ ရေးဖွဲ့ထားခဲ့၏။

ဂျိမ်းဒီလစ်တီးဂ်ကတော့ အခြားလေသူရဲတစ်ယောက်အကြောင်းကို ချီးမွမ်း ခန်းဖွင့်ထားပြီး၊ သူ့ကိုယ်သူ ကိုယ်ရည်သွေးသော စကားတစ်လုံးမျှမပါခဲ့။

ဂျိမ်းဒီလစ်တီးဂ်သည် သူ့အမှား၊ သူ့ချွတ်ယွင်းချက်ကို ရှင်းပြဖို့ ဘယ် တော့မျှ မကြိုးစားတတ်။

သာဓကအားဖြင့် ၁၉၂၂ ခုနှစ် ဒုဗိုလ်ဖြစ်ခဲ့စဉ် တစ်ည၌ ဖလော်ရီဒါပြည်နယ် ဂျက်ဆင်ဗီလ်အခြေစိုက်စခန်းမှ 'ဒီအိပ်ချ် ၄' အမျိုးအစား လေယာဉ်တစ်စင်းကို မောင်းတက်ခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပျက်၍ ထိုးဆင်းခဲ့ရသည့်နောက် အထက်အရာရှိများ က လေယာဉ်ပျက်အနီးတွင်ရပ်နေသောသူ့ကို လေယာဉ်ပျက်ခွဲခြင်းအကြောင်း မေးမြန်းစစ်ဆေးကြ၏။ ဂျိမ်းဒီက လေယာဉ်ကို အပြစ်မတင်ပါ။

"လေယာဉ်ပိုင်းလော့ ည့်လို့ဖျင်းလို့ဖြစ်ရတာပါ။ ဒါပါပဲ" ဟု ပြန်ဖြေခဲ့ သည်။ အစီရင်ခံစာတင်သောအခါမှာလည်း ဂျိမ်းဒီလစ်တီးဂ်က လိုရင်းတိုရှင်းသာ ရေးဖို့လိုက်၏။

၁၉၂၉ ခုနှစ် ကလိပ်လင်ဒ်လေယာဉ်ပြိုင်ပွဲမှာလည်း ဒီလစ်တီးဂ်လဲသရုပ်ပြဖို့ အထူးလေယာဉ်တစ်စင်းကို အမေရိကန်တပ်မတော်က တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ သူသည် လေယာဉ်ကွင်းသို့ရောက်ချိန်အထိ သူ မောင်းပြုရမည့် လေယာဉ်ကို မမြင်ဖူးသေးချေ။

သူက ခြေမြန်လက်မြန်ပင် လေယာဉ်ပေါ်တက်၍ အစမ်းမောင်းပျံခဲ့ရာမှ ၁ မိနစ် ၃ မိုင်နှုန်းဖြင့် အရှိန်ပြင်းစွာထိုးဆင်းခဲ့သည်။ လေယာဉ်တောင်ပံတစ်ဖက်က ရုတ်တရက် ပြတ်ထွက်သွား၏။ ဂျိမ်းဒီလစ်တီးဂ် လေယာဉ်ပေါ်မှ ခုန်ထွက်ပြီး လေထီး နှင့် ပြန်ဆင်းလာရသည်။ ချက်ချင်းပင် လေယာဉ်နောက်တစ်စင်းကိုပြောင်းစီးကာ ပြပွဲကို ဆက်ပြခဲ့၏။

တပ်မတော်က ယင်း မတော်တဆမှုကို 'အပြည့်အစုံအစီရင်ခံရန်' သူ့အား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ သည်တော့ သူက အစီရင်ခံစာရေးတင်လိုက်၏။ 'အတောင် ကျိုးသည်။ ခုန်ဆင်းသည်' လို့သာ။

ဂျိမ်းဒီသည် အပြောင်အနောက်လည်း သန်၏။

လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်က ဂုဏ်ထူးဆောင်သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် လေ ကြောင်းပျံသန်းမှုပါ ရုဂ္ဂများ၏ ညီလာခံတစ်ရပ်၌ ဟောပြောပေးရန် သူ့ကို ဖိတ် ကြားခဲ့ကြသည်။

သူက ခေတ်မီဖောက်ခွဲရေးလက်နက်များ ခင်းကျင်းပြသသည့် နမူနာများ၊ တပ်မတော်မှ အသစ်ထုတ်လုပ်ခဲ့သော အင်အားကြီးမားသည့် ဝှံးကြီးများ၏အစွမ်း အာနိသင်များကို အာပေါင်အာရင်းသန်သန်ဖြင့် ဟောပြောလိုက်၏။ ထို့နောက် ဘူးငယ်ကလေးတစ်လုံးကို ထုတ်ပြုပြီး-

"ဟောဒါကလေးကလည်း ဖောက်ခွဲရေး လက်နက်ဆန်း တစ်ခုပဲ။ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့သမျှထဲမှာတော့ အင်အားအပြင်းထန်ဆုံး ဆိုရမယ်။ ဒီဘူးကလေး

ကို ကျွန်တော် အခု လွတ်ချလိုက်တာနှင့် ဟောဒီဟိုတယ်ကြီးတစ်ခုလုံး အစိတ်စိတ် အမြှာမြှာ ဖြစ်သွားမှာ သေချာတယ်”

စင်စစ်တော့ ထိုဘူးကလေးမှာ ပေါက်ကွဲစရာ ဘာမျှမပါ။ ရေတွေ ထည့်ထားသည့် ရေဘူးကလေးသာဖြစ်၏။ သို့နယ်ပြောပြီး တစ်မိနစ်ပင်မကြာ လိုက်။ ကိုလူနောက်က ထိုဘူးကလေးကို စကားပြောစင်ကလေးပေါ်မှ ကြမ်း ပေါ်သို့ တိုက်ချလိုက်သည်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာလည်း ခန်းမနောက်ဘက်ရှိ သူငယ် ချင်းတစ်ယောက်ကို ကျည်ထည့်ထားသော ပြောင်းတို ၂ လုံးဖြူးသေနတ်ဖြင့် ပရိသတ်ခေါင်းပေါ် ကျော်ပစ်ခိုင်းခဲ့သလို၊ အခန်းမီးတွေကိုလည်း ဝင်းခနဲ လက်ခနဲ ဖြစ်အောင်လုပ်ရန် ဂျင်မီက ကြိုတင်စီမံထားပြီးသား။

ဘာတွေဖြစ်ကုန်မလဲဆိုတာ တွေးသာကြည့်ကြပါတော့။

ခန်းမတစ်ခုလုံးရှိ လူတွေ ဝရန်းသုန်းကား ကျွမ်းထိုးမှောက်ရန် အပြေးအလွှား ဖြောင်းဆန်သွားသည့်ကြားက လူတစ်ယောက်ခမျာ နောက်လူတစ်ယောက်၏ မီးရဲနေသောဆေးပြင်းလိပ်ကြီးနှင့် ထိုးခိရာ “အမယ်လေးဗျ ကျွန်တော်ကိုမှန်သွား ပြီ” လို့ ထံအော်လိုက်ပါရောလား။

ဂျင်မီနှင့်သူ့အဖွဲ့က လူကွယ်ရာမှာ အူနှိပ်ပြီးဟားလို့မဆုံး။

ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်သည် ၁၉၁၈ခုနှစ် ခရစ်စမတ်အကြိုညမှာ သူတို့ အထက် တန်းကျောင်းမှ ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်း ငယ်ချစ်ဦးလေးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ သူက သူမကို ‘ဒိုးလစ်တီးမြို့စားကတော်ကလေး’ဟု ချစ်စနိုးခေါ်သည်။

ကျွန်တော်က မြို့စားကတော်ကလေးအား ‘ဂျင်မီတစ်ယောက် ပူပင်သောက ဖြစ်တတ်သလား’ လို့ စပ်စုမိ၏။ သူမ အဖြေက

“သူက ဘာအကြောင်းနှင့်မျှ ပူပင်သောကရောက်တာ မတွေ့ဖူးဘူးရှင်။ နောက်ပြီး ဘာကိုမျှ ကြောက်တယ်လို့လည်း မရှိခဲ့ဘူး”

ငိုလဲမျိုးချုပ်ဂျင်မီဒိုးလစ်တီးလ်၏ အစွမ်းသတ္တိများမှာ ‘အကြားအမြင် ဗဟု သုတ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအားကောင်းခြင်း၊ အတွေ့အကြုံကြွယ်ဝရင့်သန်ခြင်း’ တို့ကို အခြေခံခဲ့၏။

သူသည် ၁၉၂၄ ခုနှစ်တွင် မက်ဆာချူးဆက်စက်မှုတက္ကသိုလ်မှ မဟာသိပ္ပံ ဘွဲ့ ရခဲ့သည်။ နောက် ၁ နှစ်အကြာတွင် ထိုကျောင်းတော်ကြီးမှပင် ဒေါက်တာဘွဲ့ ကို ထပ်မံရရှိခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သော ၃ နှစ်က သူသည် လေကြောင်းပျံသန်းမှုအတတ်သင်သိပ္ပံ၏ ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် ခန့်ထားခံရ၏။ သူ့ကျောင်းသည် လေကြောင်းပျံသန်းမှု လောကတွင် အတုမရှိသောဂုဏ်ထူးဘွဲ့ထူးတွေ ပေးအပ်နိုင်သော ကျောင်းကြီး ဖြစ်ခဲ့၏။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဆောင်းဦးပေါက်ကလေးမှာတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒိုးလစ်တီးလ် သည် မက်မောဂုဏ်ယူလောက်သော ဂျပ်ဂျင်ဟိမ်းတံဆိပ်ကြီး (Guggenheim Medal) ကို လေယာဉ်ပျံသန်းမှုသမိုင်းတွင် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်စွာ ဂုဏ်ထူးဆောင် ပေးနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ချီးမြှင့်ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရပါလေတော့သည်။

ဂျော့ ဘားနဒ် ရှော့ George Bernard Shaw

မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတွေကိုပင်
မပေါ်ရဲလောက်အောင် အရက်ကြီးသူ။
ခုတော့ သူက
တစ်ခေတ်မှာတစ်ယောက်
အကောင်းဆုံးအပြောအဟောသမား။

□ ဒီကမ္ဘာတွင် နာမည်အတိုကောက်ဖြင့် ထပ်ဖန်တလဲလဲ ရည်ညွှန်းခံရလောက်
အောင် အထူးထင်ရှားကျော်ကြားသူ များများစားစားမရှိလှပါ။ ထိုအနက်မှ
တစ်ယောက်ကတော့ အိုင်းရစ်ရှ်လူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်၍ သူ့အတိုကောက်နာမည်က
‘ဂျီဘီအက်စ်’ (GBS) ဟုတွင်ပြီး၊ သူ့ခေတ်မှာတော့ နာမည်အကြီးဆုံး စာပေသမား
တစ်ဦး ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

သူ၏ ဆန်းကြယ်လှသောဘဝဇာတ်ကြောင်းကို ရေးဖွဲ့ထားသော စာအုပ်
တစ်အုပ်၏ခေါင်းစဉ်မှာ သူ့နာမည်ရင်းကိုပင် မသုံးဘဲ၊ ‘ဂျီဘီအက်စ်’ ဆိုသော
လက်မှတ်တိုကလေးကိုသာ မျက်နှာပုံး တင်ခဲ့၏။

သူကား ‘ဂျော့ဘားနဒ်ရှော့’ ပေတည်း။

ရှော့၏ဘဝမှာ ထူးခြား၍ပြင်းထန်သော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရပ်တွေနှင့်
ပြည့်နှက်နေ၏။

ပမာအောင်ရလျှင် သူ့ခမျာ ၅ နှစ်သာ ကျောင်းနေခဲ့ရသည်။ သို့ကလို့
ကျောင်းပညာနည်းပါးလင့်ကစား သူ့ကိုယ်သူ ဂုဏ်ထူးဆောင်စာရေးဆရာ
တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနိုင်ခဲ့ပြီး၊ စာရေးဆရာများအတွက် ‘အမြင့်ဆုံး’

ဘွဲ့ထူး’ ဟုဆိုရမည့် ကမ္ဘာ့စာပေနိဘယ်ဆုကြီးကိုပါ ထိုက်ထိုက်တန်တန်ဆွတ်
ဖူး ရရှိခဲ့သည်။ စာပေနိဘယ်ဆုကြီးက ပေါင် ၇၀၀၀ ငွေသားပါ ပါဝင်ခဲ့သော်
လည်း၊ ဂျော့ဘားနဒ်ရှော့ က ဆုရော ငွေကိုပါ မက်မောခြင်း မရှိခဲ့။ ဒါကြောင့်
လည်း သူက ငွေကိုလက်ခံဖို့ ငြင်းဆန်လိုက်သည်။

နောက်ဆုံးတော့ ငွေသားဆုကို ‘အင်္ဂလိပ်-ဆွီဒင်စာပေမိတ်ဆွေများ ရန်ပုံငွေ
အဖြစ်လှူရန် စက္ကန့်ပိုင်းကလေးမျှ လက်ခံပေးပါ’ ဟု ချောမောဖျောင်းဖျပြီး
ပေးအပ်ခဲ့ရသည်။

ဘားနဒ်ရှော့၏ဖခင်သည် အိုင်းရစ်ရှ် ဆွေကြီးမျိုးကြီးအသိုင်းအဝန်းမှ
ဆင်းသက်လာသူ ဖြစ်၏။ သို့ပေမယ့် မိခင်ကတော့ လက်ထပ်မှုကို တရားဝင်
သက်သေမပြုနိုင်သဖြင့် ချမ်းသာသောအဖေထံမှ အမွေတွေ မရခဲ့ချေ။

မိသားစုဝင်ငွေ တအားချို့တဲ့ခဲ့ရာမှ ဘားနဒ်ရှော့ ၁၅ နှစ်သားအရွယ်မှာ
ပင် အလုပ်ခွင် ဝင်ခဲ့ရရှာသည်။ ထို့နောက် ၁၆ နှစ်မှ အသက် ၂၀ တိုင်အောင်
ဂုဏ်သရေရှိလှကြီးတစ်ယောက်၏ အိတ်ဆွဲဘဝသို့ ဖတ်ပူမီးတိုက်ရောက်ခဲ့ရပြန်၏။
သူသည် ရုံးလုပ်ငန်းတွေကို စက်ဆုပ်လှ၏။

ထို့ထက် ဖယောင်းတိုင်မီးရောင်အောက်တွင် ယန်းချို၊ ဂီတ၊ စာပေတွေကို
လေ့လာလိုက်စားနေရသည်ကို ပိုအားသန်သည်။

ဘားနဒ်ရှော့ ၇ နှစ်သားအရွယ်ကတည်းက ရိုတ်စပီးယား၊ ဘိုင်ရွန်နှင့်
အာရေဗျပုံပြင်များကို ဖတ်နေမိပါလေပြီ။

၁၂ နှစ်သားမှာတော့ ဘိုင်ရွန်ကဗျာတွေကို အားလုံးနီးနီး ရနေ၏။ ချားလ်စ်
ဒစ်ကင်း၊ အလက်ဇန္ဒားဒူးမတ်စ်၊ ရှယ်လီတို့သည် ဆယ်ကျော်သက် အရွယ်မှာပင်
သူ့ကို လွမ်းမိုးထားခဲ့သည်။

၁၈ နှစ်အရောက်တွင် တင်ဒေါလ်၊ စတူးဝပ်မီးလ်၊ ဟားဘတ်စပင်ဆာ
တို့ကို ကိုင်ဖတ်နေသည့်အဆင့်။ မဟာကလောင်ရှင်ကြီးများက သူ့စိတ်ကူးဉာဏ်
တွေကို လှုပ်ခတ်နှိုးကြွစေခဲ့ပြီး၊ ရောင်စုံအိပ်မက်ကမ္ဘာထဲ ပျော်မွေ့လေခဲ့၏။

သို့ဖြင့် မြဲမြဲအရောင်းအဝယ် ကိုယ်စားလှယ်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်
ဝန်ထမ်းဖြစ်ခဲ့ရသော ‘စေကျွန်၊ ထွန်နား’ ဘဝတွေကိုလည်း ငြီးငွေ့ခဲ့သလို စိတ်

မပါခဲ့တော့ပါ။ သူ့စိတ်အာရုံက စာပေ၊ အနုပညာ၊ သိပ္ပံ၊ ဘာသာရေးဆိုသော နတ်သမီးကျွန်းများတွင်သာ လုံးဝ ကျက်စားနေချင်ခဲ့၏။

အသက် ၂၀ ပြည့်ရွေးနေ့မတိုင်မီ ကာလကလေးမှာပင် ဂျီဘီအက်စ် တစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူပြောလိုက်၏။

“ငါ နေ့စရာ ဘဝတစ်မျိုးတည်းပဲ ရှိရမယ်။ ရုံးစားပွဲတစ်ခုလုံးမှာ အချိန် ဖြန့်ဖြူးဖို့တော့ နည်းနည်းမျှ မရည်ရွယ်ဘူး”

ဒါကြောင့်လည်း ၁၈၇၆ ခုနှစ်မှာတော့ သူက ဖောင်ဖျက်၊ တံတားချိုး လုပ်ပြီး၊ သူ့မိခင်ကြီး အဆိုသင်တန်းပေး အသက်မွေးနေရာ လန်ဒန်သို့ ဇွတ်မှိတ် ထွက်ခဲ့တော့သည်။ လန်ဒန်ရောက်သည်နှင့် စီးပွားလည်းဖြစ်၊ ကမ္ဘာလည်း ကျော် စေမည့် စာရေးဆရာဘဝသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်လိုက်ပါတော့၏။ သို့သော် စာရေးခြင်း သက်သက်ဖြင့် မရပ်တည်နိုင်ခင် ၉ နှစ်လုံးလုံး အသည်းအသန်ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ သူသည် စာချည်းသာ အချိန်ပြည့်မီရေးသည်။ သူ့ဘာသာ ကြိုက်ကြိုက်၊ မကြိုက် ကြိုက်ဂရုမစိုက်ဘဲ တစ်နေ့ ၅ မျက်နှာ မရရအောင်ရေးသည်။ ၅ မျက်နှာတိတိ ရလျှင် တော်ပြီ။ ဆက်မရေးတော့။ ရှော့ကိုယ်တိုင်က ပြောခဲ့ပါ၏။

“ကျွန်တော်ဟာ ကျောင်းသားဘဝနှင့် စာရေးဘဝကအကျင့်တွေ တော် တော်များများစွဲနေခဲ့ပြီး ၅ မျက်နှာဟာ ဝါကျတစ်ကြောင်းရဲ့အလယ် တစ်ဝက် တစ်ပျက်မှာပဲ ပြည့်ပြည့် ဆက် မရေးတော့ဘူး။ ရောက်ရာနေရာမှာပဲ ရပ်ပြီး နောက်တစ်နေ့ကျမှ ဝါကျဆုံးအောင် ဆက်ရေးတယ်ဗျ”

သူသည် ဝတ္ထုရှည်ကြီး ၅ ပုဒ် ရေးခဲ့သည်။ တစ်ပုဒ်ကို ‘အနုပညာသည် များရဲ့အချစ်’ ဟု နာမည်ပေးပြီး၊ အင်္ဂလန်နှင့် အမေရိက ၂ ခုစလုံးက ထုတ်ဝေ သူများထံသို့ ပေးပို့ဖူး၏။ အားလုံးက သူ့ဝတ္ထုရှည်ကြီးတွေကို ပြန်ပို့ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သူတို့အားလုံးက သူ၏နောက်လက်ရာကို ဖတ်ကြည့်ရန် အာသီသ ပြင်းပြနေမိကြသည်ကား အမှန်ပင်။

သူကလည်း နောက်ထပ်ကြိုးစားပြီး ရေးပို့၏။ ထုတ်ဝေသူတွေကလည်း သူ ရေးပို့သမျှကို ပယ်ခဲ့ကြသည်သာချည်း။ ဒါပေမယ့် သူ့စာပေအရည်အသွေး ကိုတော့ အထင်မသေးဝံ့ကြ။ သူ့အတွေးအခေါ်တွေက လေးနက်လွန်းလှသည်ကိုး။

ထိုအချိန်က ဘားနဒ်ရှော့ခမျာ ဘိုင်အကျကြီးကျနေသဖြင့် စာမူပို့ဖို့ စာတိုက်တံဆိပ်ခေါင်းခကလေးမျှ အနိုင်နိုင်။

ပထမ ၉ နှစ်တာ ကာလပတ်လုံး ကြိုးစားပမ်းစားရေးရာမှ ရရှိသည့် ဝင်ငွေစုစုပေါင်းမှာ ၆ ပေါင်တည်း ရှိခဲ့၏။ အဝတ်အစားဆိုလို့လည်း တစ် ထည်ဟောင်းလို့ တစ်ထည်လဲစရာ မရှိ။ ဂျူးဖိနပ်အစုတ်နှင့် ဘောင်းဘီဖင်ပေါက် ကို လူမသိအောင် ဖုံးကွယ်ကာမြွေဆယ်လျက် လန်ဒန်တစ်ခွင် ပြုပြင်လျှောက်သွား နေရဖူးသည်။ သည်ကြားထဲက သူ ရေရေလည်လည် အဆာခံနိုင်ခဲ့၏။ ငတ်မွတ် ခြင်းဆိုတာ သူနှင့် ဘာမျှမဆိုင်သလို အူဟောင်းလောင်းနေတတ်ခဲ့၏။

ဘာပဲပြောပြော၊ သူ အရှက်အကြောက်ကြီးခဲ့ပုံကဖြင့် ဩချလောက်စရာ။ ပမာပြလျှင်ဖြင့်

ဘားနဒ်ရှော့လူငယ်ဘဝက သိမ်းမြစ်ကမ်းနဖူးတွင်နေထိုင်သော သူငယ်ချင်း များထံ မကြာခဏသွားလည်တတ်၏။ ထိုအခါမျိုးမှာ သူ ဘယ်လိုဖြစ်ပြီး ဘယ် အချိုး ချိုးခဲ့မိတယ်ဆိုတာ ရှော့ကိုယ်တိုင်က ဟောဒီလို ဖွင့်ဟခဲ့ဖူးပါသည်။

“ကျုပ် အဲဒီ အရှက်ရောဂါ ထလိုက်ပြီဆိုရင် တစ်ခါတလေ အိမ်ရှေ့ ပလက်ဖောင်းပေါ်မှာ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်လျှောက်နေမိတာပဲ။ မိနစ် ၂၀ လောက် ကြာတယ်ဗျ။ ဒါမှမဟုတ် တံခါးခေါက်ဖို့ ချီတုံ့ချတုံ့လုပ်နေတာက အဲဒီထက်မက ကြာလိမ့်မယ်။ တကယ်ဆို အဲဒီလို ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် ညည်းဆဲနေမယ့်အစား အသာကလေး အိမ်ပြန်ပြေးလိုက်တာကမှ ကောင်းဦးမယ်မဟုတ်လား။ ဒါနှင့်အမျှ လူ့လောကထဲဝင်ဆံ့ချင်ရင် ဒီစရိုက်ဆိုးကိုပယ်ဖျောက်ဖို့ အရေးထားကြိုးစားရမယ် လို့လည်း အသိဝင်ခဲ့တယ်။ ရှက်စရာကောင်းအောင် သူ့ရဲဘောကြောင်တုံ့နေရာ မှာတော့ ငယ်ငယ်တုန်းက ကျုပ်ထက်သာတဲ့လူ ရှိမယ်တောင် မထင်တော့ပါဘူး ဗျာ” တဲ့။

သို့နှင့်အမျှ ဗြိတိသျှပြတိုက်က ကမ္ဘာကျော်စာကြည့်တိုက်ကြီးထဲရှိ လူ့ ကျင့်ဝတ်နှင့်ပတ်သက်သောစာအုပ်တွေ ရှိသမျှကို ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး၊ သူ့ကိုယ် သူ ဂရုတစိုက် ပြုပြင်ခဲ့၏။ သူ့ကို အဓိကကူညီခဲ့သောစာအုပ်ကတော့ ‘လူ့အသိုင်း အဝန်းကောင်း၏ အမူအကျင့်နှင့် စိတ်ဓာတ်များ’ ပဲ ဖြစ်ပါသည်။

အဆုံးတွင်မူ သူသည် အရှက်အကြောက်ကို အကောင်းဆုံး၊ အမြန်ဆုံး၊ အသေချာဆုံး စီးပိုးအနိုင်ယူခဲ့တော့၏။

လူပုံအလယ်၌ ပြောနည်းဟောနည်းတွေကိုလည်း သူ သင်ကြားတတ်မြောက်ခဲ့သည်။ စကားရည်လှသောအသင်းအဖွဲ့များကို ဝင်လိုက်သည်။

အစပိုင်းမှာတော့ စကားပြောဖို့ သူ ထ၊ လိုက်သည်နှင့် ရဲစိတ်ရဲမာန် အပြည့်ဖြင့်။ နောက်တစ်ကြိမ်ပွဲတောင်းခံရသည်အထိ ပြောနိုင်ခဲ့လင့်ကစား ခြေတုန်လက်တုန်တော့ ရှိနေသေး၏။ မှတ်စုမပါလျှင် ပြောမည့်အကြောင်းအရာတွေကို မေ့တတ်၍ ပါပြန်တော့လည်း ဖတ်ဖို့အခွင့်က မသာခဲ့။ သို့ပေမယ့် သနားစရာ သူ့အခြေအနေကို ဘယ်သူမျှမရိပ်မိဘဲ၊ သူပြောသမျှကို လိုလိုချင်ချင် နားထောင်ခဲ့ကြ၏။

သူသည် အရှက်အကြောက်ကင်း၍ အတွေ့အကြုံရင့်သန်အောင် ဆိုပြီး လန်ဒန်တွင်လုပ်သမျှ စည်းဝေးပွဲတိုင်းကိုတက်ရောက်ကာ၊ အခြေအနေပေးလျှင် အချေးအတင်ဝင်ပြောသည်။

တစ်ညနေ (ရှော့ ၂၆ နှစ်အရွယ်) မှာတော့ 'ချမ်းသာခြင်းနှင့် ဆင်းရဲခြင်း' စာအုပ်ကိုရေးသူ စာရေးဆရာ ဟင်နရီဂျော့ချ်က အခွန်နှင့်စပ်လျဉ်းသော သူ့အယူအဆ နည်းနာများအကြောင်း ဟောပြောမည်ဟု ကြားသိလိုက်ရသည်။

ရှော့သည် ထိုဟောပြောပွဲသို့ သွားနားထောင်ခဲ့ရာမှ နိုင်ငံရေးဖြင့် အသက်မွေးသောလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် စတင်ခြေချမိသလို၊ နေ့ချင်းညချင်းဆိုသလိုပင် သူက 'မြေယာများကို နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအတွက် ပြောဟောခဲ့လေတော့၏။ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်များအကြား၌ သွားဆွေးနွေးသောအခါ၊ သူတို့က ကားလ်မတ်စ်၏ စာအုပ်များကို လေ့လာထားမှ အရည်အချင်းပြည့်သူဖြစ်မည့်အကြောင်း ပြောပြလိုက်သည်။

သည့်နောက်တော့ ရှုရှားတော်လှန်ရေးကြီးတွင် အသုံးဝင်ခဲ့သလို၊ သမိုင်းတစ်ခေတ်ကို ပြောင်းပစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာကြီးအားကိုင်လှုပ်ခဲ့သော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရှော့လည်း ဖတ်မိခဲ့လေ၏။

ထိုစာအုပ်ကား ကားလ်မတ်စ် ရေးသားသော 'အရင်းကျမ်း' ပင် ဖြစ်ပါတော့သတည်း။ ရှော့ကိုယ်တိုင်ပင် ထိုစာအုပ်က သူ့ဘဝ နှောင်းပိုင်းကို အဘယ်မျှ အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း ဖွင့်ဟခဲ့၏။

"အရင်းကျမ်းကို ဖတ်မိလိုက်တာဟာ ကျွန်တော့်ဘဝကကြံ့မာကို တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲစေခဲ့ပါတယ်။ မတ်စ်ဟာ သူ့ရဲ့ စိတ်ကူးယဉ်စီးပွားရေးစနစ်ကို နောက်ကျတော့ မှားမှန်း သိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူဟာ သမိုင်းနှင့်ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်က သိသင့်သိထိုက်တာတွေသိဖို့ ကျွန်တော့်ကို မျက်စိဖွင့်ပေးခဲ့တာနှင့်အမျှ အတွေးအခေါ်သစ်တွေကိုလည်း ပေးခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့လည်း ဘဝရည်မှန်းချက်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတွေ ကျွန်တော့်ကို လူဖြစ်အောင် လုပ်ပေးခဲ့တယ်ဆိုပါတော့"

ဟုတ်ပါ။ ယခုဆိုလျှင်တော့ ဘားနန်ရှော့သည် ရဲရင့်တက်ကြွနေခဲ့ပါလေပြီ။ နိုင်မာသောယုံကြည်ချက်ကို အရင်းခံလျက် အားမာန်တက်ကြွနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ ရက်စွဲမှုတွေကော၊ စိုးရိမ်ကြောက်လန့်မှုတွေကော တစ်စက်မျှ မရှိတော့။ အဲဒါတွေအားလုံး လွင့်စဉ်ထွက်ပြေးကုန်ပါပြီ။

ရှော့ အစွမ်းတန်ခိုးကြီးမားသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အပိုင်ကိုင်စွဲမိလိုက်သည်။ ထို့ထက် အတိအကျပြောရလျှင် တန်ခိုးအနိသင်ထက်မြက်သော စာအုပ်တစ်အုပ်က ရှော့ကို အပိုင်ကိုင်ထားလိုက်သည်။ ထိုစာအုပ်က သူ့အား တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်းတို့၏ ဇွဲ၊ သတ္တိ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယတွေ သွတ်သွင်းပေးလိုက်သလို သူ့ပကတိဘဝကို ပြင်ပြင်ကြီးမေ့သွားစေခဲ့၏။ သူ့ရည်မှန်းချက်ကလွဲလို့ ဘာဆိုတာမျှ အရေးမစိုက်တော့ပါ။

သို့နှင့်အမျှ ၁၂ နှစ်လုံးလုံး ညတိုင်းလိုလို ရှော့တစ်ယောက် လမ်းဆုံလမ်းခွ၊ သို့မဟုတ် ညီလာခံခန်းမများပါမကျန် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ပိုချဟောပြောရင်း၊ လူ့ကန်လန်များနှင့် စကားစစ်ထိုးရင်း ထိုခေတ်၏ အတောက်ပြောင်ဆုံးအပြောအဟောသမား၊ စကားစစ်ထိုးသူတစ်ဦးဘဝသို့ တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့ပါပြီ။

နောက်ဆုံးတော့ သူသည် လူ့မလိုင်ခဲ လက်တစ်ဆုပ်စာကလွဲ၍ မျက်နှာမဲ့ပရိသတ်၏အသည်းစွဲအဖြစ် အုတ်အော်သောင်းနှင့် ပွဲတောင်းခံရာသူ ဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။

ထို့အပြင် သူ့အနေဖြင့် ငွေလုပ်စက်အဖြစ် အသုံးချခံခဲ့ရသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိ နားလည်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် သူကတော့ သူ့ဟောပြောမှုအတွက် အခကြေးငွေပေးခြင်းကို တစ်ခါမျှ လက်မခံခဲ့ချေ။ အကြောင်းအားလျော်စွာ ခွက်ထိုး၍ အလှူငွေသဘောမျိုး ကောက်ခံစေသည့်တိုင်အောင် သူ့ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် တစ်ပြားမျှ ယူမသုံးပါ။

၁၈၉၆ ခုနှစ်အတွင်းမှာတော့ ရှေးသည် မစ္စ ချာလော့ ပင်နီ တောင်းရှင်းနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရ၏။ ထိုစဉ် သူက အသက် ၄၀ အရွယ် လူပျိုကြီး ဖြစ်နေ၍၊ မစ္စတောင်းရှင်းကလည်း ၃၉ နှစ် အပျိုကြီး။ သူမသည် အမွေတွေ တစ်ပုံတပင် ရထား၏။ ရှေးကလည်း အမေရိကန်တွင် ပြဇာတ်တစ်ပုဒ်အောင်မြင်မှုအတွက် ပေါင် ၂ သောင်း ဉာဏ်ပူဇော်ခ ရထားသည်။

မစ္စတောင်းရှင်းသည် ရှေးကို နှစ်လိုခင်မင်ခဲ့၍ ဒီအတိုင်းပင် သူ့ကို ဖွင့်ပြောခဲ့သည်။ ပြီးတော့ သူမက သူ့ကို 'လူရိုင်းကြီး'ဟု ခေါ်ခဲ့ရုံမက၊ သူမ တွေ့ဖူးသမျှလူတွေထဲ၌ 'အတ္တအကြီးဆုံးလူ' အဖြစ် စွပ်စွဲခဲ့၏။

၂ နှစ်တိတိ ကြာသွားလေပြီ။ ရှေးက အိမ်ထောင်ပြုဖို့ အိပ်မက်ပင် မမက်သေး။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၈၉၈ ခုနှစ် မတ်လ၌ သူမသည် မြူးနီစီပယ် ဥပဒေများကိုလေ့လာရန် ရောမသို့ ခရီးထွက်ခဲ့၏။ ရောမသို့ရောက်နေစဉ် ရှေးတစ်ယောက် အသည်းအသန်များနေကြောင်း ကြေးနန်းရလိုက်သည်။ လန်ဒန်သို့ ခုန်းစိုင်းပြန်လာသည်။ ရှေးခမျာ အလုပ်ပင်ပန်းသည့်ဒဏ်ပိ၍ အားပြတ်ပြီး ဝန်းရန်းလဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သူမခမျာ ရှေးနေသည့် အခန်းကျဉ်းကလေး၏ အခြေအနေကိုတွေ့ပြီး ထိတ်လန့်သွားရသည်။ ရှေးကိုယ်တိုင်က သူ့အခန်းကိုရှင်းဖို့ ခိုင်းနမိုက်တစ်ချောင်းကလွဲ၍ ဘာမျှမတတ်နိုင်ကြောင်း ပြောခဲ့၏။ ပြီးတော့ -

"ကျုပ်ကြွက်တွင်းကလေးကို ကောင်မလေး ၇ ယောက်က အဝတ်တံမြက်စည်း ၇ ချောင်းနှင့် ရာစုနှစ်ဝက်လုံးလုံး လှဲကျင်းတာတောင် နာမည်ကောင်းရမှာ မဟုတ်ဘူး" ဟုလည်း ဂုဏ်ဖော်ခဲ့သေးသည်။

မျက်လုံးစိမ်းနှင့်သူဌေးမလေး မစ္စပင်နီတောင်းရှင်းက သူ့ကို ထိုအမှုကပ်ထဲမှဆွဲထုတ်ပြီး တောဖက်ရှိသူ့အိမ်ကို ခေါ်၍ ကျန်းမာလာတဲ့အထိ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့ရ၏။ အဆုံးတော့ သူက သူမကို လက်ထပ်လက်စွပ်တစ်ကွင်းနှင့် လက်ထပ်စာချုပ်တစ်စောင် သွားဝယ်ခိုင်းလိုက်တော့သည်။ ရှေးက

"ကျုပ်အနေဖြင့် ဘယ်တုန်းကမျှ ဖြစ်နိုင်မယ်မထင်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် သူ့ကို လက်ထပ်ယူခဲ့တာပါ။ တစ်နည်းဆိုရင် ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ်ကလွဲပြီး ပိုင့်ရမယ့်လူတစ်ယောက်အတွက် အရေးတယူ စ,စဉ်းစားမိတာပဲပေါ့လေ"

သူတို့သည် ၁၉၄၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ မစ္စကရော့ ကွယ်လွန်ခဲ့ချိန်အထိ ၄၅ နှစ်တိုင်တိုင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာပေါင်းသင်းခဲ့ကြ၏။

လူတွေအားလုံးက မစ္စကရော့သည် မစ္စတာရော့ထက် အသက် ၂၀ လောက်ငယ်သည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြပြီး၊ သူ့အရင် သေမည် ဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် သူတို့ ၂ ယောက်မှာ အသက်ချင်း ၄ လသာ ကွာခြားပါ၏။

ရှေးသည် ၁၈၅၆ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သော်လည်း ၁၉၄၆ ခုနှစ် အသက် ၉၀အရွယ်၌ သူက 'သေခြင်းတရားကို မတွေးနိုင်အောင် အလုပ်တွေများနေခဲ့ကြောင်း' အတိအလင်းပြောခဲ့ဖူးသည်။

ပြီးတော့ သူ၏ဘဝအမြင်ကို ဖွင့်ဆိုလိုက်ပုံက

"ကျုပ်ဟာ ကျုပ်ဘဝ သူ့ဘာသာသူ ဖြစ်ချင်တာဖြစ်၊ ပျော်ပျော်ပဲ နေလိုက်မယ်။ ကျုပ်အဖို့ ဘဝဆိုတာ လောင်ကျွမ်းပြီးအရည်ပျော်သွားမယ့် ဖယောင်းတိုင်တိုစိတ်နုနုကလေး မဟုတ်ဘူး။ အချိန်ပိုင်းအလျောက် သက်တမ်းတစ်ခုအတွင်း ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရတဲ့ အလှူငွေငွေတောက်ပနေတဲ့ မီးရှူးမီးတိုင်ကြီးတစ်မျိုးပဲ။ ဒီတော့ အနာဂတ်ရဲ့မျိုးဆက်သစ်တွေကို လက်ဆင့်ကမ်းလိုက်ချိန်အထိ ကျုပ် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားသွားချင်တယ်" တဲ့။

မဒမ်ကျူရီ Madame Curie

အအေးဒဏ်က သက်သာအောင်
ကုလားတိုင်အောက် ဝင်အိပ်ခဲ့ရတဲ့
ကမ္ဘာကျော်ကြား အထင်အရှားဆုံး
အမျိုးသမီးသိပ္ပံပညာရှင်။

□ မဒမ်ကျူရီ။

နှစ်ပေါင်းထောင်ချီ အမှတ်ရ နာမည် တွင်နေစေမည့် အလွန်အလွန်နည်းပါး
လှသော အမျိုးသမီးတွေအနက် တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်သော မဒမ်ကျူရီသည်
အရှက်အကြောက်ကြီးသော ပိုလန်အမျိုးသမီးကလေးတစ်ဦးပါပေ။

သူမသည် သိပ္ပံပညာ၏ဘိုးဘေးကြီးများပင် မရှာနိုင်ခဲ့ဘဲ၊ သိပြီးသား ခြပ်စင်
များနှင့် အပြတ်အသတ်ကွာခြားသော ခြပ်စင်အသစ်တစ်မျိုးကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့၏။

ထိုခြပ်စင်ကား ရောင်ခြည်စွမ်းအင်ကို တရစပ်ဖြာထွက်နေစေပြီး၊ သူမက
'ရေဒီယမ်' ဟု နာမည်ပေးလိုက်သည်။

ရေဒီယမ်၏ အံ့မခန်းကြီးမားလှစွာသော အစွမ်းသတ္တိကတော့ လူသားတွေ
သူနိုင်ကိုယ်နိုင်အပြိုင်တိုက်နေရသည့် ကင်ဆာရောဂါကုသရေးတွင် အသုံးဝင်ခဲ့ခြင်း
ပါပေတည်း။

ထိုဇာတ်ရောင်ခြည်သည် မရေမတွက်နိုင်အောင်များပြားသော ကင်ဆာ
ရောဂါရှင်များစွာကို သက်သာရာရအောင် ကုသပေးနိုင်ခဲ့သလို၊ တချို့ဆိုလျှင်
နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာ ဆက်လက်အသက်ရှင်ခွင့် ရသွားကြရ၏။

မဒမ်ကျူရီ ပဲရစ်စ်တက္ကသိုလ်တွင် ရူပဗေဒနှင့်သင်္ချာဘာသာရပ်တွေကို
ဆည်းပူးနေရစဉ်ကတော့ ဆင်းရဲတွင်းနက်လှသဖြင့် အဆာလွန်ပြီးမူးမေ့သွားသည်
အထိ ကြုံခဲ့ရဖူး၏။

သူ့ကိုယ်သူလည်း နောင် ၅၂ နှစ်ကြာလျှင် သူ့ဘဝဇာတ်ကြောင်းကို
ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုက ဒေါ်လာ ၂ သိန်း အကုန်အကျခံ၍ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးမည်
ဆိုသည်ကို အိပ်မက်ပင် မမက်ခဲ့မိပါ။

ထို့အတူ သူမ၏အောင်မြင်မှုများအတွက် တစ်ယောက်တည်းသော သိပ္ပံဆိုင်
ရာနိတယ်ဆုကြီး ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင်ရရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟုလည်း မျှော်လင့်မိ
မည် မဟုတ်။

ပထမတစ်ကြိမ် နိုဘယ်ဆုကို ရူပဗေဒပညာတွင် ထူးချွန်စွာလုပ်ဆောင်
အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင် ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရပြီး၊ ဒုတိယအကြိမ်က
တော့ ၁၉၁၁ ခုနှစ်၌ ဓာတုဗေဒဆိုင်ရာ ထူးထူးကဲကဲရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည့်အတွက်
ဆုတံဆူးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

အကယ်၍သာ မဒမ်ကျူရီသည် အမျိုးပျန်းကလေးဘဝတွင် သူ့ဇာတိ ပိုလန်
က ချမ်းသာသလောက်မောက်မာလှသော မိသားစုတစ်ခုတွင် ရိုင်းရိုင်းပျူပျူ နှိမ်ချ
စော်ကားမှုကိုသာ မခံခဲ့ရလျှင်၊ သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်လာမည် မဟုတ်သလို၊
ရေဒီယမ်ကိုလည်း ရှာဖွေတွေ့ရှိစရာ အကြောင်းမရှိပါ။

ဇာတ်လမ်းကလေးကတော့ ဒီလို-

အနာဂတ်တွင် မဒမ်ကျူရီဖြစ်လာမည့် ၁၉ နှစ်အရွယ်လုံးမပျိုလေးသည်
ပိုလန်သူဌေးမိသားစုတစ်ခု၏ ၁၀ နှစ်သမီးကလေးကို သွားထိန်းရင်း စာသင်နေသည်။

သူဌေးသားအကြီးဆုံးက ခရစ်စမတ်ကျောင်းပိတ်ရက် အိမ်ပြန်လာရာ ဆရာ
မကလေးနှင့် တွေ့သည်။ အတူတူ စကိတ်စီးကြားကကြနှင့် ရင်းနှီးသွားသည်။
ဆရာမကလေး၏ မခိုတရိုနှင့် ချစ်စဖွယ်အမူအရာ၊ လိမ္မာသွက်လက်သော ဖြတ်
ထိုးညာဏ်၊ ဖွံ့ဆိုသိကျူးသောကဗျာများက သူ့ကို တမ်းတစွဲမက်စေခဲ့သည်။
ဒါနှင့်ပဲ သူတို့ ချစ်သွားကြပါလေရော။ ချစ်ရုံနှင့် အားမရ။ လက်ထပ်ဖို့ပင်

ပြင်ဆင်မိကြ၏။ သို့ပေမယ့် ကောင်ကလေးအမေက သည်သတင်းကြားကြားချင်း တက်မတတ်ချက်မတတ် ဖြစ်သွားသည်။ အဖေလုပ်သူကတော့ ဒေါသပုန်ထပြီး ဘီလူးထွက် ထွက်တော့သည်။

“ဘာကွ။ ငါ့သားက တစ်ပြားမျှမတန်ဘဲ အညတရကောင်မကလေးကို လက်ထပ်ဖို့ ဒူးထောက် ခယသတဲလား”

“ဂုဏ်မရှိသရေမရှိ၊ ငွေမရှိတဲ့ကောင်မလေး”

“တခြားအိမ်မှာ အခစားလိုက်လုပ်နေတဲ့ ကောင်မကလေးကိုများ ကြိုက်ရ တယ်လို့။ ဒင်းနှင့်ငါ့သား တူသလား တန်သလား။ အမဲရိုးနယ် ရွှေအိုးမှ အားမမှာ။ ကြွက်စုတ်မက သမင်သားကို မျှော်ရတယ်လို့”

ပက်ပက်စက်စက် မညာမတာ ဝိုင်းပြောလိုက်ကြသည်မှာ ရစရာမရှိတော့။ မဒမ်ကျူရီဖြစ်လာမည့် သူကလေးကို ရိုင်းစိုင်းရက်စက်စွာ မျက်နှာကို ရိုက်ချလိုက်သည်မို့လည်း ဒဏ်ရာအပြင်းအထန် ရခဲ့ရသေးသည်။ ဒီဒဏ်ရာက အသည်းခိုက်အောင်နာခဲ့ရသလို လက်ထပ်ရေးကိစ္စကိုစွန့်လွှတ်၍ ချစ်သူကို ကျော ခိုင်းကာ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပဲရစ်မြို့သို့ ထွက်လာခဲ့သည့်နောက် သူ့ဘဝကို သိပ္ပံနယ်ထဲ မှာပဲ စတင်မြှုပ်ထားလိုက်တော့၏။

၁၈၉၁ ခုနှစ်မှာတော့ ‘မာညာစကလို ဒေါ်စကာ’ အမည်ဖြင့် ပဲရစ် တက္ကသိုလ်၌ သိပ္ပံပညာသင်ကြားရန် စာရင်းသွင်းခဲ့သည်။

သူမခမျာ လူတွေကို စိတ်မနာသော်လည်း လူတောထဲမတိုးရဲလောက်အောင် ရှက်ရွံ့နေခဲ့သလို၊ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေတွေလည်း မထားတော့ဘဲ၊ အချိန်ရှိ သရွေ့ ပညာရှာဖွေဖို့ပဲ အသည်းအသန်အားထုတ်ခဲ့၏။ သို့ပေမယ့် စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါ။ ခြောင့်ခြောင့်တန်းတန်းတောင် ပညာမသင်နိုင်ဘဲ ဆူးခင်းလမ်းမှာ လျှောက်ခဲ့ရပါသည်။

နောက် ၄ နှစ်လုံးလုံး ကလေးတွေကို စာပြု၍ရသည့်ငွေကလေးဖြင့် ပိုလန်မှ သင်္ချာပြကျောင်းဆရာမခင်ကြီးက မကြာခဏပို့ပေးသော ရုရှားပိုက်ဆံ မဖြစ် စလောက်ကလေးဖြင့်သာ အသက်ဆက်ဖို့ ကြိုးစားနေရ၏။ တစ်နေ့ ၃ သျှိုလင်နှင့် လောက်အောင် သုံးရ၏။ ထိုစရိတ်တွေထဲကွင် အခန်းခ၊ အစားအသောက်ဖိုး၊ အဝတ်အစား၊ မီးဖိုထင်းဖိုးနှင့် ကျောင်းလခတွေ အပါအဝင်။

သူမ၏အခန်းငယ်မှာ ပြတင်းပေါက်တစ်ပေါက်တည်းရှိပြီး၊ ထိုတစ်ပေါက် ကလည်း ခေါင်မိုးအလင်းပေါက်သာ ဖြစ်၏။ စာတ်ငွေပိုက် မရှိ။ ထိုထက် အဆပေါင်း ၁၀၀၀ ဆိုးသည်က အနွေးပေးစက်မရှိခြင်းပင်။

သူမမျှာ တစ်ဆောင်းလုံးမှ မီးသွေး ၂ အိတ်သာ ဝယ်နိုင်သည်။ ထိုအဖိုးတန် ရွှေစီးသွေးများ အကုန်သက်သာအောင် ချမ်းအေးလှသောဆောင်းအတော်များများမှ မီးလင်းဖိုထဲမထည့်ရက်စွာ ချွေတာခဲ့ရင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံး ခိုက်ခိုက်တုန်နေသည့် ကြားက ထုံကျဉ်နေသောလက်ချောင်းများနှင့် သင်္ချာပုစ္ဆာတွေ ထိုင်တွက်ခဲ့ရသော ဟူ၏။

ထိုမှ အိပ်ရာမဝင်ခင် မဒမ်ကျူရီအလောင်းအလျာကလေးသည် သူ့သေတ္တာ ကလေးကိုဖွင့်၍ မျက်နှာသုတ်ပေါ၊ ခေါင်းအုံးစွပ်တို့ကို အိပ်ရာပေါ်ပုံ၍ နွေးအောင် ကြံဖန်လုပ်ခဲ့ရပြန်သည်။ ဒါပေမယ့်လည်း အချမ်းမပြေသေးဘဲ ရှိနေ၏။ သို့ဖြင့် ကုလားထိုင်ကိုသွားယူပြီး ဆတ်ဆတ်တုန်နေသောသူ့ကိုယ်ပေါ် တင်ဖိထားရရှာ သည် ဆို၏။

စားရပြန်တော့လည်း ‘ချိုချိုငဲ့ငဲ့မလောက်မင’ ဒီကြားထဲ အဖိုးတန်အချိန်တွေ ထဲက ဖဲ့ပြီး အလှအယက်ချက်ရသည်။ ပြီးတော့ မရှိ ရှိတာကလေးနှင့်ပင် တင်းတိမ်လိုက်ရသည်ပေါ့။ ပေါင်မုန့် ၁ လုတ် - ၂ လုတ်စာကလေးကို ထောပတ် ပါးပါးသုတ်၍ လက်ဖက်ရည် ခပ်ကွဲကွဲနှင့် တစ်နပ်စာ ပြီးလိုက်ရသည့် ရက်တွေ ကလည်း မနည်းလှ။

မကြာမကြာဆိုသလိုပင် မူးနောက်ပြီး အိပ်ရာပေါ် ဒယီးဒယိုင်တက်ခွေရင်း က သတိလစ်သွားရသေးသည်။ သတိပြန်ရလာသောအခါမှ သူ့ကိုယ်သူ ပြန်မေးမိ ၏။

“ငါ ဘာဖြစ်လို့ မေ့သွားတာပါလိမ့်”

သူမအနေဖြင့် တဖြည်းဖြည်းအစာငတ်ရေငတ် အားပြတ်၍ ရောဂါရခဲ့သည် ကို လက်မခံလိုခဲ့ပါ။ တစ်ခါကလည်း တက္ကသိုလ်စာသင်ခန်းထဲမှာပင် မေ့လဲသွားခဲ့ ရဖူးသည်။ သူ ပြန်သတိလည်လာတော့ ချယ်ရီသီးအနည်းငယ်နှင့် မုန့်လာဥတစ်တွဲ သာ ရက်ပေါင်းများစွာအမှီပြုနေခဲ့ကြောင်း ဆရာဝန်ကို ဝန်ခံခံကား ဆို၏။

၇၂၀၀မယ် ပဲရစ်မြို့တော်၏တစ်နေရာ ထပ်ခိုးကလေးပေါ်မှာ ခိုကပ်နေခဲ့ရသော ကျောင်းသူမကလေးအတွက် သိပ်ပြီးဝမ်းနည်းပက်လက်တော့ မဖြစ်လိုက်ပါနှင့်။

လိုကျောင်းသူမကလေးသည် နောက် ၁၀ နှစ်အကြာတွင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကျော်ဆုံး အတော်ဆုံးအမျိုးသမီးအဖြစ် လျှမ်းလျှမ်းတောက်တော့မည့် သူကလေးပါ။

အလုပ်ကို အလွန်အမင်းအားစိုက်ကြိုးစား၍ ပညာမဟုသုတရမှီးလိုစိတ် သူမတူအောင်ပြင်းထန်သော သူမအား ငတ်မွတ်ဆာလောင်မှုက နောက်တွန့် မသွားစေနိုင်သလို၊ အအေးဒဏ်ကလည်း သူ့ရင်ထဲက ဆန္ဒမီးတောက်တွေကို အနိုင်ယူလွှမ်းမိုး မသွားနိုင်ပါချေ။

ပဲရစ်သို့ရောက်ပြီး ၃ နှစ်အကြာမှာ မာညာ စကလို ဒေါ်စကာသည် သူမတစ်သက်လုံးကို ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုပေးနိုင်စွမ်းသည့် တစ်ဦးတည်းသောအမျိုးသားနှင့် ဖူးစာဆုံခဲ့၏။

ထိုအမျိုးသားမှာ သူနှင့် အသွင်တူအသွေးတူ သူ့လိုပင် သိပ္ပံပညာကို အသက်ပေးမြတ်နိုးသူ ဖြစ်ပါသည်။ နာမည်ကတော့ 'ပိုင်ယာရီ ကျူရီ' တဲ့။ ပိုင်ယာရီသည် အသက် ၃၅ နှစ်သာရှိသေးသော်လည်း ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ ထိပ်တန်းသိပ္ပံပညာရှင်တွေထဲတွင် တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်နေပါပြီ။

သူတို့ မင်္ဂလာဆောင်သောနေ့က ပိုင်ဆိုင်သမျှဆို၍ စက်ဘီးတစ်ယောက် တစ်စီးသာ ရှိခဲ့ရာ၊ သူတို့၏ ဟန်ဆင်းမွန်းခရီးကို ပြင်သစ်ကျေးလက် တောရွာကလေးတွေဆီ စက်ဘီးကိုယ်စီနှင့် ထွက်လည်ခဲ့ကြသည်။

နေ့လယ်စာအဖြစ် ပေါင်မုန့်၊ ဒိန်ခဲ၊ ချိုချည်၊ သစ်သီးတွေနှင့် ပြီးခဲ့သလို၊ အရောင်အဆင်းတွေပျက်ပြယ်နေသော စက္ကူနံရံတွေကာရံထားပြီး ဖယောင်းတိုင်ထွန်းပြီး နေရသည့် ရွာထမင်းဆိုင်ကလေးမှာ ညအိပ်ခဲ့ကြရ၏။

နောက် ၃ နှစ် လွန်မြောက်ချိန်တွင်မူ မဒမ်ကျူရီတစ်ယောက် ဒေါက်တာဘွဲ့ယူဖို့ ပြင်ခဲ့ပါတော့သည်။ ဒဿနိကဗေဒဒေါက်တာဘွဲ့ကို ရည်မှန်းပြီး သူမသည် သိပ္ပံသုတေသနအချို့ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ရ၏။

သူမက မကြာသေးမီကမှ ရှာတွေ့ထားခဲ့သော လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုကို ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားနေသည်။ သူမ၏ သိပ္ပံသုတေသနလုပ်ငန်းကို အခြေခံကာ လက်ကိုင်ပြုရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ထိုလျှို့ဝှက်ချက်သည်ကား 'ယူရေနီယမ်သတ္တုမှ အလင်းရောင်ခြည်တန်းတွေ ဘာကြောင့် ထုတ်လွှတ်နေရသလဲ' ဆိုသည့် အချက်ပင်တည်း။

မဒမ်ကျူရီသည် သူ့သိသမျှ ဓာတ်သတ္တုအိုင်အခဲနှင့်အတူ ရာပေါင်းများစွာသော တွင်းထွက်သတ္တုတွေကို ရောင်ခြည်တွေ အဆန်းတကြယ်ထုတ်လွှင့်လေ မလားဟု နည်းမျိုးစုံနှင့် စမ်းသပ်ကြည့်၏။ စွမ်းအားကောင်းလှသော ထိုရောင်ခြည်တွေမှ အမည်မသိ ဒြပ်စင်တစ်မျိုးမှာ အာကာသအတွင်းသို့ ပစ်လွှတ်နေကြောင်း ဖြင့်စွာ နိဂုံးချုပ်နိုင်ခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတော့ မဒမ်ကျူရီ၏ခင်ပွန်း ပိုင်ယာရီကျူရီလည်း သူ့ကိုယ်ပိုင် စမ်းသပ်ရှာဖွေမှုများကို ချောင်ထိုးပြီး၊ သူမ၏ ဆန်းကြယ်ထူးခြားသော ဒြပ်စင်သစ် သုတေသနလုပ်ငန်းသို့ ပါဝင်ကူညီခဲ့ရတော့၏။

လပေါင်းများစွာ ရှာဖွေစမ်းသပ်ပြီးနောက် မဒမ်ကျူရီနှင့် ခင်ပွန်းတို့သည် သိပ္ပံလောကကြီးတစ်ခုလုံး သိမ်သိမ်တုန်သွားစေမည့် ဖုံးတစ်လုံးကို ပစ်သွင်းဖောက်ခဲ့ပြလိုက်တော့၏။ ယူရေနီယမ်ထက် ရောင်ခြည်လွှတ်အား အကြိမ် ၂ သန်းပိုများသော သတ္တုတစ်မျိုးကိုတွေ့ရှိခဲ့ပြီဟုယုံကြည်ကြောင်း သူတို့ ဇနီးမောင်နှံက ကြေညာလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ထိုသတ္တု၏ရောင်ခြည်သည် သစ်၊ ကျောက်၊ သံမဏိ၊ ကြေးနီများကို ဖောက်ထွင်းနိုင်၍၊ အုံခမန်းစွမ်းအားရှင်ထိုရောင်ခြည်ကို ထုထဲစွာထပ်ထားသော ခဲချပ်များကလွဲ၍ တခြားဘာကမျှ မတားဆီးနိုင်ကြောင်းလည်း ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြသည်။

သူတို့ ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုသာ အကြွင်းမဲ့မှန်ခဲ့လျှင် သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ ရာစုနှစ်ချီ၍ ယုံကြည်သတ်မှတ်ထားခဲ့သော အခြေခံသီအိုရီတွေမှန်သမျှ တစ်မျိုးတစ်မည် ပြောင်းလဲသွားကြရမှာ မလွဲပါ။

သူတို့က သူတို့၏ အံ့ဖွယ်သရဲထူးကဲလှသော ဒြပ်စင်သစ်အား 'ရေဒီယမ်' ဟု ကင်ပွန်းတပ်လိုက်၏။ ရေဒီယမ်သည် ယခင်ကသိနှင့်ပြီးသော ဓာတ်သတ္တုများ

နှင့် ဘာဆိုတာမျှမဆို။ တခြားသတ္တုများနှင့် ဩချတုန်လှုပ်လောက်အောင် လုံးဝ ကွဲပြားခြားနားသော သတ္တုတစ်မျိုး အသစ် ထပ်ပေါ်လာသည်ဆိုခြင်းကို သိပ္ပံသုတေ သီကြီးများက သံသယပွားခဲ့ကြ၏။

“တို့ကို သန့်စင်ပြီးရေဒီယမ်စစ်စစ်ဆိုတာကို ပြစမ်းပါ။ တို့ ကြည့်ချင် တယ်။ လေ့လာမယ်။ စမ်းသပ်မယ်။ သူ့ရဲ့အသေးဆုံးပမာဏ အလေးချိန်ကို ရှာကြည့်မယ်” ဟု စိန်ခေါ်လိုက်သည်။

သို့ဖြင့် မဒမ်ကျူရီနှင့်ခင်ပွန်းသည်တို့လည်း ရေဒီယမ်ဆိုတာ တကယ်ရှိ ကြောင်း သက်သေအိုင်အမာပြနိုင်ရေးအတွက် ၁၈၉၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၀၂ ခုနှစ်တိုင် အောင် ၄ နှစ်လုံးလုံး အလုပ်ရှုပ်သွားကြပြန်၏။

သူတို့ဇနီးမောင်နှံသည် ၄ နှစ်တိုင်အောင် ရေဒီယမ် ၁ ဒက်စီဂရမ် (၁ ဂရမ်၏ ၁၀ ပုံ ၁ ပုံ) ပမာဏအားဖြင့် ခပ်ငယ်ငယ်မြေပဲဆံတစ်စေ့၏ တစ်ဝက် ထက်မပိုသော ရေဒီယမ်သတ္တုများကို ထုတ်လုပ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြ၏။ သူတို့ ဘယ်နည်းနှင့် ထုတ်လုပ်ပါသနည်း။ သတ္တုရိုင်းကျိတ်ကို ကျိုချက်သန့်စင်ရပါ သည်။

သူတို့သည် လက်ဦးက ဆေးကျောင်းသားများ ခွဲစိတ်ခန်းအဖြစ်အသုံးပြု ခဲ့သော စွန့်ပစ်ကုန်ရုံဟောင်းကြီးတစ်လုံးထဲတွင် တကုပ်ကုပ်လုပ်ခဲ့ခြင်းပါ။

ဂိုထောင်ကြီးမှာ ကြမ်းခင်း မရှိ။ အမိုးတွေကလည်း ဖရိုဖရဲ။ ပေါက်လို့ပြ လို့။ ယိုယွင်းပျက်စီးနေသော မီးဖိုဟောင်းတစ်လုံးတော့ ရှိပါရဲ့။ ဆောင်းတွင်း ကျရင်တော့ ကွင်းပြင်ကြီးထဲရောက်နေရသလို ခိုက်ခိုက်တုန် အေးစက်နေသည်။ သူတို့လင်မယား ၂ ယောက်သည် ထိုဂိုထောင်အိုကြီးထဲမှာ ၄ နှစ်လုံးလုံး ဒုက္ခ ခံခဲ့ကြရ၏။

ပိုင်ယာရီမှာ နောက်ဆုံးတွင် စိတ်ဓာတ်ကျသည်ထက် ကျခဲ့ပြီး လက်ရှိ သုတေသနလုပ်ငန်းကို စွန့်လွှတ်၍ တန်ဖိုးရှိသောအချိန်တွေကို တစ်နေရာ၌သုံးဖို့ ကြံခဲ့မိ၏။ ဒါပေမယ့် မဒမ်ကျူရီကတော့ အရှုံးမပေး စွဲမလျှော့။

သည်လိုနှင့် ရေဒီယမ် ၁၀ ပုံ ၁ ပုံဂရမ် လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင်ရရှိသည်အထိ မာန်တင်းကြိုးစားဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ထို ရှာဖွေဖော်ထုတ်မှု၏ရလဒ်အဖြစ် မဒမ်ကျူရီသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဂုဏ် အတင်ဆုံးနှင့် နာမည်အကျော်ဆုံး အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ရတော့၏။ ဒါပေမယ့် ချီးမွမ်းသြဘာ ထောပနာတွေနှင့်ဂုဏ်ပြုခံပြီး အကျော်ဒေးယူဖြစ်ခဲ့ ရသည့်ဘဝကို သူ နှစ်သက်ပျော်ရွှင်မည် ထင်ပါသလား။ ‘ထင်သလောက် မပျော် ပါဘူး’တဲ့။

သူမက ဂိုထောင်စုတ်ကြီးထဲက ဖုန်အလိမ်းလိမ်းကြားတွင် ရေဒီယမ်ကို ဖော်ထုတ်နေရသည့် နှစ်ကာလ ငတ်တစ်လှည့်ပြတ်တစ်လှည့် အချိန်များသည်သာ သူမဘဝမှာ အပျော်ဆုံးနေ့များ ဖြစ်ခဲ့ပါသတဲ့။

ထိုအချိန်က သူ့တစ်ကိုယ်လုံး အေးလွန်းလို့ဆတ်ဆတ်တုန်နေပြီး၊ ခြေကုန် လက်ဖန်းကျ၍ ယိုင်လဲမတတ်ဖြစ်နေခဲ့ရသည့်တိုင်အောင် သူမြတ်နိုးသော အလုပ် အတွက် အသက်ကိုပင် စွန့်ထားသည်မဟုတ်ပါလား။

၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင်မူ မဒမ်ကျူရီနှင့် ခင်ပွန်းသည်တို့အဖို့ ရွှေဘုံပေါ်မှာပဲ စံချင်သလား။ သိပ္ပံသုတေသနနယ်အတွက် ကိုယ်ကျိုးမဖက်သော စံပြုသူရဲကောင်း တွေပဲ ထိုက်ထိုက်တန်တန်ဖြစ်ချင်သလား။ ကြိုက်ရာရွေးဖို့ ဖန်တီးလာသည်။ ထိုအချိန်က သူတို့တွေ့ရှိဖော်ထုတ်ခဲ့သော ရေဒီယမ်ဖြင့် ကင်ဆာဝေဒနာရှင်များကို ကုသနိုင်ကြောင်း သိခဲ့ကြတဲ့အချိန်။

ရေဒီယမ်ကို ဟိုကလိုချင်ဒီကလိုချင်နှင့် တောင်းဆိုမှုတွေ ကြီးထွားများ ပြားလာသလို၊ မဒမ်ကျူရီနှင့် ခင်ပွန်းကလွဲ၍ ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်သူမျှ မထုတ် လုပ်တတ်ကြတဲ့အချိန်။ သူတို့အနေဖြင့် ရတနာပုံဆိုက်အောင် သိုက်တူးခွင့်ရမယ့် ကာလ။

သူတို့ တီထွင်ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသော ရေဒီယမ်ထုတ်လုပ်နည်းကို မူပိုင် မှတ်ပုံ တင်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးက ထုတ်လုပ်သမျှသော ရေဒီယမ် တွေအတွက် အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိမည် ဖြစ်၏။

ရေဒီယမ်ကို စီးပွားဖြစ် ထုတ်လုပ်ပြီးဆိုသည်နှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ အမြတ် အစွန်းတွေကိုလက်ခံလိုက်သော မဒမ်ကျူရီတို့ လင်မယား ၂ ယောက်စလုံးအား ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချမည့်သူ မဆိုစလောက်လေးမျှသာ ရှိပါလိမ့်မည်။

ဒီအကျိုးခံစားခွင့်က သူတို့နှင့် သားသမီးတွေအတွက် တစ်ဘဝစာ ဖူလုံ ကြွယ်ဝသွားနိုင်သလို၊ ဆင်းရဲတွင်းမှ ထွက်မြောက်ခွင့်ရရှိမက သူတို့၏ အနာဂတ် သူတေသနလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ဖို့ ဓာတ်ခွဲခန်းတစ်ခုလည်း ကောင်းကောင်းကြီး ရရှိကြဦးမည်။ ဒါပေမယ့်လည်း သေမင်းလက်ကလူတွေ၏ အသက်ပေါင်းများစွာကို ကယ်တင်ရန် ကြီးမားသောမေတ္တာစေတနာဖြင့် မဒမ်ကျွန်ရီက သူ့ပညာကို ရောင်းစားရန် ငြင်းပယ်ခဲ့၏။ သူ၏ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုအတွက် ငွေစကြေးစတစ်ပြားမျှ လက်မခံခဲ့ပါချေ။

“ဖြစ်မယ်မထင်ပါဘူးရှင်။ မူပိုင်ခွင့်လုပ်ပြီး ရောင်းစားတာဟာ သိပ္ပံပညာရှင်မပီသရာ ရောက်ပါလိမ့်မယ်။ သိပ္ပံလောကကိုလည်း သစ္စာဖောက် ဖော်ကားလိုက်တာနှင့် မခြားပါဘူး။ ဒီအပြင် ရေဒီယမ်ဟာ ရောဂါကုရာမှာ အသုံးဝင်တာဆိုတော့ ဒီအပေါ်က အမြတ်ထုတ်ဖို့လည်း မသင့်ဘူးမဟုတ်လား” တဲ့။

မဒမ်ကျွန်ရီကိုယ်တိုင်က ပြောခဲ့တဲ့စကားပါ။ အတ္တနှင့် ပရကို သူ အမှန်အကန် ခွဲခြားနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဒါကြောင့်လည်း မဒမ်ကျွန်ရီသည် ခရစ်တော်၏ ကိုယ်ကျိုးမဖက် အများကျိုးသက်သက် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံခြင်းမျိုးဖြင့် လောကကြီးကို အလှူခြယ်ခဲ့ပါပြီ။ ချမ်းသာခြင်းကိုပယ်၍ ဆင်းရဲခြင်းကို ရွေးချယ်လိုက်သည်။ သာယာမြောင့်ဖြူးသောဘဝလမ်းကို ကျောခိုင်း၍ လူသားတွေ၏ အကျိုးဆောင်ရန် ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ အလုပ်ဆက်ရမည့်လမ်းကို လျှောက်လှမ်းခဲ့သည်။ ဤသည်ပင် မဒမ်ကျွန်ရီ ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါက်တာ နက်ရှိုင်းသော ဂျော့ချ် မာရှယ်

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ချ် စီ-မာရှယ်
General George C. Marshall

**သူသည် သတင်းတွေကို ဖန်တီး၏။
သို့သော် ထိုသတင်းတွေကို
တစ်ခါမျှ နားထောင်သူ မဟုတ်။**

□ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏တပ်မတော်သမိုင်းတွင် စံပြုမော်ကွန်းထိုး သလောက်သော ဗိုလ်မှူးကြီးပေါင်း များစွာရှိသည့်အနက်မှ မနေ့တစ်နေ့ကအထိ စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် နံပါတ် ၁ နေရာကိုရယူ၍ တပ်ပေါင်းစုကို စီမံကွပ်ကဲခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ချ် စီ-မာရှယ်လည်း တစ်ယောက်အပါအဝင် ပါတည်း။

အဲသည် အမေရိကန်ကြည်းတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်းဟာ ဘယ်လို လူစားမျိုးပါနည်း။

ဂျင်နရယ်မာရှယ်နှင့်အတူ ဖိလစ်ပိုင်တွင် အတူတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော အငြိမ်းစား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျင်နရယ် ဂျေ-ဖရန့်ကလင်ဘဲလ် ကတော့ “ဂျော့ချ်မာရှယ်သည် စတုန်းပေါလ်ဂျက်ဆင်၏နောက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကမ္ဘေ့ထုတ်လိုက်သော အထက်မြက်ဆုံး၊ အကြီးကျယ်ဆုံးပါရမီရှင် စစ်ပါရဂူကြီးပါ” ဟု လူသိရှင်ကြား ဖွင့်ဆိုခဲ့၏။

စတုန်းပေါလ်ဂျက်ဆင် ကဲ့သို့သော အဓိပတိစစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးနှင့် နှိုင်းယှဉ်ခံရခြင်းမှာ ဂျော့ချ်မာရှယ်အဖို့ ထူးကဲစွာချီးကျူးထောပနာခံရခြင်းပင် ဖြစ်၏။

စတုန်းပေါလ်ဂျက်ဆင်သည် အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကာလအတွင်းက တောင်ပိုင်းစစ်တပ်၏ လေးစားအားထားအခံရဆုံးသော စစ်သူရဲကောင်းကြီး ဖြစ်ခဲ့၏။

သမ္မတကြီး အဘာရာဟင် လင်ကွန်းကပင် သူ၏မြောက်ပိုင်းစစ်တပ်များ ကိုကွပ်ကဲဦးစီးရန် စတုန်းဝေါလ်ဂျက်ဆင်ကဲ့သို့ စစ်ပါရဂူကြီးမျိုးစေလွှတ်ပေးပါရန် ထာဝရတန်ခိုးတော်ရှင်ဘုရားသခင်ထံ ခူးထောက်ပြီး ဆုတောင်းခဲ့ရသော ဟူ၏။

စတုန်းဝေါလ်ဂျက်ဆင်၏ ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ် ရှန်နန်ဒိုးတောင်ကြား တိုက်ပွဲမှာ စစ်သမိုင်းတွင် အပြောင်မြောက်ဆုံး စစ်ဆင်ရေးပညာ သေနင်္ဂဗျူဟာ များအဖြစ် ဥရောပနိုင်ငံများရှိ စစ်တက္ကသိုလ်အသီးသီး၌ ယနေ့တိုင် လေ့လာသင် ကြားနေကြဆဲပင်။

ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဥရောပတစ်ခွင် အမေရိကန်တပ်များကို ဦးစီး ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူ ဂျင်နရယ်ပါးရှင်းကလည်း 'ဂျင်နရယ်မာရှယ်သည် ၁၉၁၈ ခုနှစ်ဝန်းကျင် အမေရိကန်တပ်မတော်ထံ၌ အကောင်းဆုံး ထိပ်တန်းအရာရှိ ကြီးဖြစ်ကြောင်း' ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပြန်၏။ ပါးရှင်းက မာရှယ်အား ဥရောပရှိ အမေရိကန်တပ်များအတွက် ပထမဆုံးစစ်ဆင်ရေးတာဝန်ခံ ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

ထိုအခွင့်အာဏာဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်မာရှယ်သည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ စစ်ဆင် ရေးဆိုင်ရာ အခက်ခဲဆုံးပြဿနာများကို သူမတူအောင်ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်ဆို၏။ ပြဿနာကတော့ ဒီလိုပါ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပါးရှင်းအနေဖြင့် တပ်သားပေါင်း ၅ သိန်းကျော်၊ လက် နက်ကြီး ၃၀၀၀၊ ခဲယမ်းမီးကျောက် တန် ၄၀ နှင့် ဆေးရုံ ၃၄ ရုံကို စိန်မီဟီးလ် မှ အာဂျင်တိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ဖို့ လိုသည်။ ထိုသို့ တပ်ပြောင်းရာတွင်လည်း ရန်သူလူလျှို့များ ရန်သူစစ်လေယာဉ်များမရှိမိအောင် အထူးလျှို့ဝှက် ပိရိုရပေလိမ် မည်။ သည်လို သေရေးရှင်ရေးပြဿနာကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်က အမှားအယွင်း မရှိအောင် အတိအကျ လုပ်ဆောင်ခဲ့၏။

သိန်းချီနေသောတပ်ပွဲကြီးကို ဘယ်သူမျှမသိအောင် ညဘက်တွင် တစ်နယ်မှ တစ်နယ်သို့ ၂ ပတ်အတွင်းမှာ တိတ်တဆိတ်ဖြတ်သန်းစေခဲ့သည်။

ဂျာမန်များမှာ မော်စီအာဂျင်တိုင်းရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် သန်းဝက်မျှသော အမေရိကန်စစ်သားများ ဘွားခနဲပေါ်လာပြီး၊ ဂျာမန်တပ်များကို ဖရိုဖရဲဖြိုကွဲအောင်

စစ်ကောင်တိုက်၍ စစ်ပွဲကို အနိုင်ယူလိုက်ချိန်အထိ ဂျင်နရယ်မာရှယ်၏စစ်ဆင်ရေး လှုပ်ရှားမှုကို မရိပ်မိခဲ့ကြရှာ။

အဘာရာဟင် လင်ကွန်း ပြောသည့်အတိုင်း “စစ်ရေးစစ်ရာတွေ အောင်ပွဲခံ နိုင်ရေးဟာ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ရဲ့ ဉာဏ်စွမ်းအပေါ် ဘယ်လောက်မူတည် လိုက်သလဲ။ ကြည့်စမ်း” လို့သာ ဆိုရပါတော့မည်။

ဂျင်နရယ်မာရှယ်သည် စည်းကမ်းဥပဒေကို လိုက်နာအပ်သည်ဟု ယုံကြည် ၏။ သို့သော် ရက်စက်စွာတင်းကြပ်ခြင်းကိုတော့ မကြိုက်ပါ။ ရှေးဦးပိုင်း စစ်တပ် များ စဖွဲ့စဉ်ကတည်းက စစ်အရာရှိကြီးများကျင့်သုံးခဲ့သော ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများကို သူ လက်မခံခဲ့ပါ။

မာရှယ်သည် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ဖြစ်လာသောအခါမှာတော့ တိုက်ခိုက် ရေးတပ်ဖွဲ့များသမိုင်းတွင် မကြုံစဖူး ထူးထူးကဲကဲလုပ်ပစ်လိုက်သည်။ သူက မေးခွန်း ၁၁၈ ခုပါဝင်သော မေးခွန်းလွှာတစ်ခုကို စစ်သည်တော် ၃၀၀၀ ထံသို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့၏။ စစ်သည်များအနေဖြင့် သူမေးခွန်းများအား လွတ်လပ်ပွင့်လင်းစွာ စိတ်တိုင်းကျဖြေဆိုနိုင်ပြီး သူတို့နာမည်ကို ဖော်စရာလည်းမလိုပါချေ။ မာရှယ်က မေးခွန်းတွေ ခုလို မေးခဲ့သည်။

“မင်း အထက်အရာရှိတွေကို သဘောကျရဲ့လား”

“ကြိုက်တယ်ဆိုရင် ဘာကြောင့်လဲ”

“မကြိုက်ဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“မင်းကို စွမ်းရည်ဖြည့်တဲ့ စစ်သားကောင်းဖြစ်အောင် တို့က ဘယ်လိုလုပ် ပေးရမလဲ”

“တို့ရဲ့တပ်မတော်ကြီးကို ကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင် ဘာတွေလုပ် ဖို့ လိုသလဲ”

ထုံးစံကိုသွေဖည်လျက် သမရိုးကျအစဉ်အလာကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရာ ရောက်ခဲ့သော ထိုလုပ်ရပ်ကြောင့် ရှေးရိုးစွဲဆရာကြီးတချို့ အံ့အားသင့်ပြီး မျက်လုံး ပြူးဖြစ်သွားကြကာ မနှစ်မြို့ဟန်ဖြင့် နှာခေါင်းရှုံ့ကြလေ၏။ ဒါပေမယ့် တော်လှန် ရေး၏ရလဒ်ကတော့ ထူးကဲလှပါတဲ့။

တပ်မတော် လှေကူရုံးရေးသင်တန်းများကို လူသားဆန်အောင် ပြုပြင်နိုင်ခဲ့ပြီး တပ်သားများကိုလည်း အရည်အသွေး ပိုမိုတောက်ပြောင်အောင် စွမ်းဆောင် အရောင်တင်ပေးနိုင်ခဲ့၏။ ထို့အပြင် ထိုသင်တန်း၏အကျိုးက စစ်မြေပြင်တွင် ရောင်ပြန်ဟပ်၍ စစ်သူရဲကောင်းများအဖြစ် အောင်ပွဲခံနိုင်ကြစေ၏။

ကျွန်တော်သည် ဂျင်နရယ်မာရှယ်နှင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျတွေ့ဆုံ၍ စကား ပြောခွင့်၊ ကြည့်နူးပီတိဖြစ်ခွင့် မရလိုက်ပါ။ သို့လင့်ကစား ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော် နှင့်တွေ့ ဆုံတွေ့ခွင့်ရခဲ့ပြီး အားရပါးရပြောခဲ့ရပါသည်။

သူမက 'ဂျင်နရယ်မာရှယ်သည် စစ်သားဖြစ်ရန် မွေးဖွားလာခဲ့သလို၊ မွေးရာ ပါဗီအေရပင် စစ်သွေးစစ်စိတ်တွေ ထက်သန်နေခဲ့ကြောင်း၊ ကလေးဘဝတွင်လည်း စစ်သားလုပ်တမ်းကစား၍ အိမ်နီးနားချင်း တခြားကလေးငယ်များကို စစ်ရေး လေ့ကျင့်ပြီး ချီတက်ခိုင်းကြောင်း၊ သစ်သားချောင်းကို မြင်းလုပ်စီးကြသော မြင်းတပ် ကြီးပွဲကာ စစ်တိုက်ကြကြောင်းများ'ကို ပြောပြခဲ့၏။

မာရှယ်သည် ဝက်စပိုင်စစ်တက္ကသိုလ်တက်ရန် ဆန္ဒပြင်းစွာ လိုလား တောင့်တခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့် ဝက်စပိုင်ကို တက်ခွင့်ရဖို့ ဝင် အရွေးခံရဦးမည်။ ခက်တာက ရိပ်တံဗလစ်ကင်များ ကြီးစိုးတန်ခိုးထွားသော ပင်ဆီဗေးနီးယား ပြည်နယ်တွင် သူ့အဖေက တောင်ပိုင်းသား ဒီမိုကရက်ပါတီဝင် ဖြစ်နေလေတော့ သူ့ အရွေးခံရဖို့ မရှိ။ ထို့ကြောင့်လည်း ဗားဂျီးနီးယားပြည်နယ် လက်ဇင်တန်မြို့ရှိ ဗားဂျီးနီးယားစစ်တက္ကသိုလ်သို့ လျှောက်ထားခဲ့ရပြီး၊ ပေါ်ပြူလာအဖြစ်ဆုံး၊ အဘက်ဘက်က ထူးချွန်၍ လေးစားခံရသောကျောင်းသားတွေထဲ တစ်ယောက် အပါအဝင် ဖြစ်လာတော့၏။

သူသည် သူ့ကို အသက်သေလောက်အောင် နောက်ပြောင်ကျီစယ်ခဲ့သော ကျောင်းသားတစ်ယောက်၏နာမည်ကို ဖော်ပြရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ခြင်းဖြင့် မွန်မြတ် ဖြူစင်သော အားကစားသမားစိတ်ဓာတ်ကို ပြသခဲ့ဖူးသေး၏။ ထိုကျောင်းသား က မရည်ရွယ်ဘဲလျက် သူ့ကို ဘက်နက်ဒဏ်ရာ အပြင်းအထန်ရစေခဲ့၏။ သို့သော် နောင်အနာဂတ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏တပ်မတော် ဦးစီးချုပ် လောင်းလျာ ကလေးက တရားခံဘယ်သူ ဆိုတာကို ဖွင့်မပြောတမ်းဖုံးကွယ်ထားခဲ့သည်။

သူ့အပေါင်းအသင်း ရောင်းရင်းတစ်စုက ဦးထုပ်တွေကို မိုးပေါ်မြောက် လေထဲ ပစ်တင်လိုက်သည်။ မာရှယ်ကို ကောင်းချီးဩဘာ ပေးကြသည်။ ကောင်း လိုက်တဲ့ ကစားနည်း၊ တော်လိုက်တဲ့ ချန်ပီယန်။ ဂုဏ်ပြုအမွမ်းတင်သံတွေကြား တွင် သူ့ခမျာ နှာခေါင်းပင်မမော်သာအောင် မြှုပ်သွားရတော့သည်။

ကျောချိမာရှယ်သည် ဗားဂျီးနီးယားစစ်တက္ကသိုလ်၏ ဘောလုံးလက်ရွေးစင် အဖြစ် ခြေစွမ်းပြနိုင်ခဲ့ခြင်းကလည်း ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းများ၏ လှိုက်လှိုက် လှဲလှဲ အားပေးမှုကို ရခဲ့ပြန်သည်။

အမှန်စင်စစ် ပထမ ၃ နှစ်လုံးလုံး မာရှယ်အဖို့ ဘောလုံးကစားရန် အချိန် မရခဲ့ပေ။ နောက်ဆုံးနှစ်များကျခါမှ သူက ဘောလုံး၏နည်းပရိယာယ်များကို ရက်အနည်းငယ်အတွင်း သင်ယူလေ့ကျင့်ပြီး၊ တက္ကသိုလ်လက်ရွေးစင်အသင်း၏ နောက်တန်းလူအဖြစ် ပါဝင်ကစားခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်၏။

သည့်နောက် ကိုယ်အလေးချိန် ၁၂ စတုပင်မပြည့်သော သူသည် ပြိုင်ဖက် အသင်းများကို တစ်ရာသီလုံး ဒုက္ခလှလှကြီးပေးကာ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆုတွေ ရယူလျက် ကျောင်းတော်ကြီးကို ဂုဏ်သရေတိုးစေခဲ့၏။ တောင်ပိုင်းပြည်နယ်၏ တံခွန်ခိုက်ဆုကြီးကို ယူပေးလိုက်၏။ ဘောလုံးကို တစ်ခါမျှ မထိဖူး၊ မကိုင်ဖူးသူ တစ်ယောက်အနေဖြင့် အံ့မခန်းအောင်မြင်မှုကြီး ပါပေတည်း။

ဗားဂျီးနီးယားစစ်တက္ကသိုလ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်၏ မှတ်တမ်းရာစောင်အရ သူသည် ထူးချွန်မှုကြောင့် အသင်းကပ္ပတိရာထူးကိုရခဲ့ရုံမက၊ စာအတော်ဆုံး၊ စစ်တိုက်အကောင်းဆုံး ဘွဲ့ထူးများလည်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။

အမေရိကန်သမိုင်းတွင် အင်အားအကြီးဆုံး စစ်တပ်မဟာ၏ သေနာပတိ ချုပ်ကြီးအနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကျောချိမာရှယ်သည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း တောင်လို ရာလိုပုံနေသော အလုပ်တာဝန်တွေကို မပြတ်မနားထမ်းဆောင်ခဲ့ရ၏။ သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို သွက်သွက်လည်သွားစေနိုင်သည့်အလုပ်တွေကို သူက လွယ်လင့်တကူလုပ်ဆောင်ရင်း ဧရာမစွမ်းဆောင်နိုင်မှုကို ပြသခဲ့၏။ သို့တိုင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှယ်ပုံစံက စိုးရိမ်ပူပန်မှု မရှိ။ အလျင်စလိုပျာပျာသလဲ ဘယ်တော့မျှ မဖြစ်။

ကျွန်တော်က သူ့ခန်းအား သူ ဘယ်လိုနည်းဖြင့် သည်လိုစွမ်းဆောင်နိုင်တာလဲဟု မေးကြည့်မိ၏။

သူမက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှင်အနေဖြင့် အဆမတန် များပြားကြီးလေးလှသော အလုပ်တာဝန်တွေကို စိတ်ပင်ပန်းကိုယ်ခွမ်းနယ်ခြင်း အလျှင်းမရှိဘဲ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်း အကြောင်းရင်း ၇ ချက်ကို ဖော်ထုတ် အသိပေးခဲ့ပါသည်။

နံပါတ် ၁။ သူသည် ရှည်လျားထွေပြားသော အစီရင်ခံစာများကို ဘယ်တော့မျှ ဖတ်ရှုလေ့မရှိဘဲ၊ လိုရင်းတိုရှင်းအကျဉ်းချုပ်ထားသော အစီရင်ခံစာတွေကိုသာ ဦးစားပေးဖတ်လေ့ ရှိသည်။

နံပါတ် ၂။ သူ့ကိုယ်သူ စာသွက်သွက်ဖတ်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်ထားသလို၊ တဒင်္ဂအတွင်း အလုံးစုံနားလည်နိုင်စွမ်းရှိ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် အမြန်ဆုံး ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့နှင့်အမျှ သူသည် ဘာမဆို သွက်လက်ထက်မြက်စွာ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိ၏။ ရုံးမှ အိမ်ပြန်ရောက်ပြီး ညဘက်ပြန်ထွက်စရာရှိလျှင်လည်း တအောင့်တနားလဲလျောင်း၍ စာဖတ်ပြီး၊ ဖြန့်ခဲနေထ၊ ပိနပ်နှင့် အင်္ကျီလဲ၍ ယူနီဖောင်းကိုဝတ်သည်မှာ ၄ မိနစ်အတွင်း ပြီးသောဟူ၏။

နံပါတ် ၃။ စစ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ချမှတ်ပြီးသောဆုံးဖြတ်ချက်များကို အချိန်ကုန်ခံ၊ စိတ်အမောခံပြီး ပြန်လှန်သုံးသပ်ခြင်း မရှိတော့။ ပထမတစ်ကြိမ်ကတည်းက အားသွန်ခွန်စိုက်အချိန်ယူစဉ်းစားပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါလေသည်တဲ့။

နံပါတ် ၄။ သူ့အနေဖြင့် စစ်ဆင်ရေးပြဿနာနှင့် စပ်ဆိုင်သမျှ သိသင့်သိထိုက်သောအချက်အလက်တွေကို အသေးစိတ်အပြည့်အစုံ စုဆောင်းလေ့လာပြီး ဖြစ်နေတတ်သည်။ သူ့ရုံးခန်း နံရံကပ်မြေပုံတွေပေါ်မှာ ရောင်စုံ ပင်အပ်ကလေးတွေ စိုက်ထားတာကို သင် ဘယ်တော့မျှ တွေ့ရလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှင်သည် သူ့တပ်ရင်း၊ တပ်ပွဲတွေ တည်ရှိရာ ဒေသတိုင်းကို မှတ်ဉာဏ်ကောင်းကောင်းဖြင့် အလွတ်ရနေသည်။ ဘာတွေလိုအပ်လို့ ဘာတွေထောက်ပံ့ရမလဲ ဆိုတာလည်း အတိအကျသိထားသည်။

နံပါတ် ၅။ သူသည် တစ်နေ့တာလုပ်ငန်းများ စရန် အိပ်ရာမှ စောစောထခြင်းဖြင့် ဦးနှောက် အထူးကြည်လင်သည်ဟု ယုံကြည်သူဖြစ်၏။ မနက် ၇

နာရီတွင် မိုးလင်းစာစားပြီး၊ ၇ နာရီခွဲ ရုံးသွားသည်။ တစ်ခါက သူ့ကိုယ်တိုင် ပြောဖူးသည်မှာ "ညနေ ၃ နာရီထိုးပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ဘယ်သူမျှ အမှန်အကန် မတွေးနိုင်တော့ဘူး"တဲ့။

နံပါတ် ၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် နေ့လယ်တွင် တရေးအိပ်ခြင်းဖြင့် သူ့ကိုယ်သူ ပြန်အားဖြည့်လေ့ ရှိ၏။ ပြီးတော့ ဝင်စတန် ချာချီလ် ကဲ့သို့ မမောခင် အရင်နား၍ အလန်းဖြေ၏။ နေ့လယ်စာစားဖို့ အိမ်ကို လမ်းလျှောက်ပြန်သည်။ သူနှင့်အတူ ထိပ်တန်းဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးဦးကို အဖော် ခေါ်လာတတ်၏။ သူတို့လမ်းလျှောက်ရင်း စစ်ရေးမဟာဗျူဟာနှင့်စပ်ဆိုင်သော ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးလာကြသည်။ နေ့လယ်စာစားပြီးပြီးချင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမာရှင်သည် သူ့အိမ်အပေါ်ထပ်ရှိ လေသာဆောင်တွင် တစ်ယောက်အိပ်မွေ့ရာခင်း၍ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်အိပ်ပစ်လိုက်၏။ ၁၅ မိနစ်အကြာတွင် ပြန်ထခဲ့ပြီး လုံးဝ လန်းဆန်းသွားလေသတဲ့။

နံပါတ် ၇။ ဂျင်နရယ်မာရှင်သည် အလုပ်ကို အင်စိုက်အားစိုက် စွမ်းအင်အပြည့်လုပ်နိုင်၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့မှာ ပူပင်သောက ဟူ၍ မြူမြူ မရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော် မစွမာရှင်က ကျွန်တော့်ကို ပြောပြရာ၌

"ကျွန်မဟာ ဂျင်နရယ်နှင့် အိမ်ထောင်သက် ၁၃ နှစ် အတူနေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအတွင်း ကျွန်မတွေ့ရသလောက် သူဟာ ပြဿနာပေါင်းသောင်းခြောက်ထောင်နှင့် အလုပ်တာဝန်တွေ ပီနေတဲ့ကြားမှာ ပုံမှန်ရုန်းကန်နေတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် စိုးရိမ်သောကစိတ်တွေကြောင့် ၁ စက္ကန့်စာကလေးမျှ အိပ်ရေးပျက် မခံခဲ့ဘူးရှင်" ဟု ဆိုပါ၏။

ကျွန်တော်က မစွမာရှင်အား ယောကျ်ားဂုဏ်ရောင်ထွန်းပြောင်သော ခင်ပွန်းသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအနေဖြင့် ပူပန်သောကတွေကို ဘယ်နည်းနှင့် ရှောင်ကွင်းပယ်ပျောက်ပါသလဲဟု မေးခွန်းထုတ်မိ၏။

သူမက တစ်နေ့စာ တာဝန်ဝတ္တရားတွေ ပြီးဆုံးပြီဆိုသည်နှင့် ဂျင်နရယ်မာရှင်သည် ရုံးလုပ်ငန်းတွေနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အရာရှိတွေကို အဆက်ဖြတ်ပစ်လိုက်ကြောင်း၊ ဘယ်အလုပ်ကိုမျှ ညဘက်တွင် အိမ်သို့ပါအောင် တစ်ခါမျှ ယူလာလေ့မရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။

တစ်ဆက်တည်း၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် စစ်စည်းကမ်းနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာနေလာခဲ့သော အကျိုးကြောင့် သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း၊ သို့နှင့်အမျှ စိုးရိမ်ပူပန်မှု သောကဗျာပါဒတွေကို သူ့ခေါင်းထဲ အဝင်မခံဘဲ ဟန့်တားနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းလည်း ထင်မြင်ချက်ပေး၏။

သူ့တစ်ကိုယ်ရေ စည်းကမ်းစောင့်ထိန်းမှု၏ ပြယုဂ်အနေဖြင့်တော့ ယခုလို သိရ၏။

သူသည် တစ်နေ့တစ်နေ့ စီးကရက် ၂ ဘူး - ၃ ဘူး ကုန်အောင် သောက်တတ်သူ ဖြစ်၏။ ဒါပေမယ့် လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်က စီးကရက်သောက်ခြင်းက သူ့ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်အန္တရာယ်ပေးသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။ ချက်ချင်းပင် စီးကရက်ကို တိခန့် ဖြတ်ပစ်လိုက်၏။ စီးကရက်ဖြတ်သည့် နေ့ကစ၍ လည်း တစ်လိပ်မျှ မသောက်တော့။ လှည့်ပင် မကြည့်တော့။

ဗိုလ်ချုပ်တစ်ယောက်သည် မြို့တစ်မြို့ကိုသိမ်းပိုက်ရန် ကြိုးစားမည်ဆိုလျှင် သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိမရှိ အရင် စမ်းသပ်ရပေမည်။ ဂျင်နရယ်မာရှယ်ကတော့ ၂ ခုစလုံးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါလေ၏။

သူသည် သောကကင်းဝေးနေနိုင်ရေးအတွက် အချိန်ပို အချိန်အားများကို အလကားမထားဘဲ ဝါသနာပါရာအလုပ်တစ်ခုခုဖြင့် အစားထိုးနည်းကိုလည်း သုံးတတ်၏။

အားလျှင် ကနူးလေ့ လှော်သည်။ မြင်းစီး ကျင့်သည်။ ရုပ်ရှင်သွားသည်။ ချစ်ဇနီးနှင့်အတူ အညောင်းပြေ လေညင်းခံထွက်သည်။ ညစဉ် အိပ်မပျော်ခင် ၃ နာရီကြာ စာဖတ်သည်။ စာဖတ်ရင်းက ရေဒီယိုသီချင်းတွေကို တိုးတိုးသာသာကလေး ဖွင့်ထားလိုက်သေးသည်။

ဂျင်နရယ်မာရှယ်၏ ယာဉ်မောင်းဆရာသည် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်သို့ ကြိမ်ဖန်များစွာပြေး၍၊ စာကြည့်တိုက်မှူးများက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအတွက် သီးသန့်စုဆောင်းပေးထားသော စာအုပ် ၂၀ လောက်ကို ယူပေးရလေ့ ရှိ၏။

ထိုစာအုပ်တွေမှာ များသောအားဖြင့် သမိုင်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ မျက်မှောက်ရေးရာနောက်ဆုံးပေါ် အကြောင်းအရာတွေပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏ ခုတင်တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် စားပွဲတစ်လုံးစီရှိ၍ စာအုပ်ပုံကြီးနှင့် ပြည့်နေတတ်၏။ သူက ထိုစာအုပ်တွေကို ဝါးစားသလိုဖတ်၏။ အံ့မခန်းစံချိန်တင်၍ အငမ်းမရဖတ်၏။ စာမျက်နှာ ၂၀၀ ပါစာတစ်အုပ်ကို ၃ နာရီနှင့် ပြီးအောင်ဖတ်၏။

ဂျင်နရယ်ကြီးသည် ညတိုင်းပင် မအိပ်မချင်း စာဖတ်လေ့ရှိခဲ့သည်။ ညဉ့်လယ်ခေါင် တရေးနိုးတော့ကော မျက်စိကြောင်ပြီး အိပ်မပျော်နိုင်ဘူးထင်ပါသလား။ ဝေးစွ။ မီးဖွင့်ပြီး စာအုပ်တစ်အုပ်ကောက်ဖတ်မည်။ ပြန်အိပ်ပျော်သွားသည့်အထိ ဖတ်သည်ပေါ့။

မစ္စမာရှယ်က ခင်ပွန်းဖြစ်သူဂျင်နရယ်ကြီးအား သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ၂ ဦးဖြစ်သော ဘင်ဂျမင် ဖရန်ကလင်းနှင့် ရောဘတ် အီးလီးတို့ကသာ အလွမ်းမိုးနိုင်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော့်အား ပြောပြ၏။ ဂျင်နရယ် မာရှယ်သည် လီး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အမူအကျင့်များကိုလည်း အားရပါးရချီးမွမ်းလေ့ ရှိ၏။

သူ ဖတ်ပြီးရင်းဖတ်နှင့် အခေါက်ခေါက်အခါခါ ဖတ်လို့အားမရသည့် စာအုပ်ကတော့ အမေရိကန်စာပေလောက၏ ဂန္ထဝင်မြောက်လက်ရာဖြစ်သော ဘင်ဂျမင်ဖရန်ကလင်း၏ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကြီး ပင်ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော်က ခင်ပွန်းသည်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအား 'အကယ်၍များ သူဟာ စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် မဟုတ်ခဲ့လျှင် ဘာဖြစ်ချင်ပါသလဲ' ဟု မေးခဲ့မိသည် ဆို၏။

သည်တော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက
"ငါ ဧရာမတေးသံစုံတီးဝိုင်းကြီးရဲ့ ဂီတမှူး ဖြစ်ချင်တယ်" ဟု ပြန်ဖြေခဲ့ပါသတဲ့။

ဤသည်မှာ စစ်သားကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ချီမာရှယ်၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပါပေတည်း။

မတ်ခ်တို့န်း Mark Twain

စာရေးကောင်းသလောက်
စီးပွားရေးပကျွမ်း၍ ဘဝပျက်မတတ် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော်လည်း။
အချစ်ကံကောင်းသဖြင့်
အောင်မြင်မှုသာရဖူး ဆောင်ခဲ့ရသူ။

□ ဟောလီးဝုဒ်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံက အထင်ရှားအထူးခြားဆုံးသော လူတစ်ယောက်၏ဘဝဇာတ်လမ်းကို သရုပ်ဖော်ရိုက်ကူးရန် ပေါင် ၄ သိန်း အကုန်ခံခဲ့ပါလေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား သူ့ခေတ်နှင့်သူ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူကြိုက်အများဆုံး စာပေပညာရှင်ကြီးဖြစ်ခဲ့သလို၊ အစဉ်အဆက်ယနေ့ထက်တိုင် ကမ္ဘာအနှံ့ လူဖတ်အများဆုံး ဟာသစာရေးဆရာကြီး ဖြစ်လာသူပါပေ။

သူ့ခမည်းတော် အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်တိုင်အောင် သစ်လုံးကျောင်းကလေးတစ်ခု၌ ပညာသင်ခဲ့ရသည်။ ဤမျှနှင့်ပင် သူ့ပညာရေး ဆုံးခန်းတိုင်ခဲ့ပြီ ဆိုရမည်။

သို့တိုင် အောက်စ်ဖို့နှင့် ယေးလ်တက္ကသိုလ်ကြီးများက သူ့ကို ဂုဏ်ထူးဆောင်ဒေါက်တာဘွဲ့ အပ်နှင်းခဲ့ကြ၏။ သူ၏ နှစ်လိုခင်မင်ဖွယ်ကောင်းမှုကို ပညာရှိပါမောက္ခကြီးများ မျက်စိကျခဲ့ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါသည်။

သူသည် စာအုပ်တွေ ရေးခြင်းအားဖြင့် ပေါင်ငွေသန်းချီ၍ ရခဲ့၏။ တစ်နည်းပြောလျှင် သူ့ကလောင်များက ရွှေမိုးငွေမိုးရွာခဲ့သလို ခေတ်ပြိုင်စာရေးဆရာတွေထဲတွင် သူ့လောက်ရသူ မရှိ ဟုပင် ပြောစမှတ် တွင်ခဲ့သည်။ သူ လွန်ခဲ့သော ၃၄

နှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့လင့်ကစား စာအုပ်မူပိုင်ခွင့်၊ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးခွင့်၊ ရေဒီယိုအသံလွှင့်ခွင့်များမှငွေတွေကလည်း သူ့ဘဏ်ငွေစာရင်းထဲသို့ ယနေ့တိုင် တသွင်သွင် တရဟောစီးဝင်နေဆဲ။

သည်စာရေးဆရာကြီး၏ နာမည်ရင်းမှာ 'ဆင်မြူရယ် လန်ဂျန်နီ ကလီးမင်းစ်' ဖြစ်သော်လည်း။ သူ့ကို ကမ္ဘာကသိကြတာကတော့ 'မတ်ခ်တို့န်း' ဟု သတည်း။

မတ်ခ်တို့န်း၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး စွန့်စားခန်းတွေနှင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ သူသည် အမေရိကန်သမိုင်း၏ အကြွယ်ဝ အလှပဆုံးသော ရွှေခေတ်ကို ဖြတ်သန်းနေထိုင်ခဲ့ရ၏။

သူ့ကို လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၁၁၀ က မစ္စစ္စပီမြစ်နှင့် သိပ်မဝေးလှသည့် ဆိတ်ငြိမ်အေးဆေးလှသော မစ်စီစီမြို့ငယ်ကလေးတွင် မွေးဖွားခဲ့၏။ ထိုအချိန်မှာ အမေရိကန်ပြည်၌ ပထမဆုံးရထားလမ်း ဖောက်လုပ်ခဲ့သည်ကပင် ၇ နှစ်သာရှိသေး၏။ တစ်ပြိုင်တည်းတွင် သမ္မတလောင်း အေဘရာဟမ် လင်ကွန်းကလည်း ဖိနပ်မပါ ခြေဗလာ သူရင်းငှားကလေးဘဝဖြင့် လယ်ထွန်၊ နွားကျောင်း လိုကောင်းတုန်းသမယ။

မတ်ခ်တို့န်းသည် '၅၅ နှစ်' ဟူသော ရင်ခုန်ဖွယ်ရာနှစ်များကို နေထိုင်ခဲ့ပြီး၊ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်၌ ကွန်နက်တိကပ်ပြည်နယ်တွင် အနိစ္စရောက်ခဲ့သည်။

စာအုပ် ၂၃ အုပ် ရေးသားခဲ့၏။ ထိုအထဲက စာအုပ်အချို့မှာ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်ဖြစ်သွားခဲ့ရပေပြီ။ သို့ရာတွင် သူ့လက်ရာကောင်း ၂ ခုဖြစ်သော 'ဟယ်ကယ်ဘယ်ရီဖင်း' နှင့် 'တွမ်ဆောယား' တို့မူကား ထာဝရအသက်ကို ရထားသော ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုများအဖြစ် ကမ္ဘာ့လူတိုင်းတင်နေခဲ့ရသလို၊ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာအောင် လူငယ်တွေ သားစဉ်မြေးဆက်လက်ဆင့်ကမ်းကြရမည့် အဖိုးတန်ရတနာများဆိုလည်း မမှား။

ထိုစာအုပ် ၂ အုပ်စလုံးက သူ့ကိုယ်ပိုင်အတွေ့အကြုံတွေမှ ထုတ်နုတ်ရေးဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်၏။ အတိအကျပြောရလျှင် ထိုစာအုပ်တွေမှာ လက်နှင့်ရေးခဲ့

ခြင်း မဟုတ်။ သူ့ရင်ထဲ၊ နှလုံးသားထဲက ပေါက်ကွဲထွက်ကျလာခြင်း ဟုသာ သိုရမည်။

မတ်ခဲတို့နိကို ဖလော်ရီဒါပြည်နယ် မစ်စူရီမြို့ငယ်ကလေးရှိ အခန်း ၂ ခန်း တည်းပါသော အိမ်ငယ်ကလေးတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ယနေ့ ခေတ်မီ လယ်သမား ကြီးများအနေဖြင့် မတ်ခဲတို့နိ ကလေးဘဝကနေခဲ့ရာ ထိုတင်းကုပ်ကလေးမျိုး၌ နွားတွေ၊ ကြက်တွေပင် ထားမည်မဟုတ်ပါလေ။

ထို မှောင်မည်းကျဉ်းကျပ်သော အခန်းကလေး ၂ ခု၌ မိသားစု ၇ ယောက်၊ အိမ်ဖော်မလေး ၁ ယောက်၊ ပေါင်း ၈ ယောက် နေခဲ့ကြရ၏။

မတ်ခဲတို့နိ မွေးကင်းစက အလွန်ချူချာလှ၍၊ 'ပထမဆုံး ဆောင်းတွင်းကိုမှ ကျော်ပါမလား' ထင်ရလောက်အောင် အသည်းအသန် နာမကျန်းဖြစ်ခဲ့ရှာ၏။ သူ ကြီးပြင်းလာပြီဆိုတော့လည်း 'ပြဿနာကောင်ကလေး မတ်ခဲတို့နိ' ဖြစ်ခဲ့ ပြန်သည်။ သူ့မိခင်ကြီးကိုယ်တိုင်က 'သူသည် မိသားစုအားလုံးထဲတွင် သူမကို ဒုက္ခပေးဆုံး ကလေးတစ်ဦးပါ' လို့ ဖွင့်ဟခဲ့ရ၏။ သူကား အကျိစားသန်လှ၏။ ပြီးတော့ ကျောင်းတက်ပျင်းရာမှ တစ်ခါတစ်ရံ အိမ်မှ ထွက်ပြေးပြီး အိုးလံဒ်မန် မြစ်ရှိရာသို့ တန်းပြေးနေကျ ဖြစ်၏။

သူသည် မစ္စစ္စပီမြစ်ကြီး၏ သူမတူအလှ၌ ယစ်မူးနေမိသည်နှင့်အမျှ လျှို့ဝှက် ဆန်းကြယ်လှသော ကျွန်းများ၊ တဖြည်းဖြည်းရွေ့မျောနေသောဖောင်များ၊ ပင်လယ်ထဲသို့ တသွင်သွင်တငြိမ်ငြိမ် စီးဝင်သွားသော ရေအလှည့်များကို စွဲမက်စွာ ငေးမောမဆုံး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူ့အဖို့ မြစ်ကမ်းဘေးမှာ နာရီပေါင်းများစွာထိုင် ကြည့်ရင်း စိတ်ကူးယဉ်အိမ်မက်တွေ မက်ခဲ့၏။

သူသည် ၉ ကြိမ်တိုင်တိုင် ရေနစ်သေမလို ကြုံခဲ့၏။ သို့သော် အင်ဒီးယန်း လူနီတွေ၊ ပင်လယ်စားပြေတွေလုပ်တမ်းကစားရင်း၊ ဝူတွေထဲ စူးစမ်းဝင်ရောက် ရှာဖွေရင်း၊ ဖောင်ပေါ်မှမြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် စုန်ဆင်းရင်း ရရှိခဲ့သော တန်ဖိုး မဖြတ်နိုင်သည့်အတွေ့အကြုံများက နောင် သူ၏ နာမည်အကျော်ဆုံး စာ ၂ အုပ် ထဲက စာတိကျက်၊ စာတိကောင်တွေကို ဖန်တီးရာ၌ အထူးအသုံးဝင်ခဲ့၏။

မတ်ခဲတို့နိသည် ဟာသဉာဏ်ရွှင်ရွှင်ဖြင့် အရွှန်းဖောက်တတ်သည့်အထံ့ လော့ကို သူ့မိခင်ထံမှ အမွေဆက်ခံရရှိခြင်း ဖြစ်၏။ သူ တစ်ခါက ဖွင့်ပြောခဲ့ရာ တွင် သူ့အဖေ ပြုံးတာကို တစ်ကြိမ်မျှ မမြင်ဖူးခဲ့ကြောင်း။ ဒါပေမယ့် သူ့မိခင် အကြောင်း ပြောသည့်အခါမှာတော့

“အမေဟာ ယောက်ျားတွေထဲမှာကောင် ရှားရှားပါးပါး တစ်ယောက် တလေသာ ရှိတတ်ပြီ။ မိန်းမတွေထဲမှာ မရှိသလောက်ဖြစ်တဲ့အရည်အချင်းတစ်မျိုး ကို ဝိုင်သိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအရည်အချင်းကတော့ သူ့ကိုယ်သူ ရယ်စရာတွေပြော လို့ ပြောမှန်းမသိဘဲ ဟာသဉာဏ်တွေအပြည့်နှင့် ရယ်စရာတွေ ပြောတတ်တာ ပါပဲ” တဲ့။

သို့ကလို ပါရမီဗီဇ ဟာသဉာဏ်ကို မိခင်ထံမှအမွေရခဲ့သော မတ်ခဲတို့နိ သည် လူထုဟောပြောပွဲတွေ၌ ပွဲကျအောင်ပြောနိုင်သည့် ရှာမှရှားသော ဟာသဗိဇ္ဇာ ကြီး ဖြစ်ခဲ့တော့၏။ သူ့ဟာသတွေက လူကြိုက်များလှသလို သူ့ကို သူဌေး ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ကြုံတုန်း ပြောရဦးမည်။ မတ်ခဲတို့နိ၏မိခင်သည် အလွန်ပင် ကြင်နာသနား တတ်၍ စိတ်နှလုံးနူးညံ့သူဖြစ်ကာ ယင်ကောင်ကလေးတစ်ကောင်တောင် မသတ် ရက်ခဲ့။ ထို့အပြင် ကြောင်တွေကိုလည်း ကြွက်ကလေးတွေကို သတ်ဖြတ်ကိုက်စား သည့်အတွက် အပြစ်တင်ဒဏ်ခတ်ခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ တစ်ခါကတော့ မလိုချင်သော ကြောင်ပေါက်စကလေးတွေကို ရေနစ်သတ်ဖို့ ကြံ့လာသတဲ့။ ဒါပေမယ့် သူမက ကြောင်ကလေးတွေ မြန်မြန်ဆန်ဆန်နှင့် သက်သက်သာသာသေအောင်ဆိုပြီး ရေခွေး မျောလိုက်ပါသတဲ့ဗျာ။

မတ်ခဲတို့နိသည် စာသင်ကျောင်းကို ကြောက်ခဲ့၏။ ကျောင်းက သူ့ လွတ်လပ်မှုကို ချုပ်ချယ်ပိတ်ပင်သည်ဟု ယူဆသည်။ သူ့အဖို့ ကျောင်းဆိုသည်မှာ 'တောလည်သွားရန်နှင့် အုံမခန်းဆန်းကြယ်သော မစ္စစ္စပီမြစ်ကမ်းပါးတွေကို စူးစမ်း ရှာဖွေရန်' ဟူသော သူ့ဆန္ဒတွေကို ချုပ်နှောင်ထားရာ နံရံ ၄ ဖက်၌ သစ်လုံးတွေ ကာရံထားသည့် လှောင်အိမ်ကြီးသာ ဖြစ်နေခဲ့၏။

သူ အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်အရောက်၌ သူ မုန်းသောကျောင်းစာသင်ခန်းမှ
 ရှောင်ခွာ လွတ်မြောက်ဖို့ အခွင့်အရေးတစ်ရပ်က သူ့ဖခင်ကြီး သေဆုံးမှု၏အကျိုး
 ဆက်အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ သူ့အဖေ မပြန်လမ်းသို့ မြန်းသွားပြီဟု သိနား
 လည်လိုက်သည်နှင့်အမျှ သူ ရမ်းရမ်းကားကားထင်ရာခိုင်းနေခဲ့သော နေ့ရက်များ၊
 စကားနားမထောင်ဘဲ ထော်လော်ကန်လန်လုပ်ခဲ့မှုများ၊ အဖေလိုအင်ဆန္ဒကို
 ဖြည့်ဆည်းပေးရန် စိတ်မပါခဲ့ခြင်းများအတွက် နောင်တ ကြီးစွာရမိလေတော့၏။
 စိတ်ထိခိုက်လွယ်သော ချာတိတ်ကလေးသည် သူ့ကိုယ်သူ အပြစ်တင်မဆုံး
 အောင်ဖြစ်ရင်းက မျက်ရည်တွေတွေကျရင်း ငိုနေခဲ့မိသည်။

သူ့အမေက ချော့မော့ဖျောင်းဖျို ကြီးစားခဲ့၏။
 “ပြီးတာတွေလည်း ပြီးသွားပါပြီ သားရယ်။ မင်းအဖေလည်း ငွေယူမှာ
 မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ခု သား၊ အမေ့ကို ကတိတစ်ခု ပေးစေချင်တယ်”

ချာတိတ်ကလည်း တရွပ်ရွပ်ရှိက်ရင်းက “ဘာမဆို ကျွန်တော် ကတိပေး
 နိုင်ပါတယ် အမေ။ ကျောင်းပြန်တက်ခိုင်းတာကလွဲရင် တခြား ဘာလုပ်ရလုပ်ရ”
 ဟု ပြန်ပြောခဲ့ရာသည်။

နောက် ရက်အနည်းငယ်အကြာမှာတော့ မတ်စ်တို့နီးအဖို့ ပညာလည်းရ
 ဝမ်းလည်းဝမည့် ပုံနှိပ်စက်အလုပ်သင်ကလေးဘဝသို့ ရောက်ခဲ့လေ၏။

အလုပ်သင်အဖြစ် ၂ နှစ်လုပ်ရစဉ်အတွင်း သူ့လုပ်ခကတော့ ထမင်းကျွေး၊
 အဝတ်အစားဝယ်ပေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

၂ နှစ်ကြာပြီ ပုံနှိပ်စက်သမားဖြစ်လာရာမှ မစ်စူရီမြို့နယ် ဟန်နီဘောလ်
 မြို့ကလေးတွင် လမ်းသလားရင်း တစ်ညနေမှာတော့ လေလွင့်လာသည့် စက္ကူ
 တစ်ရွက်ကို ကောက်ရလိုက်သည်။ စာအုပ်တစ်အုပ်မှ စုတ်ဖြုတ်သော စာရွက်
 တစ်ရွက်ပင်။ အမှတ်မထင် အရေးမပါသည့် အသေးအဖွဲ့ဖြစ်ရပ်ကလေးက သူ့ဘဝ
 ကို အခြားအခြားသောလုပ်ရပ်များထက် ထူးခြားစွာအကျိုးပြုလျက် ကံကြမ္မာ
 အလှည့်အပြောင်းတစ်ခု ဖြစ်စေခဲ့သည် ဆိုနိုင်၏။ အကြောင်းမူ အမှိုက်သာသာ
 ထိုစာရွက်ကလေးမှာ အာစာနည်မကလေး ဂျန်းအော့ဖ်အော့ဖ် ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်နေ

သောကြောင့်ပါတည်း။ စာရွက်အစုတ်ကလေးမှာ ရှိအင်ခံတပ်ထဲကဂျန်း၏ အကျဉ်း
 ခံဘဝကို ဖော်ကျူးထား၏။

မတရားမှုတွေက ၁၄ နှစ်သား လူငယ်တစ်ယောက်အား နိုးကြားသွေး
 ဆူစေခဲ့၏။ ‘ဂျန်းအော့ဖ်အော့ဖ်’ဆိုတာ ဘယ်သူပါလိမ့်။ တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ်
 သူ မသိ။ သူ့မ၏ နာမည်ကလေးတောင်မူ မကြားဖူးခဲ့ပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီနောက်
 ပိုင်းမှာတော့ ဂျန်းအကြောင်းရေးထားလေသမျှ စာအုပ်စာစောင်တွေကို ငမ်းငမ်း
 တက် လိုက်ရှာဖတ်မိတော့သည်။

ဂျန်း၏ဘဝဇာတ်လမ်းကို စိတ်ဝင်စားရမှုက သူ့တစ်ကိုယ်လုံး တဟုန်းဟုန်း
 တောက်စေခဲ့သလို၊ သူ့သက်တမ်း တစ်ဝက်လောက်မက အရှိန်ပြင်းစွာ လောင်
 မြိုက်နေခဲ့၏။

ထိုမှ ၄၆ နှစ်အကြာတွင်မူ ‘ဂျန်းအော့ဖ်အော့ဖ်’ကို တမ်းတခြင်း^၂ ဟူသော
 အမည်ဖြင့် စာတစ်အုပ် ရေးထုတ် ဖြစ်ခဲ့တော့သည်။ ဝေဖန်ရေးဆရာများက
 ယင်းစာအုပ်မှာ ‘သူ၏အကောင်းဆုံးလက်ရာ’ ဟု ယူဆသတ်မှတ်ခဲ့သည်။

သူက သူ့ကလောင်နာမည်ရင်းဖြင့် ထိုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေပါက လူတွေက
 ရယ်စရာဝတ္ထုလိုပင် အောက်မေ့ကြမည်ကို ကြိုတင်တွက်မိ၏။ သို့ဖြင့် ထိုအချက်
 ကို အလေးအနက်ကြီးစွာထားသော သူသည် စာမူပေါ်တွင် လက်မှတ်ကလေး
 တောင်မူ မထိုးခဲ့ချေ။

အဲလ်ဘတ် ဘိုင်ဂျုလို ပိုင်နေ့က သူ၏ အတွဲ ၄ တွဲရှိ မတ်စ်တို့နီး၏
 အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်၌ ‘ဂျန်းအော့ဖ်အော့ဖ်အကြောင်း စာရွက်လေးကို အမှတ်တမဲ့
 ရှာတွေ့ခဲ့ခြင်းသည် သမိုင်းစာပေများအပေါ်တွင် မတ်စ်တို့နီး၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို
 ကြီးကျယ်စွာ လှုပ်ခတ်နှိုးကြားစေခဲ့သလို၊ ထူးချွန်ထက်မြက်သော ပညာရှင်ကြီး
 ဘဝမှ နောက်ဆုံး ထွက်သက်အထိ အသည်းအသန် စွဲမက်စေခဲ့၏။ သူ့လက်ထဲသို့
 စာရွက်အစုတ်ကလေး လွင့်ဝဲကျရောက်ခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ သူ့ဘဝသည် တစ်
 ဆစ်ချိုးပြောင်းလဲခဲ့သလို၊ စိတ်ဓာတ် မြင့်မားကြွေခိုင်စေခဲ့သည်မှာလည်း အမှန်ပင်^၃
 ဟူ၍ ဖော်ညွှန်းထားခဲ့၏။

မတ်စ်တို့နီးသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရိုးအ၊ ရာမှာတော့
 ကင်းဆက်ယုန်ကလေးတစ်ကောင်နှင့် မခြားပေ။ သူသည် စိတ်ကူးယဉ်အဆန်း

လွင်လွင် စီးပွားရေးအကြံအစည်များ၏ သားကောင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ဥပမာပြရသော် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ရှုအပြီး၌ 'အမေခုံမြစ်ဖျားတစ်လျှောက်က အပူပိုင်းဒေသ တောနက်များအတွင်း ကိုကိုးဖျော်ရည်များ သွားရောင်းခြင်းဖြင့် စီးပွားဖြစ်နိုင်မည်' ဟု အကြံရခဲ့သည်။

စင်စစ်သူသည် ကိုကိုးဖျော်ရည်အကြောင်း နုနန်းတစ်လုံးမျှ မသိသည့် အပြင် အမေရိကန်တောင်ပိုင်းသို့ ခရီးရှည်ကြီးထွက်ရန် စရိတ်စကလည်း မရှိ။ တကယ်လို့ အမေခုံမြစ်ဖျားကို ရောက်ပြီပဲထားဦး။ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတွေ၏ စကားကို သူ မတတ်သလို၊ အပူပိုင်းဒေသ အပြင်းဖျားဝင်ပြီး သေတောင် သေသွား နိုင်၏။

ဒါပေမယ့် မယုံနိုင်စရာအဖြစ်ဆန်းနှင့် ကြုံလိုက်ရပုံက တစ်နေ့ လမ်းပေါ် မှ ငွေ ၁၀ ပေါင်တန်တစ်ရွက်ကို ကောက်ရခဲ့သည်။ ထိုငွေကို စရိတ်လုပ်၍ အမေခုံမြစ်ကို စုန်ဆင်းခဲ့သည်။ စင်စင်နက်တီအထိ ရောက်ခဲ့ရပြီး ပိုက်ဆံပြတ် သွားသဖြင့် သူ့ခရီးစဉ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ရ၏။

နောက်ပိုင်း သူ့စာအုပ်စာပေများမှ ဝင်ငွေတွေ သောက်သောက်လဲရခဲ့သည့် အခါများမှာလည်း ငွေအရင်းအနှီး မြှုပ်နှံဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပြန်၏။ ထိုအထဲမှ ဥပမာတွေ တစ်ပြုံကြီးကို တင်ပြပါရစေ။

သူသည် တကယ်လက်တွေ့မှာ မမောင်းနိုင်သည့် ရေခွေးငွေဖြင့် လျှပ်စစ် ဓာတ်ထုတ်လုပ်သော ဂျင်နရေတာစက်တီထွင်မှုမျိုး၌ ငွေအရင်းအနှီး စိုက်ထုတ် ပေးဖူး၏။

ပြီးတော့ အင်ဂျင်စက်ပူလီထုတ်ရန်လည်း ငွေမြှုပ်နှံခဲ့ပြန်သည်။ ဒါလည်း စုန်းစုန်းမြုပ်၊ နည်းနည်းကလေးမျှ အလုပ်မဖြစ်။

နောက် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကုမ္ပဏီတစ်ခု စတင်ပြန်တော့လည်း ပေါင် ၃ သောင်း ၂ ထောင် ရှုံး၍ ကုမ္ပဏီပြုတ်သွား၏။

လက်နှိပ်စက်လုပ်သည့်စက် တီထွင်ရန်အတွက်လည်း ငွေအရင်းအနှီး တနှင့် တပိုးကြီး စိုက်ထုတ်ခဲ့သေး၏။ ဒါလည်း မတ်ခဲတို့နီးမှာ လက်ချည်းသက် သက်ကျန်ခဲ့ရပြီး၊ ပေါင် ၄ သောင်းလောက် ကုန်ပါလေရော။

ဒီနောက်ပိုင်း တစ်နေ့တော့ မတ်ခဲတို့နီးသည် အလက်ဇန္ဒား ဂရေဟမ်ဘဲလ်^၁ ဆိုသော တီထွင်သူ လူငယ်တစ်ယောက်နှင့် ဆုံဆည်းပြန်သည်။ ဘဲလ်က မတ်ခဲတို့နီး အား 'တယ်လီဖုန်း' ဟုခေါ်တွင်မည့် တီထွင်မှုအသစ်တွင် ငွေရင်းစိုက်ထုတ်မြှုပ်နှံဖို့ ဆွယ်တရားဟောခဲ့၏။ ဘဲလ်က သူ့တီထွင်မှုမှာ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ထိုင်နေရင်းက လည်း လမ်း ၅ လမ်း ခြားနေသည့်နေရာမှ လူတစ်ယောက်ထံကြီးဖြင့် ဆက်သွယ် စကားပြောနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ရှင်းပြသည်။ မတ်ခဲတို့နီးက ဟားတိုက်ရယ်မိ ၏။

သူသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ်နည်းသော လူမိုက်တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ဒါပေမယ့် ထိုထိုင်းဖျင်းအသော ငတုံးတစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ ဘယ်နှယ်- ပိုင်ယာကြီးတစ်ချောင်းပေါ်ကနေ ဆက်သွယ်စကားပြောမလို့ ဆိုပဲ။ မဖြစ်နိုင်တာ။ ရယ်စရာကြီး။

တကယ်လို့သာ ထိုစဉ်က ပေါင် ၁၀၀ တန် တယ်လီဖုန်းရှယ်ယာ အစုတစ်စု ကိုသာဝယ်ထားခဲ့လျှင် ယခုဆိုလျှင် သန်းပေါင်းမရေတွက်နိုင်အောင် အမြတ်ရ နေပေပြီ။ သို့ပေမယ့် သူ့ငွေးဇာတာ မပါသလို ငတ်ကိန်းကြုံချင်သော မတ်ခဲတို့နီး ခဏှာ ထိုရှယ်ယာတွေ ဝယ်မည့်အစား မွဲမွဲတောတောနှင့် ၃ ရက်အကြာတွင် ဒေဝါလီခံရမည့် မိတ်ဆွေတစ်ဦးကို ငွေအလုံးလိုက်အရင်းလိုက် ချေးပစ်လိုက်သော ဟူ၏။

၁၈၉၃ ခုနှစ် မတ်ခဲတို့နီး ၅၈ နှစ်အရွယ်ရောက်ချိန်မှာတော့ သူကိုယ်တိုင် အကြွေးတွေပိုင်းပိုင်းလည်ပြီး အကြွေးနွဲထ နှစ်မွန်းနေခဲ့ရပါပြီ။

တစ်နိုင်ငံလုံးမှာလည်း စီးပွားပျက်ကပ် ဆိုက်၍ ကယ်မိန်းကယိုင် ဖြစ်နေ သလို၊ မတ်ခဲတို့နီးခဏှာလည်း မမာမကျန်း ဖြစ်နေခဲ့ရ၏။ သူ့အဖို့ ဘဏ်မှာ ဒေဝါလီခံ၊ လူမွဲစာရင်းဝင်ခြင်းဖြင့် သူ့အကြွေးတွေကို ရှောင်လွှဲလို့ ရပါသည်။ ထိုအစား သူက ဆပ်စရာကြွေးတွေ တစ်ပြားမကျန် ပြန်ဆပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ကံ၊ ဘယ်နည်းနှင့် ဆပ်မလဲ။ စာရေးမည်။ ကမ္ဘာလှည့်ပြီး ဟောမည်၊ ပြောမည် ပေါ့။

သူ နာမကျန်းဖြစ်နေသည့်ကြားမှ ဆရာကြီးလုပ်ပြီး ဟောပြောဖို့ချရမည်ကို စိတ်မပါဘဲနှင့် ၅ နှစ်လုံးလုံး ဟောပြောပွဲခရီးတွေထွက်ခဲ့ပြီး ကြွေးဆပ်ဖို့ ကြီး

စားခဲ့ရ၏။ သူ့ကမ္ဘာလှည့်ခရီးစဉ်က အံ့မခန်း အကြီးအကျယ်အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

သူ့ကို လာနားထောင်မည့်ပရိသတ်တွေက များပြားလွန်းသဖြင့် တော်ရုံတန်ရုံခန်းမနှင့် ဆုံတယ်လို့ မရှိ။ ရုံကွဲလောက်အောင်ပင် အားပေးခြင်းခံခဲ့ရလေသည်။

“ကျွန်တော်အဖို့ စိတ်ရဲ့အေးချမ်းမှု အပြည့်အဝပြန်ရခဲ့သလို၊ ဝန်လေးမှု ဘာတစ်ခုမျှ မခံစားရတော့ပါ။ အလုပ်လုပ်ရတာလည်း ပျော်လာရပါပြီ။ တပင်တပန်း အားစိုက်ရတယ်လို့လည်း မရှိတော့ဘဲ ပေါ့ပါးသွက်လက်နေရပါတော့သည်” တဲ့။

မတ်ခဲတို့နားသည် ဘယ်လိုပင် စီးပွားရေးကံခေသော်ငြားလည်း၊ အချစ်ရေးမှာတော့ အလွန်အထူး ကံကောင်းသည်။

သူ လက်ထပ်မည့်အမျိုးသမီးကို မယူခင်၊ ပန်းချီရုပ်ပုံ တွေကတည်းက ကြိုက်သွားခဲ့၏။

ဇာတ်လမ်းက ဟိုဒီလင်းဒီသို့ မော်တော်ခရီးဖြင့်သွားခိုက် အစပျိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍၊ ထိုခရီးစဉ်က ‘အန္တရာယ်ကင်းကင်း လှည့်လည်ခြင်း’ ဟူသောစာအုပ် ရေးသားရာတွင် အကျိုးပြုခဲ့သည်။

ကံတိုက်လာသော တစ်နေ့ မတ်ခဲတို့နားသည် သူ့သူငယ်ချင်း ချားလစ်လန်ဒွန်၏အခန်းသို့ သွားလည်ခဲ့ရာမှ လန်ဒွန်၏ညီမ အလှူကေရီမကလေး အော်လီဗီယာ လန်ဒွန်၏ရုပ်ပုံကို မြင်တွေ့လိုက်ရ၏။ မြင်မြင်ချင်းပင် ချစ်သွားသလို၊ ‘ဒီမိန်းမ ချောကလေးဟာ ငါလက်ထပ်ချင်တဲ့ ဇနီးလောင်းမျိုးပဲ’ ဟု တန်းသိလိုက်သည်။

တစ်ခေါက်မက အခေါက်ခေါက်အခါခါ ကူးတို့ခေါက်ရေ များလာသည်နှင့်အမျှ လန်ဒွန်ကလေး၏အခန်းသို့ရောက်တိုင်း၊ ပန်းချီကားကလေးကို အခစားပင်ဖူးမြင်မိသလို၊ ‘မိန်းမလှလေးသည် သူ့အတွက်ပဲ’ ဆိုသည့် ယုံကြည်ချက်က ခိုင်မာသထက် ခိုင်မာလာခဲ့ရ၏။

နောက် လအနည်းငယ်အကြာမှာတော့ မတ်ခဲတို့နားသည် လှမိမယ်ကလေး အော်လီဗီယာအား နယူးယောက်ညစာစားပွဲတစ်ခု၌ နဖူးတွေ့ဖူးတွေ့ ဆုံဆည်းလိုက်ရတော့၏။

“သူ့ကို တွေ့လိုက်တဲ့နေ့ကစပြီး အခုထိ ကျွန်ရင်ထဲက သူ့ကို မေ့ဖျောက်လို့ မရတော့ပါဘူးဗျာ” ဟူ၍ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းတွင် မတ်ခဲတို့နားက ကမ္ဘာလှည့်ကင်ခဲ့ပါလေသည်။

ဘာမျှ မကြာလိုက်ပါ။ မတ်ခဲတို့နားကို နယူးယောက် အယ်လီမီရာအရပ်ရှိ သူ့မ၏ဖခင်ကြီးအိမ်သို့ လာလည်ပါရန် ဖိတ်ခေါ်လိုက်တော့သည်။

သူ အိမ်လည်ရောက်သွားပြန်တော့လည်း တော်တော်နှင့် မပြန်ချင်။ သည်တော့လည်း မတ်ခဲတို့နားက ဉာဏ်ကြီးရှင်ပီပီ အကြံအဖန်လုပ်ပါပြီ။ လန်ဒွန်၏ မြင်းလှည်းမောင်းသမားကို စည်းရုံးပြီး မြင်းလှည်းတိုင်ခုံကို အံ့ချော်အောင်ပြင်ထားစေပြီး၊ သူ့ကိုယ်သူ လိမ့်ကျအောင် လုပ်ခဲ့သည်။

သည်နောက် သူ့အိတ်ကို ယူ၊ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်၊ မြင်းရထားထဲ ဝင်၊ ‘ပွတ်ဘိုင်’ လို့ လက်ပြပေါ့။ ရထားထိန်းက ကြာပွတ်နှင့် လှမ်းရိုက်လိုက်၍ မြင်းက ဝုန်းခနဲ ပြေးထွက်၏။ နောက်ထိုင်ခုံက လျှောက်ပြီး လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်း မတ်ခဲတို့နား မြေကြီးပေါ်သို့ ကျွမ်းပြန်ကျသွားသည်။ မျက်စိစုံမှိတ်လျက်ကျသွားသည့် နောက်တော့ မြေကြီးပေါ်မှာ ဆန်ဆန်ကလေး အသေတစ်ပိုင်း တမင်မေ့လျက်သား။

အဲသည်လိုနှင့်ပဲ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဝုန်းဒိုင်းကြဲ ဆူညံတုန်လှုပ် ချောက်ချားသံတွေ ပွက်လောရိုက်သွား၏။ အိမ်သားတွေက သူ့ကို ပွေ့ချီကောက်ယူပြီး အိမ်ထဲပြန်ခေါ်သွားရာမှ မွေ့ရာပေါ်တင်လိုက်ကြသည်။ ပြီးတော့ ၂ ပတ်တိုင်တိုင် အိပ်ရာထဲမှာမေ့ရာမေ့ရာကလေး အသည်းအသန်ဖြစ်နေခဲ့ရရာ၏။

စင်စစ်တော့ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ ဘာဒဏ်ရာ၊ ဘာရောဂါမျှ မရခဲ့ပါ။ မြင်းရထားပေါ်က လှိမ့်ချသည့်ပညာကိုလည်း သူ ကလေးဘဝ မစ်စူရီမြို့ ဟန်နီဘောအရပ်မှာနေကတည်းက ကျွမ်းပြီးသားလေ။

ဒါပေမယ့် အိပ်ရာထဲမှာ လူမမာယောင်ဆောင်လျက်က သူ့အသည်းကျော်မလေး၏ ပြုစုယုယ ဂရုတစိုက်ကုသမှု၊ အလိုလိုက်အကြိုက်ပေးမှုတွေကို မြန်မြန်ကြီးခံယူခဲ့ရသည်။

သူမက သူ့ကို ‘အငယ်လေး’ လို့ ခေါ်၍၊ သူက သူမကို ‘အချစ်လေး လစ်စီ’ လို့ ခေါ်ခဲ့ကြ၏။ ‘အချစ်ကလေးလစ်စီ’ နှင့် ‘အငယ်လေး’ ဟု အပြန်အလှန် ခေါ်သံတွေက နောင် ၃၄ နှစ်အကြာ လစ်စီဆုံးသွားချိန်အထိ ချိညံသွားခဲ့သည်။

သူမက သူ့ရည်းစားစာတွေကို သေတ္တာငယ်ကလေးတစ်လုံးထဲ သော့ခတ် ထည့်ထားသလို၊ နှစ်စဉ် သူတို့ အားလပ်ရက် အပျော်ခရီးထွက်တိုင်း ထိုသေတ္တာ ကလေးကို ဘဏ်မှာအပ်၍ လုံခြုံစွာသိမ်းခိုင်းထားစေ၏။

သူ့ဇနီးက မတ်ခဲတို့နိုးရေးသမျှ စာမူတွေကို တည်းဖြတ်ပေးသည်။ ည မိုးချုပ်သည်နှင့် တစ်နေ့တာရေးပြီးသမျှ စာတွေကို ဇနီးသည်၏အိပ်ရာခေါင်းရင်း ရှိ ခုံကလေးတစ်လုံးပေါ် တင်ထားနေကျ ဖြစ်၏။ ဒါမှလည်း လစ်ဗီက မအိပ်ခင် ဖတ်နိုင်မည် မဟုတ်ပါလား။

သူမက စာမူထဲမှ ရန်ရှင်းကြမ်းတမ်းသော၊ မလှပသောစကားလုံးတွေကို ဖြုတ်ပယ်ပစ်ပြီး၊ အပြစ်အနာအဆာ လုံးဝ ကင်းစင်ချောမွေ့သွားသည်အထိ စိတ်တိုင်းကျ ပြင်ဆင်၏။ သူ့စာတွေကို ဘယ်လောက်ပဲပြင်ပြင် ချစ်လင်က စိတ်မဆိုး။ ငြင်းချက်မထုတ်ဘဲ အမြဲတမ်း လက်ခံလေ့ရှိ၏။

မတ်ခဲတို့နိုး၏ ပင်ကိုသဘာဝကတော့ သူ့စာမူတွေ ပျောက်သွားမှာ၊ နေရာ အထားမှားမှာ သိပ်ကြောက်သည်။ ဒါကြောင့်လည်း အိမ်ဖော်မလေးက သူ့စားပွဲကို ရှင်းခွင့် ဘယ်တော့မျှ မရခဲ့ချေ။ ကြမ်းပေါ်မှာ မြေဖြူဖြင့်မျှည်းတားပြီး အိမ်ဖော်မ ကလေးအား စည်းကျော်မဝင်ဖို့ တားမြစ်အမိန့် ထုတ်ထားခဲ့သည်။

မတ်ခဲတို့နိုး အသက် ၇၀ ရောက်သောအခါ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါတော့ သည့်ဘဝနှင့် အလှအပ အပျော်အပါးတွေကို လိုက်စားရမည့်အရွယ်မဟုတ် တော့ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်၏။

သို့ဖြင့် အဖြူရောင်ဝတ်စုံ ၁၄ စုံနှင့် လည်စီးအဖြူ ၁၀၀ မှာယူပြီး၊ သူ၏ ဇရာအိုအချိန်များတွင် ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဖြင့်သာ နေသွားခဲ့လေ သတတ်။ သူသည် ညနေဝတ်စုံများကိုပင် အဖြူရောင်သက်သက်ဝတ်ဆင်ခဲ့သော ဟူ၏။

ဟေလီကြယ်တံခွန်ကြီးသည် ၁၈၃၅ ခုနှစ် မတ်ခဲတို့နိုးဖွားမြင်ခဲ့သော ညမှာပင် ကောင်းကင်ယံမှာ ပေါ်လာခဲ့သည်။

ကြယ်တံခွန်ကြီးက ၅၅ နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ကမ္ဘာသို့ ပြန်လာလေ့ရှိသည် ဆိုကြသလို၊ သူကလည်း ကြယ်တံခွန်ကြီး ပြန်လာချိန်အထိ အသက်ရှင်လျှက်ရှိရန် မျှော်မှန်းခဲ့၏။ သူ့ရည်းမှန်းချက် ပြည့်ဝခဲ့သည်။

ဟေလီကြယ်တံခွန်ကြီးသည် ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ် သူ ကွယ်လွန်သည့်ညမှာပင် မိုးကောင်းကင်၌ ထွန်းလင်းစွာ အလည်ပြန်ရောက်လာ၏။

အောက်ပါ စာကြောင်း ၄ ကြောင်းသည် မတ်ခဲတို့နိုးက သူ့ သမီးဆုဖီ၏ အုတ်ဂူပေါ်တွင် ထုထွင်းပေးခဲ့သော ကဗျာသီချင်း။

- ရွှေနေ ရွေးရွေးကလေး။
- ဒီနေရာမှာ ကြင်နာစွာသာပါစေ။
- ရွေးထွေးတဲ့တောင်လေရယ်။
- ဒီနေရာမှာ နုနုအေးအေး
- တိုက်ခတ်ပါကွယ်။
- အပေါ်လွှာမှာ မြက်လွှာစိမ်းစိမ်းပါးပါးလေးလိမ်းခြယ်
- မင်္ဂလာညပါချစ်သည်အလှ။
- မင်္ဂလာညပါ၊မင်္ဂလာညပါ။

**ဂျင်နရယ် ချားလ်စ် ဝင်းဂိတ်
General Charles W'ingate**

မြန်မာပြည် တောနက်ကြီးအတွင်း
ပြောက်ကျားစစ် ဆင်ခွဲ၍
ဂျပန်ဖက်ဆစ်များကို တိုက်ခဲ့သူ
တဖောက်ကန်း စစ်သူရဲကောင်း။

□ အာရှတစ်လွှား တောဆုံချုံကြားတွင် သူ့ရသတ္တိအပြည့်ဖြင့် ထူးခြား ပြောင်မြောက်စွာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသော စစ်သူရဲကောင်းများအနက် ဗိုလ်မှူးချုပ် အော်ဒီချားလ်စ်ဝင်းဂိတ်သည် အထင်ရှားဆုံး ဖြစ်ပါ၏။

၁၉၃၄ ခုနှစ်အတွင်း အသက် ၃၉ နှစ်သာရှိသေးသော ဝင်းဂိတ်သည် တောနင်းတိုက်ခိုက်ရေး ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်ထောင်ပေါင်းများစွာကို ဦးဆောင်လျက် အိန္ဒိယနယ်စပ်ကိုဖြတ်ကျော်ကာ မြန်မာပြည်ရှိ ဂျပန်စစ်ကြောင်းများကို ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဝင်းဂိတ်နှင့် သူ၏ အသေခံတပ်ဖွဲ့ဝင် ကွန်မင်ဒိုများက ၃ လတိုင်တိုင် ဂျပန်တို့၏ ရိက္ခာထောက်ပံ့လမ်းကြောင်းများကို ဖြတ်တောက်၍၊ လက်နက်ခဲယမ်းသိုလှောင်စခန်းများကို ဖောက်ခွဲပစ်ပြီး လေယာဉ်ကွင်းများကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ဒီအပြင် မီးရထားလမ်းနှင့် တံတားကြီးများကို ဒိုင်းနမိုက်ခွဲ၍ ချိုးဖျက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ၎င်းအား ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူးသို့ မြှင့်တင်ပေးလိုက်နိုင်၏။

ဂျပန်တွေမှာ မျက်ကလဲဆံပျာ အံ့အားသင့်သွားကြရပြီး မြေမကိုင်မိလက်မကိုင်မိ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်ကုန်ကြရသည်။ နောက်ဆုံး ပြေးလိုက်ကြတာမှ ပုံခိုင်းပြောကြပါစို့ရဲ့ ခင်ဗျား။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်ကုန်းတစ်ခုကို ကန်ထည့်ပြီး စောင့်ကြည့်လိုက်ပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်တွေ တိုင်းပြည်ပျက်၍ အလန်တကြား မြေဦးတည့်ရာ သေပြေးရှင်ပြေး ကမ္ဘာ့ရှေးထိုင်းပြေးကြတာမျိုး မြင်ရပါလိမ့်မည်။ ခုလည်း အဲဒီအတိုင်းပါပဲ။

ဝင်းဂိတ်၏ လျှပ်တစ်ပြက်တိုက်ခိုက်ရေးတပ်က မထင်မှတ်ဆုံးနေရာများမှ မမျှော်လင့်ဘဲဝင်တိုက်ရာ ဂျပန်တွေခမျာ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်တွေလို ကစဉ့်ကလျား အသေအလဲ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည်။

ဂျပန်တွေခမျာ ၁ ယောက်မှ ၁၀ ယောက်အကြားသာရှိသော တပ်စိတ်ကလေးလောက်ကို ရန်သူတွေတစ်ပြုံကြီး ဝိုင်းတိုက်သည်ဟု အထင်ရောက်ခဲ့ကြရပြီး၊ အရေအတွက်အမှန်ကို သိလိုက်ရသည့်အချိန်မှာတော့ သူတို့ အသက်ပျောက်နေကြပြီ ဖြစ်၏။

ဝင်းဂိတ်၏လူများက ရန်သူ့စခန်းအသီးသီးကို အလစ်ဝင်စီးချေမှုန်းပစ်ပြီး ပြီဆိုသည်နှင့် ဖြန့်ခနဲ ပြန်ပျောက်သွားလေ့ ရှိစမြဲ။

ပြောက်ကျားစစ်သည်များအသွင် ဆောင်ထားသော သူတို့ကိုတွေ့ဖို့ဆိုသည်မှာလည်း စတုရန်း ၁၀ မိုင်ခန့်ကျယ်ဝန်းသော တောကြီးမြက်မည်းထဲ၌ အပ်တစ်ချောင်းကိုလိုက်ရှာရသည်နှင့် မခြားတော့။

ဗိုလ်ချုပ်ဝင်းဂိတ်နှင့် သူ့ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် အလွန်အထူးအရေးကြီးသောလုပ်ငန်းစဉ်ကြီး ၄ ရပ်ကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ကြ၏။

၁- ရန်သူ့ဂျပန်တွေ မြန်မာပြည်ရှိ သူတို့၏ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းတွေ မပြတ်စေရန် သတိထားကာကွယ်ဖို့ ကြိုးစားရာများနေရသဖြင့် တရုတ်ပြည်ကို ဝင်တိုက်ရန်၊ သို့မဟုတ် အိန္ဒိယသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ရန် အချိန်မရအောင် ထိန်းသိမ်းဟန့်တားနိုင်ခဲ့သည်။

၂- မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ တပ်ဖွဲ့ဝင်များထံမှ သတင်းများကို နောက်တန်းသို့ ပြန်ပို့နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရင့်လေတပ်မတော်က ရန်သူ့လက်အောက် စခန်း နယ်မြေများကို ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

၃- ပြည့်စုံလုံလောက်သော သင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် အင်္ဂလန်မှ စက်ရုံ လုပ်သားများနှင့် ဆိုင်ဝန်ထမ်းများအပါအဝင် အသက် ၂၈ မှ အသက် ၃၅ ကြား အိမ်ထောင်ရှင်များ စုစည်းဖွဲ့စည်းထားသော ဝင်းဂိတ်၏ ဒုတိယတန်းစား တပ်ဖွဲ့ဝင်များပင်လျှင် တောနက်အတွင်းရှိ သဘာဝအန္တရာယ်များနှင့် ဂျပန်များရန် ကို နှိမ်နင်း ဖြိုခွင်းနိုင်ကြောင်း သက်သေထုနိုင်ခဲ့၏။

၄- သူတို့သည် စီမံချက်ချသည်။ အထပ်ထပ် လေ့ကျင့်စမ်းသပ်သည်။ ပြီးတော့ တိုက်ခိုက်ရေးနည်းဗျူဟာ၊ မဟာဗျူဟာတွေ တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားသည်။ သို့ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ဂျပန်တွေကို မြန်မာပြည်တောထဲက မောင်းထုတ်ပစ်လိုက်နိုင်၏။

တကယ်တော့ ဝိုင်းရံချုပ်ဝင်းဂိတ်က တောထဲတောင်ထဲတွင် လေကြောင်း တစ်ခုမှလွဲ၍ မြေပြင်ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်း ဘာမျှမရှိဘဲ စွန့်စား၍ စစ်ပြိုင်ခဲ့ရမည့် တော်လှန်ရေးဆန်သောသူအကြံကို ပထမ ဆုံးအကြိမ် တင်ပြခဲ့စဉ်မှာ ရှေးရိုးစွဲ စစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများက "မင်း အစီအစဉ် ဟာ စစ်တိုက်တာနှင့် မတူဘဲ၊ ဟောလိပ်ပုဒ်ရုပ်ရှင်ကားထဲက စာတ်ကွက်တစ်ကွက် နှင့် ပိုတူနေသကဲ့" ဟု ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပင် မှတ်ချက်ချခဲ့ကြသည်။

တချို့ကလည်း 'ကိုယ့်သေတွင်းကိုယ်တူးတဲ့စစ်ဆင်ရေး'ဟု နာမည် ပေးခဲ့ကြသည်။

ဝင်းဂိတ်ကတော့ တစ်ဆံ့ချည်မျှ နောက်မဆုတ်စတမ်း သူ့ယုံကြည်ချက်ကို ရဲရဲပုံပုံကိုင်စွဲလျက် ဆရာဆရာကြီးတွေကို စိန်ခေါ်ခဲ့သလို၊ ခေတ်မီစစ်ဆင်ရေးပုံစံ ဖြင့် အောင်နိုင်ရေးတပ်ဖွဲ့တစ်ခုကို အသစ်ဖွဲ့စည်းဖို့ ခိုင်းပြင်းခဲ့တော့သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် နွေဦးပေါက်မှာပင် ဝင်းဂိတ်သည် သူ့တပ်သားများကို အရိုး အရေတွေလောင်ကျွမ်းခမ်းခြောက်နိုင်သော အိန္ဒိယ၏အပူဒဏ်အောက်၌ ၆ လ လုံးလုံး လေ့ကျင့်ခန်း အပြင်းအထန်စ၊ ဝင်စေခဲ့၏။ သူက ၎င်းတို့အား တောတွင်း သားတာဝန်ကို စံထား၍ အားကျပါးကျကြီးစားရန် တွန်းအားပေးခဲ့သလို၊ သူ့တပ်သည် တွေ့ကလည်း တစ်သေဝေတိမ်း လိုက်နာခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းမှာတော့ သူတို့တပ်ကလူတွေ အစဉ် အဆက်သုံးနေကျ ခရီးသွားယာဉ်များကို မူလလက်ဟောင်းတွင် ဆန်းသစ်တီထွင်

ပေါင်းစပ်အသုံးပြုလျက် မြန်မာပြည်၏ တောတောင်လျှိုမြောင်များအစပ်သို့ ထိုး ဖောက်ဝင်ရောက်မိတော့၏။

ရှင်းရှင်းပြောရလျှင် သူတို့သည် မဟာဇကရာဇ်အလက်ဇန္ဒားခေတ်က အသုံး ပြုခဲ့သော ဝန်တင်လူစီး တိရစ္ဆာန်များဖြစ်သည့် ဆင်များ၊ လားများ၊ နွားများကို အသုံးပြုခဲ့ကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ လေယာဉ်တွေကိုတော့ ကောင်ကင်ယံမှ ရိက္ခာချပေး ရန်အတွက်သာ အားထားခဲ့ကြသည်။

ဝင်းဂိတ်၏လူကြမ်းလူရမ်းတပ်ဖွဲ့သည် ပိတ်ပိတ်ပိန်းနက်မှောင်နေသည့် မဟာမြိုင်တောကြီးတွေကို တရကြမ်းဖြတ်သန်းခဲ့သလို၊ လွှစောင်းပမာရွန်ထက်နေ သည့် ကျောက်တောင်တွေကိုလည်း ကျော်နင်းခဲ့ကြ၏။ ပြီးတော့ ခြေတစ်လှမ်းမှား ၍ ချော်ကျလိုက်လျှင် ငရဲပြည်အထိရောက်သွားမည့် ရှည်လျားမတ်စောက်လှသည့် တောင်ကမ်းပါးလမ်းတွေကိုလည်း အသည်းတယ်တံထိတ်ဖြင့် ကုတ်ကပ်ဆင်းတက် ခဲ့ရသေးသည်။ ဆင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လားပဲဖြစ်ဖြစ် ခြေချော်ကျလိုက်လို့ကတော့ နောက်က တစ်ပြုကြီးပါ လိုက်သေရမည့်နေရာတွေကလည်း မနည်းလှ။

သည်ကြားထဲမှ ရံဖန်ရံခါဆိုသလို လူအရိုးစုတွေကို မြင်တွေ့ခဲ့ကြရသည်။ ထိုအရိုးစုတွေကတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ဇွေက တပ်ဆုတ်ပြေးခဲ့ကြသော ဝိုင်းရံချုပ်စတီးဝဲလ် ၏လက်ကွန်အဖွဲ့တွေ ဖြစ်ပါ၏။

ဆင်တွေက မော်တာကျည်ဆံတွေ၊ သေနတ်တွေ၊ ခေါက်ယူလို့ရသော လှေတွေ၊ ရေဒီယိုစက်ကိရိယာတွေကို သယ်ဆောင်ရ၏။

နွားတွေကတော့ စက်သေနတ်ကြီးတွေ၊ ကျည်ဆံတွေ၊ ဒိုင်းနမိုက်သေတ္တာ တွေပါသော လှည်းကို ဆွဲလာ၏။

သူ့တပ်တွင် ဂေါ်ရခါး၊ ဗမာ၊ အင်္ဂလိပ်တော်မီလူမျိုးများ အပါအဝင်၊ ဆင်တွေ၊ ခွေးတွေ၊ နွားတွေ၊ လားတွေတစ်ပြုကြီးနှင့် စစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်း ချီတက်ခဲ့သည်။

စစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်းလျှင် တစ်မိုင်ခန့်ရှည်၍ သမ္မာကျမ်းစာပါ 'တောင် ထိပ်ရှိ နှော့စ၏လှေကြီး' ဆီသို့ ဦးတည်နေကြသော စိတန်းလှည့်လည်ပွဲကြီးနှင့်ပင် တူနေပါလေရဲ့။ သို့တိုင် တောအုပ်ကြီးတွေက ထူထပ်အုံ့ဆိုင်းလျက် စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်း နေသဖြင့် သူတို့၏အသံဗလံတွေကို ကိုက် ၂၀၀ အကွာကပင် ကြားရဖို့မလွယ်ပါ။

ဝင်းဂိတ်၏ လျှပ်တစ်ပြက်စစ်ဆင်ရေးအဖွဲ့သည် သာမိုမီတာ ၁၀၅ ဒီဂရီ ယံအောင် အပူရှိန်ပြင်းထန်လှသည့်ကြားမှာပင် တစ်နေ့ကို မိုင် ၃၀ ခရီးပေါက်အောင် ခုန်းစိုင်းခဲ့ကြ၏။

ဝင်းဂိတ်က အမြန်ချီခြင်းဖြင့် အိပ်ချင်၊ ငိုက်မျှင်းချင်စိတ်နှင့် အဖျားအနာ ရောဂါတွေကို ကာကွယ်နိုင်သည်ဟု ထူးဆန်းသောနိယာမကို လက်ကိုင်ပြခဲ့သည်။ ထို့အပြင် သူ့လူများကို လမ်းတွင် မုတ်ဆိတ်ရိတ်ရန် ဝင်းဂိတ် ခွင့်မပြု။ မုတ်ဆိတ် ရိတ်နေခြင်းက ချီတက်ဖို့နှင့် အိပ်ဖို့ ၁၀ မိနစ်ခန့် အချိန်အလဟဿကုန်စေသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသတဲ့။

စစ်ကြောင်းတိုင်း၏ထိပ်၌ ကင်းထောက်ခွေးတွေ ပါသည်။ ခွေးတွေက ဇာမဏီငှက်နှင့် မြေခွေးတွေကိုအနံ့ခံနိုင်သော တခြားခွေးများနည်းတူ၊ ဂျပန်တွေ အနံ့ကိုခံဖို့ အထူး လေ့ကျင့်ပေးထား၏။

တပ်သားတစ်ယောက်စီတွင် ကျောပိုးအိတ်၌ ၆ ရက်စာရိက္ခာ အလုံ အလောက်သယ်ခဲ့ကြ၏။ သည့်နောက်ရက်တွေမှာတော့ မိုးပေါ်မှကျလာမည့် ရိက္ခာကိုသာ မျှော်ကိုးဖို့ရှိ၏။ ရေဒီယိုအော်ပရေတာက ရိက္ခာချရမည့်နေရာ အတိ အကျကို စကားပုဂံများဖြင့် လမ်းညွှန်သတင်းပို့ပေးရမည်ပေါ့။

သူတို့က ရိက္ခာချပေးရန် မြစ်ကမ်းနံဘေး သွေခြောက်သောမြေကွက်လပ် များ၊ လယ်ကွင်းများ၊ လေယူရာယိမ်းနွဲ့နေသော မြက်ရိုင်းတောကြီးများကို ရွေးချယ်အသုံးပြုကြ၏။ နေရာမှန်သိရန် နေဘက်တွင်မီးဖို၍ မီးခိုးများဖြင့် မြဲပြီး၊ ညကျလျှင်တော့ မီးကျည်တွေဖောက်သည်။ အလေးချိန် ပေါင် ၅သိန်းခွဲကျော် ကျော်မျှသော ရိက္ခာထုပ်တွေကို လေယာဉ်နှင့် ချပေးခဲ့ကြ၏။

တပ်သားတွေတောင်းဆိုသမျှ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အိန္ဒိယရှိဌာနချုပ်က အစွမ်းကုန် ပို့ပေးခဲ့၏။ လေယာဉ်တွေက သူတို့လိုအပ်ပါသည်ဆို၍ သွားတုများ၊ တစ်ဘက် တည်းတပ်ရသောမျက်မှန်များ၊ ဘားနဒ်ရှော့၏အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်များပင် ချပေးခဲ့ သည်။

အရာရှိတစ်ယောက်ကတော့ သူ့တပ်ဖွဲ့ကို ဂျပန်တွေ အပိုင်းခံထားရစဉ်မှာပင် 'သူ့သေတမ်းစာကို ပြင်ရေးပြီး လက်မှတ်ထိုးပါရစေ'ဟု ပန်ကြားခဲ့၏။ ဒါကို လည်း လိုက်လျော၍ ဖြည့်ဆည်းပေးပို့ခဲ့သော ဟူ၏။

ထို့အတူ ရဲဘော်တွေတောင်းဆိုသော ချောကလက် ပေါင် ၄၀၀ ကိုလည်း ကာလကတ္တားမှ စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုကို ညလုံးပေါက်အလုပ်ဆင်းခိုင်းပြီး အရောက်ပို့ခဲ့ပြန်၏။

အိန္ဒိယရှိ ထောက်ပို့တပ်ရင်းမှူးမှာ ဝိုလ်ကြီးလော့ဒ် ဖြစ်၏။ တစ်နေ့တော့ ဝင်းဂိတ်က ရေဒီယို သတင်းပို့လိုက်သည်။

“လော့ဒ်ရေ။ တို့ကို ပေါင်မုန့်တွေပို့လိုက်ဦးဟေ့”

စက်ထဲမှ အဖြေပြန်လာသည်က “လော့ဒ် (ဘုရားသခင်)ဟာ ဝတ်ပြု ဆုတောင်းသူများရဲ့ အသံကို နားငြီးတော်မူလျက်ပါ” တဲ့။ နာရီပိုင်းအကြာမှာပင် ပေါင်မုန့်သေတ္တာတစ်လုံး မိုးပေါ်က ကျလာသည်။ ကောင်းကင်ဘုံဆိုသည်မှာ ဒီလိုပဲ။ လိုတ ရစမြဲပေပဲ။

သည်လိုနှင့် ရန်သူပိုင်နက်ထဲသို့ ကိုက် ၃၀၀ ခန့်ခရီးဆန့် ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်ခဲ့ရုံမက၊ စစ်ရေးအချက်အချာကျသော ပစ်မှတ်များ၊ ရန်သူ့စခန်းများကို လည်း ပြာကျအောင် ချေမှုန်းနိုင်လိုက်သည်။

တာဝန်ကျေပြီ ဆိုသည့်အဆုံး၌ ဝင်းဂိတ်၏သူရဲကောင်းတပ်ဖွဲ့ကို တပ်ခေါက် ၍ အိမ်ပြန်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့တော့၏။ ရှေး စစ်သုံးစကားပုံတစ်ခု ရှိသည်။

‘တိုက်ပွဲဝင်ဖို့စုစည်းကြ၍၊ ဘဝတွင် ရပ်တည်နေထိုင်ဖို့ တကွတပြားစီ ခွဲသွားရစမြဲ’ တဲ့။

သူတို့၏တာဝန် ကျေပြန်စွာပြီးဆုံးသွားသည့်နောက်တော့ ဝင်းဂိတ်၏ တပ် သားများသည် ၄၀ လျှင် ၃ စု အုပ်စုဖွဲ့ခဲ့ကြ၏။

သူတို့အနေဖြင့် နွားတွေ၊ လားတွေအပေါ်တွင် ရေဒီယိုစက်တွေနှင့် လေးလံ သောပစ္စည်းကိရိယာတွေ တင်ဆောင်ခြင်းထက် တိရစ္ဆာန်တွေနှင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး တွေမပါဘဲသွားခြင်းက ၃ ပုံ ၁ ပုံမက ခရီးပိုတွင်မည် ဟု နားလည်ခဲ့ကြသည်။ အမြန်နှုန်းက အရေးတကြီးလိုအပ်နေ၏။

ထို့ကြောင့် သူတို့က ရေဒီယိုစက်တွေကို မြေမြုပ်ပစ်လိုက်သည်။ လေးလံ သော ကိရိယာကြီးတွေကို ထုချေဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ နွားနှင့် လားတွေကို သတ်စား လိုက်ကြသည်။ သည့်နောက်တော့ ရှည်လျားသလောက် ကြောက်မက်ဖွယ်

အန္တရာယ်ပြစ်တီးနေသော အိန္ဒိယသို့ ခြေလျင်ခရီးကို စတင်ခဲ့တော့သည်။ သူတို့ လက်ထဲမှာ ရေဒီယိုတွေမရှိတည်းက ရိက္ခာတွေ ရလမ်းမရှိတော့ပါ။

သူတို့အဖို့ အစာရေစာငတ်ပြတ်လာရာမှ မြေများ၊ လင်းတများကို ဖမ်းဆီး စားသောက်ရ၍၊ သစ်ဥသစ်ဖုများကိုတူးဖော်ပြီး မြက်သစ်ရွက်တွေကို ချက်ပြုတ် ဖိုဝဲကြရသည်။

လူတိုင်းလိုလိုပင် ကိုယ်အလေးချိန် ၁၅ ပေါင်ခန့် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ကျသွား ကြရ၏။ သူတို့၏ အစာအိမ်တွေမှာလည်း ထက်ဝက်ခန့် ကျလှိသွား၏။

ဂျပန်တွေက ရေထွက်ပေါက်တွေကို ဝိုင်းရံပိတ်ဆို့ထားလိုက်တည်းက ဝါးလုံးခေါင်းတွေထဲက ရေတစ်စုံစာမျှဖြင့် ပူပြင်းလှသော ကြောက်စရာ နေပူဒဏ် အောက်က နေ့ဖက်များမှာသာ ချီတက်ခဲ့ကြ၏။

၁၉၄၃ ခုနှစ် မေလအတွင်း ဝင်းဂိတ်နှင့်သူ့ရဲဘော်များ အိန္ဒိယသို့ရောက် သောအခါ သောင်းသောင်းဖျဖြေကြည့်ဆိုခဲ့ကြပြီး၊ ချီးကျူးသြဘာသံတွေ မိုးလုံးည သွားရတော့၏။

ဝင်းဂိတ်အား ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးတုန်းက နာမည်ကျော်သူ့ကောင်း 'အာရေဗျလောရင်စ်' နှင့် ထပ်တူဂုဏ်ပြုလျက် 'မြန်မာပြည်ကလောရင်စ်' ဟု ကင်ပွန်းတပ်လိုက်ကြသည်။ သူ့ကို ကျေးဇူးတင်လှသော မြန်မာပြည်သားတွေ ကလည်း 'ရွှေဘုရားများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခဲ့သောကျေးဇူးရှင်' ဟု ခေါ်ခဲ့ ကြ၏။

ဝင်းဂိတ်ကား ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် ပေပေါင်း ၆၀၀၀ကျော် မြင့် သော ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီးရှိရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်မွေးဖွားခဲ့သူ ဖြစ်၏။

ဖခင်ဖြစ်သူမှာ ဗြိတိသျှတပ်မတော်တွင် ၃၂ နှစ်ကြာ စစ်မှုထမ်းပြီးနောက် အငြိမ်းစားယူခဲ့သော အိန္ဒိယရှိ သာသနာပြုမစ်ရှင်အဖွဲ့တစ်ခု၌ တာဝန်ထမ်း ဆောင်နေခဲ့၏။ ဝင်းဂိတ်သည် ကြီးမားကျဉ်းကျပ်လှသော ဘာသာရေးစည်းကမ်း များအောက်တွင် ကြီးပြင်းလာရ၏။ သို့ဖြင့် တိုက်ပွဲတွေ အပြင်းအထန်ဖြစ်နေ သည့်ကြားမှာပင် နေ့စဉ်မပြတ် ဘုရားရှိခိုး၊ ဆုတောင်းဝတ်ပြု မပြုကဲခဲ့သလို၊ ရေဒီယိုသတင်းပို့ချချက်များကိုလည်း သမ္မာကျမ်းစာထဲကစာပိုဒ်များဖြင့် စကားဝှက် လုပ်ခဲ့သည်။

သူ့အနေဖြင့် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ထားလင့်ကစား၊ 'ကြက် သွန်ဥက စိတ်ကို လန်းဆန်းပျော်ရွှင်စေသည်' ဟု အယူအစွဲရှိခဲ့ရာမှ ရိက္ခာတွေထဲ တွင် ကြက်သွန်တချို့ပါ ထည့်လေ့ရှိ၏။ စစ်ချီသည့်အခါများမှာလည်း ကြက် သွန်စားပြီး ချီတက်တတ်သော ဟူ၏။

သူကား စာဖတ်ဝါသနာလည်း ကြီးလှပါဘိ။ ပြီးတော့ သူမတူအောင် မှတ်ဉာဏ်ကောင်း၍ တပ်မတော်လက်စွဲစာအုပ်ပါ အဓိကအရေးပါသော အချက် ကြီးတွေမှန်သမျှ အလွတ်ရသလို၊ အိမ်ရှစ်ပြည် ဖာရိုဘုရင်များလက်ထက်ကဖြစ်သော မဟာစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်းများကိုပါ နောက်ကျထား၏။

သူသည် ရှိတ်စပီးယားပြဇာတ်များ၊ ဒဿနကျမ်းများ၊ ဘာသာရေး၊ သမိုင်းများမှအစ ရုပ်ပြ၊ ကာတွန်းစာအုပ်ကလေးများအဆုံး အရသာခံ၍ နှစ်ခြိုက် စွဲလမ်းစွာ ဖတ်ရှုလေ့ရှိ၏။

တစ်ခါတစ်ရံ သူက စွယ်စုံကျမ်းကြီးတစ်ဆူအလား ဗဟုသုတကြွယ်ဝစွာ ပြောဆိုတတ်ပြီး၊ ဟင်းမလက်ပြဇာတ်ထဲမှ ကဗျာလင်္ကာသွားတွေကိုလည်း အရာရှိ ရိပ်သာတွင် ထွက်၍ ရွတ်ပြနိုင်ပြန်သည်။

တို့အပြင် သူသည် ဘာသာစကားပေါင်းစုံ ပြောဆိုနိုင်သလို၊ အာရေဗျ သီချင်းတွေကိုပင် ဆိုပြတတ်သေး၏။

ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲတစ်ပွဲအတွက် စီစဉ်ပြင်ဆင်နေရင်းမှ အချက်ပေးနာရီ တစ်လုံးကို တစ်နေ့လုံးကိုင်ထားပြီး တစ်ချက်ချက်နှင့်သွားနေသောမိနစ်တိုင်း အမိုးတန်ကြောင်းကို လူတိုင်းအားသတိပေးရင်း အသိကပ်စေခဲ့သည်။

သူသည် ဗြိတိသျှစစ်ဦးစီးမှူးများအထွတ်အမြတ်ထားသော စည်းကမ်းချက် တစ်ရပ်ကို သူတို့၏ စစ်ရေးဆိုင်ရာအမှားအယွင်းများအား လက်ညှိုးထိုး၍ လွန်လွန် ကဲကဲဝေဖန်ထောက်ပြခြင်းဖြင့် ရဲရဲကြီးချီးဖောက်ခဲ့ဖူး၏။

ဗိုလ်ချုပ်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက သူ့အား 'အချောင်သမား၊ နောက်မှပေါ်တဲ့ ရွှေကြာပင်' ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၏။

သူသည် အထက်အရာရှိတစ်ယောက်၏အမှားများအား သူရရှိထားသော အထူးအခွင့်အရေးများကိုအသုံးချ၍ ဘုရင့်ထံ စာရေးတိုင်ကြားခဲ့သော မျက်မှောက် ခေတ်၏ တစ်ဦးတည်းသော ဗြိတိသျှအရာရှိလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဖြစ်ရပ်က ဝင်းဂါတ်၏စာကို စုံစမ်းအရေးယူမည့် ဘုရင့်အကြံပေးအဖွဲ့၌ သူ ထိုးနှက်ဝေဖန်ခဲ့သော အတိုင်ကြားခံပုဂ္ဂိုလ်ကိုယ်တိုင် ပါဝင်နေခြင်းပါပေတည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် ဝင်းဂါတ်အား စစ်တပ်ထဲမှ ထုတ်ပစ်နိုင်ခွင့်ရှိသည့်တိုင်အောင် ဝင်းဂါတ်၏စစ်ရေးထူးချွန်မှုများကို ထောက်ညှာခဲ့ရလေသည်။

တစ်ခါက ဝင်းဂါတ်ကိုယ်တိုင် သူမိတ်ဆွေတစ်ယောက်အား အလေးအနက် ဖွင့်ပြောခဲ့၏။

“ကျုပ်ဟာ လူတွေထင်နေကြသလို အရူးတစ်ပိုင်းသတ္တဝါ မဟုတ်ပါဘူး ဗျာ” တဲ့။

ဝန်ကြီးချုပ် ဝင်စတန်ချာချီလ်ကတော့ သူ့ကို ရူးနေသည်ဟု မထင်ခဲ့ပါ။ မြန်မာပြည်တောနက်ထဲမှ သူ ပြန်လာသည့်နောက် စစ်ရေးဆိုင်ရာ ကြိုးဘက် ညီလာခံသို့ သူ့အား ပထမဆုံးအကြိမ်တက်ရောက်ခွင့် ပြုလိုက်၏။

ထိုညီလာခံ၌ ချာချီလ်၊ ဝင်းဂါတ်နှင့် အခြားသောစစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ သည် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းရှိ ဂျပန်များအား အရေးပေါ်ထိုးစစ်ကြီး ဆင်ခွဲရန် တိုင်ပင်ခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြင့် လေထီးဆင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို တောတွေ တောင်တွေထဲသို့ ချပေး ခဲ့ပြီး၊ လေကြောင်းအထောက်အပံ့ဖြင့် စစ်ဗျူဟာခင်း၍ မြန်မာတော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ နှင့်ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ကာ ဂျပန်တွေကို မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့၏။

ဗိုလ်မှူးချုပ် အော်ဒီချားလ်စ်ဝင်းဂါတ်သည် ၁၉၄၄ ခုနှစ် မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယ-မြန်မာ နယ်စပ်တစ်နေရာ၌ လေယာဉ်ဖျက်ကျ၍ ကွယ်လွန်ခဲ့ရ ရှာ၏။ သို့သော် သူ့ဝိညာဉ်ကတော့ သူ့လေ့ကျင့်ပေးထားသော တပ်ဖွဲ့ဝင်ရဲဘော် များနှင့်အတူ ဆက်လက်ချီတက်နေလျက်။ သူတို့၏စိတ်ဓာတ်၊ သူတို့၏ကွန်မြူ ဉာဏ်၊ သူတို့၏ ကျင့်ထုံးနည်းစာများတွင်ပါ စွဲကျွန်နေမည်မှာ မလွဲတော့ပါချေ။

သူက သူ့လူတွေကို ‘ခြင်္သေ့’ဟု တင်စားခဲ့၏။ ‘ခြင်္သေ့’ ဆိုသည်က မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဘုရားဝုကျောင်းများတွင် ကြောက်မတ်ဖွယ် နဂါးရုပ်များနှင့်အတူ စောင့်ရှောက်နေသော ကျောက်အင်္ဂါတေသတ္တဝါများပင် ဖြစ်ပါသည်။

သူ့သေဆုံးသွားသည့်နောက် သူ့ခြင်္သေ့တွေက လက်သံပြောင်ပြောင်နှင့် အကြီးအကျယ်အောင်ပွဲခံခဲ့သည့်အဖြစ်ကို ဂျင်နုရယ်ဝင်းဂါတ်ခမျာ မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်မသွားရရှာသည်မှာ သနားစရာပင်။

ဝင်းဂါတ်သည် ဗြိတိသျှစစ်သမိုင်းတွင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအားဖြင့် အစဉ်အလာ ကြီးမားကျော်ကြားခဲ့ကြသော အိန္ဒိယမှ ကလစ်မ်၊ ကြိုးဘက်မှ ဝူလ်ဖီ၊ တရုတ်မှ ဂေါ်ဒန်၊ အာရှေဗျမှ လောရင့်စံတို့နှင့် တစ်တန်းတည်းထားလောက်အောင် ဥဒါန်း တွင် မော်ကွန်း ဝင်ခဲ့ပါလေပြီ။

ဝင်းဂါတ်ကား သူ့အသည်းခွဲ ကောက်နုတ်ချက်စာပိုဒ်နှင့်မခြား ထာဝစဉ် အသက်ဝင်ရှင်သန်နေမည့် ပုံရိပ်လွှာပေတည်း။

‘အမြဲထာဝစဉ် ဘာမဆိုဖန်တီးလုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ လက်တွေ့ဟာ စွမ်းအား ရှိသရွေ့ အမြဲထာဝစဉ်လုပ်နေကြမှာပါပဲ’

ဂျက် ကေ ဒမ်ပီဆေး
Jack K Dempsey

၄ မိနစ်တွင် ပေါင် ၁ သိန်းဝင်ငွေနှင့်
ကမ္ဘာ့သရဖူဆောင်းခဲ့ရသူ၏ ဘဝအိပ်မက်ဆန်း

□ တစ်ခါက ကျွန်တော်သည် တစ်စက္ကန့်လျှင် ပေါင် ၄၀၀ (၂၃၇ စက္ကန့် အတွက် ပေါင် ၁ သိန်း) မက ရခဲ့ဖူးသူတစ်ယောက်နှင့် ညစာ အတူစားခဲ့၏။ သူ့မှာမည်ကတော့ ဂျက် ကေ ဒမ်ပီဆေး။ ဂျက် ကေ ဒမ်ပီဆေးကား လူသာမန် ထက် ထူး၏။

ထောင်ပေါင်းများစွာသောတပည့်များအား သူ ဒုညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် နပန်း၊ လက်ငွေ၊ ဂျူဂျစ်ဆု စသော အတတ်ပညာများကို သင်ပေးနေရာ ဘဂ္ဂလတ် ကလင်းရှိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကမ်းခြေစောင့်တပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်၌ သူနှင့် ညစာ စားခဲ့၏။

စစ်ဖြစ်ခါစ စောစောပိုင်းရက်များက အောက်အလယ်ပိုင်းကမ်းခြေစောင့် တပ်၌ ဂျက် ကေ ဒမ်ပီဆေး အလုပ်ဝင်လုပ်နေကြောင်း သတင်းစာတစ်စောင်က ဖော်ကောင်လုပ်လိုက်ရာမှ ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်သွားသည်။

သတင်းစာက စနေနေ့ တပ်သားသစ်စုဆောင်းရေးစခန်းရုံး ပိတ်ပြီးသည့် နောက်မထွက်လာသလို၊ နောက်တစ်နေ့မနက်စောစောမှာတော့ ပြဿနာရှာတော့ ၏။

တနင်္ဂနွေနေ့မနက် သတင်းစာ အယ်ဒီတာလုပ်သူ၏နေအိမ်သို့ 'တပ်သားသစ် စုဆောင်းရေးစခန်းရုံးကို လူငယ် ၂၅၀ ကျော်ပိုင်းပြီး ဝန်းခိုင်းကြတိုးပေးနေကြ ကြောင်း' ဖုန်းဆက်လာသည်။

အယ်ဒီတာမင်းလည်း ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များထံ အကြောင်းကြားပေးရာမှ စခန်းရုံးကိုအမြန်ဖွင့်ပြီး ဂျက်ကေဒမ်ပီဆေး၏ လမ်းညွှန်သင်ကြားမှုအောက်တွင် လေ့ကျင့်လိုကြသူ လူကြီးလူငယ်များ၏ စစ်ထဲဝင်ခွင့်လျှောက်လွှာကို လက်ခံခဲ့ ရလေ၏။

ဂျက်ကေဒမ်ပီဆေးက အသေအလဲကြိုးစားနေရာက ဂျက်စီပီးလတ်အား အနိုင်ရပြီး ကမ္ဘာ့လက်ငွေချန်ပီယံဖြစ်ခဲ့သည့်နောက် တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်အောင်မြင် လာရသော သူ့ဘဝကို ကျွန်တော့်အား ဖွင့်ဟခဲ့ပါသည်။

ပထမအချို့မှာပင် ၇ ကြိမ် အလဲထိုးခံခဲ့ကြရသည်။ ကြိုးပိုင်းဘေးမှ အား ကစားသတင်းထောက်တွေတောင် ဘယ်သူ ဘယ်နှစ်ခါ အလဲထိုးခံလိုက်ရမှန်း မသိ၊ အငြင်းပွားခဲ့ကြရသော ဟူ၏။

ဒမ်ပီဆေးက ထို နာမည်ကျော် ပွဲကြီးပွဲကောင်းကြီးတွင် သူကိုယ်တိုင် လည်း ဘာတွေ ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဖြစ်မှန်းမသိခဲ့ကြောင်း ကျွန်တော့်အား ပြောကြား ခဲ့ပါသည်။

သူ ဖာပိုကို ဘယ်နှစ်ကြိမ်အလဲထိုးခံမိတယ်ဆိုတာ တကယ့်ကို မမှတ်မိ။ သူကိုယ်တိုင် ကြိုးပိုင်းအပြင်ကို လွင့်ကျခဲ့သည့်အဖြစ်ကိုလည်း မမှတ်မိ။

ထိုစဉ်က စင်မြင့်ပေါ်မှ ကျွမ်းပြန်ကျပြီး လက်နှိပ်စက်တစ်လုံးကို ပျက်စီး သွားစေခဲ့သလို၊ သတင်းထောက် ၂ ယောက်အပေါ်ကျ၍ ကွဲပြဲဒဏ်ရာ ရသွားကြ သည်အထိ ဖြစ်ခဲ့၏။ ဟဲဗီးဝိတ် သရဖူလှပွဲကြီးက ဒုတိယအချိန်တွင် ပွဲသိမ်းခဲ့ရသည်။

ဒါပေမယ့် ဒမ်ပိဆေး၏ အပြောအရ သူ အဝတ်လဲခန်းထဲ ပြန်ရောက်ချိန် အထိ လက်ဝှေ့ပွဲမှာ ၂ ချိန်နှင့် အဆုံးသတ်ခဲ့တာလား၊ ဒါမှမဟုတ် ၁၀ ချိလား၊ အချို့ ၂၀ လား။ ရေရေရာရာ စဉ်းစားလို့ မရဘူး ဆို၏။ သူ ၂၃၇ စက္ကန့်ထိုးချိန် အတွင်း တစ်စက္ကန့်ကို ပေါင် ၄၀၀ မက ရခဲ့သည်မှာလည်း ထိုပွဲကြီးပင် ဖြစ်သည်။

ထိပ်သီးဆိုသော အားကစားသမားအားလုံး အံ့အားသင့်ငေးမောလောက် စရာ ထိပ်တန်းသို့ရောက်ကြရာ၌ မရှိမဖြစ် အရည်အချင်း ၂ ရပ် ရှိ၏။

၁- အာရုံစူးစိုက်မှု၊ သို့မဟုတ် စိတ်တည်ငြိမ်မှုစွမ်းရည်နှင့်

၂- ယှဉ်ဖက်ပြိုင်ဆိုင်မှုစွမ်းရည်

ဒမ်ပိဆေးက သူ ထိုးသတ်နေစဉ်အတွင်း ထိုးဖို့သတ်ဖို့သာ သံသယမရှိ စိုက်နေမိသဖြင့် လူထုပရိသတ်၏ ပွက်ပွက်ညှစ်နေသော အော်ဟစ်အားပေးသံတွေကို တစ်ခါမျှမကြားခဲ့ဟု ဆိုပါသည်။

သူ၏ တုံ့ပြန်မှုတွေ အလွန်အမင်းမြန်လွန်း၏။ အင်မတန်မှ အလိုအလျောက် ဆန့်၏။ သို့ကြောင့်လည်း ကြိမ်ဖန်များစွာပင် သူ့ကိုယ်သူ ဘာလုပ်မိမှန်းမသိ လိုက်ပါတဲ့။

သူသည် အခြားလူအများအပြား တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့်အဖြစ်မျိုးပင် ကြုံတွေ့ ခဲ့ရသည်။ ဒါကတော့ လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်ရသည်ထက် ကျားကုတ်ကျားခဲကြီးစား နေရသည်က ပို၍ ပျော်စရာကောင်းကြောင်းကို ရဲဖန်ရဲခါဆိုသလို စွဲစားမိခြင်းပင် ဖြစ်ပါသတဲ့။

သူ ကမ္ဘာ့ပီပီစိတ်ချနိပ်ယံဖြစ်သည့်နေ့မှကိုစ၍ သူ့ဘဝ ရုတ်တရက်ကြီးကို ပြောင်းလဲသွားရ၏။ မိုးပေါ်ကို ရွှီးခနဲပျံတက်သွားပြီး သူ မျှော်လင့်မထားသော ကမ္ဘာသစ်ကြီးတစ်ခုသို့ ရောက်သွားသည်နှင့်မခြား ကိုယ့်ကိုယ်ကို မယုံနိုင်လောက် အောင် အံ့ဖွယ်ဘန်နန်း ထူးခြားဆန်းကြယ်မှုတွေနှင့် ဆုံဆည်းလိုက်ရ၏။

သတင်းထောက်တွေ၊ ဓာတ်ပုံဆရာတွေ၊ အော်တိုရေးခိုင်းသူတွေ၊ ကုန် ပစ္စည်းအရောင်းသမားတွေ၊ ငွေချေးလိုသော မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းဟောင်း တွေက သူရဲမင်းရဲစီးသလို သူ့နောက်က ဝိုင်းအံ့စုပြုလိုက်ကြသည်။

သူ့ကို သတင်းစာနှင့်မဂ္ဂဇင်းတွေထဲ ရေးပေးရန်၊ စင်မြင့်ပေါ်သို့ တက်ရန်၊ သင်ကြားပို့ချချက်တွေ ပေးရန်၊ ဆေးတွေကို ထောက်ခံကြော်ငြာပေးရန်၊ ဘာသာ

ရေး၊ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့တွေ၏ အလှူငွေတိုးတက်ရေး ကူညီပေးရန် စသဖြင့် အတင်းအဓမ္မ လာအကျပ်ကိုင်တာတွေကလည်း မနည်း။

ဟောလီးဝုဒ်ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီကလည်း သူ့ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ရန် ကန်ထရိုက်စာချုပ် ဖြင့် ချည်လာ၏။

သူသည် အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလန်တစ်ဝှမ်းလုံးက ထိပ်တန်းပေးဟု ဆိုရသော မင်းခိုးရာဇာ မီလ်ဖျာကြီးတွေနှင့် ထိတ်ထိတ်ကြံ့ခာမည်ကြီးများ၏ အရေးတယူ ပြုစုယူယခြင်းကို ခံလာရသည်။

သူ ဘာမှန်းမှန်းမလည်နိုင်သော စကားလုံးတွေ လှိုင်လှိုင်ပြော၍ သူ့ဦးနှောက် ခြောက်စေသော မေးခွန်းတွေနှင့်နှောင့်ယှက်ခဲ့ကြသော ပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး များ၏ အရေးပေးဧည့်ဝတ်ပြုခြင်းကိုလည်း ခံခဲ့ရသည်။

ကျက်ကဒမ်ပိဆေးက သူ့ဇာတ်ကြောင်းကို ရင်ဖွင့်ပြောပြခဲ့သည်မှာ -
“ကျွန်တော်ဟာ ရွာကျောင်းကလေးကို မြည်းစီးပြီး ကျောင်းတက်ခဲ့ရတဲ့ လူပါဗျာ။ ပြီးတော့ ကျောင်းစာကိုလည်း သိပ်စိတ်မဝင်စားတော့ ပညာကောင်း ကောင်းမတတ်ဘူးပေါ့ဗျာ။ ဒါကြောင့်လည်း အဲဒီပညာတတ်ကြီးတွေ ဘာတွေ ပြောနေကြသလဲဆိုတာ မှားမလည်ခဲ့တာ အမှန်ပါပဲ”

ကျက်ကဒမ်ပိဆေးခမျာ လူတွေ ဝိုင်းဝန်းခြောက်လှန့်ခံခဲ့ရသည့်ဘဝတွင် ထမင်းပင် ဖြောင့်အောင်မစားခဲ့ရချေ။ သူတည်းခိုရာ ဟိုတယ်ခန်းထဲသို့ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တွေမှာသောအခါ၌ပင် စားပွဲထိုးတစ်ယောက်သာ လာရမည့်အစား ၆ ယောက်တောင်လာပို့ပြီး၊ သူ့စားသောက်နေသည်ကို အားလုံးက ငေးကြည့်နေ ပါလေရာတဲ့။

သူ အင်္ဂလန်သို့ အလည်ရောက်လာသည့်အခိုက် မေရီဂျာရင်မကြီးက သူမ၏ ရှေ့မှောက် ဘာကင်ဟမ်နန်းတော်သို့ အခစားဝင် ပူးတွေ့ရန် သဝဏ်လွှာဖြင့် ဆင့်ခေါ်ခဲ့သည်။ သို့ပေမယ့် ကျက်ဒမ်ပိဆေးအဖို့ စိတ်အနှောင့်အယှက် ကြီးစွာ ဖြစ်သွားရသလို၊ သူ နေမကောင်း၍ မလာနိုင်ပါဘူးဟု အကြောင်းပြန်လိုက်၏။ ဘာကင်ဟမ်နန်းတော်၏ အမိန့်စာချွန်လွှာကို ငြင်းပယ်ရုံသော လူဆိုလို့ ရာဇဝင် တစ်လျှောက်မှာ သူတစ်ယောက်တည်း ရှိလောက်ပါပေရဲ့။

အမှန်တော့ သူ တကယ်လည်း ပျားနေပါသည်။ စိတ်ကသိကအောင်ဖြစ်ပြီး ပျားနေခြင်းပါ။ ပုယန်စိုးရိမ်မှုတွေ၊ တာဝန်ဝတ္တရားတွေ၊ စိတ်ညစ်ညူး ရှုပ်ထွေးမှုတွေကြောင့်လည်း ခေါင်းကိုက်နေရပါသည်တဲ့။

ကျွန်ကောဒမ်ပဲဆေးသည် ၁၉၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ဂျက်စိတ်လတ်ဒ်လက်ထဲက ဟဲဗီးဝိတ်သရဖူကို အနိုင်ပွဲဖြင့် လွှဲယူနိုင်ခဲ့ပါ၏။ ထိုညက လက်တွေ့တွင် အကြိတ်အနယ်ထိုးသတ်၍ ခြေကုန်လက်ယန်းကျခဲ့ရပြီး၊ ညှို့နက်မှ အိပ်ရာဝင်ခဲ့ရသည်။ သွေးလေချောက်ချား၍ ကြောက်စရာအိပ်မက်ကြီးတစ်ခု မက်သည်။ အိပ်မက်ထဲ၌ သူ လက်တွေ့ ရှုံးသွားရသည်တဲ့။ အိပ်မက်က ထင်ထင်ရှားရှား ပြတ်ပြတ်သားသား ရှိလှ၏။ တကယ့်ကို ဖြစ်နေသည်ဟု ထင်ရ၏။ ဒါကြောင့်လည်း သူ အိပ်ရာမှ ငေါက်ခနဲထ၊ အဝတ်အစား ကမန်းကတန်းလဲကာ ဒရောသောပါး ပြေးဆင်းခဲ့သည်။

သတင်းစာဝယ်ရန် သူ ထွက်ခဲ့ချိန်မှာ လင်းအားကြီး မနက် ၃ နာရီ။

“ကျွန်တော်လည်း သတင်းစာရောင်းတဲ့ချာတိတ်လေးတွေကို ညကလက်တွေ့ ပွမှာ ဘယ်သူနိုင်သလဲလို့ အမောတကော မေးမိတယ်”

ကျွန်က ဖောက်သည်ချ၏။ ချာတိတ်က

“ဒမ်ပဲဆေး နိုင်တယ်လေ။ နေစမ်းပါဦး။ ခင်ဗျား- ခင်ဗျားဟာ ဒမ်ပဲဆေးပဲ မဟုတ်လား”

ကျွန် မချီသွားဖြဲ ဖြစ်သွားသည်။ ပြီးတော့ နဝေတိမ်တော် အူကြောင်ကြောင်။ အဆုံးကျမှ သူ ဒမ်ပဲဆေးပါပဲလို့ ဝန်ခံလိုက်၏။

“ရော- ခင်ဗျားသာ ဒမ်ပဲဆေးဆိုရင် ဘယ်သူနိုင်တယ်၊ ဘယ်သူရှုံးတယ်ဆိုတာ ကိုနိုးသေသိရမှာပေါ့ဗျာ” တဲ့။

သတင်းစာသမားကလေးက မှတ်ချက်ချလိုက်၏။

အကယ်၍သာ ကျွန်ဒမ်ပဲဆေးသည် အိပ်မက်ဆိုးကြောင့် ကယောင်ကတန်းတွေဖြစ်ခဲ့ရာမှ ကမ္ဘာ့ဟဲဗီးဝိတ်ချိန်ပီယံ သူမ ဟုတ်ရဲ့လား ဆိုတာ သေချာအောင်စုံစမ်းဖို့ အရေးကြီးလိုအပ်နေခဲ့ကြောင်းသာ သိလိုက်ပါလျှင်၊ ထိုသတင်းစာသမားကလေးခမျာ သူ့နဖူးသူ ရိုက်ပြီး ‘ဟိုက်’ ခနဲအော်မိမှာ မလွဲ။

ဒမ်ပဲဆေးက သူသည် ဆင်းရဲမွဲတေမှုကြောင့်သာ အရှက်တကွအကျိုးနည်းမဖြစ်ခဲ့ရပါက သူ့အနေဖြင့် ကြေးစားလက်တွေ့ကျော်ဘဝကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ရောက်လာမည်မဟုတ်ကြောင်းလည်း ကျွန်တော်အား ပြောပြခဲ့၏။

သူ့အဖေက ‘ပျော်ပျော်နေ သေခဲ’ ဆိုသကဲ့သို့ ‘ပျော်ပျော်နေ ကံကောင်း’ ဆိုသည်ဝါဒကို လက်ကိုင်ထားသူဖြစ်၏။ နေ့ရှိသရွေ့ တယောတစ်လက်ကို တကျွီကျွီကြွေးပြီး၊ အိမ်ခြေရာခြေအတည်တကျမနေဘဲ ဟိုရွေ့ဒီပြောင်းရင်း စွန့်စားရတာလည်း ဝါသနာပါ၏။ ‘သက်တန်ကြီးအဆုံးတွင် ရွှေအိုး တွေ့ရမည်’ ဟုလည်း စိတ်ကူးယဉ်နေတတ်၏။

တစ်နေ့တော့ သူက ဇနီးသည်နှင့် ကလေး ၁၁ ယောက်ရှိသော မိသားစုတစ်အုံတမကြီးနှင့် လက်စွဲတော်တယောလေးကို ပေါင်းမိုးတပ်လှည်းပေါ်တင်ဆောင်လျက် မြင့်ခေါင်လှသော ကော်လိုရာဒိုးတောင်တန်းကြီးတွေအပေါ် ဖြတ်သန်းဖို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။

ပေပေါင်း ၁ သောင်းကျော်အမြင့်သို့ သူတို့ရောက်သောအခါ လေထုက ပါးလွှာလွန်းလှပြီး၊ မြင်းတွေလည်း အမောဆို၍ တစ်ကောင် သေဆုံးသွား၏။

ထို့အတူ ကျွန်အဖေခမျာလည်း သေလုနီးပါးအသက်အန္တရာယ် ကျရောက်ခဲ့ရပါလေပြီ။ သူမသည် ပြင်းထန်သောရောဂါဝေဒနာများကို အလူးအလှိမ့် ခံစားနေရလျက်မှ သတိလစ် မေ့မျောသွားသည် အထိပင်။

သူ့ဇနီးကို ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် အများကြီးမြင့်ရာမှ မြေပြန်သို့ အမြန်ဆုံးပြန်ပို့မှ ဖြစ်တော့မည်ဟု သိလိုက်သည်။

မိခင်ဖြစ်သူက ကျွန်ကို သူမနှင့်အတူ ရထားပေါ်သို့ အဖော်ခေါ်လာခဲ့သည်။ ဂတ်ဗိုလ်က သူ့သားကလေးကို အခမဲ့စီးခွင့်ဖြုတ်လည်း မျှော်လင့်ခဲ့မိ၏။ ဒါပေမယ့် ထိုအချိန်မှာ ကျွန်က ၈ နှစ်ပြည့်ပြီဖြစ်၍၊ ဂတ်ဗိုလ်က ‘တစ်ဝက်ခမပေးလျှင် မလိုက်ရ’ ဆိုပြီး ရထားပေါ်က မောင်းချသည်။

မစွန့်ဒမ်ပဲဆေးက သူ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးပျားနာနေကြောင်းနှင့် ရထားခထပ်ပေးစရာ ပိုက်ဆံလည်း မရှိတော့ကြောင့်ဖြင့် အသနားခံတောင်းပန်ရာသည်။

ယိုးဒယားပင် ဂတ်ခိုလ်က ခါးခါးသီးသီး ငြင်းပယ်နေ၏။ 'ပိုက်ဆံမရှိလျှင် ရထား စီးခွင့်လည်း မရှိ'တဲ့။ မိခင် လူမမာသည်ကြီးခဏ ၁ ပူပေါ် ၂ ပူဆင့်၍ ချွန်း ပွဲချ ငိုရပါတော့သည်။ သည်တွင် သူတို့နှင့် မျက်စောင်းထိုး လူသွားလမ်းတစ်ဖက် ထိုင်ခုံက နွားကျောင်းသားကြီးတစ်ယောက် ဂျက်ကို လှမ်းခေါ်ပြီး တိုးတိုးကလေး ကပ်ပြောသည်။

'ဒီမယ် ငါ့သား။ ဘာမျှမပူနှင့်လို့ မင်းအမေကို သွားပြောလိုက်။ ဘယ်လိုမျှ တောင်းပန်လို့မရတဲ့အဆုံး မင်းအတွက်ရထားခကို ငါပေးမယ်'တဲ့။

'ကျွန်တော်လည်း အဲဒီကတည်းက မရှိဆင်းရဲတဲ့ဘဝကို မခံစားနိုင်တော့ဘူး ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ လူ့အောက်ကျပြီးဆင်းရဲရတာဟာ မတရားရှက်ဖို့ ကောင်းတာပဲ လေ'

ဒီမယ်ဆေးက သူ့ဇာတ်လမ်းကိုပြောရင်းက အံ့ကြိတ်လိုက်သည်။ နောက် ဆက်လက်၍

'ဒါနှင့် ကျွန်တော် ကြီးလာတဲ့တစ်နေ့ကျရင် လူတွေရဲ့အနိမ့်မခံဘူး။ အဲဒီလို ရထားပေါ်က မောင်းချမခံစေရဘူးလို့ သိရှိခွင့်ရထားလိုက်မိတယ်။ နောက်ပြီး လူတကာမျက်စိအောက်မှာ အမေ ရှိကြီးတငင်ငိုတာကို ရှက်လည်းရှက် သနား လည်းသနား သိပ်ကိုတုန်လှုပ်ခဲ့ရပါတယ်။

'ဒီတင် ရွှေသရဖူဆောင်းနိုင်တဲ့ မဟာဖိုက်တာကြီးဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ငွေရှာမယ်။ တစ်နေ့ ကျေးဇူးရှင်နွားကျောင်းသားကြီးလို ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ ဘဝ ရောက်စေရမယ်လို့လည်း အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့တော့တယ်'

ဂျက် ဒီမယ်ဆေးသည် သူ့မွေးထားသော ခွေးကြီးလိုပင် ပွဲတိုင်းကျော် ဗိုလ်တကာဘုရင်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားမယ်ဟုလည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဂျက်၌ 'ဒင်ဇာ' ဟုအမည်ပေးထားသော ခွေးဘီလူးကြီးတစ်ကောင် ရှိ၏။ သူ့ခွေးဘီလူးကြီးသည် ဘယ်တော့မျှ ငုံ့ခံနေသည် မရှိ။ ခွေးချင်းကိုက်လျှင် သူကဦးအောင် ကိုက်လိုက်ရမှ။ ရန်သူက သူ့ကို ဘယ်လောက်ပဲကိုက်ကိုက် မမှုဘဲ သဲကြီးမဲကြီး နင်းကိုက်လေ့ရှိသည်။

'ဒီကောင်ကြီးဟာ တကယ်ပဲ ခွန်အားအပြည့်နှင့် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိတဲ့ ဖိုက်တာ ကြီးပဲဗျ။ ဒါနှင့်အမျှ သူ့ကို ကျွန်တော် အမြဲတမ်းအားကျပြီး သူ့အလေ့အကျင့်မျိုး

တစ်ထပ်တည်း အတုယူခဲ့တယ်။ လက်တွေ့ပွဲတွေမှာ ကျွန်တော့်နှုတ်ခမ်းတွေ ကွဲပြဲ စုတ်ပြတ်သွားပါစေ။ မျက်လုံးတွေ ပိတ်ပြီး ပူးယောင်နေတဲ့အထိ ကျွန်တော်ကတော့ အရှုံးမပေးတမ်းပေါ့'

'အဲ- ပြိုင်ဖက်လက်သီးချက်တွေထဲက ကျွန်တော့်ကို ရေရေလည်လည် အထိနာစေခဲ့တာကတော့ ဝှန်ဆင်နှင့် ထိုးတန်းကပါပဲ။ သူက ကျွန်တော့်ကို နံရိုး ၃ ချောင်းတောင် ချိုးပစ်ခဲ့တာဗျ။ ဒါကလွဲလို့ ကျွန်တော်လက်သီးချက်တွေ အားလုံးတော့ လုံးဝကို မမှုဘဲဗျို့။ တခြားလူတွေ ဘယ်လောက်ပဲထိုးထိုး အဲဒီ လက်သီးချက်တွေကို ပန်းနှင့်ပေါက်တာပဲ မှတ်ပြီး သူတို့ကို နောက်ထပ် စဉ်းစား ခွင့် နည်းနည်းကလေးမျှမပေးဘဲ ကျွန်တော်ကသာ တရကြမ်း တိုက်စစ်ဆင်ခဲ့တာ ကလား။ လက်တွေ့ကြိုးပိုင်းထဲမှာ ထိုးရင်းသတ်ရင်းကလည်း ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ထပ်တလဲလဲ သတိပေးပြောနေမိတယ်။

'ငါ့ကို ဘယ်ကောင်မျှ မနိုင်စေရဘူး။ တားလို့ မရဘူး။ ဘယ်သူမျှ ငါ့ ကို ဒဏ်ရာအနာတရရအောင် မလုပ်နိုင်ဘူး။ ငါကတော့ ပြိုင်ဖက်ရန်သူမှန်ရင် သေသေကျေကျေ မညှာတမ်းကိုသတ်ရမယ်' လို့ -

ဒီမယ်ဆေးက 'ပင်းပတ်ဒီက ကျွဲရိုင်းကြီး' ဘွဲ့ထူးရသော လူးဝစ္စဟာပိုနှင့် ယှဉ်သတ်ခဲ့စဉ်က ငေးမောအံ့ဩဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပ်တချို့ကိုလည်း ဖွင့်ပြောခဲ့သေး၏။

လက်တွေ့အားကစားသမိုင်းတွင် ထိုပွဲလောက် ဆွဲဆောင်မှုအရှိဆုံး၊ အသက် ရှူရပ်မတတ် သည်းထိတ်ရင်ဖို တုန်လှုပ်ချောက်ချားရဆုံး ပွဲမျိုးရယ်လို့ မရှိခဲ့ပါ။ ဒီပွဲမှဒီပွဲ သဲသဲလှုပ်အောင်ကျော်ခဲ့ရသည်။

ဧရာမပွဲကြည့်ပရိသတ်ကြီးမှာ ဖင်တကြွကြွလည်တမော့မော့ ဟာခနဲ၊ ဟင်ခနဲကြားက အရူးတွေလို အသံကုန်အော်ဟစ် အားပေးကြသည်မှာ ကမ္ဘာပျက် မတတ်။ လူ ၂၀၀၀ ကျော်က ဗိုလ်လှပွဲကြီးကိုကြည့်ဖို့ ပေါင် ၂ သိန်းကျော် ပေးခဲ့ကြပြီး၊ စက္ကန့်ပေါင်း ၂၃၇ စက္ကန့် (၄ မိနစ်နီးပါး)အတွင်း မကြုံစဖူး ထူးထူးကဲကဲ အကောင်းဆုံးလက်တွေ့ပွဲကြီးကို အားရပါးရစွာလှိုက်ကြရ၏။

'ခင်ဗျား ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ရပ်ပြီးစဉ်းစားနေရင် ခင်ဗျား သိပ်နောက်ကျ သွားပြီလေ။ ဟုတ်တယ်။ စဉ်းစားဖို့တောင် အချိန်မရဘူးပေါ့ဗျာ'

သူက တစ်ဆက်တည်း၌

“ကျွန်တော် သတင်းစာကို အမြဲဖတ်နေကျပါ။ ပွဲထဲမှာ ဘာတွေဖြစ်ခဲ့တယ် ဆိုတာ အဲဒီတော့မှ တွေ့ရတာပဲ။ လူတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် ထိုးချလိုက်တာ ဘာလက်သီးလဲဆိုတာ မသိတာက များတယ်လေ။ တစ်ခါတလေ ဒိုင်လူကြီးက နံပါတ်စဉ်ရေပြီး အရှုံးပေးလိုက်တဲ့အထိ ကျွန်တော်ဟာ သူ့ကို နောက်ကောက် ထိုးချလိုက်ပါလား ဆိုတာတောင် မစဉ်းစားမိဘူး။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ထိပြီး လဲသွားတဲ့အခါမျိုးမှာလည်း ဘာ ဘယ်လိုဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာ နားမလည်မိ လိုက်ပါဘူး”

ဂျက်ဒဏ်ခံဆေးသည် အသက် ၁၂ နှစ်သားအရွယ်ကပင် လက်ဝှေ့သမား ဘဝကို အစပျိုးပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ သူသည် စွန့်ပစ်ထားသော ကြက်တဲဟောင်းကြီး တစ်လုံးကို သူ့အတွက် ဘားကျွမ်းရုံအဖြစ် စီမံအသုံးပြုခဲ့၏။ ကျွမ်းပစ်ရန် ဖုံဟောင်း ကြီးတစ်ခုကို ကြမ်းပြင်တွင်ခင်းပြီး၊ သဲနှင့် လွှစာမှုန့်များထည့်ထားသော အိတ် တစ်လုံးအား လက်ဝှေ့လှေကျင့်အိတ်အဖြစ် ဖန်တီးလိုက်သည်။

သူက မေးရိုးကြောများသန်မာပြီး ပြင်းထန်သောလက်သီးချက်များကို မနာမကျင်တင်းခံနိုင်ရန် အင်တွဲပါသောပီကေကို တစ်ချိန်လုံးဝါးနေခဲ့သည်။

၁၉၁၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်တွင် ဂျင်ဂျက်ဖရိုနှင့် ဂျက်ဂျွန်ဆင်တို့ ကမ္ဘာ့ဟဲဗီးဝိတ်ချန်ပီယံသရဖူ လူကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ချိန်၌ ဂျက်ဒဏ် ခံဆေးမှာ ၁၅ နှစ်သားသာ ရှိသေး၏။ ဒါပေမယ့် သူက တစ်ယောက်တည်း ကျိတ်ပြီးကြိမ်းဝါးခဲ့၏။

“တစ်နေ့ကျရင် ဒီပွဲမှာ အနိုင်ရတဲ့လူကို ငါ ကောင်းကောင်းကြီး ဆုံးမ ပစ်မယ်” ဟူ၏။

သူသည် ဂျင်ဂျက်ဖရို၏ရုပ်ပုံကို သဲအိတ်မျက်နှာတစ်ဘက်တွင် မြေဖြူခဲ နှင့် ဆွဲပြီး၊ ကျန်တစ်ဘက်မှာတော့ နီဂရီးလက်ဝှေ့ကော် ဂျက်ဂျွန်ဆင်၏ပုံကို ရေးဆွဲလိုက်၏။

နေ့ပေါင်းများစွာပင် ကမ္ဘာ့လက်ဝှေ့ချန်ပီယံ ၂ ယောက်ကို သူက စိန်ခေါ်၍ သွက်သွက်လည်အောင် လက်သီးစာကျွေးလေ့ရှိ၏။ ဂျက်ဂျွန်ဆင် ဗိုလ်လုပွဲမှာ

နိုင်သွားပြီဆိုတော့လည်း ဒဏ်ခံဆေးက သူ့ပုံကို အိတ် ၂ ဖက်စလုံးတွင်ဆွဲ၍ နားထင်၊ နားရင်းတွေပွင့်ထွက်မတတ် အားကုန်ကျိုးပြီး ဆုံးမခဲ့ပြန်ပါသတဲ့။

နောက် ၉ နှစ်ကြာပြီးနောက် လက်ဖြစ်သဲအိတ်တစ်လုံးနှင့် ကြက်တဲကြီး တဲတွင် လက်ဝှေ့ရေးပြခဲ့သော ချာတိတ်ကလေးက ဂျက်ဂျွန်ဆင်ကို နောက် ကောက်ချပစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ဟဲဗီးဝိတ် ချန်ပီယံဖြစ်လာတော့သည်။ ဂျက်ဒဏ်ခံဆေး သည် ၁၉၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ဟဲဗီးဝိတ်သရဖူကို ဆောင်းခဲ့ရ၏။

သူ့အဖေက ဆောက်လိတ်မိစီးတီးတွင်နေထိုင်လျက်ရှိရာ ထိုမြို့ထုတ်သတင်း စာတစ်စောင်က လက်ဝှေ့ပြေးနန်းသတင်းကို လာနားထောင်ရန် သတင်းစာတိုက် သို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ဧရာမလူအုပ်ကြီးသည် အနိုင်၊ အရှုံးသတင်းကို သိရဖို့ သတင်းစာတိုက်အပြင်ဘက်တွင် စွဲနပ်ဖြင့် စောင့်ဆိုင်းနေကြ၏။ လူအုပ်ကြီးက ဒဏ်ခံဆေး၏ဖခင်ကြီးအား စကားထွက်ပြောရန် တောင်းဆိုကြသည်။

သူလည်း လေသာဆောင်ပေါ်ထွက်ရပ်ကာ သူ့သားသည် ၄ ချီထက် ပိုခံနိုင် မည် မထင်ကြောင်း၊ ဒါကလည်း ဂျက်မိစီးလဒ်က သူ့သားထက် အဆမတန် ကြီးထွားနေခြင်းကြောင့် ဂျက်အနေဖြင့် ကြာရှည်ရင်ဆိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အရေး သိပ်မရှိကြောင်းများကို အာပေါင်အာရင်းသန်သန် ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့၏။

ဂျက်၏အောင်မြင်မှုသတင်းများက ကြေးနန်းစက်ပေါ် တဖျပ်ဖျပ်ရောက် လာသောအခါတွင်မူ ဘာသားချောကြီး လေသာသို့ ပြေးထွက်ပြီး လူအုပ်ကြီးကို လှမ်းအော်ပြောလိုက်ပုံက

“ကဲ- ကျုပ် အစကမပြောဘူးလား။ ကျုပ်ကောင် ကိုနိုးသေပေါက်နိုင်လိမ့် မယ်လို့။ သူနိုင်မယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ကို ကျုပ် ပြောခဲ့သားပဲ” တဲ့။

ဂျက် ဒဏ်ခံဆေးသည် ပြိုင်ပွဲအတွက်လေ့ကျင့်နေစဉ် တစ်နေ့တွင် အကြိမ် ပေါင်းများစွာ ဘုရားရှိခိုးဆုတောင်းလေ့ ရှိသလို၊ သူနိုင်ကိုယ်နိုင် အကြိတ်အနယ် ပြိုင်ကြပြီဆိုတော့လည်း ပထမဆုံးအချက်ပေးခေါင်းလောင်း မထိုးခင် ဆုတောင်း၊ ဘုရားရှိခိုးမြဲ ဖြစ်ပါ၏။

ဤသို့ ဘုရားဆုတောင်းခြင်းဖြင့် ယုံကြည်စိတ်နှင့် ရဲစွမ်းသတ္တိတွေ တိုးလာ ပြီး၊ လက်ဝှေ့ပွဲစတင်ရာတွင် အားရှိစေသည်ဟု သူက ဆိုခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်ဘဝမှာ ဘုရားဆုတောင်းဘဲနှင့် အစာ မစားသလို၊ အိပ်ရာ ဝင်တယ်လို့လည်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော်ဆုတောင်းသံတွေကို ဘုရားသခင်က အကြိမ်ပေါင်းထောင်သောင်းမက ပြန်ကြား အဖြေပေးခဲ့တယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တစ်သက်တာအဖို့ ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ တစ်စုံတစ်ရာမရဘဲ နှင့်တော့ ဘုရားသခင်ကို ကြည့်ညိုသခွါအပြည့်နှင့် ဆုတောင်းမှာ မဟုတ်ပါဘူးဗျာ”

ဝင်စတန် ချာချီလ်
Winston Churchill

သင်္ချာ ဝါသနာ မပါပါဘူးဆိုမှ တက္ကသိုလ်တန်းဝင် ဖြစ်ခဲ့ရသူ၊
‘ကြောက်မေ့ပါ ဇာဂနာနှင့်နတ်’ ဆိုသော ကမ္ဘာကျော်ဝန်ကြီးချုပ်၊
သေမင်းအန္တရာယ်ကို ဇွတ်တိုးရင်ဆိုင်ခဲ့သော စစ်သူရဲကောင်း။
ပနားတမ်းအလုပ်လုပ်သော နိုင်ငံရေး ပရောဟိတ်။

□ တစ်ခါတစ်ရံ ‘အရေးကြီးဘူး’ ဟုထင်ရသော သေးသေးမွှားမွှားဖြစ်ရပ် ကလေးများက သမိုင်းကြောင်းကို ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်လိုက်နိုင်သည် ဟူသောအချက်ကို ကျွန်တော် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲမှတ်စွဲထားမိ၏။

ပမာအားဖြင့် အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီးမဖြစ်မီ ၄ နှစ်ခန့်က (၁၈၅၇ ခုနှစ်က) တိုင်းပြည်တစ်ဝန်း ကမောက်ကမ ကျိုးလန့်စာစားဖြစ်နေချိန်တွင် လီယိုနတ် ဂျီရမ်းသည် ဝေါလ်စထရီဋွေဈေးကွက်တွင် ဈေးကစားရင်း ပေါင် ၁၂ သိန်းကျော် အမြတ်ထွက်သွားခဲ့သည်။

ထိုအဖြစ်က လီယိုနတ်ဂျီရမ်းမှလွဲ၍ အခြားသူများအတွက် အရေးမပါဟု ထင်ခဲ့ရ၏။ သို့သော် ယခုမှစ၍ ထိုဖြစ်ရပ်က မျက်မှောက်သမိုင်းပေါ်တွင် အကြီးအကျယ် အကျိုးသက်ရောက်လွှမ်းမိုးခဲ့သည်ကို မြင်နိုင်ပါသည်။ အကြောင်းမူ ‘လီယိုနတ်ဂျီရမ်း’ ဆိုသူသာ ဝေါလ်စထရီတွင် ဋွေကစား၍မအောင်မြင်ခဲ့ပါက၊ ဝင်စတန်ချာချီလ်လည်း မွေးလာမည် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဝေါလ်စထရီ၏ဋွေကစားသမားကြီး လီယိုနတ်ဂျီရမ်းမှာ ဝင်စတန်ချာချီလ်၏အဘိုး ဖြစ်သောကြောင့်ပါပေတည်း။

ဝင်စတန်ချာချီ၏ အမေရိကန်ဘိုးအကြီးသည် နယူးယောက်တိုင်းမံ သတင်းစာကြီး၏ ရှယ်ယာတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို သူ့မြတ်လိုက်သော ပေါင် ၁၂ သိန်းဖြင့် ဝယ်ခဲ့၏။ အမေရိက၏ ဧရာမမြင်းပြိုင်ကွင်းကြီး ၂ ခုကို စတည်ထောင်ခဲ့၏။ ကမ္ဘာ့အနှံ့အပြားသို့ လျှောက်လည်၏။ အင်္ဂလန်ကိုရောက်တော့ တော်ဝင်မျိုးနွယ်တို့ကို ဧည့်ခံပွဲ ပေး၏။ အားလုံးကို စာရင်းချုပ်လိုက်တော့ သူ၏ အမေရိကန်သမီးပျိုညှို့အားကောင်းသော အလှသူဌေးမကလေး ဂျင်နီဂျီရမ်းတစ်ယောက် အင်္ဂလိပ်မြေပိုင်ရှင်သူဌေးသား လော့ဒ်ရန်းဒေါ့ဖ် ချာချီလ်နှင့် ပူးစာဆုံခဲ့ရခြင်းပင် ဖြစ်ပါလေတော့သည်။

ထိုဇနီးမောင်နှံက ဝင်စတန်ချာချီလ်ကို ၁၈၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံက နာမည်ကျော်ဂေဟာကြီးတစ်ခုဖြစ်သော ဘာကင်ဟမ်နန်းတော်ကြီး၌ မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။

ဝင်စတန်ချာချီလ်သည် အမေရိကန်ကပြားဖြစ်သလို ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သလောက် အံ့ထူးမဆုံးဖွယ်ရာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ဦးဆိုလည်း မမှား။

သူ့ဘဝက ဘယ်လောက်များ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလိုက်ပါသလဲ။

၂၃ ဒီဂရီ စောင်းငဲ့၍ လည်ပတ်နေသော ဤကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်တွင် သည်းထိတ်ရင်ဖိုမှုနှင့် စွန့်စားမှုတွေတစ်ပုံကြီးပြည့်နက်နေသော သူလိုလူမျိုး ရှိတော့မည်လို့ပင် မထင်ပါ။

ထိုအတူ ပျော်ရွှင်ခြင်းနှင့် ဘဝ၏ချိုမြိန်မှုအရသာကို အလှူပယ်ခံစားခွင့် ရသူမျိုးလည်း သူမှတစ်ပါး အခြားရှိမရှိ မသိတော့ပါ။ သူသည် ရာစုနှစ်၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံကျော် အကြွင်းမဲ့အာဏာပိုင်စိုး၍ ကမ္ဘာကြီးကို လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်နိုင်ခဲ့သူဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှဘုရင့်ရေတပ်မတော်၏ ရေတပ်ဦးစီးဌာန ဒုညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဖြစ် အရပ်ဖက်ဆိုင်ရာအကြီးအကဲ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့အတူ ရာစုနှစ်၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံကျော် လူတွေနှင့် ဖြစ်ရပ်တွေကို သူလိုသလို ပုံသွင်း ထုဆစ်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ တစ်ရှိန်ထိုး ထင်တိုင်းကြံနိုင်သော အချိန်ကောင်း၊ အခွင့်ကောင်းလည်း ရခဲ့၏။

ဝင်စတန်ချာချီလ်သည် ကလေးအရွယ်ကပင် စစ်သားလုပ်ရန် မျှော်မှန်းတမ်းတခဲ့သလို မကြာခဏပင် တပ်ရင်းကြီးတစ်ရင်းစာလောက်ရှိသော စစ်သားရုပ်များနှင့် တစ်နေ့ကုန် ကစားနေလေ့ရှိ၏။ နောက်တော့လည်း ကမ္ဘာကျော် ဆင်းဟတ်စ် စစ်တက္ကသိုလ်ကြီးမှ ဘွဲ့ ရခဲ့ပြန်သည်။

သူသည် ဗြိတိသျှကြည်းတပ်မတော်တွင် ဝိဘိစစ်သားအဖြစ် နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာအမှုတော်ထမ်းရင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ဘင်္ဂါလီတပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရ၏။ ဆူဒန်သဲကန္တာရအတွင်း ကစ်ချင်နာတပ်များနှင့်လည်း အသေအကျေ့ စစ်ခွဲခဲ့ဖူး၏။

ဝင်စတန်ချာချီလ်သည် သူရသတ္တိကောင်းမှုနှင့် ရုပ်ရွပ်ချွံချွံ စွန့်စားမှုများအတွက် ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်မတိုင်မီကပင် ထင်ရှားကျော်ကြားလာခဲ့ရ၏။ သို့နယ်မကြောက်မရွံ့နောက်မတွန့်တမ်း ရဲဝံ့ခြင်းနှင့် သတ္တိရှိခြင်းတို့ကြောင့် နာမည်ကျော်လာရုံမျှမက၊ အသက် ၂၆ နှစ်တည်းဖြင့် ပါလီမန်အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်ခံခဲ့ရသည်။

မြစ်ပုံကတော့ ဒီလို။ ၁၈၉၉ နှစ်ဦးပိုင်း ဘိုးဝါးစစ်ပွဲအတွင်း မောနင်းငိုစ်သတင်းစာကြီး၏စစ်သတင်းထောက်အဖြစ် တောင်အာဖရိကသို့ အပြေးအလွှားရောက်သွားသည်။ စစ်သတင်းထောက်လခက ၁ လ ပေါင် ၂၅၀။ တစ်နေ့ကို ၈ ပေါင်နှုန်း ရသည်။ ဈေးကြီးဈေးကောင်းရသည်ပဲ ဆိုရမည်။ ဒါပေမယ့် တကယ်လည်း ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

မကြာမီပင် ဝင်စတန်ချာချီလ်သည် ဗြိတိသျှသမိုင်းတွင် နာမည်အကျော်ကြားဆုံး စစ်သတင်းထောက်အဖြစ် သူ့ကိုယ်သူ ဂုဏ်တင်နိုင်ခဲ့ပြန်သည်။ သူက သတင်းတွေပို့ခဲ့ရုံတင်မကဘဲ၊ အမြောက်တရစပ်ပစ်နေသော ရန်သူ့နယ်မြေထဲသို့ သံချပ်ကာရထားစီး၍ ချွတ်တိုးဝင်သွားသည်။ ဘိုးဝါးများက သူ့ကို လက်ရဖမ်းမိပြီး ထောင်သွင်းအကျဉ်း ထားလိုက်၏။ သူက အကျဉ်းစခန်းမှ သက်စွန့်ဆံဖျားထွက် ပြေးခဲ့ရာက ကိုယ်တိုင်သတင်းဖန်တီးသူ သတင်းစာစာတ်လိုက်ကျော်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ရတော့သည်။

ဘိုးဝါးတွေအဖို့လည်း လွတ်တဲ့ငါး ကြီးရပါချေပြီ။ သူတို့က အင်္ဂလိပ်အရှင်သခင်တစ်ပါး၏ သားတော်ဖြစ်သူ ဝန်စတန်ချာချီလ်အား စစ်သုံးပန်းအဖြစ်

အပိုင်ဖမ်းမိပြီးမှ လွတ်သွားစေခြင်းအတွက် ယမ်းပုံမီးကျ ဆွေဆွေခန့် ဒေါပွဲခွဲကြရ၏။ သူ့ကို အသေရရ အရှင်ရရ ဖမ်းမိရေးအတွက် ဆုဋ္ဌေအမြောက်အမြား ထုတ်ခဲ့ကြ၏။

ချာချီလ်လည်း အကျဉ်းစခန်းမှလွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ ဆိုကတည်းက ဘိုးဝါး စစ်သားများစောင့်ကြပ်နေသော ရထားလမ်းများနှင့် တံတားများအပါအဝင် မိုင်ပေါင်းရာချီ၍ ရန်သူ့နိုင်ငံအတွင်းမှ အလွတ်ရုန်းဘုန်းစိုင်းခဲ့ရသည်။ သည်ကြားထဲ ခြေလှောင်တစ်မျိုး၊ ကုန်ရထားကြီးတွေပေါ်ကတစ်ဖုံ ခရီးပြင်းနိုင်ခဲ့ရသလို၊ သစ်တောထဲ၊ ကွင်းပြင်ထဲ၊ မီးသွေးမိုင်းတွေထဲ ပုန်းအိပ်လာရ၏။ ညွှန်အိုင်ကြီးတွေကို ရုန်းဖြတ်ပြီး မြစ်၊ချောင်းအတန်တန်ကိုလည်း လက်ပစ်ကူးခဲ့ရသေးသည်။

အာဖရိကကန္တာရလွင်ပြင်ကြီးများအတွင်း သူ အမောဆိုကာ လဲကျသေမည့် အချိန်ကိုစောင့်၍ ခေါင်းပေါ်မှာပုံပုံလိုက်ပါလာသော သွားရေတမြားမြား လင်းတတ်ကြီးတွေကြားကလည်း ဒယီးဒယိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ရပြန်၏။

သူ၏အသက်ဘေးမှ ထွက်ပြေးခန်းကား တုဖက်နှိုင်းစရာ မရှိ။ အကောင်းတကားအကောင်းဆုံး ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ ဝင်စတန်ချာချီလ်က အချို့ပေါ် သကာလောင်းသလို မူရင်းအဖြစ်အပျက်ကို အသက်ရှူရပ်လောက်အောင် ဇာတ်လမ်းရှည်ကြီး ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားပြီး မောနင်းပိုင်သတင်းစာကြီးထဲ ထည့်လိုက်သည်။ သူ့ဇာတ်လမ်းက အသည်းနှင့်စရာ၊ ရင်တုန်လှိုက်မောစရာတွေနှင့် ပြည့်နေ၏။

၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် စာနယ်ဇင်းလောကကို သိမ့်သိမ့်တုန်တိုင်းလှုပ်လိုက်သော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်အနေဖြင့်လည်း အောင်မြင်ခဲ့ရ၏။

ဝင်စတန်ချာချီလ်၏အိမ်အပြန်ကို နိုင်ငံသူရဲကောင်းအဖြစ် အင်္ဂလန်က ကြိုဆိုကြသည်။ သူ၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့် တိုက်ပွဲဝင် လှုပ်ရှားမှုများကိုပင် သီချင်းတစ်ပုဒ် စပ်ဆို ဂုဏ်ပြုခဲ့ကြသေးသည်။ သူ့စကားပြောတာကို နားထောင်ဖို့ စရာမညီအုပ်ကြီးက ကြိတ်ကြိတ်တီးနေရ၏။

အဆုံးတွင် သူ၏ သူမတူအောင်စွမ်းဆောင်ချက်နှင့် ဂုဏ်သတင်းကျော်စောထင်ရှားမှုကိုအရင်းခံသော လူထု၏ အင်တိုက်အားတိုက်ထောက်ခံမှုဖြင့် ချာချီလ်သည် ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် အရွေးခံရပါတော့၏။

ချာချီလ် တစ်သက်လုံး လက်သုံးပြုခဲ့သည့် ဆောင်ပုဒ်တစ်ခု ရှိပါသည်။ 'အန္တရာယ်ကနေ ဘယ်တော့မျှ ရှောင်မပြေးနှင့်' တဲ့။

တစ်ညလျှင် ပေါင် ၂၂၀ နှုန်းရသော ပို့ချချက် ၄၅ တွဲကို ဟောပြောပို့ချရန် ၁၉၂၁ ခုနှစ်က အမေရိကန်သို့ ရောက်သွားခဲ့၏။

သို့သော် သူ့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လိမ့်မည်ဟု စကော့တလန်ယာဒ် စုံထောက်အဖွဲ့ကြီးက သတင်းရလိုက်၏။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရပိုင်နက်အတွင်းရှိ နိုင်ငံအချို့မှ အဖိနှိပ်ခံ အစွန်းရောက်သမားများစုစည်းပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ 'လုပ်ကြံရေးအဖွဲ့' များ တည်ထောင်ထားကြောင်း၊ ဝင်စတန်ချာချီလ်သည် အင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်အစိုးရ၏ အထိမ်းအမှတ်သင်္ကေတ ဖြစ်လာကတည်းက ပစ်မှတ်ဘဝ ရောက်ခဲ့သလို၊ ယခု အမေရိကန်ဟောပြောပွဲခရီးမှာ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ရန် ကြံရွယ်ထားကြောင်း စကော့တလန်ယာဒ်များက သတိပေးခဲ့ကြသည်။ ဒါပေမယ့် အတန်တန်သတိပေးသည့်ကြားကပင် ချာချီလ်သည် သူ့ဟောပြောပွဲခရီးစဉ်ကို ရဲရဲကြီး ရှေ့သို့ချီကာ ဆက်လုပ်ခဲ့၏။

သူ အနောက်ဘက်မြို့တော်တစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါမှာတော့ ထိုမြို့ရှိ 'လုပ်ကြံရေးအဖွဲ့' မှ အဖွဲ့ဝင်တစ်စုက ဟောပြောပွဲလက်မှတ်တွေ ဝယ်ထားသည်ဟု သိလိုက်၏။

မြို့တော်ရဲမင်းကြီးက အလန့်တကြားထိတ်ထိတ်ပျာပျာဖြင့် 'ဟောပြောပွဲကို ချက်ချင်းပိတ်ပစ်ရန်' အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ချာချီလ်၏မန်နေဂျာ လူဝစ္စ ဂျေ အယ်လ်ဘာ က ထိုအမိန့်ကို ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ချာချီလ်က သူ့မန်နေဂျာကို ထောက်ခံချီးကျူး၏။

"မင်းမှန်တယ် အယ်လ်ဘာ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ခြိမ်းခြောက်နေတဲ့ အန္တရာယ်ကို ကျောပေးပြီးရှောင်ပြေးဖို့ ဘယ်တော့မျှ မကြိုးစားသင့်ဘူးကွ။ အဲသလို လုပ်မယ့်အစား၊ အန္တရာယ်ကို မမူတမ်းထိပ်တိုက်ပြေးတွေ့လိုက်တာ မင်းကို တစ်ဝက်လောက်သက်သာစေနိုင်တယ်။ အေး- ဘာပြဿနာပုံဖြစ်ဖြစ် ဘယ်တော့မျှ ရှောင်မပြေးနှင့်။ ဘယ်တော့မျှ အရှုံးမပေးနှင့်"

ဝင်စတန်ချာချီလ်သည် သူပြောသည့်အတိုင်းလုပ်၍ ကြောက်မွေးပါ စာကရာ နှင့်နတ်၊ လာမည့်ဘေး ပြေးတွေ့တတ်သည့်လူစား ဖြစ်၏။

သူ့ဘဝတွင် သည်အဖြစ်မျိုး မကြာခဏကြုံရ၏။

သူ ရေတပ်ဦးစီးချုပ်ဘဝဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ဗြိတိသျှရေတပ်မတော် ၌ လေယာဉ်ကြီးငယ် ၁ ဒါဇင်သာရှိခဲ့၏။ ထိုအချိန်က ၁၉၁၁ ခုနှစ်ဖြစ်၍၊ လူသားတွေ လေထဲသို့ ပထမဆုံးပျံသန်းခဲ့သည်မှာ စ နှစ်သာ ကြာသေး၏။ ထိုနှစ်ကာလများအထိ လေကြောင်းပျံသန်းမှုတိုင်းမှာ သေမင်းနှင့်စိန်ခေါ်ပြီး အသက် ကို ရင်းရသည်ချည်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့လင့်ကစား ဝင်စတန်ချာချီလ်ကတော့ လေထဲသို့ ကိုယ်တိုင် ဝင်ပျံခဲ့သည်။

သူသည် သူပိုင်လေယာဉ်ကို ကိုယ်တိုင်မောင်းခဲ့ရာမှ တစ်ကြိမ်ပြီး တစ်ကြိမ် အကြိမ်ကြိမ်ပျက်ကျခဲ့ဖူးသလို၊ သေဘေးက လက်တစ်လုံးခြား လွတ်မြောက်ခဲ့ရ သည်သာ ဖြစ်၏။ အစိုးရပိုင်းက သူ့ကို လေယာဉ်မောင်းခြင်းကနားရန် တိုက်တွန်း ပေမယ့်လည်း သူက အသည်းမာမာဖြင့် ခေါင်း တွင်တွင်ခါခဲ့၏။

သူက လေယာဉ်မောင်းရင်း အသည်းတလုပ်လုပ် ရင်ဖိုခံစားရခြင်းနှင့် အန္တရာယ်တွေကြုံရခြင်းကို အရသာတွေ့ပြီး ချစ်မက် သေည့်ကိုး။ ပြီးတော့လည်း 'လေယာဉ်တွေက စစ်ရေးစစ်ရာများတွင် ဘေးလှန်မှုအား ခံ လုပ်လိမ့်မည်' ဟု လည်း ကြံမြင်ကြံတွက်မိထားသည်။

ဗြိတိသျှရေတပ်မတော်၏ လေယာဉ်အင်အားကိုတိုးချဲ့ခဲ့ရာ၌ ဝင်စတန် ချာချီလ်၏ စွမ်းဆောင်အားထုတ်မှုပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလောက်၏။

ဝင်စတန်ချာချီလ်၏ ထူးခြားသောအရည်အသွေးတစ်ရပ်မှာ တစ်ရှူးထိုး တစောက်ကန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း ပါပေတည်း။

သူ ပညာသင်ခဲ့ပုံကပင် ထိုအချက်အတွက် ဥပမာကောင်းတစ်ခုဟု ဆိုရ ပါမည်။ သူ ငယ်စဉ်က စာ အလွန်ညံ့၏။

လက်တင်ဘာသာ၊ ဂရိဘာသာ၊ ပြင်သစ်ဘာသာ၊ သင်္ချာဘာသာရပ် များကို မထိမဲ့မြင်လုပ်ခဲ့၏။ သူက နိုင်ငံခြားဘာသာတွေသင်ကြား၍ အချိန်ဖြုန်း မပစ်ချင်။ အင်္ဂလိပ်စာကို ဆရာတစ်ဆူဖြစ်အောင် ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်သင်ကြား

တတ်မြောက်ထားဖို့ လိုသည်ဟု သံသယမယုံကြည်သူ ဖြစ်၏။ အမှန်စင်စစ်လည်း သူ မှန်သင့်သလောက်မှန်ပါသည်။ သို့ပေမယ့် ဒီလို နိုင်ငံခြားဘာသာရပ်များနှင့် သင်္ချာကိုအလေးမထားမှုကြောင့် အခြေခံပညာသင်ကျောင်းတွင် အတန်းထဲ၌ အောက်ပိတ်နောက်ပိတ်ဆုံး ရောက်ခဲ့ရသည်။

ဒီကြားထဲက ထူးထွေသည့်အံ့ရာသော်ဟု ဆိုရမည့်အဖြစ်မှာ ဂဏန်းသင်္ချာကို စိတ်မဝင်စားဘဲပစ်ပယ်ခဲ့သူ ချာတိုတ်လေးက တစ်ချိန်တွင် ဘာဏ္ဍာအခွန်ဌာနအကြီး အကဲ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ရပြီး၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးကိစ္စများကို ငှ နှစ်လုံးလုံး ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးခဲ့ခြင်း ပေတည်း။

သူ့ခမျာ ဆင်းဟတ်စစ် စစ်တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရဖို့ကိုလည်း ဥ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဝင်ဖြေခဲ့ရ၏။ ဥ ကြိမ်စလုံး စားမေးပွဲကျ၏။ ငှ ကြိမ်မြောက် ကြီးစားတော့မှ အောင်သည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ ဂုဏ်အမြင့်ဆုံး ကျောင်း ၂ ကျောင်းဖြစ်သော ဟာရီးလ် နှင့် ဆင်းဟတ်စစ်ကထွက်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းကျမှ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရသူများ ကြုံနေကျ အဖြစ်နှင့် တည့်တည့်တိုးတော့သည်။ ဒါကတော့ နာမည်အရသာ ပညာတတ်၊ ဘွဲ့ရ။ တကယ်လက်တွေ့ကျတော့ ဘာမျှမသိ၊ ဘာမျှမတတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါ၏။ သည့်နောက်မှာတော့ တကယ်ပညာတတ်ဖြစ်အောင် သူ့ကိုယ်သူ ပညာသင်ကြားရန် အခိုင်အမာဆုံးဖြတ်လိုက်မိသည်။

ထို့ကြောင့် အင်္ဂလန်ရှိသူမိခင်အား အတ္တပ္ပတ္တိစာအုပ်များနှင့် သမိုင်း၊ ဒဿနိက၊ ဘောဂဗေဒဆိုင်ရာစာအုပ်များကိုပို့ပေးရန် လှမ်းမှာခဲ့တော့၏။

ပြီးတော့ ပူစပ်ပူလောင်ညတွေမှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အရာရှိများ သိုးနေအောင် အိပ်နေချိန်မျိုးတွင် သူက ပလေတိုမှသည် ဂစ်ဘွန်းနှင့် ရှိတ်စပီးယားအဆုံးရှိ သောစာအုပ်တွေကို အငမ်းမရ ကျက်ဖတ်နေမိပါလေတော့သည်။

သူသည် လူနားလည်လွယ်၍ ထိရောက်ပြောင်မြောက်သောဝါကျများကို ရေးသားရန် နှစ်ပေါင်းများစွာ အချိန်ယူ လေ့ကျင့်ခဲ့၏။ ထိုဝါကျများက သူ့ မိန့်ခွန်း တွေ၊ စာအုပ်တွေထဲအထိပါလာခဲ့ရာမှ တေးသီချင်းဆိုဖွဲ့နိုင်သည့်တိုင်အောင်လည်း အသုံးတည့်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် အသံအက်ကျဲပြီး အထစ်ထစ်အငေါ့ငေါ့ဖြင့် သိသိသာသာဆိုးဝါးသော စကားပြောသမားဘဝမှ ထက်မြတ်တက်ကြွ၍ စကားပြောအကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်အောင် သူ့ကိုယ်သူ ပြောင်းလဲနိုင်လိုက်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်နေစဉ်အတွင်း ဝင်စတန် ချာချီလ်သည် တစ်နေ့လျှင် ၁၄ နာရီမှ ၁၇ နာရီတိုင်တိုင် မနားတမ်း ကျုံးလုပ်ခဲ့သည့် ရက်တွေကလည်း တစ်ပုံကြီး။ ယနေ့တိုင်အောင် သူသည် အင်တိုက်အားတိုက် သွက်လက်ဖျတ်လတ်စွာ အလုပ်လုပ်နိုင်သလို၊ သူ၏ မြောက်မြားလှစွာသော အတွင်းရေးမှူးများကို အလုပ်နှင့် လက် မပြတ်တမ်းထောင့်စေအောင် ခိုင်းထားနိုင်၏။

သို့ကလို့ သူလုပ်နိုင်စွမ်းခြင်းမှာ အလုပ်လုပ်ရင်းတန်းလန်းက အပန်းဖြေတတ်ခဲ့ပြီး၊ မောပန်းမခွမ်းနယ်ခင် အနားယူတတ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

သူသည် မနက် ၁၀ နာရီ မခွဲမချင်း အိပ်ရာက ထလေ့မရှိ။

ဒါပေမယ့် ထို့မတိုင်မီ ၃ နာရီလုံးလုံး အိပ်ရာပေါ်တွင် လူးလားလိုမိလားကြားက ဆေးပြင်းလိပ်တုတ်တုတ်ကြီးခဲလျက်နှင့် တယ်လီဖုန်းတွေ ဆက်၊ ရေးစရာတွေ နှုတ်တိုက်ချ၊ သတင်းစာ၊ အစီရင်ခံစာ၊ ကြေးနန်းစာတွေ ဖတ်ခဲ့ပြီးသား။

၁၀ နာရီခွဲပြီးမှ အိပ်ရာထခဲ့သည့်နောက် မုတ်ဆိတ်ရိတ်စား ဟောင်းကြီးနှင့် နှုတ်ခမ်းမွှေး၊ မုတ်ဆိတ်မွှေးတွေ ရိတ်၏။

၁ နာရီတွင် နေ့လယ်စာစား၍၊ တစ်နာရီခန့် အိပ်ပြီး၊ တစ်ညနေလုံး လုပ်စရာရှိတာတွေ တောက်လျှောက်လုပ်တော့သည်။ ညနေ ၅ နာရီတွင် တစ်ဖန် အိပ်ရာဝင်ပြန်သည်။ သည်တစ်ကြိမ်တော့ နာရီဝက်မျှသာမှေးခြင်း ဖြစ်၏။ ညစာစားပြီးသည့်နောက် သန်းခေါင်ယံအထိ အလုပ် လုပ်နေတတ်ပြန်၏။

ဝင်စတန်ချာချီလ်၏ မိန့်ခွန်း ဟောပြောချက်များကို အင်္ဂလန်ကြီး အိပ်မောကျနေခိုက်တွင် ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာတစ်အုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာကြာ ဗြိတိသျှနိုင်ငံရေးသမားနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အများစုက တစ်ကမ္ဘာလုံး စစ်မီးကြီးတောက်တော့မည့်အဖြစ်ကို လုံးဝမေ့လျော့လျက် ငိုက်မျှည်းအိပ်ပျော်နေချိန်တွင် ချာချီလ်က ဟစ်တလာ၏ သေတွင်းတူး၊ မီးလောင်တိုက်သွင်းမည့်အန္တရာယ်ကို တွေးမိ၊ တွက်မိခဲ့၏။

၁၉၃၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အထိ ၆ နှစ်တိုင်အောင် နေ့တိုင်းလိုလို 'ဂျာမနီ၌ လက်နက် ပြန်လည်တပ်ဆင် စုဆောင်းနေကြောင်း၊ ဟစ်တလာသည် တင့်ကားများ၊ အမြောက်များ၊ လေယာဉ်များကို တည်ဆောက်လျက် ဗြိတိန်နိုင်ငံကို ဝင်ကြွတိုက်ခိုက်ရန် ကြံစည်နေကြောင်း၊ အင်္ဂလိပ်ရေတပ်သင်္ဘောများကို မြှုပ်ပစ်ပြီး ကမ္ဘာကြီးကို သိမ်းပိုက်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်းများ' ကို သူ သတိပေးဆော်ဟစ်နေခဲ့သည်။ သူက ဟစ်တလာ၏ခြေလှမ်းနှင့် အကြံတွေ့အားလုံးကို ကြိုမြင်ခဲ့တာ အမှန်ပင်။

အကယ်၍ အင်္ဂလန်သည် သူ့ဟောကိန်းထုတ်ဖော်ချက်များကိုသာ အရေးထားနားထောင်ပြီး တစ်ဖက်ရန်သူ၏ခြိမ်းခြောက်မှုကို လက်နက်စွဲကိုင် ဟန့်တားခဲ့မည်ဆိုပါလျှင်၊ 'ဒုတိယကမ္ဘာစစ်' ဟူသည်မှာ အရူးတစ်ယောက်၏အိပ်မက်အဖြစ်သာ လေထဲ လွင့်ပြယ်သွားမှာ မလွဲပါဘဲကား။

အယ်လီ ကူဘတ်ဆန်
Ely Culbertson

ပိန်းမယူရန် ကြော်ငြာခေါ်ခဲ့ရာက
လျှောက်လွှာရှင် ၃၀၀ ကျော် လက်ခံရရှိခဲ့သူ။
စာရေးဆရာဖြစ်ရန် ရွှေဘုံပေါ်မှ မြေကြီးပေါ်သို့
ခုန်ချပြီး ပြည်သူ့ဘဝ လေ့လာခဲ့သူ။
စိတ်ကူးယဉ်သမား၏
လက်တွေ့အဖြစ်ဆန်း ဘဝများ။

□ ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် 'အလုံးစုံ ငြိမ်းချမ်းရေး' ဟူသောအမည်ဖြင့် စာအုပ် တစ်အုပ် ထွက်လာ၏။ 'စစ်ဖြစ်အောင် ဘာတွေက ဖန်တီးသလဲ' ဆိုတာနှင့် 'ငြိမ်းချမ်းအောင် ဘယ်လိုစေ့စပ်မလဲ' ဟူ၍ တင်ပြထားသည်။
ထိုစာအုပ်ကို အယ်လီကူဘတ်ဆန်က ၄ နှစ်ကြာ အချိန်ယူ ရေးခဲ့၏။ သူ့စာအုပ်ထဲ၌ ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်နေရသော အကြီးမားဆုံးနှင့် ကြေကွဲစရာအကောင်းဆုံးဖြစ်သည့် အနာဂတ်စစ်များကို တားဆီးကာကွယ်ရေး ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် စိတ်အားထက်သန်စွာ ကြိုးစားထား၏။
နယူးယောက်တိုင်းမိမိသတင်းစာကြီးက ကူဘတ်ဆန်၏စာအုပ်ကို ကြောင်း ကျိုးဆီလျော်၍ စိတ်ကူးအတွေးကောင်းသော လက်ရာကောင်းတစ်ခုအဖြစ် ချီးကျူးခဲ့သည်။

ဤ ကူဘတ်ဆန်သည် အပျော်တမ်း ဘရစ်ဂျဲမဲကစားနည်းများကို စတင်ရေး သားခဲ့ရာက ကမ္ဘာသိခဲ့သောကူဘတ်ဆန်နှင့် တစ်ယောက်တည်းပင် ဖြစ်နေသည် ကလည်း ထူးဆန်းလှပါဘိ။

သူ၏ ဖဲချင်းဆက်ကစားနည်းက သူ့ကို ချမ်းသာကျော်ကြားစေခဲ့၏။ သို့ သော် ကူဘတ်ဆန်သည် ဖဲကစားနည်းသင်ကြားခြင်းကို အရန်လုပ်ငန်းအဖြစ်သာ သဘောထား၏။

လွန်ခဲ့သောနှစ်များက ကျွန်တော်ကို သူ ပြောပြခဲ့ရာတွင် သူ၏ ဘဝရည်မှန်း ချက်အစစ်မှာ 'လူတွေသည် လူစုလူဝေးနှင့် အုပ်သင်းဖွဲ့မိသည့်အခါ ဘယ်သို့ ပြုမူသည်၊ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး ကြံချိန်၌ ဘယ်သို့ ကြံဆောင်သည်' ဟူသော အချက်များကိုလေ့လာသော 'mass psychology' ကို အထူးပြုလေ့လာလိုခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်းပင်။

ကူဘတ်ဆန်၏ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကြီးမှာ စာမျက်နှာ ၇၀၀ မျှရှိ၍ ထူထဲလှပြီး၊ 'လူတစ်ယောက်၏ ထူးဆန်းသောဘဝများ' ဟု နာမည် ပေးထားသည်။ ထိုခေါင်းစဉ်က အယ်လီကူဘတ်ဆန်မှာ ဘဝတစ်ခုကိုသာ ဦး ဆောင်ခဲ့သည် မဟုတ်။ ဘဝပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့သည်။ ပြီးတော့ ထိုဘဝများမှာလည်း ထူးဆန်းလှသည်ဟု ဖော်ညွှန်းထားပါ၏။

ထူးဆန်းသတဲ့။ အမှန်တော့ သူ့ဘဝတွေမှာ 'ထူးဆန်းတယ်' မမည်ပါ။ စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်ဆန်ဆန် အံ့မခန်းဆန်းကြယ်လှတာသာ ဖြစ်ပါသည်။

သူ့ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ အမေရိကန်မိလျံနာသုဋ္ဌေးကြီး၏ သားစင်စစ်က ရုရှားတော်လှန်ရေးသမားဖြစ်ခဲ့ရာသူတစ်ယောက်၏ အကြောင်းပါပေတည်း။

သူသည် ကျောင်းနေပတ်သုငယ်ချင်းများနှင့် တော်လှန်ရေးကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီး ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် လီနင်ထုတ်ဝေနေသော ဘောလီရီဗစ် သတင်းစာများကို ရုရှားပြည်အတွင်းသို့ ခိုးသွင်းခဲ့၏။

ထို့အတူ နန်းတော်ကြီးတမျှ စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသော အိမ်ဂေဟာ ကြီးကို ရွန်ဒွာခဲ့ရပြီး ဆင်းရဲသားတွေကြားတွင် ရောနှောနေထိုင်လျက်၊ လမ်းတကာ လည်၍ ပေါင်မုန့်လျှောက်တောင်းစားရသည့် လူငယ်တစ်ယောက်၏ ရင်နှင့် ဖွယ်ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အယ်လီကုဘတ်ဆန်၏ဘဝသည် ဖဲကစားခြင်းကို 'မကောင်းဆိုးဝါးမိစ္ဆာ တို့၏ အလေ့အကျင့်လမ်းစဉ်' ဟု ယုံကြည်ခဲ့သူ ဘာသာရေးသမား စကော့လူမျိုး မခင်ကြီး၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရလင့်ကစား၊ အတော်ဆုံး အကျော်ဆုံး ဖဲဝိဇ္ဇာဖြစ်ခဲ့ရသူတစ်ယောက်၏ဇာတ်လမ်း ဆိုလျှင်လည်း မှန်၏။

ထိုစာအုပ်မှာ အမေရိကန်ဖဲကစားနည်း ဖြန့်ဝေသင်ပေးခြင်းဖြင့် ပေါင် ၂ သိန်းရအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ရုရှားအကျဉ်းထောင်တစ်ခု၏ ကြီးတိုက်ထဲ အသွင်းခံရသည့်တိုင် ဖဲမကစားတတ်ခဲ့သော လူတစ်ယောက်၏ဘဝဇာတ်လမ်း ကို တင်ပြထားခြင်းလည်း ဖြစ်၏။

ကုဘတ်ဆန်ဘဝသည် ရုရှားတွင်မွေးဖွားသော အမေရိကန်နိုင်ငံသား အဖြစ် နှင့် ဘာသာစကား ၈ မျိုး ပြောနိုင်ခဲ့ပေမယ့်၊ အသက် ၁၈ နှစ်ကျော်ချိန်အထိ အင်္ဂလိပ်စကား အလုံး ၁၀၀ ထက် ပိုမပြောတတ်ရှာသော အမေရိကန်တစ်ဦး၏ ဇာတ်လမ်း။

ယေးလ်တက္ကသိုလ်က အင်္ဂလိပ်စာ မတတ်မချင်း ဝင်ခွင့် မပေးခဲ့ပေ။ သူသည် ကမ္ဘာကျော်တက္ကသိုလ်ကြီး ၆ ခု၌ တက်ရောက် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်နှင့် အမျှ ကြေးစားလောင်းကစားသမားအဖြစ်လည်း ၆ နှစ်တိုင်တိုင် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းခဲ့ဖူး၏။

ရိုးဒါးစ်ဒိုင်ဂျက်စ်စာပဒေသာမဂ္ဂဇင်းကြီးက ကုဘတ်ဆန်အား ဘက်စုံထူးချွန် သူ ပါရမီရှင်အဖြစ် ဖော်ကျူးခဲ့၏။ သို့တိုင် သူ့ခမျာ ခြေသလုံးအိမ်တိုင်ဘဝဖြင့် လူပေါင်းများစွာထံ၊ အိမ်ရှင်မတွေထံ လိုက်တောင်းစားခဲ့ရပြီးနောက်၊ နှစ်အတန် ကြာသောအခါ ထိုအိမ်ရှင်မတို့ပင် သူ့ဆီက အမှတ်တရ လက်မှတ်ကလေးရဖို့ အတွက် ပိုက်ဆံပေးဝယ်ရသူတွေ ပါကောင်းပါသွားပါလိမ့်မည်။

မယုံနိုင်လောက်အောင် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းရေးထားသော သူ့ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်အတွင်းက ကုဘတ်ဆန်၏ အိပ်မက်ယမင်းပျို သတို့သမီးလောင်း ရှာပုံတော် ဖွင့်ခဲ့ပုံကလေးက ကျွန်တော်အဖို့တော့ ကြည်နူးပျော်ဖြူးစရာ အကောင်း ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ကုဘတ်ဆန်က 'ယောက်ျားအတော်များများရဲ့ ဖူးစာဖက်ဇနီးလောင်း ရွေးပုံ တွေမှာ အလွယ်တကူနှင့် မတော်တဆနိုင်လွန်းသည်ကို သူ အံ့သြခဲ့ရကြောင်း' ကျွန်တော်ကို ပြောခဲ့ဖူး၏။ ဒီကိစ္စမှာ ဘယ်သူကကော ဒီလို မလုပ်ခဲ့ကြလို့လဲ။

ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် မိန်းမပျိုတစ်ယောက်ကို ကျောင်းမှာဖြစ်စေ၊ အလုပ်ထဲမှာဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ဦး၏ အိမ်မှာဖြစ်စေ ဆုံတွေ့လိုက်ပြီး လက်ထပ် ယူခဲ့ကြသည်ချည်း မဟုတ်ပါလား။

ကုဘတ်ဆန်ကတော့ ဇနီးလောင်းတစ်ယောက်ကို ရှာမည်ဆိုလျှင် 'မြင်း ဦးနှောက်နှင့် တစ်ထပ်တည်းသောဉာဏ်ကို သုံးပြီး၊ လက်ရေးတို၊ လက်နှိပ်စက် စာရေးမတစ်ယောက်ငှားသလို ရှာမည်' ဟု ဖွင့်ဟခဲ့ပါ၏။

'လက်ရေးတို၊ လက်နှိပ်စက်စာရေးမတစ်ယောက် အလိုရှိပြီ' ဆိုလျှင်လည်း သတင်းစာထဲက ကြော်ငြာခေါ်ပြီး၊ လျှောက်လာသူတွေ တစ်ပုံတစ်ခေါင်းကြီးထဲမှ စိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်လိုက်ပါမည်တဲ့။ ဒါဖြင့် 'ဇနီးလောင်း အလိုရှိသည်' ဟု သူ တိုက်ရိုက် ကြော်ငြာခဲ့ပါသလား။ အို- ဘယ်ကလာ ဟုတ်ရမှာလဲ။ မဟုတ်- မဟုတ်။

ကုဘတ်ဆန်ဆိုတာ လူပါးလူနပ်၊ မာယာ ၁၀၀၀ နှင့်ယောက်ျား၊ ဧရာမ ဉာဏ်ကြီးရှင်။

သူက အမေရိကန် ပန်းချီဆရာဟန်ဆောင်ပြီး၊ 'မော်ဒယ်ဂဲလ် လိုချင်ကြောင်း ဖြင့် အီတလီတွင် ကြော်ငြာထဲ၌ သူလိုချင်သည့်အရည်အချင်းတွေကို အတိအကျ ဖော်ပြထား၏။ စံပြမယ်၏ ခါး၊ ရင်၊ တင် အတိုင်းအတာတွေနှင့် မျက်လုံး အရောင်၊ အသားအရေ၊ အသက်၊ ရုပ်လက္ခဏာမှအစ စံချိန်စံညွှန်းတွေ ပေး ထားသည်။

ဒါကို သူ ဘယ်မှာ ကြော်ငြာပါသလဲ။ နေရာတကာ လိုက်ကပ်ပါသလား။ ဝေးပါသေး။

သူ့ကိုယ်တိုင် အီတလီနိုင်ငံ ပိုင်ဒ်မောင့်နယ်သို့ တကူးတကသွားလိုက်သည် ပေါ့။ ပိုင်ဒ်မောင့်နယ်ကား အချောအလှတွေပေါလုသဖြင့် နာမည်ကျော်တယ်လေ။ သူက ကြူရင်မြို့တော်၏ စာတိုက်သေတ္တာတစ်လုံးအောက်တွင် မော်ဒယ်တစ် ယောက်အလိုရှိကြောင်း ကြော်ငြာကပ်လိုက်သည်။

သူ့လုပ်ချက်က စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းလေးတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာနိုင်သလို၊ သူကလည်း ပီပီပြင်ပြင်ရုပ်လုံးဖော်ဖို့ အစွမ်းကုန်ကြိုးစားခဲ့သည်။

စိတ်ပညာရှင်တစ်ယောက်နှင့် တိုင်ပင်သည်။ ချစ်ရေးချစ်ရာ အနုပညာနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်စာတမ်းမှန်သမျှဖတ်ရုံမက အသေးစိတ်ကျက်မှတ်လေ့လာ သည်။

သူ့လိုလားချက်တွေ သိပ် တိကျပြတ်သားလွန်းနေသဖြင့် လျှောက်လွှာ ၁ ဒါဇင်ထက် ပိုမည်ဟု မထင်ခဲ့။ တကယ့်တကယ်ကျတော့ လျှောက်လွှာ ၃၀၀ ကျော် ရခဲ့ပါသတဲ့။

ဪ - 'လျှောက်လွှာရှင်သည် ၁၈ နှစ်နှင့် ၂၁ နှစ်ကြားသာ ရှိရမည်' ဟု ကြော်ငြာထဲတွင် ဖော်ပြခဲ့သေးသည်။ ဒါပေမယ့် လျှောက်ထားသူအမျိုးသမီး အတော်များများမှာ 'သွားမလှ၊ ခါးဝနှင့် အသားကလည်းညှပ်၊ ခြေသလုံးတုတ် တုတ်၊ အသက် ၄၀ ကျော်တွေ ဖြစ်နေသည်' ဟု ကူဘတ်ဆန်က ကျွန်တော့်ကို ရယ်ရယ်မောမောပြောပြခဲ့၏။ အဖြစ်ကတော့ ရယ်စရာလည်း ကောင်း၊ ဆွေးစရာလည်း ကောင်း။

သူက ယန်းချီဆရာ၏ စံပြမယ်လောင်းလျာ ၃၀၀ စလုံးကို ပြည်သူ့ပန်းခြံ ထောင့် ၄ ထောင့်တွင် ၁၅ မိနစ်စီခြား၍ တွေ့ဆုံအင်တာဗျူးရန် စာပြန်လိုက်၏။ စာထဲတွင် နှင်းဆီပန်းအဖြူ ထိုးထားသောအမျိုးသားကို ရှာရန်လည်း ရေးသားခဲ့ ၏။

ချိန်းဆိုချက်အတိုင်း ကောင်မလေးတွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ရောက် လာချိန်၌ ကူဘတ်ဆန်က လှမ်းကြည့်၊ အကဲခတ်၊ အနားကပ်သွားပြီး ပြောလိုက် ပါလိမ့်မည်။

"ဆောရီးပဲ အမိရယ်။ ကျွန်တော် မော်ဒယ်လ်ကလေးကို ရွေးပြီးပါပြီ"

လို့။ သူတို့လေးတွေက တစ်နာရီပြီး၊ တစ်နာရီ၊ တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့၊ ယန်းခြံထဲတွင် လိပ်ပြာလေးတွေဝဲသလို လှည့်ပတ်နေကြရှာ၏။

"ဆောရီး အမိရယ်"

"ဆောရီး အမိ"

သူ့ခမျာလည်း 'ဆောရီး' လို့ပင် မဆုံးနိုင်တော့ပါ။

သည့်နောက်မှ မမျှော်လင့်ဘဲ ရုတ်တရက် သူ့အိပ်မက်သခင်မလေးကို ရှာတွေ့လိုက်သည်။ အသက်က ၁၉ နှစ်လောက်။ ဆံပင်ကလည်း ပီတုံး ရောင်ကေသာ ရွန်းလဲ့ဖြာလျက်။ မျက်လုံးကလေးတွေက သောကြာကြယ်အလား အသက်ရှူမှားစရာ။ ပြစ်မျိုးမဲ့မတင် ဆိုတဲ့ ရုပ်ကလေး။ ရှာမှရှားတဲ့ တစ်ပြည်သူ့ အလှပဝေး။

သူက မြင်မြင်ချင်းပင် ကြွသွားသလို ရွှေရုပ်ကလေး၏အချစ်ကို အနုပညာ သမားဆန်ဆန် တဖြည်းဖြည်းသိမ်းသွင်း အရယူလိုချင်စိတ်ဖြင့် သူ့ကို အီတလီစကား သင်ဆရာမလေးအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်တော့၏။ အထူးသဖြင့် ဒန်တီ၏ 'ဒီဗိုင်း ကမ်မဒီ' ကိုဖတ်တတ်အောင် သင်ပေးရန် ငှားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဒါပေမယ့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်စ သင်တန်းဆရာမနှင့် တပည့် ဇာတ်လမ်း ကလေး၏ မမျှော်လင့်သောအဆုံးသတ်ပျော်စရာ သို့မဟုတ် လွမ်းစရာကလေး အဖြစ် ခင်ဗျား ကြိုက်သလို စိတ်ကူးယဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

တကယ်လက်တွေ့မှာတော့ အမေရိကန်ပန်းချီဆရာအသွင်ဖမ်း၍ လူစည် ကားရာ ယန်းခြံထောင့် ၄ ဖက်တွင် ကောင်မကလေး ၃၀၀ ကို ရက်ပေါင်းများစွာ ချိန်းတွေ့နေသော ခေတ်သစ်ရီမီယို မင်းသားကလေးအား အီတလီရဲများက မျက်စိ နောက်လာ၏။

သူ သွားခြေရှုပ်သည့်အချိန်က အေးအေးဆေးဆေးနှင့် ရာသီဥတုသာယာ နေချိန်ဆို တော်ပါသေးရဲ့။ ခုတော့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်နေတဲ့အချိန်။

ကူဘတ်ဆန်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ဖြင့် ပြည်ဝင်လာသလို၊ အီတလီစကားကို ရုရှားသံဝဲ၍ ပြောနေမိ၏။

ကောင်းပါလေရဲ့။ သူ့ပုံစံကတော့ တယ်မနိပ်ဘူးဆိုပြီး ဖမ်းစစ်လိုက်တော့မှ ဘရစ်ဂျဲဖဲကစားနည်းတွင် ပါရဂူတစ်ဆူအဖြစ်ကမ္ဘာကျော်ခဲ့သော အထင်ကရ ပုဂ္ဂိုလ်ကလေးတစ်ဦးမှန်း သိသွားကြကား။ 'အီတလီမှ ချက်ချင်းထွက်သွားစေ' ဟု ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးပစ်လိုက်သည်။

နောက် နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာခါမှ သူက သူ့အိပ်မက်နတ်သမီးကလေး တစ်ပါးကို နယူးယောက်မြို့တော်ကြီးတွင် ရှာတွေ့ခဲ့လေတော့၏။ ဒါပေမယ့် သည်တစ်ခါတော့ ပြည်ပေါ်မှာ ရွှေကြော်ငြာထုတ်ပြီး ယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါ။

အယ်လီကုသတံဆိပ်၏ ဖခင်ကြီးမှာ စကော့အမျိုးသားဖြစ်သလို စွန့်စားရတာကို အလွန်မြတ်နိုးသည်။

သူသည် ရုရှားနိုင်ငံသို့သွား၍ ကော့ကေးဆပ်စ်တောင်တန်းများအကြားတွင် ဂရော့ဇီရော့နီမြေမှ ရေနံကြောကြီးကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ထိုရေနံမြေမှာ အာဏာရှင်ဟစ်တလာက အပိုင်သိမ်းလိုသောကြောင့် အသက်ပေါင်း ၁ သန်းအသေခံခဲ့သော ရုရှားရေနံမြေများ၏ ရေနံအကြွယ်ဝဆုံး အဓိကအစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကုသတံဆိပ်ဖခင်သည် ရုရှားရေနံတွင်းများမှ သန်းပေါင်းများစွာသော ပေါင်ငွေများကို ထုတ်ယူခဲ့ပြီး၊ ကော့ဆက်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦး၏သမီးနှင့် ထိမ်းမြားခဲ့၏။

အဖေကြီးက သူ့သားကို အမေရိကန်၌ ပညာသင်စေချင်သဖြင့် ယေးလ်တက္ကသိုလ်သို့ ပို့ပေးလိုက်၏။ ဒါပေမယ့် အယ်လီသည် ယေးလ်၌ ကျိုးကြည့်ကြောင်ကြည့် အထိတ်ထိတ်အလန့်လန့် စိတ်ဓာတ်အကြီးအကျယ်ကျခဲ့ရသည်။ သို့တမူ မကြာခင်က ဇာဘုရင့်စစ်သားများ၏ သွေးဖျန်းဖျန်းထွက်အောင်နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းမှုများကို ပြန်လည်ခံစားလိုက်ရ၏။

သူတို့က သူ့ကို တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုများအတွက် ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့ရုံမက၊ သူ့ချစ်သူ ရုရှားမကလေးကိုပါ ရက်ရက်စက်စက်သတ်ပစ်ခဲ့ကြသည်။ သူ့အဖို့ ရုရှားပြည်တွင်းမှ ဘဝဆိုး၊ အသေဆိုးအနိစ္စာရုံများကို မမြင်ချင်သည့်အဆုံး ကြံ့တွေ့ခဲ့ဖူးရာမှ ယေးလ်တွင် လူသစ် စိတ်သစ် ဘဝသစ်ထူထောင်လိုက်တော့၏။

နယူးဟော့ဗင်၌ ၄ လကြာ နေထိုင်ပြီးနောက် သူ၏ လစဉ်အသုံးစရိတ် ၂၅ ပေါင်ကို ညီဖြစ်သူအား ပေးခဲ့ပြီး၊ *နယူးယောက်ရှိ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်တွင် သွားနေတော့မည်* ဟု အသိပေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော်ဟာ အမေရိကန်က အောက်ခြေလူတန်းစားနင်းပြားတွေ ဘယ်လိုနေထိုင်ပြီး ဘဝကိုရပ်တည်ကြသလဲဆိုတာ သိချင်ခဲ့တယ်”

ကုသတံဆိပ်က ကျွန်တော့်ကို ရင်ဖွင့်ခဲ့၏။

“ဒါနှင့်အမျှ သူတို့နေထိုင်သလိုပဲ ကျွန်တော်လိုက်နေဖို့ ကြံခဲ့တယ်”

သူသည် ၃ နှစ်လုံးလုံး ဆင်းရဲသားနင်းပြားတွေနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဘာကြောင့်လဲ။

အဖြေကတော့ သူသည် ထိပ်တန်းစာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အာသီသပြင်းစွာဆုံးဖြတ်ခဲ့သလို၊ စာအုပ်တွေကိုသာ ဖတ်နေရုံဖြင့် ထိပ်သီးစာရေးဆရာကြီးဖြစ်လာမည် မဟုတ်မှန်း နားလည်ခဲ့သောကြောင့်ပါကဲ့။

စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ရေးမှာ စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာပြင်းထန်ရမည်။ ကြံ့သလိုကျပန်း နေနိုင်ရမည်။ လူ့သဘာဝတွေကို အကျွမ်းတဝင်သိရမည်။ ဒါမှလည်း ရေးကွင်းရေးကွက်အချက်အလက်တွေ ရလာမည်မဟုတ်ပါလား။

သို့နှင့်အမျှ ကုသတံဆိပ်လည်း ပထမဆုံးအနေဖြင့် အမေရိကန်လူနေမှုဘဝ၏ ကြမ်းတမ်းခက်ထရော်မှုနှင့် မတည်ငြိမ်ယိမ်းယိုင်နေမှုများကို လေ့လာရန်ပိုင်းဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

သန်းကြွယ်သူငွေကြီး၏သားသည် နယူးယောက်မြို့တော်၏မှောင်ရိပ်က သူခိုးများ၊ မူးယစ်ဆေးရောင်းဝယ်သူများ၊ လူဆိုးဂိုဏ်းဝင်များနှင့် လပေါင်းများစွာ အရောတဝင် အကူနေခဲ့၏။ ပြီးတော့ အမူးသမားများနှင့် ကလေးကချေများ တစ်ည ၆ ပဲနီပေးပြီး ဝင်အိပ်နေကျ ရှေးပေါသောအခန်းများတွင်လည်း တအောင့်တနားဆိုသလို သွားနေဖူးသည်။

ထိုအတောအတွင်း သူသည် စာအုပ်တိုက်တစ်တိုက်တွင် တောက်တိုမယ်ရ အလုပ်သမားအဖြစ် ဝင်လုပ်ခဲ့၏။ နောက်တော့ သတင်းစာရောင်းခြင်းဖြင့် ဝမ်းစာရှာမိ၏။

ထို့အတွက် သူ့အဖို့ မြေပဲတစ်ပန်းကန်၊ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်ဖိုး ရခဲ့သလို၊ တစ်ခါက ဟိုရေရှိုး အဲလ်ဂါနေသွားဖူးသော သတင်းစာပို့သမားများဂေဟာတွင် ၁ ခုတင်ကို ၁၀ ပဲနီနှုန်းဖြင့် ညအိပ်ရန်လည်း လုံလောက်သောငွေကို ရခဲ့သည်။ သည်ကြားထဲမှ သံထည်အလုပ်သမားများသမဂ္ဂတွင် ဖွင့်လှစ်သော ညကျောင်း၌ တက်ရောက်ခဲ့သေး၏။

ထို့အပြင် ပေါင်မုန့် တန်းစီဖူး၏။ မူးယစ်ဆေးစွဲအုပ်စုနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ဖူး၏။

လအတန်ကြာပြီးနောက်တွင် ကနေဒါတောင်တန်းကြီးများကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်နေသော ကနေဒီယန် အမျိုးသားရထားလမ်းလုပ်ငန်းခွင်မှ အလုပ်သမားဂိုဏ်းတွင် အချိန်မှတ်စာရေးအလုပ်ကို ရခဲ့လေ၏။

ထိုမှ သူသည် အလုပ်သမားများအား သူတို့ မတရားအလိမ်အညာခံနေရကြောင်း၊ ကန်ထရိုက်တာများက ခေါင်းပုံဖြတ်၍ လုပ်ခကို လျှော့ပေးကြောင်း၊ ကုမ္ပဏီကလည်း အမွေစားပြတ်ကြောင်းများကို ရဲရဲတောက်တောက်လုံးများဖြင့် သွေးထိုး ဟောပြောခဲ့သည်။

အလုပ်သမားဆန္ဒပြပွဲတစ်ခုကို စည်းရုံးဦးဆောင်ခဲ့ရာမှ အောင်မြင်ပြီး သံလမ်းအလုပ်သမားများ လုပ်ခ တိုးမြှင့်ရကြသော်လည်း၊ သူတို့တော့ ကုမ္ပဏီက အလုပ် ထုတ်ပစ်လိုက်၏။

သို့ဖြင့် အနီးဆုံးမြို့ရှိရာသို့ မိုင် ၂၀၀ ကျော် ခြေလှင်ခရီးလျှောက်ခဲ့ရပြီး နောက်၊ သူ စုဆောင်းမိသမျှ ငွေတွေအားလုံးကို ဆန်ဖရန်စစ္စကို ဘဏ်တစ်ဘဏ်တွင်အပ်ခဲ့ကာ ပစိဖိတ်ကမ်းခြေသို့ ကုန်းကြောင်းသွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြန်သည်။

ကုန်ကားကြီးတွေ သူ ခိုးစီးခဲ့၏ လူလေလူလွင့်များနှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ခဲ့ရ၏။ တစ်အိမ်မှတစ်အိမ် ကူး၍ တောင်းစားခဲ့၏။ မောင့်တနာတွင် ယန်းကန်ဆေး ဝင်လုပ်၏။ ကာလီဖိုးနီးယားမှာ သစ်သီး ဝင်ခူး၏။ ရောက်လေရာအရပ်တိုင်းမှာတော့ လူတွေနှင့် သူတို့ဘဝတွေကို လေ့လာ၏။

ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဘတ်ကလေမြို့အရောက်မှာတော့ မင်းမဲ့ဝါဒ အကြောင်းရေးထားသော စာပေများကို လေ့လာရင်း ၆ လမျှ ကုန်သွားသည်။ ထို့နောက် တော်လှန်ရေးအကြောင်း ဖတ်ရှုနေခြင်းများကို ဖြုန်းစားကြီးစွန့်ပစ်ပြီး၊ တကယ့်တော်လှန်ရေးတွေဖြစ်ပွားနေရာ မက္ကဆီကိုသို့ သွားရောက်ပူးပေါင်းရန် ခရီးပြင်း နှင်ခဲ့ပြန်၏။ မက္ကဆီကိုတွင် သူအဖမ်းခံရပြီး ထောင်ကျခဲ့ရသည်။ အမေရိကန် ပတ်စပို့လက်မှတ်က ကယ်လိုက်ပေလိုသာ ပစ်သတ်မခံရခြင်း ဖြစ်၏။

စာတုရင်နန်းကျ၍ လီနင်က ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ထောင်လိုက်သောအခါ ကူဘတ်ဆန်၏ဖခင်ဝယ်ယူထားသည့် ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာတန်သော စာချုပ်အားလုံးမှာ စာပို့တံဆိပ်ခေါင်းတစ်လုံးမျှပင် တန်ဖိုးမရှိတော့ပေ။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် ကူဘတ်ဆန်၏ဖခင်ကြီးသည် နယူးယောက်မြို့ တော်တစ်နေရာ၌ ညစောင့်အလုပ်ကို ဝင်လျှောက်ခဲ့ရရှာ၏။

အယ်လီကူဘတ်ဆန်လည်း ဒဿနိကနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေး ဘာသာသင်ကျောင်းဆရာဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားသော်လည်း မရခဲ့။ စီးသွေးရောင်းဖို့ ကြံပြန်သည်။ ရုံးသွားသည်။ ကော်ဖီမှုန့်တွေ ရောင်းပြန်၏။ မအောင်မြင်။

နောက်ဆုံးတော့ နယူးယောက်က ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဝင်တစ်စုကို ပြင်သစ်စာပေ ပညာသင်ပေးခွင့်ရပြီး၊ ညီဖြစ်သူ တယောဆရာ၏ဂီတဖျော်ဖြေပွဲမှာ မန်နေဂျာအဖြစ်လည်း ဝင်လုပ်ခဲ့မိ၏။

အမေရိကန်ဖဲကစားနည်းသင်ပေးဖို့ သူ မကြိုးစားမီအထိ ဘယ်အလုပ်မျှ သူ့အတွက် ကောင်းကောင်း အဆင်မပြေပါ။ သူသည် ဖဲကစားကျွမ်းသော်လည်း ဖဲကစားရင်း အမေးအမြန်းထူခြင်း၊ တစ်ဖက်သားကို အကျပ်ရိုက်စေသော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေလုပ်ခြင်းကြောင့် သူနှင့် ဘယ်သူမျှ ဖဲမကစားလိုကြပါ။ ဒါကြောင့်လည်း သူကို ဖဲသမားကောင်းတစ်ယောက်လို့ မဆိုနိုင်ပြန်။

သူသည် ၄ အိမ်ဖဲကစားနည်း စာအုပ်တွေကို လျှောက်ဖတ်ခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့် တစ်အုပ်မျှ စိတ်တိုင်းမကျ သဘောမတွေ့။ သူ့ကို ထိရောက်အောင် မကူညီနိုင်။ သို့ဖြင့် သူကိုယ်တိုင် စာအုပ်ရေးဖို့ အစပျိုးလိုက်သည်။

သူ စာအုပ် ၄ အုပ်တီတီ ရေးခဲ့သည်။ ၄ အုပ်စလုံး မကောင်းပါ။ ဒါကို သူလည်း သိ၏။ စာမူအားလုံး လက်နှိပ်စက်မရိုက်ခင်ပင် သူ ဆွဲပြပစ်လိုက်သည်။ ဒါပေမယ့် သူ စိတ်ဓာတ်မကျပါ။ ကမ္ဘာနှင့် ချီ၍ ထင်ရှားအောင်မြင်ခဲ့သော အမေရိကန်ဖဲကစားနည်း စနစ်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်အထိ ခွဲတင်းပြီးအားထုတ်ခဲ့၏။ သူ၏ ဖဲကစားနည်းစာအုပ်တွေမှာ ဘာသာပေါင်း ၁၂ ဘာသာခန့်သို့ ပြန်ဆို၍ စောင်ရေ ၁ သန်းကျော် ရောင်းချခဲ့ရသည်။

ကျွန်တော့်ကို အယ်လီကူဘတ်ဆန်က ပြောပြသည်။ ထူးဆန်းကြမ်းတမ်း ဆိုးဝါးဆန်းပြားသောသူ့ဘဝတွင် အကြီးအကျယ် ကျေနပ်အားရမှု ရခဲ့သည့်အချိန်မှာ အနာဂတ်ခစ်ဘေးများကို ဟန့်တားကာကွယ်

ရန်ကြံရွယ်သော 'အလုံးစုံ' ငြိမ်းချမ်းရေး' စာအုပ်ကြီးကို စီစဉ်ရေးသားနေချိန် ၎င်း နှစ်တာကာလသာ ဖြစ်ပါသတဲ့။ သို့ဆိုလျှင် ဖဲဝိဇ္ဇာဖဲပါရဂူကြီး ကုဘတ်ဆန်အား ရေရှည်ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်နေသော ကျွန်တော်တို့၏ ကြီးပမ်း မှုကို ဂန္ထဝင်မြောက်အောင် စာတစ်စောင်ပေတစ်ဖွဲ့ထပ်ရေးခိုင်းဖို့ မကောင်းပေဘူး လားဗျာ။

ကလပ်ဂေဘယ်လ် Clark Gable

အမျိုးသမီးတွေကို တစ်ချိန်က ကြောက်ခဲ့၏။
ခုတော့ သူ့ကို တဖက်မြင်ရန်ကလေးအတွက်
သူတို့ခယျာ အလုပ်ခွင်ကို နေ့စဉ် ရပ်နားခဲ့ကြရသည်။
နှုတ်ခမ်းနီမကလေးတွေ၏ အသည်းစွဲ
ကမ္ဘာကျော်ရှုပ်ရှင်မင်းသားကြီး၏
ပိတ်ကားပေါ်မှ စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းများထက်
ငှါခြားဆန်းကြယ် အံ့ဩဖွယ် တကယ့်ဘဝ။

□ ကလပ်ဂေဘယ်လ်သည် အမေရိကန်တပ်မတော်တွင် စစ်မှုထမ်းသူများ အနက် ထင်ထင်ရှားရှားလူသိအများဆုံး ဖြစ်လောက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်တွင် အကြီးကျယ်ဆုံး အောင်မြင်မှုသရဖူဆောင်းခဲ့သော သူများထဲ၌ တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်၍၊ ဥရောပ၊ အာဖရိက၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်ပြည်၊ တောင်အမေရိကရှိ မရေမတွက်နိုင်သော သန်းပေါင်းများစွာသော ရုပ်ရှင် ချစ်သူများ၏ ရပ်သပ်ရှုမော အံ့ဩမကုန် ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခြင်းကို သူ ခံခဲ့ရ၏။

အမေရိကန် စစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် အမေရိကန်သမိုင်းကို နှုတ်ကမ်း တစ်လုံးမျှမသိသူ သန်းပေါင်းများစွာ၏ လေးစားချစ်ကြည်မှုကို ရခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။

တောင်အမေရိကသို့ ကလပ်ဂေဘယ်လ် အလည်တစ်ခေါက် ရောက်ခဲ့စဉ် မိန်းမကလေးများက လက် ၂ ဖက်ဆန်တန်းလျက် သူ့ကို အားရပါးရပြေးဖက်ပြီး

လည်တိုင်ကို ယီးသေးခို အမှုပိုခဲ့ကြသေးသည်။ ဒါနှင့်မျှအားမရတော့ သူဦးထုပ်ကို ဆွဲသူဆွဲ၊ ကုတ်အင်္ကျီကို ချွတ်သူ ချွတ်၊ ရုပ်အင်္ကျီကို တစ်စစ်ဆွဲပြုသူပြုနှင့် သူရဲမင်းရဲစီးကြပြန်သည်။ ဒါကလည်း သူ့ဆီက အမှတ်တရလက်ဆောင်ကလေး တစ်ခု ရလိုရေးအတွက်ပါတဲ့။

သူ စစ်ထဲဝင်ပြီဆိုတော့လည်း ရုပ်ရှင် မကြည့်၊ ကပ္ပ မသွား၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ ကြည့်ချင်ပွဲစသည့် နေရာအားလုံးကို ရှောင်ပြီး၊ ချောင်ကုပ်၍ အခန်းအောင်းနေခဲ့သည်။ သည်ကြားထဲကပင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် သူ့အသည်းကျော်အမျိုးသမီးတစ်စုက ဘုရားကျောင်းထဲအရောက် တကောက်ကောက် နောက်ကဝင်လိုက်ခဲ့သော ဟူ၏။

ပြီးတော့ လယ်ယာများတွင် သီးနှံဆွတ်ခူးနေကြသော မိန်းမမျှတစ်သိုက်ကလည်း အမေရိကန်စစ်ခန်းမှ သူတို့၏သူရဲကောင်းကြီးကို 'မျက်နှာကလေး ခဏတပြုတ်မြင်ရရင် သေပျော်ပါပြီ' ဆိုပြီး သွားချောင်းဖို့အတွက် အလုပ်ခွင်မှ နှေ့ဝက် ခွင့်ယူခဲ့ကြပါသတဲ့။

ကလပ်ဂေဟာယ်လ် စစ်ထဲဝင်ရန် စာရင်းသွင်းချိန် ၁၉၄၂ ခုနှစ်၌ အသက် ၄၂ နှစ် ရှိပါပြီ။

သူသည် စစ်ထဲ ဝင်ခွင့်ရရန် ဟောလီးဝုဒ်ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီများနှင့် ချုပ်ဆိုထားသော အဖိုးတန်ကန်ထရိုက်စာချုပ်တစ်ခုကို ပယ်ဖျက်ပစ်ခဲ့၏။ ကန်ထရိုက်စာချုပ်မှာ သူ့ကို ၁ ပတ် ပေါင် ၁၅၀၀ နှုန်းဖြင့် ၁ နှစ်လျှင် ရက်သတ္တပတ် ၄၀ ရိုက်ကူးဖို့ ၇ နှစ်စာ ချုပ်ဆိုထားသည်။ သူ ၁၀ ပတ်စာဝင်ငွေက အမေရိကန် သမ္မတကြီး၏ ၁ နှစ်လုံးလစာနှင့် ညီမျှသည် ဆိုရမည်။ ဟုတ်ကဲ့။ ရှင်းရှင်းပြောလျှင်တော့ သူ ၁ နှစ် ပေါင် ၇ သောင်းနီးပါး ရမည့်စာချုပ်ကို ကာကီယူနီဖောင်း နှင့် ၁ လ-၁၀ ပေါင်ဖြင့် လဲလှယ်ခဲ့သည်ပေါ့။

လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်ကပင် ကျွန်တော်သည် ကလပ်ဂေဟာယ်နှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါးကြီး အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့ဖူး၏။

သူကား ဖော်ရွေသည်၊ ရိုးသားသည်၊ ဟန်ဆောင်မှုကင်းသည်။ သူ့ကို ကျွန်တော် အကြီးအကျယ်သဘောကျသွားသည်။

သူ့ကို အမေရိကန်ပြည်တွင် ဖက်ရှင်ဒီမိုင်း အကောင်းဆုံးဝတ်စားတတ်သော အမျိုးသား ၁၀ ဦးအနက် တစ်ဦးအပါအဝင်အဖြစ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ရွေးချယ်ခဲ့ကြ၏။

ကျွန်တော်က သူ့အဝတ်အစားလဲခန်းထဲ၌ သူနှင့် ဆုံတွေ့ခဲ့ရစဉ် လည်ပင်းတွင် တူရကီပဝါတစ်ထည်ပတ်လျက် မလိုင်ထည့်သော ကြွေခွက်အဖုံးကလေး တစ်ခုကို ဆေးလိပ်ပြာခွက်အဖြစ် အသုံးပြုနေပါ၏။

ကလပ်ဂေဟာယ်လ်သည် ရုပ်ရှင်ကားမြောက်မြားစွာတွင် ထူးထူးခြားခြား အသက်ပါပါ သရုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သို့သော် သူ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သော ဘယ်စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းကမျှ သူ့တကယ့်ဘဝဖြစ်စဉ်လောက် စိတ်ဝင်စားစရာ၊ ရင်နှင့်ကြေကွဲစရာ ကောင်းမည် မဟုတ်ပါ။

သူ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်တွင် အိုဟိုင်းယိုးပြည်နယ် အက်ကရွန်မြို့ရှိ ညစာစားသောက်ခန်းတစ်ခု၌ ဝက်ပေါင်ခြောက်ညှပ် ပေါင်မုန့်တစ်ချပ်နှင့် ကော်ဖီတစ်ခွက်ရဖို့အရေးအတွက် အချိန်မတော် ညကြီးသန်းခေါင် သွားရပ်စောင့်နေခဲ့ဖူး၏။ ထိုဖြစ်ရပ် အသေးအမွှားကလေးက သူ့ဘဝတစ်ခုလုံးကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ပါသည်။ ဘယ်လိုကြောင့်ပါလိမ့်။

အကြောင်းကတော့ ထိုညစာစားသောက်ခန်းထဲတွင် အက်ကရွန်မှ စတော့ငွေကြေးလုပ်ငန်းကုမ္ပဏီတစ်ခု၌ လာရောက်ငွေကစားကြသော ပြဇာတ်သရုပ်ဆောင်တစ်စုကို တွေ့မြင်လိုက်ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ကလပ်ဂေဟာယ်လ်လည်း ထို ပြဇာတ်မင်းသား၊ မင်းဆင်းတွေကို အကြီးအကျယ်အားကျသွားမိ၏။

သူက လွန်ခဲ့သော လအနည်းငယ်ကစ၍ ရော်ဘာစက်ရုံတစ်ခုတွင် အချိန်မှတ်စာရေးအဖြစ် အလုပ် ဝင်လုပ်နေသည်။ သို့ပေမယ့် ထိုမတိုင်ခင် သူ့ဘဝ တစ်လျှောက်လုံးမှာတော့ လယ်ယာလုပ်ငန်းတစ်ခု၌ နွားနို့ညစ်၊ သိုး အစားကျွေး၊ မြက်ထုံးသယ်၊ ယာထွန် စသဖြင့် အဖိနှိပ်ခံ အလုပ်ကြမ်းသမား လယ်ကူလီသာသာဘဝ၌ ကျင်လည်ခဲ့ရဖူး။ သူ့ဘဝ သူ စိတ်နာခဲ့ရ၏။

ယနေ့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကလပ်ဂေဟာယ်လ် ပြဇာတ်မင်းသားတွေကို မြင်ဖူးလိုက်ရချေပြီ။ သူတို့တစ်တွေ စတိုင်ကျကျနေနေသည့်အဖြစ်ကို မြင်ပြီး

သူကိုယ်တိုင်လည်း ဆလိုက်မီးရောင်အောက်တွင် သရုပ်ဆောင်က၊ ပြုရသောအလုပ်ကို လုပ်ချင်စိတ်တွေ တဖွားဖွားပေါ်ပေါက်ခဲ့ရတော့သည်။

မဖြစ်နိုင်ဘူး ထင်ရသော်လည်း တကယ်ကြိုးစားတော့ ဖြစ်ခဲ့သည်။ စေ့ချင်း သူက ပြဇာတ်ရုံတစ်ခုတွင် အခိုင်းခံ တောက်တိုမည်ရအလုပ်သမားကလေး ဝင်လုပ်ရ၏။ သူ့အလုပ်က ဇာတ်သမားတွေကို အဝတ်လဲခန်းထဲမှ ဇာတ်ခုံပေါ်သို့ အချိန်ကိုက်ရောက်အောင် ခေါ်ပေးရသည်။

သည့်အပြင် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်ကြား ဆက်သွယ် သတင်းပို့ပေးရသည်။ ဇာတ်သမားတွေ၏အဝတ်အစားတွေကို ပင်မင်းဆိုင် သွားအပ်ရသည်။ သူတို့၏ဇာတ်ဝတ်အစားတွေကို ကြယ်သီးတပ်တန် တပ်၊ ချုပ်တန် ချုပ်ဖို့ ကလည်း သူ့တာဝန်။ နောက်ဆုံးတော့ သူတို့ခိုင်းသမျှကို သူ တတ်နိုင်သရွေ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးရသည် ဆိုပါတော့။ ပြဇာတ်ထဲတွင် အောက်ခြေသိမ်းအလုပ် သမားကလေးအဖြစ် သူ ၂ နှစ်တိုင်တိုင် ဝင်လုပ်ခဲ့သည်။ သည့်အတွက် သူ့လုပ်ခ လစာ ဘယ်လောက်ရမယ်လို့ ခင်ဗျားထင်ပါသလဲ။

အဖြေကတော့ ဘုရားစူးရစေရဲ့။ တစ်ပြားမျှ မရပါတဲ့။

၂ နှစ်လုံးလုံး လုပ်ခဲ့ရပေမယ့် အတွေ့အကြုံကလွဲလို့ တစ်ပြားဆို တစ်ပြားမျှ မရခဲ့ရှာပါ။ ဒါဖြင့် သူ့နေရေးထိုင်ရေးကကော ဘယ်လိုရှိခဲ့ပါလိမ့်။ ဇာတ်ခုံ နောက်ဘက်က ပက်လက်ကုလားထိုင်တစ်လုံးမှာ အမြဲတစေအိပ်ရပြီး ကုတ်အင်္ကျီကို စောင်လုပ်၍ ခြုံခဲ့ရသည်လေ။

စားတော့ကော ဘယ်လိုစားမလဲ။ မခက်ပါဘူး။ မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေက သူ့ကို တစ်အားခင်ကြ၍ တစ်နေ့ကို ၂ ထပ် သူတို့နှင့်လာစားဖို့ ခေါ်ကျွေးပါသတဲ့။

ထိုနှစ် ထိုရက်များက သူ့အဖို့ မိုးလင်းစာမစားဘဲ နေနိုင်အောင် လှေကျင့် မိလျက်သား။ နောက် နှစ်ပေါင်းများစွာကြာ၍ ကမ္ဘာကျော် သောက်ရှူးကြယ်ကြီးဘဝနှင့် သန်းပေါင်းများစွာ ချမ်းသာခဲ့ချိန်အထိ။ သူက အကျင့်ပါပြီး တစ်နေ့ ၃ ထပ်မစားဘဲ ၂ ထပ်တည်းသာ စားခဲ့ပါတော့သတဲ့။

မိုးလင်းစာ (ဘရိတ်ဖတ်စိ)ကို ရှောင်တယ်။ ဟုတ်လား။ ဒါလေးများ။ အကြောင်းမှတ်လို့။ ကြမ်းပေဆိုတဲ့အလုပ်တွေ ကြမ်းချင်သလောက် ကြမ်း။ သူက မမူထမ်း။ ဒါကလည်း သူ အသက် ၁၅ နှစ်သားကလေးသာ ရှိခဲ့သလို ဒေါင်ဒေါင်

မြည်အောင် တောင့်ခံနိုင်စွမ်း ရှိခဲ့ပေသကဲ့သို့။ ပြီးတော့ အဓိကအနေဖြင့် သူ မျှော်မှန်း တမ်းတချက် ဧရာမကြီးက ရှိနေတာကလား။

စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်ကမ္ဘာထဲမှာ ရှင်သန်နေပြီး၊ ယုံကြည်ချက်ကမ္ဘာကလေး ထဲမှာ စွန့်စားနေရတာဆိုလည်း မမှား။

ဒို့အရင် သူ တမ်းတမက်မောခဲ့သော ရောင်စုံဆလိုက်မီးရောင်များ၊ ဖိတ်ကပ် များ၊ ဆီဆေးရေဆေးပန်းချီကားချပ်များ၊ ဩဘာလက်ခုပ်သံများ၊ သမုဒယနွယ်ပျို ကလေးများ၏ ရင်ခုန်ကြည့်နူးစရာများရဲ့ကမ္ဘာလည်း ဖြစ်နေပါလေရဲ့။

ထိုအချိန်က သူသည် အိုဟိုင်းယိုးပြည်နယ်ရှိ ဘယ် မီလျံနာသူဌေးကြီးမျှ လိုက်မမီအောင် ပီတိတွေရွန်းရွန်းဝေ အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်လျက် အပျော်ကြီး ပျော်နေခဲ့သည်ကတော့ အမှန်။

ကျွန်တော်က ကလပ်ကောယ်လ်အား “ဘာတစ်ပြားမျှ မရသည့် ဇာတ်ရုံက ‘ထမင်းစားကျွန်းခံ’ အလုပ်သမားကလေး ဘဝထက် ယခုလို တစ်နေ့ကို ပေါင် ၂၀၀ အနည်းဆုံးဝင်ငွေရနေသည့် ကမ္ဘာကျော်မင်းသားဘဝကို ပိုပျော်မှာပေါ့နော်” ဟု သွေးတိုးစမ်းမေးမိ၏။

သူ ပြန်ဖြေလိုက်ပုံကတော့

“ဘယ်ကလာ ပျော်ရမှာလဲဗျာ။ ငွေနှင့် အောင်မြင်ကျော်ကြားမှုဆိုတာ တွေက ပျော်ရွှင်မှုကို အရယူပေးနိုင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ” တဲ့။

အက်ကရွန်ပြဇာတ်ရုံတွင် ၂ နှစ်ကြာ အသုံးတော်ဝင်ခံပြီးနောက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာနှင့် ဖြန့်စားကြီး ဝင်တိုးလိုက်ရသည်။ သူ့မိထွေး သေသွားခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုအဖြစ်က သူ့ဖခင်ကြီး၏စိတ်ကို ပြိုကွဲသွားစေခဲ့သလို၊ ကလပ်ဂေ ဘယ်လ်၏ အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက် အကြံအစည်များကိုလည်း တစ်စစီ ဖရိဖရဲ ကြေပျက်စေခဲ့သည်။

သူ့အဖေက သူ့ယာအလုပ်ကို စွန့်ပစ်၍ ရေနံတွင်းတူး အလုပ်သမားဘဝဖြင့် အိုကလာဟိုးမားသို့သွားမယ်ဆိုပြီး၊ သားဖြစ်သူကိုပါ တစ်ပါတည်းခေါ်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ အဘိုးကြီးက သူ့ကို တော်တော်ကလေး အမြင်ကတ်နေသည်။

ဇာတ်ရုံတွင် ၂ နှစ်တိုင်တိုင် အလကားပဲတင်း သွားကျွန်ခံနေသော တန်ဖိုးမဲ့ သည့်သားကို ရေနံတွင်း၌ တစ်နေ့ ၂ ပေါင် ၁၀ သျှီလင်ရနိုင်သော အလုပ် လုပ်ခိုင်းမည်ဟု ဈေးတွက်တွက်ခဲ့၏။

အဘိုးကြီးက တစ်ချက်လွတ်အမိန့်ဖြင့် “မင်း ငါနှင့် လိုက်ခဲ့” ဟု ခေါ်၏။ သူ့အမိန့်က ငြင်းခွင့် မရှိ။ စောဒကတက်မယ် မကြံနှင့်။ ပြန်ခံပြောဖို့တော့ ဝေလာဝေး။

သို့ဖြင့် ကလပ်ဂေဘယ်လ်ခမျာ ရေနံတွေ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံးအပေပေ အလူးလူး ညစ်တူးပြီးသရဲရုပ်ပေါက်ခဲ့ကာ တစ်နေ့ကုန်တစ်နေ့ခမ်း ၁၈ ပေါင် တူကြီးကို တခိုင်းခိုင်းထုရင်း၊ ပေ ၆၀ မြင့်သောရေနံတူးစင်ကြီးတွေထိပ်ပိုင်းကို စက်ဆီတွေသွားထည့်ရင်း၊ ရေနံစစ်ကန်တွေမှာ တကုပ်ကုပ်လုပ်ရင်း နောက် ၂ နှစ်တာကာလကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရရှာ၏။

နောက်ဆုံး ၁၉ နှစ်အရွယ် ရောက်ခဲ့ပြီး ကလပ်တစ်ယောက် ကိုယ့်ခြေ ထောက်အပေါ် ကိုယ် မားမားမတ်မတ်ရပ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။ သူ့အိပ်မက်များရှိရာသို့ စိတ်ညွှန်ဦးလှည့်ပြီး ပြဇာတ်လောကသို့ ပြန်ပြေးခဲ့သည်။

သူက ‘ရတနာဂူပါးကစားသူများ’ ဟု အမည်ရသော နယ်လှည့် ဇာတ်အဖွဲ့ တစ်ခုနှင့် ဆက်မိ၏။ ထိုဇာတ်မှာ ရွက်ဖျင်တဲနှင့် က၊ပြသော တတိယတန်းစား ဇာတ်မျိုး ဖြစ်၍၊ ဇာတ်ခုံကလည်း ပရိသတ်နှင့် လက်တစ်ကမ်း မြေပိုင်းကြီးတား က၊တာမျိုး ဆိုပါတော့။

သူတို့ဇာတ်အဖွဲ့က ကင်းဆက်စ်၊ နီဘရာစကာ၊ အနောက်အလယ်ပိုင်း ပြည်နယ်တစ်ခုရှိ မြို့ငယ်ကလေးတွေ တစ်မြို့မှာ ရုံဝင်ခ ၂ ပဲနီမှ ၇ ပဲနီအထိယူပြီး ‘ဦးလေးတွမ်ရဲ့အခန်း’ သို့မဟုတ် ‘ချာလီ၏အနိတ်’ စသည့်ဇာတ်မျိုးကို တင်ဆက် က၊ပြကြ၏။

‘အဲဒီ နယ်လှည့်ဇာတ်အဖွဲ့တွင်ဝင်လုပ်တော့ လခ ဘယ်လောက်ရသလဲ’ ဟု ကလပ်ဂေဘယ်လ်အား ကျွန်တော် မေးကြည့်မိ၏။ သူက သွားအဖွေးသားနှင့် ရယ်သည်။ ‘လခရယ်လို့ တစ်ယောက်မျှ ရတာမဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ တတ်နိုင် သလောက် ကိုယ့်စရိတ် ကိုယ်စား။ မတတ်နိုင်တော့တဲ့အခါကျတော့မှ အမြတ်ငွေ ခွဲကြ။’

ဒီလိုနှင့် ‘တစ်ခါတော့ တစ်ပတ်စာအမြတ်ထဲမှ သူ့ဝေစုအဖြစ် ၉ သျှီလင် ရဖူးကြောင်း’ သူက မှတ်မှတ်ရရ ပြန်ပြောပြ၏။

၁၉၂၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂၁ရက် မွန်တာနာပြည်နယ် ဘက်တီမြို့လေး ရောက်သည့် အခါမှာတော့ သူတို့ဇာတ်အဖွဲ့ နှင်းမုန်တိုင်းမိပြီး ရစရာမရှိ၊ ပေးစရာ မရှိ၊ မျှော်လင့်ချက်မရှိသောဘဝမှ ကြွေးပတ်လည်ပိုင်းလျက် စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း များအလယ်တွင် အကျပ်အတည်းပေါင်းစုံကို ဘယ်လိုမျှမဖြေရှင်းနိုင်တော့ဘဲ ဇာတ်ခေါင်း ကွဲခဲ့ကြရတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့မနက်၌ ဂေဘယ်လ်တစ်ယောက် ရထားဘူတာရုံသို့ သစ်ရွက် တစ်ရွက်လို လွင့်လာ၏။ သူ့ခမျာ ချမ်းခိုက်ခိုက်တုန်လျက် ဆာလောင်မွတ်သိပ် နေ၏။ သူ့ဘောင်းဘီတွေကလည်း အဖာ ဗရပျစ်။ ဖိနပ်တွေကလည်း အောက်ခံမှာ အပေါက်ပေါက်အပြုပြု။ အိတ်ထဲမှာတော့ ခြူးတစ်ပြားမျှ မကပ်။

သူက အဖေကြီးထံ ‘သူ အိမ်ပြန်လာနိုင်ရေးအတွက် ငွေပို့ပေးပါရန်’ ကြေးနန်းစာတစ်စောင်ရေးမိသည်။ ရေးပြီးခါမှ ကလပ်ဂေဘယ်လ် လက်တုံ့နေ နေရသည်။ သူက နှင်းမုန်တိုင်းထဲသို့ မွန်ဝါးဝါးမျက်လုံးတွေဖြင့် ရပ်ကြည့် ငေးမော ရင်း တွေးနေသည်၊ ဆွေးနေသည်၊ စဉ်းစားနေသည်။ သူ ကြေးနန်းကို ပို့ရ ကောင်းမလား၊ မကောင်းဘူးလား။ သူ စက်ဆုပ်ရွံရှာသောအလုပ်ကို စွန့်ပစ်တော့ မှာလား။

သူ့အဖို့ ဘဝ၏လမ်းဆုံလမ်းခွတွင် ရပ်လျက်သားရောက်နေရာမှ ‘အနာဂတ် တွင် အထူးအရေးပါသောဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ချမှတ်ရတော့မှာပါလား’ ဟုလည်း သဘောပေါက်လိုက်သည်။

နောက်ဆုံးတော့ လှေခွက်ချည်းကျန် အလံမလှဲ ဆုံးဖြတ်ချက် ရဲရင့်ခိုင်မာ သော ဒတ်ချ်လူမျိုးတို့၏ စရိုက်သဘာဝအတိုင်း (သူ့အဖေရော အမေပါ ပင်စီစေးနီး ယား ဒတ်ချ်များ ဖြစ်ကြသည်။) သူလည်း သူ့ကြံစွာ သူ့ဖန်တီးရန် ယတ်ပြတ် ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့၏။

ကြေးနန်းစာရွက်ကို အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာဆွဲဆုတ်ပစ်လိုက်သည်။ ဘူတာရုံမှ ထွက်ခဲ့သည်။ ကုန်ရထားကြီးတစ်စင်းပေါ် ခုန်တက်သည်။ ခြေသလုံးအိမ်တိုင်

၁၂၀၂ ဖြင့် မြို့တက်ခဲ့သည်။ လက်မှတ်စစ်က ကလပ်ကောယ်လ်အား ကုန်တွဲ တစ်တွဲထဲတွင် မိသွား၏။

နောက်ကြောင်းပြန်ရလျှင် ထိုအချိန်က ၁၉၂၂ ခုနှစ်။ ကလပ်ကောယ်လ် ကမ္ဘာ့အကျော်ကြားဆုံး လူတစ်ယောက်အဖြစ် ဂုဏ်မတင်ခင် ၁၂ နှစ်အကြာ ကပေါ့။ ဒါပေမယ့် လက်မှတ်စစ်လုပ်သူက ဒါကို မသိခဲ့သလို သူ့ကို ရထားပေါ်မှ ကန်ချခဲ့၏။

ကလပ်လည်း အော်ဂီဂွန်ပြည်နယ် ပို့တ်လင်းမြို့သို့ ရထားခရီးအလုပ်အလောက် ရရှိအတွက် နီးရာသစ်ခတ်စခန်းတစ်ခုမှာ ၃ လလုံးလုံး ဝင်လုပ်ရပြန်သည်။

သူ ပို့တ်လင်းကိုရောက်တော့ တခြားနယ်လှည့်ဇာတ်အဖွဲ့တစ်ခုထဲ ဝင်ခဲ့ပြန် ၏။ ထိုအဖွဲ့ကလည်း ထုံးစံအတိုင်း လိမ်ဖယ်လိမ်ဖယ် ငတ်တစ်လှည့်ပြတ် တစ်လှည့်နှင့်မို့ ကလပ်ကောယ်လ်ခမျာ စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေဖို့ နေ့စား အလုပ်သမား ဝင်လုပ်ရပြန်သည်။

အလုပ်တွေကတော့ စုံမုံစုံ၊ မြေတိုင်းအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အတွက် သင်ကြားတွေ့ သယ် ပေးရဖူး၏။ ဆူး ချုံနွယ်၊ မြက်တွေပေါလှသောကွင်းထဲမှာ လားအုပ်ကျောင်းရဖူး ၏။

လမ်းဖောက်သူတွေခိုင်းလို့ ချုံတွေ ရှင်းပေးရ၏။

ပို့တ်လင်းသို့ ဒုတိယအကြိမ်ပြန်ရောက်သွားသောအခါမှ သူ့အတွက် အလုပ် ရဖို့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှမလွယ်အောင် ကြုံရတော့သည်။ သူလိုချင်သော အလုပ်တွေ မှန်သမျှ သူ လျှောက်လိုက်ချိန်မှာ လှုပ်ပြည့်နေတာ များ၏။ ထို့ကြောင့် သတင်းစာ တိုက်တစ်တိုက်၏ အလိုရှိသည်ကြောင့်ငြာငွာအတွင် အလုပ်ရအောင်ဝင်ခဲ့ပြီး၊ သူ့အရည်အသွေးနှင့်အစွမ်းအစ မခေကြောင်းကို ပြသခဲ့သည်။

သူ့အလုပ်က 'အလိုရှိသည်' ကြော်ငြာတွေ သတင်းစာထဲမထည့်ခင် အမျိုး အစား ရွေးချယ်ပေးရ၏။

သည်တွင် သူ့အနေဖြင့် အလုပ်ကောင်းကို ဦးဦးဖျားဖျားသိပြီး လျှောက်ထား ခွင့်ရစေ၏။ သူ့ရွေးချယ်လိုက်သော အလုပ်သစ်က တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီ တစ်ခု၌ တစ်ပတ် ၃ ပေါင်ရသော လိုင်းမင်း (ကြီးဆက်သွယ်ရေးဝန်ထမ်း) ဖြစ်သည်။ ထိုအလုပ်က သူ့ဘဝ၏ တစ်ဆစ်ချိုး အလှည့်အပြောင်းကို ဖန်တီးပေးလိုက်၏။

တစ်နေ့ သူ့ကို ပို့တ်လင်းမြို့ရှိ ပြဇာတ်ရုံငယ်တစ်ခုမှ တယ်လီဖုန်းတစ်လုံး ကို သွားပြင်ခိုင်းသည်။ သူက ဖုန်းကိုပြင်ပေးရင်း ဇာတ်ခုံဒါရိုက်တာ ကျီးဇက်ဖင်း ဒီလွန်နှင့် သိကျွမ်းခဲ့ရ၏။

သူသည် သူမထံမှ သရုပ်ဆောင်ပညာများကို သင်ယူခဲ့ရာမှ တွယ်တာ နောင်ဖွဲ့မိပြီး လက်ထပ်ယူလိုက်သည်။ သူတို့ မင်္ဂလာဆောင်သည့်နေ့ကား ၁၉၂၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ဖြစ်၏။

သို့သော် သူ စိန်ကြယ်တစ်ပွင့်အဖြစ်သို့ တက်လှမ်းရာ ပထမဆုံးလှေကား ထစ်ဟုဆိုရမည့် 'လွတ်လပ်ရေးပိညာဉ်' ဟူသော ရုပ်ရှင်ကားထဲတွင် လူဆိုး တစ်နေရာက ပါဝင်ခွင့်မရမီအထိ စိတ်ဓာတ်ကျစရာ၊ ရင်နာစရာတွေကတော့ ပြောလို့မကုန် တစ်ပုံရယ်မှ တပင်ကြီး။

သူ့ခမျာ ဘရော့ဒ်ဝေးပြဇာတ်ရုံများနှင့် ဟောလီးဝုဒ်ရုပ်ရှင်လောကတွင် မထင်မရှား 'ဖြတ်လျှောက်' အခန်းများက ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ရန် ကူးချည်သန်း ချည် တရစ်ဝဲဝဲ ကျင်လည်ပြေးလွှားရင်း နှစ်နှင့်ချီ၍ ဒုက္ခခံခဲ့ရသေးသည်။ စုပေါင်း အိပ်ရာ အခန်းကျယ်ကြီးတွင် နေထိုင်ရ၏။ အပေါစားဆိုင်များတွင် စားသောက် ရ၏။ ရုပ်ရှင်စတူဒီယိုများမှ သရုပ်ဆောင် ရွေးချယ်ရေးငွာအများသို့ ခြေတိုအောင် သွား၍မျက်နှာပြရ၏။

ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်အခန်းက ဘာပဲလုပ်ရလုပ်ရ လုပ်ခွင့်ကလေးရဖို့ ၁ လ ပြီး ၁ လ၊ ၁ နှစ်ပြီး ၁ နှစ် စိတ်ရှည်ရှည် ခွဲကောင်းကောင်းနှင့် ကြီးစားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဇာတ်ကားတစ်ကားထဲ၌ စကားပြောရသော ဇာတ်ကောင် တစ်နေရာ ရခဲ့တော့၏။ 'ဟောလီးဝုဒ်ရုပ်ရှင်နယ်ပယ်မှာ သူ ခြေဖျားကလေး တစ်ထောက်စာ ဝင်တိုးမိပြီပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် သူ့အထင်က တက်တက်စင် မှားသွားသည်။

နောက်တစ်ကြိမ် စကားပြောခန်းမှ ပါဝင်ရိုက်ကူးခွင့်ရရေးအတွက် ၆ နှစ် လုံးလုံးစောင့်လိုက်ရသည်။ ပြီးတော့ သူ့အဖို့ ထင်သလောက်လည်း မပေါက်လိုက် ရပါ။ 'ပျော်မြူးနေသော မုဆိုးမ' ရုပ်ရှင်ကား၌ သံဖြိုင်ဆိုအဖွဲ့မှာ အရန်လူအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ခွင့် တစ်ကြိမ်လား ရခဲ့၏။ သူ့သရုပ်ဆောင်ခကလည်း တစ်ရက်မှ ၁ ပေါင် ၁၀ ဆင့်။

နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာ၍ ကမ္ဘာ့အသည်းကျော် ရွှေမင်းသားဘဝ ရောက်ပြီ မှီသောအခါ ကလပ်ကောလိပ်သည် သူ့စတူဒီယို၏နံရံများပေါ်၌ 'ပျော်မြူးနေသော မုဆိုးမ' ကြော်ငြာပိုစတာက သူပါသောဓာတ်ပုံကို မှန်ပေါင်သွင်း၍ ချိတ်ထားလိုက်ပါ၏။ ထိုပိုစတာကိုဖြတ်၍ သူက စာတန်းရေးထိုးထားသည်။

'မင်းကို သတိပေးဖို့အတွက်ပါ ကောလိပ်။

မင်းဘဝကို မမေ့အောင်လို့ပါ' တဲ့။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကလပ်ကောလိပ်အဖို့ သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် ပူပန်ကြောင့်ကြစိုက်စရာ ဘယ်တော့မျှ လိုသူမဟုတ်ပါ။ သူက ပါးနပ်လိမ္မာပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။

မီယာမီရို တပ်မတော် လေတပ်သင်တန်းကျောင်း၌ တက်ခဲ့စဉ်ကာလမှာလည်း သူက ကျောင်းတွင် ပေါ်ပြူလာအဖြစ်ဆုံး ကျောင်းတော်သားအဖြစ် အများဆန္ဒအရ ရွေးချယ်ခံခဲ့ရပါ၏။ ဒါကလည်း သူ့ကိုယ်၌က ချစ်ခင်စရာကောင်းလို့၊ ရိုးသားလို့၊ မြေကြီးဆန်ဆန် သည်းခံနှိမ့်ချလို့၊ လေလုံးထွားထွား အကြွားမသန် ဟိတ်ဟန်မထုတ်လို့သာ ဖြစ်ပါသည်။

ကလပ်ကောလိပ်သည် လေကြောင်းကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့တွင် စက်သေနတ်သမားဖြစ်ရန် လပေါင်းများစွာ သင်ကြားလေ့ကျင့်ခဲ့ရသည်။ ထိုသင်တန်းမှာ လူငယ်စစ်သည် ထောင်သောင်းများစွာကိုပင် တက်ရောက်ခွင့် ငြင်းပယ်ပစ်သော သင်တန်းတစ်ခု ဖြစ်၏။ သို့သော် အသက် ၄၂ နှစ် ရှိနေပြီဖြစ်သော ကလပ်ကောလိပ်ကိုတော့ ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုခဲ့ချေ။

ကလပ်ကောလိပ်သည် ရုပ်ရှင်လောကတွင် ရုပ်ရှင်ချစ်သူများ၏အသည်းကျော် လျှမ်းလျှမ်းတောက်ရွှေ့ကြယ်ပွင့်ကြီးတစ်ပွင့် ဖြစ်ခဲ့လင့်ကစား၊ 'သူ ငယ်ငယ်ကတော့ မိန်းကလေးတွေနှင့်ပတ်သက်၍ ကံခေသူ၊ အချစ်ရုံးသမားတစ်ဦးပါ' ဟူ၍ ကျွန်တော့်ကို သူ့ကိုယ်တိုင် ဖွင့်ပြောခဲ့၏။

ယောက်ျားကလေးသဘာဝ သူလည်း မိန်းကလေးတချို့ကို ချစ်ကြိုက်ခဲ့ဖူးပေသပေ။ သို့ပါသော်လည်း အများစုက သူ ချစ်နေတာကို မသိခဲ့ကြပါ။ ဒါကလည်း သူ့ခမျာ ဖွင့်ပြောဖို့ သတ္တိမရှိခဲ့လို့ပါတဲ့။ သို့ဖြင့် 'ကောင်မကလေး

တွေ့ဖူးတိုးကပ်ပြီး မရှက်မကြောက် ရည်းစားစကားပြောသော ကောင်ကလေးတွေကို သူ မနာလိုတောင်ဖြစ်မိကြောင်း' ရင်ဖွင့်ခဲ့ပါသည်။ သူ့အနေဖြင့် ကောင်မလေးတွေကို ကြောက်လန့်ကောင်း ကြောက်လန့်ခဲ့သော်ငြားလည်း၊ သူ့ သတ္တိကတော့ အမြင့်စား၊ အမြတ်စားဖြစ်တာ သေချာပါ၏။

သတ္တိရှိ၍ ရဲဝံ့ကျွမ်းကျင်မှုအတွက် 'လေသူရဲကောင်း' ဘွဲ့တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရခြင်းက ထိုအချက်ကို အထင်အရှား ပြဆိုနေခဲ့ပါသည်။

ကလပ်ကောလိပ်သည် သူရဲကောင်းဘွဲ့ကို ဥရောပတိုက် စစ်မျက်နှာပေါ်သို့ ဝှံးကြဲလေယာဉ်ဖြင့် ၅ ကြိမ်တိတိ သွားရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာမှ ချီးကျူးအံ့ဩလောက်အောင် ထူးထူးခြားခြား စွန့်စားစွမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရရှိခဲ့ခြင်းပါ။ ဘွဲ့တံဆိပ်ချီးမြှင့်ကြောင်း အမိန့်စာသဝဏ်လွှာထဲ၌ ဤသို့ ဖော်ကျူးထား၏။

'တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်ကာလအတွင်း ဗိုလ်ကြီးကောလိပ်၏ ကျွမ်းကျင်မှု၊ သွေးသေးမှု၊ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိမှုများက သူ့အား ကြီးမြတ်စွာ ဂုဏ်ပြုချီးကျူးခြင်းကို တုံ့ပြန်ပေးအပ်စေပါကြောင်း'

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကလိုင်ယာ ဂျန်းဇော့
General Claire Chemnault

**လက်တွေ့ထိုးကောင်းလို့ ကျောင်းဆရာဖြစ်လာသူ။
စစ်တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်မရဘဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူး ရခဲ့သူ။
စွန့်စားမှုကို ဝါသနာပါ၍
စစ်သွေးစစ်မာန် အမြဲတမ်း တက်ကြွနေခဲ့သူ။**

□ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက လူးဝစ်ရှားတွင် ကျောင်းဆရာလုပ်ခဲ့သူ တစ်ယောက်သည် လေတပ်ထဲဝင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့၏။ သို့သော် သူ၏ ပထမ လျှောက်လွှာမှာ အောက်ပါအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ပယ်ချခံခဲ့ရသည်။

‘အောင်မြင်သော လေသူရဲတစ်ဦးဖြစ်ရန် လိုအပ်သောအရည်အချင်းများ မရှိပါ’ တဲ့။

နောက်ပိုင်းကျတော့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ လေကြောင်းတိုက်ပွဲများတွင် အံ့မခန်း လက်သံပြောင်သော ပါရမီရှင်သူရဲကောင်းအဖြစ် ဂုဏ်ပြုခံဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရပါ လေ၏။ သူ့အမည်ကား ဂျန်းဇော့။

ဗိုလ်မှူးချုပ် ကလိုင်ယာလီး ဂျန်းဇော့ ပါပေတည်း။
ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်များ ဝံ့ကြွခဲ့ပြီး ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တရုတ်ပြည် တွင်အခြေစိုက်သော သူ၏ အမေရိကန်အပျော်တမ်းလေတပ်က လက်တစ်ဆုပ်စာ မှု့ ငယ်ပင်ငယ်လှသော်လည်း ဂျပန်လေတပ်ကို ဟန့်တားနိုင်ခဲ့ကာ၊ မြန်မာပြည် တောတောင်တွေထဲသို့လည်း မီးဟုန်းဟုန်းတောက်အောင် ဝံ့ကြွပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်နှင့် သူ၏ အမေရိကန် အပျော်တမ်းလေသူရဲများ၏ ‘ကျားပျံများ’ သည် ပုလဲဆိပ်ကမ်းအပါအဝင် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာများကြုံရသော ၆ လတာ အတွင်း ဂျပန်တွေအပေါ်၌ အောင်ပွဲဆင်နိုင်သည့် တစ်ဖွဲ့တည်းသော မဟာမိတ် တပ်ဖွဲ့အဖြစ် ဥဒါန်းတွင်ခဲ့၏။

ထို ကြေကွဲဖွယ် ၆ လအတွင်း အင်အားကြီးမားသောရန်သူများ၏ နိုင်ထက် စီးနင်း ဖျက်ဆီးတိုက်ခိုက်မှုခံခဲ့ရပုံများကို မှတ်မိပါသလား။

ယင်းအချိန်ကာလများအတွင်း ဂျပန်များက ဖိလစ်ပိုင်ကျွန်းများ၊ ဒတ်ချ် အရှေ့အင်ဒီးစ်ကျွန်းများ၊ စင်ကာပူနိုင်ငံများကို အနိုင်ယူသိမ်းပိုက်ထားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အစွမ်းအထက်ဆုံး စစ်သင်္ဘောကြီး ၂ စင်းဖြစ်သော ‘ဝေလမင်းသား’ နှင့် ‘တိုက်တိုင်းအောင်’ တို့ကို နစ်မြှုပ်ပစ်ခဲ့သည်။ အလှူရှန်းစ်ရီ အမေရိကန်ပိုင်နယ်မြေများကို စီးနင်းတိုက်ခိုက် သိမ်းယူလိုက်ကြသည်။

ဩစတေးလျနိုင်ငံ၏ နယ်စွန့်နယ်ဖျားတစ်ဝိုက်ကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက် နေကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကောင်းကင်ယံတွင် မီးလျှံရဲရဲ သွေးချင်းချင်းနီစေ၍ လေ ကြောင်းတိုက်ပွဲသမိုင်း၌ တုဖက်မရှိ နှိုင်းဖက်မမြင်အောင် အဆိုးရွားဆုံးကမ္ဘာလုံး တင်ခဲ့သည်။

ဂျပန်များ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို အလစ်ဝင်တိုက်ခိုက်ချိန်၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျန်းဇော့ လက်ထဲ၌ ခေတ်မမီတော့သော လေယာဉ်အစင်း ၁၀၀ နှင့် လေ့ကျင့်ပြီး လေသူရဲ ၅၀ သာ ရှိ၏။

လေယာဉ်အပိုပစ္စည်းတွေရရှိ အင်မတန် ခက်ခဲလှသည့်အတွက်ကြောင့် လည်း တိုက်ပွဲတစ်ပွဲ ဖြစ်ပြီးနောက် သူ့လေယာဉ်များတွင် ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်မည့် ဂျပန်လေယာဉ်ပျက်က စက်ကိရိယာအပိုင်းအစတွေကို သွားရှာရန် တရုတ်ကူလီ တွေကို တောထဲသို့ စေလွှတ်ခဲ့ရ၏။

လေယာဉ်ဆီ အတွက်ကရော၊ ဆီတွေအားလုံးမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးတောင်တန်းကြီးတွေအပေါ် ဖြတ်ကျော်ပျံသန်း၍ သယ်ယူခဲ့ရသည့် လေ။ ထိုအချိန်က ‘လေယာဉ်ဆီ’ ဆိုတာကလည်း ရှားမှရှားဖို့ ရွှေထက်ပင် အဖိုးတန်နေသလို ခဲရာခဲဆစ် ဂရုတစိုက်သယ်ဆောင်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ပုလဲဆိပ်ကမ်း ချေမှုန်းခံရပြီး ရက် ၉၀ အတွင်း ရှန်းနော့၏ ကျားပျံများမှာ စင်းရေ ၂၀ ကျော်ကျော်သာရှိခဲ့ပြီး၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်တွေကလည်း စက္ကန့် ၆၀ ကျော်စာမျှသာ ဝှံးကြဲနိုင်ရုံကလေး ရှိခဲ့သည်။ သို့တိုင် သူတို့က သူတို့ ဆုံးရှုံးခဲ့သမျှသော လေယာဉ်တွေအတွက် လျော်ကြေးတောင်းသောအားဖြင့် ဂျပန် လေယာဉ်အစင်း ၂၀ ကို ပစ်ချနိုင်ခဲ့ကြ၏။

ပြီးတော့ အသက်စတေးခုံရသမျှသော သူတို့လေသူရဲတွေအတွက်လည်း ဂျပန်လေသူရဲ ၉၂ ယောက်ကို ကလဲစားချေ သုတ်သင်ခဲ့ကြခြင်းဖြင့် လေကြောင်း တိုက်ပွဲသမိုင်းတွင် ရာစုနှစ်နှင့်ချီ၍ စံချိန်တင်လောက်သည့် မော်ကွန်းတစ်ရပ်ကို ကမ္ဘာ့ထိုးခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက် ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဝှံးကြဲပြီး ၁၆ ရက် မျှအကြာမှာပင် သူတို့ တိုက်လေယာဉ်အုပ်စုက မြန်မာနိုင်ငံလမ်းမကြီးကို ဝှံးကြဲဖို့ ကြိုးစားခဲ့သောအခါ ဂျပန်တွေ အံ့အားသင့် လန့်ဖျပ်သွားကြရ၏။

ရုတ်တရက်ဆိုသလို ကျားပျံ ၆ စင်းက ၃ သုတ်ခွဲ ၂ စင်းတွဲလျက် တိမ်တိုက် တွေကြားမှ ဖောက်ထွက်လာပြီး အောက်ဘက်သို့ ထိုးစိုက်ဆင်းခဲ့ကာ ကောင်းကင် ယံထဲတွင် ကွေ့လိုက်ပတ်လိုက် လူးလွန့်ပျံသန်းလိုက်ဖြင့် တဖျပ်ဖျပ်တောက်ပ နေခဲ့ကြပါပြီ။

သည့်နောက် သူတို့က မီးပွင့်မီးပန်းတွေ ဝေါခနဲ တစ်ချက်တည်း ပစ်ဖောက် ပြီး တစ်ပြိုင်တည်း ကိုယ်ရောင်ပျောက်ပြေးခဲ့ကြ၏။ သို့ပေမယ့် ဂျပန် ဝှံးကြဲ လေယာဉ်ကြီးတစ်စင်းမှာ မီးတောက်မီးလျှံတွေကြားထဲရောက်သွားလျက် ဝှံးခနဲ ပေါက်ကွဲသွားရတော့သည်။

တရုတ်ပြည်အာကာယကို လေကြောင်းကစိုးမိုးထားသော ဂျပန်ဖက်ဆစ် များအဖို့ ၅ နှစ်သက်တမ်းအတွင်း ယခင်က မကြံ့ဖူးသောအဖြစ်ဆိုးနှင့် ရင်ဆိုင် လိုက်ရခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဒါက အစပဲ ရှိသေးသည်။

နောက် ၄၈ နာရီအကြာ ခရစ်စမတ်နေ့ကြီးတွင် ဂျပန်လေယာဉ်တွေက ရန်ကုန်မြို့ပေါ်သို့ ရက်ရက်စက်စက်ဝှံးကြဲခဲ့သဖြင့် လူ ၁၆၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ရ သည်။ သည်ကြားထဲမှ ကျားပျံ ၁၈ စင်းက ဂျပန်ဝှံးကြဲလေယာဉ်ကြီးတွေကြား စွတ်တိုးဝင်ခဲ့ပြီး ဂျပန်လေယာဉ် ၁၈ စင်းကို တစ်ပိုင်းတစ်စစီ လွှင့်စဉ်ပေါက်ကွဲ သွားအောင် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။

အမေရိကန်လေယာဉ်တစ်စင်းမျှ၊ လေသူရဲတစ်ယောက်မျှ ထိခိုက်ဆုံးရှုံး ခြင်း မရှိခဲ့ရပါ။ ယခု ကျားပျံတွေမှာ သွေးအရသာ သိသွားကြလေပြီ။

နောက်တစ်နေ့ အရုဏ်တက်ချိန်မှာတော့ သူတို့က ထိုင်းနိုင်ငံတောအုပ်ထဲ တွင်အခြေစိုက်ထားသော ဂျပန်ဝှံးကြဲလေယာဉ်အုပ်စုတစ်ခုလုံး မြေပြင်က ပျံမတက် နိုင်ခင် ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်း ချေမှုန်းပစ်လိုက်ပြန်သည်။ ထိုညမှာလည်း သူတို့က တစ် ကျော့ပြန်လာပြီး ဂျပန်လေတပ်၏ အကြွင်းအကျန်လေယာဉ်အုပ်စုကို ရှင်းပစ်ခဲ့ ပြန်၏။

တိုက်ပွဲမှ ဂျပန်စစ်ဘုရင်ကြီးတွေလည်း အသားတဆတ်ဆတ်တုန်၍ တက် တခေါက်ခေါက်နှင့် ဖြံ့သွားကြရသည်။ ၄ ရက်တာအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံပေါ်၌ သူတို့ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသော လေယာဉ်တွေက တရုတ်ပြည်တွင် ၁ နှစ်လုံး ဆုံးရှုံး ပျက်ကျခဲ့ရသမျှထက် အဆပေါင်းများစွာ ပိုခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလား။

စိုလ်ချုပ်ကြီး ရှန်းနော့နှင့် သူ့တပည့်ကျော်များသည် ဂျပန်တို့၏ ကျူးကျော် ရေးအစီအစဉ်ကို ဆန့်ခါကျအောင် ဖောက်ပစ်နိုင်ခဲ့ကြ၏။

သူတို့လုပ်ရပ်က ဘယ်တော့မျှ ရောက်လာစရာမရှိတော့သော ဂျပန်လေတပ် ၏ကယ်ဆယ်မှုအား မျှော်ကိုးစောင့်စားနေကြသည့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဂျပန်စစ်သားများကို မီးခိုးတလူလူထွက်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံတောအုပ်ကြီးတွေ ထဲ၌ လှောင်ပိတ်ထားနိုင်အောင် ပုံပိုးကူညီရာရောက်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဂျပန်တွေ အိန္ဒိယကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မည့်အရေးမှလည်း ဟန့်တားနိုင်စွမ်းပေးခဲ့သည်။

အကယ်၍ မိုင်ပေါင်း ရာ အနည်းငယ်သာဝေးတော့သော အိန္ဒိယပြည်အထဲ သို့ ဂျပန်တွေသာ ထိုးဖောက်ဝင်လာနိုင်ခဲ့လျှင်၊ ကာလကတ္တားမြို့တော်ကို သူတို့ အပိုင်စီးရုံမက ဗြိတိသျှလက်ထဲက အကြီးဆုံးသံမဏိမိုင်းတွေကိုပါ လုယူ သိမ်းပိုက် လိုက်ကြမှာ မလွဲ။

စိုလ်ချုပ် ကလိုင်ယာရီရှန်းနော့ဟာ ဘယ်လိုလူစားလဲ။

ဂျပန်လေယာဉ်တွေအပေါ် မယုံနိုင်လောက်အောင် ထူးထူးကဲကဲ အနိုင်ယူ အောင်ပွဲဆင်ခဲ့သည့် သူ့လျှို့ဝှက်ချက်တွေကကော ဘာများပါလိမ့်။ ဒါတွေသိဖို့

အတွက် သူ့ဘဝကို နောက်ကြောင်းပြန် ဆန်းစစ်ရန် လိုပါသည်။

သူသည် မိဘတွေ တော်တော်များများက သဘောမကျသောနည်းလမ်း တစ်ရပ်ဖြင့် လူလားမြောက်ခဲ့သူဖြစ်၏။

သူ ၄ နှစ်သားအရွယ်ကပင် မိခင် တိမ်းပါးခဲ့ရ၏။ ဝါခင်းလုပ်ငန်း တစ်ဖက်၊ မြို့အုပ်ရုံးများတာဝန်တစ်ဖက်ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေသော သူ့ဖခင်ကတော့ သူ့ကို တောသားကလေးတစ်ယောက်ပီပီ အလုပ်ကြမ်းတွေလုပ်ပြီး သူ့အရိုက်အရာကို ဆက်ခံခြင်းဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားထားရပ်တည်နိုင်လာမည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့၏။ သို့နှင့်အမျှ ကလိုင်ယာရီကလေးမှာ ထိုအတိုင်း ပုံသွင်းခံခဲ့ရသလို အရိုင်းအစိုင်း တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ထက် အခွင့်အရေး နည်းနည်းပိုသာရုံလေး ထိန်းသိမ်းချုပ်ချယ် မှုခံခဲ့ရ၏။

အတိအကျ သေချာအောင်ပြောရလျှင် သူသည် ရွာကျောင်းကလေး၌ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက် တက်ခဲ့ရ၏။ ဒါပေမယ့် ကျောင်းတွင် သူ ဝါသနာပါသော ဘာသာရပ်ကိုသာ သင်ကြားခဲ့ရ၏။ အဓိကအားဖြင့် ပထဝီနှင့် သမိုင်း။

သူ့ဉာဏ်ရည်ကို မီးထိုးပေး၍ သူ့စရိုက်ကိုပုံသွင်းပေးခဲ့သော စွမ်းအား တစ်ရပ်ကတော့ ဒင်နီယယ်ဘွန်နီ၊ တွမ်ဆောယား၊ ဟပ်ကယ် ဘယ်ရီဖင်းတို့ ကဲ့သို့သော စွန့်စားခန်းစာအုပ်များကို ဖတ်မိခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သို့နှင့်အမျှ သူသည် အလွန်စိတ်တက်ကြွခဲ့ရ၏။ အလွန်ကို စွန့်စားချင်လာ၏။ ဒင်နီယယ်ဘွန်နီတို့၊ ဟပ်ကယ်ဘယ်ရီဖင်းတို့ဘဝမျိုးမှာ နေချင်ခဲ့ရာမှ 'နေမည်'ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သလို၊ တကယ်လက်တွေ့လည်း သွားနေခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တွင် ချုံနယ်ပိတ်ပေါင်းတွေထူထပ်လှသော လူးဝစ်ရှားနားတောနက် ကြီးအတွင်းသို့ သေနတ်တစ်လက်၊ ငါးမျှားကိရိယာတန်ဆာပလာတွေနှင့် မီးခြစ် ဘူးများယူကာ တစ်ယောက်တည်းဝင်သွားရာက တစ်ပတ်ကြာ ပျောက်နေခဲ့၏။ ဖမ်းမိသောငါးမျှားနှင့် ပစ်ခတ်ရရှိသောကြက်ဆင်ရိုင်းတွေ စားသောက်ပြီး အသက် ဆက်ခဲ့သည်။ သက်သက်အချိန်ဖြုန်းတာလား။ မဟုတ်ပါ။

သူ၏ လူငယ်ဘဝနှင့်ဝါသနာကို အဆင့်မြင့်စွန့်စားခန်းများနှင့် ဖြည့်စွမ်း ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထက်မြက်သောစစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ ပါရမီဖြည့်ခဲ့ခြင်းဆိုလည်း မမှား။

ငယ်ဘဝအလေ့အကျင့်တွေက ဘက်စုံထူးချွန်သူတစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ပျိုးထောင်ပေးခဲ့၏။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့ရသတ္တိ၊ ဆန်းသစ်တီထွင်မှု၊ စိတ်ကူး ဉာဏ်ကွန့်မြူးနိုင်မှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက်လျင်မြန်မှု၊ သေနတ်ပစ်လက်တည့်မှုများတွင် သူမတူအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တော့သည်။

သေနတ်ပစ်မှာ ပြိုင်ဖက်မရှိ ချန်ပီယန်ဖြစ်ခဲ့တော့လည်း၊ ဝက်စပိုင်စစ် တက္ကသိုလ်ကို သွားတက်ဖို့ ကြံခဲ့၏။ သို့ပေမယ့် ဝက်စပိုင်ကို တက်ဖို့ဆိုသည်မှာ တင်းကြပ်သောစာမေးပွဲကြီးဖြေပြီး အောင်မှတ်ကောင်းမှ ဝင်ခွင့်ရ၏။ ဒီတော့လည်း အသင့်ပြင်သည့်အနေဖြင့် လူးဝစ်ရှားနား ပြည်နယ်တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသွားသင်မိ သည်။

ကံခေချင်တော့ သူ့မဟာအကြံမှာ မက္ကစီကိုမှကူးလာသော ဘာမဟုတ်သည့် ပိုးကောင်မွှားကောင်ကလေးတွေကြောင့် ဗုန်းဗုန်းလဲပျက်စီးခဲ့ရပါပြီ။ နံဖျက်ပိုးတွေ ကျ၍ သူ့ဖခင်ကြီး၏ ဝါခင်းတစ်ဝက်လောက် ကုန်သွားသည့်နောက် သားဖြစ်သူ အား သူ့လက်ငုတ်လက်ရင်းကိုဆက်လုပ်ဖို့ အခမ္မုဒိုင်းစေခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူက တခြားအလုပ်ပြောင်းလုပ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့၏။ မအောင်မြင်။

သူက ကျောင်းဆရာအဖြစ်အသက်မွေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သလို၊ ပထမဆုံး သူရသော အလုပ်မှာလည်း ဆရာပင် ဖြစ်၏။ ဒါက သူ့ပညာအရည်အချင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ အတိုက်အခိုက် အသတ်အပုတ်ကောင်းလို့သာ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နေ့ သူ လူးဝစ်ရှားနားတက္ကသိုလ်တွင် ကျောင်းတက်နေခိုက် သူတို့ ကျောင်းတစ်ဖက်ကမ်း မစ္စူပီမြစ်ထဲ၌ စစ်သင်္ဘောကြီး 'မစ္စူပီ' လာပြီး ကျောက် ချရပ်နားသည်။

စစ်သင်္ဘောမှ သင်္ဘောသားတွေက တစ်မြို့လုံးကို ဝန်းရံကြီးအောင် သောင်း ကျန်းချင်တိုင်း သောင်းကျန်းပြီး၊ သူတို့တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို လက်တွေ့ရေးပြိုင်ဖို့ စိန်ခေါ်သည်။

သည်တော့ ကလိုင်ယာက 'စစ်သင်္ဘောပေါ်က မစ်ဒယ်ပိတ်တန်း ဘယ် ကောင်နှင့်မဆို ယှဉ်ထိုးမည်ဟု လူစွမ်းကောင်းလုပ်၍ ကြေညာလိုက်၏။ စစ် သင်္ဘောပေါ်က မစ်ဒယ်ပိတ်တန်းချန်ပီယန်မှာ ရေတပ်မတော်တစ်ခုလုံးတွင် ပြိုင် ဖက်မရှိ တံခွန်စိုက်ဆုရွတ်ခူးထားသူ ဖြစ်ကြောင်း သူ့ခမျာ မသိရှာခဲ့။

ရှမ်းနောအဖို့ ထိုချန်ပီထံအား လက်အိတ်နှင့် ၁၀ ချီတိုင်တိုင် အသည်းအသန် ခံထိုးခဲ့ရာမှ၊ 'နောက် ၁၀ ချီကို လက်အိတ်ချွတ်ပြီး လက်သီးချည်းသက်သက် ထိုးရအောင်' ဟု စိန်ခေါ်လိုက်ပြန်သည်။

ချန်ပီယန်ကြီးကငြင်းသဖြင့် တက္ကသိုလ်တစ်ကျောင်းလုံး ချီးကျူးဂုဏ်ပြုသံ တွေဖြင့် အုံးအုံးကျွက်ကျွက်ဆူသွားတော့၏။ အကြိတ်အနယ်ဗိုလ်လုပွဲသတင်းက တစ်မဟုတ်ချင်း ပျံ့နှံ့သွားသည်။

သည်သတင်းက ဆရာမှန်သမျှ လက်လှန် ဆလံသပြေးရလောက်အောင် ကျောင်းသားဆိုးတွေမင်းမှုကြီးစိုးနေသည့် ရွာကျောင်းကလေးတစ်ကျောင်းသို့လည်း ရောက်ခဲ့၏။

ကလိုင်ယာရှမ်းနောလည်း ထိုကျောင်းသားတွေကို စာသင်ပေးရန် အရေးပေါ် ဆရာအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ သူက ထိုကျောင်းတွင် ခပ်ထောင်ထောင် ၃-၄ ကောင်ကို သွေးစက်လက်အသားနီလန်ပြီး ဖင်ထိုင်လဲအောင် ဆုံးမလိုက် သည်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ကို စာဖတ်တတ်၊ ရေးတတ်အောင်၊ သင်္ချာတွက်တတ် အောင်ကား မသင်ခဲ့ချေ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆရာပြန်ပြေး ကျောင်းကလေးမှာတော့ သူက သရဖူဆောင်းလိုက်နိုင်ပါပြီ။

သည်လိုနှင့် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်လာသောအခါ သူ ကျောင်းသင်ခန်း ကို ကျောခိုင်းလိုက်ပြီး စစ်ထဲဝင်ခဲ့တော့သည်။

စစ်ကြီးပြီးတော့ သူက အမြဲတမ်းတပ်မတော်ကြီး၏လေတပ်တွင် ဗိုလ် ကလေး ဖြစ်သွား၏။ ဒါနှင့်လည်း သူက အားမရသေး။ 'ဘယ်တော့များ ရှေ့ ဆက် စစ်တိုက်ရပါမလဲ' လို့သာ တမျှော်မျှော်နှင့် မျှော်ကြည့်နေခဲ့မိသည်။

ပြီးတော့ လေတပ်က လက်ရှိအသုံးချနေသော ချွတ်ယွင်းချက်ရှိသည့် နိဿယများကို အပြင်းအထန်ငြင်းဆန်ကန်ကွက်ရင်း လတွေ့နှစ်တွေ့ကုန်သွားရ၏။

ထိုအတွင်း သူက ခေတ်သစ်၊ခေတ်ဟောင်း စစ်ပညာတွေကို လေ့လာ ဆည်းပူးပြီး၊ အဆက်မပြတ် စမ်းသပ်လေ့ကျင့်ကာ 'ခဲစစ်ရှင်တို့၏ကဏ္ဍ' အမည် ဖြင့် စာတစ်အုပ်ပင် ရေးထုတ်လိုက်သေး၏။

သူ့အထက်အရာရှိကြီးများက သူ့ကို စိတ်ကူးယဉ်သမား၊ လေသမား၊ အာခံပြောင်းလဲရေးသမားတစ်ယောက်အနေဖြင့် မျက်မှန်းကျိုးခဲ့ကြရာမှ အသက် ၄၆ နှစ်တွင် အနားပေးလိုက်တော့သည်။

အကြောင်းပြချက်ကတော့ 'အမိုးဖွင့်လေယာဉ်တွေစီး၍ အင်ဂျင်စက်သံများ ကြောင့် နားလေးသွားသဖြင့်' ဟူသတည်း။

နောက် လအနည်းငယ်အကြာမှာပင် သူက တရုတ်ကုမင်တန်တပ်မှ ဗိုလ်ချုပ် ကြီးချန်ကေရှိတ်၏ လေတပ်အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် သွားဖြစ်လေ၏။

၁၉၄၁ ခုနှစ် နွေဦးကာလတွင် သူက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ လေယာဉ် ကွင်းများသို့ သွားလည်ရင်း အမေရိကန်ပိုင်းလော့များအား သူနှင့်ဆက်သွယ်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ လခကကော။ တစ်လ ပေါင် ၁၂၀ ပါ။ အဲဒီအပြင် ဂျပန် လေယာဉ်တစ်စင်းကို ပစ်ချနိုင်ခဲ့ပါက တရုတ်အစိုးရက ပေါင် ၁၀၀ ဆုချမည်ပေါ့။

သို့ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ချင်စိတ်ဖြင့် သွေးဆူပြီးလက်ယားနေကြသော အမေရိကန် လေသူရဲ ၁၀၀ က အပြန်ခရီးတွင် သူနှင့် တစ်ပါတည်းပါခဲ့ကြတော့၏။

ထို ၁၀၀ လုံးက ဂျပန်လေတပ်ကို ဆန့်ကျင်ရန်ဖက်လုပ်လို စိတ်တွေ တဖွားဖွားနှင့်ဖြစ်နေခဲ့ကြ၏။

ဗိုလ်ချုပ်ရှမ်းနောသည် ၄ နှစ်တိုင်တိုင်အချိန်ယူပြီး ဂျပန်လေသူရဲများ၏ စိတ်ဓာတ်ကို သရုပ်ခွဲပြ၏။ သူတို့၏တိုက်ခိုက်ရေး နည်းစနစ်များကို အသည်းစွဲ အောင် သင်ပေး၏။ လေယာဉ်ချင်း စီးချင်းထိုးချိန်ကာလများအတွင်း သူတို့၏ တုံ့ပြန်ပြုမူတတ်ပုံတွေကို သက်ထပ်သင်ကြား၏။

မကြာမကြာဆိုသလို ကောင်းကင်ယံကို ဧရာမမှန်ပြောင်းကြီးနှင့် မော် ကြည့်ရင်း၊ 'ဂျပန်လေယာဉ်အုပ်စုကို ဘယ်လို ဘယ်ပုံ ဝင်တိုက်ရမလဲ' ဆိုတာ တွေကို ပွဲမဝင်ခင် အပြင်ကကျင်းပဆိုသလို၊ ပါးစပ်အဟောင်းသား သူ့တပည့် လေသူရဲများအား အသေးစိတ်သရုပ်ဖော် သင်ပြပေးလေ့ရှိသည်။

သူက အမေရိကန် အပျော်တမ်းလေသူရဲများကို တစ်နေ့လျှင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်ကြိမ်ပျံသန်းချိန် ၆ နာရီနှုန်းဖြင့် ပညာစုံသည်အထိလေ့ကျင့်ရန် ကန့်သတ်ထား ၏။ ထို့နောက် သူတို့ကို အုပ်စုလိုက်ဖွဲ့၍ တိုက်ခိုက်နည်းများကိုလည်း အတူး လေ့ကျင့်စေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက ဂျပန် စီးရီးဖိုက်တာတွေလည်း အမေရိကန်တွေ၏ ကြီးမားလေးလံသော ပီ ၄၀ တွမ်မာဟော့ခ် တိုက်လေယာဉ်တွေထက် ပိုမြန်အောင် မောင်းနိုင်ပြီး၊ အကွေ့အလှည့် အစောင်းအဖွဲ့တွေက ပိုသွက်ကြောင်း နားလည်ခဲ့၏။ သို့သော် ပီ-၄၀ တွေကလည်း ကျွမ်းကျင်စွာဆင်းရာတွင် ပိုမြန်၍ ပစ်ခတ်ပိုကောင်းပြီး ရန်သူကို အထိမှာစေကြောင်းလည်း သူ သိ၏။

သူက သူ့လူတွေကို အဖွဲ့လိုက်တိုက်ခိုက်ရာတွင် အပေါ်နှင့်အောက်ကို စက်ဝန်းပတ်သဏ္ဍာန် နေရာကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းပတ်ရန်၊ လှည့်၍တိုက်ခိုက်ရန်၊ ခွေးများကိုကံသလို တရူးထိုးဒေါသတကြီး ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုများမှ ရှောင်ကြဉ်ရန်ကိုလည်း သတိပေး၏။

“မင်းတို့ တိုက်ပွဲဝင်ပြီးလို့ မိခင်တပ်ရင်းကို ပြန်တော့မယ်ဆိုရင် နောက်ပိုင်းမှာ ဘာတွေဖြစ်ကျန်ခဲ့သလဲဆိုတာ ကြည့်ဖို့ ရပ်မယ်တော့ မကြံနှင့်။ ရပ်လိုက်တာနှင့် တစ်ပြိုင်နက် မင်းတို့အလှည့်ရောက်ပြီး ဘုံကြီးပြတ်ပြီသာ မှတ်လိုက်” ဟုလည်း သွန်သင်သြဝါဒပေးသည်။

၃-၄ လအတွင်း ရှန်းနော့သည် သူ့လက်ရွေးစင်လေသူရဲအုပ်စုကို တစ်ကမ္ဘာလုံး မကြံ့စမူး အံ့ချီးဖွယ်ရာအကောင်းဆုံး လေတပ်အဖြစ် ထုဆစ်အသက်သွင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။

သူ့လေတပ်ကား အရှေ့တောင်အာရှတွင် အင်အားအကြီးဆုံးသော ဂျပန်လေတပ်မတော်ကြီးရဲ့မလှမ်းမကမ်းမှာ တည်ထားလျက် တစ်ခါတစ်ရံ အစင်း ၂၀ သာသာကလေးသာရှိသော လေတပ် ဖြစ်ပါ၏။

ကျားပျံများကို ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တပ်မတော်အောက်သို့ သွတ်သွင်းလိုက်သလို၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရှန်းနော့ကိုလည်း တရုတ်ပြည်ရှိ အမှတ် ၁၄ လေတပ်စခန်း၏ တပ်မှူးရာထူးသို့ တိုးမြှင့်ခန့်အပ်ခဲ့တော့သည်။

ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကလိုင်ယာ ရှန်းနော့၏ ကျေးဇူးတွေက ဆပ်လို့ မကုန်နိုင်အောင် များလှပါဘိ။

ဂျပန်တွေ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကိုခိုးကြပြီး အဖိုးတန်လပိုင်းများအတွင်း လက်ရဲ့ ဇက်ရဲ့ရှေ့မတိုးသာအောင်၊ စစ်ဆင်ရေးစီမံချက်တွေ ပျက်ယွင်းသွားအောင်၊ မဟာမိတ်များက တန်ပြန်စစ်ဆင်မှုတွေ ပြင်ဆင်နိုင်ချိန်ရအောင် သူက ဂျပန်တွေကို လှလှကြီးဒုက္ခပေးပြီး ဟန့်တားထားနိုင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

ဂလင်း အယ်လ် မာတင် Glemm L.Martim

သူသည် တစ်ချိန်သောအခါက
ပီစီချောင်းကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် စွန်တွေလုပ်ခဲ့သူ၊
ခုတော့ သူပိုင်စက်ရုံကြီးမှ
ပုံကြေးလေယာဉ်ကြီးတွေ တည်ဆောက်နေလေပြီ။

□ ၁၈၈၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့။
အိုင်အိုဝါပြည်နယ် မက်စ်ဘတ်ဂ်မြို့မှ ‘မစ္စစ်မင်တာမာတင်’ အမည်ရှိ အိမ်ရှင်မတစ်ဦးက အိပ်မက် မက်သည်။
အိပ်မက်ထဲ၌ သူမသည် ယန္တရားပျံတစ်စင်း လေထဲဝဲပျံသွားသည်။ မက်စ်ဘတ်ဂ်မြို့ပေါ်ကောင်းကင်ယံမှ တစ်မြို့လုံးအနှံ့ပျံဝဲရင်း အောက်ဘက်လမ်းတွေပေါ်တွင်ရပ်နေသော မိတ်ဆွေများကို လက်ပြနှုတ်ဆက်ခဲ့ရာက သူ့လိုမပျံသန်းနိုင်သော သူတို့အတွက် သနားနေမိသည် ဆို၏။
ထိုအိပ်မက်က ရိုက်ညီနှောင်တို့ ပထမဆုံး စမ်းသပ်ပျံသန်းမှုမလုပ်ခင် အရင် ၁၇ ခုနှစ်က မက်ခဲ့ခြင်းပါတည်း။
ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်အနေနှင့်ဆို မစ္စစ်မာတင်အဖို့ အိပ်မက်ကို အရေးထားဂရုစိုက်မိမည် မဟုတ်ပါ။ ဒါပေမယ့် သူမက မီးဖွားအံ့ဆဲဆဲ မိခင်လောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်နေရုံ မက အိပ်မက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွေကိုလည်း ကြားဖူးနားဝရှိနေ၏။
နောက် ၂ ရက်အကြာ သူ့သားကလေး ဂလင်းမာတင်ကို မွေးဖွားခဲ့သည်တွင်၊ ‘တစ်နေ့ရေ၌ သူ့သားကလေးသည် သူ့လိုပင် ခိုးပျံနိုင်လိမ့်မည်’ ဟု သူ့အိပ်မက်ကို သူ နိမိတ်ကောက်ခဲ့သည်။

ဆန်းပုံကံ သားဖြစ်သူ ဂလင်းမာတင်သည် ရိုက်ညီနောင်တို့ လေယာဉ် တီထွင်ပြီး နောက်များမကြာမီမှာပင် လေယာဉ်ပျံသန်းမှုများကို လေ့လာဆည်းပူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် သူသည် သူ့ကိုယ်တိုင်လုပ်သော စက်တပ်လေယာဉ်ဖြင့် အမေရိကန်တွင် မိုးပေါ်ပျံသန်းခဲ့သော တတိယလူ ဖြစ်ခဲ့ရတော့သည်။

ယနေ့ဆိုလျှင် မာတင်မှာ လေယာဉ်စက်ရုံကြီး၏ အကြီးအမှူးဖြစ်ခဲ့ကာ၊ လေယာဉ်မောင်းသမိုင်းတွင်လည်း ကနဦးအစ ထွင်သူတစ်ဦးအဖြစ် ဂုဏ်တင့်ခဲ့ပါပြီ။

သူ့စက်ရုံ ဂလင်းအယ်လ် မာတင်ကုမ္ပဏီမှာ မေရီလန်ပြည်နယ် ဘယ်လ်တီမိုးမြို့အနီးတွင်ရှိလျက်၊ အကြီးဆုံးလေယာဉ်စက်ရုံ ၃ ခု အနက် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်၏။

သူက ကြည်းတပ်အတွက် တိုက်ခိုက်ရေးဗုံးကြဲလေယာဉ်ကြီးတွေ ထုတ်လုပ်ပေး၍၊ ရေတပ်အတွက် မရင်းနှာ ဗုံးကြဲလေယာဉ်တွေ တည်ဆောက်ပေးပြီး၊ ကျွန်တော်တို့အဖို့တော့ ဘယ်တီမိုး ဗုံးကြဲလေယာဉ်တွေ ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။

သူသည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး မိုးပျံယာဉ်များကိုဆောက်လုပ်သူ အမှန်ဖြစ်၏။ သို့လင့်ကစား သူ့အမေကသာ သူမ အိပ်မက်သည် သူ မိုးပျံမည့်တန်ခိုးကံဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ခံစားခဲ့ခြင်းမရှိပါက သူလည်း လေယာဉ်စက်ရုံများထဲသို့ တစ်ကြိမ်တစ်ခေါက်မျှဝင်ရောက်ဖူးမည် မဟုတ်တာတော့ ကိုယ့်နိုးသေလှ၏။

ဘယ်လိုကြောင့် ကျွန်တော် ဒီစကားပြောရပါသလဲ။

သူ ကြီးလာချိန်၌ သူ့အမေက အိပ်မက်အကြောင်းကို ဖွင့်ဟပြောပြခဲ့ပြီး သားဖြစ်၍၊ သူ၏ဦးနှောက်နှင့် အသည်းထဲတွင် အာကာစေဟင် ဝဋ္ဋာပြင်တိမ်တိုက်တွေကို စိုးမိုးနိုင်ရေး ယုံကြည်ချက်တစ်ခု၊ ရည်မှန်းချက်တစ်ရပ်၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတစ်သွယ်ကို ဖန်ဆင်းသွတ်သွင်းပေးထားခဲ့၏။

ထို့အပြင် ဂလင်း ချာတိတ်ဘဝကပြေးလွှားဆော့ကစားခဲ့ရာ ကင်းဆက်စ် အနောက်တောင်ပိုင်းရှိ လွင်ပြင်ကြီးတွေပေါ်တွင် လေပြင်းတွေကလည်း အဆက်မပြတ်တမ်း တစိုးတိုးတိုက်ခတ်လျက်ရှိနေ ပြန်သည်။

သူ့ကို ကျွန်တော် အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့စဉ် သူက ကင်းဆက်စ်လေအဟုန်များသည် သူ၏လူငယ်ဘဝအတွက် လိုအပ်သော ရှင်သန်တက်ကြွမှုများကို ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

၆ နှစ်သားအရွယ်တွင် ဂလင်းမာတင်သည် သူ့အမေ၏ အိပ်ရာခင်းဖြင့် သူ၏လှည်းငယ်ကလေးမှာ ရွက်လုပ်တပ်ဆင်ကာ လမ်းတစ်လျှောက် ရွက်လွင့်ခဲ့၏။

သည်နောက်တော့ စက်တီစီးခဲ့ရာမှ သူ့လက်ဖြစ် 'ရွက်' ကိုကိုင်ကာ ရေခဲပြင်ပေါ်၌ လေဟုန်စီးခဲ့ပြီး အမြန်နှုန်းတင်ခဲ့ဖူး၏။

သူ ဘယ်လောက်များ အဖြစ်သည်းလိုက်ပါသလဲဆို သူ့စက်ဘီးမှာပင် ရွက်တပ်၍စီးခဲ့သော ဟူ၏။ မာတင်က 'ထိုသို့ သူစီးနေခိုက် ရွက်ဖျင်မျက်နှာပြင်၏ ညှို့ယူဖမ်းစားမှုကို လျစ်လျူရှုမိသည် ဟူ၍ တစ်ခါမျှမရှိကြောင်း' ပြောခဲ့ပါသေးသည်။

မစွမ်းမင်တာမာတင်အနေဖြင့် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာက ကင်းဆက်စ်ပြည်နယ် အနောက်တောင်ပိုင်း၌နေခဲ့ချိန်က 'ဆိုင်ကော်လော်ဂျီ' ဟူသောစကားလုံးကို ကြားဖူးခဲ့ပါ့မလားဟု ကျွန်တော် သံသယအတွေးဝင်မိပါ၏။

သို့သော် သူမနှင့် ကျွန်တော် တွေ့ဆုံမေးမြန်းမိသောအခါ သူ့သားအား ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်နှင့် ရဲစိတ်တွေ မွေးနိုင်အောင် သူမ ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ ကူညီပံ့ပိုးခဲ့ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောပြ၍ သိခဲ့ရသည်။ ခေတ်မီစိတ်ပညာရှင်များကလည်း သူမ အသုံးပြုခဲ့သောနည်းပညာများကို လက်ခံအတည်ပြုမှာ မလွဲပါ။

သူမသည် သားဖြစ်သူ စွမ်းဆောင်နိုင်သမျှသောအရည်အသွေးများ ထက်မြက်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့သည်။ အချိန်တန်အရွယ် မရောက်ခင် စောစီးစွာကပင် တနိုင်တပိုင်အားဖြင့် အားပေးအားမြှောက်လုပ်ခဲ့သည်။

မာတင် စက်တီတစ်ခုလိုချင်လာ၍ ဝယ်စရပိုက်ဆံ မရှိသောအခါ သူ့အမေက ပန်းပဲဆိုင်ကိုလွှတ်ပြီး သူ့ဘာသာ စက်တီ လုပ်စေခဲ့သည်။ သူကလည်း ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက်လုပ်နိုင်ခဲ့၏။

သူ စွန်တစ်ကောင် ဝယ်ချင်လာပြီဆိုတော့လည်း လက်ဖြစ်စွန်တစ်ကောင် လုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ရာက မာတင်သည် လုပ်ပြခဲ့၏။

ထူးခြားတာကတော့ သူသည် လူငယ်မဂူစင်းတစ်ခုတွင်ပါသော စွန် အကြောင်းကိုဖတ်ရှု၍ စွန်အသစ်တစ်မျိုးကို တီထွင်လုပ်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ့စွန်က သေတ္တာပုံးစွန်၊ သို့မဟုတ် ၂ ထပ်စွန်မျိုး။

မာတင်သည် သူ၏ပုံးစွန်ကို မီးဖိုချောင်ကြမ်းပြင်တွင်လုပ်နေရင်းက၊ သူ့စွန် မှာ ကင်းဆက်စ်တွင်ရှိသမျှ စွန်တွေထက် ပို၍ပို၍ အမြင့်ကြီးနှင့် ပြောင့်ပြောင့် မတ်မတ်တက်အောင် လွှတ်နိုင်ဖို့ စိတ်ထက်သန်တက်ကြွနေခဲ့၏။

သူ့အတွက် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစရာက စွန်ပြိုင်ပွဲတစ်ခုဖြစ်အောင် စည်းရုံး လှုံ့ဆော်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ သူပင်လျှင် အောင်မြင်မှုတွေ သိမ်းကုံးရရှိလိုက်သည်။ ထိုပြိုင်ပွဲ၏ အကျိုးဆက်ကကော။ ဒီလိုပါ။

သူတို့မြို့မှ တခြားလူငယ်များက ၎င်းတို့အတွက် ပုံးစွန်တွေလုပ်ပေးရန် အပ်နှံလာကြခြင်းပဲ ဖြစ်ပါသည်။

နောက် အနှစ် ၅၀ အကြာတွင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးမိုးပျံမော်တော်ကြီး 'မားစ်' ကို တည်ဆောက်မည့် ချာတိတ်ကလေး ဂလင်းလူသာမာတင်သည် သူ့မိခင် ၏မီးဖိုချောင်ထဲ၌ စွန်အလုပ်ရုံကလေးတည်၍ တစ်ညကို စွန် ၃ ကောင်အပြီး ထုတ်လုပ်ကာ၊ တစ်ကောင်ကို ၁ သျှိုလင်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့ခြင်းကြောင့် ငွေဝင်လမ်း ပြောင့်ခဲ့၏။

သို့နှင့်အမျှ သူ၏ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ့်ကြည်မှုကလည်း မြင့်မားနိုင်စွာ ပြင်းပြလာခဲ့ရတော့သည်။ အကြောင်းမူ သူသည် တခြားတခြားသောလူငယ်တွေ မလုပ်နိုင်တာတွေကို လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသော စက်မှုလက်မှုပါရမီရှင်တစ်ဦးဖြစ် ကြောင်း သူ့ကိုယ်သူ သုံးသပ်နားလည်ခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။

စစ်သင်္ဘောတွေကို နှစ်မြုပ်နိုင်စွမ်းရှိသောပုံးကြွလေယာဉ်ကြီးများကို ထုတ်လုပ်နေပြီဖြစ်သော မာတင်အား "လေယာဉ်စက်ရုံပိုင်ရှင်ဘဝသို့ ဘယ်လို အစပျိုးရောက်ခဲ့ရပါသလဲ" ဟု နောက်အနှစ် ၃၀ အကြာ၌ သတင်းစာဆရာတစ်ဦး က မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။

ဂလင်းမာတင်က ပြန်ဖြေသည်။

"ကျွန်တော်အမေက ကျွန်တော့်ကို ဩဇာအလွှမ်းမိုးဆုံးဖြစ်ခဲ့တာဟာ အဓိက ပါပဲ။ သူက ကျွန်တော်ကို မီးဖိုချောင်ကြမ်းပြင်မှာ စွန်တွေစလုပ်ဖို့ တိုက်တွန်း အားပေးခဲ့ပါတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ယုံကြည်မှုရလာအောင် လည်း ကူညီ ထောက်မပေးခဲ့ပါတယ်" တဲ့။

ကင်းဆက်စ်သို့ ပထမဆုံး မော်တော်ကားများရောက်လာချိန်၌ မာတင်သည် ထိုထူးဆန်းသောမြင်းခဲယာဉ်များကို ကိုင်တွယ်မောင်းနှင်ရန် စိတ်အားသန်ခဲ့မိပြန်၏။ ကားရုံတစ်ခု၌ သူ အလုပ်ရ၏။

ထို့နောက် သူ့မိသားစုတစ်တွေ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် စင်တာအန်နာမြို့သို့ ပြောင်းခဲ့ရာမှ သူက သူတို့ခြံထဲတွင် ဖို့ဒ်နှင့်မက္ကဝဲလ် ကုမ္ပဏီကိုယ်စားလှယ်တော် ကြီးများအတွက် ကားရုံတစ်ရုံကို စတင်တည်ဆောက်ထောင်ခဲ့တော့၏။ ထိုအချိန်၌ သူ့အသက်မှာ ၂၀ ရှိပြီ ဖြစ်၍၊ ကားတွေကို ရောင်းချပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းဖြင့် ၁ နှစ်ကို ပေါင် ၆၀၀ မှ ၈၀၀ အထိ ရနေပါလေပြီ။

သည်မှနောက်တော့ သူ့ဘဝလမ်းကို ပြင်ပြင်ကြီးပြောင်းလဲသွားစေမည့် အကြောင်းတစ်ရပ် မမျှော်လင့်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။

၁၉၀၅ ခုနှစ်အတွင် တစ်နေ့သောအခါတွင် ဂလင်းမာတင်သည် သတင်းစာ ဆောင်းပါးတစ်စောင်ကို ဖတ်မိပြီး အကြီးအကျယ်အံ့ဩကာ ညှိယူဖမ်းစားခြင်း ခံလိုက်ရသည်။ ထိုဆောင်းပါးကတော့ 'ကာရိုလိုင်းနားမြောက်ပိုင်း ကစ်တီဟော့စ် ၌ ရိုက်ညီနောင်တို့သည် မိုးပျံယန္တရားကို စီး၍ လေထဲတွင် စက္ကန့် ၁၀၀ ကြာ အောင် ပျံသန်းနိုင်ခဲ့ကြောင်း' သတင်းပေတည်း။

သူသည် ထိုသတင်းကြောင့် ဟာခနဲ အံ့ဩတုန်လှုပ်သွားရ၏။ တစ်ဆက် တည်း၌ ထိုမိုးပျံယန္တရားသည် သိပ္ပံဓာတ်သစ်ဆီသို့ ထစ်ချွန်းသံကြီးနှင့် ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သူက ဉာဏ်လျှင်လျှင်ဖြင့် တွက်ဆနားလည်လိုက် ပါ၏။

ရိုက်ညီနောင်တွေဟာ စက္ကန့် ၁၀၀ ကြီးများတောင် လေထဲမှာ ပျံသန်း ခဲ့သတဲ့လား။ တကယ်ပဲလား။

မာတင် သူ့နာရီကိုထုတ်ကြည့်ပြီး စက္ကန့် ၁၀၀ ကို ရေတွက်မိ၏။ ပြီးတော့
 “အခုလောလောဆယ် လူတွေဟာ လေထဲမှာ စက္ကန့် ၁၀၀ နေနိုင်မယ်ဆိုရင်
 လေထဲမှာ ၁ နာရီ၊ ၅ နာရီကနေ ၁၀ နာရီအထိ ကြာချင်လည်း ကြာအောင်
 နေနိုင်မယ် မိုးပျံ့ယာဉ်ကို တို့အနေနှင့် တည်ဆောက်နိုင်တဲ့အချိန်ကော ဘာကြောင့်
 ရောက်မလာနိုင်ရမှာလဲ။ ဘယ်သူပြောနိုင်တာမှတ်လို့” ဟု တစ်ကိုယ်တည်း
 ရေရွတ်ပြောဆိုလိုက်မိ၏။

နောက် လအတန်ငယ်ကြာ သူ နောက်တစ်ကြိမ် ရင်ခုန်သွားရပြန်သည်။
 စက်မှုနည်းပညာဆိုင်ရာ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်တွင် ရိုက်ညီနောင်၏ ‘မီးပျံစက်’ပုံကို
 တွေ့မြင်ပြီး စိတ်လှုပ်ရှားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုံကို လေ့လာကြည့်ခဲ့သည့်နောက်
 မိခင်ကြီးအား သူ ပြောမိသည်။

“ဒါဟာ အင်ဂျင်စက်တပ်ထားတဲ့စွန့်ကြီးပဲ အမေရဲ့။ ကျွန်တော်က စွန့်
 တွေလည်း လုပ်တတ်တယ်။ အင်ဂျင်စက်လည်း လုပ်နိုင်တာပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီ
 လိုလေယာဉ်မျိုး တစ်စင်းဆောက်ပြီး ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် မောင်းပြမယ်။ ဘာလို့
 မဖြစ်ရမှာလဲ”

သူ့အမေကလည်း သူ မမွေးခင် ၂ ညလောက်က အိပ်မက်ကို ပြန်တွေးမိ
 လိုက်ရင်းမှ ခုလို တုံ့ပြန်ပြောခဲ့ပါသတဲ့။

“သိပ်ဖြစ်တာပေါ့ သားရယ်။ သိပ်ဖြစ်တယ်။ ငါ့သားထင်တဲ့အတိုင်း လုပ်နိုင်
 မှာသေချာတယ်”

အသက် ၂၀ အရွယ်ရောက်နေပြီဖြစ်သော ဂလင်းမာတင်လည်း လေထဲ
 ပျံသန်းဖို့ကိုသာ အရူးအမူးစိတ်စွဲခဲ့ရာမှ ထိုကိစ္စတွင် အချိန်ပြည့် ပျော်မွေ့လုံးပန်း
 နေချင်စိတ် ပေါက်ခဲ့ရ၏။

နေ့ဘက်၌ ကားရုံဖွင့်ပြီး ဖိုဒ်နှင့်မက္ကဝဲလ်ကားတွေကို ရောင်းချသည်။
 ဒါပေမယ့် ညဘက်ကျတော့ အဲ- ညကျတော့ သူတကယ်လုပ်ချင်တဲ့အလုပ်ကို
 လုပ်သည်ပေါ့။

ပထမ သူ စက်မဲ့လေယာဉ်တစ်စင်းကို ဆောက်သည်။ စင်စစ်တော့
 လူစီးနိုင်သော ဧရာမစွန့်ကြီးမျိုးပါ။ ပြီးတော့ ထိုစက်မဲ့လေယာဉ်ကို စီးနင်း
 ပျံသန်းနိုင်ဖို့ ကြံဆကြိုးစားသည်။

လပေါင်းများစွာ စမ်းသပ်ခဲ့သည့်အဆုံး တကယ့်လေယာဉ်ဓာတ်ဆီသုံး
 အင်ဂျင်တစ်လုံးဖြင့် မောင်းနှင်မည့်လေယာဉ်တစ်စင်းကို တည်ဆောက်တော့၏။

သူသည် လေယာဉ်စက်စွမ်းအင်များ၏ သိပ္ပံဆိုင်ရာပညာရပ်များကို အနည်း
 ငယ် မဟုတ်၊ လုံးဝကို နားမလည်ခဲ့သလို စက်မှုနည်းပညာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သင်ယူ
 လေ့ကျင့်မှုလည်း ဘာဆိုဘာမျှ မရှိခဲ့။

ခုတော့ သည်လိုလူက ဘာပုံစံပြာ၊ ဘာစာရွက်မျှမပါဘဲ၊ ဘယ်တစ်စုံ
 တစ်ယောက်ရဲ့ ကွပ်ကဲလမ်းညွှန်မှုမျှ မရှိဘဲ လေယာဉ်ကြီးတစ်စင်း ဆောက်လုပ်ဖို့
 ကြိုးစားနေခဲ့ပါလေပြီ။

သူက အထောက်အကူရရန် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များသို့သွား၍ စာအုပ်
 တွေ မွှေ့နောက်ဖတ်ရှုဖို့ အရဲကိုးခဲ့ရာက တံတားတည်ဆောက်ရေးစာအုပ်တစ်အုပ်
 ကို ဖတ်မိခဲ့သည်။

သူ့စိတ်ကူးက တံတားပေါင်များ၊ တန်းများ၏ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ဒဏ်ခံနိုင်ရည်များ
 ကိုလေ့လာခြင်းဖြင့် လူတစ်ယောက်နှင့် အင်ဂျင်စက်တစ်လုံးကို သယ်ဆောင်ရမည့်
 လေယာဉ်ငယ်လေး၏ ‘ဝန်နှင့် အား’ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ အကြံကောင်းရမည်
 ဟု မျှော်လင့်ယုံစားခဲ့၏။

ဂလင်းမာတင်သည် ပထမဆုံးလေယာဉ်ကို ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်
 စင်တာအန်နာရီ စွန့်ပစ်ထားသော ဘုရားကျောင်းဟောင်းကြီးအတွင်း၌ ၁၉၀၈
 ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့တော့သည်။ သူက ဘုရားကျောင်းဟောင်းကြီးကို တစ်လ
 ၂ ပေါင် ၁၀ ဆင့်ဖြင့် ငှားရမ်းခဲ့၏။

သူ့အမေကတော့ ‘ဂလင်းမာတင် ကျွန်မပြည့်တဲ့အကောင် ရူးကြောင်ကြောင်
 လုပ်နေပြီ’ဆိုပြီး အရှက်ရခဲ့သည်။ သူက ဝင်ငွေကောင်းသောကားရောင်းချရေး
 လုပ်ငန်းကို ကျောခိုင်းပြီး လေယာဉ်တစ်စင်းဆောက်ဖို့ အချိန်ဖြုန်းနေသောသား
 တစ်ယောက် မွေးထားမိသည့်အတွက် အရှက်ကြီးရှက်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲနေမိရှာ၏။

သူတို့မြို့ရှိ ရွယ်တူလူငယ်များကလည်း ဂလင်းမာတင် နေ့ရောညပါ
 အားလပ်ရက်များပါမချန်ဘဲ တကုပ်ကုပ်ဖြင့် မိုးပျံ့ယာဉ်ဆောက်လုပ်နေသည်ကို
 နှာခေါင်းရှုံ့ကြ၊ မေးငေါ့ကြ၊ လှောင်ပြောင်သရော်ခဲ့ကြ၏။

အဘွားကြီးတစ်ယောက်ကဆိုလျှင် ဂလင်းမာတင်၏မိခင်အား ပြူးတူးပြတ် နှင့်ပင် သတိပေးလာ၏။

“နင့်သားကို မကောင်းဆိုးဝါးမိစ္ဆာတွေနှင့် ဆက်သွယ်နေတဲ့အလုပ်က ချက်ချင်းရပ်ဖို့ တားလိုက်ပါဦး။ ဘုရားသခင်က လူတွေကိုပျံ့စေချင်ရင် အစကတည်းက တောင်ပံတွေတပ်ပေးလိုက်မှာပေါ့။ ခုတော့ နင့်သားလုပ်ပုံတွေက ဘုရားသခင်ကိုဆန့်ကျင်ရာ ရောက်နေပြီ” တဲ့။

ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော ဂလင်းကို အားပေးအားမြှောက်လုပ်နေသူက တစ်ဦးတည်း ရှိသည်။ သူ့အမေပဲ ဖြစ်၏။ သူက သူ့အိပ်မက်ကို ဘယ်တော့မျှ မမေ့။ သူ့သားကလေးအနေဖြင့် မလွဲမသွေ ‘မိုးပေါ်ပျံတက်နိုင်မည်’ ဟု အတပ်သိနေ၏။

သူက သားဖြစ်သူနှင့်အတူ ဘုရားကျောင်းပျက်ကြီးအတွင်း ညစဉ် ဝိုင်းကူလုပ်ပေးနေခဲ့သလို၊ ကတ္တရာဆီသုံး မှန်အိမ်ကြီးတစ်လုံးဖြင့် အနားမှာ မီးထိုးပြပေးလိုက်သေးသည်။

လူတွေကလည်း ‘သွပ်ချောင်ချောင်ပေါတောတော ဒီအရူးသားအမိ ဘာတွေ ဘယ်လိုများလုပ်နေပါလိမ့်’ ဆိုပြီး ပြတင်းပေါက်တွေက ချောင်းကြည့်၏။ သူက ပြတင်းမှန်တွေကို ဆေးသုတ်ထားလိုက်သည်။ တံခါးတွေကို သော့ခတ်လိုက်သည်။ သည်ကြားထဲက ဒင်းတို့တစ်တွေက မပြတ်လာပြီးနောင်ယုက်ကာ လှောင်ပြောင်လား၊ ရယ်လားမောလား လုပ်နေတုန်း။ နောက်ဆုံးတော့ ဒင်းတို့ကို မောင်းထုတ်ဖို့ အစောင့်တစ်ယောက်ငှားလိုက်ရသည် အထိ။

ဂလင်းမာတင်နှင့် သူ့အမေခမျာ နေ့မအားညမနားဖြင့် ၁၃ လ တိုင်တိုင် လေယာဉ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ခဲ့ကြရ၏။ ခရစ်စမတ်နေ့နှင့် နှစ်သစ်ကူးနေ့များ တောင် အလွတ်မပေးပါ။ ဒါပေမယ့် မာတင်အတွက် ဝမ်းမနည်းပါလေနှင့်။ ဒါ သူတို့အဖို့ အလုပ်လုပ်ရုံသက်သက် မဟုတ်ပါ။ စိတ်လှုပ်ရှားမှုအရသာကိုပါ ခံစားရပါသည်။

သူက လေယာဉ်တစ်စင်းကို တည်ဆောက်နေခြင်းသာ မကပါ။ သူက အာကာဝေဟင်ကို ဝိုင်းစိုးဖို့ ကြံရွယ်နေခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ သူ့အနေဖြင့် အိပ်မက်တစ်မက်ကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်နေခြင်းဆိုလည်း မှန်ပါသည်။

ထိုအချိန်က သူသည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မီလျံနာသူဌေးကြီး၊ သို့မဟုတ် ဘုရင်တစ်ပါးထက်ပင် ပျော်နေမည် ထင်ရပါသည်။

ဂလင်းမာတင်ကိုယ်တိုင်က ကျွန်တော့်ကိုပြောပြခဲ့ရာတွင်လည်း ‘ထိုသို့ပထမဆုံး လေယာဉ်ဆောက်လုပ်နေဆဲ ၁၃လသည် သူ့ဘဝမှာ အပျော်ဆုံးနေ့ရက်များသာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်’ တဲ့။

သူက သူ့လေယာဉ်တွင် မြင်း ၁၂ ကောင်အား ကားအင်ဂျင်တစ်လုံးကို တပ်ဆင်ခဲ့၏။ အလေးချိန်ပေါ့ပါးစေရန် သံချည်သံကျွေးနေရာများတွင် ကြေးဝါတစ်မျိုးကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ တကယ်တမ်းအလုပ်ဖြစ်နိုင်သော ပန်ကာတစ်လုံးကို ရရန် ၆ လုံးမျှ အားထုတ်ခဲ့ရ၏။ နောက်ဆုံးတော့ လေယာဉ်တစ်စင်းလုံး တည်ခဲ့ပြီးပါပြီ။

ဘုရားကျောင်းတစ်ဖက်ထိပ်ကိုဖွင့်လိုက်ပြီး ၁၉၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့ ညဉ့်သန်းခေါင်ယံ၌ ကူဖော်လောင်ဖက် ၂ ယောက်နှင့်အတူ လေယာဉ်ငယ်ကလေးကို ဘုရားကျောင်းထဲမှ ဘီးလိုမိုထုတ်ခဲ့ကာ၊ နောက်တစ်နေ့မနက်၌ စမ်းသပ်ပျံသန်းမည့်ကွင်းရှိရာသို့ ၃ မိုင်ခန့် တွန်းပို့ခဲ့ကြရ၏။

ယာဉ်ထူးဆန်းကို ညကြီးသန်းခေါင် လမ်းပေါ်တင်တွန်းခဲ့ကြခြင်းဖြင့် ဘယ်မြင်းမျှ လန့်မပြေးခဲ့ကြတော့ပေ။

၁၉၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၁ ရက်။ နေအရုဏ် ပွင့်လာချိန်။

ဂလင်းမာတင်လည်း သူ့လက်ဖြစ်လေယာဉ်ပေါ် တွယ်တက်ခဲ့ပြီး စက်နှိုးလိုက်ပါပြီ။ စက်က လည်ပြီး ဖွတ်ချက်ဖွတ်ချက် မြည်နေ၏။ သူက စက်အားကို မြှင့်လိုက်သည်။ လေယာဉ်ပေါက်စကလေးတစ်ကိုယ်လုံး တုန်ခါပြီး ယိမ်းလှုပ်၍ ရှေ့တိုးသွား၏။ သည်မှနောက်တော့ အဆန်းအကြယ်အံ့ဩဖွယ်ကြီး ဖြစ်ထွန်းခဲ့ရပါပြီကော။ လေယာဉ်ကလေး မြေပေါ်က မိုးယံထက်ဆီပျံတက်သွားပြီလေ။

ဂလင်း အယ်လ် မာတင်။ ကင်းဆက်စ်ပြည်နယ် မီးဖိုချောင်သံမဲတလင်း ပေါ်တွင် စွန်တွေလုပ်နေသည့် ချာတိတ်ကလေး။ တကယ်ပဲ မိုးပေါ် ဝဲပျံနေပါလေပြီ။ ဒါသည်ပင် သူ့ဘဝ၏ အကြီးကျယ်ဆုံး ဝိတိသုလာဘ်ကြီး ပါပေတည်း။

ဂလင်းမာတင်သည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာပြင်ကြီးကို ပထမဆုံးဖြတ်သန်းခဲ့သည့် 'ချိုင်းနားကလစ်ပါ'ခေါ် ခရီးသည်တင်လေယာဉ်ကြီးကိုလည်း တည်ဆောက်ခဲ့သေး၏။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက စစ်လေယာဉ်တွေကိုလည်း ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့သေး၏။

ဂလင်းမာတင်၏ဘဝကား ရည်မှန်းချက်ယန်းတိုင်ကို မဖြစ်မနေရောက်သွားသော တစ်ကိုယ်တော်ခွဲသမားတစ်ဦး၏ သရုပ်သကန်ပုံရိပ်ပင် ဖြစ်ပါလေတော့သည်။

သူ မကြာမီက ပြောဖူး၏။

“ခင်ဗျားက လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို လုပ်မယ်လို့ဆုံးဖြတ်ပြီးရင် မူလရည်မှန်းချက်ကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံဘဲ အလျှော့မပေးစတမ်း မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လ၊ ဝီရိယ၊ ခွဲနှင့် လုပ်မယ်ဆိုရင် အောင်မြင်မှုအဆင့် တစ်ဆင့်ဆင့်ကိုတော့ မလွဲမသွေ ရုရှားပါပဲ”တဲ့။

လော့ဒ် လူးစလွ မောင့်ဘက်တန် Lord Louis Mountbatten

ဝီတိုရိယဘုရင်မကြီး၏ မြစ်တော်၊
နောက်ဆုံးကျည်တစ်တောင့်ကျန်သည့်အထိ
ရေနှစ်သွားသော စစ်သင်္ဘောကြီးပေါ်မှ ပစ်ခတ်ပေးခဲ့သူ။
သေတူခွင့်ခံကာ တပည့်များနှင့်အတူ လေ့ကျင့်စခန်းဝင်၍
မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများမှ
ဂျာမနီ၊ ဂျပန်တို့ကို မောင်းထုတ်ခဲ့သူ
ဗြိတိသျှရေတပ် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး။

□ ထောင်ပေါင်း ရာချီနေသောလူငယ်များသည် အရှေ့တောင်အာရှစစ်မြေပြင်၌ အင်အားပြည့်ရှင်ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ဝမ်းကွဲညီတော်၊ ဝီတိုရိယဘုရင်မကြီး၏ မြစ်တော်၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် အသက်ကိုပဓာနမထားဘဲ ရွပ်ရွပ်ခွဲခွဲ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြ၏။

သူကား ရုပ်အဖြောင့်ဆုံး၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ဆုံးနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် စွယ်စုံမှန်သောကံ လှမ်းလှမ်းတောက်အရည်အသွေးပြည့်ဝသော စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်နှင့်မခြား။

လုပ်သလိုပြော၍ ပြောသလိုလုပ်တတ်ပြီး အသည်းကောင်းသလောက် စွဲကောင်းကာ၊ ဖျတ်လတ်လျှင်မြန်ရာတွင် ပြိုင်စံရှားသူ စစ်သူရဲကောင်းတစ်ယောက်ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ သူ့အမည်ကတော့ မောင့်ဘက်တန်။

သူနှင့်ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်များ၏ အခေါ်ကတော့ 'ဒစ်ကီ'။ ဒါပေမယ့် သူ့နာမည်အပြည့်အစုံမှာမူ 'လော့ဒ် လူးဝစ္စ ဖရန်စစ် အဲလ်ဘတ် ဗစ်တာ နစ်ကိုလတ်စ် မောင့်ဘက်တန်' ပါပေတည်း။

သူသည် အရှေ့တောင်အာရှတစ်ခွင် မဟာမိတ်တပ်များ၏သေနာပတိချုပ်ကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့၏။ သူ၏စစ်မိန့်များက ကမ္ဘာမြေပြင်၏ ၁၂ ပုံ ၁ ပုံကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့သည်ပဲ ဆိုပါတော့။

လော့ဒ်လူးဝစ္စမောင့်ဘက်တန်တစ်ယောက် ဒီအမိန့်တွေ ပေးနိုင်စွမ်းရှိခဲ့သည်ကလည်း သူသည် ရေတပ်ဆိုင်ရာစီမံချက် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကိစ္စများတွင် ပါရဂူတစ်ဆူ ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့်ပါတည်း။

ကမ္ဘာ့စစ်ဦးစီးအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး စတင်ဆန် ကဆိုလျှင် ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြောက်ပိုင်းတောနက်ထဲမှ အကြံကြီးသောဂျပန်အထူးတပ်ဖွဲ့ကို နာလန်မထူနိုင်အောင် တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်း အောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့ခြင်းအတွက် မောင့်ဘက်တန်အား တလေးတစားချီးကျူးလို့ မဆုံး။

ထိုတပ်ဖွဲ့မှာ ကာလကတ္တားသို့ သွားရောက်တိုက်ခိုက်ရာ ဂျပန်တို့၏ လေတပ် အခြေစိုက်ခခန်း ဖြစ်၍ မောင့်ဘက်တန်၏ ထိုးစစ်ဆင်ချေမှုန်းခဲ့မှုကြောင့် ဂျပန်များ၏ အနောက်ဘက်ပိုင်းသို့ အဟုန်ပြင်းစွာထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုမှာ တန့်သွားဆုတ်သွားခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလား။

ဝင်စတန်ချာချီကိုယ်တိုင်က လော့ဒ် လူးဝစ္စ မောင့်ဘက်တန်ကို ရာထူးကြီး ခန့်အပ်ရန် အင်တိုက်အားတိုက်တာဝန်ခံခဲ့၏။ သို့သော် ချာချီသည် 'ကြူးဘက် ညီလာခံ၌ မောင့်ဘက်တန်အား သေနာပတိချုပ်ရာထူး ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုရာ၌ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်း၊ ရုပ်ရေချောမော ခုံညားခြင်း၊ ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီး၏ မြစ်တော်ခြင်း၊ နတ်ရွာစံ အင်္ဂလန်ဘုရင်ကြီး၏ ညီဝမ်းကွဲ ဖြစ်ခြင်းဆိုသော အကြောင်းများကြောင့် မဟုတ်ပါ။

ချာချီအနေဖြင့် အရေးကြီး အဆင့်မြင့်စစ်ရာထူးကြီးကို တစ်စုံတစ်ယောက်က လွှဲအပ်ရေးတွင် 'လော့ဒ် လူးဝစ္စ မောင့်ဘက်တန် ကလေးဘဝက နန်းတော်ထံ ပျော်ပါးကစားရင်း အချိန်တော်များများ ပြန်ခဲ့သည့်အဖြစ်များ၊ သို့မဟုတ် အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါး သမ္မတကြီးကဲ့သို့ ကင်းဆက်စံပြည်နယ်တွင် ယုန်ပစ်ထွက်၍

ကြောင်လိုလို ရှဉ့်လိုလိုအကောင်လေးများကို ထောင်ချောက်ဆင် ဖမ်းဖူးခဲ့သလား' ဆိုသည်များကို အရေးမစိုက်ခဲ့ပါ။

သည်အချက်ကို မှန်ကန်ကြောင်းပြသသောအားဖြင့် လော့ဒ် လူးဝစ္စက အောင်ပွဲတွေ အလီလီခံနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ သို့သော် စစ်ပွဲ၏ကနဦး အစပိုင်းတိုက်ပွဲတော်တော်များများမှာတော့ သူ အနိုင် မရခဲ့။ ထိုအချိန်က သူပါဝင်ခဲ့သမျှ တိုက်ပွဲအများစု၌ အနိုင်ရဖို့အခွင့်အရေးတစ်ဝက်မျှ သူ မရရှိခဲ့ပါ။ ဒါပေမယ့် သူက ကြောက်မမန်းလိလိ သူ့သေကိုယ်သေတိုက်ကြရသော စစ်မျက်နှာတိုင်းတွင် စွမ်းစွမ်းတမ်း ရဲပုံစွန့်စားစွာတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

သူ ဦးစီးဦးကိုင်အမိန့်ပေးသော စစ်သင်္ဘောများမှာ နေရောညပါ ဗုံးကြဲခံကြရသည်။ သူစီးနင်းသော တိုက်သင်္ဘောကြီးကိုယ်၌ပင်လျှင် ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဗုံးထိပြီးမီးလောင်ခဲ့ရာက မနည်းငြိမ်းသတ်ခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် ဒစ်ကီ မောင့်ဘက်တန်မှာ ဗြိတိသျှရေတပ်တွင် ဗုံးအကြဲခံရဆုံး ဗိုလ်ချုပ်တစ်ယောက်အဖြစ်လည်း အခေါ်ခံရသေး၏။

သို့လင့်ကစား ရာဇသွေးပါကာ ရာဇမာန်ဝင့်ထည်သော ဤရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်၏ ပြင်းထန်တက်ကြွသည့်တိုက်ရည်စွမ်းရည်နှင့် ရဲရဲတောကံသတ္တိပြောင်မြောက်မှုများအတွက် ဘယ်သူကမျှ သံသယထားပြီး စစ်လားကြောလား မလုပ်ခဲ့ကြပါ။

ဗြိတိသျှများက လော့ဒ်လူးဝစ္စမောင့်ဘက်တန်ကို 'နယ်လ်ဆင်ဝီညာဉ် ဝင်ကပ်သူ' သို့မဟုတ် 'နယ်လ်ဆင်လိုလူစား' ဟု ပြောလေ့ရှိကြသည်။

စင်စစ်တော့ သူတို့က ထရာမဲလ်ဂါတိုက်ပွဲကြီး၏ မော်ကွန်းဝင်သူရဲကောင်း၊ လက်တစ်ဖက်တည်း၊ မျက်လုံးတစ်လုံးတည်းရှိပြီး ဗြိတိသျှရေတပ်မတော်ကြီး၏ အလေးအမြတ်ထားရာ အရှင်သခင်၊ ဘယ်တော့မျှ တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားမည် မဟုတ်တော့သော ပြည့်ဂုဏ်ဆောင်၊ ပြည့်မျက်နှာပုံးဖြစ်ခဲ့သော ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဒ် နယ်လ်ဆင်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ နှိုင်းယှဉ်တင်စား ချီးမြှောက်လိုက်ကြခြင်း ပါတကား။

ကဲ-ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ခင်ဗျားကို လော့ဒ်လူးဝစ္စတစ်ယောက် ဖျက်သင်္ဘောကြီးကယ်လီ၏ ဧကရာဇ်ပိသကြောင်း ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ သရုပ်ပြခဲ့သည်ကိုသာ သာဓကဆောင်ပုံဖော်ပြပါရစေ။

ပထမဆုံး သူက ကယ်လီကို ရေမြုပ်မိုင်းထိ၍ ပျက်စီးခဲ့သည့်နောက် ဆိပ်ကမ်းသို့ အရောက်ပြန်ယူလာခဲ့သည်။ နောက် ၆ လ လောက်အကြာ ကယ်လီ ပြင်ဆင်မွမ်းမံပြီးပြီ ဆိုသောအခါ လော့ဒ်လူးဝစ္စက ပင်လယ်ပြင်သို့ ပြန်ခေါ် ထွက်ခဲ့ပြန်သည်။

သည်တစ်ခါတော့ သူ့စက်ခန်း ရှေ့တစ်ခန်းလုံး စုတ်ပြတ်ပွင့်ထွက်သွား အောင် တိုပီဒို ထိမှန်ခဲ့ရပြန်၏။ လော့ဒ်လူးဝစ္စလည်း ကယ်လီဆိပ်ကမ်း ပြန်ကပ် နိုင်ရေးအတွက် ၄ ရက် ၄ ညလုံးလုံး တိုက်ခိုက်လာရသည်။ သူသည် ဂျာမနီ တိုပီဒိုသင်္ဘောများ၊ ရေငုပ်သင်္ဘောများ၊ ပတ်ပတ်လည်ကို နေရာမလပ် ကျံချနေ သော ဗုံးကြဲလေယာဉ်များကို အံတုတိုက်ခိုက်ခဲ့ရ၏။

သည်ကြားထဲက အပြင်းအထန်မှန်တိုင်းမိ၍ မြောက်ပင်လယ်လှိုင်းလုံး ဧရာမကြီးတွေက ကယ်လီကို ထုထောင်းနှိပ်စက် အန္တရာယ်ပြုပြန်၏။

ကယ်လီအပို့ တောင့်ခံနိုင်စွမ်း လုံးဝမရှိတော့သဖြင့် တခြား ဖျက်သင်္ဘော ကြီးတစ်စင်းနှင့် တွဲယူလာရသည်။ စစ်သင်္ဘောကြီးမှာ ဘယ်အချိန် နစ်မြုပ်မည် မသိ။ ရင်တထိတ်ထိတ် စိုးရိမ်သောကတွေပွားစရာ ကြုံနေရ၏။

လော့ဒ်လူးဝစ္စက တပည့်လက်သား သင်္ဘောတပ်သားတွေ ရှိသမျှ (တဖြုန်း ဖြုန်းလိုက်ဗုံးကြဲနေသော ဂျာမန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်တွေကို ခံပစ်ရန် မိမိဆန္ဒအလျောက် သွန်ဘေးတွင်နေရစ်ခဲ့သူ အမြောက်ပစ်သမား၊ စက်သေနတ်သမားတချို့က လွဲ၍) အကုန်လုံး တစ်ဖက်သင်္ဘောသို့ကူးပြောင်းရန် အမိန့်ပေးခဲ့၏။

လူးဝစ္စသည် နောက်ဆုံးတွင် ကယ်လီကို ကုန်းတွင်းရှိသင်္ဘောကျင်းတစ်ခု သို့ ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ခဲ့ပြီး၊ လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ပေးနိုင်လိုက်သည်။

၁ နှစ်ပဲ ကြာပါလိမ့်မည်။ သူ့လက်ခွဲတော်ကယ်လီကို စစ်ရေပြင်သို့ ပြန် မောင်းသွင်းခဲ့သည့်နောက်၊ နယ်လ်ဆင့်လိုလူစား ဖြစ်ကြောင်း နောက်တစ်ကြိမ် ပြသခဲ့ပြန်၏။

ထိုအချိန်မှာ ဂျာမန်တပ်များ ဂရိကို သိမ်းပိုက်ပြီး၊ ကရေတီကျွန်းများပေါ်သို့ လေထီးစစ်သည်များ ကြံချ၍ အပိုင်စီးလိုက်ပြီးခါစပင် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့အဖို့ စိတ်ဓာတ်ကျစရာနှင့် အမှောင်ကြီးလွမ်းခဲ့သော နေ့ရက်များ ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ အလုံးစုံမဆုံးရှုံးသေးပါ။ ဗြိတိသျှတပ်သားတွေက ပင်လယ်လှိုင်းများကို ပိုင်စိုးအုပ်ချုပ်ထားဆဲ ဖြစ်သောကြောင့်ပါတည်း။

လော့ဒ် လူးဝစ္စ မောင့်ဘက်တန်သည် ထိုတိုက်ပွဲကြီး၌ သူ့ရုဂျင်ဆောင်ကာ အသက်စွန့်တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။

သူက စစ်သင်္ဘောကြီး ကယ်လီပေါ်မှာရပ်လျက် ပဉ္စမမြောက် စစ်သင်္ဘော ကြီး ဖလောတီလာကိုပါ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲကာ ကမ်းသို့ အနီးကပ်တစ်ဟုန်ထိုး ဇွတ်တိုးဝင်ပြီး ဂျာမန်တို့၏အဓိကပစ်မှတ်များကို အမြောက်မိုး၊ ဗုံးမိုးတွေ ရွာ ပစ်ခဲ့၏။ သူ့ဖျက်သင်္ဘောကြီးများက ဂျာမန်တပ်သားတွေ အပြည့်အနက်တင် ဆောင်ထားသော ကူးတိုသင်္ဘောတစ်စင်းကို မြှုပ်ပစ်လိုက်ရုံမက ဂျာမန် လက်နက် ခဲယမ်းသင်္ဘောတစ်စင်းကိုလည်း မီးလောင်တိုက် သွင်းပစ်နိုင်လိုက်၏။

ဂျာမန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်တွေကလည်း လော့ဒ်လူးဝစ္စ၏သင်္ဘောကို နှစ်မြှုပ် ပစ်ဖို့ နာရီပေါင်းများစွာ ကြိုးပမ်း၏။ ဗုံးတွေ ရာချီ၍ ကြံချသည့်ကြားမှ တစ်ခုမကျန် လွဲကုန်၏။

၈ နာရီကျော်စကလေးမှာတော့ စစ်သင်္ဘောကြီး ဗုံးကျည် ထိတော့သည်။ ဂျာမန်ဗုံးကြဲကောင်တွေက တိမ်ကြားထဲမှ သေမင်းအော်သံကြီးနှင့် ထိုးဆင်းလာပြီး ကယ်လီ၏နှလုံးသားရှိရာသို့ ဗုံးတစ်လုံး ပစ်ထည့်လိုက်၏။ နောက် ကြောက်စရာ လန့်စရာ သေမင်းအန္တရာယ် ဗုံးကြဲလေယာဉ်တွေ တစ်အုပ်ကြီး တပေါ်ပေါ်ဖြင့် ထိုးဆင်း တိုက်ခိုက်လာပြန်သည်။ လော့ဒ်လူးဝစ္စ၏သင်္ဘောကြီးမှာ အသည်းအသန် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရသွားခဲ့ရပါလေပြီ။

အလွန်ဆုံး စက္ကန့် ၄၀ အတွင်းမှာပင် ပင်လယ်လှိုင်းအောက် နစ်သွား မတတ်ပါ။ ဒါပေမယ့် မောင့်ဘက်တန်မှာ နယ်လ်ဆင့်၏သူရစ်တိဓာတ်မျိုး ရှိနေ သည်။

သူက ကယ်လီသည် တိုက်ပွဲဝင်လျက် သေနတ်တွေ၊ အမြောက်တွေ ရှိ သမျှ မီးကုန်ယမ်းကုန်ပစ်ခတ်ရင်းသာ နစ်သွားစေရမည် ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ သူက သူ့လူများကို အသံချဲ့စက်မှ အော်ပြောလိုက်သည်။

“ဟေ့ ရဲဘော်တို့။ ဘာတွေပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အခြေပဲရောက်ရောက် သေနတ် တွေ အပစ်မရပ်နှင့်။ ဆက်ပစ်”

စက္ကန့် ၄၀ ကျော်ကျော်တွင်မူ အလူးအလဲဒဏ်ရာရထားသော စစ်သင်္ဘော ကြီးလည်း စုန်းစုန်းမြုပ်ရပါလေပြီ။ သင်္ဘောကြီး ရေအောက်နစ်သွားနေချိန်၌

လော့ဒ်လူးဝစ္စလည်း ပဲ့စင်မှလွင့်ထွက်သွားပြီး ရေအောက်သို့ ပေပေါင်းများစွာ ပါသွားသေး၏။ ထို့နောက် ရုတ်တရက် ဖြုန်းဆို ရေပေါ် ပြန်ပေါ်လာသည်။ ရေ ပေါ်ရောက်ရောက်ချင်း သူ ဖမ်းမြင်လိုက်ရသည်က သေအံ့မှူးမှူးဖြစ်နေသော သင်္ဘောပန်ကာကြီးများက လေထဲတွင် တပဟီးဟီးအားကုန်လည်လျက်သားဖြင့် သူခေါင်းပေါ်မှာ ဖြတ်သွားခြင်းပင် ဖြစ်ပါ၏။

လော့ဒ်လူးဝစ္စနှင့် သေဖော်ရှင်ဖက်သူရဲမက်များမှာ ၂ နာရီခွဲတိုင်တိုင် ပင်လယ်ထဲတွင် ရုန်းကန်ကူးခတ်နေရသည်။ မျက်စိတွေထဲမှာလည်း ဆုံးစမဲ့ ဆီပြင်ကြီးက ဆီတွေအဝေးသား ကာဆီးထားလျက်။

ဂျာမန်ခုံးကြဲလေယာဉ်များက သူတို့ခေါင်းပေါ် ပေအနည်းငယ်အကွာက ပျံသွားရင်း စက်သေနတ်ကျည်ဆံတွေဖြင့် ဖျန်းပက် ကောင်းချီးပေးနေသည့်ကြားမှ လူးဝစ္စနှင့်အပေါင်းအပါများမှာ ပင်လယ်ရေပြင်၌ နာရီပေါင်းအတော်ကြာအောင် အသက်လှ ကူးနေခဲ့ကြရ၏။

သို့ရာတွင် သေကံမရောက် သက်မပျောက်ချင်တော့ ကံထူးလှစွာဖြင့် စစ်သင်္ဘောကြီးတစ်စင်း၏ကယ်ဆယ်ခြင်း ခံလိုက်ရပါသည်။

ဟုတ်ကဲ့။ ဂျာမန်ခုံးကြဲလေယာဉ်များက ကရေတီကျွန်းမှ ပျံတက်၍ သူတို့ကိုအသေသတ်ဖို့ ကြံစဉ်က ဒီဖြစ်ရပ်ကလည်း လော့ဒ် လူးဝစ္စ မောင့်ဘက် တန်အား နယ်လ်ဆင်လိုလူစား ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံသည့်ပြယုဂ်ပဲ မဟုတ်ပါ လား။

နိုလ် ကောင်းဝဒ်၏ အကောင်းဆုံးလက်ရာမွန် *ကျွန်ုပ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့စဉ်က* ဆိုသော နာမည်ကျော် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားမှာ လော့ဒ် မောင့်ဘက်တန်၏ ထိုအတွေ့အကြုံများကို အဓိကအခြေခံထားခြင်း ဖြစ်၏

မောင့်ဘက်တန်သည် အသေခံတပ်ဖွဲ့၏ ကွန်မန်ဒိုခေါင်းဆောင် သင်တန်း လျှောက်ချိန်ကပင် စတင်ထင်ရှားခဲ့သည်။

သူတို့ကွန်မန်ဒိုတွေမှာ လက်မရွံ့ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့အဖြစ် ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ် ဂျီယမ်၊ ဟော်လန်ကမ်းခြေများသို့ လျှို့ဝှက်စွာဝင်ရောက်၍ တစ်ညလုံး မွေနှောက် ခဲ့ကြ၏။ အလစ်ဝင်စီးခဲ့ကြသမျှ ထိုတိုက်ပွဲတိုင်းတွင် ဂျာမန်တွေကို သေပြေး

ရှင်ပြေးပြေးရသည့်အထိ ယောက်ယက်ခတ်သွားစေပြီး၊ စစ်စခန်း၊ စစ်လက်နက် သို့လှောင်ရုံများကို ဖောက်ခွဲပစ်နိုင်ခဲ့သည်။

ရန်သူကို အထိတ်ထိတ်အလန့်လန့်ဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျစေခဲ့၍ မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်နိုင်ခဲ့ရုံမက၊ နယ်သိမ်းတိုက်ပွဲများဆင်ရန် အဖိုးတန်သတင်း များကိုလည်း စုဆောင်းနိုင်ခဲ့သည်။

လော့ဒ်လူးဝစ္စ ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့မှူးဖြစ်လာသောအခါ *သူ လုပ်မည်မဟုတ် သော အလုပ်မှန်သမျှ သူရဲဘော်များကို မလုပ်ခိုင်းပါ* ဟု ကြေညာချက်ထုတ်ခဲ့၏။

သူသည် ရန်သူဂျာမန်များအား ကြေးလက်သီးစွပ်၊ ဖိနပ်စူးချွန်၊ ဓားမြှောင်၊ တင်းပုတ်၊ သံတုတ်၊ ကွန်မန်ဒိုဓားရှည်ကြီးများနှင့် သတ်ဖြတ်ခဲ့သော အသေခံတပ်ဖွဲ့ တိုက်ခိုက်ရေးစီးနင်းမှုများတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သူ့အနေဖြင့် ကွန်မန်ဒိုတိုက်ပွဲများတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ဆင်ခွဲခဲ့ရုံမက၊ စစ်ပွဲကြီးများကဲ့သို့ ပြင်းထန်၍ စစ်သားများအတွက် အကြမ်းဆုံးအပင်ပန်းဆုံး လေ့ကျင့်ရသည့် ကွန်မန် ဒိုသင်တန်းတွင်လည်း ရဲဘော်များနှင့်အတူ လေ့ကျင့်ခဲ့၏။

သူသည် သူ့ရဲဘော်များကိုဦးဆောင်လျက် ကွန်မန်ဒိုတိုင်း မကျင့်ဘဲ မနေရ သော သွေးနှင့်ဈေးနှင့် ရင်းရသည့်လမ်းကို ဖြတ်သန်းခဲ့သည်။

ပထမ ကျောပိုးအိတ်နှင့် စစ်ပစ္စည်းအပြည့်အစုံဆင်ပြီး လှံစွပ်တပ်ရိုင်ဖယ် ကိုကိုင်းဆောင်လျက် သံဆူးကြိုးတွေ ကျောလွတ်ရုံကလေးရွပ်ယှက်နေသော ၁၀ ပေခန့်ခရီးကို မိကျောင်းတွား သွားရသည်။

ခရီးဆက်ခွဲပြန်တော့ ဝိုးဆံတွေ၊ မြေမြှုပ်မိုင်းတွေ နေရာအနှံ့အပြား လွင့်စဉ် ပေါက်ကွဲနေသည့်ကြားက လမ်းမြောင်ကလေးအတွင်းသို့ အလှအယက်ဆင်း ခဲ့ရ၏။ ထို့နောက် ရေတွေ လည်ဖျိုလောက်ပြည့်နေသော တွင်းကြီးတစ်တွင်းထဲ ခုန်ချ ဖြတ်ကူးရပြန်သည်။ ပြီးတော့ မီးတောက်မီးလှုံတွေ ဟုန်းဟုန်းနေသော မီးတံတိုင်းတစ်ခုကို ကျော်ဖြတ်ရသည်။ တစ်ဖန် ၁၀ ပေကျော်မြင့်သော အတား အဆီး နံရံတစ်ခုကို တွယ်တက်၊ ခုန်ဆင်းရသည်။

နောက်ဆုံး ယန်းဝင်မျဉ်းသို့ရောက်အောင် မတ်စောက်လှသည့်တောင်ကုန်းကို ခက်ခဲကြမ်းတမ်း ပင်ပန်းလှစွာ ရုန်းကန်တက်ခဲ့ရတော့သည်။

သည် မရတကန္တာရလမ်းကို ဖြတ်ကျော်နေစဉ်တစ်ချိန်လုံး အသံချဲ့စက် တွေက ဂျာမန် ထိတ်လန့်သည်းဖိုရပ်ရှင်များမှ ကြောက်စရာတီးလုံးများ၊ အော် သံများ၊ ဆူဆူညံညံအသံများ၊ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ကြီးများ၏ နားကွဲမတတ်အသံ ကြီးများ၊ အသံနက်ကြီးဖြင့် သွေးပျက်ခမန်း ထ၊အော်သံများကို သင်တန်းသား ရဲဘော်များ၏နှလုံးထဲ၌ ကြောက်စရာကောင်းအောင် လွှင့်ထုတ်ပေးနေ၏။

ဤသည်ပင် မောင့်ဘက်တန် ကွန်မန်ဒိုတပ်မှူးဘဝက သူ့ကိုယ်တိုင် သူ့ ရဲဘော်များနှင့် တစ်ပြိုင်တည်းပါဝင်လေ့ကျင့်ခဲ့သော လေ့ကျင့်ခန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် သူသည် သူ စီစဉ်ညွှန်ကြားသောဇာတ်ကြမ်းတွင် လက်ညှိုးထိုး ခိုင်းရုံမက ကိုယ်တိုင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည် ဆိုရပေမည်။

လော့ဒ်လူးဝစ္စသည် ကျွန်တော်တို့၏ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များထဲတွင် အငယ်ဆုံးလည်း ဖြစ်ပါ၏။

သူ သေနာပတိချုပ်ဖြစ်ချိန်က အသက် ၄၅ နှစ်သာ ရှိသေး၏။ အိုက်ဆင် မောင်ဝါထတ် ၁၀ နှစ်ငယ်၍၊ မက်အာသာထက် ၂၁ နှစ် ငယ်ခဲ့ပါသည်။

သို့နှင့်အမျှ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု ပူးပေါင်းစစ်ဆင်ရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦး အနေဖြင့်လည်း ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးကျယ်ဆုံး မဟာမိတ်တပ်တစ်ခုကို အကောင် အားစည်ဖော်ရာ၌ တစ်တပ်တည်းအား ပါဝင်ကူညီနိုင်ခဲ့သည်။ ဒါကတော့ မြောက် အာဖရိကကို သိမ်းပိုက်ရယူခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

သူသည် စခူလီကျွန်းနှင့် အီတလီဗဟိုကျွန်းမကြီးကို စီးနင်းရယူရေး စီမံချက် များမှာလည်း အကူအညီပေးခဲ့ပါသည်။

လော့ဒ်လူးဝစ္စမောင့်ဘက်တန်သည် သူ့ဘဝ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံ ကျော်ကျော်ကို ဗြိတိသျှရေတပ်မတော်ထဲတွင် ကုန်လွန်စေခဲ့၏။ သူက ရေတပ်ထဲသို့ ၁၃ နှစ်သား အရွယ်ကပင် ဝင်ခဲ့၏။ ရေတပ်မှခေါ်သံများက သူ့သွေးကြောထဲတွင် စီးဝင်ဆူပွက် နေခဲ့ရာမှ ညှို့သက်မိသူပမာ မဝင်မဖြစ်ဝင်ခဲ့ရခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ သူ ကလေး အရွယ်ကပင် ကစားစရာစစ်သင်္ဘောလေးများနှင့် စစ်တိုက်တမ်း ကစားခဲ့သည်။

သူ့အဖေကား မိလ်ဖိုးဒ်ဟေဗင်မှ များမတ်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သလို၊ ဗြိတိသျှ ရေတပ်မတော်၌ ရာစုနှစ်ဝက်ကျော်ကျော် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့ပြီး ဗြိတိသျှ ရေတပ်မတော်၏ အမြင့်ဆုံးရာထူးဖြစ်သော ရေတပ်ဖက်ဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ခန့်အပ်ခြင်း ခံခဲ့ရ၏။

လော့ဒ်လူးဝစ္စလည်း 'သူ့ဖခင်ကြီးကဲ့သို့ပင် ရေတပ်မတော်၌ အဆင့်မြင့် နေရာတစ်ခုကို ရအောင်ယူမည်' ဟု နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားခဲ့၏။ ဒို့အတွက် 'တော်ဝင် ဘုရင့်အမျိုးဖြစ်သည်' ဟူသောအချက်က မကူညီနိုင်ကြောင်း သူက သိသည်။

သူ ဗြိတိသျှရေတပ်၏ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်နေရာရဖို့ တစ်ခုတည်းသော လမ်းမှာ ထိုက်ထိုက်တန်တန်နှင့် ပြည့်ဝသောအရည်အသွေး ရှိထားရန်သာဖြစ် ကြောင်းလည်း နားလည်ခဲ့၏။ သည်တွင် သူ့ကိုယ်သူ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သောအားဖြင့် အပြင်းအထန်ကြိုးစားတော့၏။ မနားမနေ သင်ကြားလေ့လာခြင်းဖြင့် နေရာတိုင်း တွင် ဝိုင်းစွဲ၍ ပါရဂူမြောက်ခဲ့သည်။

ကင်းဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်တွင် ၄ နှစ်တက်ခဲ့ပြီး၊ လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ကို အရယူနိုင်လိုက်သည်။ ရေဒီယိုအချက်ပြနည်းပညာအလုပ်ကို အရင်ဦးစွာ ဝင်လုပ် ပြီး၊ ရေတပ် အချက်ပြဆက်သွယ်ရေးကျောင်းတွင် ဆရာအဖြစ် ၂ နှစ် ဝင်သင်ပေး ခဲ့၏ ယခု ရေတပ်တွင်သင်ကြားနေသော သင်္ဘောစနစ်အတော်များများမှာ သူ တီထွင်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့၏ လက်နက်ကိုင်တိုက်ခိုက်ရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ လက်သုံးစကား တစ်လုံးမှာ လော့ဒ်လူးဝစ္စ စတင်သုံးစွဲပြောဆိုခဲ့သော စကားပါပေ။

“အားလုံး တစ်စမကျန် သိမ်းပြီးပြီ”

အစ်ပွားယံက 'အစစအရာရာပြည့်စုံအောင် စနစ်တကျစီစဉ်ပြီးပါပြီ' တဲ့။ ဒစ်ကီမောင့်ဘက်တန်သည် စစ်ဆင်ရေးအထူးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရတော့ မည့် အချိန်တိုင်း အားလုံးကို တစ်စမကျန်သိမ်း၍ အဆင်သင့်ပြင်ပြီးသား ဖြစ်နေ၏။

သူ ဗြိတိသျှအသေခံတပ် ကွန်မန်ဒိုအဖွဲ့အကြီးအကဲဖြစ်ချိန်တွင် တိုက်ပွဲ ကျွေးပြီးတိုင်း အလောင်းတွေကို စစ်ဆေးလေ့ရှိသည်။ သူက ဘာအမှားကြောင့် ဘယ်သို့သေရကြောင်း ကောက်ချက်ချပြီး၊ နောက်နောင် အလားတူအမှားမျိုး ထပ်မဖြစ်အောင် ရှောင်ရှားနိုင်စေခဲ့သည်။

“တို့ တစ်နေရာရာမှာ အချိန်ကုန်သွားတယ်ကွ။ တို့ဟာ ၈ နာရီ ၃၀ တိတိမှာ ကမ်းပေါ်တက်ဖို့ချိန်ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ပထမဆုံးလူဟာ ၈ နာရီ ၃၁ မိနစ်အထိ သတ်မှတ်နေရာကို မရောက်နိုင်ခဲ့ဘူး”

သူ ရယ်စရာပြောနေတာလား။ မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျ။

သူက နောက်ကျသွားခြင်းက အသက်တွေအများကြီး သေသွားစေနိုင်တာ ကို သိလို့ပဲ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့စစ်ဆင်ရေးမှာ အစီအစဉ်အတိုင်း မဖြစ်ခဲ့သည့် အတွက် သူ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သွားခဲ့ရ၏။

လောဒ်လူးစွ ဖရန့်စစ် အဲလ်ဘတ် ဗစ်တာ နစ်ကိုးလတ်စ် မောင့်ဘက်တာန် သည် အရာခပ်သိမ်းကို စိတ်တိုင်းကျ တစ်စမကျန် သိမ်းမပြီးသရွေ့ တကယ့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဘယ်တော့မျှ မစချေ။

သူ စလုပ်မိပြီ ဆိုလျှင်လည်း ဘယ်တော့မျှ ရပ်သည်မရှိ။

သူမှာ နယ်လ်ဆင်၏စိတ်ဓာတ် ကိန်းဝပ်နေသည်လေ။

ဘော့ဟုပ် Bob Hope

ကုန်လှောင်ခုံတစ်ခုမှာ အလုပ်မရခဲ့ပေမယ့်
ခုတော့ အပေရီကာ၏ လူကြိုက်အများဆုံး
လူရွှင်တော်အလုပ်ကို ရခဲ့ပါပြီ။
စစ်မြေပြင် ဝံ့ဆံ့အမြောက်ဆံ့တွေကြားထဲ
သက်စွန့်ဆံ့များသွား၍ ပျော်တော်ဆက်ခဲ့သူ။
ဧဒီယိုကို အထင်မကြီးခဲ့သော ဦးကပ်စေ။

□ ရယ်ပွဲဖွဲ့ဖို့အတွက် မိုင်ပေါင်း ၈ သောင်းခရီးကို သွားသူ ဟူ၍ တစ်ယောက် ဆို တစ်ယောက်တည်းရှိသောသူမှာ အဆိုကျော် ဘင်းခရော့စ်ဘီနှင့် အိမ်ချင်းကပ် နေသူ ‘ဘော့ဟုပ်’ ပင်ဖြစ်ပါသည်။

မိုင် ၈ သောင်း သို့မဟုတ် အီကွေတာရပ်ဝန်းဒေသကို ၃ ကြိမ် ကျော် ကျော်ပတ်ရမည့် အကွာအဝေး။ ဒီလောက်ခရီးကို တိုင်းပြည်တာဝန်ထမ်းဆောင် နေသူ စစ်သည်များအား ပြုံးရယ်ပျော်ရွှင်အောင် ပျော်မြေ့ရေးအတွက် ဘော့ဟုပ် ခြေဆန့်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ဂျီးယားတွင် ဝံ့စာမိမလို့ သီသီကလေး ကြံခဲ့ရ သည်။

အီတလီမှာလည်း လေဆိပ်နှင့် လက်နက်တိုက်ကို ဝံ့ကြဲနေခိုက် သူက ကြားညှပ်ပြီး ချောင်ပိတ်မိခဲ့သေး၏။

ပြီးတော့ သူက ပြက်လုံးထုတ်ဖို့ ထရပ်ကားကြီးတွေ၊ တင့်ကားကြီးတွေ၊ ဂျစ်ကားတွေပေါ် ကပျာကရာခုန်တက်ကာ ရေခြား မြေခြား စစ်မြေပြင်များမှ

အိမ်လွမ်းနေကြသောတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို စက်သေနက်လို တဒက်ဒက်တဝေါဝေါ တသောသောရယ်ရသောပြက်လုံးများဖြင့် ဟဒယရွှင်ဆေးတိုက်ကျွေးခဲ့၏။

တိုင်းပြည်၏တစ်နေရာမှာလည်း စစ်သည်တော် ၆၀၀ ခန့်က သူ့ဗလပွဲကို ကြည့်ရန် ၁၀ မိုင်ဝေးသော ဖုန်းဆိုးမြေကို ကုန်းကြောင်းဖြတ်လာခဲ့ကြရာမှ မရောက်နိုင်သည့်အဆုံး စိတ်ပျက်ပျက်ဖြင့် လမ်းတစ်ဝက်က တပ်ခေါက်ပြန်သွား ကြကြောင်း ဘော့ဟုပ် ကြားလိုက်ရသည်။

သည်တွင် လောလောဆယ်ဖျော်ဖြေပွဲက လက်ခုပ်သံများမစဲခင်ပင် သူ့အဖွဲ့ သားများကို ဂျစ်ကားတွေပေါ်မောင်းတင်ပြီး ထိုရဲဘော်တွေနောက် အသည်း အသန်အစိလိုက်ခဲ့ရာက မိုးတဖွဲကြား ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတွေဖုံးလွှမ်းနေသော မြေရိုင်းလွင်ပြင်ပေါ်မှာပင် သူ့အစီအစဉ်ကို အစအဆုံး က၊ပြတင်ဆက်ခြင်းဖြင့် ကိုယ့်လူတွေကို အာသာပြေစေခဲ့၏။

ဇာတ်ခုံပေါ်က ဘယ်မင်းသားမင်းသမီးမျှ ဘော့ဟုပ်၏ စေတနာခံချိန်ကို တုမမီနိုင်ခဲ့ပေ။ သူသည် ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင်များသို့ စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေး၊ စစ်ဆင် ရေးအင်အားတစ်ရပ်အဖြစ် တကူးတက သွားရောက်ဖြေဖျော်သူများအနက်တွင် ပထမဆုံးပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် သူက ဥရောပတစ်နံတစ်လျား ဇာတ်ရုံအားလုံး၌ က၊ပြခွဲရုံမက အလာစကာပြည်နယ်ရှိ လှေကွင့်ရေးစခန်းတိုင်းသို့ပင် သွားပြီး ပျော်တော်ဆက်ခဲ့၏။

အလာစကာပြည်နယ်၌ စစ်ဆင်ရေးတာဝန်ခံမှာ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘီ-ဘပ် ကမှာဖြစ်၍၊ တစ်နေ့၌ ဘပ်ကမှာသည် အလွန်ထူးခြားသော ကြေးနန်းတစ်စောင် ရလိုက်သည်။ ကြေးနန်းထဲမှာ သတင်းပို့ထားသည်က-

'ကျွန်တော်တို့ ဆိုမယ်၊ ကမယ်။ ပြဇာတ်တွေ ကမယ်။ ဒင်နာဝတ်စုံတွေ ဝတ်ပြီး လာခဲ့မယ်။ ခင်ဗျားတို့နှင့်အတူ ပျော်ကြရအောင်ပါ'

အောက်ကမှ 'ဘော့ဟုပ်' လို့ လက်မှတ်ထိုးထားသည်။

အလာစကာတစ်ခွင်ပြုစင်အောင် ခက်ခဲပင်ပန်းစွာသွားခဲ့ပြီး ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာများရှိ ရဲဘော်တွေကို အပန်းတော်ပြေစေခဲ့၏။

သူသည် အလူးရှင်းကျွန်းများရှိ သွပ်မိုးရုံကလေးများနှင့် ဖြစ်ကတတ် ဆန်းဆောက်ထားသော တံစုတ်ကလေးထဲက ဘယ်တုန်းကမျှ ခွင့်ပြန်၍မရခဲ့သူများ

ဆီသို့ပင် အရောက်သွားခဲ့၍ တဟားဟားတဟီးဟီးဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ခွင် တစ်ပြင်ပွက်လောရိုက်သွားအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ဘော့ဟုပ်ကို 'အမေရိကန်လူရွှင်တော်'ဟု အများကသတ်မှတ်ခဲ့ကြသော် လည်း၊ အမှန်မှာ သူသည် အင်္ဂလိပ်စစ်စစ် ဖြစ်၏။

သူ့မိဘများက သူ ဒုတိယအံသွား မပေါက်ခင်ကပင် ကလိမ်လန်းသို့ ပြောင်းလာကြ၏။ ထိုအချိန်၌ သူ့အသက် ၇ နှစ်နီးပါးသာ ရှိပြီး၊ ဇာတ်ခုံပေါ်တက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါပြီ။

သူတို့ရပ်ကွက်ထဲမှ ဘုရားကျောင်းက စထရော်ဘယ်ရီပွဲတော်ကျင်းပခဲ့စဉ် 'လက်စ်လီ' ဟု အမည်တွင်သော 'ဘော့' ကလေးသည် ကဗျာတစ်ပုဒ် ထရွတ်ခဲ့ ၏။ သူက ပထစာကြောင်းတွေ၊ ကပေါက်ကချာစာလုံးပေါင်းတွေ၊ အမှားမှား အယွင်းယွင်းနှင့် ပွဲကြည့်ပရိသတ်တွေကို နားမချမ်းသာရာရောက်စေခဲ့သည်။ သူ့အသက်အရွယ်မျိုး တခြားကလေးတွေသာဆို စင်ပေါ်က ရှက်ရှက်ကြောက် ကြောက်နှင့် ဆင်းပြေးတာ ကြာလှပြီပေါ့။

သို့ပေမယ့် ဘော့က ဖြတ်ထိုးဉာဏ်သုံး၍ လက်ခါခါ ခြေခါခါနှင့် မြူးတူး ခုန်ပေါက်၍ က၊ပြလိုက်ပြီးမှ သူ့ဘဝတစ်သက်တာ၌ လူတွေကို အုမြူးပျော်ရွှင် အောင်လုပ်နိုင်သော အဆန်းတကြယ် ခြေထိုးအကတစ်မျိုးကို သူ့အပိုင်ရှာတွေ့ လိုက်သည်ဟု ဆိုရသည်။

နောက် ၁၂ နှစ်ကြာသည့်တိုင်အောင် ဇာတ်ခုံ၏အရသာက သူ့ကို ညှို့ဆွဲနေခဲ့ သည်မှာ အလုပ်လုပ်ရင်းကပင် တသသမမေ့နိုင်အောင် ဖြစ်ပါသည်။

ဘော့ခမျာ တရွရွထိုးနေသည့်ပိုးကို အရိုန်သတ်၍ အင်ဂျင်စက်ဂိုထောင် တစ်လုံးမှာ အလုပ် ဝင်လုပ်ခဲ့ရ၏။ ရွယ်တူလူငယ်တွေကိုစုပြီး ၄ ယောက်သံပြိုင် အဖွဲ့ကလေးဖွဲ့ကာ အသံမမ်းမှတ်တမ်းစက်ထဲသို့ ညတိုင်း သံစဉ်တေးတွေ ဆိုသွင်း ခြင်းဖြင့် ပျော်မွေ့နေခဲ့ကြ၏။ သူတို့ဘဝက အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိတော့ ချမ်းမြေ့ သာယာခဲ့သည် ဆိုရမည်။

တစ်မနက်ကျတော့ သူဌေးက သူ့ရုံးခန်းထဲဝင်လာပြီး မှတ်တမ်းတင်စက် ကို ဖွင့်လိုက်ရာမှာ-

'ဒီည မြို့ဟောင်းကလေး အပူပွားရလိမ့်မည်' ဆိုသည့် နှုတ်ဆက်တေးသံ က ဆီးကြိုလိုက်သည်။

အသံဖမ်းစက်က ထွက်ခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ထိုညက မြို့ဟောင်းကလေးထဲ မှာ အပူတွေပွားခဲ့ရသလို၊ လက်စလီတောင်းနက်စ် ဟုပ်လည်း အလုပ်က ထွက်ခဲ့ရ တော့၏။

'ပြီးတာတွေ ပြီးပါစေတော့။ သူ ဝဋ်ကျွတ်သွားပြီပေါ့' ဆိုသောအတွေး နှင့်အတူ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်ဖောက် ကိုယ့်စိတ်ကြိုက်လျှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး ဇာတ်ခုံပေါ်သို့ ခြေဦးလှည့်လိုက်သည်။ သူ့တာဝန်က တွဲဖက်တစ်ယောက်နှင့် သီချင်းဆိုရ က၊ရဖြင့် အသုံးတော်ခံရ၏။

ထိုနှစ်တွေအတွင်း မြေပဲကြော်နှင့် မုန့်ပေါင်းတွေသာ မိစားပြီး သူ့ခမျာ အသက်ဆက်ခဲ့ရလင့်ကစား၊ သူကတော့ ယနေ့တိုင်အောင် နတ်ပြည်ရောက်၍ နတ်ဩဇာတွေ စားခဲ့ရသည်ဟု ထင်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ကံထလို့ ဟန်ကျချင်ပြီ ဆိုတော့လည်း စိုင်ကော်လို့ ရွှေဘုံပေါ်ရောက်ရသည့်ကိန်း ကြုံရစေပြီ။

သူ က၊ပြနေသော အသေးစားဇာတ်ရုံကလေးက မန်နေဂျာသည် တစ်ခါ ထွင် ကန့်လန့်ကာရှေ့ထွက်ပြီး လာမည့်အပတ်တွင် ပြဇာတ်အသစ်တစ်ပုဒ် တင်ဆက်မည့်အကြောင်း သူ့ကို ထွက်ကြေညာခိုင်း၏။

ဘော့လည်း ပွဲကြည့်ပရိသတ်အား "လေးစားရပါသော ရွှေပွဲလာများ ခင်ဗျာ။ ဇာတ်ဆရာက ရှေ့အပတ်မှာ ဇာတ်အသစ်တင်ဆက် က၊ပြမယ်ဆိုတာ အသိပေး ကြေညာလိုပါတယ်တဲ့။ အဲဒီ ဇာတ်မှာမည်ကတော့"

ပရိသတ်တွေက သူ့ကို စကားဆုံးအောင် ပြောခွင့်မပေး။ တဦးဦး လေချွန်သံ တွေ ရုံကွဲမတတ်ည့်သွားအောင် ဩဘာပေးခဲ့ကြသဖြင့် ပြောင်ချော်ချော်အမူအရာ နှင့် ဗလွတ်ရွတ်တော့ ၁၀ မိနစ်လောက် လုပ်ပြခဲ့ရသေးသည်။ ပရိသတ်တွေ ငြိမ်သွားသည့်အဆုံးမှ သူက မနို့တရိုဟန်ဖြင့် တာတာလုပ်ပြီး ကားလိပ်နောက် ပြန်ဝင်ပြေးခဲ့သည်။ သည်မှာပင် မန်နေဂျာလုပ်သူက -

"ဘော့။ မင်းကွာ ပါရမီဇာတ်ခုံရှိသားနှင့် ဆိုလား က၊လား အလကား အချိန်ဖြုန်းနေတာပဲ။ မင်းက တစ်ကိုယ်တော် ဟာသမင်းသားပုံစံနှင့်မှ ကိုက်တာ ကွ" ဟု အကဲဖြတ်ခိုင် လုပ်လိုက်သည်။

ဘော့ကလည်း အခွင့်ကောင်းကိုအရယူ၍ တတ်သမျှမှတ်သမျှ ပညာစွမ်း ကလေးတွေထုတ်ပြရင်းက အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ရပါလေတော့၏။

ယခုဆိုလျှင် ၁ နှစ်ကို ပေါင် ၈ သောင်းလောက် ရနေခဲ့သလို ဟောလီး ဝုဒ်ပြင်ပအရပ်ထဲမှာလည်း ဝင်ငွေစံချိန်နှင့် အောင်မြင်မှုကို ဘယ်လိုဆက်ထိန်းရ မယ်ဆိုတာ သူ နားလည်ကြောင်းလည်း ပြောနေကြ၏။

လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်က ဟောလီးဝုဒ်ရှိ ငွေရင်းမြှုပ်နှံရေး ပွဲစားတစ် ယောက်က ဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌကြီးတစ်ဦးနှင့် သွားတွေ့ရာမှ ထိုဘဏ်တွင် ဘော့ဟုပ်သည် ငွေအများဆုံးအပ်ထားသူဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ရ၏။

"ဒါဆိုရင် ကျွန်တော်ကို ဟုပ်နှင့်တွဲလုပ်ဖို့ ထောက်ခံပေးပါလားဗျာ။ သူ့ရဲ့လုပ်ငန်းမန်နေဂျာအဖြစ် သူ့ကို အဖိုးတန်အကျိုးရှိမယ့် အကြံဉာဏ်တွေ ကျွန်တော်ပေးနိုင်ပါတယ်"

ပွဲစားက တောင်းပန်သည်။ ဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌကြီးကလည်း

"အို- ဒီလိုလား။ ကျုပ်လည်း ဘော့ဟုပ်ကို ချောင်းနေတာ ၃ နှစ်ကြီး များတောင် ကြာပြီဗျ။ ခင်ဗျားရှိသမျှပိုက်ဆံတွေ သူက နှိုက်ထုတ်မသွားရင်ပဲ ကံကောင်း"

ဟုပ်ဆိုသည့် နှာခေါင်းပြားပြားနှင့် ကိုလူပါးကလေးအဖို့ တစ်သက်မှာ တစ်ခါသာ ဧရာမလာဘ်လုံးကြီးတစ်လုံးနှင့် လွဲခဲ့ဖူး၏။

ဒါကတော့ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်က သူ့ကို ရေဒီယိုလောကထဲဝင်ဖို့ ကမ်းလှမ်း ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဘော့ဟုပ်က နှာခေါင်းခွံပြီး

"ဝမ်းနည်းပါရဲ့ဗျာ။ ကျွန်တော် အချိန်မဖြုန်းနိုင်လို့ပါ။ ပြီးတော့ ရေဒီယို ဆိုတာက တောကြီးအုံကြားနေရာအနှံ့အပြားကို ဘယ်တော့မျှ ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး ဗျ" ဟု ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

နောက် ၅ နှစ်လောက်အကြာ ရေဒီယိုခေတ် ထလာသည့်အခါ ဘော
ဒုတိယအကြိမ်အခွင့်အရေး ရခဲ့ပြန်သည်။

သည်တစ်ကြိမ်တော့ သူက လေလှိုင်းသံတွေကြားမှ အသံကောင်းဟစ်ဖို့
တစ်အား စိတ်ထက်သန်နေခဲ့သလို၊ ဇာတ်ညွှန်းတွေကို ညလုံးပေါက်ထိုင်ရေးနေခဲ့
သော ဟူ၏။ သို့သော် အသံလွှင့်ရုံရောက်သောအခါ သူ့ရှေ့မှာ ပရိသတ်တစ်
ယောက်မျှ မရှိတာတွေ့ရပြီး၊ သူ့လေသံအတိုင်း ပြောရလျှင် -

‘ထိုင်ခုံတစ်လုံးလွတ်နေလို့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို စင်မြင့်ပေါ်က ဘယ်လိုမျှ
ခံစားလို့ မရသလို’ ကြုံနေရသည်။

နောက်တစ်ခန်း၌ ချာလီမက်ကာသီနှင့် အက်ဂါဘာဂျင်းတို့က အသံလွှင့်
နေဆဲ။ လူတွေ ဝိုင်းအုံကျပ်ခဲနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။

သို့ဖြင့် ဘော့ပ်က အသံလွှင့်ရုံအစောင့်တစ်ယောက်ကို လာဘ်ထိုးပြီး
ဘာဂျင်စ် စတူဒီယိုခန်းမှ သူ့အခန်းသို့ ကတ္တီပါစအချို့နှင့် ကြီးတန်းပေးလိုက်
ကာ လူအုပ်တွေ တစ်သီကြီးထွက်လာသောအခါ လှမ်းအော်လိုက်သည်။

“ဒီဘက်ကြာ၊ ဒီဘက်ကြာ။ ထွက်ပေါက်ကို ဒီကကြာ”

တအံ့တဩလူအုပ်ကြီးက သူ့စတူဒီယိုခန်းထဲသို့ တစ်ဖြုတ်တစ်ကြီး တိုးဝင်
ရောက်လာကြရာ ဘော့ဟုပ်လည်း သူ မလိမ့်တပတ်ကျုံးသွင်းထားသော ပရိသတ်
ကြီးရှေ့မှောက်တွင် ရေဒီယိုမှ ပထမဆုံး အသံလွှင့်ဖြေဖျော်နိုင်ခဲ့တော့၏။

ဘော့ဟုပ်သည် နေ့စဉ်ဘဝတွင် ကိုယ်စွမ်းညာဏ်စွမ်းရှိသလောက် အားနှင့်
ဗာန်နှင့် ဇယ်ဆက်သလို မနားတမ်းလှုပ်ရှားနေတတ်ပြီး၊ ထိုင်နားနေရာမှာကို စက်
ဆုပ်သူဖြစ်၏။

သူသည် အလုပ်ပေါင်း အလွန်အလွန်မြောက်မြားစွာကို တစ်ပြိုင်နက်အတွင်း
လုပ်နေခဲ့သလို၊ တစ်ခါက တစ်ယောက်က သူ့ကို

“ပျာယီးပျာယာနှင့် အလျင်လိုနေတဲ့လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပီပြင်တဲ့ ပုံတူပါပဲ
ဗျာ” ဟု ဖော်ညွှန်းခဲ့ဖူး၏။

တစ်ခန်းလုံးအနှံ့ ဟိုလျှောက်ဒီလျှောက်လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းက သူ စကားပြော
နိုင်ရန်၊ အထူးစိတ်ထားသေး၏။

သူ့အဖို့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် အချိန်ယူဖတ်ခဲ့လှသည်။
သို့သော်လည်း ရုပ်ပြကာတွန်းစာအုပ်ပါးကလေးတွေကိုတော့ စွဲစွဲမက်မက် ဖတ်ရှု
လေ့ ရှိ၏။

သူ အာဝဇွန်းရွှင်ရွှင် အမြှုပ်တစ်စိထွက်လောက်အောင် ပေါက်ကရလေးဆယ်
လျှောက်ပြောနိုင်ခြင်းမှာ သူ ချွေးနှင့်ရင်း၍ အပတ်တကုတ်ကြီးစားရှာဖွေစုဆောင်း
ထားခဲ့မှု၏ ရလဒ် ဖြစ်၏။

သူ့အတွက် အမြတ်တနိုး တန်ဖိုးအထားဆုံးအရာမှာ သူ့အိမ်ခန်းနှင့် တစ်
ဆက်တည်းဆက်သွယ်ထားပြီး တံခါးအခိုင်အခံနှင့် သော့ပိတ်ထားသောအခန်း
ထဲက ရယ်စရာဟာသဖိုင်တွဲကြီးများ ပါပေတည်း။ ထို့ကြောင့်လည်း ထိုအခန်း
သော့ကို သူမှတစ်ပါး တခြားဘယ်သူမျှ မကိုင်ရ။

သည်အပြင် စကားလုံးကောင်းကောင်းရှာတတ်သော စာရေးဆရာ ၆
ယောက်ကလည်း ၁ နှစ်ပတ်လုံး ဦးနှောက်တွေဖျစ်ညစ်သုံး၍ သူ့အတွက် ဟာသ
ပြက်လုံးတွေ၊ ဇာတ်လမ်းတွေ ထုတ်ပေးကြရ၏။ ကျောက်မျက်ရတနာ ကုန်သည်
ကြီးလက်သို့ သွေးပြီးသားစိန်တုံးတွေ ပေးအပ်သလို၊ သူတို့၏ အမြတ်တနိုးကျွမ်း
ကျင်မှုများဖြင့် စကားလုံးအသစ်အဆန်းတွေ တီထွင်၊ စကားအဟောင်းတွေကို
အရောင်တင်၊ စကားပရိယာယ်အသွယ်သွယ်ကို တန်ဆာဆင်ပေးခဲ့ကြရသည်။

သူ၏ ဟာသပြက်လုံးစကားတွေကို သန်း ၁၃၀ သောလူတွေက မက်မက်
မောမော တမ်းတသဘောကနူးခဲ့ကြလင့်ကစား၊ အမာခံပရိသတ်များအဖြစ် သူ့ဇနီး
သည် ဒိုလာရက်စ်တစ်ယောက်ကိုတော့ တစ်ကွက် ချန်ထားရအံ့သည်။

သူမ အထင်က သူသည် ပိတ်ကားပေါ်၌ ရယ်စရာကောင်းချင် ကောင်း
မည်။ ရေဒီယိုထဲက သူ့အသံလွှင့်စဉ် သူမ ကြိုက်ချင်ကြိုက်မည်။ ဒါပေမယ့်
အိမ်မှာတော့ ခိုးခိုးခစ်ခစ် ရယ်သံကလေးတစ်ချက် ထွက်အောင်တောင် တစ်ခါမျှ
လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိခဲ့ ဟုဆိုခဲ့၏။

“ကျွန်မနှင့် သူ့ကြားမှာ ဘာ ဘယ်လိုကို အဆင်မပြေမှန်း မသိပါဘူးလေ။
အဲ-တကယ်လို့ ဘော့တစ်ယောက် အိမ်မှာ နောက်လားပြောင်လားလုပ်ပြန်ရင်
လည်း ကြက်ဥအုတ်အတိုင်းပဲ။ ဖွတ်ခနဲတောင် အသံမမြည်လိုက်ရပါဘူး”

မစ္စဟုပ်က ဖွင့်ဟခွဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နာမည်ကျော် သရုပ်ဆောင်ပညာရှင်များလိုပင် ဟုပ်သည်လည်း အယူသီးပါသည်။

ပါရာမောင့် ရုပ်ရှင်စတူဒီယိုကြီးမှ သူ့အတွက် အဝတ်လဲအနားယူခန်း အသစ်ဆောက်ဖို့ စီစဉ်ပေးစဉ်က သူ ပထမဆုံး ရုပ်ရှင်စရိုက်ရာမှာ သုံးခဲ့သည့် အခန်းဟောင်းကလေးကို မစွန့်နိုင်ကြောင်းဖြင့် ငြင်းဆန်ခဲ့ဖူး၏။ တကယ်တော့ ထိုအခန်းကလေးမှာ ကျဉ်းကျဉ်းကြွတ်ကြွတ် လှောင်ပိတ်နေသည့် ဗီရိုသာသာ အခန်းကလေး ဖြစ်ပါသည်။

ခုတော့ ပါရာမောင့်သည် ထို သားရဲတွင်းပေါက်စကလေးကို၌ အခန်း ကျယ်ကြီးတွေ ဝန်းရံဆောက်လုပ်ပေးခဲ့သဖြင့် ဘော့ဟုပ်သည် သူ ကြည့်နေကျ မှန်ကြီးရှေ့၌ ဘယ်ဂြိုဟ်ဆိုးကြမ္မာဆိုးနှင့် မကောင်းဆိုးဝါးတွေမျှ လာရောက်နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိဘဲ မိတ်ကပ် လိမ်းနေနိုင်ပါပြီ။

ဟုပ်က သူ တစ်နေ့နေ့တော့ ဟောလီးဝုဒ်ကချီးမြှင့်သည့် ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု အော်စကာဆုတစ်ဆု ရလိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ခဲ့၏။

သူက ထိုအရပ်ကလေးများကို 'အေးခဲနေသော မိစ္ဆာကောင်လေးများ' ဟု ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အော်စကာ ရရ၊ မရ ဘော့ဟုပ်ကတော့ ရှေ့တန်း ရဲဘော်များ၏အသည်းနှလုံးထဲက ဦးစားပေးနေရာတွင် သရဖူဆု အပိုင်ဆောင်းထားနိုင်လိုက်သလို၊ အိမ်ထဲမှ လူပေါင်းအသင်္ချေ၏ပျော်ရွှင်မှုကိုလည်း နာရီပေါင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ကျူးယူသိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ထင်သည်။ ဒါသည်ပင်

“ကျွန်တော့်ဘဝမှာ အလေးနက်အထားဆုံး တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ရယ်မောခြင်းပါပဲ” ဟု ပြောခဲ့သူ လူငယ်တစ်ယောက်အတွက် အကောင်းဆုံး၊ အလှပဆုံးလုပ်ရပ်ပဲ ဆိုရတော့မည် ဟူ၍။

ကပ္ပတိန် ဒက်ဒီ ရစ်ကင်ဘက်ကာ Captain Eddie Rickenbacker

ကမ္ဘာစစ်ကြီး ၂ ခု၏ သူ့ရဲကောင်းတစ်ယောက်။
တစ်ချိန်ကတော့

'မင်္ဂလာ နံနက်ပါ' ဟု နူးတိဆက်ရမှာကိုပင်
တရားလွန်ရွက်ခဲ့သူ

ပဲဖြစ်မနေစွဲကြောင့် ထိပ်တန်းရောက်လာသော သူ့ဘဝ။
'အချိန်မီ မဟန်တားပါက ကမ္ဘာစစ်ကြီး ထပ်ဖြစ်၍

သွေးချောင်းစီးလိမ့်ဦးမည်' ဟု နိမိတ်ဖတ်ခဲ့သော

□ အရှေ့ပိုင်းလေကြောင်းကုမ္ပဏီ၏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အထွေထွေမန်နေဂျာချုပ် ဖြစ်သူ ကပ္ပတိန် ဒက်ဒီ ဘက်ကာ၏ဘဝသည် တထိတ်ထိတ်ရင်ဖိုစရာ ဇာတ်ကြမ်းများနှင့်၊ ကြက်သီးထံဖွယ်စွန့်စားခန်းများနှင့် ပြည့်နှက်နေပါ၏။

အမေရိက၏ နာမည်အကြီးဆုံး ပြိုင်ကားမောင်းသမားတစ်ဦးအဖြစ် ဒက်ဒီ ရစ်ကင်ဘက်ကာသည် ကားပြိုင်ပွဲများတွင် ဖင်ပြန်ခေါင်းပြန် ကား ၃-၄ ပတ် ကျွမ်းပစ်ပြီး သေမင်းနှင့်ရင်ဆိုင်ကစားခဲ့ရသလို၊ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ကောင်းကင်တိုက်ပွဲများတွင်လည်း သေပေါက်သေဝသို့ အကြိမ်ကြိမ်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် လေယာဉ်ပျက်ကျမှုတစ်ခု၌ သူ ဇီဝိန်ကြွေလုနီးပါး ကြုံခဲ့ရ၏။ ရက်သတ္တပတ်ပေါင်းများစွာ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့နေလောက်အောင် ဒဏ်ရာတွေ

အပြင်းအထန်ရခဲ့သည့်ကြားမှ သူနှင့် သူ့အဖော်တွေကို ကယ်တင်ရန်လာသည့် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်သားများကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ညွှန်ကြားနေပါသေး၏။

၁၉၄၂ ခုနှစ်အတွင်းက ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်း သူ့လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး ၃ ပတ်မျှကြာအောင် အဖော် ၆ ယောက်နှင့်အတူ ရာဘာဖောင်ကလေးပေါ်တွင် မျောချင်ရာမျောပြီး ပျောက်ဆုံးနေခဲ့ရာမှ အစာငတ်ရေငတ် အကာအကွယ်မဲ့ ဘဝဖြင့် သေလုနီးနီး ဖြစ်ခဲ့ရသေးသည်ကို ခင်ဗျား မှတ်မိပါလိမ့်ဦးမည်။ ထိုဖြစ်ရပ် ၏ ထူးထွေဆန်းကြယ်သောအပိုင်းက ဒီလိုပါ။

သူ့ကို ကျွန်တော် အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့တုန်းက အင်ဒီ ရစ်ကင်ဘက်ကာက ဖွင့်ဟခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်မျှ သေရမှာကြောက်ပုံ မရကြပါဘူး။ ကျွန်တော် နားလည်မိသလောက်တော့ ကျွန်တော်ဟာ သေမင်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် အကြိမ်ကြိမ်ဆုံဖူးခဲ့တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ တကယ့်ကို နှစ်သက် ပီတိဖြစ်စရာကောင်းလှတဲ့ အတွေ့အကြုံပါပဲ။ လှပတဲ့ဂီတသံတွေကို ကြားလာတယ် လို့ ခင်ဗျား ထင်ရမယ်။ ပြီးတော့ အရာခပ်သိမ်းဟာ တောက်ပကြည်လင်နေတယ်၊ သာယာနေတယ်၊ ဆိတ်ငြိမ်နေတယ်။ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှု မရှိ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိဘဲနှင့် ပကတိ ‘အေးချမ်းလှပနေတယ်။ သေခြင်းတရားနှင့် နီးကပ်လာတဲ့အခါ ခင်ဗျားကြုံတွေ့ခဲ့သမျှထဲမှာ သက်သက်သာသာအရှိဆုံးနှင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စရာ အကောင်းဆုံး အတွေ့အကြုံတစ်ခုအဖြစ် ခင်ဗျားတွေ့ရှိရပါလိမ့်မယ်” တဲ့။

ယနေ့အဖို့ အင်ဒီ ရစ်ကင်ဘက်ကာသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရဲရင့်ဆုံးနှင့် သတ္တိအကောင်းဆုံးလူတွေထဲမှာ တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်လင့်ကစား၊ ငယ်ရွယ် စဉ်ကာလ ကလေးဘဝတုန်းကမူ အင်မတန်ရှက်တတ်ရွံ့တတ်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို မယုံမရဲ မလုံမလဲဖြစ်နေတတ်သူပါ။ ဘယ်အထိများ အရှက်အကြောက်ကြီးလိုက် ပါသလဲဆိုလျှင် အိမ်နီးချင်းတွေကို ‘မင်္ဂလာနံနက်ပါ’ ဟု နှုတ်ဆက်ရမှာစိုးသဖြင့် လမ်းဖြတ်ကူးတာတောင် လူမတွေ့အောင် သေပြေးရှင်ပြေးရှောင်ပြေးနေကျ ဖြစ်ပါသည်တဲ့။

သူ့ဘဝမှာ ‘အောင်မြင်မှုနှင့် ပျော်ရွှင်မှုရလိုပါက ရှက်ကြောက်မှုကို အနိုင် တိုက်ရမည်’ ဟု သဘောပေါက်ခဲ့သည့်နောက်မှ ဘာမဆို ရဲရဲတင်းတင်းလုပ်ဆောင် ရန် ဇွတ်မှိတ်ကြိုးစားခဲ့တော့၏။

သူက ရပ်ကွက်အသင်းအဖွဲ့များသို့ ဝင်သည်။ အသင်းအဖွဲ့ကိစ္စများကို အားတက်သရောဆောင်ရွက်သည်။ အကြံကောင်းဉာဏ်ကောင်းတွေ အများကြီး ပေးသည်။

သည်လိုနှင့် မကြာမီ သူလည်း ရှေ့တန်းခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာ ရသည်။ ထိုမှနောက်တော့ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာအဖြစ်ဆိုးနှင့် မမျှော်လင့်ဘဲ ဝင်တိုးမိတော့၏။

သူ့အဖေက တံတားဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်တွင် မတော်တဆဖြင့် ရုတ် တရက်သေဆုံးသွားခြင်းပင် ဖြစ်၏။ အင်ဒီ ရစ်ကင် ဂ်ကာလေးခမျာ ချက်ချင်း ကျောင်းထွက်လိုက်ရပြီး၊ မိသားစု ၇ ယောက်၏ဝမ်းရေးကို ရှာဖွေပေးရသည့် အိမ်ထောင်ဦးစီးဘဝ ရောက်ခဲ့ရပါပြီ။

ပွဲဦးထွက်ထွက်ချင်း ဖန်ချက်စက်ရုံတစ်ခု၌ ညိုဝှမ်းအလုပ်သမား ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ လုပ်ခက တစ်ည တစ်နာရီ ၂ ပဲနီခွဲနှုန်းသာ ရခဲ့သည်။

ညစဉ် စက်ရုံသို့ ၇ မိုင် လမ်းလျှောက်ရ၍၊ မနက် အိမ်ပြန်တော့လည်း ၇ မိုင် ပြန်လျှောက်လာရသဖြင့် အသွားအပြန် တစ်နေ့ကို ၁၄ မိုင် လျှောက်ရ၏။ ထိုအတွက် ကားခ ၅ ပဲနီ သက်သာ၍ ထိုငွေကို မိခင်ကြီးလက် အပ်နိုင်ခဲ့၏။

သူသည် ဖန်ချက်စက်ရုံ၊ ပြီးနောက် ဖိနပ်စက်ရုံ၊ ဒီအပြင် စက်အရောင်းဆိုင် များတွင် ဝင်လုပ်ခဲ့ရရှာသည်။ ဒါပေမယ့် သူက ထိုအလုပ်အားလုံးကို ရွံမုန်းသည်။ ထိုအလုပ်တွေ လုပ်ရတာလည်း လွန်စွာမှ မပျော်ပိုက်။ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေခဲ့ရ ၏။

အကြောင်းမူ သူက ပန်းချီဆရာ အနုပညာသည်တစ်ဦးဖြစ်ဖို့ မျှော်မှန်းခဲ့ သောကြောင့်ပါတည်း။ ညကျောင်း၌ ပန်းချီပညာ သူ သင်၏။

ထိုမှ တစ်နေ့တာ သီချင်းမှတ်တိုင် လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်က အင်ဒီဖီဖေခင်၏ အုတ်ဂူထိပ်တွင် စိုက်ထူရန် သူ့မိခင်ထံ အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင် လာရောင်း၏။ ထိုမှတ်တိုင်ရောင်းသူ၏ အပြောက အင်ဒီ ရစ်ကင်ဘက်ကာ၏ နှလုံးခုန်သံကို

စိတ်လှုပ်ရှားမှုဖြင့် အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်စေခဲ့သည်။ ဟာ- ဒါ အခွင့်ကောင်းပဲ။ ဘုရားသခင်က ပေးလိုက်တဲ့ အခွင့်ကောင်းပဲ။

အုတ်ဂူတွေပေါ်မှာ နတ်သားနတ်သမီးကောင်းကင်တမန်ရုပ်လုံးကလေးတွေ ထုတဲ့အလုပ်ကို ဘာလို့ မရနိုင်ရမှာလဲ။ ဒါဆို စားဝတ်နေရေးလည်း ပြေလည်၊ ပန်းပုဆရာဖြစ်အောင် ပညာလည်း သင်ရ၊ ၁ ချက်ခတ် ၂ ချက်ပြတ် ကောင်းလိုက် တဲ့အလုပ်။ သို့ဖြင့် စိတ်အားထက်သန်လွန်းလှစွာဖြင့် အက်ဒီက ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သူ့ကိုအလုပ်ခန့်ရန် သွေးဆောင်ခဲ့မိတော့သည်။

သည့်နောက်တော့ အက်ဒီသည် သူ့အဖေ၏အုတ်ဂူပေါ်တွင် ယခုတိုင် စိုက် ထောင်ထားဆဲသော ကမ္ဘည်းကျောက်စာကို ထုထွင်းနိုင်ခဲ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့ရ ၏။

ထိုနှစ်ကုန်တွင်မူ အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာအဖို့ ကျောက်တုံးမှ ကျောက်မှုန် ကျောက်မွှားများက သူ့အဆုတ်ထဲဝင်ခဲ့ရာမှ အုတ်ဂူကျောက်ဆစ်ပန်းပုဆရာအလုပ် ကို စွန့်လွှတ်ရမည့်အခြေသို့ ဆိုက်ခဲ့သည်။ သူ့အမေက သူ့ကို 'တိဘီရောဂါဖြင့် သေတော့မလား' လို့ပင် စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ခဲ့ရရှာ၏။

ထိုမှနောက် ၁၄ နှစ်သားအရွယ်၌ အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာ၏ဘဝကို ပြင်ပြင်ကြီးပြောင်းပစ်လိုက်မည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုနှင့် ကြုံတွေ့လိုက်ရပြန်သည်။

တစ်မနက် လမ်းထဲသို့ စက်သံတရားဂျုံးနှင့်မောင်းဝင်လာသော (မြင်းမပါ သည့်ရထား) ဆလင်ဒါတစ်လုံးနှင့်ကားကို စတင် မြင်ဖူးလိုက်သည်။ ကားက တရားဂျုံးဂျုံး ဖွတ်ချက်ဖွတ်ချက် ၁ နာရီ ၁၀ မိုင်နှုန်းဖြင့် သူ့ရှေ့က ဖြတ်သွားခြင်း ဖြစ်၏။

“ကျွန်တော်လည်း ကားသွားရာလမ်းတစ်လျှောက် နောက်က ပြေးလိုက် သွားတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်တွေ အလွန်အလွန်ကို လှုပ်ရှားချောက်ချားသွားရ ပါတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော်ဟာ ကားတွေကို မမြင်ရင် မနေနိုင်လောက်အောင် ဖြစ် ရတဲ့အထိ စိတ်တွေ ဗလောင်ဆူခဲ့ရာက ကျွန်တော်တို့မြို့မှာ ဦးဦးဖျားဖျား ပထမဆုံး ဖွင့်ခဲ့တဲ့ကားရုံမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်ခဲ့တယ်။ သစ်သားစပါးကျိုကြီးပါဗျာ။ အဲဒီ ဝိဘီကားဂိုဒေါင်ကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့မြို့က ဝယ်ခဲ့တဲ့ ကား ၃ စီး ထားတာပါ။ ကားပိုင်ရှင်တွေမရှိတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်က ကားပေါ်တက်ပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် အမောင်းသင်တော့တာပဲလေ”

အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာသည် သူ့ဘဝဇာတ်ကြောင်းကိုပြောရင်းက ကျွန်တော့်ကို ဖွင့်ဟအသိပေးခဲ့ပါသည်။

ဟုတ်ကဲ့။ အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာတစ်ယောက် ကားရူးရူးခုံပုံမှာ သူ ကိုယ်တိုင် ကားတစ်စီးလုပ်ဖို့ ကြံခဲ့တဲ့အထိ ဖြစ်ပါ၏။ သူ့ခမျာ ကိရိယာတန်ဆာ ပလာတွေဝယ်ဖို့ မတတ်နိုင်၍ သူ့ဘာသာသူ လက်နက်ကိရိယာတွေလုပ်ပြီး အိမ် နောက်ဖေးမှာ ကိုယ်ပိုင်အလုပ်ရုံ ဆောက်ခဲ့သည်။ လအနည်းငယ်အတွင်းမှာ တကယ်ခတ်မောင်းနိုင်သော အင်ဂျင်စက်တစ်လုံးကို ဖန်တီးတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့၏။

သူတို့မြို့တွင် မော်တော်ကားစက်ရုံငယ်ကလေးတစ်ခု ဆိုင်းမဆင့်မဲ့မဆင့် လာဖွင့်လိုက်သောအခါ သူ့အတွက်လိုအပ်နေသော ကားကိုယ်ထည်ကိုအတွက် ရင်အေးသွားရသည်။ အပြီးတိုင် လက်စသတ်လိုက်နိုင်တော့သည်။

အက်ဒီရန်ကင်းဘက်ကာသည် ထိုစက်ရုံတွင် အလုပ်ဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ဦးစီး သန့်ဌာန်ခိုင်မာလိုက်ပုံကလည်း အဆိုပါစက်ရုံသို့ တနင်္ဂနွေမနက်တိုင်း ၈ လတိုင်တိုင်သွား၍ အလုပ်ရဖို့ လျှောက်ခဲ့သော ဟူ၏။ ဒါပေမယ့် သွားတိုင်းပင် ခေါင်းခါလိုက်၍ ဆန်ပြုတ် ဆုတ်ပြန်ခဲ့ရရှာ၏။

သူကလည်း ၁၄ နှစ်သားသာ ရှိသေးသည်ကိုး။ ပြီးတော့ စက်ရုံက လိုချင်တာက စက်ပြင်ဆရာ မကြွင်းနစ်။ သူ့လို ချာတိတ်ကလေးမျိုး မဟုတ်။

သူ့အဖြစ်မျိုးကြုံရသည့် ချာတိတ်အတော်များများဆို စိတ်ဓာတ်ကျသွားမှာ သေချာသည်။ သို့သော် အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာက စိတ်ဓာတ်ကျတယ်ဆိုတာ နားမလည်။ သူ့အဖို့ အလုပ်ရွှေ့ဖို့သာ စောကပ်နေ၍ တစ်ပြားမျှမလျှော့ဘဲ ကျားပိန် တွယ် တွယ်ကပ်နေခဲ့၏။

သို့ဖြင့် တစ်မနက် စက်ရုံသို့လျှောက်ဝင်သွားပြီး ဘယ်သူမျှ တစ်ခွန်းမပြော ဘဲ တံမြက်စည်းတစ်ချောင်းကောက်ကိုင်ကာ ကြမ်းပြင်ပေါ်က သံတိုသံစအမှိုက် သရိုက်တွေကို စုလှဲထုတ်တော့သည်။ ပြီး စက်ခုံတွေကို သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည်။

ပိုင်ရှင်သူဌေးကတော့ ပါးစပ်အဟောင်းသား။

အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာက

“ကျွန်တော် ဒီမှာ အလုပ်လုပ်မယ်။ ခင်ဗျား လုပ်ခ ပေးပေး၊ မပေးပေး အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး” ဟုလည်း ပြောလိုက်သေးသည်။

စင်စစ်တော့ သူ့ရည်စွန်းချက်၊ စိတ်အားထက်သန်မှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ခိုင်မာခြင်းတွေက သူ့ကို မောင်းတင်ပေးလိုက်ခြင်းသာ။ အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာအနေဖြင့် လိုချင်တာရရှိကို ခွေးဘီလူးတစ်ကောင်လို ဇွတ်အမေ့ မရရအောင်လိုက်ဟပ်ဖို့သာ သိသည်။

စက်ရုံပိုင်ရှင်လည်း သူ့ကို စက်ရုံတစ်ခွင်တွင် လက်တိုလက်တောင်းခိုင်းရန် တစ်နေ့ ၄ သို့လင်ဖြင့် အလုပ်ခန့်လိုက်တော့သည်။

တစ်နေ့နေ့လယ်ပိုင်း စက်ရုံပိုင်ရှင်လည်း ကားစက်ရုံထဲသို့ အမှတ်မထင်ရောက်လာရာမှ အံ့ဩစရာနှင့် ကျေနပ်စရာအဖြစ်တစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရ၏။

စက်ရုံအလုပ်သမားတွေ နေ့လယ်စာ စားသူစား၊ ဆေးလိပ်သောက်သူသောက်၊ ဖဲကစားသူ ကစား၊ ထွေရာ ၄ ပါး စကားဖောင်သူဖောင်နှင့် နားနေကြခိုက် အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာတစ်ယောက်တည်း ထောင့်တစ်ထောင့်တွင် ခိုလျက် စက်ပြင်နည်းစာအုပ်တစ်အုပ်ကို သံသံမဲဖတ်ရှုလေ့လာနေတာ မြင်လိုက်ရခြင်းပင် ဖြစ်၏။ စက်ရုံပိုင်ရှင်လည်း မနော့ခွေ သဘောတွေ့သွားသည်။

နောက် ၂ ပတ်အကြာမှာတော့ ၁၄ နှစ်သားချာတိတ်ကလေးကို စက်ရုံအင်ဂျင်နီယာဌာနသို့ ပို့လိုက်ပြီး၊ လခလည်း တိုးပေးလိုက်တော့သည်။

ရန်ကင်းဘက်ကာက ကျွန်တော့်ကို ပြော၏။

“ကျွန်တော် ၇ တန်းမအောင်ဘဲ ကျောင်းပြီးခဲ့ပါတယ်။ တကယ်လို့သာ ကျွန်တော်ဟာ စက်မှုအင်ဂျင်နီယာပညာကို စာပေးစာယူနှင့်မသင်ခဲ့ရင်၊ တကယ်လို့သာ ကျွန်တော်ဟာ အချိန်ပိုတွေကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်အသုံးမချဘဲနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပညာတိုးဆောင်ပေးကြိုးစားခဲ့ရင် ဘယ်တော့မျှ တစ်နေရာရာကိုရောက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။”

သူ ကားစက်ရုံအင်ဂျင်နီယာဌာနကို ရောက်ချိန်မှစ၍ သူတိုးတက်မှုကို တစ်ဟုန်ထိုး လျှင်မြန်စေခဲ့သည်။ သာမန်အလုပ်သမား၊ အလုပ်ကြပ်၊ လက်ထောက်အင်ဂျင်နီယာ၊ စစ်ဆေးရေးမှူး၊ အရောင်းစာရေး၊ ဌာနခွဲမန်နေဂျာရာထူးတွေကို ဟောခနဲဟောခနဲ ရလာသည်။

မော်တော်ကားလောက၏ ဆရာတစ်ဆူဘဝရောက်ခဲ့သော သူလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပါးရှင်း၏ လက်ခွဲဒရိုင်ဘာအဖြစ် ပြင်သစ်သို့ သင်္ဘောဖြင့်ရောက်ခဲ့၏။ ဒါပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက်၏ဒရိုင်ဘာအဖြစ် လမ်းတကာလည်မောင်းနေရသည်မှာ သူ့လို စွန့်စားချင်စိတ်တဖွားဖွားနှင့် လူတစ်ယောက်အတွက် သိပ်ပြီး နုနယ်သိမ်မွေ့လွန်းလှ၏။ သူက တုံးတိုက်တိုက် ကျားကိုက်ကိုက် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား နေရတာမျိုးမှ ကြိုက်သလို၊ သူ့လိုလားသည့်အတိုင်း ဆန္ဒပြည့်ခဲ့သည်။

လေကြောင်းအတတ်ကို ၅ ပတ်တည်းသာ သင်တန်းတက်လိုက်ပြီး၊ တောင်ပံအပ်နှင်းခံရ၍ လအနည်းငယ်အတွင်း ၂၆ ကြိမ် တိုက်ပွဲဝင် ၂၆ ကြိမ်စလုံး အောင်ပွဲခံနိုင်ခြင်းဖြင့် ထူးချွန်မှုတံခွန် စိုက်ခဲ့သည်။

စစ်သူရဲကောင်းများမှတ်တမ်းတွင် သူ့နာမည်ကို ထိပ်ဆုံးတန်းက ကမ္ဘည်းတင်နိုင်လိုက်သည်။

စစ်ကြီးပြီးလို့ နယူးယောက်သို့ ခြေချမိသည်နှင့် မော်တော်ကားစက်ရုံမှ သူ့ကိုဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် ဧရာမထမင်းစားပွဲကြီး ခြံမိခြံမိသံသံကျင်းပပေးခဲ့၏။

သူ့ဇာတိဌာနေ အိုဟိုင်းယိုပြည်နယ် ကိုလမ်ဘတ်စ်မြို့ကလေးကလည်း စုပေါင်းရန်ပုံငွေဖြင့် တင့်တောင့်တင့်တယ်အိမ်ကြီးတစ်လုံးကို ဆောက်ပေးခဲ့ကြသည်။

ပြီးတော့ လော့စ်အိန်ဂျလီးစ်သို့အရောက်တွင် လေယာဉ်ပျံသင်္ဘော ခမ်းနားလှပစွာအလှဆင်ထားသော ကားတစ်စီးနှင့်တင်ဆောင်၍ သူသွားရာ လမ်းတစ်လျှောက်ရှိ သန်းဝက်မကသောလူထု၏ စိတ်တက်ကြွလှုပ်ရှားစွာ နှုတ်ဆက်ဟစ်အော် ဆုတောင်းကြွေးကြော်ရင်း သောင်းသောင်းဖျူဖျူလှေဖြူကြိုဆိုခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

အက်ဒီ ရန်ကင်းဘက်ကာက ‘ထူးထူးခြားခြားနှင့် အံ့ဩစရာ အကောင်းဆုံးမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ ဟားမင်းဝိုးအာရင်းနှင့် ဆုံတွေ့ခဲ့ရခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း’ ကျွန်တော့်ကို ပြောပြလိုက်ပါ၏။

အက်ဒီရန်ကင်းဘက်ကာသည် သတို့သမီး ဇနီးအသစ်ကျပ်ချွတ်ကလေးနှင့်အတူ ဥရောပတစ်ခွင်သို့ ပျားရည်ဆမ်းခနိုး ထွက်ခဲ့သည်။ သူတို့နံ့တွဲ ဘာလင်သို့ ရောက်ရောက်ချင်းပင် ဂျာမနီက အထင်ရှားဆုံးလေသူရဲကျော် ၄ ဦးက တလေးတစားဖိတ်ကြားခဲ့ကြရ၏။

၁၉၁၈ ခုနှစ်သို့ နောက်ကြောင်းပြန်ပါမူ သူတို့လေသူရဲတွေအချင်းချင်း လေကြောင်းတိုက်ပွဲ၌ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် သူသေကိုယ်သေ အသေသတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့သူများသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ပေမယ့် အဲဒီအဖြစ်အပျက်တွေ အားလုံးက လွန်ခဲ့သော ၄ နှစ်မှာ ကျန်ခဲ့ပါပြီ။

စစ်သားဆိုတာက စစ်မြေပြင်မှာသာ ရန်သူလိုသတ်မှတ်၍ ပြင်ပတွင် မိတ်ဆွေတွေပဲ မဟုတ်ပါလား။ စစ်သားတို့သဘာဝက ရန်ငြိုးဖွဲ့အာဇာတထားတယ်လို့လည်း မရှိ။

ဒါကြောင့်လည်း ဂျာမန်လေတပ်ဗိုလ်တွေက ရစ်ကင်ဘက်ကားအား ဘာလင်ရှိ အက်ဒ်လွန်ဟိုတယ်ကြီးတွင် ချိန်းချက်တွေဆွဲပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွဲကွာနေသော မိတ်ဆွေရင်းချာတစ်ယောက်လို ဧည့်ခံပြုစုခဲ့ကြသည်။

ထိုလူစုထဲ၌ ဟာတ်လား၏လေတပ်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီး အမိန့်ပေးအုပ်ချုပ်ခဲ့သူ ဟားမင်းဂိုးအာရင်းလည်း တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ဂိုးအာရင်းက အက်ဒီရစ်ကင်ဘက်ကားကို ပြောခဲ့သည်မှာ (ဤနေရာတွင် ဂျာမနီ စစ်မှူးပြီး ၄ နှစ်အကြာကာလဖြစ်ကြောင်း သတိရစေလိုပါသည်။)

“ဂျာမနီရဲ့ အနာဂတ်တစ်ခုလုံးဟာ လေထဲမှာ ရှိပါတယ်။ ဒါနှင့်အမျှ ကျုပ်တို့ဟာ လေတပ်အင်အားနှင့် ဂျာမနီအင်ပါယာကြီးကို ပြန်လည်ထူထောင်ဖို့ ကြံရွယ်ကြိုးစားနေပါတယ်။ ကျုပ်တို့အနေဖြင့် အချက် ၃ ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်မယ်လို့ ရှေးရှုစီမံထားပါတယ်။”

ဂိုးအာရင်းက တစ်ဆက်တည်း၌

“ပထမ ဂျာမနီမှာရှိသမျှ လူငယ်တိုင်းကို လေကြောင်းပညာနှင့် လေယာဉ်မောင်းတွေ သင်ပေးမယ်။ ဒါကို ဘယ်သူမျှ ကန့်ကွက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနောက် ကျုပ်တို့စီးပွားဖြစ်ပြီးတော့ နှစ်အတော်ကလေးကြာတဲ့နောက် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေက စစ်ကို ငြီးငွေ့နေတဲ့အချိန်မှာ ကျုပ်တို့ကတော့ စစ်ရေးအသွင် လက္ခဏာဆောင်တဲ့ လေတပ်တစ်တပ်ရဲ့အခြေခံကို ဖန်တီးရမယ်။ ပထမတော့ အတူတကွပေါင်းစည်းလိုက်ပြီး အင်အားရဲ့ထွင်မယ်။ အဲဒီနောက်တော့ အင်္ဂလိပ်နှင့်ပြင်သစ်တွေ ဘာမျှကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုမရဘဲ အိပ်ပျော်နေကြတုန်းမှာ ကျုပ်တို့က အလိုက်ဖမ်းဝင်တိုက်ပြီး လာမယ့်စစ်ပွဲကြီးကို အနိုင်ယူမယ် ဆိုပါတော့။”

သည်စကားကို ဂိုးအာရင်းပြောခဲ့ချိန်မှာ ဂျာမနီသည် အားကိုးရာမဲ့အင်အားချည့်နေချိန်ဖြစ်ကြောင်း မမေ့ပါနှင့်။

ထို့အပြင် ဟာတ်လားတစ်ယောက် သူ၏ လက်တစ်ဆုပ်စာ တစ်ယူသန်အုပ်စုထဲမှာရှိနေပြီး၊ အပြင်ပတ်ဝန်းကျင်၌ နာမည်မကြီးခင် နှစ်ကာလများက စိန်ခေါ်ပြောဆိုခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါ၏။

ဂိုးအာရင်းက ဒီစကားတွေကို ဂျာမနီနိုင်ငံ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဒဏ်ကြောင့် ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေသလို၊ စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းဆိုက်ပြီး ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် အပယ်ခံဘဝဖြင့် အထီးကျန် မျက်နှာငယ်နေစဉ် ဖွင့်အန်ပြောကြားခဲ့တာလည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်အတွင်းကျတော့ အက်ဒီ ရစ်ကင်ဘက်က စကားလုံး ၇၇ လုံးပါသော သတိပေးကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့၏။

ထို ကြေညာစာအား ကြေးဝါပြားပေါ်တွင် ရေးထွင်း၍ အိမ်တိုင်း၊ ကျောင်းတိုင်းတွင် ချိတ်ဆွဲထားဖို့လည်း နှိုးဆော်ထားသည်။ ကြေညာချက်မူကား -

“ဂျာမနီနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံရှိ သွေးဆာနေသော စစ်ရူးတစ်သိုက် မျိုးပြုန်းသွားအောင် ကျွန်ုပ်တို့မဟာမိတ်တပ်များ၏ အခြေခံစစ်အင်အားကို စုစည်းထိန်းသိမ်းမထားဘဲနေလျှင်၊

“မျိုးဆက်သစ်များအနေဖြင့် ဒီမိုကရေစီ အနက်အိမ်ပွယ် အနှစ်သာရကို နားလည်အောင် ကျွန်ုပ်တို့မဟာမိတ်နိုင်ငံများက သင်ကြားမပေးလျှင်၊

“ဂျာမနီနှင့် ဂျပန်များအား လေယာဉ်တစ်စင်း၊ တင့်ကားတစ်စီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေငုပ်သင်္ဘောတစ်စင်းသော်မျှ တည်ဆောက်ခွင့်ကို မဟန့်တားခဲ့လျှင်၊

“အဆိုပါအချက်များကို လုပ်ဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပါလျှင် -

“ဂျာမနီနှင့် ဂျပန်တို့သည် လက်နက်များ ပြန်လည်တပ်ဆင်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ထပ်မံတိုက်ခိုက်ဦးမှာ သေချာသလို၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရင်သွေးတွေလည်း အာရှနှင့် ဥရောပစစ်မြေပြင်များတွင် နောက်ထပ် အသေခံကြရဦးမှာ သေချာ၏။”

**ဂျွန် ဘယ်ရီမို
John Barrymore**

တစ်နေ့ကို ပေါင် ၁၀၀၀ ရစေသော်လည်း
သူ့အချစ်တော် လင်းတုဂ်ကလေးအတွက်
အပိုက်ပုံများတွင် အစာလိုက်ရှာနေခဲ့၏။
နာမည်ကျော် ပြဇာတ်မိသားစုဝင်ဖြစ်ပါလျက်
ပန်းချီဆရာတစ်ဦးကို မက်မောခဲ့၏။
ဘရောင်းဝေးပြဇာတ်ခုံပေါ်သာမက
ဟောလီဝုဒ်ရုပ်ရှင်မြို့တော်၌သို့ပါ
မွှေစနာက်ချောက်ချားစေပြီး ကမ္ဘာကျော်ခဲ့သည်။

□ ၁၈၇၆ ခုနှစ်၏ ပူပြင်းသောနေရာသီတစ်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်လူငယ်တစ်ဦးသည်
အမေရိကန်ပြည် နယူးယောက်မြို့ရှိ ဟော့ဖ်မင် ဟောက်စ် အရက်ဆိုင်ထဲသို့
ပေါက်ချလာပြီး၊ ဝီဇကီတစ်ခွက်နှင့် ဆိုဒါကို ရေခဲမပါဘဲ မှာလိုက်၏။
ဆိုင်ထဲမှာ သောက်နေသူတွေလည်း ဒီလောက်ခြစ်ခြစ်တောက်ပူနေသည့်
အချိန်မှာ ရေခဲမပါဘဲမှာသောက်သံကို ကြားလိုက်ရခြင်းကြောင့် တအံ့တဩ
ဖြစ်သွားကြသလို၊ သူ့ပိုးဦးထုပ်၊ မျက်စိတစ်ဖက်တပ် မျက်မှန်နှင့် ဝီပြင်ထင်ရှား
သော အောက်စမိုလေသံတို့ကို သရော်ပြုံးပြုံးကြည့်သည်။
သည်အထဲမှာ ရွတ်နောက်နောက်ကောင်ကလေးတစ်ကောင်က အင်္ဂလိပ်
လူပေါ်ကြော့ကိုပြောင်လှောင်ရန် အရေးပေါ်ကော်မတီဝင်အဖြစ် သူ့ကိုယ်သူ ဆွဲစန့်
လိုက်သည်။

ပြီးတော့ မျက်လုံးတစ်ဖက်တွင် ဒေါ်လာတစ်ပြားကပ်လိုက်ကာ အမေရိကန်
လူကဲ့သို့တစ်ယောက်၏ ဟန်ပန်လေသံအပြည့်ဖြင့် မျက်နှာစိမ်းကိုယ်ပေါ်သို့
ညွတ်မိုးလျက်

“ကိုယ့်လူ- ပါစီ။ စကော့ချိုစီစကီနှင့် ဆိုဒါကို ရေခဲမထည့်ဘဲ သောက်တာ
ဟာ အင်္ဂလိပ်ထုံးစံပဲ ထင်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ ဟုတ်တယ်။”

အမှန်တော့ ပိုးဦးထုပ်ဆောင်းထားသောငန့်သည် အောက်စမိုတက္ကသိုလ်တွင်
ဘွဲ့မရခင် ကျောင်းသားဘဝဖြင့် ပညာသင်နေဆဲကပင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံလိုက်ပိတ်တန်း
အပျော်တမ်းလက်ရေ့ဘုရင် တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သူ မသိရှာ။ သည်လို
မသိလိုက်တာကိုက သနားဖို့ကောင်းသွားသည်။ သို့သော် သိခွင့်ရရေးအတွက်မူ
လှလှပပသင်ခန်းစာတစ်ရပ်နှင့် လဲလှယ်လိုက်ရ၏။

အင်္ဂလိပ်အမျိုးသားက သူ့မှန်တစ်ဖက်မျက်မှန်ကို ဂရုတစိုက် ဖြုတ်လိုက်ကာ
သူ့ပိုးဦးထုပ်ကို ခေါင်းပေါ်တွင် ခပ်တင်းတင်းကလေး ဖိချလိုက်ပြီးနောက်၊ အချို့
တကား အချို့ဆုံးလေသံဖြင့် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပင်

“ကျွန်တော် နားလည်မှုမရှိလိုက်တာဆိုရင်တော့ တောင်းပန်ပါတယ်။
ဒါပေမယ့် အင်္ဂလိပ်ထုံးစံ ဘယ်လိုရှိတယ်ဆိုတာတော့ ပြခွင့်ပြုပါနော်”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် နယူးယောက်မြို့သား၏မေးရိုးကို ပင့်လက်သီးတစ်လုံး
လျှပ်တစ်ပြက်ပစ်သွင်းလိုက်၏။ ရုတ်တရက် ဖြုန်းခနဲ ခွပ်ခနဲမို့ ငရွပ်ကလေးခမျာ
အံ့အားသင့်ချိန်တောင် မရလိုက်။

၅ မိနစ်လောက်သတိလစ်နေ၍ နာနပ်ပေးလို့ ပြန်သတိရလာတော့မှ
ငထောင်ငရွပ်ကလေး သဘောပေါက်သွားပြီး သူ့ကိုအလဲထိုးခဲ့သော အင်္ဂလိပ်
လူပေါ်ကြော့နှင့် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရင်း ဆိုင်ထဲရှိသူမျှ သောက်ဖော်သောက်ဖက်
အားလုံးအတွက် အရက်တွေ မှာပေးလိုက်သည်။

“တစ်ခွက်မျှ ရေခဲမထည့်နှင့်ဟေ့” တဲ့။

ယမကာလုလင်အပေါင်းတို့လည်း ဟေးလေးဝါးလားနှင့် တစ်အားဖြူးသွား
ကြတော့သည်။

ပိုးဦးထုပ်ဆောင်းထားပြီး လက်သီးထဲမှာ ယမ်းဘီလူးအား တန်ချိန်ထည့်
ထားသူ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသားမှာ အမေရိကန်ပြဇာတ်သမိုင်းတွင် ဂုဏ်ထူးဆောင်

ရွှေရောင်နာမည်တစ်ခုကို ထိုက်ထိုက်တန်တန်ကမ္ဘာ့ဦးထိုးနိုင်ခဲ့၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာအောင်လည်း တိုက်ကြီး ၅ တိုက်စလုံးရှိ လျှပ်စစ်မီးပြေးများပေါ်တွင် သူ့ နာမည် တဖျပ်ဖျပ်တောက်ကြွားအောင် အစွမ်းထက်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။

သူ့နာမည်ကတော့ ဘယ်ရီမိုး။ မောရစ်စ် ဘယ်ရီမိုး။ နာမည်ကျော် သရုပ်ဆောင်မင်းသား၊ မင်းသမီးများဖြစ်ကြသော အိသယ်လ်လီ ယွန်နယ်နှင့် ဌာနဘယ်ရီမိုးတို့၏ ဖခင်ပါပေတည်း။

ဘယ်ရီမိုးတို့သည် ၂၀ ရာစု၏ အကျော်တကာ အကျော်ဆုံး ပြဇာတ်ပိသားစုတွေအဖြစ် ပြိုင်စံရှားခဲ့ကြပါ၏။

သူတို့မိသားစုတစ်တွေမှာ ဘရော့ဒ်ဝေးဇာတ်ခုံတွေပေါ်မှာသာ လျှမ်းလျှမ်းတောက်ခဲ့သော စိန်ကြယ်ပွင့်တွေ မဟုတ်ပါ။ လီယွန်နယ်နှင့် ဌာန ဆိုလျှင် ဟောလိဝုဒ်ရုပ်ရှင်လောကတွင် ကမ္ဘာကျော်မင်းသား ၂ လက်အဖြစ် သရဖူဆောင်းနိုင်ခဲ့ကြသည်အထိ အောင်မြင်ခဲ့ကြသည်။

ဘယ်ရီမိုးတို့သည် သူတို့မိသားစုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်း သိဖွဲ့ထား၍ လွန်ခဲ့သော ၁၇ နှစ်က ဘရော့ဒ်ဝေးပြဇာတ်လောကတွင် လူကြိုက်များခဲ့သော 'တော်ဝင်မိသားစု' ပြဇာတ်ဖြင့် အထူးထင်ရှား အကျော်ကြားဆုံး ဖြစ်လာကြရသည်။ မယုံနိုင်လောင်အောင်ထူးဆန်းသည်ကတော့ ဘယ်ရီမိုးတို့ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေက သရုပ်ဆောင်ပြဇာတ်မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေရယ်လို့ တစ်ယောက်မျှ ဖြစ်လိုစိတ် မရှိခဲ့ကြခြင်းပင်။

ညီအစ်ကို ၂ ယောက်က ပန်းချီဆရာဘဝကို မျှော်မှန်းတမ်းတခဲ့ကြ၏။

လီယွန်နယ်သည် မနားစတမ်း တောက်လျှောက် အမှုအရာလုပ်ရခြင်းကို မနှစ်မို့ပါ။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့ဘွားအကြီး ဒေါ်ဒရူးက သူမတင်ဆက်ထုတ်လုပ်သည့် 'ပြိုင်ဖက်များ' ပြဇာတ်မှ ထုတ်ပစ်လိုက်သောအခါ ဝမ်းအသာကြီးသာသွား၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ တကယ်တမ်းလုပ်ချင်တာတွေကို လုပ်ခွင့်ရလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

သို့နှင့်အမျှ ပန်းချီဆရာဖြစ်လာပြီး ဇာတ်ခွင်နောက်ခံ ရှုခင်းကားတွေကို စိတ်တိုင်းကျ ရေးခြယ်နေခဲ့ပါတော့သည်။

လီယွန်နယ်အဖို့ ပန်းချီပညာကို ပဲရစ်ပန်းချီမြို့တော်တွင် စတုဂံဖြတ်သာ လေ့လာသင်ကြားခဲ့ရပြီး၊ ဌာနကတော့ နယူးယောက်ဂျာနယ်က အယ်ဒီတာ အာသာဘရစ်ဘိန်းထံ၌ သရုပ်ဖော်ပုံများနှင့် ကာတွန်းများ ဆွဲပေးရသည့်အလုပ်ကို ရခဲ့၏။

ထိုအထဲတွင် နာမည်ကျော်ကဗျာဆရာမကြီး အယ်လာ ဝီးလား ဝီလ်ကောက်စ်၏ 'ရင်တွင်းဝေဒနာများ' ကို အပတ်စဉ် သရုပ်ဖော်ပုံတွေရေးရသည့် အလုပ်လည်း ပါ၏။ ဌာနက ကဗျာတွေထဲမှာ ဘာတွေပဲ ရေးထားဖွဲ့ထား၊ နည်းနည်းကလေးမျှ ဂရုမထား။ သူ စိတ်ထင်ရာ ကြိုက်သလို ရေးနေကျဖြစ်၏။

ဥပမာအားဖြင့် တစ်ပတ်တော့ မစွဲဝီလ်ကောက်စ်၏ အချစ်အကြောင်း သည်းသည်းလှုပ်ဖွဲ့ဆိုထားသော တေးကဗျာတစ်ပုဒ်ကို သူက သစ်ပင်ပေါ်တွင် ကြိုးတန်းလန်း ဆွဲကြိုးချသေနေသူတစ်ယောက်၏ပုံ ရေးထည့်လိုက်သည်။ ဘာပြောကောင်းမလဲ။ ကဗျာဆရာမကြီး ဆွေဆွေခန့်ဒေါ်ပွသွားရာမှ သူ့ကဗျာကို ငေါ့တော့တော့ သရော်တော်တော်ဖျက်ဆီးပစ်သော ပန်းချီဆရာနှင့်တွေ့ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့တော့၏။

သူမ၏အိမ်သို့ ရုပ်ချောချော အပြောကောင်းကောင်း ပန်းချီဆရာငယ်ကလေးလာတွေ့သောအခါမှ သတ်လတ်ပိုင်းကဗျာဆရာမကြီးမှာ ရန်တွေ့ဖို့ မေ့သွားပြီး နှစ်ထောင်းအားရ အကျကြီးကျသွားရှာ၏။ သို့ဖြင့် လက်ဖက်ရည်သောက်ဖိတ်ခဲ့ပြီး ထိုနောက်ပိုင်းတွင်လည်း သူ့ကဗျာများကို ပန်းချီဆရာကလေး ဌာနဘယ်ရီမိုးသာ အမြဲသရုပ်ဖော်ပေးရန် အပ်နှံခဲ့ပါလေတော့သည်။

နောက် ၃ ပတ်အကြာမှာတော့ ပန်းချီဆရာကလေးကို 'အရည်အချင်းမပြည့်လို့၊ ထင်ရာစိုင်းတတ်လို့' ဟု အကြောင်းပြ၍ ဘရစ်စ်ဘိန်းက အလုပ်ထုတ်ပစ်လိုက်လေ၏။

တစ်ခါက ကျွန်တော် လီယွန်နယ်ဘယ်ရီမိုးအား သူတို့ပန်းချီပညာသင်နေစဉ် ကာလ ဘဝအခြေအနေများကို မေးကြည့်မိသည်။

'ပြတ်လားငတ်လားနှင့် ဒုက္ခမရောက်ဘူးလား' ဆိုတော့၊ သူက 'ရောက်ပါပြီလားဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့မင်ခြစ်လက်ရာတွေ မရှုခင်းတိုက်တွေကို မရောင်းရတဲ့အချိန်တွေ အများကြီးကြုံခဲ့တာပေါ့။ ပန်းချီပုံမရောင်းရတော့

ပိုက်ဆံပြတ်၊ ပိုက်ဆံပြတ်တော့ ထမင်းငတ်တာပဲ။ အမှန်မှာ ကျွန်တော်တို့က အိမ်ကို ကြေးနန်းရိုက်မှာလိုက်ရင် အချိန်မရွေး ပိုက်ဆံရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခါတစ်ရံ အဲဒီလို ကြေးနန်းရိုက်ဖို့တောင် ကြေးနန်းခ လက်ထဲမရှိဘူး။ ဂျက်နှင့် ကျွန်တော်ဟာ ၁၄ လမ်းမှာရှိတဲ့ စုတ်ချာချာ စတူဒီယိုကလေးထဲမှာ တစ်ဆောင်းလုံး ဒုက္ခခံ ကျင့်ခဲ့ကြရတာကလား။” ဟု ဖွင့်ဟလျက် တစ်ဆက်တည်း၌

“ကျွန်တော်တို့မှာ စားပွဲ-ကုလားထိုင်တွေဝယ်ဖို့ တစ်ပြားမျှ မရှိခဲ့ဘူး။ ကုတင်ဆိုတာတော့ ဝေးရော။ ဒီတော့ သံမံတလင်းပေါ်မှာပဲ အိပ်ရတယ်။ ခြံစရာ စောင်ဆိုလို့ မရှိဘူး။ ဒါနှင့် သတင်းစာစက္ကူတွေထိုးသိပ်ထားတဲ့ ကုတ်အင်္ကျီတွေပဲ ဝတ်အိပ်ရတယ်။ သိပ်ချမ်းလာပြီဆိုရင်လည်း စာအုပ်ပုံကြီးဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ထပ်တင်ပြီး အနွေးဓာတ်ကို ကြံဖန်ယူရတယ်။

“ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ဖရင့်ခံဘတ်တလာဆိုတဲ့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်လည်း တစ်ခန်းတည်း နေတယ်။ အဲ-သူ့မှာက ရွှေသွားအရှင်တစ်ချောင်း စိုက်ထားတယ်လေ။ ၃ ယောက်သား ဘိုင်ပြတ်ပြီဆိုတာနှင့် သူ့ရွှေသွားကို သွားပေါင်ကြတော့တာပဲ။ အရှေ့ပိုင်းမှာရှိတဲ့ အပေါင်ဆိုင်အားလုံး နဲ့သွားတဲ့အထိ လိုက်ပေါင်ပေမယ့် အဲဒီရွှေသွားကို ၃ သျှီလင်ထက် ပိုမပေးကြတာလည်း မှတ်မိပါသေးရဲ့” တဲ့။

တစ်နေ့ ဂျွန်ဘယ်ရီမိုးနှင့် ဘတ်တလာတို့ဆာလောင်နေကြသည်။ သူတို့ ၂ ယောက် ရွှေသွားကိုသွားပေါင်ပြီး ဝယ်စားခဲ့ကြပေမယ့် မဝခဲ့ကြဘူး။ လက်ထဲမှာတော့ ဘဏ္ဍာတော်ငွေ အသပြာ ၅ ပဲနီ ကျန်သေးသည်။ ထို ၅ ပဲနီနှင့် အပေါစားဆိုင်သွားပြီး ကိတ်မုန့်နှင့်ကော်ဖီတစ်ခွက် မှာလိုက်ချိန်အထိ ဂျွန်က ဆိုင်အပြင်မှ စောင့်နေသည်။

ထို့နောက် ဘယ်ရီမိုးက နောက်က ကျား ၃ ကောင်လိုက်သလို အရေးတကြီးဒရောသောပါး ဆိုင်ထဲပြေးဝင်လာပြီး ဘတ်တလာအား နားဝကပ်၍ တီးတိုးပြောလိုက်ရာမှ ဘတ်တလာလည်း ထ၊ ခုန်ပြီး အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ငိုလျက်

“အို- ဘုရားသခင်။ မဟုတ်ဘူး။ ဒါ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အမယ်လေး- အဖြစ်ဆိုးလိုက်လေခြင်း အမေရဲ့”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် နောက်က ကျား ၁၀ ကောင်လိုက်သည့် နှုန်းဖြင့် စားသောက်ခန်းထဲမှ မာရသွန်လစ်ပြေးတော့သည်။ ဂျက်လည်း စားပွဲတွင် အကျ

အနထိုင်၍ အားရပါးရ ထိုင်လွေးရတော့၏။

လီယွန်နယ်နှင့် ဂျက်ဘယ်ရီမိုးတို့ခမျာ ထိုအိမ်နိမ့်စံဘာဝတွင် အအေးဒဏ်၊ အငတ်ဒဏ်တွေ အကြိတ်ခံရလင့်ကစား၊ သူတို့၏ အိပ်မက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခွင့် ရနေသည့်အတွက် ပျင်းတောင်ပျင်းသေး သီချင်းတအေးအေးနှင့် နေခဲ့ကြသည် ဆို၏။

လီယွန်နယ်သည် ထိုနေ့ရက်များကို ပြန်လည်လွမ်းဆွတ် သတိရနေခဲ့ပါလေပြီ။

မကြာမီကပင် သူသည် သူ့ညီငယ်ဂျွန်အား တမ်းတအောက်မှေသောအားဖြင့် ငယ်ရွယ်နုပျိုစဉ်ကနေ့ရက်များကို အမှတ်တရအနေဖြင့် သံစုံတီးဝိုင်းအဖွဲ့ကြီး တစ်ခုတွင် တေးသံစဉ်တွေ ရေးပေးခဲ့၏။

ထိုသံစဉ်တေးများကို ဂီတမျိုး ယူဂျင်းအော်မန်ဒီ၏ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ဖီလာဒီဖဲယား ဆင်ပိုနီ အော်ခက်စထရာ တီးဝိုင်းအဖွဲ့ကြီးမှ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

တေးသွားများက ခြေသလုံးအိမ်တိုင်သမား ဂျစ်ပစ်လူမျိုးများ၏ မြူးကြွချိုလွင်သောတေးသံများ၊ သူတို့ ဘယ်ရီမိုးညီနောင် ဘာဝတိုက်ပွဲရင်ဆိုင် စွန့်စားခဲ့ချိန်တုန်းက အဆုံးမဲ့ပျော်စရာအဖြစ်တင်စားခဲ့သော အပေါစားအရက်ဆိုင်၊ အစားအသောက်ဆိုင်များက နားထောင်မပြီးခဲ့သော ကျေးလက်တေးသွားများဖြင့် မြိုင်ဆိုင်လှပလျက် ပျော်မြူးစရာတောင်းနေ၏။

လီယွန်နယ်က ထိုတေးသွားကို သီကုံးနေခိုက်မှာ သူ့ညီ ‘ဂျက်’ (ဘဝတစ်ပါးမှ ဂျွန်ဘယ်ရီမိုး) ထံသို့ အကြာကြီးသွားလည်နေရသည် ဟုထင်ရကြောင်းလည်း ဖွင့်ဟပြောကြားခဲ့ရာ၏။

လီယွန်နယ် ဘယ်ရီမိုးက ကျွန်တော်အားပြောပြရာတွင် သူတို့အဖေကြီး၏ ဝါသနာက တိရစ္ဆာန်တွေစုဆောင်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သိရ၏။ သူ့အဖေသည် ဝက်ဝံတွေ၊ မျောက်တွေ၊ တောကြောင်ရိုင်းတွေ၊ ခွေးမျိုးစုံတစ်အုပ်ကြီးကို ရေခြားမြေခြားမှ တကူးတကသယ်ယူ မွေးမြူထားခဲ့၏။

ရွှန်နှင့် လီယွန်နယ်သည် တစ်တွေတွင် လယ်စောင့်တဲကြီးတစ်လုံး၌ နီဂရီး အစေခံဆိုကြီးတစ်ယောက်ကို အဖော်လုပ်ကာ ရောင်နံ့၊ အရွယ်နံ့၊ အမျိုးနံ့၊ ပုံ သဏ္ဍာန်ပေါင်းစုံ ခွေး ၃၅ ကောင်နှင့်အတူ နေခဲ့ကြရဖူးသည်။ လီယွန်နယ်ရော ရွှန်ပါ တိရစ္ဆာန်တွေကိုချစ်ကြရ၍ ချစ်စိတ်လျော့နည်းသွားသည် မရှိ။ အပြိုင် အဆိုင်ပင် စံတင်လောက်အောင် ချစ်ကြ၏။

တစ်ခါက ကြောင်မကြီးတစ်ကောင် ဟောလီးဝုဒ်ရှိ လီယွန်နယ်၏အိမ် နံရံကြားထဲဝင်၍ ကြောင်ကလေးတွေပေါက်ခဲ့သည်။ သည်တွင် ကျွန်းကျွန်းကျပ် ကျပ်ကလေးထဲ ကြောင်ကလေးတွေ မွန်းသေမှာစိုးတယ် ဆိုပြီး၊ သူက နံရံတစ် ဝက်ကို ဖျက်ချပစ်ခဲ့ဖူး၏။

ရွှန်မှာလည်း ကလီမင်တိုင်းဟု နာမည်ပေးထားသော အချစ်တော် မျောက် တစ်ကောင် ရှိခဲ့သည်။ သူက ထိုမျောက်ကြီးကို ငယ်ငယ်ကတည်းကပင် မွေးခဲ့ သည်။ သွားလေရာလာလေရာ သင်္ဘောခရီးသွားရာမှာပင် ခေါ်သွား၍ သူနှင့် တစ်စားပွဲတည်းကျွေး၏။

ငှက်ကလေးတစ်စုံကို ပေါင် ၄၀၀ နီးပါး ပေးဝယ်သည်။ ပြီးတော့ အပူပိုင်း ဒေသမှ ငှက်တွေတစ်အုပ်ကြီးကို နွေးနွေးထွေးထွေးထားရန် စပယ်ရယ်အပူပေး ကိရိယာတွေ တပ်ဆင်ထားသည့် ဧရာမငှက်လှောင်အိမ်ကြီးတစ်လုံးကိုလည်း ပေါင် ၄၀၀၀ အကုန်ခံ၍ ဆောက်ပေးခဲ့၏။

တစ်ခါကလည်း ဧရာမလင်းတဘုရင်ကြီးတစ်ကောင်ကို ဝယ်၍ ချစ်စနိုး မွေးထားဖူးသည်။ လင်းတကြီးက ငန်းတစ်ကောင်လောက်ကြီးမား၍ ရှည်လျားပြီး အကြည့်ရဆိုးသော ချိတ်ကဲ့သို့ နှုတ်သီးကြီးလည်း ရှိ၏။ လင်းတတို့သဘာဝ အသားပုပ်တွေကို အင်မတန်ကြိုက်၏။

သို့ဖြင့် ရွှန်ဘယ်ရီမိုဆိုသော တစ်နေ့ ပေါင် ၁၀၀၀ ပင်ငွေရှိသော ကမ္ဘာကျော်အချစ်မင်းသားကြီးသည် ဟောလီးဝုဒ်မြို့တော်တစ်ခွင် ပြုပြင်ခင်းသွား၍ သူလင်းတကြီးကြိုက်တတ်သည့် ကောင်းနိုးရာရာ အစာများကို တွေ့သမျှအမှိုက်ပုံး တွေထဲက အားရပါးရကွဲပျားရာရပါလေတော့သည်။

တစ်ညတော့ ဘယ်ရီမို စုတ်ပြတ်ဟောင်းနွမ်းနေသော အလုပ်ကြမ်းသမား ဝတ်စုံကိုဝတ်၍ အသားအကြွင်းအကျန်တွေ့လိုတွေ့ငြား တစ်လမ်းဝင်တစ်လမ်း

ထွက် လျှောက်ရှာလာသည်။ ဤတွင် သားသားနားနားဝတ်ထားသော လူတစ် ယောက်ကတွေ့ပြီး အမှိုက်ပုံးတွေထဲ စားစရာလိုက်ရှာနေသော အငတ်ဘေးကြုံ နေသူတစ်ယောက်ရယ်လို့ အထင်မှားသွားမိ၏။ စေတနာရှင်မျက်နှာစိမ်းက ဘယ်ရီမို အား ၁ သျှီလင် ရက်ရက်ရောရောထုတ်ပေးသည်။

“ခင်ဗျား အစားပဲ ဝယ်စားနော်” ဟုလည်း မဟုတ်မဟတ်သုံးပစ်မှာ စိုးသံဖြင့် အကြံပြုလိုက်သေး၏။

ဘယ်ရီမိုလည်း ဦးထုပ်အစုတ်ကလေးကို ချွတ်၊ တရိုတသေကလေး ဦးညွတ်လျက်

“ဆရာကို ဘုရားသခင် ကောင်းချီးပေးပါစေဆရာရယ်” ဟုပင် ဆု တောင်း ရေရွတ်လိုက်ပါသေးသည်။

ရွှန်ဘယ်ရီမိုသည် ဟောလီးဝုဒ်တွင် ပေါင် ၆ သိန်းမကရအောင် သဲ့ယူ နိုင်ခဲ့၏။ သူက အိမ်တစ်လုံးကို ပေါင် ၅ သောင်း ပေးဝယ်ခဲ့သည်။ သူ့ရေကူး ကန်၌ နေရာရှိစင်တစ်စင်ထိုးရန် ပေါင် ၁၆၀၀ သုံးခဲ့၏။

ပြီးတော့ လုပ်ကြံခံရမှုကြောင့် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်စေခဲ့သော ဩစတြီး ယားမင်းသား ဖရန်စစ်စ်ဖာဒ်နန်၏နန်းတော်တွင် တစ်ချိန်ကချိတ်ထားခဲ့သော ပန်းမီးဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်ကိုလည်း ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ဘယ်ရီမိုသည် ပန်းမီးဆိုင် အတွက် ၁၅ ပေါင်သာ ပေးခဲ့ရသော်ငြား၊ ထိုပန်းမီးဆိုင် ချိတ်ဆွဲဖို့ အခန်းတစ်ခန်း ကို ပေါင် ၆၀၀ အကုန်ခံ၍ ဆောက်လုပ်ခဲ့၏။

၁၉၃၄ ခုနှစ်မှာတော့ သူ့ကျန်းမာရေးကိစ္စဖြင့် အိန္ဒိယသို့ သွားခဲ့ရသည်။ ထိုနှစ်က သူ့ဝင်ငွေမှာ ၁ နှစ် ပေါင် ၁ သောင်း ၅ ထောင်သာရှိခဲ့ရာ ဝင်ငွေ၏ ၄ ဆ ပေါင် ၆ သောင်းလောက် သုံးစွဲပစ်လိုက်၏။ နောက်နှစ်ကျတော့ အခြေ အနေပိုဆိုးသွားသည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ်၏ ၅ လအတွင်း တစ်နေ့ ၁၆၅ ပေါင်နှုန်း သူ သုံးခဲ့သည်။ သူ့သုံးတာတွေက သူ့ဝင်ငွေထက် ၂၅ ဆ များပြားသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် အများစုမှာ တခြားလူတွေအတွက်သုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

သူနှင့် အရင်နှီးဆုံး တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဖက်မိတ်ဆွေ ဂျင်းဖောင်လာက ခုလို ပြောခဲ့ပါသည်။

“ဘယ်ရီမိုးဟာ အဝတ်အစားတွေကို တန်ဖိုးမထားသလောက်ပါပဲ။ နာရီ ကလေးတစ်လုံးတောင် အပိုင်မဝယ်ပါဘူး။ လက်စွပ် ဘာညာလည်း မဝတ် ဘတ်ဘူး။ ဧည့်ခံပွဲပေးတယ်လို့လည်း မရှိသလောက်ပါပဲ”

“သူက ပင်လယ်ငါး အသေးစားကလေးတွေကို မီးဖိုချောင်ထဲတိုင်စားရတာ သိပ်သဘောကျတာ။ မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ဝင်စားလို့ မရဘူးဆိုရင်လည်း စားသောက် ဆိုင်စားပွဲမှာ အဖိုးတန်ဖက်ရှင်ကို ရှိးကျကျဝတ်ပြီး အကျွေးအနုထိုင်စားရမှ ကျေနပ် တယ်။ သူ့မှာ မုန့်ဖိုးပဲဖိုး အများကြီးတောင်ထားခဲ့တယ်။ သူဟာ ကျသင့်ငွေမှန်သမျှ ရှင်းပေးနေတာ ကြည့်ရမှာကို သွေးလန့်တတ်တာမျိုးကလွဲရင်၊ ငွေနှင့်ပတ်သက်လို့ ခေါင်းရှုပ်ခဲပြီး အရေးစိုက်ချင်ပုံ မပေါ်ဘူး”

ဣန္ဒြေဘယ်ရီမိုး၏ မိတ်သဟာ အပေါင်းအသင်းတွေထံ၌ အနိမ့်ဆုံးအလွှာမှာ ထိပ်ဆုံးအဆင့်အထိ ပါဝင်သည်။

သူ့မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှာ ကလေးကချေ လမ်းပေါ်ကလူဖြစ်၍၊ နောက် တစ်ဦးကတော့ ဝင်စတန်ချာချီ ဖြစ်၏။

လန်ဒန်တွင် ဟမ်းမလက်ပြဇာတ်ကို ပိတ်ပစ်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး နောက်မှ ဣန္ဒြေဘယ်ရီမိုး ဆက်လက်က ပြုဖြစ်သည်မှာ ဝင်စတန် ချာချီ၏ အားပေး တိုက်တွန်းမှုကြောင့်ပင်တည်း။

ဘယ်ရီမိုးသည် ဘဝခရီးကို ကြုံသလိုကျပန်း ခပ်တောတောဖြတ်သန်းခဲ့ရ သူပီပီ ဓလေ့ထုံးတမ်းစည်းကမ်းတွေကို သိပ်အရေးမထားချင်ပါ။

တစ်ည သူ ဟမ်းမလက်ပြဇာတ် က၊ နေရင်းမှ နည်းနည်းကလေးကွန်ပြီး အစွမ်းပြချင်စိတ် ပေါက်လာပုံရသည်။ သို့ဖြင့် ပြဇာတ်တစ်ခန်းရပ်၍ နောက်တစ်ခန်း မဆက်မီ တီးဝိုင်းကဆက်ဆိုဖုန်းဖြင့် အခန်းပြောင်း တီးလုံးမှုတ်နေဆဲ ကာလမှာပင် သူက ဟမ်းမလက်မင်းသား၏ ကိုယ်ကျပ်အဝတ်အစားတွေဝတ်လျက် ပြည့်စုံ ကားရှေ့သို့ ထွက်၍ ဆိုင်းချက်အလိုက် ခြေက ကပြီး၊ တစ်ယောက်တည်းနှင့် ခုံတွဲအကပါ က၊ ပြုလေသော ဟူ၏။

နောက်တစ်ခါ ညတစ်ညမှာလည်း “ပီတာ အက် ဘတ်ဆင်”ဟူသော ဇာတ်နယ်သံမှ ချစ်ခန်းကြိုက်ခန်းကပြနေစဉ် သူက ပန်းစည်းကိုနမ်းပြီး ရင်မှာအပ်၍ ဖိထားလိုက်သည်။ ဒါကို ပွဲကြည့်ဆောင်ဒုတိယတန်းက ကောင်မကလေး တစ် ယောက်သည် ရယ်သွမ်းသွေး၏။ ဘယ်ရီမိုးလည်း ဒေါကန်သွားပြီး လှမ်းအော် လိုက်၏။

“ဟေ့- ဒီမယ်၊ ဒီအခန်းကို မင်းက ငါ့ထက်သာအောင် က၊ နိုင်မယ် ထင်ရင် ခုချက်ချင်း ဇာတ်ခုံပေါ်တက်ခဲ့။ လာက”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် စိတ်မထိန်းနိုင်သလို ပန်းစည်းကို ပွဲကြည့်ပရိသတ်ကြား ထဲ ပစ်ပေါက်လိုက်ရာမှ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်၏မျက်နှာကို သွားမှန်တော့ သည်။ ကားလိပ်ကို ကပျာကရာချလိုက်ကြရ၏။ ဇာတ်ရုံတစ်ခုလုံးလည်း မကျေ မနပ်သံများဖြင့် ပွက်ပွက်ညံ့သွား၏။

မန်နေဂျာမဟုတ်လည်း ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုတစ်ခု မဖြစ်အောင် မနည်းထိန်းရ၏။ က၊ လက်စကြီးကို နာရီဝက်ခန့်ရပ်နားပြီးမှ ဆက်က၊ ဖို့ ကားလိပ်မဖွင့်ခင် သရုပ် ဆောင်ပြဇာတ်အဖွဲ့သားများကို အရေးအကြောင်းကြိုလာလျှင် ဦးဆောင်ပြေးကြဖို့ လိုက်သတိပေးထား၏။

ဇာတ်ခုံပေါ်ထွက်ပြီး ဂျက် လမ်းလျှောက်လာသောအခါ ပွဲခင်းထဲတွင် အပ်ကျသံမကြား တုပ်တုပ်မျှမလှုပ်ဘဲ ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေ၏။ ဒါပေမယ့် သူက မျက်တောင်တစ်ခတ်အတွင်းမှာပင် ပရိသတ်တွေကို သူ့ဟန်ပန်အမှုအရာ၊ နှစ်လိုဖွယ်ဆွဲဆောင်မှု၊ ကျွမ်းကျင်မြောက်မြောက်လှသော သရုပ်ဆောင်ချက်များဖြင့် ဖမ်းစားပစ်လိုက်၏။ တစ်မိနစ်လောက်အကြာမှာပင် ပွဲကြည့်ပရိသတ်မှာ ဖြစ်ခဲ့ သမျှကို မေ့သွားပြီး၊ ဇာတ်ထဲသို့ ရွှင်ရွှင်လန်းလန်း ဈောပါသွားကြပါတော့၏။

တုပ်ကွေးရောဂါ ထနေစဉ်အချိန်။ ဘယ်ရီမိုးမှာ ပွဲကြည့်ပရိသတ်၏ အဆက် မပြတ်ချောင်းသံများကြောင့် ကသိကအောက်ဖြစ်နေရ၏။ သို့ဖြင့် သူ့ကုတ်အင်္ကျီ အောက် ငါးကြီးတစ်ကောင်ဝှက်ထည့်ထားပြီး ပရိသတ်တွေ ချောင်းစဆိုးကြပြီဆို သည်နှင့် ငါးကို ဇာတ်ခုံအောက်မှထိုးသော မီးလုံးတွေကိုကျော်၍ စင်ရှေ့သို့ ပစ်ချလိုက်ကာ အကျယ်ကြီးအော်ပြောလိုက်၏။

“ဆဲဒီကောင်နှင့်ပဲ ခင်ဗျားတို့ နပန်းလုံးနေကြပေတော့။ အလကား လာ နှောင့်ယှက်နေတဲ့ လူရွပ်တွေ”

တစ်ခါတုန်းကလည်း ဂျွန်သည် တတိယမြောက် ရစ်ချတ်ဘုရင် နေရာမှာ ပါဝင်ကပြရင်း နာမည်ကျော်ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပြနေ၏။

“မြင်းတစ်ကောင် - မြင်းတစ်ကောင်။ ငါ့နိုင်ငံကြီး မြင်းတစ်ကောင် ကြောင့်”

သည်တွင် အပေါ်ထပ်ဝရန်တာဆောင်မှ ပရိသတ်တစ်ယောက်က ကျယ် ကျယ်လောင်လောင်ရယ်ချလိုက်၏။

ဘယ်ရိုမိုးလည်း ဖျတ်ခနဲ သူ့စားကို ဝရန်တာဆောင်သို့ ထုတ်ချိန်လိုက်ပြီး အော်ပြောလိုက်သည်က -

“ဟေ့ - ဟိုက တပြုပြင်အော်နေတဲ့ မြည်းကောင်။ ခုချက်ချင်းမနေနဲ့ ငါ့ရှေ့ တော်မှောက် အရောက်ပြေးဆင်းပြီး စီးတော်ဆက်စမ်း” တဲ့။

ဂျွန်ဘယ်ရိုမိုးကား ဟမ်းမလက်နေရာတွင် ကပြရာ၌ ကျွန်တော်တို့ခေတ် တွင် ၂ ယောက်မရှိအောင် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သူတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွား စရာ မလိုပါ။ သူသည် ဟမ်းမလက်အသွင်ဖြင့် အခြားအခြားသော သရုပ်ဆောင် များထက် ကာလရှည်မြင့်စွာ ကပြခဲ့ရ၏။

ထို့ကြောင့်လည်း အစ်ကိုဖြစ်သူ လီယွန်နယ်က ညီငယ်၏အုတ်ဂူပေါ်တွင် သူနှင့်လိုက်ဖက်ထိုက်တန်သော ကမ္ဘည်းစာများဖြင့် အမွမ်းတင်ရေးထိုးထားခဲ့ ပါတော့သည်။

ဟမ်းမလက် သေငယ်စောဖြင့် မျောနေစဉ် သူငယ်ချင်း ပုဂံရေးရှိုးက ပွေ့ပိုက်ထားလျက် မြည်တမ်းရှေ့ရွတ်ခဲ့သောစကားများသာ ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

“ကောင်းသောညပါ ချစ်စရာမင်းသားကလေးရယ်။ တို့ချစ်တဲ့ မင်းသား ကလေးအတွက် ကောင်းသောညသာ ဖြစ်ပါစေ။ ကောင်းကင်တမန် နတ်သမီး ကလေးတွေက အနားယူနေသူတွေကို တေးဆိုသိပ်ကြ”

အော်လီဗာ ဝင်ဒယ်လ် ဟုမ်းစ် Oliver Wendell Holmes

အသက် ၆၀ အရွယ်မှာ
ဟာသပွဲများကို သွားကြည့်ပြီး။
အသက် ၉၃ နှစ်ကျတော့
သူ့စိတ်တတ်နှင့် အသိတရားမြင့်မားဖို့
ပလေတိုကို ဖတ်ပါသတဲ့။
သူ မှန်တယ်ထင်လျှင်
မြင်းပိုရ်တောင်ကိုပင် တက်တိုက်ဝံ့တဲ့လူစား။
သမ္မတကြီးလင်ကွန်းကို သေဘေးကကယ်တင်ခဲ့တဲ့
စစ်ဗိုလ်ဟောင်း။

□ ခင်ဗျားကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွက် အထူးသဖြင့် တရားဥပဒေ ဆိုင်ရာနှင့်ပတ်သက်၍ အလေးအနက်ထား စဉ်းစားတွေးခေါ်ခဲ့သူ တစ်ယောက် အကြောင်း ကျွန်တော် ပြောပြပါတော့မည်။

သူသည် နိုင်ငံတော်ကမ္ဘေးထုတ်ခဲ့သော မဟာပညာရှိကြီးများအနက် တစ် ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်သည့်တိုင်၊ လူသားဆန်လှစွာပင် ဟာသပွဲများကို အလှ အယက်ပြေးကြည့်တတ်ပြီး၊ သူ့ကိုယ်တိုင် တစ်ပတ်လျှင် ၁ မှုမဟုတ် ၂ မှု ခွဲ တမ်းကျလေ့ရှိသော ရက်ရက်စက်စက်သတ်ဖြတ်သည့် လူသတ်မှုများပါသည့် စုံထောက်ဝတ္ထုများကိုလည်း အသေအလဲကြိုက်တတ်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ တရားသူကြီး အော်လီဗာဝင်ဒယ်လ်ဟုမ်းစ် ပင်တည်း။

သူ့ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီး၌ ပြည်နယ် ၂၇ ခုသာရှိစဉ်က ဖွားမြင် ခဲ့ပြီး၊ ဤစာရေးနေသည့်အချိန်မှ ၁၇ နှစ်ကြာ အတိတ်က အသက် ၉၄ နှစ်အရွယ် တွင် အနိစ္စရောက်ခဲ့ပါပြီ။

အော်လီဗာ ဝင်ဒယ်လ်ဟုန်းသည် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၁၀၀ အတွင်း ဖြစ်ထွန်းလာသော ဧရာမပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးများထဲတွင် လူသိအများဆုံး ဖြစ်ပါ၏။

သူ နုပျိုစဉ်လူငယ်ဘဝက ရပ်ဖဲ ဝေါလ်ဒို အီမာဆင်နှင့်အတူ နာရီပေါင်းများစွာကြာအောင် စာအုပ်စာပေအကြောင်း ထိုင်ဆွေးနွေးခဲ့ဖူးသည်။

ထို့အပြင် သူ့အဖေကိုယ်တိုင်ကလည်း မနက်စာစားပွဲခိုင်းများကို စိုးမိုးခဲ့သော ကမ္ဘာတစ်လွှားကျော်ကြားခဲ့သူ စာရေးဆရာကြီး ဒေါက်တာ အော်လီဗာ ဝင်ဒယ်လ်ဟုန်းစ်ပင် ဖြစ်၍၊ 'အိုးလ် အိုင်းယင်းဆိုက်စ်' နှင့် 'သည် ဝမ်း ဟော့စ်ရှေး' ဟူသော ဝတ္ထု ၂ အုပ်ကို ရေးခဲ့၏။

ဟုန်းစ် ချာတိတ်ဘဝက သူ့အဖေက မိသားစုထမင်းဝိုင်းရှိ 'ဉာဏ်အထက်ဆုံး၊ စကားအသွက်ဆုံးသူကို လိမ္မော်ယို သို့မဟုတ် သစ်သီးယို ပိုပေးမည်' ဟု ကလေးများအား ပြောခဲ့သည်။

ထိုအချိန်ကတည်းက လိမ္မော်ယိုကြိုက်သော ဝင်ဒယ်လ်သည် အာသွက်လျှာ သွက်နှင့် ဉာဏ်ချည်ထက်ကာ အချိန်တိုလေးအတွင်း တိုးတက်ချွန်ထက်လာ တော့၏။ သည် ကနဦးလေ့ကျင့်ခန်းက အစကောင်း၍ အနှောင်းသေချာဆိုသလို သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး စွဲငြိကပ်ပါလာ၏။

အသက် ၇၀ ကျော်လာသည့်နောက်ပိုင်းမှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်ရှိ အဆင့်မြင့်ခုံရုံးများ၌ သရော်လားနောက်လား ထိကပါးရိကပါး အာပဇွန်းရွှင်ရွှင် စကားစစ်ထိုးခြင်း မပြုနိုင်တော့သလို၊ သူ့ကောက်ချက်များ၊ ပြောဆိုချက်အများအပြားမှာ မှတ်တမ်းတွေမှ ပယ်ဖျက်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

သူက 'ပညာတတ်တစ်ယောက်ဖြစ်တာနှင့် ဌာနခိုင်ရာအဝတ်အစား ဝတ်ရပြီး ရယ်လားမောလားမနေရတာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ အကြောင်းရှာမရကြောင်း' အမြဲ ပြောလေ့ရှိ၏။

တစ်ည ဝါရှန်တန်မြို့တော်တွင် သူ့ဆံပင်တွေ တစ်ခေါင်းလုံးပွေးပွေးဖြူနေချိန်မှာပင် ဟာသပွဲတစ်ပွဲကို သွားကြည့်ခဲ့သည်။ ပွဲကတော့ အဲ- ဆိုကြပါစို့၊ ဟားကွက်တွေက အသင့်အတင့်လောက်နှင့် မကောင်းတကောင်းထဲကပါ။ ဒါပေ

မယ့် တရားသူကြီးကြီးက မိုးကြိုးပစ်သံကြီးနှင့် အားရပါးရဟားတိုက်ရယ်လိုက်သည်မှာ ပရိသတ် ၁၀ တန်းအဝေးကပင် ကြားလောက်ပါ၏။ ဒါနှင့်ပင် အားမရသေး။ သူက ဖြန့်ဆွဲချာခနဲလှည့်ကာ နောက်ခံမှထိုင်နေသော (သူနှင့် လုံးဝမသိသူ) ပွဲကြည့်တစ်ယောက်အား လှမ်းပြောလိုက်သေးသည်။

"ကျုပ်က ခပ်ညံ့ညံ့ အောက်တန်းစားဟာတွေကိုလည်း အရသာခံတတ်တာ အတွက် ဘုရားသခင်ကို အမြဲကျေးဇူးတင်တယ်ဗျ" တဲ့။

သိထားဖို့က ဤသည်မှာ အင်္ဂလန်တစ်ဝန်းလုံးက လေးလေးစားစား ပူးပူးမှတ်ထား၍ အမေရိကန်သမ္မတကြီး လင်ကွန်း၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်အဖွဲ့ကြီးမှ အဖွဲ့ဝင် အဓိပတိ ဥပဒေပညာရှင်ကြီး၏နှုတ်ထွက်စကား ဖြစ်ကြောင်းပါပေတည်း။

လူတောထဲတွင် ထိုမျှပွင့်လင်း၍ နားလည်မှုရှိသူ၊ လူသားဆန်သူတစ်ဦးကို အမေရိကန်ပညာရှင် အဓိပတိပဂေးကြီးများထဲတွင် ရှေးက မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘူးဟု ကျွန်တော်အနေဖြင့် ထင်မိပါသည်။

၁၈၅၇ ခုနှစ်လောက်ဆိုက သူ ဥပဒေပညာကို စတင်လေ့လာလိုက်စားခဲ့စဉ် သူ့ဖခင်ကြီးများ အထိတ်တလန့်ဖြစ်သွားရ၏။ ဒါကလည်း 'ထိုခေတ်က ရှေ့နေ' ဆိုသည်မှာ လူတောမတိုးနိုင်အောင် အထင်သေးအမြင်သေးခံရသူများ ဖြစ်သောကြောင့်ပါပေ။

"ဒီအလုပ် မလုပ်စမ်းပါနှင့် ဝင်ဒီရာ။ ရှေ့နေလိုင်းလိုက်တဲ့လူ တစ်ယောက်မျှ အထင်ကရကြီးပွားတာ ဘယ်ရှိလို့လဲ"

အဘိုးကြီးက ဟန်တားကန့်ကွက်ခဲ့၏။

သို့သော် ဝင်ဒယ်လ်ကတော့ 'ဥပဒေပညာကို လေ့လာတတ်ကျွမ်းခြင်းဖြင့် ကြီးမြတ်သောဘဝကို ဖန်တီးနိုင်မည်' ဟု ထင်မြင်ခဲ့သလို၊ စာမျက်နှာတိုင်းတွင် ဆွဲဆောင်မှုရှိနေသော ဘလက်စတန်းလိုဝတ္ထုမျိုးကို ကျော်ဖတ်ခဲ့၏။

၁၈၆၁ ခုနှစ်ကျတော့ သူသည် ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်က ဥပဒေဘွဲ့ယူရန် အသင့်ဖြစ်နေခဲ့ပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဖြစ်လာရာမှ သူ့ဥပဒေစာအုပ်တွေကို ဘေးဖယ်ချောင်းထိုး၍ အမေရိကန်ခြေမြန်တပ်တွင် သာမန်တပ်သားကလေးတစ်ဦးအဖြစ် ဘောင်းဘီပွပွကြီး၊ မိုးပြာရောင်ကျူးနစ်အင်္ကျီ၊ ရဲရဲလွင်သော ဦးထုပ်နီတို့ကိုဆောင်း၍ ချီတက်ခဲ့၏။

ယနေ့အဖို့ စစ်သားတစ်ယောက်ဝတ်ဆင်ရန်မလျော်ကန်သော ယူနိုဖောင်းမျိုး ဖြစ်လင့်ကစား၊ အော်လီဗာ ဝင်ဒယ်လ်ဟုမ်းစ်ကတော့ အများနည်းတူ ဝတ်ဆင်ပြီး တိုက်ပွဲဝင်နိုင်ခဲ့၏။

သူသည် ၃ ကြိမ်တိုင် ဒဏ်ရာရခဲ့ပြီး၊ တစ်ကြိမ်မှာတော့ ကျည်ဆံက သူ့ အသည်းနှင့် အလွန်ကပ်သွားသဖြင့် စစ်ဆရာဝန်က သူ့ထမ်းစင်နားက ဖြတ်သွား ရင်း မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

“ဒီလူကိုကြည့်နေလို့ အချိန်ကုန်ရုံပဲ ရှိမယ်။ ဒီလူက သေတော့မှာပဲကွ” သေမယ်။ ဟုတ်လား။ ဘာလို့ သေရမှာလဲ။

ဆရာဝန်က သို့ကလို့ပြောလိုက်ရုံဖြင့် ဘော့စတွန်မြို့သား အမေရိကန် မြောက်ပိုင်းသားကလေး၏ရှင်သန်ကြီးထွားမှုကို ရပ်တံ့နိုင်စွမ်းမရှိခဲ့ပါ။

သူက ၆ ပေ ၃ လက်မဆိုသော အရပ်ကြီးကိုရောက်ဖို့ ၁ လက်မ၊ ၂ လက်မလောက် လိုနေသေးသည်။

သူတိုင်းပြည်အတွက် ထူးခြားပြောင်မြောက်စွာ အမှုတော်ထမ်းရန် စွမ်းအား တွေ ညှစ်ထုတ်ဖို့ တာဝန်ရှိသေးသည်။

၁၈၆၄ ခုနှစ်အတွင်း သမ္မတကြီးလင်ကွန်း၏အသက်ကို ကယ်ဆယ်ရ ပေးဦးမည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဂရန်က ရစ်ချ်မွန်တွင် အလုပ်ရှုပ်နေခိုက် ဂျူဘယ် အာလီ ဦးဆောင်သော တောင်ပိုင်းတပ်ပေါင်းစုမှ တပ်တစ်တပ်က ပြောက်ပိုင်းသို့ တရ ကြမ်းထိုးစစ်ဆင်လာပြီး၊ ဝါရှင်တန်မြို့နှင့် ၁၀ မိုင်ကွာ ဇာဂျီးနီးယားပြည်နယ် အလက်ဇန်ဒရီးယားမြို့နားသို့ပင် ကပ်လာ၏။ ထိုမြို့ရှိ စတီဗင်စံခံတပ်မှ ပြည် ထောင်စု အစိုးရတပ်တွေကလည်း သူတို့ကို ခုခံကာကွယ်ဖို့ အသင့်ပြင်ထားကြ၏။

တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံ တစ်ခါမျှ မရှိ၊ စစ်ဖြစ်သည်ကို တစ်ကြိမ်မျှ မမြင်ဖူး သော အော့ရာဟင်လင်ကွန်းသည် ခံတပ်ရှိရာသို့ ဒေရာသောပါးပေါက်ချလာ၏။ ပစ်ကြခတ်ကြ တိုက်ပွဲစချိန်၌ သူက ခံကာတုတ်များအနီးရှိ အမိုးတစ်ခုပေါ်မှာ မတ်မတ်မားမားကြီးရပ်ကြည့်နေ၏။

ခြေတံလက်တံရှည်ရှည်နှင့် အရပ်ကမိုးထိုးနေသည့်အထဲ ပိုးဦးထုပ် အမြင့်စား ဆောင်းထားသောသူပုံက လူတိုင်းအတွက် မျက်စိမမှားနိုင်သလို၊ ရန်သူ့သေနတ် များအတွက် ပစ်မှတ်ကောင်းကြီး ဖြစ်နေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေထဲမှ တစ်ယောက်က အရဲစွန့်၍ပြောလိုက်သည်။

“သမ္မတကြီးခင်ဗျား။ နည်းနည်းနောက်ဆုတ်လိုက်ရင် မကောင်းဘူးလား လို့”

ဒါပေမယ့် လင်ကွန်းက မကြား။ အရေးမစိုက်။ သူနှင့် ၅ ပေအကွာမှ ကတုတ်ကျင်းအစပ်သို့ ခေါင်းပြုလိုက်မိသော လူတစ်ယောက်ကတော့ နောက်လန် ကျသွားကာ ပွဲချင်း ပြီးသွား၏။ ၃ ပေ အဝေးမှ နောက်တစ်ဦးလည်း ကျည်သင့်၍ လဲသွားပါပြီ။

ရုတ်တရက် လင်ကွန်း နောက်တည့်တည့်မှ အသံတစ်သံ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ဟိန်းထွက်လာ၏။

“အောက်ဆင်းစမ်း အရူး။ ကျည်သွားလမ်းကြောင်းထဲက ထွက်လိုက်”

လင်ကွန်းက ချာခနဲလှည့်ကြည့်တော့ သူ့ကို မီးတောက်မျက်လုံးများဖြင့် စူးစူးဝါးဝါး ကြောက်မမန်းလိလိစိုက်ကြည့်နေသော ဗိုလ်ကြီးဟုမ်းစ်နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်မိ၏။

“ကောင်းပါပြီ ဗိုလ်ကြီး”

လင်ကွန်းက ပြုံးပြုံးကလေးနှင့်

“ခင်ဗျားဟာ အရပ်သားတွေကို နားလည်အောင် ပြောတတ်ပါပေရဲ့”

လက်ခံသောတူဟန်ဖြင့် ခေါင်းညိတ်ကာ ပစ်ကွင်းကြားမှလှမ်းထွက်သွား ၏။

ထုံးစံအတိုင်း သည်အကြောင်းက ပုံနှုတ်သွားခဲ့သည့်အဆုံး အော်လီဗာဝင် ဒယ်လ်ဟုမ်းစ်အား သူရဲကောင်းသဖွယ် ချီးကျူးစကား ပိုင်းဆိုကြသည်။ ဒါပေမယ့် သူက ပျာပျာသလဲ ရူးရူးရှဲရှဲနှင့် ထိုသူတွေအားလုံး ဝပ်ကျသွားအောင် ခံပက် လိုက်၏။

“ဟာ- ကျွန်တော်ကို သူရဲကောင်းလို့ မခေါ်ပါနှင့်။ ကျွန်တော်က စစ်သား တစ်ယောက်အနေနှင့် တာဝန်ကျေအောင်လုပ်လိုက်တာပဲ။ ဒါများ ဆန်းတာမှတ်လို့။ ဘာမျှ ရေးကြီးခွင်ကျယ်လုပ် ပြောနေစရာမလိုပါဘူး”

ဘာမျှ ထူးထူးခြားခြားလုပ်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးတဲ့လား။

ဒါဖြင့်လည်း ဒီနောက်ပိုင်း စစ်ကြီးပြီးခဲ့ရာမှ ဒီလူငယ်ကလေးက ဘာမျှ မဖြစ်သလို၊ သူ့လက်တွေကိုဆေးကြောသန့်စင်ပြီး ကျောင်းပြန်တက်ခဲ့တာကိုပဲ

မှတ်တမ်းတင်လောက်အောင် ထူးခြားတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။

သူ ဥပဒေပါရဂူဘွဲ့ရတော့လည်း ငွေတွေ အကြီးအကျယ် အမြောက်အမြား ရနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး သိနားလည်ခဲ့၏။ အကြောင်းမူ ထိုအချိန်က ဆိုရိုးစကားတစ်ခွန်း ရှိ၏။

'ရှေ့နေတစ်ယောက်က ပထမဆုံးနှစ်မှာ အကြွေးမတင်ရင်ပဲ ကံကောင်းလှ ပြီ' တဲ့။

အော်ဂီဗာ ဝင်ဒယ်စ်ဟုမ်းစ်ကား အဲသလောက်တော့ အဖြစ်မဆိုးသေးပါ။ သူ အသက် ၃၀ မကျော်မီအထိ သူ့ထမင်းဖိုး သူ ပေးနိုင်သေးသည်။

သူ အသက် ၃၀ မှတော့ သူ့ငယ်ချစ်ဦး ဖင်နီဒစ်စ်ဝဲလ်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့၏။ သူတို့ ၂ ဦးစလုံးလက်ထဲမှာ ခြူးတစ်ပြား မကပ်ခဲ့ပါ။ သူတို့ဇနီးမောင်နှံသည် ဒေါက်တာဟုမ်းစ်၏အိမ်ကောကြီး ၃ ထပ်ပေါ်က အိပ်ခန်းကွင်းကလေးတစ်ခန်း ဌ နေခဲ့ရ၏။ ဒီအပြင် ဖင်နီဟုမ်းစ်အဖို့ ၁ နှစ်လုံး ကုတ်ကတ်ခြူးခြံလျက် အိမ်ငှားနေနိုင်ဖို့ ပိုက်ဆံစုခဲ့ရသည်။

သူတို့ ပြောင်းပြီဆိုတော့လည်း နေရာတဲ့အိမ်က ဆေးဆိုင်ရှင်တစ်ယောက်၏ အပေါ်ထပ်တွင်ဖြစ်၍၊ ၂ ခန်းတွဲကလေးသာ ပါ၏။ သူတို့ ချက်တော့ပြုတ်တော့ တစ်ဖိုတည်းရှိသော ဓာတ်ငွေ့မီးဖိုကလေး။ ဟုတ်ကဲ့။ ဒါဟာ ပါရမီရှင်ကြီး တစ်ယောက်၏သား ဖြစ်ခဲ့ရာမှ အသက် ၃၀ တိုင် ဘဝကို မ၊စနိုင်သေးသည့် သဘော။

သည်ကြားထဲမှ အနားယူချိန်မထားဘဲ ဥပဒေဂန္ထဝင်စာအုပ်ထူကြီးဖြစ်သော 'အမေရိကန် တရားဥပဒေကို ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းချက်များ' အား ပြန်လည်တည်း ဖြတ်ရန်နှင့် အချိန်မီပြီးစီးရန် အစပျိုးကြိုးပမ်းနေရ၏။ လုပ်ငန်းပမာဏကား အဆမတန်ကြီးမားလှ၏။

အမှုတွဲပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာနှင့် တရားရုံးက ချမှတ်လိုက်သော စီရင်ချက်များ၏ အယူအဆ၊ သဘောသဘာဝ၊ ထင်မြင်ချက်များ မရေမတွက် နိုင်အောင်ကို လေ့လာ၍ မှတ်စုထုတ်ရသည်။

နှစ်တွေ တရွေ့ရွေ့သာကုန်လွန်လာ၏။ သူ့လုပ်ငန်း လက်စသတ်ဖို့ အရိပ် လက္ခဏာကား မမြင်ရသေး။ ဟုမ်းစ်ကိုယ်တိုင် စိုးရိမ်စ ပြုခဲ့ရပါပြီ။

သူက 'လူတစ်ယောက်သည် အသက် ၄၀မတိုင်မီ မှတ်တိုင်တစ်ခုစိုက်နိုင် အောင်လုပ်ရမည်' ဟု ယုံကြည်ခဲ့သည့်ကြားက ခေါင်းဖော်ကြည့်ပြီး ဇနီးသည်ကို မေးနေကျ။ သည်တော့ ဖင်နီကလည်း လက်ထဲတွင် စောင်ချုပ်နေရင်းက

"ရှင် လုပ်နိုင်ပါတယ် ဝင်ဒယ်စ်။ ရှင် အပြတ်လုပ်နိုင်မယ်ဆိုတာ ကျွန်မ သိတယ်" ဟု အားပေးနေကျ။

အားပေးခဲ့သည့်အတိုင်းလည်း သူ အပြီးတိုင် လုပ်စွမ်းနိုင်လိုက်၏။

ယခုအခါ အမေရိကန်ဥပဒေစာအုပ်တွေထဲတွင် မော်ကွန်းထိုးခံပြုရလောက် အောင်ထင်ရှားသော ထိုစာအုပ်မှာ သူ အသက် ၄၀ ပြည့် မွေးနေ့မတိုင်မီ ၅ ရက်တိတိအလိုတွင် စာအုပ်အဖြစ် ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပြီး၊ ဇနီးမောင်နှံ ၂ ယောက်သား ရှန်ပီနီတစ်ပိုင်းမျှဖြင့် အောင်ပွဲခံလိုက်ရသော ဟူ၏။

ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်ကြီးကလည်း ထိုစာအုပ်ကြီးကို တလေးတစား အရေး ထားသောအားဖြင့် သူတို့ကျောင်း၌ 'ဥပဒေပညာ လာသင်ပေးပါလျှင် ၁ နှစ် ပေါင် ၉၀၀ ချီးမြှင့်၍၊ ပါမောက္ခတစ်နေရာ ပေးမည်' ဟု ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။

သူကကော သင်ပါသတဲ့လား။ သူက ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးကို ယူရေး၊ မယူ ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဝေခွဲမရအောင် ဦးနှောက်ခြောက်နေခဲ့ပြီး၊ စွာကျယ်ကျယ် ဘော့စတွန်မြောက်ပိုင်းသားပီပီ သူ့သူငယ်ချင်း ကျောချီ ရှုပ်တပ်ထံပြေး၍ အကြံ တောင်းသည်။ ရှုပ်တပ်က အကြံပေး၏။

"ပေးနေတာ ယူလိုက်ပေါ့ ဝင်ဒယ်စ်ရာ။ အေး- ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ ဆက်စဉ်းစားထား။ မက်ဆာချူးဆက်တရားရုံးမှာ တရားသူကြီးခန့်မယ့် အခွင့် အရေး ပေါ်လာမယ်ဆိုရင်တော့ အရယူဖို့ မမေ့နှင့်။ မင်းဆိုရင် ရှာ သေချာတယ်"

ဟုမ်းစ်က မဟာစိန်ကိန်းကြီးကို ကျယ်လောင်စွာ ဟားတိုက်ပစ်လိုက်မိ၏။ သို့သော် ရှုပ်တပ်ပြောသည့်အတိုင်း သူ တစ်သေဝေမတိမ်း လိုက်မှာခဲ့၏။ သည် နောက်တော့ သူ့ဘဝမှာ ကံအကောင်းဆုံးအဖြစ်တွေနှင့် တိုးခဲ့ရတော့သည်။

ကျောင်းစာသင်လို့ ၃ လပင် မပြည့်သေး။ ရှုပ်တပ်က ဟားဗတ်တက္ကသိုလ် ထဲ အပြေးအလွှားဝင်လာပြီး ပါမောက္ခကြီးကို စာသင်ခန်းထဲမှ ဆွဲထုတ်ခဲ့သည်။ ပြီးတော့ အသက်ကို မောကြီးဖန်းကြီး အလှအယက်ရှုရင်းက

“အကြီးအကျယ်သစာင်းထူးတယ် သူငယ်ချင်း။ အော့တစ်စံ လော့ဒ် အငြိမ်းစား ယူသွားပြီကွ။ မက်ဆာချူးဆက် တရားလွှတ်တော်ချုပ်မှာ နေရာလပ် တစ်ခု ပေါ်နေပြီ။ ပြည်နယ်မှူးကလည်း မင်းကိုပဲ လိုချင်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက ပြည်နယ်ကောင်စီမှာ မင်းမှာမည်ကို ၁၂ နာရီမထိုးခင် တင်ရမှာတဲ့။ အခု ၁၁ နာရီ ထိုးနေပြီ”

၁ နာရီပဲ လိုပါတော့ကလား။ ဟုမ်းစ် ဦးထုပ်ကို ကောက်ကိုင်လိုက်ပြီး ၂ ယောက်သား ပြည်နယ်မှူးရုံးသို့ ပြေးမတတ် သုတ်ခြေတင်ခဲ့ကြတော့၏။

နောက်တစ်ပတ်အကြာမှာတော့ ဒေါက်တာ ဝင်းဒယ်လ်ဟုမ်းစ်သည် တရား သူကြီးရာထူးဖြင့် မက်ဆာချူးဆက်တရားလွှတ်တော်ချုပ်မှာ တစ်နေရာ ရခဲ့ပါတော့ သည်။

ထိုအဖြစ်မှာ သူ့ဘဝကို အသွင်ပြောင်းပစ်လိုက်အောင် အလင်းဓာတ် ထွန်းညှိပေးလိုက်သော ခလုတ်တစ်ချက်ပင် ဖြစ်သည် ဟု သူ ကြံတိုင်း ပြောခဲ့၏။ တကယ်လည်း သူ့ဘဝတွင် မမေ့နိုင်စရာအလှည့်အပြောင်းကြီး ဖြစ်ပါ၏။

ပထမအစတွင် မက်ဆာချူးဆက်တရားဥင်များမှာ ဟုမ်းစ်တစ်ယောက် ဧရာမလူကန့်လန့်ကြီးအဖြစ် နာမည်ထွက်ခဲ့ရသည်။ သူကလည်း တခြားတရားသူ ကြီးတွေနှင့် မကြာခဏ သဘောထားကွဲလွဲခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်၏။

ပမာဆောင်ရသော် ၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် ဆိုင်တစ်ဆိုင်သည် အလုပ်သမား ရပိုင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြဿနာပေါ်နေသောအမှုတစ်မှု လွှတ်ရုံးသို့ တက်လာ သည်။

တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် လက်ကြောတင်းအောင် တူတစ်ချက် မထုဖူးသူ ဟုမ်းစ်က အလုပ်သမားတွေကို အနိုင်ပေးလိုက်၏။ သူက စီရင်ချက်ကိုကိုင်ပြီး မိတ်ဆွေတစ်ယောက်အား ဖွင့်ပြော၏။

“ကျုပ်တော့ တရားရေးဌာနနှင့်ပတ်သက်ပြီး တက်လမ်းမရှိအောင် ကျုပ် ကိုယ်ကျုပ် ပိတ်ပစ်လိုက်တာပဲဗျို့”

ဒါက သူ့တွေးလုံးသက်သက်ပါ။ တကယ်တမ်းကျတော့ သူ့ကိုယ်ရေးကိုယ် တာကို ငဲ့ကွက်အရေးထားခြင်းမရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မယ်မီးမယိုင် နိုင်ကျည်

သောသမားမိနှင့် အဂတိလိုက်စားခြင်းမရှိဘဲ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကိုသာ လုပ်ခဲ့၏။ သူ မှန်တယ်လို့ ယုံကြည်တာတစ်ခုကိုပဲ သူ ဂရုစိုက် အလေးမူခဲ့၏။

သို့တိုင်အောင် သူ့ဘဝတက်လမ်းကို ပိတ်ရာရောက်မည်ဟု ယုံစားခဲ့သော ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အခြားစီရင်မှုများက သူ့အတွက် ကျော်ကြားမှု၊ အောင်မြင်မှု များကို လမ်းခင်းပေးခဲ့၏။

အကြောင်းမူ ဝါရှင်တန်ရှိ သမ္မတကြီး သီအိုဒိုရုစဗွဲကိုယ်တိုင်က ကုန်သည် ကြီးများအသင်းနှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့နေပြီး လက်ဝါးကြီးအုပ်အရင်းရှင်တစ်စုကို ဖြိုခွဲရန် အာဏာကုန်သုံးနေချိန် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။

“ဟာ- ဒါမှ တရားသူကြီးကွ။ သူလိုလူမျိုးကို ငါလိုချင်နေတာ ကြာပြီ”

ခန့်စာကို တတ်နိုင်သလောက်အမြန်ဆုံးပို့၍ ရစဗွဲက ဟုမ်းစ်အား အမေ ရိုကန်ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်တွင် ရာထူးပေးလိုက်ပါတော့သည်။ တိုင်းပြည်ကပေးနိုင်သမျှထဲတွင် တရားရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အထွတ်အထိပ် ဂုဏ်ထူး ဆောင်ရာထူးကြီးပင် ဖြစ်ပါ၏။

ရစဗွဲက သူ ခန့်အပ်လိုက်သော ‘တရားသူကြီးအသစ်သည် သူ ကြိုးဆွဲရာ က၍ သူ့ဆန္ဒအတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးလိမ့်မည်’ ဟု မျှော်လင့်အောက်မေ့ခဲ့၏။ ဒါပေမယ့် သူ မှားသွားသည်။

ဈေးဦးပေါက်အမှုကြီးမှာပင် ဟုမ်းစ်က သမ္မတကြီးနှင့် ဆန့်ကျင်ဆုံးဖြတ် လိုက်ရာ မှ ရစဗွဲတစ်ယောက် ဒေါသုပန်ထပြီး အော့နှလုံးနာသံကြီးဖြင့် အသံကုန် ဟစ်လိုက်မိသည်အထိ။

“တောက်- ငှက်ပျောသီးကို လှီးထုတ်လိုက်ရင်တောင် သူ့ထက်သာတဲ့ တရားသူကြီးတစ်ယောက်ကို ရဦးမယ်။ ကျောထောက်နောက်ခံမကောင်းတဲ့ လူကိုများ ငါ ဘာဖြစ်လို့ ရွေးမိပါလိမ့်”

ရစဗွဲကား ရူးမတတ် ဆွေဆွေခန့်နေရပေမယ့် ပြည်သူလူထုကတော့ အားကြီးကြိုက်၊ ကောင်းမှကောင်း ဖြစ်သွားသည်။ ဟုမ်းစ်သည် သူတို့လိုချင်သည့် လူ့အစစ်အမှန် ဧကန်ပါပဲ။

တရားသူကြီးတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်သူမျှ မျက်နှာမလိုက်ရဘူးလေ။ တရားသူကြီးဆိုတာ သူ့ကိုယ်သူပဲ ပိုင်ရမှာ မဟုတ်လား။

ထိုမှ နောက် အနှစ် ၃၀ လုံးလုံး မှန်တယ်ထင်သရွေ့ ဘယ်သူ့မျှကရမစိုက်ဘဲ ကန်လန်တိုက် ထင်ရာစိုင်းခဲ့ရာမှ သမိုင်း၌ ပြောစမှတ်ပြုလောက်သည့် နိုင်ငံကျော် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရလေတော့၏။

တရားလွတ်တော်ချုပ်တွင် ထိုင်ခဲ့သမျှတွေထဲ၌ တိုင်းပြည်က အလေးစားဆုံး တရားသူကြီးချုပ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ရပြီဆိုပါတော့။

ဝါရှင်တန်မြို့တော်သားအဖြစ် သူ၏ ထူးခြားအဆန်းကြယ်ဆုံး လုပ်ရပ်တစ်ခု မှာ ဟုမ်းစ်သည် လူအထင်ကြီးအောင် ကြေညာရသည့်အလုပ်မျိုးကို စက်ဆုပ် ရွံမုန်းသူပီပီ ဘယ်တော့မျှ အင်တာဗျူး မခံခြင်းပင်တည်း။

သို့လင့်ကစား သူ၏ တစ်ကိုယ်ရေဘဝကျတော့ သွားချင်ရာသွား၊ နေချင် သလိုနေ၊ လူတွေကြားထဲ တိုးချင်တိုး၊ အထိန်းအချုပ် အကန့်အသတ် မရှိ လွတ်ထား တတ်၏။ ဥပမာ သူနှင့် သူ့ဇနီး ၂ ယောက်စလုံး တိရစ္ဆာန် ချစ်ကြ၏။ သူတို့အိမ်တွင် ငှက်မျိုးစုံလှောင်အိမ်ကြီး တစ်လုံးသာမက၊ မျောက် ၂ ကောင်၊ သူတို့ အိပ်ရာထဲ အထိ ပတ်ပုံနေကြသော ရှဉ့်ပျံကလေး ၃ ကောင်လည်း မွေးမြူထား၏။

တစ်ခါတစ်ရံ တရားလွတ်တော်တက်လာသော တရားသူကြီးမင်းခမျာ နေ့ခင်းကြောင်တောင်ကြီးပင် ငှတ်တုတ် အိပ်ငိုက်နေတတ်၏။ ဒါကလည်း တစ်ည လုံး သူ့အိပ်ရာပေါ်သို့ ရှဉ့်ပျံ ၃ ကောင်က ဝုံးကြလေယာဉ်များလို ဒိုင်ဗင်ထိုးချ နေသည့်ဒဏ်ကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။

အသက် ၈၀ ကျော် သူ ကျန်းမာနေသည့်အချိန်အထိ ဟုမ်းစ်သည် ဓာတ် လှေကားစီးရန် ငြင်းပယ်လျက် လှေကား ၂ ထစ်ကို ၁ ကြိမ် နား၍ အပေါ်ထပ်သို့ အရောက်တက်ခဲ့၏။

မီးလှန်ဥသြသံကြားပြီဆိုလျှင်တော့ သူ့ရောသူ့မိန်းမပါ အိမ်ထဲက အလှ အယက်ပြေးထွက်ပြီး မီးလောင်ရာသို့ သွားကြပါလိမ့်မည်။

ဒါကတော့ ယဉ်ကျေးသော ပညာတတ် နယူးအင်္ဂလန်သားကြီး၏ တရား ရုံး၊ တရားခွင့်ပြင်ပမှ ကျင့်ထုံးဝါသနာများဖြစ်၍၊ ဘော့စတွန် အထက်တန်းစား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဆိုတာထက် ပင်လယ်စားပြန့်ပွားခဲ့ဖူးတူသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို နိုင်ပါ သည်။

သူသည် သူ့အတွင်းရေးမှူးများကို (သွားလေသူ ရှေ့နေချုပ်ကြီး ဖရန်စစ် ဘစ်ဒယ်လ်ကဲ့သို့ပင်) 'ဆန်နီ'၊ 'ငချွတ်ကလေး'၊ 'ငမိုက်ကောင်' စသဖြင့် နာမည်ပေးထားလေ့ ရှိ၏။

၁၉၈၂ ခုနှစ်က ဝါရှင်တန်သတင်းထောက်တစ်ယောက်က စက်ပြင်ဝတ်စုံ ဝတ်ထားဆဲ မတ္တင်းနှစ်တစ်ဦးအား

“အော်လီဗာ ဝင်းဒယ်လ် ဟုမ်းစ် ဆိုတဲ့နာမည်က ခင်ဗျားအတွက် အဓိပ္ပာယ် တစ်ခုခုများ ရှိမလား”

စက်ဆရာက သွားအဖွေးသားပေါ်အောင် ပြုံးလိုက်ပြီး

“သိပ်ရှိတာပေါ့ဗျာ။ သူဟာ တရားလွတ်တော်ချုပ်မှာ အဘိုးကြီးတွေနှင့် အမြဲသဘောကွဲနေတဲ့ တရားသူကြီးချာတိတ်ကလေးပဲဟာ”

ဟုမ်းစ်က ဒီစကားကိုဖြန်ကြားသည်တွင် ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်လေ သော ဟူ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့ကို 'ချာတိတ်ကလေး' ဟု ကင်ပွန်းတပ် လိုက်ချိန်တွင် သူ့အသက်က ၈၇ နှစ်ရှိနေပြီ။ တရားရုံးချုပ်တွင် အစဉ်သဖြင့် ဟုမ်းစ် ပြောလေ့ပြောထရှိသော စကားတစ်လုံး ရှိသည်။

“ကျုပ်ကို ဘုရားသခင်ကိုယ်တိုင်က 'ရပ်လိုက်တော့'လို့ လာမပြောမချင်း အလုပ်က အနားမယူတော့ဘူးဗျ”

အသက် ၉၁ နှစ်မှာတော့ သူ့ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့စပြုလာသည်။ သူ တရားခွင့်စင်မြင့်မှ အောက်ဆင်းလျှင် အခြားတရားသူကြီး ၂ ယောက်က တွဲ ချရ၏။ တစ်နေ့တော့ သူ့ရှေ့ဖက်စာရေးကို ပြောသည်။

“ငါ မနက်ဖြန် မလာနိုင်တော့ဘူး။ မနက်ဖြန် ငါ လာနိုင်တော့မှာ မဟုတ် ဘူး”

ပြောသည့်အတိုင်းပင် အလုပ်ခွင်သို့ ပြန်ရောက်မလာတော့ပါ။

နောက် ၂ နှစ်ကြာ၍ ဇရာအိုအဘိုးကြီး ၉၃ နှစ်မွေးနေ့သို့ ရောက်သော အခါ တစ်ချိန်က သူ့တရားခွင့်ရှေ့တွင် ကျမ်းသစ္စာကိုဖန်ဆိုရန် ရောက်ဖူးသူ ဖရန်ကလင် ဒီလာနို ရုစဗဲ လာပြီး ဂါရဝပြုခဲ့၏။ တရားသူကြီးဟုမ်းစ်က ပလေတိုး

စာစဉ်တစ်အုပ်ကို ငုတ်တုတ်ထိုင်ဖတ်နေတာ သူ တွေ့လိုက်၏။ ရုစဗဲက စပ်စုမိသည်။

“တရားသူကြီးမင်းခင်ဗျား။ ဘာကြောင့် ပလေတိုးကို ဖတ်ပါသလဲဆိုတာ သိပါရစေ”

ဟုမ်းစ်က ပြန်ဖြေသည်။

“ကျုပ်စိတ်၊ ကျုပ်အသိဉာဏ်တွေ တိုးတက်မြင့်မားဖို့ပဲလေ”

စဉ်းစားသာကြည့်ပေတော့။ အသက် ၉၃ နှစ်။ အသိဉာဏ် တိုးမြှင့်ချင်လို့တဲ့။

မှန်ပါသည်။ သူ့နိုင်ငံကြီးသည် အော်လီဇာ ဝင်ဒယ်လ် ဟုမ်းစ်ထက် ပို၍ စာရိတ္တကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို ဘယ်တော့မျှ ထပ်မွေးနိုင်တော့မှာ မဟုတ်သလို၊ တရားဥပဒေအပေါ်တွင် ဧရာမ ဩဇာတိက္ကမလွှမ်းမိုးနိုင်သော သူလို လူစားတစ်ယောက်ကိုလည်း အစားပြန်ရဖို့ သွယ်မည် မဟုတ်တော့ပါ။ သူ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် လာမည့်နှစ်ပေါင်းများစွာတိုင်အောင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို လွှမ်းမိုးထားပါလိမ့်မည်။

ဒီအပြင် ခင်ဗျားအနေဖြင့် သိကောင်းဖွယ်ရာ၊ သိချင်ဖွယ်ရာအချက်တစ်ချက်ကို ထပ်ပြောလိုက်ချင်ပါသေးသည်။

တရားသူကြီး ဟုမ်းစ် ကွယ်လွန်ချိန်၌ သူပိုင်ငွေကြေးအားလုံး (ပေါင် ၅ သောင်း) ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရများသို့ ပေးလှူရန် သေတမ်းစာ ရေးသွားခဲ့ပါ၏။

သူ့စာအုပ်တွေအားလုံးကိုလည်း သူ ကြည်ညိုလေးစားစွာဖြင့် ထူးထူးကဲကဲ အလုပ်အကျွေးပြုခဲ့သော ပြည်သူ့လွှတ်တော် စာကြည့်တိုက်ကြီးသို့ ပြည်သူတွေ ဖတ်ရှုအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် လှူခဲ့လေသတည်း။

ဂျင် ခရစ်ယုန် စမတ်စ် Jam Christian Smuts

ဗြိတိန်၏ ထိတ်ထိတ်ကြဲခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူက 'ဗြိတိသျှအလံအောက် မွေးရတဲ့ကလေးကို မလိုချင်ဘူး' ငြင်းဆန်ခဲ့တဲ့အမျိုးသမီးကို လက်ထပ်ယူခဲ့ပါသတဲ့။ ပထမတော့ ဘိုးထီးစစ်ပွဲ၏ ပြောက်ကျားငိုလ်ချွပ်။ နောက်တော့ ရန်သူများ၏ အရင်းနှီးဆုံးမဟာမိတ်။ စစ်တိုက်ရင်းနှင့် စာဖတ်မပျက်ခဲ့သော စွယ်စုံပညာရှင်။ ဟစ်တလာကို အန်တုစိန်ခေါ်ခဲ့သူ။

□ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက အရေးပါဆုံးသော မဟာမိတ်စစ်ခေါင်းဆောင် ၅ ယောက်အဖြစ် ဘယ်သူတွေကို ခင်ဗျား စာရင်းသွင်းချင်ပါသလဲ။
ပထမ ၄ ယောက်ကိုတော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံး စိတ်တူသဘောတူ ရွေးကောင်းရွေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။

- ချာချီ
- ရုစဗဲ
- စတာလင်
- ချန်ကေရှိတ်
-

ပဉ္စမနေရာမှာ ဘယ်သူ့ကို ခင်ဗျားထည့်မလဲ။ က -

ကျွန်တော်ကတော့ ၅ ယောက်မြောက်ကို စစ်မြေပြင်တိုက်စစ်မှု၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကွယ်လွန်သူ ဂျင်စမတ်စ် ဟု ဆန္ဒမပေးချင်ပါသည်။

အထူးလေးစားဂုဏ်ပြုထိုက်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ၆ ပုံ ၁ ပုံ ကျယ်ဝန်းသော တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဘုန်းသမ္ဘာရှင်ဂျင်ခရစ်ယုန် စမတ်စ်ပါ။

ဂျင်စမတ်စ်သည် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်၊ အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဒဿနသမား၊ ပညာရှိကဝိ၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ် အကျော်ဒေးယျဖြစ်ခဲ့၏။

အကယ်၍ ဂျင်စကသာ စကားတစ်လုံးမပြောလျှင် တောင်အာဖရိကသည် စစ်ကြီးအတွင်း၌ ကြားနေနိုင်ငံဖြစ်သွားမည်မှာ သေချာသလောက်။ ဖြစ်ရပ်ကတော့ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အတွင်း တောင်အာဖရိကပါလီမန်က အစည်းအဝေးထိုင်ပြီး ဘက်မလိုက်စတမ်း ကြားနေဖို့ ကြေညာမည့်ဆဲဆဲအချိန်။

ဂျိမ်းစ်ဟတ်ဇော့က တောင်အာဖရိကဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာ၏။ သူက ဂျာမနီနှင့် နောက်ထပ် ဖက်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရမည့်စစ်ပွဲကြီးတွင် အင်္ဂလန်ဘက်မှ ဝင်ကူရေးအတွက် အပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။

ထို့အတူ သူ့နောက်လိုက်အင်အား အများစုကလည်း သူနှင့် တစ်သဘောတည်း ရှိခဲ့ကြသည်။ သူတို့အားလုံးလိုလိုက အတွင်းကြိတ်လိုလားနေကြသည်မှာ ဟစ်တလာစစ်နိုင်ရေးပင် ဖြစ်၏။ ဒါကတော့ ဖုံးကွယ်စရာမလိုအောင် ထင်ရှားပါသည်။ တိုးတိုးတစ်မျိုး ကျယ်ကျယ်တစ်ဖုံ၊ တချို့ဆိုလျှင် ပြောင်ကျကျနှင့် အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ပင် ပြောနေကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

အကြောင်းကမူ ဒတ်ချ် အာဖရိကကပြား ဘိုးဝါးအတော်များများက သည်ရာစုအတွင်း အံ့တုခံတိုက်ရင်း အထိနာခဲ့ရသော ဘိုးဝါးစစ်ပွဲကြီးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အင်္ဂလန်ကို နည်းနည်းကလေးမျှ အခဲမကြေ၊ ဘယ်တော့မျှ ခွင့်မလွှတ်နိုင်သောကြောင့်ပင်တည်း။

ဘိုးဝါးစစ်ပွဲကြီးမှာ ဂျော့ဂျီဝါရှင်တန်မမွေးခင် အနှစ် ၈၀ လောက်ကတည်းက အခြေစိုက်ခဲ့သော ဘိုးဝါးအဆက်အသွယ်များကို အင်္ဂလန်က အောင်နိုင်ခဲ့သော စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်၏။ ဘိုးဝါးများသည် ဗြိတိသျှ အင်ပါယာဝင်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်လိုကြပြီး၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်လိုကြသည်။

ပါလီမန်က လျှို့ဝှက်မဲဆန့်ဖြင့် စစ်တမ်းကောက်ခံရသည့်လည်း ကြားနေရေးဘက်သို့ အရေးသာခဲ့၏။ သည်အခြေအနေတွင် ဂျင်စမတ်စ်က မိန့်ခွန်းထပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ပြဿနာက သေရေးရှင်ရေးအရေးကြီးနေ၍ အတိမ်းအစောင်းခံလို့ မဖြစ်ကြောင်း နားလည်ထားသည်။ တကယ်လို့ ဂျာမနီသာ စစ်နိုင်သွားပါက ဟစ်တလာသည် တောင်အာဖရိကကို စားမိုးအုပ်ချုပ်တော့မှာကိုလည်း ဂျင်စမတ်စ် တွက်မိ၏။ သူက တောင်အာဖရိကပါလီမန်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံအတွက် မဟုတ်ဘဲ၊ သူတို့နိုင်ငံအကျိုးအတွက် ဂျာမနီကို စစ်ကြေညာရန် တင်ပြခဲ့၏။

သူသည် အယူအစွဲပြင်းထန်သော 'ပက်ထရစ် ဟင်နရီ' ဆိုသူနှင့် အကြိတ်အနယ်ယှဉ်ပြောခဲ့၏။ အဆိုမှာ မဲ ၁၃ မဲဖြင့် ပွတ်ကာသီကာကလေး အနိုင်ရခဲ့သည်။ နောက်တော့ သူကိုယ်တိုင် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာ၏။

တောင်အာဖရိက စစ်ကြေညာ၍ စစ်ထဲဝင်လာပြီ ဆိုသောသတင်းကို ဟစ်တလာကြားတော့ ဟားတိုက်ရယ်သည် ဆို၏။ တကယ်တော့ ရယ်စရာကြီးမို့ပါပဲ။ တောင်အာဖရိကမှ လူဖြူဦးရေက ချီကာကိုတစ်မြို့စာထက်ပင် နည်းသေး၏။ ထိုနိုင်ငံငယ်ကလေးမှာ ရေတပ် ဆိုလိုလည်း တိုက်သင်္ဘောတစ်စင်းတောင် မရှိ။ သူ့လေတပ်အင်အားကလည်း ဟောလိဝုဒ်ကိုပင် မမီ။ ကြည်းတပ်အင်အားက လေ့ကျင့်မှု မပြည့်သည့်အပြင် ၄ သောင်းတောင် မပြည့်။ တင့်ကား ၂ စီးနှင့် ဘရင်းကယ်ရီယာ ၂ စီးသာ ရှိသည်။ ခဲယမ်းမီးကျောက် ဆိုတာက အပြင်းအထန် တိုက်ရမည့် စစ်ပွဲကြီးတစ်ပွဲစာ မပြောနှင့်၊ သာမန်စစ်ပွဲကလေးအတွက် တစ်ရက်တာမျှသာ၊ သုံးနိုင်၏။ စစ်ပုံစည်းတွေထုတ်လုပ်ရန် စက်ရုံငယ်တစ်ရုံသာ ရှိ၏။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက စစ်ထဲ မဝင်မနေရ အတင်းအကျပ် စစ်မှုထမ်းစေခဲ့ခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ဖို့ ဦးတည်သွားခဲ့ကြောင်းလည်း ဂျင်စမတ်စ် အမှတ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် သူက တောင်အာဖရိကရှိ လူဖြူ ၁၀၀ လျှင် ၁၅ ယောက် နှုန်းဖြင့် မိမိ၏ဆန္ဒအလျောက် အပျော်တမ်း စစ်ထဲဝင်ကြပါရန် ပန်ကြားခဲ့သည်။

သည်အချိုးအစားအတိုင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုစစ်တပ်များသို့ စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပါဝင်လာကြပါက ၁၃ သန်းမျှအင်အားရှိသော အပျော်ထမ်း တပ်ဖွဲ့ကြီး ပေါ်ပေါက်လာမည် ဖြစ်၏။

ရှင်စမတ်စ်သည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးတုန်းက ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ခဲ့ရခြင်းမှာ အင်္ဂလန်နှင့်တွဲ၍ တိုက်ပွဲ မတိုက်လိုသောကြောင့် ဖြစ်၏။ သည်တစ်ခါတော့ ရှင်စမတ်စ်က ထိုအချက်ကို အလေးထားပြီး ပြည်တွင်းစစ်အန္တရာယ်ကို ကြိုတင် ကာကွယ်ထားလိုက်သည်။

သူက 'အရပ်သားပိုင် ရိုင်ဖယ်သေနတ်များအားလုံးကို အစိုးရသို့ ရောင်းချရန် နှင့် ထိခံချိန်ထားပါက ကြီးလေးသောဒဏ်ငွေကို ပေးဆောင်ရမည်' ဟု ကြေညာ လိုက်၏။ သို့ဖြင့် အမဲလိုက်ရိုင်ဖယ်ပေါင်း ၇ သောင်းကျော် အစိုးရကသိမ်းဆည်း နိုင်ခဲ့ပြီး၊ အတိုက်အခံတွေမှာ လက်နက် မဲ့သွား၍ တရုန် အေးသွားတော့သည်။

ဟစ်တလာ၏စစ်တပ်များက ပိုလန်နိုင်ငံထဲ ရမ်းရမ်းကားကားဝင်ရောက် စီးနင်းခဲ့စဉ်၌ကပင် တောင်အာဖရိကကလည်း သခွပ်ပင်ကမီးတကျိုကျီ လုပ်၍ စစ်အင်အားကို ဖြည့်ဆည်းနေခဲ့ပါပြီ။

တစ်လကို ရိုင်ဖယ်ကျည်ဆံ ၁ သန်း ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ နောက် နေ့စဉ် ကျည်ဆံ ၁ သန်းထုတ်လုပ်နိုင်အောင် အရှိန်မြှင့်ခဲ့သည်။

ရှင်စမတ်စ်က အချို့ရည်စက်ရုံကို ဟော်ဝစ်စာအမြောက်စက်ရုံ လုပ်ပစ် လိုက်၏။ တံဘားစက်ရုံတော့ သံချပ်ကာကားစက်ရုံအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်၏။ နာရီစက်ရုံတစ်ရုံကတော့ ဗုံးလုပ်သည့်စက်ရုံ ဖြစ်သွား၏။

ယခုအခါ လူတစ်ချို့သာ ရှင်စမတ်စ်ကဲ့သို့ ဗဟုပညာတွေကြွယ်ဝခဲ့ကြသည်။ သို့တစ်မူ စမတ်စ် ကိုယ်တိုင်လည်း ၁၂ နှစ်သား အရွယ်ထိ စာရေး၊စာဖတ် တတ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ကလေးဘဝတွင် သူက သူငယ်နာဖြင့် ၅၂၂ နှစ်ကျော်ကုန်း လေးဖြစ်နေအောင် ချူချာလွန်းလှ၏။ သူ့ဖခင်ကိုယ်တိုင်ကပင် သူ့ကို

“တကယ် သနားစရာကောင်းအောင် ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့ခဲ့တာနှင့်အမျှ ဉာဏ်သိပ်မထက်လှတဲ့ ကောင်ကလေးပါဗျာ” ဟု ထုတ်ပြောခဲ့သည်။

သို့ကလို အဖေအရင်းကပြောခဲ့ရသော ကောင်လေးမှာ ကမ္ဘာကျော်ပညာရှင် တစ်ဦးနှင့် တောင်အာဖရိကတွင် ဩဇာအာဏာအကြီးမားဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်လာပါ၏။

တောင်အာဖရိကရှိ ဝိတိုရိယကောလိပ်သို့တက်သောအခါ စမတ်စ်က ဘော် ဒါဆောင်တွင် မနေခဲ့ပါ။ အဆောင်မှာနေခြင်းဖြင့် အလဟဿလေဖော၍ ဟေး

လားဝါးလား အချိန်ဖြုန်းရာရောက်သည် ဟု ယူဆ၏။ ထိုသည်ကိုရှောင်ဖို့အတွက် သူက ကျောင်းပြင်ပတွင် မိသားစုတစ်စုအိမ်၌ သွားငှားနေခဲ့ရာမှ မျက်နှာချင်း ဆိုင်အိမ်က ကောင်မကလေးတစ်ယောက်နှင့် ဖူးစာဆုံပြီး လက်ထပ်ခဲ့တော့သည်။ သူတို့က ကလေး ၆ ယောက် ရခဲ့၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ရှင်စမတ်စ်သည် ကျောင်းမှာ စာအတော်ဆုံး ကျောင်း သားဘဝ ရောက်ခဲ့သည်။ သူ ကျောင်းမှာ ထူးချွန်ခဲ့ခြင်းမှာ အကြောင်း ၂ ခု ရှိ၏။

ပထမအကြောင်းက ပညာဗဟုသုတကို အခမ်းမရလိုချင်စိတ်ဖြင့် မရှောင်ရ နိုင်အောင် ရှာဖွေခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ သူသည် တစ်ချိန်လုံး စာဖတ်၏။ ဘာအားကစားမျှ မလိုက်စား။ ဘယ်သူငယ်ချင်းနှင့်မျှ အပေါင်းအသင်း မလုပ်။ စာကိုသာ ဖတ်ပြီးရင်း ဖတ်၊ ထပ်တလဲလဲ ဖတ်၊ အလကားနေရင်း ဖတ်၊ တဖတ် တည်း ဖတ်ခဲ့၏။ တစ်နေ့ကို ၁၂ နာရီမှ ၁၅ နာရီအထိ သူ စာဖတ်၏။

တစ်ခါက သူ့အတန်းထဲတွင် တစ်ယောက်မျှ အဖြေရှာမရခဲ့သော သင်္ချာ ပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်ကို တစ်ညလုံး မိုးအလင်း ခက်ခက်ခဲခဲတွက်ရင်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့၏။

ဒုတိယအနေဖြင့် ရှင်စမတ်စ် ကျောင်းတွင် တစ်မဟုတ်ချင်းတိုးတက်ခဲ့ရ ခြင်းမှာ သူ့တွင် သူမတွေအောင် မှတ်ဉာဏ်ကောင်းလွန်းလှသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူ ဘာပဲဖတ်ဖတ် ဖတ်သမျှကို မေ့သွားသည် မရှိ။ သူ မှတ်ဉာဏ်ကို ကောင်း ကြောင်းပြသရန် အစမ်းသပ်ခံ စိန်ခေါ်ခဲ့ရာတွင် စာအုပ်ပေါင်း ၁ သောင်းကျော်ရှိ သော သူ့စာကြည့်တိုက်ကို 'လက်ညှိုးထိုးပြရင်းမှ

“ခင်ဗျား အဲဒီ စာအုပ် ၁ သောင်းထဲက ကြိုက်ရာစာအုပ်ကိုယူပြီး ကြိုက် တဲ့စာမျက်နှာကို လှန်။ ဘယ်စာပိုဒ်မဆို ဖတ်ပြလိုက်ပါ။ ကျွန်တော်က အဲဒီစာမျက်နှာက ကျွန်တို့စာပိုဒ်တွေကို ရွတ်ပြမယ်”

သူ ကြွားတာမဟုတ်ပါ။ လက်တွေ့မှာလည်း လူအတော်များများက သူ့ စိန်ခေါ်ချက် မှန်ကန်ကြောင်း လက်ခံခဲ့ကြရသည်။ ရှင် စမတ်စ် ရွံ့ခဲ့တယ်လို့ တစ်ကြိမ်မျှ မရှိခဲ့။

သူသည် ခင်ဗျားတို့ထက် အဆ ၄၀ ပို၍ဉာဏ်ကောင်းသည် ဟုသာဆိုရ ပါတော့မည်။ ဒါလည်း မဆုံသလိုလိုပါနှင့်။

ကောလိပ်ကျောင်းသားဘဝတွင် ဂရိသဒ္ဒါကို ၆ ရက်အတွင်း အလွတ်ကျက် မှတ်နိုင်ခဲ့၏။ ကြားရုံနှင့် မယုံနိုင်စရာ။ တကယ့်ကို သြချလောက်ပါရဲ့။ သူကတော့ လက်တွေ့လုပ်ပြခဲ့ပါသည်။

သူ၏ ရှာမှရှားသောမှတ်ဉာဏ်က ကင်းဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင် ဆုရအောင်ပင် အထောက်အကူပြုခဲ့၏။

ထို့အပြင် သူမှတ်ဉာဏ် ဘယ်လောက်များ ကောင်းလိုက်သလဲ ဆိုလျှင် ၂ နှစ်သင်ရသော ဥပဒေသင်ခန်းစာများကို သူက ၁ နှစ်တည်းနှင့် အပြတ်သင် နိုင်စွမ်း ရှိခဲ့၏။ သူသည် ကင်းဘရစ်ချ် ဥပဒေသင်တန်းတွင် တက်သမျှကျောင်းသား တွေထက် ၂ ပြန်သာရုံမက၊ အတန်း ၂ တန်းစလုံး၌ ပထမချည်း ဝိုင်းစွဲခဲ့သေး၏။ သူ့အဖေက 'ဉာဏ် သိပ်မရှိဘူး'ဟု ထင်ခဲ့သော လူငယ်တစ်ယောက်နေဖြင့် သိပ်မဆိုးလှသောစံချိန်ပဲ မဟုတ်ပါလား။

ကင်းဘရစ်ချ်တွင် လျှမ်းလျှမ်းတောက်ပညာရည်ချွန်ခဲ့ခြင်းက ခရစ်စ် ကောလိပ်၌ ပါမောက္ခရာထူး အပ်နှင်းခဲ့ရသည်အထိ ဖြစ်လာ၏။ သည်ရာထူးက အင်္ဂလန်၌ရှိသမျှသော အခြားရာထူးအမြောက်အမြားလိုပင် မက်မောစရာ ကောင်း လှပါဘိ။ ဒါပေမယ့် သူက ဒါတွေအားလုံးကို ကျောခိုင်းပြီး ဥပဒေပညာကို လက်တွေ့လေ့ကျင့်ရန် တောင်အာဖရိကသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

သူ ဘယ်လောက်ပဲတော်တော်၊ ဂျီဟန်နက်စ်ဘန်နှင့် ကိတ်ပဲတောင်း ၂ မြို့စလုံးမှာ ရှေ့နေအဖြစ် မအောင်မြင်လိုက်ဘဲ ရုံးခိုမိခဲ့ရ၏။

သူက လူတွေကို ဘယ်လို ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမုန်း မသိလိုပါပဲ။ သူက အေးတီးအေးစက်နိုင်သည်။ အထက်စီးက ပြောတတ်သည်။ အမြဲတမ်း ငြင်းခုံသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောသည်။ အပြစ်ရှာ ဝေဖန်သည်။ အမှုသည်တွေကို မောင်းထုတ် ပစ်တတ်သလို၊ တရားသူကြီး၊ ဂျူရီလူကြီးတွေကိုလည်း သင့်တင့်အောင် မစည်းရုံး။

၁၈၉၉ ခုနှစ် ဘိုးဝါးစစ်ပွဲကြီး ဖြစ်လာပါပြီ။

ဂျင်စမတ်စ်က တက်ကြွသောစစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်၏ အရည် အသွေးကို ပြသနိုင်ခဲ့၏။ စစ်လေ့ကျင့်မှုဆိုတာ ဘာမှန်း လုံးဝမသိသော အနီရှေ့နေ ကလေးသည် လပိုင်းအနည်းငယ်အတွင်း ဝိုင်းချုပ် ဖြစ်သွားသည်။

သူသည် ဘိုးဝါးလယ်သမားများကိုဦးဆောင်လျက် တောင်အာဖရိကကို မိုင် ၁၀၀၀ ဖြတ်၍ ဗြိတိသျှများအား ပြောက်ကျားစစ်ဆင်ပြီး သူ့နိုင်ငံအတွက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဘိုးဝါးတွေက ရိုင်ဖယ်သေနတ်များ၊ လက်နက်ခဲယမ်းများ၊ မြင်းများ လိုအပ်လျှင် ဗြိတိသျှတပ်စခန်းတွေကိုဝင်စီးပြီး လုယက်ယူ၏။

စမတ်စ်သည် ရရာပေါက်သောက်လယ်သမား ၃၀၀ လောက်နှင့် သူ့တပ် ကို စဉ့်ခဲ့၏။ သို့သော် သူရောက်လေရာတွင် လူအင်အားလိုသလောက် ခေါ်လိုရ၏။ စစ်ပြီးသောအခါ သူပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့မှာ မူလကထက် ၁၀ ဆ မျှ များလာခဲ့၏။

စမတ်စ်အနေဖြင့် တိုက်ပွဲများအတွင်း သိမ်သိမ်တုန်အောင် အောင်ပွဲရခဲ့ သလို အမျိုးသားသူရဲကောင်း ဖြစ်သွားတော့သည်။ သူ သူရဲကောင်းဖြစ်ခဲ့ခြင်းမှာ လည်း တောင်အာဖရိကတစ်နိုင်ငံလုံးလူဦးရေက မန်ချက်စတာတစ်မြို့စာသာ ရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။

သို့လင့်ကစား ထိုဘိုးဝါးများသည် စမတ်စ်ကဲ့သို့သောလူများ၏ ခေါင်း ဆောင်မှုအောက်မှ ကမ္ဘာ့အရမ်းသာဆုံးနှင့် အင်အားအကြီးမားဆုံး ဗြိတိသျှအင်ပါ ယာကြီးကို သူတို့ လက်နက်ချ အနှုံးမပေးရခင်အထိ ၃ နှစ်တိုင်တိုင် အံတုတိုက်ခိုက် ခဲ့ကြ၏။

အင်္ဂလိပ်များနှင့် အကိုတ်အနယ်သူနိုင်ကိုယ်နိုင် ပြောက်ကျားစစ်ဆင်ခွဲနေစဉ် အတွင်းမှာပင် စမတ်စ်သည် စာအုပ် ၂ အုပ်ကို သူ့ မြင်းကုန်းနှီးအိတ်ထဲတွင် အမြဲဆောင်ထားခဲ့၏။ တစ်အုပ်က ဂရိဘာသာဖြင့်ရေးထားသော သမ္မာကျမ်းစာ ဖြစ်၍၊ နောက်တစ်အုပ်ကတော့ ကင်၏ 'သစ္စာတရားကို ဆန်းစစ်ချက်' ဖြစ်၏။

မီးရထားလမ်းတံတားကို ဖောက်ခွဲချိုးမပစ်မီ နာရီပိုင်းကလေးအလိုမှာ ဂရိဓမ္မ သစ်ကျမ်းကို ထိုင်ဖတ်နေခဲ့သည့် ဝိုင်းချုပ်ကြီးတစ်ယောက်ကို မြင်ယောင်လိုက်စမ်း ပါ။ ခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် မြင်းကောင်းမြင်းသန်တွေ အရယူဖို့ ရန်သူ့စခန်းကို ဝင်တိုက်ပြီး၊ နာရီအနည်းငယ်အတွင်းမှာ ရွက်ဖျင်တံတစ်လုံး၏မီးပုံဘေး၌ 'သစ္စာ တရားကို ဆန်းစစ်ချက်'ကို အေးအေးဆေးဆေးဖတ်နေသော ဝိုင်းချုပ်ကြီး တစ်ယောက်၏ပုံကို တွေးထင်ကြစမ်းပါ။

ရှင်စမတ်စ် ဆိုသည်မှာ တောင်အာဖရိကဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ရုံသာမက အကြွင်းမဲ့ အာဏာပိုင်ခဲ့သော အစိုးရလည်း သူပဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ တောင်အာဖရိကရှိ သက်ရှိ သက်မဲ့တိုင်းကို သူ ထိန်းကွပ်ချုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ အဲ-အဲ၊ လူတိုင်းဆိုပေမယ့် သူ့မိန်းမကိုတော့ ခြွင်းချက်ထားရပါလိမ့်မည်။ သူနှင့် သူ့မိန်းမသည် အင်္ဂလိပ်တွေနှင့် ပတ်သက်၍ ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း သိသိသာသာသဘောထား ကွဲလွဲခဲ့၏။

ရှင်စမတ်စ်က ဘိုးဝါးတွေအရေးနိမ့်ခဲ့ရာမှ ငွေကြေးအကူအညီတွေ ပုံအောပေးခဲ့သည့်အတွက်နှင့် စစ်ပြေငြိမ်းပြီးနောက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ပေးခြင်းကြောင့် အင်္ဂလိပ်တွေကို ကျေးဇူးတင်ခဲ့သည်။ သည့်နောက်တစ်လျှောက်လုံး အင်္ဂလိပ် သစ္စာတော်ခံဘဝဖြင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ အားထားယုံကြည်ရဆုံးမဟာမိတ် ဖြစ်ခဲ့၏။

သို့သော် သူ့မိန်းမကတော့ ဗြိတိသျှကို အစဉ်မပြတ် ခါးခါးသီးသီးဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ သူမက 'ဗြိတိသျှအလံအောက်တွင် သူ ကလေးတစ်ယောက်မျှ မမွေးစေရ' ဟု အခိုင်အမာပြောထား၏။

ဗြိတိသျှအလံများ တောင်အာဖရိကတစ်ဝန်း တလူလူလွှင့်ခဲ့ပြီဆိုကတည်းက သူမအနေဖြင့် လက်မှိုင်ချရမည့်အခြေအနေ ဆိုက်ခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့် သူမက မဖြစ်ဖြစ်သည်နည်းဖြင့် ဆန့်ကျင်၏။ ဒါကတော့ ဘိုးဝါးသမ္မတနိုင်ငံအလံတော်ကို သူမ၏အိပ်ရာထက်တွင် မျက်နှာကျက်လုပ်၍ မိုးထားလိုက်ခြင်းပါပေတည်း။

“ကျွန်မယောက်ျားက တစ်ခါတော့ သတိပေးဖူးတယ်ရှင်”

သူမက ရယ်ရင်းမောရင်း ဖွင့်ပြောခဲ့၏။

“ကျွန်မ အံ့သလောက် အင်္ဂလိပ်ကိုမုန်းနေတာ ကျွန်မကလေးတွေ အင်္ဂလိပ်နှင့်ရမှ လှနေဦးမယ်” တဲ့။

တကယ်ပါပဲ။ သမီး ၃ ယောက်အနက်က ၂ ယောက်က အင်္ဂလိပ်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့၏။

ရှင်စမတ်စ် အသက်ကြီးပြီးအိုမင်းလာသည်တွင် သိပ်အကြမ်းပတမ်း မခံနိုင်တော့သလို သိပ် ဉာဏ်မကောင်းတော့ဘဲ ချွတ်ယွင်းလာသည်။

သို့တိုင် အလုပ်လုပ်ပြီးဆိုလျှင် အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်တုန်း။ ထို့အတွက် မကြာခဏဆိုသလို စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ်နှင့် ဒေါသကြီးလာတော့၏။ သူ ဒေါသနိ

နေချိန်တိုင်း သူ့ဇနီးက အနားကပ်သည်မရှိ။ သူ့အတွင်းရေးမှူးတွေမှတစ်ဆင့် သူ့ကို အကျိုးအကြောင်းစာရေးဆက်သွယ်၏။

သူ့သားသမီးတွေက သူ့ခြေရာအတိုင်းလိုက်နင်း၏။ ပညာဗဟုသုတ ကြွယ်ဝသည့် နေရာမှာရော၊ စွမ်းအားထက်မြက်သည့် နေရာမှာရော၊ ဂုဏ်သိက္ခာ မြင့်သည့်နေရာမှာပါ ဖအေနှင့် တစ်ပုံတည်း။ သို့နှင့်အမျှ သူတို့က သူ့အဖေလို မထုံတက်တေးနှင့် ဂုဏ်ခံ၍ သွေးကြီးချင်ကြ၏။

တစ်ခါက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစမတ်စ်ကိုယ်တိုင်က

“ကျုပ်ကလေးတွေဟာရာ ကျုပ်ကိုတောင် လေးစားအပ်တဲ့ဂုဏ်သရေရှိ သူစိမ်းတစ်ယောက်လို ဆက်ဆံကြတာဗျ”

ရှင်စမတ်စ်သည် 'အာဖရိက၏ဝန်ကြီးချုပ်' ဟုပြီး အစိုးရအိမ်တော်၌ စည်းစိမ်ခံပြီးမနေခဲ့ပါ။

ထိုအစား မြို့တော်မှ ၁၀ မိုင်ကွာ သူပိုင်ယာခင်းထဲတွင် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ က ပေါင် ၃၀၀ ဖြင့်ဝယ်ခဲ့သော တစ်ပတ်ရစ်အိမ်မိုးသွပ်ဖြင့် အိမ်ဆောက်၍နေခဲ့သည်။ ယင်းသွပ်အိမ်ထဲမှာ ဟောင်းနွမ်းညစ်ထေးနေသော ပရိဘောဂများ၊ မြားများ၊ တိရစ္ဆာန်သားရေများ၊ လမ်းလျှောက်တုတ်များ၊ စာအုပ်များ၊ ရထားသံလမ်းအပိုင်းအစများနှင့် ရွပ်ပွပြည့်နှက်နေပြီး၊ လေအေးပေးစက် တစ်လုံးတည်း ရှိ၏။

ရှင်စမတ်စ်က ဆင်ဝင်အပေါ်ထပ်မုခ်ဦးဆောင်၍ သံခွတင်တစ်လုံးနှင့် အိပ်သည်။ သူ့အိပ်ရာဘေးတွင် မီးဖိုချောင်သုံးကုလားထိုင်တစ်လုံး ထားပြီး၊ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်နှင့် စာအုပ်တစ်အုပ် တင်ထားနေကျ။ စာအုပ်ကတော့ အမြဲရှိနေ၏။

စစ်မြေပြင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ဝန်ကြီးချုပ် ဟူသော ဘွဲ့ထူးများဖြင့် အံ့မခန်းလေးစားထိုက်သောရှင်စမတ်စ်သည် သူ့အိပ်ရာ သူ့အမြဲတမ်းခင်းအိပ်လှေ ရှိ၏။

စမတ်စ်၏အိမ်ပတ်လည်က ခြံမြေမှာလည်း ဂရုတစိုက်လှဲကျင်းထား၍ ပြောင်ရှင်းနေ၏။ ရှေ့ကွက်လပ်မှာ ဘာပန်းမျှ စိုက်မထားသလို၊ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ထားသော ဘာမြက်ခင်းမျှ မရှိ။ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်း ဟူ၍လည်း မရှိ။

သူ့မြေးများက သစ်ပင်ကိုင်းကြီးတစ်ခုတွင် တွဲလောင်းချိတ်ထားသော မော်တော်ကားတာယာဟောင်းကြီးတစ်လုံးကို ဒန်းလုပ် စီးနေမည်။ ပြီးတော့ ဒန်ဘူးအဟောင်းများဖြင့် အိမ်ဆောက်တစ် ကစားချင်ကစားနေမည် ဖြစ်၏။

တောင်အာဖရိကဝန်ကြီးချုပ်စမတ်စ်၏ ဝါသနာကတော့ သတ္တဗေဒနှင့် ရုက္ခဗေဒပင် ဖြစ်၏။ အာဖရိက၏အပူဒဏ်ဖြင့် ညှိုးရောခြောက်ကပ်သွားနိုင်သည့် ကြားမှ သူက မြက်တွေကို ရှင်သန်အောင် စမ်းသပ်ကြိုးစားသည့်အနေဖြင့် သူ့တလင်းတွေထဲမှာ မြက်မျိုးပေါင်း ၅၀ ကို စိုက်ပျိုးထားသည်။

သူ့ကိုယ်ပိုင်မြေ ၈၀၀၀ ခန့် အပင်ပေါင်း ၅ သိန်းခန့်စိုက်ထားပြီး တစ်နေ့သောအခါ မိုင်းတွင်းများ၌ သစ်အဖြစ်အသုံးချရန် မျှော်မှန်းထားခဲ့၏။

ရှင်စမတ်စ်သည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးကို အဆုံးသတ်စေခဲ့သော ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သူ ဖြစ်၏။ အမှန်စင်စစ် တစ်ဖက်သတ် နိုင်ထက် စီးနင်းလုပ်ထားသောစာချုပ်ကို သူ၏ မဟုတ်မခံပုန်ကန်သွေးနှင့် တော်လှန်ရေး စိတ်ဓာတ်အား ဆန့်ကျင်ဆိုးနှိမ်လျက် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းပါ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးက ထိုငြိမ်းချမ်းရေးကို နိဂုံးကမ္ပတ် အဆုံးသတ်ပေးလိုက်လိမ့်မည်ဆိုတာ လူတချို့ကသာ ကျိန်းသေပေါက်တွက်ဆ ထားခဲ့ကြပါ၏။

ဘားနိဒ် ဘာရုချ် Bernard Baruch

လက္ခဏာဆရာက
သူ့ပီခင်ကို အကြံပေးခဲ့သည်။ ယခု သူက
သမ္မတကြီးတွေကို အကြံပေးနေရပါပြီ။
နားထိုင်းကြီးဘာဝမှ အပေါင်းအသင်းကောင်း၍
ကမ္ဘာ့စီလျှံမှာကြီး ဖြစ်ခဲ့ရသူ။
ငွေစေ့ကွက်ကို ချွပ်ကိုင်နိုင်သလို
လက်နက်စက်ရုံတွေကို ကြီးစိုးခဲ့ရသူ။

□ ရာစုနှစ်ကုန်ပိုင်းဆီသို့ ရွေ့လျားဖိုးကပ်လာချိန်။ နယူးယောက်မြို့တော် စိတိ ကောလိပ်ကျောင်း ဘေ့စ်ဘောကစားကွင်း၌ အကြမ်းဖက်ရန်ပွဲကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပွား ခဲ့သည်။ ထိုရန်ပွဲက ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးတိုင်အောင် ဂယက်ရိုက်သွားပြီး ကျွန်တော် တို့၏အနာဂတ်ကိုပါ သက်ရောက်မှုရှိခဲ့သည်ဆိုလျှင် မှားမည်မထင်ပါ။

ပွဲမှာ ကစားသူ တစ်ဖက် ၃ ယောက်ပါဝင်ပြီး၊ တစ်သင်းကို ဘောလုံး ၉ ကြိမ်ပစ်ခွင့်ရသော ကစားပွဲပင် ဖြစ်၏။ ဘတ်တံကိုင်သမားက ပစ်လိုက်သော ဘောလုံးကို ရိုက်ထုတ်ပြီး အိမ်ကိုပြန်ရောက်အောင် ကွင်းပတ်ပြေးနိုင်လျှင် အနိုင်ရ သည်။ ဘတ်တံရိုက်သမား ပန်းတိုင်ကို ရောက်၊မရောက်မှာ ဒိုင်လူကြီး၏ အဆုံး အဖြတ်အပေါ် မူတည်၏။

ယခုပွဲတွင်လည်း ဒိုင်က ဘတ်တံရိုက်သမားက နိုင်သည်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပေး၏။ ဒါပေမယ့် တစ်ဖက်အသင်းက 'ညစ်ပတ်မှုရှိခဲ့ကြောင်း' ဒေါသတကြီး စောဒကတက်သည်။

သူက ဘတ်တံရိုက်ပတ်ပြေးခဲ့သော ဘားနဒ်ဘရချ်သည် သူ့ကို တမင်
 ဝင်တိုက်၍ လက်ထဲကဘောလုံးကို လွှတ်ကျစေခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲ၏။ ဘရချ်ကလည်း
 ထိုသို့မဟုတ်ရကြောင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ငြင်းဆန်သည်။ သူက ဘောလုံးမမ်းသမား
 အား ၁ ခွန်း- ၂ ခွန်း ခံပြောမိ၏။ ဤမှာပင် ရန်ပွဲစတော့သည်။ သွေးထွက်သံယို
 ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ ရန်ပွဲကြီးပါ။

ဘရချ်သည် နှစ်အတော်ကြာ လက်တွေ့ထိုးသတ်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သူက လက်တွေ့
 ထိုးကောင်းလှသလို နောင်အခါ ကမ္ဘာ့ဟံဗီးဝိတ်ချန်ပီယံ ဖြစ်လာခဲ့သူ။ ဘောဘ်
 ဖစ်ဆိုင်မွန်ကပင်လျှင် သူ့ကို ကြေးစားလက်တွေ့ကျော်လုပ်ရန် အကြံပြုဖူးသေး
 သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဘောဘ်ဘောကစားကွင်းထဲက ရန်ပွဲမှာ ဘာနီ ဘရချ်
 အတွက်တော့ အကြိုက်ပေါ့။ ပြိုင်ဖက်ကစားသမားတွေက သူ့ကို လက်သီးနှင့်ဝိုင်း
 ထိုးရာမှ သူက ဘယ်ပြန်ညာပြန် အလဲထိုးပစ်လိုက်သည်။

သည့်နောက် သူ့လက်သီးဒဏ်ကြောင့် လဲခဲ့ရသူတစ်ယောက်က ဝုန်းခနဲ
 ထပြီး ဘောဘ်ဘောဘတ်တံတစ်ချောင်းကို ပြေးဆွဲသည်။

သူက အားကစားစည်းကမ်းဥပဒေများကို တစ်ခါမျှ ကြားဖူးဟန်မရှိသလို
 ဘာနေဘရချ်ခေါင်းကို ဘောဘ်ဘောဘတ်တံဖြင့် အမေ့အလဲ ရိုက်ထည့်လိုက်တော့
 ၏။ ရိုက်ချက်က ဘရချ်၏ဘယ်ဘက်နားအုံကို ကွဲသွားစေပြီး နားတစ်ဖက်
 ကန်းလှနီးပါးဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သို့ကလို့ နားကန်းခဲ့ခြင်းက ဘားနဒ်ဘရချ်၏ ဘဝကို
 လုံးဝ ပြောင်းလဲပစ်လိုက်၏။

ဘရချ်က ဝက်စ်ပွိုင့်စစ်တက္ကသိုလ်တက်၍ အမြဲတမ်းတပ်မတော်တွင်
 အရာရှိလုပ်ဖို့ ကြံရွယ်ခဲ့၏။ သူက ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲအောင်ခဲ့သလို ဝက်စ်ပွိုင့်သို့
 တက်ရောက်ခွင့် ရော့ဂျော့ရှုဂျူရုခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဝက်စ်ပွိုင့်က သူ
 အကြားအာရုံချို့ယွင်းနေသဖြင့် ပြန်ပယ်ချလိုက်၏။

နားထိုင်းကြီးဘဝမှ ဘာနေလည်း စစ်ဗိုလ်ဖြစ်ရေးကို မေ့ပစ်လိုက်ပြီး၊ စီးပွား
 ရေးနယ်ပယ်၌ ထွန်းပေါက်အောင်မြင်ပြီး ကြွယ်ဝချမ်းသာလာခဲ့သည်နှင့်အမျှ
 ဂုဏ်သိန်အရှိန်အဝါ အဆမတန်ကြီးမားခဲ့ရ၏။

သမ္မတကြီး ဝူးဒရီး ဝီလ်ဆင်ကိုယ်၌ပင် သူ၏လုပ်ရည်ကိုင့်ရည် ကြံရည်
 ဖန်ရည်စွမ်းပကားကို အထူးအာရုံစိုက်မိရာမှ အမေရိကန်သမိုင်းတွင် တော်ရုံတန်ရုံ
 လူရခဲ့လှသော အကြီးတကာ အကြီးဆုံးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုကို အပ်နှင်းခဲ့ရသည့်
 အဖြစ်ကို ဆိုက်ခဲ့သည်။

ဝူးဒရီးဝီလ်ဆင်က ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးကာလ၌ အမေရိကန်စက်ရုံများ
 လည်ပတ်ရေးအတွက် သူ့ကို တာဝန်လွှဲခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

၁၉၁၈ ခုနှစ်တစ်လျှောက်လုံး ဘယ်စက်ရုံလုပ်ငန်းမဆို သူက ဖွင့်ဆို
 ဖွင့်၊ ပိတ်ဆို ပိတ် တစ်ချက်လွှတ်အာဏာကို ဝိုင်စိုးခဲ့ရသည်။ သူ့ခွင့်ပြုချက်
 မရဘဲ ဘယ်စက်ရုံမျှ ကြေး၊ သံ၊ သွပ်၊ သစ်နှင့် အခြားအသုံးလိုသော ရှားပါး
 ပစ္စည်းမှန်သရွေ့ ၁ ပေါင် ၁ စိတ်မျှ ရမည်မဟုတ်ပေ။

၁၉၁၉ ခုနှစ်မှာလည်း ဝူးဒရီးဝီလ်ဆင်က ဘားနဒ်ဘရချ်အား စီးပွားရေး
 အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ချုပ်ဆိုရာ ဥရောပသို့ ခေါ်သွားခဲ့၏။
 အလားတူပင် စစ်ပြီးငြိမ်းပြီး ခက်ခဲဆိုးဝါးလှသော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာတွေကို
 ဖြေရှင်းရာ၌လည်း ဘားနဒ်ဘရချ်မှာ အရေးပါအရာရောက်သော နေရာက ပါဝင်ခဲ့
 ရ၏။

ပြဿနာက အမေရိကန်တစ်ဝန်းလုံး စစ်လက်နက်ပစ္စည်းတွေ ထုတ်လုပ်မှု
 ကိုရပ်ဆိုင်း၍ စစ်အေးကာလထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရေးဘက်သို့ ဦးတည်
 စေရာတွင် ဘဏ်ကြွေးမဆပ်နိုင်သဖြင့် ပစ္စည်းသိမ်းချိတ်ခံရမှုများ ကြီးကြီး
 ကျယ်ကျယ် ကသောင်းကနင်းနှင့် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်မှုများ မပေါ်ပေါက်ရအောင်
 ညင်သာစွာ လှည့်ပြောင်းပေးနိုင်ဖို့ပင် ဖြစ်သည်။

ဘရချ်၏ဘဝကို ထိထိရောက်ရောက်ရောင်ပြန်ဟပ်စေသည်မှာ ခေါင်းတွင်
 ဘောဘ်ဘောရိုက်တံတစ်ချက် ထိခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့်သာ မဟုတ်ပါ။ လက္ခဏာ
 ဆရာတစ်ယောက်၏ပယောဂလည်း ရှယ်ယာပါသည် ဆိုနိုင်၏။

သူငယ်စဉ်က မိခင်ကြီးသည် ဦးခေါင်းမှသွင်ပြင်လက္ခဏာများကို ကြည့်၍
 အနာဂတ်ကို နိမိတ်ဖတ်ဟောပြောသော ဆရာတစ်ဦးထံ ခေါ်သွားခဲ့ဖူးသည်။
 ထိုဆရာက ခေါင်းကအရေးအကြောင်း၊ အဖုအထစ်များကိုစမ်းသပ်ပြီး 'ဘာ

လုပ်ငန်း၊ သို့မဟုတ် ဘယ်သို့အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်သင့်ကြောင်း ကို လမ်းညွှန်ပေးနိုင်၏။ ဆရာကြီးက ဘာနှင့်၏ခေါင်းကိုကိုင်စမ်းလျက် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်မည်ဟု အတိအကျဟောကိန်းထုတ်လိုက်သည်။

လောလောဆယ်အားဖြင့်မူ ဘာနှင့်ဘုရားက သူ့အဖေကြီးလိုပင် ခွဲစိတ် ဆရာဝန် ဖြစ်လိုလှ၏။ သူသည် သူ့အဖေ၏ဆေးပညာကို လေ့လာလိုက်စားလိုစိတ် အမွေရခဲ့သလို၊ ဆေးပညာအကြောင်း ၁ နှစ်လောက် လေ့လာခဲ့၏။

သို့လင့်ကစား သူ့အမေကြီးက ပရောဟိတ်လက္ခဏာဆရာ ဟောကိန်းထုတ် အကြံပေးခဲ့သည့်အတိုင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ဖို့သာ တိုက်တွန်းအားပေးခဲ့၏။ အမေကြီး စိတ်ချမ်းသာအောင်ဆိုပြီး ဖန်ထည်စက်ရုံတစ်ရုံ၌ တစ်ပတ် ၁၅ သို့လင် ဖြင့်ဝင်လုပ်ခဲ့ကာ ညဘက်တွင် ဥပဒေပညာကို သင်ယူခဲ့၏။ သည့်တွင် သူ့ အမေကြီးက သူ ရှေ့နေလုပ်စားမှာ စိုးရိမ်လာသည်။

လက္ခဏာဆရာ၏ဟောကိန်းကို သတိရနေရင်းမှ သားဖြစ်သူအား ထပ် တလဲလဲ နားသွင်းခဲ့သည်။

“ငွေရှိတဲ့နေရာကိုသာ သွားစမ်းပါဘာနေရယ်။ ငွေပေါတဲ့နေရာကိုသာ သွားလုပ်စမ်းပါ”

သူက မိဘစကားနားထောင်သော သားလိမ္မာ ဖြစ်၏။ ဝေါလံစထရီငွေဈေး သို့သွား၍ စတော့စာချုပ်တွေကို ကစား၏

စတော့ဈေးကွက်တွင် ဈေးကစားသူ ၁၀၀ မှာ ၉၉ ယောက် အရှုံးပေါ် တတ်ကြပါသည်။ ဒါပေမယ့် ဘာနှင့်ဘုရားကတော့ ဝေါလံစထရီငွေဈေးမှ သန်း ပေါင်းများစွာ အမြတ်ထုတ်နိုင်ခဲ့၏။ ဝေါလံစထရီငွေဈေးတွင် ဘာနှင့်ဘုရား အံ့မခန်း အောင်မြင်ရခြင်း လျှို့ဝှက်ချက်တွေက ဘာပါလဲ။

သူ့အောင်မြင်မှု၌ သော့ချက် ၂ ချက် ရှိ၏။

ပထမအချက်က ဈေးကွက်မှ တန်ခိုးဩဇာကြီးမားလှသော အဓိပတိ သူဌေးကြီးများနှင့် နေ့ချင်းညချင်းဆိုသလို မိတ်ဆွေဖွဲ့နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လူတွေက သူ၏ ချစ်ခင်နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းမှု၊ ထာဝစဉ်ပြုံးနေမှု၊ အသွင် အပြင်သားနားမှု၊ ယဉ်ကျေးဖော်ရွေသောအမူအရာ၊ ပကတိရိုးသားမှု၊ ပါးနပ်

ထက်မြက်မှုများကို မလွန်ဆန်နိုင်ခဲ့ကြပါ။ တွေ့သူတိုင်းလိုလို သူ့ညှို့သက် အမိမံ ကြရာသည် ဆိုပါတော့။

ဆရာဆရာကြီးတွေဖြစ်ကုန်သော မစ္စတာကုဋေကုဋေကြီးများက သူ့ကို သွားလေရာ၊ စားလေရာ ခေါ်သွားကြသည်။ အကြံကောင်းဉာဏ်ကောင်းတွေ ပေးသည်။ သူတို့ပညာတွေ လက်ထပ်သင်သည်။ အဆက်အသွယ် ကွန်ချက်တွေ ပြသည်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ ပေးသည်။ သူလည်း တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်မြင့်တက်လာရ သလို 'ဥုံဖွဲ'ဟု မန်းလိုက်သည်နှင့်မခြား မြင့်သည်ထက် မြင့်မားကြီးပွားလာရ တော့၏။

သူ အသက် ၂၇ နှစ်သာရှိသေးသည့်အချိန်က သောမတ်စ်ဖော်ကျူးရိုင်းက 'လစ်ဂျက်နှင့် မေယားစ်' စီးကရက်ဆေးရွက်ကြီးကုမ္ပဏီကို ဝယ်ယူရန် ပေါင် ၂ သောင်း ၆ ထောင် ထုတ်ပေးခဲ့၏။

ဝေါစထရီတွင် ဘာနှင့်ဘုရား အောင်မြင်ခဲ့သည့် ဒုတိယနှင့် အရေးအပါ ဆုံးအကြောင်းရင်းကတော့ အကြောင်းအချက်တွေကို စူးစူးစိုက်စိုက်အလေးဂရ ထားသော ဝါသနာပင် ဖြစ်သည်။

ဘုရား၏လုပ်ဆောင်ချက်တိုင်းမှာ အကြောင်းတစ်ခုရှိနေပြီး ထိုအကြောင်း ကလည်း တစ်ဆင့်ကြား၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကူးပေါက်သလိုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ခိုင်လုံသောသတင်းအချက်အလက်ကို လက်ကိုင်ထား၍ ဉာဏ်ကို လွှာပြီးသုံးနိုင်ခဲ့ ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။

ဘာနှင့်ဘုရား၏ အချက်အလက်တွေစုဆောင်းနိုင်မှု၊ ရပြီးသောအချက် အလက်တွေကို စူးစမ်းလေ့လာမှု၊ အမှန်အကန် အဓိပ္ပာယ်ကောက်နိုင်မှုများကြောင့် ရရှိခဲ့သော အနာဂတ်ကိုကြိုမြင်တတ်သည့်စွမ်းရည်က သူ့အား သူ့ခေတ်သူ့အခါ အလျောက် ထိပ်တန်းရောက် ထူးချွန်သူတစ်ဦး ဖြစ်စေခဲ့သည်။

သည်လို အနာဂတ်ကိုကြိုမြင်တတ်ဆဲတတ်မှု စွမ်းပကားကပင် 'ဝီလ်ဆင်၊ ဟာဒင်း၊ ကူးလစ်ချ်၊ ဟူးမား၊ ရုစဗဲ' မည်သော သမ္မတကြီး ၅ ဆက်တိုင်တိုင် လက်ရုံးထား အားကိုးယုံကြည်ခဲ့သော အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ သည်။

ပူဇော်ဝိလ်ဆင်က သူ့ကို ချစ်စနိုးနာမည်ပေးခဲ့သည်မှာ 'ဒေါက်တာ ဖက်စ်တ' သို့မဟုတ် 'ဒေါက်တာသုတ' သို့မဟုတ် 'အချက်အလက် ဝိဇ္ဇာကြီး' တဲ့။

ဘာနဒ်ဘရရ် ဝေါလ်စထရီတွင်ကျက်စားစဉ် မတော်တဆနီးပါးဖြင့် တစ်ချို့ ကောင်းမိပြီး အပြုကြီးပွဖူး၏။ ဖြစ်ပုံကတော့ ဒီလိုပါ။

သူ လပေါင်းများစွာအကဲခတ်လေ့လာပြီးနောက် ကြေးနီထုတ်လုပ်မှုမှာ အဆမတန်ပိုလျှံနေကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသလို၊ ကြေးနီဈေးတွေထိုးကျ၍ ကြေးနီ ကုမ္ပဏီကြီး၏အမြတ်ရှယ်ယာတွေမှာ ၈ ရာခိုင်နှုန်း ဖြတ်တောက်ခံရမည်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် သူက ထိုကြေးနီရှယ်ယာ ထောင်ပေါင်းများစွာမှ အချို့ကို ထုတ်ရောင်းလိုက်၏။ စတော့ဈေးတွေလည်း တစ်နာရီ အတွင်း ၁၀ မှတ်သို့ ကျဆင်းသွားတော့၏။

ဘာနဒ်ဘရရ်၏ အပေါင်းအသင်းများက သူ့ကို တဒဂီအမြတ်ပေါ်အောင် အခွင့်ကောင်း ယူစေချင်ကြပေမယ့်၊ ထိုနေ့က သူ့ကို ဘယ်လိုမျှဆက်မရဘဲ အဆက်ပြတ်နေခဲ့ကြရသည်။ ထိုနေ့မှ ဘာသာရေးအားလပ်ရက်ဖြစ်သော 'အပြစ်ဒဏ်များ ချေသည့်နေ့' ပင် ဖြစ်နေ၏။

ဘာနဒ်ဘရရ်က ထိုနေ့ထူးရက်မြတ်တွင် ဘာအလုပ်မျှမလုပ်ဘဲ သူ့အမေ နှင့်အတူနေမည် ဟု သူ့မိခင်အား ကတိပေးထားသည်။

သူ့အပေါင်းအသင်းတွေလည်း အလန့်တကြားထိတ်ထိတ်ပျာပျာဖြစ်ကုန် သည်။ စတော့စာချုပ်တွေကို ချက်ချင်းပြန်ဝယ်ခြင်းဖြင့် ပေါင် ၈၀၀၀ အသာ ကလေးမြတ်နိုင်သည် မဟုတ်ပါလား။ တကယ်လို့ နောက်တစ်နေ့ကူးသွားပါက အရုံးအမြတ်မရေရာ။ ဘာမဆို ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ သူတို့လည်း သူ့ကို ဖုတ်ပူ မီးတိုက် အဆက်မပြတ်ဖုန်းဆက်ကြ၏။ သူ့အိမ်သို့ပင် ကြေးနန်းရိုက်ကြ၏။ လူလွတ်၍ အကြောင်းကြား၏။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း သွားပြောဖို့ ကြိုးစား၏။ ဒါပေမယ့် အချည်းနှီးပင်။ ဘရရ်က အတွေ့မခံခဲ့။

နောက်ပိုင်းတွင် 'သူသာ ထိုနေ့က ရုံးခန်းဖွင့်၊ ထိုင်၍ စတော့တွေကို ဝယ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ချက်ချင်း ပေါင် ၈၀၀၀ မြတ်မှာအမှန်ပဲ' ဟု ကိုယ်တိုင် ဖွင့်ဟဝန်ခံ ခဲ့သည်။

ထိုနေ့က သူ မလှုပ်ရှားဘဲနေခဲ့ရာမှ နောက်နေ့များတွင်လည်း ဈေးကွက် ဆက်လက်အေးသွားမည်ဟု အပိုင်တွက်ပြီး လက်ကျန်ကြေးနီစတော့တွေကို တတိတိရောင်းထုတ်လိုက်ပြန်၏။

၁ နှစ်အတွင်းမှာပင် ကြေးနီစတော့ဈေးက အမှတ် ၁၀၀ တိုင် ကျဆင်းခဲ့၍ စာရင်းချုပ်လိုက်သောအခါ ထိုလုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းနှင့်ပင် ငွေထုပ်ကြီး ပိုက်မီလေ တော့သည်။ သူသည် ငွေကိုချစ်သလို ခွန့်ပစ်ရာမှာလည်း ဝန်မလေးပါ။

ယခင်နှစ်အနည်းငယ်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်သို့ ယမ်းမှုန့် လုပ်သည့်စက်ကိရိယာများဝယ်ရန် ပေါင် ၆ သောင်း ပေးလှူခဲ့၏။ သို့ကလို သူပေးခဲ့ခြင်းမှာလည်း စစ်ကြီးဖြစ်တော့မည့်အရိပ်အယောင်များကို မြင်၍ ဘာမျှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်မထားသော သူတို့အား တပ်လှန့်ပေးလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါ၏။

ပြီးခဲ့သောစစ်ကြီးအတွင်းကလည်း အစိုးရအတွက် လိုအပ်နေသော ပညာ ရှင်များမွေးထုတ်ရန် ဥရောပသို့ ပညာတော်သင်လွှတ်ဖို့ သူ့အိတ်ထဲမှ ပေါင် ၁ သောင်း ၇ ထောင် စိုက်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ အမှန်ဆိုလျှင် ထိုငွေမှာ စစ်လက်နက် စက်ရုံများ ဘုတ်အဖွဲ့၏ အသုံးစရိတ်အဖြစ် အစိုးရက ထုတ်ပေးရမည်ဖြစ်သော် လည်း သူက သူ့စေတနာနှင့်သူ ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

၁၉၁၈ ခုနှစ်ကတည်းက စစ်ဝန်ထမ်းများအတွင်း ကြောက်မက်ဖွယ်ကူး စက်ခဲ့သော တုပ်ကွေးရောဂါသည်များအား စောင့်ရှောက်ကုသရန် ဆေးရုံတစ်ရုံ ကို သူပိုင်ငွေဖြင့် ဝါရှင်တန်တွင် ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ပြန်သည်။

စစ်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံများဘုတ်အဖွဲ့က စစ်ကြီးပြီးလုချိန်တွင် အလုပ် များကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်သဖြင့် စရိတ်ပြတ်ပြီးဒုက္ခရောက်နေသော စစ်လက်နက် စက်ရုံအလုပ်သမားများအား ခရီးစရိတ်ငွေ ပေါင် ၁ သောင်း အိတ်စိုက်ပေး ခဲ့သေး၏။

ဘားနတ်ဘုရားသည် ကလေးဘဝက လူတောထဲ အရှက်ကွဲခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံကြောင့် အသက်ကြီးလာပြီး နှစ်အတော်ကြာအောင် ရှက်ရွံ့မှုနှင့် အားငယ်ကြောက်ရွံ့မှုတွေ ခံစားနေခဲ့ရ၏။

အဖြစ်က ခါးသီးနာကျည်းစရာ ဆိုးဝါးရက်စက်လှပါသည်။ သူ့အဖို့ ထိုနေ့ကို မမေ့တမ်းမှတ်မိနေဆဲပါ။ ထိုဖြစ်ရပ်က လောင်ပြောင်သရော်ခံရသော ကလေးငယ်တစ်ယောက်၏ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုကို သင်ကြားပေးလိုက်သည်။ ဖြစ်ပုံကတော့

ပါတီပွဲတစ်ခုတွင် သူနှင့် အခြားကလေးတွေ တစ်လှည့်စီ ကျက်မှတ်ထားသော စာကဗျာများကို ဧည့်ပရိသတ်များရှေ့တွင် ထွက်၍ ရွတ်ပြကြရသည်။ ဘားနတ်ဘုရားက ပရိသတ်ကို မျက်နှာချင်းဆိုင်ပြီး ကဗျာသီချင်းကလေးတစ်ပုဒ်ကို ဟန်ပါပါရွတ်ဆိုခဲ့မိ၏။

လန်ဒန်အပေါ်မှာ နေလုံးကြီး ဝင်သွားသောအခါ၊
ခြေရာမထင်တဲ့ နှင်းတွေအားလုံး
သွေးမရှိတော့ဘဲ ဖြူရော်နေတာ၊
နောက်ပြီး ဆောင်းဝင်လာတဲ့အတိုင်း အမှောင်ဖုံး၊
အိုင်ဆာကဖြင့် တရိပ်ရိပ်လူးလို့မိုနေတုန်း။

သည်တွင် ရှေ့ဆုံးတန်းတွင် ထိုင်နေသော လူကြီးတစ်ယောက်က စာရွတ်နေသော ဘားနတ်ဘုရားကလေး၏အမူအရာမျိုး လိုက်လုပ်ရင်း နောက်ပြောင် ကျီစယ်သည်။ သူ့ အလွန် စိတ်ထိခိုက်သွား၏။ တစ်အားလည်း ထိတ်လန့်သွား၏။

အလွန်အလွန် ရှက်စိတ်မွန်ခဲ့ရသည့်တိုင် မျက်ရည်စက်လက်ဖြင့် ခန်းမထဲမှ ထွက်ပြေးပြီး၊ ကြောက်ရွံ့အားငယ်စိတ်များဖြင့် အိမ်သို့ တန်းပြေးခဲ့တော့၏။

ထိုအတွေ့အကြုံက သူ့ဘဝတစ်သက်တာအဖို့ အရိပ်မည်းကြီးထိုးထားသလို လူတောထဲမတိုးပုံသော ရှက်ကြောက်မှုကို ပေးခဲ့သည်။ ကနေတိုင်အောင်ပင် ဘားနတ်ဘုရားသည် သူပြောရမည့်စကားများကို ကြိုတင်ဖတ်ထားရခြင်း မရှိပါက လူပုံအလယ်မှာ စကားထပြောမည် မဟုတ်ပါ။

ဘုရားချစ်တစ်ယောက် ထို ရှက်ကြောက်မှုကြီးကို တိုက်ဖျက်အနိုင်ယူဖို့ အကောင်းဆုံးနည်းမှာ ရှက်ရွံ့စိတ်ဆိုတာကို ဥပေက္ခာပြုလျက်၊ လုပ်ရမှာကြောက်သည့်ကိစ္စမှန်သမျှ ဇွတ်မှိတ်လုပ်ရန်ပင်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိလိုက်ရပါပြီ။

တစ်ည သူ့အသက် ၁၆ နှစ်အရွယ်မှာတော့ ကိုယ်ပိုင်အိမ်တစ်လုံး၌ ကျင်းပသည့် မိတ်ဆုံပွဲတစ်ခုသို့ တက်ခဲ့မိ၏။ သူက သူ့အဖေ၏ ပါတီတက်သည့် ဝတ်စုံကိုဝတ်ခဲ့ရာ သူနှင့် အဆမတန်ကြီးနေ၍ အမေက ချိတ်နှင့်တွယ်ပြီး ကျည်းပေးခဲ့ရ၏။

ပါတီပွဲလုပ်ရာအိမ်ကိုရောက်တော့ အပေါ်ထပ်တက်ပြီး ပျော်ပွဲရွင်ပွဲခွံရန် မပုံမရဲနှင့် ရှက်ရွံ့သိမ်ငယ်နေခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် အပေါ်သို့မတက်တော့ဘဲ အောက်ထပ်ရှိ အခန်းတစ်ခန်းထဲ ဝင်အောင်းနေမိ၏။

ထိုအချိန်မှာပင် ပါတီကိုဦးဆောင်ကျင်းပသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်က အောက်ထပ်သို့ဆင်းလာပြီး၊ မတော်တရော်ကိုရိုက္ကားယားဝတ်စုံကြီးနှင့် ချောင်ကုပ်နေသည့် ဘားနတ်ဘုရားကို တွေ့သွားသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ဘုရားအား သူနှင့်အတူ အပေါ်ထပ်ကိုလိုက်လာရန် ချောခေါ်ခဲ့၏။

ဘုရားလည်း မိန်းမလှကလေးတစ်ဦးနှင့် မိတ်ဆက်ပေးခံရပြီး တွဲက၊ လိုက်ရချိန်မှ စ၍ တစ်နည်းဆို အာရုံပြောင်း၍ အလုပ်ရွပ်သွားပြီဆိုကတည်းက သူ့ကိုယ်ထဲက အရှက်အကြောက်တရားတွေလည်း ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်သွားရပါလေတော့သတည်း။

ဘားနတ်ဘုရားသည် သူ့အဖေထံမှ အမွေရသော စကား ၇ လုံးပါ ဆောင်ပုဒ် ကလေးတစ်ခု လက်ကိုင်ထား၏။ ထို စကား ၇ လုံးက သူ ယုံကြည်အားထားရာ ဖြစ်ခဲ့သလို၊ သူ့အတွက် ဘဝရှေ့ဆောင်လမ်းပြကြယ် ဆိုလည်း မမှား။

ထိုအမှာစကားများကို သူ့ဖခင်ကြီးက သူ့ဓာတ်ပုံအောက်နားဘက်တွင် ဖြတ်၍ရေးထားခဲ့ရာ၊ ဘားနတ်ဘုရားက အဲဒီဓာတ်ပုံကို သူ့စားပွဲပေါ်တင်၍ နေ့တိုင်း

တတ်ရုံနဲ့လေသော ဟူ၏။ နောင်ပုဒ်ပါစကားစုကတော့

'မဖောက်မပြန် ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းကို မင်းရဲ့ရှေ့ဆောင် လမ်းပြအဖြစ် အမြဲထားပါ။'

ညီညီနောင်

ဂျင်နရယ် အိုမာ ဘရက်ဒလီ General Omar Bradley

အလွန်စွက်တတ်၍ မယုံမခဲဖြစ်နေသော
လူငယ်တစ်ယောက်သည်
အမေရိက၏ စစ်ဦးစီးဦးစီးချုပ်တစ်ယောက်
ဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်လာကြောင်းကို ဖတ်ကြည့်ပါ။
စစ်ကျောင်းတွင်
အိုင်ဆင်ဟောင်ဝါထက် အဆ ၂၀ သာပြီ။
'ငါ စစ်တိုက်ဖို့သွားတာ။
အလှပြဖို့သွားတာ မဟုတ်ဘူး' တဲ့။
'ကျွန်တော်ဟာ စစ်တပ်ထဲမှာ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာ
အကုန်လုပ်ခဲ့ပါတယ်' တဲ့။

□ တစ်ရံရောအခါက စိန်လူးဝစ္စမြို့အနီး မစ္စစ္စပီမြစ်ကမ်းနံဘေးက အခန်း
တစ်ခန်းထဲတွင် လူငယ်တစ်ယောက် စာမေးပွဲဖြေနေပါသည်။

သူ့ခမျာ ထိုစာမေးပွဲဖြေရန် မိုင် ၁၅၀ ခရီးနှင်လာခဲ့ရပြီးမှ ခုတော့ မဖြေနိုင်
တော့မှာ စိုးကြောက်နေမိ၏။ သူ ကြောက်ခမန်းလိလိစိတ်ဓာတ်ကျနေရခြင်း
မှာလည်း သူဖြေနေရသည်က ဝက်စပိုင်စစ်တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲ ဖြစ်နေသော
ကြောင့်ပါတည်း။

သူ ဝက်စပိုင်စစ်တက္ကသိုလ် တက်ချင်သည့်အကြောင်းက စစ်မှုထမ်းဘဝကို
အထူးစိတ်ဝင်စားလိုသာမက၊ တက္ကသိုလ်ပညာကို အခမဲ့သင်ခွင့်ရသည်မှာ ဒီ
တစ်နေရာတည်းရှိလို့ပဲ ဖြစ်ပါသည်။

တကယ်လို့ တက္ကသိုလ်ပညာ သင်ရမည် ဆိုလည်း ငွေမရှိ။ ဖခင်မှာ
ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး၊ မိခင်က စက်ချုပ်သမားဘဝနှင့် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေရသဖြင့်
ကုန်စုံဆိုင်ကြွေးတောင်မှ အနိုင်နိုင်။

သူသည် ကျော်မက်ကြီးမေးခွန်းကို မဖြေခင်အထိ စာမေးပွဲတစ်လျှောက်လုံး ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ဖြေနိုင်ခဲ့၏။ ကျော်မက်ကြီးကတော့ သူ အခက်တွေ့ပြီး စောချွေးပြန်ရ တော့သည်။ သူ ကျော်မက်ကြီးစာအုပ်တွေကို မကျက်ဘဲပစ်ထားခဲ့တာ ကြာသွား သည်။ ခုတော့ ပုစ္ဆာတွေကိုဖြေရှင်းဖို့ အသည်းအသန်ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့် သူ မဖြေ တတ်တော့ပါ။ သူ ဆက်မဖြေဘဲ ရပ်လိုက်သည်။ ဆက်ဖြေလို့ကော ဘာထူးတော့ မှာလဲလို့။ သူ စာမေးပွဲကျမယ်ဆိုတာ ကောင်းကောင်းသိသည်။

အဖြေစာရွက်တွေကို ကောက်ယူပြီး စာမေးပွဲကြီးကြပ်သူထံသွား၍ သူ စာဖြေခန်းက ထွက်ခွင့်တောင်းရန် ထ၊ သွားမိ၏။ သို့ပါသော်လည်း တာဝန်ကျ အရာရှိက သတင်းစာတစ်စောင်ကို အာရုံစိုက်ပြီးဖတ်နေသည်။ အလွန်ရှက်တတ်ပြီး မဝံ့မရဲနိုင်လှသောလူငယ်အဖို့ စာဖတ်နေသောအရာရှိကို အနှောင့်အယှက်ပေးရာ ရောက်မှာစိုး၍ ခေါ်လိုက်ပြောလိုက်ဖို့ သတ္တိမရှိခဲ့ပါ။ သို့ဖြင့် ထိုအရာရှိ သတင်းစာ ဖတ်အပြီးကို စောင့်ရှင်မှ ကျော်မက်ကြီးပုစ္ဆာတွေကို ခေါင်းထဲမှာ ပြန်စဉ်းစားခဲ့သလို၊ အံ့မခန်းဖြစ်ရပ်ဆန်းတစ်ရပ်နှင့် ကြုံတွေ့လိုက်ရတော့သည်။

တစ်ချိန်တုန်းက လှေလာကျက်မှတ်ခဲ့သော ကျော်မက်ကြီးပညာတွေက သူ ဦးနှောက်ဉာဏ်ထဲမှ ပုန်းလျှိုးနေရာမှာ အစီအရီခန့်ထွက်လာကြ၏။ ထိုမှ သူ စာမေးပွဲဆက်ဖြေခဲ့ရာ အမှတ်ကောင်းကောင်းနှင့် အောင်မြင်ပြီး၊ ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ဝက်စ်ပျိုင်သို့ တက်ရောက်သင်ကြားခဲ့ရတော့သည်။

ထိုသူငယ်ကလေးသည် နောင်အခါ ဝက်စ်ပျိုင်စစ်တက္ကသိုလ်တွင် သင်္ချာ ပါမောက္ခကြီး ဖြစ်ခဲ့သည့်အပြင်၊ အမေရိကန်စစ်တပ်၌ အစွမ်းအထက်ဆုံး မဟာ ဗျူဟာမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်လာ၏။

သူ့အမည်ကား ဘရက်ဒ်လီ။ ဂျင်နရယ် အိုမာနယ်လ်ဆင် ဘရက်ဒ်လီပါ။

သူသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု စစ်တပ်ကြီး မှ တိုက်ခိုက်ရေးအင်အားစုကို ကွပ်ကဲညွှန်ကြားနိုင်ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်သို့ အမေရိ ကန်များ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရာတွင် မျှော်မှန်းချက်များထက် ပိုလွန်သော အရှိန် အဟုန်ဖြင့် သူ အောင်ပွဲရခဲ့၏။

အိုမာ ဘရက်ဒ်လီအနေဖြင့် ၁၉၁၁ ခုနှစ်က ကျော်မက်ကြီး ဘာသာရပ် အတွက် စိတ်ဓာတ်ကျခဲ့ရလင့်ကစား၊ ၁၉၁၅ ခုနှစ် ဝက်စ်ပျိုင်စစ်တက္ကသိုလ်မှ

ဘွဲ့ရခဲ့ရာတွင်မူ အတန်းသား ၁၆၄ ယောက်အနက်၊ အဆင့် ၄၄ နေရာ ထိပ်ပိုင်းမှာ ရှိခဲ့သည်။ ဝက်စ်ပျိုင်၌ အိုမာဘရက်ဒ်လီနှင့် တစ်တန်းတည်းတက်ခဲ့သော အိုင်တီ အိုက်စင်ဟောင်ဝါကတော့ အဆင့် ၆၂ သာ ရ၍၊ ဘရက်ဒ်လီထက် ၁၇ ဆင့် နိမ့်ခဲ့၏။

ခေါင်းဆောင်ရွေးသောအခါ ရှက်တတ်သော အိုမာဘရက်ဒ်လီက နံပါတ် ၆ နေရာ ရ၍၊ သွက်လက်ချက်ချာပြီး လူပျော်ဖြစ်သူ အိုင်တီ အိုက်စင်ဟောင်ဝါ က ၁၅ နေရာတွင် ရှိခဲ့၏။

၁၉၁၅ ခုနှစ် ဝက်စ်ပျိုင်စစ်တက္ကသိုလ်ဆင်းများထဲမှာ နာမည်ကျော် စစ်ဗိုလ် ချုပ်ကြီး ၃၀ ကျော်ကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုနှစ်က ကျောင်းဆင်း ၅ ယောက် တွင် တစ်ယောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူးဖြင့် ရွှေကြယ်ပွင့်များ တပ်ဆင်ခွင့်ရကြ၏။

အိုမာ ဘရက်ဒ်လီကတော့ သူ့အတန်းထဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပထမဆုံးဖြစ်သူ ဖြစ်၏။

ကျောင်း ဘောစဘောအသင်းတစ်ခုတည်းအနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ၈ ယောက် ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့၏။

စပ်မီလို့ ပြောရဦးမည်။ ဘရက်ဒ်လီသည် ဘောစဘောအသင်းတွင် ဘယ် ဘက်ခြမ်းမှကစားသူဖြစ်၍ ဘက်တိုက်ချက် ပျမ်းမျှ ပြိုင် ၃၈၃ မှတ် ရခဲ့သူဖြစ်၏။

ဘောလုံးအသင်းမှာလည်း ဘယ်ဘက်နောက်ခံလူအဖြစ် အကောင်းဆုံး ကစားနိုင်ခဲ့သည်။

သူသည် ယခုတိုင် အားကစားဝါသနာ ပါနေဆဲပါ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော်က ကျွန်တော်ကို ပြောပြချက်အရ သူသည် အားကစားအားလုံးတွင် တော်၍၊ အထူး သဖြင့် ဂေါက်သီးရိုက်အကောင်းဆုံးဟု သိရ၏။

သူက ငါးမျှားရတာ၊ အမဲလိုက်ရတာတွေလည်း နှစ်သက်၍ မစ်ဆူရီတွင် ၄က်မုဆိုးခွေး ၂ ကောင် မွေးထားပြီး၊ ၄က်ပစ်ထွက်တိုင်း သူတို့ကို ခေါ်သွားလေ့ ရှိသည်။ သူ၏ အပြင်ထွက်ကစားနည်းများက သူ့ခန္ဓာကိုယ်အား ထွားကျဉ်း သန်မာစေခဲ့၏။

သူ ၄၉ နှစ်ပြည့်သော ၁၉၄၂ ခုနှစ်အတွင်း လူဝစီယန်းနားရှိ အမှတ် ၂၈ ခြေမြန်တပ်ရင်း၏တပ်ရင်းမှူး ဖြစ်ခဲ့သည်။ အသက် ၄၉ နှစ်အရွယ်ပင် ရှိခဲ့သော်ငြား

လည်း သူက အခက်အခဲ လေ့ကျင့်ရေးလမ်းကြောင်းတွေကို ငယ်သားတွေနှင့် အတူလိုက်ပြေးပြီး၊ လျှို့ဝှက်တစ်ခုကိုဖြတ်တန်းသော ကြီးပေါ်တွင် သူ့အသက် တစ်ဝက်မကငယ်သော လူငယ်တွေ အမော့ဆို မူးလဲနေကြစဉ်မှာပင် တွဲလောင်းခို ဖြတ်သန်းပြန်ခဲ့၏။

ရှင်နရယ်ဘရက်ဒလီသည် သူ့သမီးငယ် ကောလိပ်ကျောင်းသွားတက်ရာ ဌာနလည်း အားကစားကို ကျွမ်းကျင်အဆင့်ရောက်အောင် ကြိုးပမ်းလိုက်စားရန် သူက တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

အားကစားကျွမ်းကျင်မှုက သူမကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သက်လုံကောင်းစေမည်၊ ဖျော်ရွှင်စေမည်၊ ပေါ်ပြူလာဖြစ်စေမည်ဟု သိထား၏။

သူ့စနိုးက သူသည် သမီးကလေးအား ရွှေစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ နေထိုင် ရန်လည်း သင်ကြားထားကြောင်း ကျွန်တော်ကိုပြောပြ၏။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုရွှေစည်းမျဉ်းအတိုင်း ကျွန်ကြံနေထိုင်သဖြင့် သူ့ရဲဘော်များကြားတွင် ပေါ်ပြူလာ အမြဲဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရက်ဒလီသည် တစ်ခါတစ်ရံ ရဲဘော်များနှင့်အတူ တန်းဝင် စီပြီး ထမင်းရာရှင် ယူစားလေ့ရှိ၏။

ကျော်ကျီယာပြည်နယ် ဘင်နင်းခံတပ်ရှိ ရှေ့တန်းစစ်ပညာသင်ကျောင်း၌ စာ သင်ပေးစဉ်ကလည်း မကြာခဏ တောပစ်ထွက်ခဲ့ရာမှ ရဲဘော်တစ်ယောက်ယောက် ကို လက်စွဲတော်အဖော်အဖြစ် ခေါ်သွားတတ်၏။

နယူးစိတ်စ်မဂ္ဂဇင်းက 'ရှင်နရယ် ဘရက်ဒလီသည် သူ့ကိုယ်သူ သာမန် လူအနေဖြင့် မှတ်ထင်ထားသည်' ဟု တစ်ခါက ရေးဖူး၏။

ကျွန်တော်က သူ့ကတော်အား "ထိုအချက် မှန်ပါသလား" လို့ မေးကြည့်ရာ "အို- သွေးထွက်အောင်ကို မှန်တာပေါ့ရှင်" ဟု သူမက ပြန်ဖြေလိုက်သည်။

မကြာသေးမီကမှ သတင်းစာများကလည်း သူ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ရာထူးအဆင့် နှင့်ဆောင်းရသော ကက်ဗီးထုပ်ပင် လက်ဝယ်မရှိကြောင်းနှင့် ဆစ်ဘရောင်နီ ခါးပတ်လည်း ကိုယ်ပိုင်ရှိပုံ မရကြောင်း ရေးသားဖော်ပြကြသည်။

ကျွန်တော်က ထိုသတင်းတွေ မှန်၊ မမှန် ဗိုလ်ချုပ်ကတော်ကို မေးကြည့် မိပြန်၏။ သူမက မမှန်ကြောင်းနှင့် သူ့ကိုယ်တိုင်သည် အတိုင်း မဟုတ်ကြောင်း

ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ ရှင်နရယ်ကြီးမှာ အခမ်းအနားတက်သည့် ကက်ဗီးထုပ်ကော ဆစ်ဘရောင်နီခါးပတ်ပါ ရှိကြောင်း၊ ဒါပေမယ့် သူက နိုင်ငံခြားသွားသည့်ခရီး များသို့ ယူမသွားတတ်ကြောင်း။

သူ့ကိုယ်တိုင်ကိုက -
"ငါက စစ်တိုက်ဖို့ သွားမှာ။ အလှပြဆိုလို့လွှဲခံ သွားတာမှ မဟုတ်ဘဲ" ဟု ပြောဖူးကြောင်းဖြင့်လည်း အသိပေး၏။

ဘရက်ဒလီသည် ဘဝင်မြင့် ဟန်မဆောင်၊ အလွန်ရိုးသား၏။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်က သူ့ကို ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ် ယာယီ ရာထူးပေးခဲ့သည်။ သတင်းစာတွေက ထိုသတင်းကို အရေးတယူထည့်သွင်းဖော်ပြကြ၏။ သတင်းက ဘာမျှလျှို့ဝှက် စရာမလို။ လူတိုင်း သိပြီးသား။ သို့ရာတွင် အိုမာဘရက်ဒလီကတော့ တရား ဝင်အမိန့်ပြန်တမ်း ထွက်မလာမချင်း ပခုံးပေါ်မှာ တတိယကြွယ်တစ်ပွင့်ကို မတပ် ခဲ့ပါ။

ရှင်နရယ်ဘရက်ဒလီသည် အင်မတန်ယဉ်ကျေး၍ စကားကို သိမ်မွေ့ ညင်သာစွာပြောလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါက သူ ဖွင့်ပြောဖူး၏။

သူ့အနေဖြင့် ခပ်ကျယ်ကျယ် အော်ပြောလောက်အောင် အကြောမာသူ တစ်ယောက်ကိုမျှ မကြုံဘူးခဲ့ပါတဲ့။ ဒါပေမယ့် စစ္စလီကျွန်းအရောက်မှာတော့ ရှင်နရယ်ဘရက်ဒလီတစ်ယောက် အသံကိုမြှင့်၍ အော်ပြောခဲ့ရသည်။

ဒါတောင် 'ကျေးဇူးပြု၍' ဆိုသောစကားလုံးကလေးကို ထည့်ပြောဖို့ မမေ့ပါ။ ဇာတ်ကြောင်းပြန်ရလျှင်တော့

သူက လောလောလတ်လတ်ဖမ်းမိခဲ့သော စစ်သုံ့ပန်း ဂျာမန်စစ်ဗိုလ်တစ် ယောက်အား စစ်ဆေးမေးမြန်းနေစဉ် မိမိတပ်ဖွဲ့ဝင် အစောင့်တစ်ယောက်၏ သေနတ်မှ ရုတ်တရက် မတော်တဆကျည်ဆံထွက်သွားသည်။ ကျည်ဆံက ဘရက်ဒလီ၏နားရွက်ဖျားမှ ဝီခနဲ ဖြတ်သွား၏။

သူက ထိုအစောင့်တပ်သားဘက်သို့ နောက်လှည့်ပြောလိုက်၏။
"ဒီကမြင်းမသား။ သေနတ်ကို ဂရုစိုက်ပြီးကိုင်မှပေါ့။ ကျေးဇူးပြုပြီး"

နောက် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာတော့ ဘက်နက်ထိုး လှေကျင့်ခန်းဆင်းချိန် လူတွေ
ဝိုင်းအုံကြည့်နေခိုက် ပစ်မှတ်ကို အမိအရထိုးမိဖို့ အရေးကြီးကြောင်း သရုပ်ပြနိုင်
ရန် တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးကို ဆောင့်တွန်းပစ်လိုက်၏။ သရုပ်ပြပွဲပြီးသည့်နောက်မှ
သူတွန်းခဲ့သောရဲဘော်ကို အနူးအညွတ်တောင်းပန်သော ဟူ၏။

“ကိုယ် မင်းကို အရမ်းကာရောလုပ်ချင်တာ မဟုတ်ပါဘူးနော်” တဲ့။

ဒိုမာဘရက်ဒ်လေ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အကယ်ဒမီစစ်တက္ကသိုလ်ကြီး
မှ ဘွဲ့ရလေသောအခါ အတန်းသားတစ်ဦးက ဝက်စ်ပွိုင့်နှစ်စဉ်မှတ်တမ်းစာအုပ်
ကြီးတွင် သူနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့၏။

“သူ့ရဲ့အထူးခြားဆုံးဂုဏ်ပုဒ်လို့ ခေါ်လောက်တဲ့ စိတ်နေသဘောထား
ကောင်းမှုဟာ ထိုက်တန်တဲ့နေရာကို ပို့လိုက်တာပါ။ ပြီးတော့ သူဟာ စလိုက်တဲ့
ခြေလှမ်းအတိုင်း မတိမ်းမစောင်း ဆက်လျှောက်သွားနိုင်မယ်ဆိုရင်ဖြင့် တစ်နေ့နေ့
မှာ ကျွန်တော်တို့ထဲက လူတစ်ယောက် သူတို့ရဲ့မြေးမြစ်တွေကို ခုလိုထုတ်ကြွားနိုင်ပါ
လိမ့်မယ်။ ‘မယုံမရှိနှင့်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရက်ဒ်လေဟာ ငါနှင့် ကျောင်းနေ
ဖက်ကွဲ’ လို့။”

ထိုနိမိတ်ဖတ်စကားက အံ့ဖွယ်သရဲ ထူးထူးကဲကဲ မှန်လိုက်သည်မှာ ကွက်တီး။
အကြောင်းမူ ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဆောင်းကာလ၌ ဒိုမာ ဘရက်ဒ်လေသည်
တူးနီးရှားစစ်ပွဲတွင် ထူးထူးခြားခြားအောင်ပွဲခံနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် သက်သေခံလိုက်သော
ကြောင့်ပါတည်း။ သူသည် ဘီစတီတီမြို့၌ ဂျာမန်များကို ဝိုင်းရံပိတ်ဆိုပြီး အပိုင်
တိုက်ခဲ့ရာမှ ရန်သူ ၄၂၁ ယောက်ကို အသေမိပြီး၊ ၃ သောင်း ၇ ထောင်ကို အကျဉ်း
သားများအဖြစ် လက်ရဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့၏။

ဘရက်ဒ်လေသည် ထိုတိုက်ပွဲကို အံ့ဩလောက်စရာအစီအမံများဖြင့် ဗျူဟာ
ဆင်ခဲ့သည်။

တပ်သား ၅ သောင်းကို တိတ်တဆိတ်ချီတက်စေ၍ ထောင်ပေါင်းများစွာ
သော စစ်သုံးယာဉ်များနှင့် လက်နက်ရိက္ခာများကို အချိန်မှောင်ကြီးမည်းကြီးထဲ

မိုင် ၂၀၀ခရီးကို အသံတစ်ချက်မကြားအောင် ဖြတ်ကျော်စေခဲ့ပြီး၊ ဂျာမန်များကို
သူတို့မျှော်လင့်မထားသော နေရာမှ ဝင်တိုက်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂျင်နရယ်ဘရက်ဒ်လေက သမရိုးကျမဟုတ်ဘဲ ဆန်းသစ်တီထွင်သော
နည်းဗျူဟာများ၊ စစ်ကျောင်းပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များတွင် မပါဝင်သော ပရိယာယ်များ
ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထိုနည်းပရိယာယ်များက ရန်သူကို သတိလက်လွတ် အငိုက်
မိစေသလို ထောင်ချောက်ထဲသို့ လှိုင့်သွင်းနိုင်ခဲ့၏။

နောက်ရက်ပိုင်းကလေးအတွင်း တူးနီးရှားရှိ ဂျာမန်တပ်ကြီးတစ်ခုလုံး ပြိုလဲ
သွားရတော့၏။

၃ သောင်း ၇ ထောင်ကုန်သော ဂျာမန်များ စစ်သုံးပန်းဘဝ ရောက်သွားကြ
၏။ ထွက်ကြည့်ပါ။ မဟာမိတ်တပ်သား ၁ ယောက်ကျတိုင်း ဂျာမန် ၈၈ ယောက်
နှုန်း ကျဆုံးရသည့်အမိပွယ်ပင်။ ၁ ဆနှင့် ၈၈ ဆ။ အချိုးက ဘယ်လောက်များ
ကွာလိုက်သလဲလို့။

ဟုတ်ကဲ့။ ဒီတော့လည်း ဗိုလ်ချုပ်ဘရက်ဒ်လေတစ်ယောက် တူးနီးရှားစစ်ပွဲ
ကြီးတွင် သူမတူအောင်လှပထည်ဝါသော အောင်မြင်မှုရဖူးကို ဆောင်းနိုင်ခဲ့
သည်လို့ပဲ တအံ့တအားချိုးကျူးရတော့မည်ပေါ့။

ဒီအပြင် ဘယ်စစ်သမိုင်းမှာပဲ ကြည့်ကြည့်။ ခုလို အကျအဆုံး နည်းပါးလှစွာ
ဖြင့် အကြီးအကျယ်စစ်နိုင်ခြင်းမျိုးကား ရှားမှရှား။ သည်သမိုင်း မှတ်တိုင်စိုက်
လိုက်သော အောင်ပွဲက အနှစ် ၃၀ လုံးလုံး မပြတ်တမ်း လေ့လာကြိုးစားမှု၊
လှေကျင့်ပြင်ဆင်မှုများ၏ရလဒ် ဆိုလည်း မမှား။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး စစ်ပြေငြိမ်းခဲ့သည့်နောက် တပ်မတော်သားအတော်
များများမှာ တာဝန်ပေးသွားသလို လတ်လျားလတ်လျားဖြင့် အချိန်တွေအလဟဿ
ကုန်နေကြရသည်။

ဒိုမာဘရက်ဒ်လေကတော့ ထိုသို့ မဟုတ်။ အများနည်းတူ ဝေလေလေ
မလုပ်ခဲ့ပါ။ ဘရက်ဒ်လေသည် ဝက်စ်ပွိုင့်မှထွက်ကတည်းက စစ်သိပွဲပညာ၊
စစ်အတွေ့အကြုံများကို အချိန်ရသမျှ လေ့လာဆည်းပူးရင်း၊ တစ်ဖက်ကလည်း
သင်ကြား ပို့ချပေးနေခဲ့၏။ တစ်ခါက သူ ပြောဖူး၏။

“ကျွန်တော်ဟာ စစ်တပ်ထဲမှာ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့အလုပ်မှန်သမျှကို လုပ်ခဲ့ပါတယ်”

သူ့စကားအတိုင်းလည်း စစ်သံသရာလည်နေခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ၂၉ နှစ်တာ ကာလအတွင်း သူသည် ရာထူးနေရာ ၃၃ ခု၌ အမှုတော်ထမ်းခဲ့၏။

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၂၄ ခုနှစ်အထိ ဝက်စ်ပွိုင့်၌ သင်္ချာဘာသာပြုခဲ့သည်။ ထိုအတွေ့အကြုံက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလ စစ်မြေပြင်တိုက်ပွဲများတွင် လျှပ်တစ် ပြက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချနိုင်အောင် အထောက်အကူပြုလိုက်သည်။ ထို တစ်နပွဲတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များက ဂျာမန်များကိုချေမှုန်းပြီး အမေရိကန်များကို အသက်ကယ် ခဲ့၏။ ပြောမယ့် ကြံဖူးမှသိတဲ့။

မဟုတ်ဘူးလား။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘရက်ဒ်လေကိုယ်တိုင်က ထုတ်ပြောခဲ့ပုံမှာ “ငှ နှစ်မျှ သင်္ချာ သင်ပေးခဲ့ခြင်းက စစ်ရေးဆိုင်ရာအခက်အခဲပြဿနာများကို ယခင်ကထက် ငှ ပုံ ၁ ပုံ အချိန်ကုန်သက်သာစွာဖြင့် တွေးဆဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်” ဟူ၏။

ရှင်နုရယ်ကြီးသည် ဘယ်တော့မျှ ဆေးလိပ်မသောက်။ အရက်ဆိုလည်း သောက်ခဲ့ပါဘိခြင်း။ အမဲပြားကျော်ကိုတော့ အသေအလဲကြိုက်သည်။ မိုးလင်း အဆာပြေစားရာမှာလည်း နေ့တိုင်း ငမ်းငမ်းတက်စားလေ့ရှိ၏။

သူ့အသည်းခွဲတေးဂီတမှာ ‘နီဂရိုးတို့၏ ရိုးရာသီချင်းများနှင့် ရှေးတပ်မတော် ကြီး၏သတ္တိ၊ တို့ကျောင်း’ စသော ဝက်စ်ပွိုင့်တက္ကသိုလ်၏ ဂန္ထဝင်တေးသံများပင် ဖြစ်သည်။

သူ့ အကြိုက်ဆုံးစာအုပ်များကတော့ ‘ဘော့ပ် ဆိုတဲ့ စစ်မြေပြင်၏ သား ကောင်းစာနည်’ နှင့် ‘အိုင်ဗင်ဟို’ ရာဇဝင်ဝတ္ထုကြီးတို့ပင်တည်း။ သူသည် အိုင် ဗင်ဟိုကို နှစ်လုံးပေါက်နီးပါး အထပ်ထပ်အပြန်ပြန်ဖတ်လေ့ ရှိ၏။

သူ့ကတော်က ကျွန်တော်ကို ပြောပြရာတွင် သူသည် စွန့်စားခန်းဝတ္ထုများကို တန်းတန်းခွဲဖတ်တတ်ပါသည်တဲ့။ သို့သော် သူ အဖတ်အများဆုံးမှာ စစ်တိုက်သည့် အကြောင်းတွေပါသော စာအုပ်များပင်။

သူသည် ပြည်တွင်းစစ်အတွင်းမှာလည်း အာဏာပိုင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့၏။

သူတို့လက်ထက် နိုင်ငံတော်တွင်ပေါ်ထွန်းခဲ့သမျှသော အကြီးကျယ်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်များအနက်တွင် ဒုတိယနေရာပေးထားသူ ‘လီး’ ကို သူ အရှမ်းလေးစား၏။

အင်း- ပထမ နံပါတ် ၁ လေးစားသူကတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကျောချီ စီမာရှယ်နှင့် ထိုက်တန် သည်ဟု သူ ယုံကြည်၏။

ဗိုလ်ချုပ်ဘရက်ဒ်လေ၏ ဘဝလမ်းကြောင်းမှာ ရှင်နုရယ် မာရှယ် ကိုစံထား ၍၊ လေ့လာသင်ကြားခဲ့မှုများ၏ နက်ရှိုင်းစွာ သြဇာလွှမ်းမိုးခံခဲ့ရသည်ဟု ဆိုနိုင် သည်။

သူတို့၏ ‘အိမ်ထောင်သက် ၂၈ နှစ်အတွင်း သူ့ခင်ပွန်းသည်၏ အကြီးဆုံး အမှားကို ပြောပြပါရန်’ မစ္စဘရက်ဒ်လေအား ကျွန်တော် ဖန်ကြားမိ၏။ ထိုအခါ သူမက

“သူ့ အမှားတစ်ခုခုလုပ်ခဲ့တာကို ကျွန်မ သွေးရိုးသားရိုးနှင့်စဉ်းစားလို့တော့ မရပါဘူးရှင်” တဲ့။

ဇနီးသည်အများစုကတော့ ဒီပုံစံအတိုင်းပါပဲ။ မဟုတ်ဘူးလား၊ ဟုတ်သလား ဗျာ။ ကျွန်တော်က “ရှင်နုရယ်ဘရက်ဒ်လေ၏ အဆိုးဝါးဆုံးအပြစ်ဟာ ဘာပါလဲ” လို့ မေးပြန်တော့ သူမပြန်ဖြေသည်က

“ဪ- တစ်ခါတလေ ကျွန်မအဖို့ သူဟာ အဆိုးမြင်ဝါဒီဆန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူကတော့ သူဟာ အဆိုးမြင်သမား မဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောတယ်။ သူပြောတာတော့ သူဟာ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ရှုထောင့်မျိုးစုံ၊ ဘက်ပေါင်းစုံက ကြည့်ရှုသုံးသပ်တာတဲ့”

ကောင်းပါပြီ။ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဘက်ပေါင်းစုံက စေ့စေ့စပ်စပ်လေ့လာ သုံးသပ်တာကိုပဲ အပြစ်လို့ဆိုလျှင်၊ ကျွန်တော်တို့က ပို၍ အပြစ်ရှိနေပြီဟု ဆိုချင်၏။ ကဲ-မိတ်ဆွေ။ ဘယ်နှယ်ရှိစ။

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လထဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရက်ဒ်လေက သူ့အား အင် တာဗျူးလာလုပ်သော စစ်သတင်းထောက်များကို ဟောကိန်းတစ်ခုထုတ်ခဲ့၏။

“တကယ်လို့ ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်နေ့မဆို ထမင်းမစားခင် ၃ နာရီလောက် လေယာဉ်ပျံသန်းနိုင်တဲ့ ရာသီဥတုကောင်းကြံ့ခွဲရင် နော်မန်ဒီကို ဝင်တိုက်သိမ်းပိုက် နိုင်ပါလိမ့်မယ်”

သူလိုအပ်သလောက်လူတွေ၊ အထောက်အပံ့တွေ၊ တင့်ကားတွေ၊ အမြောက် ကြီးတွေပါဝင်သော စစ်အင်အားကို ရခဲ့၏။

သူက ဝုံးကြဲလေယာဉ် ၂၀၀၀ ခန့်ကသာ ဂျာမန်တွေ၏စစ်ကြောင်းကို ပြတ်တောက်သွားအောင် ကျယ်ပြန့်စွာဖောက်ခွဲပေးခဲ့ပါက သူ့တပ်မကြီးကို ဖျက် အားကောင်းသော တိုနာဒိုမှန်တိုင်းကြီးလို လွှတ်ပေးလိုက်နိုင်ကြောင်း သိခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့မှာတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရက်ဒ်မှာ သူ့စိတ်ကြိုက် ရာသီဥတုကိုရခဲ့ပြီး ကောင်းကင်ထက်မှ ငရဲဝုံးတွေကြာနိုင်သဖြင့် ဂျာမန်တွေ မခွ မလှခံလိုက်ရပြီး တပ်ဖရိုဖရဲ ပျက်သွားရပါပြီ။

ဂယ်ပေါက်ကြီးမှ ရန်သူ့စစ်ကြောင်းလစ်လျှောက်ကို ဝုံးကြဲလေယာဉ်တွေက ဝင်မွေ့ခွဲချိန်မှာပင်၊ ရှင်နုရယ်ဘရက်ဒ်လေ၏တပ်များက ဧရာမဝုံးကျည် ကြီးကဲ့သို့ တစ်ဟုန်ထိုးဝင်လိုက်ပြန်သည်။

ထိုဝုံးကျည်ကြီးမှာ မဟာမိတ်တပ်များလည်း ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ပြီး၊ ဘရစ် တင်နီဒေသပေါ်တွင် ပြင်းထန်စွာပေါက်ကွဲစေခဲ့၏။ ဆက်လက်ဖောက်ခွဲခဲ့သည့် နောက် ပြင်သစ်ပြည်ကိုဖြတ်သန်းတိုက်ခိုက်ကာ ဂျာမန်ပိုင်နက်ထဲသို့ အလုံးအရင်း ဖြင့် ထိုးဖောက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ကြံရာမရဖြစ်သွားသောဂျာမန်များမှ ပြေးမိပြေးရာ ကစဉ်ကလျားပြေးကြရတော့၏။

အိုမာဘရက်ဒ်လေ အမည်ရှိ လူငယ်ကလေးသည် ကျော်မက်ကြီးပုစ္ဆာများကို မထွက်တတ်တော့ကြောင်း စာဖြေခန်းကြီးကြပ်သူကိုဖွင့်ပြောရန် အရှက် အကြောက် မကြီးခဲ့လျှင်၊ ဝက်စပိုင်စစ်တက္ကသိုလ်သို့ ဘယ်တော့မျှကပ်နိုင်ခဲ့မည် မဟုတ်ပါ။

ဒါကြောင့်လည်း ယခု ထိုလူလင်ပျိုမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အောင်မြင်ကျော် ကြားဆုံးစစ်ဗျူဟာမှူးကြီး ဖြစ်ခဲ့ရလေပြီတကား။

ရှိုးလင် စတာလင်
Joseph Stalim

သူ့မိဘများက မြေဝယ်ကျွန်တွေ ဖြစ်၏။
ဒါပေမယ့် သူက လူသန်း ၂၀၀ ကို
လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့ရ၏။
ကြမ်းတမ်းလွန်း၍ နာမည်ဆိုးထွက်ခဲ့လင့်ကစား
စင်စစ်အားဖြင့် ကမ္ဘာ့ကယ်တင်ရှင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်တဲ့။

□ ဤမြေကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံးအာဏာကို ပိုင်စိုးခဲ့ရ၍ သန်းပေါင်း များစွာသောလူများ၏ လေးစားကြည်ညိုမှုကို ခံရပြီး၊ တစ်ဖက်ကလည်း သန်းပေါင်း များစွာသောလူများက ယနေ့တိုင်မှန်းတီးနေဆဲ လူသားတစ်ယောက် ရှိခဲ့ပါလေ သည်။

သူ့မိဘများမှာ တစ်ချိန်တစ်ခါက မြေဝယ်ကျွန်များ (လက်တွေ့အားဖြင့် ကျွန်စင်စစ်များ) ဖြစ်ခဲ့ကြရ၏။ မြေဝယ်ကျွန်ဆိုသည်မှာ စာချုပ်စာတမ်းအရ သူတို့ မှီတင်းနေထိုင်လျက်ရှိသော မြေတွေနှင့်တစ်ပါတည်း အရောင်းအဝယ် လုပ်ခြင်း ခံရသူများပင်တည်း။

သို့သော် မြေဝယ်ကျွန်ဟောင်းကြီး ၂ ယောက်၏ ဒီသားကမူ ကမ္ဘာကြီး ၏ ၆ ပုံ ၁ ပုံကျော်ကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့ရပါလေပြီ။ သူ့ လက်ထဲ၌ လူ သန်းပေါင်း

၂၀၀ ဇာတ်အုပ်နှင့် အသက်ကို 'သေစေ၊ ရှင်စေ' တစ်ချက်လွတ်အမိန့် ကိုင်ထားခဲ့၏။

သင့်အနေဖြင့် သူ့ကို ချီးကျူးလေးစားနိုင်ပါသည်။ သို့တည်းမဟုတ် သူ့ကို အထင်သေးအမြင်သေးဖြင့် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချနိုင်ပါသည်။ ဒါပေမယ့် သေချာတာတစ်ခုကတော့ သူ့ကို ဥပေက္ခာပြုလျစ်လျူပစ်လိုက်၍ မရခြင်းပင်ဖြစ်၏။

သူ အသက်ရှင်နေသမျှကာလပတ်လုံး တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်မျှော်မှန်းချက်အနေဖြင့် -

'သူတိုင်းပြည်ကို ပြည်သူတွေလက်ထဲ နှင်းအပ်၍ သူပြည်သူတွေကိုလည်း တိုင်းပြည်ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန်စီမံအုပ်ချုပ်စေပြီး၊ ထိုသို့ စီမံအုပ်ချုပ်ဖို့လည်း လိုလားနှစ်သက်နေစေရမည်' ဟူသောအချက်ကို မယိုင်မလဲသစ္စာစောင့်သိခဲ့သူ။

သူ့အား အနည်းနှင့်အများ မလေးစားဘဲနေနိုင်သူ ဟူ၍ တစ်ယောက်မျှ ကျွန်တော် မမြင်မိ။

ထိုသူ၏အမည်မှာ စတာလင်။ ကျီးဇက်စတာလင် ဖြစ်ပါ၏။ ဒါက စင်စစ်တော့ သူ့နာမည်ရင်း မဟုတ်ပါ။ သူ့နာမည်အရင်းကား အိုင်ဆစ်ဖ် ဗစ်ဆာရီယန်နို ဗစ်ချ် ဇူဂက်ရှီဗီလီ ပါပေတည်း။

စတာလင်ကို ရုရှားရှေ့တွင်းများအနီး တောင်ကြားတစ်ခုကိုမျက်နှာမူထား၍ ၁ လလျှင် ၆ သျှီလင် (၁ နေ့ ၂ ပဲနီခွဲ) ပေးရသော တဲကုပ်ကလေး၌ ၁၈၇၉ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့၏။

စတာလင်သည် ပင်လယ်နက်နှင့် ကက်စပီယန်ပင်လယ်တို့အကြားရှိ ဂျော်ဂျီယာနယ်မှ လာခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။ ဂျော်ဂျီယာနယ်သားများသည် ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကားပြောနေခဲ့ကြသည့်တိုင်အောင် သူတို့၏ပိုင်နက်နယ်မြေမှာ ရုရှားအစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အနှစ် ၁၄၀ တိုင် သတ်မှတ်ခံခဲ့ရ၏။

စတာလင်က အသက် ၂၀ အထိ ဂျော်ဂျီယာစကားပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုစကားမှာ အင်္ဂလိပ်စကားနှင့် စပိန်စကားကွဲပြားသလို၊ ရုရှားစကားနှင့် ကွဲပြားခြားနား၏။

ဇာဘုရင် ဒုတိယမြောက်အလက်ဇန္ဒားသည် ရုရှားပြည်တစ်ဝန်းမှ မြေဝယ်ကျွန်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ရာတွင် အမေရိက၌ ငွေဝယ်ကျွန်စနစ် ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်းထက် ၃ နှစ် စော၏။

ကျီးဇက်စတာလင်ပေါက်စလေးကို ၁၈၇၉ ခုနှစ်၌ ဖွားမြင်သောအခါ သူ့အမေနှင့်အဖေလည်း ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ချေပြီ။ ထိုသို့ ထွတ်မြောက်ခဲ့ရာမှ သူတို့၏ဝမ်းရေးအတွက် အဝတ်လျှော်၊ ဖိနပ်ချုပ်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်စားသောက်ခွင့် ရခဲ့ကြသည်။

ကဲ-ဇာဘုရင် အနှစ် ၅၀၀ တိုင်အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ရုရှားပြည်ကြီးတစ်ခုလုံးတွင် ကျီးဇက်စတာလင်က သက်ဦးဆံပိုင် တစ်ချက်လွတ်အာဏာဖြင့် ပိုင်စိုးသူဖြစ်အောင် ဘယ်လို လုပ်ဆောင်ခဲ့သလဲဆိုတာ ကြည့်ကြရအောင်။

တစ်နည်းအားဖြင့် အိုင်ဆစ်ဖ် ဗစ်ဆာရီယန်နိုဗစ်ချ် ဇူဂက်ရှီ ဗီလီ ဘဝမှ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ထိပ်တန်းအာဏာပိုင်တစ်ယောက်ဖြစ်သော ကျီးဇက်စတာလင်အဖြစ်သို့ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ရောက်ခဲ့ပါသလဲ လို့ ခြေရာကောက် ဖော်ထုတ်ကြည့်ကြပါစို့ရဲ့။

ပထမ စစချင်း သူသည် ဒုက္ခဆင်းရဲသံသရာမှ ထွက်မြောက်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းကို ပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်အထိ ပညာတတ်မြောက်ပြီး၊ ထိုပညာက သူ့ကို အမြင်ကျယ်စေခဲ့၏။ မြင့်မားသောရည်မှန်းချက်တွေ ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့၏။

စင်စစ် စတာလင်၏အဖေက သူ့သားကို ဖိနပ်ချုပ်သမား ဖြစ်စေချင်သည်။ ဒါပေမယ့် သူ့မိခင်ကြီးက မိခင်တိုင်းမက်နေကျ အိပ်မက်တွေကို မက်ခဲ့၏။

စာတစ်လုံးမျှမသင်ခဲ့ရဘဲ လူမွေးမပြောင် ကျွန်ရောင်တောက်သောကျွန်မျိုးအဖြစ် ကျွန်စနစ်အောက်၌ မွေးဖွားခဲ့ရရာသော အမျိုးသမီးကြီး။ အခစား အဝတ်လျှော်ဖို့နှင့် စက်ချုပ်ဖို့သာတတ်ခဲ့သော ထိုအမျိုးသမီးကြီးသည် သူ၏ ရင်နှစ်သည်းချာသားလှရတနာကို သူ့လက်ရှိဘဝထက် အဆပေါင်းများစွာသာ၍၊ ရွန်းလက်တောက်ပ လှပကောင်းမွန်သောကမ္ဘာသို့ အရောက်ပို့ထားချင်ခဲ့သည်။

လူနေချုံ့ကြား စိတ်နေဘုံဖျား ဆိုသလို သားတော်မောင်အတွက် မျှော်လင့်ချက်ကြီးတစ်ခွဲသားနှင့် အားထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ရုရှားအော်သိုဒေါ့ကွ

ဘုရားကျောင်းသို့ ကြိမ်ဖန်များစွာသွားကာ သူတော်စင်ရုပ်ထုများရှေ့တွင် စီးထွေ ထွေဖြင့် ခူးထောက်လျက် သူ့သားကလေး အိုင်ဆစ်ဖ်တစ်ယောက် ဘုန်းတော်ကြီး ဖြစ်စေရန် ဆုပန်တောင်းခဲ့မိရှာ၏။

သူက အလုပ်တွေ ဘယ်လောက်ပင်ပန်းပင်ပန်း၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဘယ်မျှပင် တာရှည်ပါစေ။ ဂရုမစိုက်ပါ။ သူ အသေအလဲအလုပ်လုပ်နေသည်မှာ မြင့်မားသော ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အကြောင်းရင်း တစ်ခုတည်းသာရှိခဲ့၏။

သို့ဖြင့် ကံအားလျော်စွာပင် သူ့သားကလေးကို တစ်ဖလစ်စီရီ ခရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်ကျောင်းသို့ အမဲပညာသင်ခွင့်ရအောင် ကြံဆောင်လိုက်နိုင်သည်။ စတာလင်သည် ထိုဘုန်းကြီးဖြစ်ကျောင်း၌ ၇ နှစ်တိုင် ပညာသင်ခဲ့ရ၏။ ထိုမှ ၁၅ နှစ်သားအရွယ်ရောက်ခဲ့သော တစ်နေ့တော့ သူ့ဘဝကို ပြောင်းလဲပစ်မည့် အဖြစ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ထိုဖြစ်ရပ်က သူ့ဘာသာသူဆိုလျှင် သာမန်အနေဖြင့် ဘာမျှမထူးခြား လှသည့်တိုင်၊ တစ်နေ့တစ်ချိန်တွင် ကမ္ဘာကြီးကိုလှုပ်ခါပစ်လိုက်မည့်အထိ ပဲ့တင် လှိုင်းတွေ ရိုက်ခတ်သွားစေတာကတော့ အမှန်။

အဖြစ်ကတော့ ဒီလို။ စတာလင်လက်ထဲသို့ အခြားအခြားရေးသားထုတ် ဝေခဲ့ပြီးသမျှသော ဘာသာရေးမဟုတ်သည့် စာအုပ်များထက် ကမ္ဘာ့သမိုင်းကို ထူးထူးခြားခြားပြောင်းလဲပစ်နိုင်စွမ်းရှိသည့် စာအုပ်တစ်အုပ် ရောက်ရှိသွားခြင်းပင် ဖြစ်ပါ၏။ ထိုစာအုပ်ကား ကားလ်မတ်စ်၏ 'အရင်းကျမ်း' သို့မဟုတ် 'နိုင်ငံရေး ဘောဂဗေဒကို ဝေဖန်သုံးသပ်ချက် စာတမ်းကြီး' ပါပေတည်း။

စတာလင်လည်း ယင်းစာအုပ်ကိုဖတ်ပြီး စိတ်တက်ကြွလာရာမှ ကားလ် မတ်စ်၏ နောက်လိုက်တပည့်ဘဝသို့ နေ့ချင်းညချင်း အရည်အချင်းပြည့် ရောက်ခဲ့ရ ပါလေတော့သည်။ သူသည် စိတ်ထက်သန်လွန်းမက ထက်သန်လာရသည့်အဆုံး လူ့လောကကြီးကောင်းစားရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရန် သူ့ဘဝကို မြုပ်နှံစေတေးဖို့ အထိ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်မိသည်။

သူက ရုရှားလယ်သမားတွေ သန်းပေါင်း ၁၀ ဂဏန်းချီ၍ နှစ်မွန်းနေရသော ထိတ်လန့်ကြောက်မက်ဖွယ် ဆင်းရဲတွင်းနက်နေရသည့်အဖြစ်ကို ရုန်းထွက် တော်လှန်ဖို့ ကြံဆခဲ့ပါပြီ။

သူတို့တစ်တွေ၏ဆင်းရဲချက်က အဆုံးစွန်လွန်ကဲ၍ ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် စဉ်းတောင်မစဉ်းစားဝံ့စရာ။ ရုရှားလယ်သမားအများစုမှာ ဆားကိုမျှ ငန်ငန်မခတ် စားနိုင်အောင် မွဲပြာကျနေရသည့်ဘဝ။

စတာလင်ကတော့ လယ်သမားနှင့် အလုပ်သမားတို့၏ ဘဝအခြေအနေ တိုးတက်ဖို့ တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းမှာ တော်လှန်ရန်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည် ခဲ့၏။ တော်လှန်ရေးအတွက် တက်ကြွသော သူ၏လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် စတာလင် သည် ဘုန်းကြီးဖြစ်သင်ကျောင်းမှ အထုတ်ခံခဲ့ရ၏။

သူသည် ရာစုနှစ် တစ်စိတ်စာလောက်ကို သူ့စိတ်ကူးအကြံ အောင်မြင်ရေး အတွက် မမောနိုင်မပန်းနိုင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သူ့ခမျာ အမဲလိုက်ခံရသောတိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်နှင့်မခြား ပြေးလွှားပုန်းရှောင်၍ နေခဲ့ရ၏။ နှစ်နှင့်ချီပြီး အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ရ၏။ ရက်သတ္တပတ်ပေါင်းများစွာ ဟိုပုန်းဒီပုန်းနှင့် ကြုံသလို အိပ်ခဲ့ရ၏။

သူ၏စိတ်ကူးယဉ်မှုအတွက် ထောင် ၈ နှစ်လည်း ကျခဲ့ရသေးသည်။ သို့လင့်ကစား သူကား ရွေးမျှ မဖြူ။ မတုန်မလှုပ် နောက်မဆုတ်ခဲ့။

ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်လှသော ထိုနှစ်များအတွင်း ပြေးလိုက် ရှောင်လိုက် ဖမ်းမိလိုက်နှင့်ကြားထဲက ရဲရဲတောက်မိန့်ခွန်းတွေ မပြတ်ခြွေခဲ့ပြီး မိန့်ပီတာစဘတ် ထောင်၏အကျဉ်းခန်းတစ်ခုထဲမှာ တော်လှန်ရေးသတင်းစာတစ်စောင်ကိုပင် တည်းဖြတ်ပေးလိုက်ပါသေး၏။

စတာလင်သည် သူ၏ တစ်ကိုယ်ရေ လွတ်လပ်ခွင့်ကိုသာမက ဘဝတစ်ခုလုံး နှင့် အသက်ကိုပါ နှစ်ရှည်လများ စွန့်လွှတ်စွန့်စားခဲ့သော တကယ့်တော်လှန်ရေး သမားအစစ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၀၅ ခုနှစ်။ တော်လှန်ရေးအရေးနိမ့်ပြီးနောက် လီနင်နှင့် ထရောစကီတို့ သည် လည်ပင်း ကြိုးကွင်းစွပ်ခံရမည့်ဘေးမှလွတ်အောင် ဆွစ်ဇာလန်သို့ အလှ အယက်ပြေးခဲ့ကြ၏။

ဂျီဇက်စတာလင်ကတော့ မပြေး။ ပြေးဖို့လည်း မစဉ်းစား။ ရုရှားပြည်တွင်း မှာသာ ပေကပ်နေခဲ့ရာမှ ဖမ်းမိလိုက်လျှင် နံရံတွင်မျက်နှာအုပ်ပြီး မသေမချင်း ပစ်သတ်ခံရမည့်အန္တရာယ်ကို မမူဘဲ၊ ဇာဘုရင်နှင့် ပုလိပ်တွေကို ကလန်ကဆန် တုခဲ့သေးသည်။

လီနင်ကတော့ ပြည်ပြေးဘဝမှ သူ၏ လှုံ့ဆော်ဝါဒဖြန့် ဆောင်းပါးတွေကို စီးကရက်စက္ကူများပေါ်တွင် ရေးသားလျက်၊ သွပ်ဘူးတွေထဲထည့်၍ ပိုင်အရက် စည်တွေထဲဝှက်ကာ ရုရှားနိုင်ငံအတွင်းသို့ ခိုးသွင်းခဲ့သည်။ စတာလင်က ထိုဆောင်းပါးများကို သူ၏ မြေအောက်သတင်းစာတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့၏။

စတာလင်သည် ဆိုက်ဘေးရီးယားနယ်သို့ ၆ ကြိမ်တိုင်တိုင် အပို့ခံရပြီး၊ ၅ ကြိမ်တိတိ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့ကာ သူ၏ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းတွေကို ပုံမှန်ဆက်လက်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။

အကျဉ်းထောင်သံတိုင်များ၊ ကြာပွတ်များနှင့် သေမင်း၏ သွားဖြူခြောက်လှန့်မှုများ။ ဘာတစ်ခုမျှ စတာလင်ကို နောက်တွန့်ရှောင်ဖယ်သွားအောင် မစွမ်းနိုင်ခဲ့ချေ။ သူ့နိုင်ငံ၏ သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်အစိုးရကို ဖြုတ်ချရေး၊ ပြည်သူတွေကို မြေယာများ အပိုင်ပေးပြီး ချမ်းသာစေရေးတို့အတွက် အရှိန်အဟုန်ပြင်းထန်စွာ တိုးမြှင့်စေခဲ့၏။

နောက်ဆုံးအကြိမ် ၆ ကြိမ်မြောက်အဖြစ် ဇာဘုရင်ပုလိပ်တွေက စတာလင်ကို လက်ရဖမ်းမိလိုက်ရာမှ သက်ညှာခွင့် လုံးဝမပေးတော့ပါ။ သူ့ကို အစောင့် ၂ ဦးညှပ်၍ ၁၀ ယောက်မှာ ၁ ယောက်သာ အသက်ရှင်လျက်ပြန်လာနိုင်သော နေရာသို့ ပို့ပစ်လိုက်တော့သည်။

ထိုနေရာကား အာတိတ်စက်ဝိုင်းမှ တောင်ဘက် ၁၈ မိုင်မျှသာ ကွာဝေးလျက် ဆိုက်ဘေးရီးယားဒေသအတွင်း၌တည်ရှိသော ရေခဲတွေဖုံးနေသည့် တံကလေး ၃ လုံးသာ ဖြစ်ပါ၏။

ထိုနေရာ၌ အကျဉ်းထောင်ဆောက်ထားရန်လည်း မလိုပါ။ အကယ်၍ စတာလင် ထွက်ပြေးဖို့ ကြိုးစားမည်ဆိုပါကလည်း အအေးဒဏ်နှင့် အစာရေစာ ပြတ်ပြီး သေပွဲဝင်ရဖို့သာ ရှိ၏။ သူ့ခမျာ ဆိုက်ဘေးရီးယား လွင်တီးခေါင်ကြီးထဲက ကြောက်စရာကျတ်တွင်းထဲတွင် ၄ နှစ်တိုင် အငတ်ငတ်အပြတ်ပြတ် နေခဲ့ရ၏။

ထိုဒေသတွင် အစာအာဟာရရှားပါးလွန်းသဖြင့် ရုရှားတွေက 'ရေခဲကန္တာရထဲမှာ ကြမ်းပိုးတောင် စားစရာအဖြစ်ကမလွတ်ဘူး မှတ်လိုက်' ဟု ဆိုရိုးပြုခဲ့ကြသည်။

သူ့အဖို့ မီးထိုးဖို့ ထင်းလိုချင်လျှင်လည်း တောထဲသွားပြီး ကိုယ်တိုင်ခုတ်ရ၏။ အေးလွန်းလှသောကြောင့် စာလည်း မဖတ်နိုင်။ ဘာကိုမျှ မလေ့လာနိုင်။ သွေးခဲပြီး

သေမသွားအောင်သာ အလုပ်ကြမ်းတွေ နင်းလုပ်နေခဲ့ရသည်။ သူ့အခြေအနေမှာ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့နေသည့်ကြားက စတာလင်ကား အားမလျှော့ အညံ့မခံခဲ့။ တစ်နေ့တစ်ချိန်ချိန် တစ်နည်းနည်းဖြင့် သူ လွတ်မြောက်ခွင့်ရမှာပဲလို့ ယုံကြည်ထားခဲ့၏။

၁၉၁၇ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကြီးနှင့်အတူ သူ တကယ်ပဲ လွတ်မြောက်ခဲ့ရ၏။ ငရဲခံအကျဉ်းသားဘဝမှ သူ့ကို လွတ်ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့်ပင်တည်း။

စတာလင်ဆိုသောအမည်သည် 'သံမဏီ' ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော ရုရှားစကား 'စတားလ်' မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သလို၊ သူ့စိတ်ဓာတ်ကလည်း အေးစက်မာကြောသော သံမဏီပြားအလား ချိုးမရဖွဲ့မရနှင့် သံမဏီအစစ်က 'အဖေ' ခေါ်ရလောက်သည်။ ထို့ကြောင့် 'စတာလင်' ဟု ခေါ်၏။

ဇာဘုရင်အစိုးရကို ဖြုတ်ကျသည်အထိ ခွဲနပ်နှင့် ထိုတော်လှန်ရေး ကာလအတွင်း ဘော်ရီဗစ်ပါတီကို မပြိုကွဲအောင် စည်းလုံးပေးခဲ့သူများအနက် အခြားလူများထက် စတာလင်က ခေါင်းတစ်လုံးသာခွဲသည် ဆိုရမည်။

စတာလင်သည် အိမ်ထောင် ၂ ခါ ပြုခဲ့၏။

သူ၏ပထမဇနီး ကက်သရင်းသည် ငယ်ရွယ်နုပျို၍ ပညာ အနည်းငယ်သာ တတ်ရှာ၏။ သူမက သူ့ကို သားတစ်ယောက် မွေးပေးခဲ့၏။ သူတို့၏ အိမ်ထောင်ရေးဘဝမှာ နှလုံးတုန်ရင်ခုန်စရာ ကောင်းလှပါဘိ။ စတာလင်မှာ တော်လှန်ရေးသမားပီပီ ပုလိပ်တွေနှင့် လိုက်တမ်းပြေးတမ်း အမြဲ ကစားနေရသည်။ သူ့ခမျာ အိမ်မှာ အေးအေးလူလူနေရတယ် မရှိ။ နေရပြန်တော့လည်း ရက်ပိုင်းကလေးမျှသာ။ ပြီးတော့ အမှောင်ထဲသို့ လှစ်ခနဲ ကိုယ်ရောင်ဖျောက် ပြေးနေရစမြဲ။ သူတို့လက်ထပ်ပြီး ၄ နှစ်အကြာတွင် ကက်သရင်းတစ်ယောက် အဆုတ်မှာဖြင့် ကွယ်လွန်သွားရရှာသည်။

စတာလင်သည် အသက် ၄၀ နားကပ်သည်အထိ နောက်အိမ်ထောင် မပြုခဲ့။ ထို့နောက် သူ့ထက် အသက်တစ်ဝက်ခန့်ငယ်သော ၁၇ နှစ်သမီးကလေးနှင့် ယူခဲ့၏။ သူမမှာလည်း သွေးအဆိပ်သင့်ရောဂါကြောင့် တိမ်ပါးသွားခဲ့ရပြန်သည်။ ဒုတိယဇနီးသည်ကလေးက စတာလင်အား သားတစ်ယောက်၊ သမီးတစ်ယောက် မွေးပေးခဲ့၏။

သူ့သား ၂ ယောက်စလုံးသည် စစ်အတွင်းက ရုရှားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ တွင် ပင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့ကြ၏။ သားအကြီးက အမြောက်တပ်အရာရှိတစ် ယောက် ဖြစ်ပြီး၊ သားအငယ်မှာ လေတပ်ထဲဝင်ခဲ့၍ သူ့ရသတ္တိအတွက် ဂုဏ်ထူး ဆောင်ဘွဲ့တံဆိပ် ရခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံ အတွက်အထိပ်အာဏာကို ပိုင်စိုးခဲ့ရသူတစ်ဦးအနေဖြင့် သူသည် ဇာဘုရင်များ ၆၅ နှစ်တိုင်တိုင်စံမြန်းခဲ့ရာ တော်ဝင်နန်းတော်ကြီးအနီးတွင် နေထိုင် ခဲ့၏။

သူ့သာ ဆန္ဒရှိမည်ဆိုလျှင် စရာမနန်းတော်ဆောင်ကြီးများမှ ဂန္ထဝင်ပန်းချီ ကားများနှင့် အဖိုးမဖြတ်နိုင်သောရွှေချည်ထိုးတင်းထိမ်များအလယ်၌ နေနိုင်သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်လှသည့် ဇာဘုရင် နားနေလျောင်းစက်ခဲ့ရာ ဖဲမွေ့ရာပေါ်တွင် တက်အိပ်နိုင်ပါသည်။ သို့လင့်ကစား ဂျိုးဇက်စတာလင်သည် တစ်ချိန်က ဇာဘုရင် ၏ကျွန်ယုတော်တစ်ဦးနေထိုင်ခဲ့ရာ အခန်းငယ် ၄ ခန်းပါသော အဆောက်အဦး တစ်လုံးကိုသာ ရွေးချယ်ခဲ့၏။

သူ့အတွက် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်များမှာ ကရင်မလင်စားဖိုဆောင်မှ ချက်ပြုတ် ပေးရပြီး၊ စစ်သည်တော်တစ်ယောက်က လာရောက်ကျွေးမွေးရသည်။ သို့သော် ထိုအစားအသောက်တွေမှာ ကရင်မလင်နန်းတော်ကြီး၌ အလုပ်လုပ်နေသူ အရာရှိ ပေါင်းများစွာကိုကျွေးသော အစာတွေနှင့် တစ်မျိုးတစ်စားတည်းသာ ဖြစ်၏။

စတာလင်သည် သူ့ကိုယ်သူ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် ပပလွှားလွှားနေလေ့ မရှိဘဲ၊ ဘယ်တော့မျှလည်း ဟန်နှင့်ပန်နှင့် လှလုံးပြဖို့ မကြိုးစားခဲ့ချေ။ ထိုကြားမှပင် မျက်နှာစိမ်းစည်သည်များ၏နှောင့်ယှက်မှုကို သူ မကြာခဏ ခံရ၏။

တိုင်းကြီးပြည်ကြီးများမှ သံတမန်ကြီးများပင် စတာလင်အား တစ်ကြိမ် တစ်ခါမျှ မြင်ဖူးခြင်းမရှိဘဲ မော်စကိုတွင် နှစ်နှင့်ချီပြီး နေသွားရသည်ဟု အဆိုရှိ၏။

စတာလင်သည် ဝတ်ကောင်းစားလှတွေတော့ ကြိုက်၍ အရောင်ဖျော့ဖျော့ ကလေးများကို အထူးတလည်ရက်လုပ်ပေးရ၏။ စတာလင်သည် အဝတ်အစားကို တစ်နေ့တစ်မျိုး မရိုးအောင်ဝတ်တတ်၍၊ ဘယ်တော့မျှ ထပ်သည်ရယ်လို့ မရှိ။ သူ့အဖွဲ့ဝင်အင်အားသည် အပြာနုရောင်ကလေးဖြစ်လျှင်၊ နက်ပြောင်နေသော

ဘွတ်ဖိနပ်ထဲတွင်သွင်းထားသော မြင်းစီးဘောင်းဘီမှာ ဆော်လမွန်ငါးအရောင် ပန်းနုသွေးကလေး ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ နောက်တစ်ရက်ကျလျှင်တော့ ဘောင်းဘီကို တခြားအရောင်ကလေး ပြောင်းဝတ်ပါလိမ့်မည်။ စည်သည်များက စတာလင်အား အံ့ချီးဖွယ်ရာစွမ်းဆောင်မှုများကို ချီးမွမ်းစကားဆိုကြလေတိုင်း သူက ပကတိ အရိုးခံလေသံဖြင့် -

“ဟာဗျာ- အဲဒါဟာ ရှေ့ဆက် ကျုပ်တို့လုပ်ဖို့ကြံထားတဲ့ အလုပ်တွေနှင့် ယှဉ်ရင် ဘာမျှ မပြောပလောက်သေးပါဘူးလေ” တဲ့။

စတာလင်ကား ခွန်အားစွမ်းပကား ကြီးမားသူဖြစ်သည်နှင့်အမျှ သူလည်း မမှောက်မှားနိုင်သူမဟုတ်ကြောင်း သိနားလည်သောဉာဏ်၊ သတိ ရှိခဲ့၏။ သူ တစ်ခါက ဤသို့ရေးဖူး၏။

‘အဓိကအချက်က တစ်စုံတစ်ယောက်၏အမှားကို ကိုယ်ဝန်ခံရုံသော သတ္တိ ရှိဖို့နှင့် သူတို့ကို လမ်းမှန်ပေါ်ရောက်အောင် အချိန်တိုနိုင်သမျှ အတိုဆုံး ဆွဲခေါ် နိုင်သည့်စွမ်းအား ရှိဖို့ပင် ဖြစ်၏’

စတာလင်သည် တကယ့်စွမ်းအားရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း သူ့နည်း လမ်းတွေက တစ်ခါတစ်ခါကြမ်းတမ်းလှ၏။

ရုရှားတော်လှန်ရေးဖခင်ကြီး လီနင်ကပင် စတာလင်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြော ကြားရာတွင်

“ဒီစားဖိုဖျားကတော့ ရေလုံပြုတ်ဟင်းအိုးကို တူးအောင်ချက်တော့မယ်” ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့လေသတတ်။

ကောင်းပါပြီ။ ဒီ ရုရှားထမင်းချက်ကြီး ဂျိုးဇက်စတာလင်သာ ဟစ်တလာ နှင့် သူ့နာဇီတပ်သားတွေအတွက် ဟင်းအိုးကို ကျွက်ကျွက်ဆူးမီးကျွမ်းအောင် မကျိခဲ့မချက်ခဲ့ပါလျှင်၊ ဟစ်တလာကိုအနိုင်ရဖို့ မဟာမိတ်စစ်သည်တော်တွေ ဘယ်လောက်များ အစတေးခံရဦးမလဲ။ ခင်ဗျား တွက်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

အမှန်စင်စစ် ‘အာဏာရှင်’ဟု နာမည်ကြီးခဲ့သူ ဂျိုးဇက်စတာလင်က ရုရှား နိုင်ငံကို စေတနာသန်သန်ဖြင့်ကယ်တင်ဖို့ ကြံရွယ်ခဲ့ရင်းမှ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများနှင့် ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ကိုပါ ကယ်ဆယ်ရန် အပတ်တကုတ်ကြိုးစားခဲ့ခြင်းကြောင့် သာ ချမ်းသာရာရကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဂျိုးဇက်စတာလင်၏ တပ်နီတော်များကသာ သူရဲကောင်းဆန်ဆန်စွန့်စား တိုက်ခိုက်မှု မပြုခဲ့ကြလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုအဖြစ်ဆိုးနှင့် ဘယ်ဘဝ ရောက်ရမည်ဆိုတာ တွေးရဲစရာပင်မရှိအောင် ကြောက်စရာကောင်းလှပါဘိ တော့သည်တကား။

ချက်စတာ ဒဗလျူ နီမစ်
Chester W.Nimitz

သင်္ဘောများ၊ ရန်သူများ၊ အမျိုးသမီးများအား
ဘယ်လို ထိန်းသိမ်းဦးမည်ကို နားလည်သူဖြစ်၏။
ပုလဲဆိပ်ကမ်း ငမဲကြွေးခနောက်
မစ်ဒ်ဝေးတိုက်ပွဲကြီးဖြင့် သွေးကြွေးပြန်ဆစ်ခဲ့သူ။
ပျော့လျှင် ဖယောင်း၊ မာလျှင် သံချောင်းဆိုတဲ့ လူစား။

□ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီမစ်သည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး စစ်သင်္ဘောအုပ်စု၏ ဦးစီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့သူလို၊ ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာရေပိုင်နက်တစ်လွှား၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူး ရခဲ့၏။

ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာစရိယာက လူမနေသောကျွန်းများအပါအဝင် ဆားငန် ရေပြင်ကြီးသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုထက် ၂၂ ဆကြီးမား၍ မြောက်အမေရိ က၊ တောင်အမေရိက၊ ဥရောပ၊ အာရှ၊ အာဖရိက၊ ဩစတေးလျတိုက်အားလုံး ပေါင်းထက်ပင် အများကြီးပိုကျယ်ပါသေးသည်။

နီမစ်သည် ရေတပ်စစ်ပွဲသမိုင်းတွင် အကြီးအကျယ်ဆုံးဖြစ်သော မစ်ဒ်ဝေး တိုက်ပွဲကြီး၌ အောင်ပွဲခံနိုင်ခဲ့၏။

သူသည် ပုလဲဆိပ်ကမ်း ငမဲကြွေးရပြီး ၂၄ ရက်အကြာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်ကုန်ရက် ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်မှစ၍ ပစ်ဖိတ်စစ်သင်္ဘောတပ်မဟာကို ကွပ်ကဲညွှန်ကြားခဲ့ပြီး အနိုင်တိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

သူ့အဖို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ရေတပ်အရာရှိတစ်ဦးအနေဖြင့် ကြေကွဲ စရာအကောင်းဆုံးအခြေအနေနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပုလဲဆိပ်ကမ်းဖျက်ဆီးခံရမှုမှာ အမေရိကန် ရတပ်သမိုင်းတွင် အဆိုးဝါးဆုံး ထိခိုက် ချေမှုန်းခံခဲ့ရခြင်းဆိုလည်း မှန်သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့မနက် ၈ နာရီမထိုးခင် ၅ မိနစ်အလို၌ သူတို့၏ ပစ်ဖိတ်ရေတပ်အုပ်စု၌ စစ်သင်္ဘောကြီး ၈ စင်း ရှိခဲ့၏။ နောက် ၂ နာရီအကြာအတွင်းမှ ထို စစ်သင်္ဘောကြီးများထဲမှ ၅ စင်းမှ ငုံးကြဲခံရသည့် ဒက်ကြောင့် ရေအောက်သို့ စုန်းစုန်းမြုပ်သွားရတော့၏။ ထို ၅ စင်းထဲတွင် ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီမစ်၏ အလံတင်သင်္ဘောအိုကြီး 'အရိနိုမှာ' လည်း ပါသွား သည်။ ကျန်စစ်သင်္ဘော ၃ စင်းမှာလည်း မြင်မကောင်းရှုမကောင်း လုံးလုံးနီးပါး ပျက်စီးခဲ့ရပြီး၊ မိခင်နိုင်ငံသို့ ပြုပြင်ရန် ပြန်ပို့ရမည့်အခြေသို့ ဆိုက်ခဲ့ရ၏။

ထိုဖြစ်ရပ်က သာမန်အတိုက်ခံရတာထက် အဆိုးအရှုံးကြီးမားလှသည်။ ဧရာမ အထိနာမှုမျိုးဖြင့် အဆမတန်ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်တွေ ဒါကို သိသည်။ ဂျပန်တွေလည်း သိသည်။ ဂျပန်တွေက အမေရိကန်ရေတပ်မတော်မှာ စစ်သင်္ဘောများ၊ လေယာဉ်များ၊ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်များ၊ ရေငုပ်သင်္ဘော များ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက် အပါအဝင် အစစအရာရာ အင်အားနည်းပါးသွားတာကို လည်း သိသည်။

ဒါပေမယ့် ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ငုံးကြဲပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ပစ်ဖိတ်ဒေသတစ်ဝှမ်း လုံးကိုကာကွယ်ရန် တိုက်လေယာဉ် ၁၇၆ စင်း အမေရိကန်တို့လက်ထဲ၌ ကျန်သေး ကြောင်း။ သည်အဖြစ်က ဂျပန်များကို အံ့အားသင့်သွားစေခဲ့သည်။

အမေရိကန်များကလည်း သူတို့အင်အား ချညှိနဲ့နေစဉ် ဂျပန်တွေဘက်က အမြန်ဆုံးထပ်တိုက်လိမ့်မည်ဟု သိနားလည်ထားကြ၏။

ထိုသို့သော ၂ ဖက်အခြေအနေများကို သမ္မတကြီးရုစဉ်က သိရှိပြီး၊ ဂျပန် များနှင့် ဖြစ်ပွားနေသောစစ်ပွဲကြီးတွင် သူတို့အနိုင်ရရေးမှာ ပုလဲဆိပ်ကမ်းသို့ လူတော်လှူကောင်းတစ်ယောက် အမြန်ပို့လွှတ်ရေးအပေါ် အဓိကမူတည်နေကြောင်း။

ထို့ကြောင့်လည်း ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချက်စတာ ဒဗလျူ နီမစ်ကို သူ ခရီးချယ်လိုက်တော့၏။

ဝါရှင်တန်မှ ပုလဲဆိပ်ကမ်းသို့ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီမစ် သွားရသော ခရီးစဉ်မှာ စွန့်စားခန်းဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဆန်လှပါဘိ။

ဂျပန်တို့၏လက်ချက်ကြောင့် အစိုးရ လျှို့ဝှက်စာရွက်စာတမ်းများ၊ ရေတပ်မှ ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုကို ဖော်ပြထားသောစာရင်းများကို သူက သယ်ဆောင်သွားရ၏။

ဂျပန်ထောက်လှမ်းရေးများသည် ထိုလျှို့ဝှက်အစီရင်ခံစာများကို ရယူနိုင်ရေး အတွက် တတ်နိုင်လျှင် သယ်ဆောင်လာသူနီမစ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လိမ့်မည်ဟု အမေရိကန်အစိုးရအနေဖြင့် နားလည်ခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြင့် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီမစ်သည် ဝါရှင်တန်မှ ကာလီဖိုးနီးယားသို့ 'မစ္စတာဝိန်းရိုက်' ဟူသော အမည်ပါ မှတ်ပုံတင်အတူဖြင့် သွားခဲ့ရ၏။ တစ်ချိန် တည်း ၌ ပီပီရီရိုဂျီဖြစ်အောင် သူ့နဂိုရုပ်ကိုဖျက်၍ ရေတပ်ယူနီဖောင်းအစား အရပ်ဝတ်အရပ်စားများကို ဝတ်ခဲ့ရ၏။ စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုထဲက စုံထောက်များ အတိုင်းလည်း လျှို့ဝှက်စာရွက်စာတမ်းများကို သူ့လက်ဆွဲအိတ်ထဲမှာ မထည့်ဘဲ သူ့ဇနီးသည်ကိုင်သော ပတ္တမြားအိတ်အဟောင်းကြီးထဲမှာ ထည့်ယူလာစေသည်။

သမ္မတကြီးရုစဉ်က ပုလဲဆိပ်ကမ်းတိုက်ပွဲအပြီး ပစ်ဖိတ်ရေတပ်အုပ်စုကို ကြီးမားယူရန် သူ့ထက်ရာထူးကြီးသော အခြားအခြား ရေတပ်အရာရှိကြီးတွေကို ကျော်၍ ဗိုလ်ချုပ်နီမစ်ကို ဘာဖြစ်လို့ တာဝန်ပေးခဲ့ရပါသနည်း။

တကယ် သူ့အဆင့်က အလံတင်သင်္ဘောအရာရှိကြီး ၂၈ ယောက် အောက် မှာ ရှိနေခဲ့သည်။ သို့ပါလျက် သူ့ထက် စီနီယာကျသော ပစ်ဖိတ်ရေတပ်အုပ်စုကို သာမက ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာလုံးဆိုင်ရာ ရေတပ်ဦးစီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့ရ၏။

သူ့အဖို့ ထိုသို့ ရာထူးဂုဏ်သိန် အာဏာပါဝါ ကြီးမားလှသောအဆင့်ကို ပေးအပ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်မှာ သူ့တွင် ထူးချွန်သောအရည်အချင်း ၄ ရပ် ရှိသောကြောင့် ပင်တည်း။

ပထမမှာ သူသည် ရေတပ်နှင့်ပတ်သက်သမျှသော ရေကြောင်းပညာ၊ စစ်ပညာများတွင် ဗဟုသုတကြွယ်ဝသလောက် အတွေ့အကြုံရင့်နေသူ ဖြစ်၏။

အန်နာပိုလစ်ရေတပ်ဗိုလ် အကယ်ဒမီကျောင်းမှ ကျောင်းဆင်းပြီး နှစ်အနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် စစ်သင်္ဘောတစ်စင်း၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ စစ်သင်္ဘောဆိုသည်မှာ ညို့ဓာတ်ပါ၍ စိတ်ဝင်စားစရာ ဆွဲဆောင်မှုအားများသော လုပ်ငန်းတာဝန်တွေ ရှိနေသည်ကိုး။ သို့သော် သူ မျှော်လင့်ထားတာတွေနှင့် တကယ်လက်တွေ့က ဆန့်ကျင်ဘက် ကွာခြားလွန်းလှ၏။

သူက နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး ရေငုပ်သင်္ဘောလက်ဟောင်းကြီးတစ်စီးတွင် တာဝန်ကျသွား၏။ သူ့စကားနှင့်ဆိုရသော် ထိုရေငုပ်သင်္ဘောမှာ -

“ဘီးတစ်ဘီးနှင့် ဂျူးလစ်ဘန်း၏ စိတ်ကူးယဉ်မှုကမ္ဘာကြားကို ဖြတ်သန်း သွားရသော ယာဉ်တစ်စင်းပင်”

သင်္ဘောက ဝေလငါးရုံတစ်ခုလိုပင် အနံ့ဆိုးတွေ ထောင်းထောင်းထနေ၏။ ဓာတ်ငွေ့နံ့တွေနှင့် ဘက်ထရီးရီးကျွမ်းလောင်မှု ညှော်နံ့တွေဖြင့်၊ မှိန်းတန်းလန်းနှင့် ဝေလငါးကြီးလို ရုန်းမလွတ်တမ်း ချောင်ပိတ်နေရာမှ ပွက်ပွက်ဆူနေသည့်အလား။ ထိုအနံ့ဆိုးတွေနှင့် အန္တရာယ်အပြည့်ရှိနေပါလျက် ချက်စတာ ဒဗလျူ နီမစ်စ်က မမူသည့်အပြင် ရေငုပ်သင်္ဘောများအပေါ် စိတ်ဝင်စားတွယ်တာတွေ တစ်နေ့ ထက်တစ်နေ့ ပိုမိုကြီးမားလာရသည်။

ဒီ တက်ဆက်စ်ဇန်ကြီးသည် ၁၆ နှစ်သား ငနဲကလေးအရွယ်မှာမှ ဆားငံ ၁၆လယ်ကြီးပြင်ကြီးကို မြင်ဖူးခဲ့သလို၊ ရေငုပ်သင်္ဘောတွေဆိုတာလည်း စစ်ရေး စစ်ရာတွင် ထိရောက်ထက်မြက်သောစွမ်းဆောင်ချက် ရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့၏။ ဒါကြောင့်လည်း ရေငုပ်သင်္ဘောတွေကို အမှန်တကယ် ချစ်ခင်မြတ်နိုး တန်ဖိုးထား စိတ်တွေ တိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ ၁၉၁၃ ခုနှစ်၊ သူ့အသက်နှင့် ၂၇ နှစ်မှာပင် အတ္တလန္တိတ်ရှိ အမေရိကန် ရေငုပ်သင်္ဘောအုပ်စု၏ ဦးစီးမှူးဖြစ်လာခဲ့ပြီး၊ ပထမ ကမ္ဘာစစ်တွင် ရေအောက်စစ်တပ်မှ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

နောက်တော့ ရေတပ်နှင့်ပတ်သက်သမျှ လှုပ်ရှားမှုအမျိုးမျိုးကို ကြွယ်ဝသော အတွေ့အကြုံရရှိရေးအတွက် ခြေဆန့်လိုက်သည်။ ဥရောပ၌ ဒီဇယ်အင်ဂျင်တွေ ကိုလေ့လာခဲ့ပြီး၊ ပထမဆုံးဒီဇယ်အင်ဂျင်ကို အမေရိကန်ရေတပ်သင်္ဘောတစ်စင်း၌ တပ်ဆင်၍ အင်ဂျင်နီယာချုပ် လုပ်ခဲ့သည်။

သူသည် ရေငုပ်သင်္ဘောမှ စစ်သင်္ဘောအဆုံး အရွယ်ပမာဏအမျိုးမျိုးသော သင်္ဘောပေါင်းစုံ၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့၏။ ထို့အပြင် သူ တာဝန်ကျသမျှနေရာ တိုင်း၌ သူ၏ အသေးစိတ်ကျကျ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော ပညာဗဟုသုတနှင့် အစွမ်း ထက်မှုများကြောင့် လူအများ၏လေးစားခြင်းကို ခံရသည်။

အစဦးပိုင်းက သူ ဦးစီးသော ဖျက်သင်္ဘောအဆိုအဟောင်းကြီးမှာ ဝမ်း တစ်နေရာတွင် ရုတ်တရက်ပေါက်သွား၏။ ရေတွေက ရေစုပ်စက်မှ ထုတ်နိုင် သည်ထက် များပြားမြန်ဆန်စွာ စီးဝင်လာ၏။ အင်ဂျင်နီယာချုပ်က ကပ္ပတိန်ရှိရာ ပဲ့စင်ပေါ်သို့ တုန်လှုပ်ချောက်ချားစွာ သတင်းပို့၏။

“သင်္ဘောမြုပ်တော့မယ်။ ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမလဲ”

နောက် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်လာမယ့် ကပ္ပတိန်နီမစ်စ်က ပဲ့စင်ပေါ်တွင် ရပ်လျက် ပြန်ပြောလိုက်သည်။

“ဘာတန်ရဲ့ အင်ဂျင်နီယာလမ်းညွှန်စာမျက်နှာ ၈၄ မှာကြည့်။ ဒီအဖြစ် မျိုးကြုံလာရင် ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတာ ရေးထားတယ်”

သင်္ဘောအင်ဂျင်နီယာကလည်း စာအုပ်ပြေးကြည့်သည်။ စာအုပ်ပါအတိုင်း လိုက်လုပ်သည်။ သင်္ဘောမြုပ်မည့်ဘေးမှ လွတ်သွားသည်။

ဒုတိယမှာ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီမစ်စ် အောင်မြင်မှုများ ရခဲ့ခြင်းမှာ ဆားငနဲပင်လယ်ကြီးအတွင်း ပေါလောပေါ်နေသော အရာဝတ္ထုမှန်သမျှကို စိတ် ဝင်စားမှု ပြင်းပြခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဤနေရာတွင် သူကိုယ်တိုင် ပြောပိုင်ခွင့်ရှိမည် ထင်ပါသည်။ သူ ပြောဖူး၏။

“ကျွန်တော်ဟာ ကျရာတာဝန်တိုင်းကို နှစ်သက်ပါတယ်။ သဘောကျ ပါတယ်။ ဒါကလည်း ဘာကိစ္စမဆို တတ်နိုင်သလောက် ကိုယ်ရောစိတ်ပါမြုပ်နှံပြီး စိတ်ဝင်စားတတ်တဲ့ အချက်ကြောင့်ပဲလို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်”

တတိယမှာ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီမစ်စ်၏ ထက်မြက်ထူးကဲသော အရည် အသွေးကတော့ လူတွေကိုခေါင်းဆောင်ရာ၌ သူမတူအောင်ထူးချွန်ခြင်းပါပေတည်း။ သူက နေရာမရွေး၊ လူမရွေး တော်လျှင်တော်သလို ရက်ရက်ရောရော မြှောက်စား တတ်သဖြင့် လူတိုင်းကလည်း သူ့ကို ခေါင်းပေါ်တင်ထားကြ၏။ ရေတပ်မတော်၌

သူ့လောက် လူကြိုက်များ၍ လေးစားကြည်ညိုခံရသူရယ်လို့ မရှိဟုပင် ပြောနိုင်ပါသည်။

ဖော့စတာဟောလီသည် ပစိဖိတ်ပင်လယ်ပြင်အတွင်း ၂ နှစ်ခန့် သွားရောက်လေ့လာဖူး၏။ သူက ရေတပ်အရာရှိပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး နယူးယောက်တိုင်းစံသတင်းစာကြီးထဲတွင် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးရာ၌ နီမစ်အား လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအနေဖြင့်လည်းကောင်း ဆန့်ကျင်အပြစ်တင် ဝေဖန်သည့်အရာရှိ ဟူ၍ တစ်ယောက်မျှပင် မရှိခဲ့ကြောင်း ပါဝင်ခဲ့၏။

ဖော့စတာ ဟောလီက ဆက်လက်ရေးသားခဲ့သည်မှာ -

“နီမစ် ပင်လယ်ကြီးကို ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်နေတဲ့အချိန်က သူနှင့်အတူ လက်တွဲခရီးထွက်ခဲ့ဖူးတဲ့ လူတွေအားလုံးက သူတို့ဟာ စိတ်ကျဉ်းကျပ်မှုတွေ တစ်စက်ကလေးမျှမခံစားရဘဲ သဘောတစ်စင်းလုံး အပြစ် ဖျော်ရွှင်နေခဲ့ရပါတယ်” တဲ့။ ဒီအပြင် ‘သူ့ရဲ့ ပျော့ပျောင်းညင်သာတဲ့ ညွှန်ကြားချက်တွေ၊ အမိန့်တွေကြောင့် သူတို့ရဲ့စွမ်းအားတွေ လျော့မသွားရဘဲ တိုးလို့သာ လာရပါတယ်’ တဲ့။

စတုတ္ထမြောက် - ချက်စတာ ဒဗလျူ နီမစ်၏စွမ်းရည်မှာ အကျပ်အတည်း ကြုံခိုက်များတွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအပြည့်ရှိခြင်းနှင့် တည်ငြိမ်သွေးအေးခြင်းများပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းတွင် ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့ပုံများက ထိုအချက်ကို ညွှန်းပြခဲ့၏။ သူ ပုလဲဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်လာသည့်အခါ စိုးရိမ်တကြီး ဖုတ်ပုမီးတိုက်ဖြစ်နေသော ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်အရာရှိများက သူ့ရုံးခန်းထဲ အပြေးအလွှားဝင်သွားကြလင့်ကစား၊ အများစုကတော့ ပိုမိုအေးဆေးပြီး ယုံကြည်စိတ်ချစိတ်တွေ တဖွားဖွားဖြင့် အားတက်ခဲ့ကြရ၏။

တုန့်လှုပ်ချောက်ချားပြီး ဆန္ဒစောနေသောသတင်းစာဆရာများက ရှေ့အစီအစဉ်များနှင့် စစ်ဆင်ရေးအခြေအနေများကို ဝိုင်းမေးကြရာ၌လည်း သူက လေအေးအေးကလေးဖြင့်ပင် -

“ဆရာတို့ရဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဟောဒီ ဟာဝိုင်ယီဒေသတစ်ခွင်ရဲ့လက်သုံး ဖြစ်တဲ့ ရှေးဟောင်းစကားပုံကလေးတစ်ခု ပြန်ပြောလိုက်ရုံနှင့် အကောင်းဆုံး ဖြေလိုက်နိုင်ပါတယ်။ ‘ဟူး မနား ဝါဟွီး’ တဲ့။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ‘အချိန်က တာဝန်ယူပါလိမ့်မယ်’ တဲ့”

သူ့စကားအတိုင်း မှန်ခဲ့သည်။ ဂျပန်တွေကိုသာ မေးကြည့်။

ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီမစ်မှာ ရယ်စရာဟာသနှင့် ပုံပြင်ဇာတ်လမ်းတွေ ပြောရာတွင် ဖြိုင်ဖက်ကင်းအောင် ပါရမီဉာဏ် ထက်သန်လှ၏။ ထိုအရည်အသွေးက ရောက်လေရာတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူချစ်လူခင်များစေ၏။

သူက ခင်ဗျားကို စစ်သဘောတစ်စင်းအား ဘာကြောင့် ‘သျှီ’ (she) ဟု ခေါ်ရသည့်အကြောင်းကို ယုတ္တိယုတ္တာမြောက်မြားစွာဖြင့် အဖြေပေးပါလိမ့်မည်။ ထိုအထဲမှ တစ်ခုအနေဖြင့်

“သူမကို ဆေးဆိုးပန်းရိုက် အလှပြင်ရတဲ့နေရာမှာ ပိုက်ဆံတွေပုံအောပြီး ကုန်ရလို့ပဲဗျာ”

ဒါမှမဟုတ် တခြားဥပမာအနေဖြင့် -

“သူမက လှိုင်းတံပိုးတွေရင်ခေါင်းပေါ်က ခွစီးရတာကို ပျော်လို့ဗျာ” ဟူ၍ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

သူ နောက်တန်းရောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်လာသောအခါ သူ့ဇနီးက ဒီလို မဟုတ်ကဟုတ်က လုံကြပ်ဇာတ်လမ်းတွေ ဆက်မပြောတော့ဖို့ ဟန့်တားခဲ့သည်။ တစ်ခဏတော့ တန့်သွားပါရဲ့။ ဒါပေမယ့်

တစ်နေ့ ဝါရှင်တန်၌ ကျင်းပသော ကြက်ခြေနီသူ့မှာပြုဆရာမများ၏ ညီလာခံသို့ သူ တက်ရောက်ရန် အကြောင်းဖန်လာ၏။ ထိုနေ့က နေပူပြင်းလှ၏။ သူမှာပြုဆရာမတွေမူလည်း ရှည်လျားပေးများပြီး ပျင်းခြောက်ခြောက်နိုင်လှသောမိန့်ခွန်းရှည်ကြီးတွေကို သည်းခံခွင့်လွှတ်နားဆင်ပြီးစ။

ဒီတော့ ‘ချက်စတာနီမစ်’ အမည်ရှိ မျက်လုံးပြာပြာ၊ ငွေရောင်ဆံပင်တွေနှင့် နောက်တန်းဗိုလ်ချုပ်ကြီးက တိုတိုနှင့် ထိမိလှသော ပင်လယ်ပုံပြင်ကလေး

တစ်ပုဒ်ကို ထပ်ပြောလိုက်သည်ဆိုတော့ သူတို့ ဘယ်အထိ ပျော်သွားမလဲဆိုတာ မှန်းသာကြည့်ပါတော့။

မိန်းကလေးတွေက 'ထပ်ပြောပါဦး' လို့ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် အော်ပြီး ပွဲတောင်းကြသည်။

သူလည်း နောက်တစ်ပုဒ် ထပ်ပြောပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် သူ့ကတော်ကြီးကလည်း သီးသန့်နေရာမှာ ထိုင်နားထောင်လျက်။

ကိုယ့်လူကြီး ပြောရင်းပြောရင်း လျှာတွေပြီး အရှိန်တက်သွားလျှင် ဘာတွေ ဆက်ပြောတော့မယ်ဆိုတာ သူမ သိ၏။ သို့နှင့်အမျှ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ အလန့်ထညက် ဖြစ်သွား၏။ သူမက ပုံပြောရပ်အောင် လှမ်း၍အချက်ပေးဖို့ ကြိုးစားနေ၏။

ကိုယ့်လူကြီး၏ ဒုတိယပုံပြင်လည်း လှလှပပ ချောချောမောမောပင် အဆုံးသတ်သွား၏။ သူ့ကတော်ကြီးက ဆက်ပြောလျှင်တော့ ထိုင်ရာက ထပ်ဆွဲတော့မယ်ပေါ့။ တော်ပါသေးရဲ့။ ဘုရား 'မ' လို့။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြန့်ခဲထိုင်ချလိုက်သည်။ သူ့ဟောပြောမှုက ပြီးသွားပြီလေ။

ကြက်ခြေနီညီလာခံတစ်ခုအနေဖြင့် တစ်ခါမျှ ဒီစကားမျိုး၊ ဒီဗဟုသုတမျိုး မကြားဖူးခဲ့ရသလို၊ သူတို့တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် အကောင်းဆုံး နားထောင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သည်ကြားထဲမှာ သေချာတာကတော့ အထိရောက်ဆုံးနှင့် လူကြိုက်အများဆုံး၊ ပေါ်ပြူလာအဖြစ်ဆုံး၊ ဟောပြောချက် ဖြစ်ခဲ့ခြင်းပါပေတည်း။

ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီမစ်စ်ကား ဘယ်အခြေအနေပဲဆိုက်ဆိုက် မျက်နှာထားချို့သာ ယဉ်ကျေးပျူငှာ ရှိစမြဲ။

"မစ်ဒ်ဝေးတိုက်ပွဲကြီးတွင် ဂျပန်ရေတပ်အား သူ့ရေတပ်ဖြင့် ချော့မှန်းအနိုင်ယူခဲ့ပြီးနောက် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အားနက်စ် ဂျေ-ကင်းနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် အနောက်ဘက်ကမ်းခြေသို့ ရေတပ်လေယာဉ်ဖြင့် အမြန်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ့လေယာဉ်ပျံဆင်းသက်လိုက်ချိန်မှာတော့ သေလုနီးပါးအန္တရာယ်နှင့် ကြုံခဲ့ရတော့သည်။

ရေထဲမျောလာသော သစ်တုံးကြီးတစ်တုံး ရေယာဉ်ပျံဝမ်းကို ထိုးဖောက်ပြီး ရေယာဉ်ပျံကို ထောင်လျက်သား မြောက်တင်လိုက်ရာမှ ရေထဲ ဝုန်းခနဲ ပြန်ကျသွားစေခြင်းပင် ဖြစ်၏။ တွဲဖက်လေယာဉ်များ ပွဲချင်းပြီးသောသွား၏။ အရာရှိ ၂ ယောက် ဒဏ်ရာအပြင်းအထန် ရခဲ့ရ၏။

ဗိုလ်ချုပ်နီမစ်စ်ကိုယ်တိုင်လည်း အနည်းငယ်ပွန်းပဲ့၍ ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့အောင့်သွားရ၏။ အသက်မသေကျန်ရစ်သူများကို ကမ်းသို့ ခေါ်ဆောင်ခဲ့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီမစ်စ်က မော်တော်ပေါ်တွင် ရပ်လျက်သား။ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ရေတွေ ခွံနှစ်နေ၍ လူရပ်ပင် မပေါ်။ မော်တော်တွင် အစောင့်ကျသူရေတပ်သားက သူဘယ်သူပါလိမ့်ဆိုတာ နည်းနည်းကလေးမျှ မရိပ်မိ။ ဒါကြောင့်လည်း လှမ်းအော်လိုက်သည်။

"ဟေ့လူ - ထိုင်စမ်း"

ပစ်ဖိတ်ရေတပ်မကြီး၏ အကြီးအမှူးဗိုလ်ချုပ်ကြီးကလည်း ကျိုးကျိုးခွံခွံ နာခဲခဲ့၏။

သည်တော့မှ သင်္ဘောသားကလေးက ဂရုတစိုက် သေသေချာချာကြည့်မိ၏။ သူ့မျက်လုံးတွေ လင်းကွင်းလောက်ပြူးသွားရပါပြီ။ နှလုံးအစုံလည်း အခန့်ရပ်သွားသလိုလို။ ပြီးတော့ အထစ်ထစ်အငေါ့ ငေါ့ယောင်အအဖြင့် ခြေ သလုံးဖက်မတတ်တောင်းပန်တော့သည်။ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပြုံးလိုက်၏။ ထို့နောက်

"မင်းသေနတ်သာ လွတ်မကျစေနှင့်။ မြဲမြဲကိုင်ထား ရဲဘော်။ မင်း မှန်ပါတယ်ကွယ်"

ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချက်စတာ ဒဗလျူ နီမစ်စ်သည် မိုးလင်းစာ မစားမီ နံနက်တိုင်း တစ်နာရီ လမ်းလျှောက်လေ့ရှိ၏။ တစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ် ရေကူး၏။ မြင်းခွာပစ်ခွပ် ကစားတာလည်း ဝါသနာပါသည်။ တင်းနစ်လည်း ကောင်းကောင်း ကစားနိုင်တုန်း ဖြစ်၏။ မနက်တိုင်း သူ့ရုံးခန်းနောက်ဘက်မှာ ပစ္စတိုအချက် ၁ ဒါဇင်ခန့်ပစ်ပြီး လက်တည့်စမ်း လေ့ကျင့်တတ်သေးသည်။ အပြည့်အဝအနားယူတတ်ခြင်းကလည်း သာမန်လူတစ်ယောက်ကို အနိုင်တိုက်နိုင်စွမ်းရှိဆဲ။

ညနေပိုင်းကျတော့ အကြာကြီး နေပူဆာလှိုင်း တအောင့် အိပ်ပျော်သွား ဟုတ်၏။ သို့သော် များသောအားဖြင့် နေပူဆာလှိုင်းမှ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေ လုပ်တတ်၏။

ဝါကီကီတွင် ဘရိတ်ကာဟိုတယ်ကို ရေတပ်သားများ၏ဆုံရပ်အဖြစ် ဖွင့် လှစ်ပေးခဲ့၏။ ဟိုတယ်ဖွင့်ပွဲညက ခေါင်းဖြူကြီးဖြစ်နေသော ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီမစ်စ်သည် စွဲမက်စဖွယ် အသားညှိချောမကလေးနှင့် တွဲကနေခိုက် လျှပ်တစ်ပြက် ဓာတ်ပုံ အိုက်ခံလိုက်ရသည်။ အမေရိကန်ရေတပ်အနေဖြင့် လူသိရှင်ကြားကြေညာ ရန် အခွင့်ကောင်းအနေနှင့် အမိဖမ်းလိုက်ခြင်းပါ။

ဒါပေမယ့် ပညာရှိအဘိုးကြီးနီမစ်စ်ကလည်း လူလည်လူပါး။ ပထမဆုံး ဓာတ်ပုံကို သူ့ကိုယ်တိုင်အရယူလိုက်ပြီး သူ့ဇနီးသည်ထံ အမြန်ဆုံးပို့ပေးလိုက်၏။ တခြားလူ ဘယ်သူမျှမတွေ့ခင် သူ့ဇနီးသည်ကို ပြလိုက်နိုင်သည်။

ထိုအဘိုးကြီးကား ရေတပ်ဖက်ဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမျိုးဖြစ်ရုံ သာမက၊ အတွေးအခေါ်ပိုင်နိုင်သော ဒဿနသမားနှင့် စိတ်ပညာရှင်ကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့လေပြီ တကား။

ပုလဲအိပ်ကမ်းကပ်ဆိုက်ပြီး ၂ နှစ်လုံးလုံး ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီမစ်စ်အဖို့ ခံစစ်နှင့် ကိုင်ခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် သူသည် ပင်လယ်ပြင်တစ်လွှား စစ်သင်္ဘောငယ် များကို အုပ်စုလိုက် စုစည်းနိုင်ခဲ့၏။ ပြီးတော့ ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာကြီးကို အဟုန်တပြင်း ဖြတ်သန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ဂျပန်များကို မင်သက်သွားစေခဲ့သည်။

နီပွန်မာစတာတွေ ဒူးတဆတ်ဆတ် သွားချင်းရိုက်ပြီး ကျောစီမိုသွားအောင် ပြင်းထန်လှသော အရှိန်အဟုန်ဖြင့် လက်တုံ့ပြန်နိုင်ခဲ့၏။

ရေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီမစ်စ်ကို ရေကြောင်းတက္ကသိုလ်၏ ဘွဲ့ရ သင်တန်းများအကြောင်း နှစ်စဉ်ထုတ် ၁၉၀၅ ခုနှစ် မှတ်တမ်းစာအုပ်ကြီးထဲတွင် ကျွန်တော် ဖတ်ရှုလိုက်ရပါသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲ၌ သူ့ကို ဖော်ပြထားရာ၌ -

‘မနေ့များက ပျော်ပျော်နေတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သလို၊ မနက်ဖြန် များစွာအတွက် ယုံကြည်မှု ပြည့်ဝအားကောင်းသူတစ်ယောက်’ ဟူသတည်း။

မဒမ် ချန်ကေဂိုတ် Madame Chiang Kai-Shek

ခင်ပွန်းသည်ကို ကယ်တင်ဖို့
ရန်သူစစ်သားပေါင်းများစွာအလယ်သို့ ရင်ဆိုင်တိုးဝင်ခဲ့သူ။
နှစ်ရှည်လများ ဆင်းရဲပွဲတေပြီး ရောဂါဘယထူပြောလှသည့်
တရုတ်ပြည်ကြီးကို ကုစားပေးရန် ကြိုးစားခဲ့သူ။
ဖက်ဆစ်ကာကွယ်ရာ၌လည်း တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ခဲ့သူ။

□ ၁၈၇၆ ခုနှစ်။ မက်ဆာချူးဆက်ပြည်နယ် ဘော့စတွန်မြို့က တရုတ် လူငယ်လေးတစ်ဦးသည် သူ့ဦးလေးတော် ဦးစီးဖွင့်လှစ်ထားသော ပိုးထည်ဆိုင်မှ ဝေးရာသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ပါပြီ။ ထိုလူငယ်ကလေးမှာ အလုပ်လုပ်ရတာ ညည်းငွေ စိတ်ပျက်၍ ပညာသင်ချင်လွန်းလှသော်လည်း ဦးလေးတရုတ်ကြီးက သို့ကလို ရူးနှမ်းမိုက်မဲသော အကြံမျိုးကို ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆန်တားဆီးခဲ့၏။

ထို့ကြောင့်လည်း ၁၂ နှစ်သားချာတိတ်ကလေးက တစ်နေ့တော့ ပိုးထည် ဆိုင်မှ လှစ်ခန်းခိုးထွက်ပြီး ဘော့စတွန်ဆိပ်ကမ်းသို့ တန်းပြေးခဲ့သည်။ ပင်လယ်ပြင် သို့ ထွက်ဖို့ပြင်နေသော မီးသင်္ဘောကြီးတစ်စင်းပေါ် တက်ပုန်းခဲ့လေ၏။ ထိုတရုတ် ကလေးကား ယနေ့ ကမ္ဘာတစ်လွှား ဩဇာလွှမ်းမိုးနေသူတွေထဲတွင် တစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်သည့် မဒမ်ချန်ကေဂိုတ်၏ဖခင်အဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သူပေတည်း။

သို့နှင့်အမျှ တရုတ်နိုင်ငံသမိုင်းတွင် အထူးခြားဆုံးမိသားစုဖြစ်သော 'ဆွန် မိသားစု' နှင့်လည်း ဆက်နွယ်မိခဲ့သဖြင့် ပိုမိုဂုဏ်တက်ခဲ့ပြန်သည်။

သူ၏သမီး ၃ ယောက်အကြောင်းကို စာမျက်နှာ ၃၄၀ ရှိ စာတစ်အုပ် ရေးသားထားတာ ရှိ၏။ သူတို့သည် တရုတ်ပြည်၏ ခေါင်းဆောင် ၃ ဦးနှင့် ထိမ်းမြားခဲ့ကြခြင်းဖြင့် အညတရသာမထိ ထိတ်ထိတ်ကြဲတွေ့ ဖြစ်လာကြ၏။

သမီးကြီးဖြစ်သူ ချောင်လင်းက 'တရုတ်ပြည်၏ ဂျော့ချီ ဝါရှင်တန်' ဟု တင်စားခံရသော ဒေါက်တာဆွန်ယက်ဆင်နှင့် ရခဲ့သည်။ ဒေါက်တာဆွန်ယက် ဆင်မှာ တရုတ်နိုင်ငံတွင် နှစ်ပေါင်း ၂၆၈ နှစ်ကြာအောင် စိုးမိုးခြယ်လှယ်ခဲ့သော မန်ချူးမင်းဆက်ကိုဖြုတ်ချခဲ့သူ။ တရုတ်တော်လှန်ရေးကြီး၏ ဖခင်။ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့သော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးပါပေ။

သမီးလတ် အီလင်းက တရုတ်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအလောင်းအလျာ ဒေါက်တာကွန်းနှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့၏။ ဒေါက်တာကွန်းကလည်း နယ်နယ်ရရ မဟုတ်။ တရုတ်သမိုင်းနှင့် ခေတ်အဆက်ဆက် မော်ကွန်းတိုင်းခံခဲ့ရသော အိမ်ပတ် ပညာကျော်ကြီးကွန်းဖြူးရုပ်၏ အမျိုးအနွယ် ဖြစ်၏။

တတိယမြောက် အထွေးဆုံးသမီး ဝေလင်း။ 'လှပသော ဘဝပိုင်ရှင် သခင်မ ကလေး' ဟုအမည်ရသော ဝေလင်းကတော့ ချန်ကေရှိတ်နှင့် ဖူးစာဖက်ခဲ့ရပါသည်။

ခုတော့ တစ်ချိန်တွင် မဒမ်ချန်ကေရှိတ်၏ဖခင်ကြီးရယ်လို့ မျက်နှာပွင့် လာမည့် ချာတိတ်ကလေးသည် ဘော့စတွန်ဆိပ်ကမ်းမှ မီးသင်္ဘောကြီးပေါ်တွင် ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် စွန့်စားထွက်ပြေးခဲ့ပါရောလားလေ။ သူ့အဖို့ သင်္ဘောက ဘယ်သောင့်ဘယ်ကမ်းဆိုက်မည် မသိ။ သိလည်း ဂရုမစိုက်။ သူ့ဦးလေးလက် ထဲက လွတ်လေကောင်းလေဆိုပြီး ခြေဦးတည့်ရာပြေးလာခဲ့ခြင်းပါပေ။

သူ ခိုးစီးလာသည့် သင်္ဘောကပ္ပတိန်ကလည်း အများနှင့်မတူ တစ်စုထူးခြား၏ 'ချာလီဂျွန်းစ်' ဟု အမည်တွင်၏။ ကပ္ပတိန်ဂျွန်းစ်လည်း သူ့သင်္ဘောပေါ်တွင် ခိုးစီးလာ သော တရုတ်လူငယ်ကလေးကိုတွေ့တွေ့ချင်း သဘောကျသွားသည်။ သူ ကျေနပ် ဝမ်းသာဖြစ်သွားရခြင်းမှာ သူ့အခန်း၌ တောက်တိုမည်ရ ကုဖော်လောင်ဖက်ရခဲ့သော ကြောင့် ဖြစ်၏။

ကပ္ပတိန်ဂျွန်းစ်က ဘာသာရေးကို နှစ်နှစ်ကာကာ အရေးထားယုံကြည်ခဲ့သ လို၊ ထိုတရုတ်ကလေးကို ခရစ်ယာန်ဘာသာသို့ သွတ်သွင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းအတွက် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်လို့ မဆုံးတော့ပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း ညတိုင်းညတိုင်း အိမ်ပြေး ကလေးအား သမ္မာကျမ်းစာကို အသံကျယ်ကြီးဖြင့် ဖတ်ပြနေကျ။

သူတို့သင်္ဘောက ကာရိုလိုင်နားပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ဝယ်လင်တန်ဆိပ် ကမ်းသို့ ဆိုက်ကပ်ခဲ့ရာမှ အမှတ် ၅ လမ်း တောင်ပိုင်း မက်သဒစ်ဘုရားကျောင်း သင်းအုပ်ဆရာကြီး ရီကပ် လက်သို့ တရုတ်ကလေးကို အပ်နှံခဲ့၏။ တရုတ်ကလေး က ဘုရားကျောင်းသို့ရောက်ပြီး နှစ်ခြင်း ခံခဲ့သည်။ သူ့နာမည်ရင်းက 'ဆွန်း' ဖြစ်သော်လည်း နှစ်ခြင်းဘာသာဝင်ပြီးနောက် 'ချာလီ ဂျွန်းစ် ဆွန်း' ဟု နာမည် ရခဲ့တော့သည်။

စိတ်ကောင်းရှိလှသော သင်္ဘောကပ္ပတိန်ဂျွန်းစ်၏ ကျေးဇူးမေတ္တာကြောင့် သူသည် ကမ္ဘာသစ်တစ်ခုသို့ ရောက်ခဲ့ရပါလေပြီ။

မက်သဒစ်ဘုရားကျောင်း သင်းအုပ်ဆရာကြီးမှာလည်း ဤဖြစ်ရပ်အတွက် အံ့ဩတုန်လှုပ်ခဲ့ရသည်။ သူက ထိုသူငယ်ကလေးကို ဘာသာပြောင်း၍ နှစ်ခြင်း ခံပြီး အာရှတိုက်သို့သွားကာ ခရစ်ယာန်သာသနာပြုရန် ဘုရားသခင်ကိုယ်တိုင်က စေလွှတ်လိုက်သည်ဟု ယုံကြည်စေလိုက်၏။

သို့ဖြင့် မက်သဒစ်ဘုရားကျောင်းတရားဟောဆရာကြီးသည် ကာရိုလိုင်နား ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ ဒါဟမ်းမြို့သို့ အပြေးသွား၍ အထည်စက်သူဌေးကြီးလည်း ဖြစ်၊ လူမှုဒုက္ခသည်များကို ကယ်ဆယ်ကူညီသူလည်းဖြစ်သော 'ဂျင်နရယ် ကား' အား တွေ့ဆုံပြီး၊ ယခုအခါ ဂျစ်တက္ကသိုလ်ကြီး၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သည့် ၃ ပွင့်ဆိုင် မက်သဒစ်ကောလိပ်တွင် ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့ ပေးပါရန် ယန်ကြားခဲ့သည်။

ချာလီဂျွန်းစ် အနေဖြင့် သူ၏ကျေးဇူးရှင်ကြီးမှာ သန်းကြွယ်သူဌေးကြီးမှန်း လည်း နားလည်ခဲ့၏။ သို့သော် သူက အချောင်သမား၊ အခွင့်အရေးသမားမဟုတ်။ ကောလိပ်ကျောင်းတက်ရာတွင် ကိုယ့်အားကိုးကိုးစိတ်မွေး၍ တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေ ရှာခဲ့သည်။

စာအုပ်တွေ တစ်အိမ်တက်ဆင်းလိုက်ရောင်းသည်။ အဝတ်ပုခက်တွေ ရက်လုပ်ပြီး အိမ်ပေါက်စေလိုက်ရောင်းသည်။

နှစ်များစွာကုန်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် တရုတ်ပြည်သို့ပြန်လာခဲ့ကာ ခေတ်မီ ရှန်ဟိုင်း ဗြို့သို့ စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ စတင်သွင်းခြင်းဖြင့် ချမ်းသာလာခဲ့၏။

သူသည် သမ္မာကျမ်းစာများကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သလို၊ ဒေါက်တာ ဆွန် ယက်ဆင်အတွက် တော်လှန်ရေးလက်ကမ်းစာစောင်များကိုလည်း သက်စွန့်ဆံ့များ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိပေးခဲ့သည်။

ချာလီ ကျွန်းစံ ဆွန်းက သူ့သမီး ၃ ယောက်ကို အမေရိကားသို့ ပညာသင်ပို့ ခဲ့ရာ၌လည်း၊ နှစ်ပေါင်းထောင်ချီ တည်ရှိခဲ့သော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဓလေ့ထုံးစံ များကိုပါ ရှင်းလင်း သင်ကြားပေးလိုက်သည်။

ညီအစ်မ ၃ ဖော် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ သူတို့သည် အမေရိကန်စိတ် အပြည့်ဝင်လာခဲ့ကြရုံမက၊ ရောမတိုင်းပြည်သို့ ခရစ်ယာန်ဘာသာ သာသနာပြုသွားခဲ့သော သူတော်စင် စိန့်ပေါလ် နောက်တွင် အကြီးမားဆုံး သာသနာပြုမစ်ရှင်အဖွဲ့ ဖြစ်လာတော့သည်ဟု ဆိုနိုင်လောက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင် ခဲ့ကြ၏။

မဒမ်ရှန်ကော့ဂ်သည် ဂျော်ဂျီယာနာပြည်နယ် မက်ကွန်မြို့ မက်ဆာချူး ဆက်ရှိ ဝက်စလီယန်ကောလိပ်မှ ဘွဲ့ရခဲ့သည်။

အမေရိကမှ သူမ ပြန်မထွက်ခင် အသက် ၁၉ နှစ်အရွယ်၌ သူမက ပြောဖူး ၏။

“ကျွန်မမှာ အရှေ့တိုင်းရဲ့အမွေအနှစ်ဆိုလို့ မျက်နှာကလေးတစ်ခုသာ ရှိပါ တော့တယ်ရှင်” တဲ့။

သူက ရှန်ဟိုင်းသို့ရောက်သောအခါ တရုတ်စာနှင့် တရုတ်စကားကို တကူး တကပြန်သင်ခဲ့သော ဟူ၏။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုပါ။

မဒမ်ချန်ကော့ဂ်က တရုတ်ပြည်သို့ ခိုင်မာသောယုံကြည်ချက်၊ လေးနက်သော စိတ်အကြံဖြင့်သာ အပူတပြင်းပြန်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူမက တရုတ်ပြည်သူ

များကို နှစ်ရှည်လများ ဆင်းရဲမွဲတေပြီး ရောဂါဘယထူပြော၍ ညစ်နွမ်းနေသည့် ငရဲခံအဖြစ်ဆိုးမှ ကယ်မထူထောင်ပေးဖို့ သူ့ဘဝကို စတေး ပေးလျှူရန် ယတီပြတ် ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့သည်။

သူမသည် ကလေးငယ်များအား မတရားအလုပ်လုပ်နိုင်ခြင်းမှ လွတ် ဖြောက်စေပြီး ဘဝသစ်ဖန်တီးနိုင်ရေးကိုလည်း ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စက်ရုံအလုပ်ရုံများတွင် '၂ ပေါင်' နှုန်း ဟူသော မတန်တဆ လုပ်နေရသည့် အတွက် တန်ရာတန်ကြေးရပိုင်ခွင့်ကို တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။

ခင်ဗျားသိထားဖို့က ၂ ပေါင်ဆိုတာ ၁ ပတ်မှာ ၂ ပေါင် မဟုတ်ပါ။ ၁ လ ၂ ပေါင်လည်း မထင်ပါနဲ့။ ၁ နှစ်လုံးမှာ ၂ ပေါင်ပါ ခင်ဗျား။

မဒမ်ရှန်ကော့ဂ်သည် တရုတ်ပြည် တစ်နံ့တစ်လျှားသို့ ခြေဆန့်ကာ တရုတ် အမျိုးသမီးထုသို့ တစ်သက်စာ စွဲကပ်နေသည့် ဘိန်းစားဘိန်းရှူးသည် အလှေအထ၊ ရောဂါဆိုးများ၊ မသန်မရှင်း ညစ်ပတ်စွာနေထိုင်မှုများ ပ၊ ပပျောက်ရေးကို မျှော်ကိုး လျက် သာသနာပြုအဖွဲ့များနှင့် ဟောပြောလှုံ့ဆော်ခဲ့၏။

သူမက ၎င်းတို့အား တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ များ ဖြန့်ဝေပညာပေးကာ လူထုလှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် တက်တက်ကြွကြွ စတင် ရန်လည်း တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ကလည်း အံ့ဩတကြီး တရိုတသေလေးလေး စားစား လိုက်နာခဲ့ကြ၏။

ထို့အပြင် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ရေး၊ လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော အတွေးအခေါ်များကိုလည်း သင် ကြားပို့ချပေး၏။

သို့နယ် လုပ်ဆောင်အကောင်အထည်ဖော်ရန် သူမသည် တရုတ်ပြည်ရှိ ကျေးလက်တောရွာ ဝေးသီခေါင်များများအထိ အပင်ပန်းခံ သွားရောက်ခဲ့ရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လေယာဉ်ခရီးဖြင့်သွားခဲ့ရာမှ တစ်အားမူးနေပြီး လေယာဉ်ကြမ်းပြင် ပေါ်တွင် လှဲနေခဲ့သည်ကြားမှ ရှူဆေးလေးတစ်မျက်နှာဖြင့် လိုက်ပါခဲ့၏။

ချန်ကော့ဂ်သည် တပ်ပေါင်းစုဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ် သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ရလင့်ကစား၊ မေလင်းကို လက်ထပ်နိုင်ရေးအတွက်

၅ နှစ်လုံးလုံး ကြီးစားခဲ့ရသည်။ သူမက 'မိခင်ကြီး သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရဘဲ သူ့ကို မယူနိုင်' ဟု ပြောခဲ့သည်။

သူမ၏ မိခင်ကြီးကလည်း သူ့လို စစ်ဘုရင်တစ်ဦးနှင့် သဘောတူဖို့ နေနေသာသာ မျက်နှာချင်းဆိုင်စကားပြောဖို့ပင် စိတ်ပါသူ မဟုတ်။ နောက်ဆုံးတော့ ယောက္ခမလောင်းကြီးအား ရွေးကူးတော်သွင်းနိုင်မည့်အရေးအတွက် ဂျပန်သို့ အပန်းဖြေခရီးထွက်ခဲ့သော မေလင်းနောက် ဆံထုံးနောက်ယောင်ပါ လိုက်ခဲ့ရတော့သည်။

ဟုတ်ကဲ့။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချန်ကော်ရှိတ်ခမျာ မစွချာလီဂျန်းစ်ဆွန်က သူ့သမီး မေရီလင်းနှင့် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ပေးစားနိုင်ရေးအတွက် ၅ နှစ်တိုင်တိုင် မျက်နှာချိုသွေးပြီး စည်းရုံးခဲ့ရပါသည်။ ချန်ကော်ရှိတ်က 'လက်ရှိမယားကြီးနှင့် အတိအလင်း ကွာရှင်းပေးပါမည်' ဟု နောက်ဆုံးပိတ် ကတိခံပြီး 'သမ္မာကျမ်းစာကို နေ့စဉ်မပြတ်ဖတ်ခွင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ဝင်ပါမည်' ဆိုတော့မှ ခွင့်ပြုချက်ရတော့၏။

ထို့ကြောင့် ၁၉၂၆ ခုနှစ်အတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် နောင်တွင် မဒမ်ချန်ကော်ရှိတ် ဖြစ်လာမည့် တောလင်းတို့သည် ရန်ကင်းမြို့၌ တရုတ်ဘာသာဖြင့် အသံအနိမ့်ဆုံး သီဆိုထားသော 'အိုကွယ်- ကိုယ့်ကို ကတိပေးပါလား' အမည်ရှိ သီချင်းသံ ဖျိုချိုအေးအေးလေးအောက်တွင် မင်္ဂလာဆောင်နှင်းခဲ့ကြရလေတော့သတည်း။

မဒမ်ချန်ကော်ရှိတ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချန်ကော်ရှိတ်နှင့် မနက်တိုင်း လမ်းလျှောက်ထွက်ရင်းက သမ္မာကျမ်းစာပါ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းများကိုပြော၍ ခရစ်ယာန်ဘာသာအကြောင်းကို ရှင်းပြခဲ့၏။ သူတို့လက်ထပ်ပြီး ၂ နှစ်အကြာတွင် ချန်ကော်ရှိတ်လည်း ခရစ်ယာန် ဖြစ်လာတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချန်ကော်ရှိတ်အနေဖြင့် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ် ဒုက္ခခံခဲ့ရသော တရုတ်ပြည်မကြီးကို ကယ်တင်စည်းရုံး၍ တားဆီးကယ်တင်နိုင်ခဲ့ရာတွင် မဒမ်ချန်ကော်ရှိတ်၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုနှင့် သင်ဉာဏ်ပေးမှုတွေ အတော်ကလေး ပါကောင်းပါနိုင်သည်။

ပြီးတော့ စည်းလုံးညီညွတ်သော တရုတ်ပြည်ကြီးအဖို့ ပစိဖိတ်ရေပြင်ကြီးကိုကျော်ဖြတ်၍ အာရှတစ်လွှားကို ကျူးကျော်နှယ်ချဲ့လာသည့် ဖက်ဆစ်အား

တွန်းလှန်ကာကွယ်ရာ၌လည်း မဒမ်ချန်ကော်ရှိတ်၏ အထောက်အကူတွေ အများကြီး ရခဲ့သည် ဆိုရပါမည်။

သူမ၏ တန်ခိုးဩဇာအစွမ်းထက်မှုကို အချင်းချင်းသွေးကွဲ၍ တရုတ်ပြည်ကြီး ဖရိုဖရဲ ဖြိုကွဲခဲ့ရစဉ် ရင်နှင့်ဖွယ်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုက အကောင်းဆုံးသရုပ်ဖော်ပြသခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်က ချန်ကော်ရှိတ်ကို ဖယ်ရှားပစ်ပြီး တရုတ်ပြည်ကို သူတို့ဘာသာ လက်ဝါးကြီးအုပ်စိုးမိုးဖို့ ကြံစည်ခဲ့ကြခြင်းလည်း ဖြစ်၏။

ချန်ကော်ရှိတ်သည် ၂ ပတ်ကြာ အကျဉ်းခံဘဝ ရောက်နေရ၏။ သို့သော် သူက သူ့အားဖမ်းထားသူများအမိန့်ကို နာခံလက်နက်ချ အစွဲပေးရန် ငြင်းဆန်လျက်ရှိ၏။ သူသည် ပြန်ပေးတွေ့ကျွေးသော ထမင်းကိုပင် မစားဘဲ အစာငတ်ခံသည်။

သည့်အပြင် မာရေကြောရေဖြင့် ခပ်ထန်ထန်ပင် အပြစ်တင်စကားဆိုရင်း 'တိုင်းပြည်အပေါ် သစ္စာဖောက်မည့်အစား အသက်သာ အသေခံမည်ဖြစ်၍ သူတို့ကို ဘယ်တော့မျှ ဒူးထောက်အညံ့ခံမှာ မဟုတ်ကြောင်း' ထပ်တလဲလဲ ကြေညာလိုက်သေး၏။

၁၉၃၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့မနက် ရောင်နီ မလာခင်ကလေးတွင် ချန်ကော်ရှိတ်သည် သူ့ကို ပြန်ပေးဆွဲထားသောသူများ လက်က ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့၏။ သူလည်း ညအိပ်ရှပ်အင်္ကျီကလေးနှင့်ပင် အနီးရှိတောင်ပေါ်သို့ တက်ပြေးခဲ့သည်။ တောင်ကမ်းပါးယံအမြင့်ကြီးကို တွယ်တက်ရင်းက ၃ ပေလောက် မှုန်ကသောတွင်းကြီးထဲသို့ ပြုတ်ကျခဲ့ပြီး ကျောတွင်ဒဏ်ရာရခဲ့၍ လမ်းလျှောက်ဖို့ပင် အနိုင်နိုင်ကြီးစားခဲ့ရတော့၏။

ကျည်ဆံတွေက သူ့ခေါင်းပေါ်မှ တစ်ပီ ပလုပွဲနေ၏။ ကျည်ဆံများသာမက၊ စက်သေနတ်သံတွေက တဒက်ဒက်၊ ဗုံးပေါက်သံတွေက တပုန်းပုန်းကြားက သူ့ အသက်လှပြေးခဲ့ရခြင်းပါ။ ပြေးမိပြေးရာပြေးရင်း ဆူးချဲ့တွေထက်ဝက်မျှ ဖုံးနေသော ဝူတစ်ဝူထဲသို့ လိမ့်ကျသွားပြန်သည်။ သူ ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် ရုန်းကန်သည်။ ဒါပေမယ့် ၂ ကြိမ်စလုံး ပြန်လဲပြီး အမောဆိုနေ၏။ သူ့ကို ပြန်ဖမ်းမိသွားတော့သည်။

သည်တော့လည်း သူက ရာဇဂုဏ်ရာဇသွေး ရဲရဲနီစွာဖြင့် 'သူ့ကို ခုချက် မျှင်း နေရာတွင်ပင် အသေသတ်ပစ်လိုက်ရန် သို့မဟုတ် သူ့ဂုဏ်အင်္ဂါ အဆင့် အတန်းကို အလေးအမြတ်ထားရန်' အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

သူ ပြန်ပေးဆွဲအဖမ်းခံရသည့်သတင်းက တရုတ်ပြည်တစ်ခုလုံးသို့ ပျံ့နှံ့ သွား၏။

ကျောင်းသားကလေးတွေက ပူဆွေးသောကရောက်လျက် ငိုကြွသည်။ စစ် သားအတော်များများလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေကြသည်။ သူ့သစ္စာတော် ခံတပ်များက ရန်သူတွေ စီနင်းသိမ်းပိုက်ထားသောမြို့တော်သို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် အသင့်ပြင်လိုက်သလို၊ လေတပ်ကလည်း ဝှံ့တွေတပ်ဆင် ပျံတက်မည်တက်ကဲ။ တရုတ်ပြည်ကြီးမှာ နောက်ထပ် ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဖြစ်ဖို့ တည်းတည်းလေး ကျန်တော့ သလို ထိတ်လန့်ချောက်ချားသွားရပါပြီ။

သည်ကြမ္မာဆိုးကို တစ်ယောက်သောအမျိုးသမီးက ဟန့်တားကာကွယ် လိုက်ပါ၏။ ထို တစ်ယောက်တည်းသော ကယ်တင်ရှင်အမျိုးသမီးမှာ မဒမ်ချန် ကေရီတပ်ပင် ဖြစ်ပါလေသတည်း။ သူမက ခင်ပွန်းသည်၏ဘက်တော်သား ဇိုလ်မျှပ် ကြီးများအား စစ်ချီတိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ထုတ်ခြင်းမှ အချိန်မီတားမြစ်လိုက်သည်။ ဤသည်ပင် သမိုင်းတစ်ခေတ်တွင် အလှည့်အပြောင်းဖြစ်ခဲ့ရသည့်။

ချန်ကေရီတပ်က သူ့ဇနီးသည်အား သူ့ဆီမလာဖို့ အမိန့်ပေး၏။ သူမ လာ ခဲ့လျှင် မလွဲမသွေ အသတ်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ထပ်ဖန်တလဲလဲ သတိပေး၏။ ဒါပေမယ့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ချင်တာဖြစ် သူမကတော့ လေယာဉ်စီး၍ ဇွတ် တိုးသွားခဲ့ပါပြီ။ အဖော်အဖြစ်လိုက်ပါလာသူ ကိုယ်ရံတော်သက်တော်စောင့် လက်သို့ ၆ လုံးပြူး သေနတ်တစ်လက်ပေးအပ်ကာ၊ ရန်သူတပ်သားများက သူမကို ဖမ်းမိတော့မည်ဆိုပါက သူမကို ပစ်သတ်လိုက်ရန်လည်း မှာခဲ့၏။

အားခွဲသောအမျိုးသမီးက တစ်ယောက်တည်း ရန်သူတပ်သား သိန်းပေါင်း များစွာ၏ ရန်လိုမှုန်းတီးမှုများကြားထဲသို့ ရဲရဲကြီးရင်ဆိုင်တိုးဝင်ခဲ့ရာမှ အနိုင်ရ လိုက်ပါချေပြီ။

သူမက ကြင်ရာတော်အား သောကငြိမ်းစေပြီး အစာစားရန် ချောမော့ ဖျောင်းဖျံခဲ့သည်။ သူ့အိပ်ပျော်သွားချိန်အထိ သမ္မတကျမ်းစာဖတ်၍ သိပ်သည်။

'သင့်ဘေးတွင် ရန်သူ ၁ ထောင်၊ သင့်ညာဘက်လက်သို့ ရန်သူ ၁ သောင်းကျကောင်း ကျလာပါစေ။ ဒါပေမယ့် သင့်အဖားသို့ သူ့တို့ကပ်နိုင်မည် မဟုတ်ပါချေ။'

သူမသည် ရန်သူပြန်ပေးသမားများနှင့် ၂ ရက်တိုင်တိုင် အချေအတင် ဆွေးနွေးအရေးဆိုရသည်။ သူမခင်ပွန်းအတွက် မဟုတ်ပါ။ သူမ ချစ်သော တရုတ် ပြည်ကြီးအတွက်သာ ဖြစ်ပါ၏။

သူက တစ်နာရီထက် တစ်နာရီ ကြီးထွားလာသော ပြည်တွင်းစစ်ကြီး မဖြစ်ပွားအောင် ကာကွယ်ဟန့်တားရေးကို ဦးစားပေးပန်ကြားသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုလျှင် သူမ နန်ကင်းက ပြန်ထွက်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အစိုးရ တပ်မတော်က စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ဖို့ စချီတော့မည် မဟုတ်ပါလား။

ပြန်ပေးတွေက ၁၉၃၆ ခုနှစ် ခရစ္စမတ်နေ့မြတ်အခါတွင် ချန်ကေရီတပ် ကို ပြန်လွှတ်လိုက်ပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံတော်အလံတွေ ရာထောင်မကရာယမ်းလျက် သူတို့ကို တလိုက် တလိုကြိုဆိုခဲ့သလို ဝမ်းသာပျော်ရွှင်ခြင်းအထိမ်းအမှတ် မီးကျည်မီးပန်းတွေက ညည်စီသွား၏။

ယခုအခါ တရုတ်ပြည်ကြီးသည် အမျိုးအမည်မသိ ပြင်းပြသောဆန္ဒတစ်ရပ် ဖြင့် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာတိုင်အောင် ပေါင်းစည်းနေခဲ့ပါပြီ။ မျိုးချစ်များနှင့် သစ္စာဖောက်များ၊ ကွန်မြူနစ်များနှင့် အရင်းရှင်ဝါဒီများ။ အားလုံးအားလုံးသည် နောက်ဆုံးတွင် တရုတ်မျိုးချစ်မယ်လေးတစ်ဦးနှင့် သူမ၏ကြင်ရာတော်တို့၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် တညီတညွတ်တည်း ပေါင်းစည်းခဲ့ရလေပြီတကား။

ဂျင်နရယ် မတ်ခ် ဝိန်း ကလပ်ခ် General Mark Wayne Clark

စစ်သားကြီးဖြစ်ပေမယ့် နူးညံ့သော နှလုံးသားရှိသူ၊
စိတ်ရင်းကောင်း၍ ရိုးသားသဖြင့် ကြီးပွားခဲ့ရသူ၊
ကိုယ်တိုင်က အစားကြီးသော်လည်း၊
လိမ်ပြောခြင်းကို မကြိုက်သူ။

□ ကျောင်းမှာ အောက်ပိတ်ဆုံးအဆင့်ရောက်ခဲ့ရသဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို 'ဖျင်းလှချည်း' ဟု ခင်ဗျားတစ်သက်လုံး ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေခဲ့ဖူးပါသလား။ ဒါဆိုရင် တော့ ခင်ဗျားက ကုလားထိုင်ကို ရှေ့နည်းတည်းတိုးပြီး ကျွန်တော့်နား ကပ်လိုက်ပါ။ ကျွန်တော့်မှာ ခင်ဗျား အားတက်စရာသတင်းတွေ ပေးစရာရှိနေပါသည်။

'ဝက်ပျံနှင့်' အမည်ရှိ အမေရိကန်စစ်တက္ကသိုလ်အကယ်ဒမီကျောင်းကြီးမှ ၁၉၁၇ ခုနှစ်၌ ဘွဲ့ရခဲ့ပေမယ့်၊ အတန်းထဲတွင် ထိပ်ဆုံးက စရေလျှင် အဆင့် ၁၁၁ မှာရှိခဲ့သော ကျောင်းသားတစ်ယောက်အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိခဲ့လို့ပါ။

သူ့အတန်းထဲ၌ ကျောင်းသားဦးရေ ၁၃၉ ယောက်ရှိနေတာဆိုတော့ သူ့အောက်မှာ ၂၈ ယောက်သာကျန်ပြီး၊ သူ့ထက်တော်သူတွေက ၁၁၀ ရှိနေတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပေါ့။

သို့ဖြစ်သည့်တိုင် နောက် ၂၆ နှစ် ကြာသောအခါ၌ သူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်တွင် အသက်အငယ်ဆုံး ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်လာပါတော့သည်။

သတင်းစာများက သူ့ကို 'မတ်ခ် ဒဗလျူ ကလပ်ခ်' ဟု ဖော်ညွှန်းကြသော်လည်း၊ သူ့ဇနီးအပါအဝင် လူရင်းမိတ်ဆွေများက သူ၏အလယ်မှာမည်ကိုသာ ခေါ်လေ့ရှိကြသည်။ 'ဝိန်း' တဲ့။

၁၉၄၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်။ အီတလီပြည် ဆာလာနိုမှ ရန်သူကမ်းခြေသို့ ဂျင်နရယ်ကလပ်ခ်၏ တပ်ဖွဲ့များ တက်ရောက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ရာမှ စစ်ပညာအရ အခက်ခဲဆုံးသောစစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲအောင်မြင်ခဲ့သူအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြရပါသည်။

ထိုအချိန်က ဝန်ကြီးချုပ် ဝင်စတန်ချာချီကိုယ်တိုင်ကပင် ဆာလာနိုကို စီးနင်းသိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ -

"ကျုပ်တို့ စစ်ချီခဲ့သမျှ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်းနှင့် ပူးတွဲစစ်ဆင်ရေးတွေမှာ ရဲဝံ့စွမ်းစားရဆုံး စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုလို့ ဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဲ-ဒါမှမဟုတ် ရင်တော့ စံထားလောက်တဲ့ ကမ်းတက်တိုက်ပွဲလို့ပဲ ကျုပ် ယူဆပါတယ်" ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ရပါ၏။

လျှမ်းလျှမ်းတောက်အောင်မြင်ရန်၊ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်ရန် ရှက်မက်ကြို သို့မဟုတ် ပြင်သစ်သဒ္ဒါ မဆိုစလောက်တတ်ရုံနှင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ဂျင်နရယ် မတ်ခ်ကလပ်ခ်၏ဘဝက ပြဆိုနေ၏။

တစ်ခါက ဝက်စ်ပျံနှင့် သူ့ကျွန်တော်သွားလည်ခဲ့ရာမှ ဂျင်နရယ် မတ်ခ် ဝိန်းကလပ်ခ်၏သားဖြစ်သူ ဘီလ်ကလပ်ခ်နှင့် တစ်ညနေလုံး လိုင်စကားပြော ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘီလ်ကလပ်ခ်က သူ့ဖခင်အား လူတိုင်းက နှစ်သက်ခင်မင်ကြောင်း ဖွင့်ပြောခဲ့၏။

လူတွေက ဝိန်းအား တွေ့တွေ့ချင်းသဘောကျသည်မှာ ၎င်းက သူတို့အား ခင်မင်သဘောကျကြောင်း တစ်နည်းနည်းဖြင့် နားလည်မှုရခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂျင်နရယ်ကလပ်ခ်သည် သင့်ကိုတွေ့လိုက်လျှင် အမွှေးစုတ်ဖွားဘိုရွေးကလေးတစ်ကောင်ကဲ့သို့ပင် ဖက်လုံတကင်း တရင်းတန်းကြီးဆိုနှုတ်ဆက်ပါလိမ့်

မည်။ လူ့ယဉ်ကျေးမှု၏ ရှေးရိုးအစဉ်အလာ ဖော်ရွေလှိုက်လှဲသောအပြုံးကို ဆောင်လျက် စိတ်ရောကိုယ်ပါ အားရဝမ်းသာလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လူထုလူတန်းစားခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ရှင်နရယ် မတ်ခ် ကလပ်ခ်၏ အကြီးမားဆုံး၊ တန်ဖိုးအရှိဆုံး စွမ်းအားတစ်ခုကတော့ တခြားပုဂ္ဂိုလ်များကို စိတ်ဝင်တစားအရေးထားတတ်သော အရိုးခံသဘာဝ ရှိခြင်းပင် ဖြစ်၏။

သားဖြစ်သူ ဘီလ်က ကျွန်တော့်အား ပြောပြခဲ့သည်။

“ဒက်ဒီတစ်သက်မှာ ရန်သူတစ်ယောက်မျှ မရှိခဲ့ပါဘူး။ အဖေကိုလည်း စကားတစ်ခွန်းတလေနှင့်တောင် တစ်ယောက်မျှ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောပြီး ကလန်ကဆန်လုပ်တာ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ သူဟာ လူတစ်ယောက်ကို အသေအလဲ ကြိုက်ချင်မှ ကြိုက်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် မကြိုက်ချင်လည်း မကြိုက်ဘူး။ ဒါပေမယ့် သူ့ရင်ထဲမှာ တော့ အဲဒီလူကို မုန်းနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။”

ထိုအချက်ကို သရုပ်ဖော်သောအားဖြင့် ဘီလ်ကလပ်ခ်က ကျွန်တော့်ကို ဇာတ်လမ်းကလေးတစ်ပုဒ် ပြောပြသည်။

“တစ်ခါတုန်းက ဒက်ဒီဟာ ကျွန်တော့်ကို ရွှေ့နာရီကလေးတစ်လုံး မွေးနေ့လက်ဆောင် ပေးခဲ့ဖူးတယ်လေ။ နာရီကလေးက လှမှလှဗျာ။ ဝ နှစ်လောက်ပဲ ကြာလိမ့်မယ်။ အားကစားရုံထဲမှာ ကျွန်တော့်ဂျာကင်အိတ်ထဲက အဲဒီနာရီကို လူတစ်ယောက် ခိုးသွားပါလေရော။ အဲဒီအချိန်က ကျွန်တော်တို့ဟာ ဝါရှင်တန် မြို့တော်နားက ဖိဒ်လူးဝစ္စမှာ နေကြတယ်လေ။ ဒက်ဒီက ဝါရှင်တန်အပိုင် တာကိုးမားနှင့် အိုလံပီယာမြို့တွေမှာရှိတဲ့ အပေါင်ဆိုင်တွေကို လနှင့်ချီပြီး စောင့်ကြည့်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလိုနှင့် အပေါင်ဆိုင်မှာ နာရီလာပေါင်တဲ့သူခိုးကို လက်ပူးလက်ကျပ် ဖမ်းမိတော့တာပါပဲ။ အဲဒီလူက ရဲဘော်တစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်နေတော့ ဒက်ဒီကပဲ သူ့ကို အမှုဖွင့်ခဲ့ရတာပေါ့။ အမိပွယ်က ဒီလူဟာ စစ်ခုံရုံးအတင်ခံရပြီး အကျင့်စာရိတ္တ မကောင်းတဲ့အတွက် တပ်က ထုတ်ပစ်ခံရတဲ့အထိ အပြစ်ပေး ခံရနိုင်တယ်။ ဒက်ဒီအနေဖြင့် စာရိတ္တဖောက်ပြန်မှုနှင့် အရေးယူလိုက်တာဟာ ဒီလူတစ်သက်လုံး အမည်းစက်ကြီးထင်ပြီး ဘဝပျက်သွားရမယ်ဆိုတာ နားလည်တယ်။ ဒက်ဒီက စိတ်ထား သိပ်နူးညံ့သိမ်မွေ့သလောက် လူစာဖွဲ့ဖက်သားဒုက္ခရောက်မှာကို လိုလား

တဲ့လူစားမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဒီတွင် သူက အမှုဖွင့်ထားတာကို ပြန်ပိတ်ပေးလိုက်ပြီး အဲဒီရဲဘော်ရဲ့ တပ်ခွဲမှူးကိုသာ ဒီကိစ္စကို ကြိုက်သလို ဖြေရှင်းလိုက်ပါတော့လို့ လက်လွှဲပေးလိုက်ပါတော့တယ်”

ရှင်နရယ်မတ်ခ်ကလပ်ခ်အနေဖြင့် ဘယ်လောက်ပဲ အလုပ်ရှုပ်နေပါစေ၊ တစ်ဖက်လူများကို မအားသည့်ကြားထဲမှ တတ်နိုင်သမျှအကျိုးဆောင်ပေးရန် အမြဲကြံဆပြီး အချိန်အလှအယက် ပေးလေ့ရှိ၏။

ပမာဆောင်ရသော် အာဖေရိကမြောက်ပိုင်းတွင် အကြိတ်အနယ် တိုက်ပွဲဝင်နေရသည့်ကြားမှပင် သူ့လက်ရင်းတပည့်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးပေါလ်ရောဂီ၏ မွေးနေ့အတွက် နှုတ်ခွန်းဆက်သဝဏ်လွှာတစ်စောင် အချိန်လှူ၍ ရေးပို့ခဲ့သည်။

ဘီလ်ကလပ်ခ်အား ကျွန်တော်က သူ့အဖေမှာ “အဖန်တလဲလဲ စွဲစွဲမြဲမြဲ လုပ်တတ်သည့် အလုပ်တစ်မျိုးမျိုး ရှိပါသလား” ဟုမေးခဲ့ရာတွင်လည်း သူက- “ရှိတာပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော့်မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ အဖေလုပ်သမျှအလုပ်တိုင်းကတော့ တခြားလူတွေအတွက် စေတနာသန်သန်ကလေးနှင့် ကူညီနေတာပါပဲ”

ရှင်နရယ် မတ်ခ်ကလပ်ခ်သည် တစ်ပါးသူကို ဦးစားပေးစဉ်းစားသော ပရဟိတသမား၊ ကရုဏာရှင်တစ်ယောက်အနေဖြင့်သာမက၊ ကြင်နာမှုနှင့် ကိုယ်ကျိုးစွန့်အနစ်နာခံမှု အလိုအပ်ဆုံးသော သူ့အိမ်၊ သူ့မိသားစုအပေါ်တွင်လည်း တာဝန်ကျေပွန်ခဲ့ပါသည်။

ဘီလ်ကလပ်ခ်က ကျွန်တော့်ကို ပြောပြရာတွင် သူ့ဖခင်သည် အချက်အပြုတ် အလွန်ဝါသနာပါ၍၊ မကြာမကြာဆိုသလိုပင် သူ့မိခင်အား မီးဖိုချောင်မှ အပြင်ထွက်အနားယူခိုင်းပြီး ဟင်းလျာအားလုံးကို သူတစ်ယောက်တည်း နိုင်ခံချက်ပြုတ် တည်ခင်းကျွေးမွေးတတ်သော ဟူ၏။ ထို့အပြင် မိန်းကလေးတွေကိုလည်း အခွင့်အရေးပေးသည့်အနေဖြင့် သူပင် ပန်းကန်ဆေး၊ ပန်းကန်သုတ်သည် ဆို၏။

မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ပထမဆုံးတွေ့ဆုံပေးခဲ့ပြီး၊ “ဒီကောင်မကလေးဟာ မင်းနှင့် ရေရှည်လက်တွဲသွားသင့်တဲ့ အဖော်ကောင်းပဲ” ဟု အညွှန်းခံခဲ့ရသည့် ဇနီးလောင်း၏ ခင်ပွန်းသည်တစ်ယောက်အဖို့ မဆိုးလှဘူးပဲ ဆိုရမှာပေါ့။

ဟုတ်ပါသည်။ မတ်ခပ်ဝိန်းကလပ်ခံသည် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ခန့်က လှပျိုဖြူကလေးတစ်ယောက်ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

သူမသည် အင်ဒီယာနာပြည်နယ် မွန်ဆီမြို့လေးမှဖြစ်၍ နာမည်က 'မိုရင်း ဒိုရ်စ်' ဟု ခေါ်တွင်ပါသည်။ သူတို့ ၂ ယောက်အဖြစ်က 'မြင်မြင်ချင်းချစ်' ဆိုသည့် ဇာတ်လမ်းမျိုးနှင့် ခြားနားပါဘိ။

ပထမတွင် သူတို့ချင်းစိတ်ဝင်စားမှု နည်းနည်းကလေးသာ ရှိခဲ့၏။ သည်ကြားထဲမှပင် မိန်းကလေးက သူ့မိသားစုနှင့်အတူ ပနားမားသို့ အလည်ခရီးရောက်သွားသည်။

ထို အပူပိုင်းရပ်ဝန်းဒေသကြီးထဲမှာပင် ရုပ်ရေသားနားသောလေသူရဲကလေးမှာ အင်ဒီယာနာလှယမင်းကလေးနှင့် ပြန်လည် ဖူးစာဆုံချစ်ကြီးသွယ်မိပြီး လက်ထပ်ခွင့် တောင်းခဲ့ပါတော့သည်။

သူမ နယူးယောက်သို့ပြန်သောအခါ သင်္ဘောပေါ်သို့ မတ်ကလပ်ခံက လိုက်တွေ့ရာက 'မိုရင်း တခြားလူတစ်ယောက်နှင့် ဓနုစပ်ထားလိုက်သည်' ဆိုသော တုန်လှုပ်ဖွယ် သတင်းဆိုးကြီးကို ကြားလိုက်ရ၏။

ကျွန်မက "အချစ်ပြိုင်ပွဲဝင်ရလိမ့်မယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်"

မစ္စမတ်ခံကလပ်ခံက ကျွန်တော့်ကို သူတို့၏အချစ်ပုံပြင်ကလေးကို ဖောက်သည်ချခဲ့ပါ၏။

"သူ လက်ထပ်ခွင့်တောင်းတာ ရက်ပိုင်းကလေးနောက်ကျသွားပေမယ့် သူ့ကိုပဲ ကျွန်မ ရွေးချယ်လိုက်မိတယ်"

သို့ဖြင့် ဘယ်နေရာရောက်ရောက် မတ်ခံကလပ်ခံစားပွဲပေါ်တွင် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ကအပျိုချောကလေးဓာတ်ပုံနှင့် သူတို့၏ သားသမီး ၂ ယောက်ဖြစ်သော ဘီလ်နှင့် ပက်ထရစ်ရှာအန်းတို့၏ ဓာတ်ပုံတွေက ထောင်လျက် သားရှိနေစမြဲပါ။

ရှင်နရယ်မတ်ခံကလပ်ခံသည် အစစအရာရာတွင် အတိအကျ စီမံအောင်ရွက်လေ့ရှိ၏။

မစ္စမတ်ကလပ်ခံသည် လစဉ် အိမ်စရိတ်တွေကို စာရင်းလုပ်ပေးရသည်။ စာရင်းဇယားထဲတွင် ၆ ပဲနီမျှကွာနေလျှင်ပင် မတ်ခံကလပ်ခံက ထို ၆ ပဲနီကို

ဘာသုံးတယ်ဆိုတာ မတွေ့မချင်း တစ်နာရီခန့်အချိန်ကုန်ခံ၍ ရှာဖွေဖုန်မည်သာ။ သူက ပိုက်ဆံ ၆ ပြားကို တန်ဖိုးထားလို့မဟုတ်ပါ။ စာရင်းဇယား မကိုက်တာမျိုးတော့ သည်းမခံတတ်သောကြောင့်ပါ။

ရှင်နရယ်ကလပ်ခံ၏သားဖြစ်သူ ဘီလ်ကို ဝက်စ်ပျိုင်စစ်တက္ကသိုလ်စာမေးပွဲဖြေဆိုဖို့ စာကျက်နေဆဲ၌ အဖေကြီးက တဖွေသတိပေးခဲ့၏။

"မင်း အဖြေတွေကိုပြန်စစ်နော် သား။ မင်းအဖြေတွေကို အမြဲပြန်စစ်။ သင်္ချာပုစ္ဆာတွေမှာလည်း အဖြေမှန်မမှန် တွက်ပြီးတာတွေကို ၂ ကြိမ် - ၃ ကြိမ် အချိန်ရသလောက် ပြန်တွက်"

တစ်နေ့တော့ ဘီလ်ကလပ်ခံက သူ့ အမှတ် ၉၉ချိတ်သော ကျောင်းရီပို့ကတ်ကို ဖခင်အား ပြမိသည်။

ဖခင်လုပ်သူက ဘီလ်အား "ဒီအဆင့်မျိုးရတာ ကျေနပ်ရဲ့လား" ဟု ပြန်မေးသည်။ ဘီလ်က ဖြေ၏။

"ကျေနပ်တယ်။ အဖေကော"

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကလပ်ခံ၏တုံ့ပြန်ချက်ကတော့ -

"အေး၊ ငါတော့ အားမရဘူး။ အမှတ် ၁၀၀ ရတာမှ မဟုတ်ဘဲ" တဲ့။ သည်တော့ ဘီလ်က လျှာရှည်ပြီး

"ဒက်ဒီကတော့ ကျွန်တော့် အမှတ် ၁၀၀ မရမချင်း ကျေနပ်မှာမဟုတ်ပါဘူးဗျာ" လို့ ပြောလိုက်လေသတဲ့။

ကျွန်တော်က "သူ့အဖေကိုယ်တိုင် ဝက်စ်ပျိုင်မှာ စာတော်သူတွေစာရင်း ထဲမပါခဲ့တာကို ဖွင့်မပြောဘူးလား" ဟုမေးမိ၏။

ဘီလ်ကလပ်ခံက -

"မပြောဘူးခင်ဗျ။ သူနှင့် ကျောင်းနေဖက် တစ်တန်းတည်းသားတစ်ယောက်နှင့် မတွေ့ခင်အထိ ဝက်စ်ပျိုင်က ဒက်ဒီရဲ့ ပညာရှည်တိုးတက်မှုမှတ်တမ်း ဘယ်အဆင့်ရှိမှန်း မသိခဲ့တာ အမှန်ပဲ။ အဲ- သူ့အဆင့်ကိုကြားတော့မှ ကျွန်တော်လည်း မျက်လုံးပြူးသွားရတော့တယ်"

ရှင်နရယ်ကလပ်ခံကား ပကတိ ဖြူစင်ရိုးသားသူတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူ့ကိုယ်သူ ဘယ်တော့မျှ ဂုဏ်ဖော်ပြီး ကြွားဝါလေ့ မရှိ။

တစ်နေ့ ဘီလီကလပ်ခံက သူ့အဖေ အခန်းထဲသို့ အမှတ်တမဲ့ဝင်သွားမိသည်။ သူ့အဖေ အတွင်းခံစွပ်ကျယ်လဲနေတာနှင့် တန်းတိုးသွားသည်။ သည်တွင် သူ့အဖေကျောပြင်၌ တစ်လက်မခန့်ကျယ်၍ တစ်ပေခန့်ရှည်သောအမာရွတ်ကြီးကို တွေ့ပြီး အံ့အားသင့်သွား၏။

အံ့အားသင့်ရခြင်းမှာလည်း ထိုအမာရွတ်နှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အဖေက ဘာတစ်ခွန်းမှ မဟာခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဘီလီက ပါးစပ်ဆော့ပြီးမေးတော့မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက အေးအေးဆေးဆေးပင် ပြန်ပြောပါသတဲ့။

“ဟာ- ပြီးခဲ့တဲ့စစ်အတွင်းက ခုံးဆံ့မှန်တာပါကွာ”

ဒါ စကားကုန်ပါပဲ။ ရှေ့မဆက်တော့။ အသေးစိတ်ပြောမပြ။ သူ ဘယ်လောက် သတ္တိပြောင်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို အသိမပေးခဲ့။

နောက် ၆ လလောက်တိုင်အောင် ဘီလီအဖို့ အကြောင်းရင်း အဖြစ်သနစ်ကို သိခွင့်မရ။

သည်လိုနှင့် တစ်နေ့တော့ ထပ်ခိုးပေါ်က စာအုပ်ပုံကြီးကို လှန်လှောမွေ နောက်ရင်း သူ့အဖေသည် တိုက်ပွဲတွင် ရွပ်ရွပ်ချွံချွံတိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အတွက် သူ့ရဘွဲ့ ရထားကြောင်း ဖတ်ရတော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့မတ်ခံကလပ်ခံသည် ၁၀ နှစ်တိုင် ဆေးလိပ်စွဲသောက်ခဲ့ပြီး၊ သူ့ ၆၅ က ဆေးပြင်းလိပ်အန္တရာယ်တွေကို ထောက်ပြတားမြစ်ခဲ့သဖြင့် ရုတ်တရက် ဆေးလိပ်ဖြတ်ပစ်လိုက်၏။

သူ အစွဲမက်ဆုံး ဘာကို သောက်မယ်လို့ ခင်ဗျားထင်ပါသလဲ။

အရက်လား။ မဟုတ်။ နွားနို့ပါတဲ့။ အလုပ်နားချိန်တွင် စိတ်အေးလက်အေးဖြင့် တစ်နေ့ကို နွားနို့ ၃ ခါသောက်သဖြင့် တစ်ရက်လျှင် နွားနို့ ၂ ကွာတာ (ပေါင် ၅၀ ကျော်ဖိုးမျှ) ကုန်ပါ၏။

ဝက်စ်ပိုင်တွင် သူ့အတန်းဖော်သူငယ်ချင်းများက သူ့ကို ‘မှောင်ခိုကုန်’ (contraband) ဟု ချစ်စနိုးနာမည် ပေးထားကြသည်။ သူက စာသင်ခန်းထဲ၌ အမြဲလိုလို မှန်ခိုးစားသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ စစ်တက္ကသိုလ်ဗိုလ်လောင်းများ

အနေဖြင့် အသားဟင်းငါးဟင်းများကို စားသောက်ခန်းမအပြင် သို့ ယူဆောင်ခွင့် မပြုပါ။

ဒါပေမယ့် မတ်ခံဝိန်းကလပ်ခံကဲ့သို့ အရပ် ၆ ပေ ၂ လက်မရှိ လူတစ်ယောက်အဖို့ မြင်း ၂ ကောင်နှင့် လား ၁ ကောင်စာလောက်စားမှ တင်းတိမ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

သူ့ခမျာ စားသောက်ခန်းထဲမှာစားရတာ မဝသလို၊ တစ်နပ်နှင့်တစ်နပ် အလှည့်မမီအောင် ဆာလောင်နေကျ။ သည်တော့လည်း အသားညှပ်ပေါင်မုန့်များ၊ အသားဟင်းများ၊ ကိတ်မုန့်များကို သူ့ဦးထုပ်အကြီးကြီးထဲမှာ ဝှက်၍ စာသင်ခန်းထဲယူလာပြီး လစ်လျှင် လစ်သလို တုပ်တော့၏။

ဒါက လွန်လေပြီးသော ရာစုနှစ် တစ်စိတ်လောက် ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်၊ ‘ယနေ့ထက်ထိလည်း သူ့အဖေက ဆာလောင်နေတတ်ဆဲပါ’ ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏သားတော်မောင်က ကျွန်တော့်ကို ဖွင့်ချခဲ့သည့်စကားအရ -

“ခင်ဗျားအနေဖြင့် သူ့စားပွဲထဲမှာ သကြားချောင်း ၂ ချောင်းတော့ အနည်းဆုံးတွေ့ရမှာ ကိုနိုးသေပဲ” ဟု သိရပါသည်။

သို့နှင့်အမျှ ကျွန်ုပ်တို့ကလပ်ခံကို ညဇာ ဖိတ်သည့်အခါများ၌ပင် သူ့အိမ်မှာ ၂ နာရီလောက်ကြို၍ သရေစာတွေ စားသွားသေး၏။ သူ့သရေစာဆိုတာ ကလည်း စွပ်ပြုတ်၊ ဆင်းဒွစ်ချ်၊ နွားနို့နှင့် အိုက်စကရင်တွေတစ်ပုံကြီး ပါဝင်ပါ၏။ နောက် ၂ နာရီ လောက်ကြာမှ ညဇာစားရမည့်အတွက် သူက အဆာခံ နိုင်အောင် ခုလောက်စားထားခြင်းပါ။

သူ့အကြိုက်ဆုံး အစားအစာကတော့ အာလူးပြုတ်များနှင့်ရောထားသော ရှားရှားပါးပါးရဲခဲလှပြီး ခပ်ထူထူကလေးလေးထားသည့် အသားလွှာများပေတည်း။

သူ အစားကျူးခဲ့ခြင်းက အချက်အပြုတ်ပါရဂူဖြစ်အောင်လည်း လေ့ကျင့်ပေးလိုက်၏။

ဘီလီကလပ်ခံက သူ့ဖခင်သည် လိမ်ပြောခြင်းကလွဲလျှင် ကျန်တာ ဘာလုပ်လုပ် ခွင့်လွှတ်တတ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူ့သားအား သင်ကြားပေးခဲ့၏။

“ဘီလ်။ မင်း မှန်တာတွေချည်းပဲ အမြဲပြောနော်။ ဘာကိစ္စမဆို ဘယ် အကြောင်းနှင့်ဖြစ်ဖြစ် နှမ်းစေတစ်စေစာတောင် ထိမ်ချန်ပြောဖို့ မကြိုးစားနှင့်။ အမှန်ကို အပြည့်အစုံမပြောဘဲ ကွယ်ဝှက်ထားလိုက်တာဟာ တစ်နေ့မဟုတ်တစ်နေ့ မင်းကို တန်ပြန်လာမယ်ဆိုတာ နားလည်ထား”

ဝက်စ်ပွိုင့်မှ ပြန်မထွက်ခင် ဘီလ်ကို ကျွန်တော်ပြောမိ၏။

“မင်းဟာ မင်းအဖေနှင့်ပတ်သက်လို့ အားလုံးကောင်းပါသည်ခင်ဗျား ဆိုတာတွေပဲ ပြောခဲ့တယ်။ ကဲ-အခု သူ့အဆိုးဆုံးအဖြစ်ကို ပြောပါဦး”

“အဖေအပေါ် အပြစ်ရှာမယ်ဆိုရင်တော့ ဒေါသကြီးတတ်တာ တစ်ခုပဲ တွေ့ပါတယ်။ သူဟာ သူ့စိတ်နှင့် မတွေ့တဲ့အခါမျိုးတွေမှာ ဒေါကန်တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ဒေါသက ဖြစ်တုန်းခဏပါပဲ။ ဖြစ်ကြောရှည်တယ်လို့ မရှိပါဘူး။ အာယာတလည်း မထားတတ်ဘူး။ ပြီးရင်ပြီးရော သဘောပဲ။ သူ့စိတ်ရင်းက အင်မတန်နူးညံ့ပြီး သနားတတ်တာကလား။ ဒီတော့ သူ စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ် ဒေါသဖြစ်ပြီးတာနှင့် ချက်ချင်း ပြန်တောင်းပန်နေကျပါ။ သူ ဒေါသအလျောက် လုပ်မိတဲ့အဖြစ်ကို အလျှော့ပေးတဲ့အနေနှင့် ခင်ဗျားကို နှစ်သိမ့်ချော့မော့ရာရောက်တဲ့ ကောင်းကဦးလေးတစ်ခုခု ပြန်လုပ်ပေးဖို့ကြိုးစားမှာ မလွဲပါဘူး”

ဣန္ဒနရယ် ကလပ်ခံသည် ခွေးတွေကိုတော့ တရားလွန်ချစ်ပါ၏။

သူ့မှာ သင်္ဘောခွေးငယ်ကလေး ၅ ကောင်၊ ခွေးဘီလူး ၁ ကောင်၊ ရဲခွေး ၁ ကောင်၊ တရုတ်ခွေးညှို့ ၁ ကောင် မွေးထားသည်။

တစ်ညတော့ သူက စဉ့်သည်တစ်ယောက်၏ အဖိုးတန်သားမွေးကုတ် အင်္ကျီကိုကိုက်ဖြုတ်ပစ်သော ခွေးတစ်ကောင်ကို ဒေါသထွက်ထွက်ဖြင့် ရိုက်နှက် ဆုံးမမိ၏။

ဘီလ် ကလပ်ခံက ထိုအဖြစ်ကို ကျွန်တော့်အား ပြောပြခဲ့ရာ၌ ထိုညက စဉ့်သည်တွေ ပြန်သွားပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မီးဖိုချောင်ထဲ သူ ဝင်သွားမိသည်။ ထိုအခါ သူ့အဖေက ထိုခွေးကို ခြေထောက်ပွတ်သပ်လျက်ချော့မြူရင်းက -

“ငါစိတ်မကောင်းပါဘူး ကောင်ကလေးရယ်။ ငါ အဲသလောက် အကြမ်း ပတမ်းကိုင်ပြီး ရက်စက်ဖို့မသင့်တာလည်း အမှန်ပဲ။ နောက်ကို ငါ ဒီလို မရိုက် တော့ပါဘူးကွာ။ ငါ့ကို ခွင့်လွှတ်နော်” လို့ တောင်းပန်နေသ ကြားလိုက်ရပါသတဲ့။
ခွေးကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့လည်း သူ့အဖေအပေါ် ဓမ္မမယူတမ်း ခွင့်လွှတ် နေသည့်အရိပ်အယောင် ထင်ရှားနေသည်ဟု ဘီလ်က ပြောပါသည်။

ဘီလ် ကလပ်ခံတစ်ယောက် တစ်နေ့တော့ သူ့အဖေအခန်းထဲ ဝင်သွားမိရာမှ စားပွဲပေါ်တွင် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖွင့်လျက်သား တွေ့လိုက်ရ၏။ ယင်းစာအုပ်က တော့ ‘နေ့စဉ်သုံး စကားများ’ ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသော စာအုပ်။

စာအုပ်ထဲမှာတော့ သမ္မာကျမ်းစာထဲက တန်ခိုးစွမ်းအင်ကြီးမားသော စာပိုဒ်များ၊ ကဗျာများကို ကောက်နုတ်ရွေးထုတ် ပါရှိနေပါသည်။ ဘီလ်ကလပ်ခံ အံ့ဩမဆုံးတော့ပါ။ သူ့အဖေထံမှ ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဘာတစ်ခွန်းမျှ ပြောသံ မကြားဘူးခဲ့။

သူ့အဖေကို ဒီအကြောင်းပြောပြလိုက်တော့ အမေလုပ်သူက -

“အေး- သားအဖေ သမ္မာကျမ်းစာကို မကြာခဏ ဖတ်တတ်ပြီး အိပ်ရာ မဝင်ခင် ညတိုင်း ဘုရားဝတ်ဖြူ ဆုတောင်းနေကျပါကွယ်”

သူတို့၏ တပ်မဟာ ၅ အိတ်လီကို ချီတက်သိမ်းပိုက်သည့်နေ့က ဝိုင်းရံခံ ကြီး ကလပ်ခံသည် ‘သူ့နေ့စဉ်သုံး စကားများ’ စာအုပ်ကလေးကိုဖွင့်ပြီး ထိုနေ့ အတွက် အောက်ပါစာပိုဒ်ကို ဖတ်ကြားခဲ့သည် ဆိုပါ၏။

‘ရန်သူပေါင်း ၁၀၀၀ ပိုင်းနေပါစေ။ ဘုရားသခင်နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်ရှိနေ ခြင်းဖြင့် လုံခြုံစိတ်ချ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရပါပြီ’

ပိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ
General Eisenhower

လူတွေ ပြောခဲ့ကြ၏။
'တစ်နေ့၌ သူသည် သမိုင်းအကြောင်း သင်လိမ့်မည်'တဲ့။
ထိုအစား သူက တခြားသူတွေသင်ကြားဖို့
သမိုင်းကို ဖန်တီးပေးသူ ဖြစ်ခဲ့သည်။

□ ဤရာစု၏ အစောပိုင်းက အထက်တန်းကျောင်းသားကလေး တစ်ယောက် ကင်းဆက်စ်ရှိ အပတ်စဉ်ထုတ်သတင်းစာတစ်စောင်ဖြစ်သော 'သည် အဘီလိမ်း နယူးစ်' သတင်းစာတိုက်ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်ကြည့်ခဲ့မိ၏။ ထိုမှ အယ်ဒီတာပိုင် စာအုပ်တစ်အုပ် 'ကမ္ဘာစစ်သူကြီး ဟန်နီဘော၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ' ကို ကောက်ကိုင် မိသည်။

စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ အဲလ်တောင်တန်းများကို ဆင်တွေ နှင့်ဖြတ်ကျော်၍၊ အီတလီများကို ၁၅ နှစ်တိုင်တိုင် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက် ခဲ့သော ဟန်နီဘော၏ဇာတ်ကြောင်းတွင် စိတ်ဝင်တစား နစ်မြောသွားတော့၏။

ဤ ကင်းဆက်စ်လူငယ်ကလေးသည် စစ်သမိုင်းများ၏ညှို့ငင်ခြင်းကို ခံခဲ့ရ ပြီးနောက် ဂစ်ဘွန်း၏ 'ရောမအင်ပါယာကြီး ကျဆုံးခန်း' စာအုပ်ကြီးကို ဝါးစား မတတ် လုံးစေပတ်စေဖတ်ရှုခဲ့သလို၊ အမေရိကန်သမိုင်းနှင့် ယှက်ဒွယ်နေသော စာအုပ်များအတွက် လပေါင်းများစွာ အချိန်ကုန်လိုက်ရပြန်သည်။ သူသည် လီး၊ ဂရန်၊ ဝါရှင်တန်၊ စတုန်းဝေါလ်ဂျက်ဆင်တို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုလည်း နှစ်နှစ် ခြိုက်ခြိုက်လေ့လာခဲ့မိပါပြီ။

သို့ဖြင့် သူက သမိုင်းစာအုပ်များကို အလွန်အထူး စွဲလမ်းဖတ်ရှုလာရာမှ အက်ဘီလိန်းအထက်တန်းကျောင်းက 'ဒီကျောင်းသားကလေးသည် တစ်နေ့ တစ်ချိန်တွင် ယေးလ်တက္ကသိုလ်၌ သမိုင်းပါမောက္ခကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာလိမ့် မည်' ဟု နိမိတ်ဖတ်လိုက်၏။

ထိုဟောကိန်းမှာ မှန်တော့ မှန်သည်။ ဒါပေမယ့် မှားသွား၏။ တစ်နည်း ဆိုတော့ ဗဟိုချက်မှ သီသီကလေးကပ်လွဲသွားသည်။

ရှင်းချက်ထုတ်ရလျှင်မူ သူသည် ယေးလ်တက္ကသိုလ်တွင် ဘယ်သောအခါမျှ သမိုင်းကို မသင်လိုက်ရပါ။ သို့သော် ယေးလ်တက္ကသိုလ်က ဆရာနှင့် ကျောင်း သားများ ယနေ့တိုင် သင်အကျက်မှတ်စရာ သမိုင်းအား သူကိုယ်တိုင် ဖန်တီးခဲ့ပါပြီ ဟူ၍သာ။

ဟုတ်ကဲ့။ သူ့လုပ်ရပ်တွေက ဟန်နီဘောနှင့် သူ့ဆင်များထက် မျက်မှောက် ခေတ်လူသားများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အကျိုးပြုခြင်းဖြင့် သမိုင်းတွင်ခဲ့သည် ဆိုရပါ လိမ့်မည်။

အဆိုပါလူငယ်ကလေး၏အမည်မှာ ဒွိုက် ဒေးဗစ် အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ၊ သို့မဟုတ် သူ့မိတ်ဆွေများ ခေါ်နေကျအိုပါက 'အိုက်ကီ' (Ike) ဖြစ်ပါတော့သည်။

မှန်ပါသည်။ 'အိုက်ကီ အိုင်ဆင်ဟောင်ဝါ' ဆိုသော ကင်းဆက်စ်ပြည်နယ် အက်ဘီလိန်းမြို့ရှိ ဂျုံခင်းထဲက ငြိမ်းချမ်းရေးမြတ်နိုးတဲ့ ကောင်ကလေးသည် အနောက်ဥရောပရှိ လူပေါင်း သန်း ၃၀၀ ၏ ကြံ့မြာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် လက်နက်ကိုင်စစ်အင်အားများကို ကြီးကြပ်ညွှန်ကြားခဲ့ပါချေ၏။

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၅ ရက် အရက်တက် မနက် ၄ နာရီအချိန်တွင် မိုလ် ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါက နောက်တစ်နေ့တွင် ဥရောပကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက် ရန် အစီအစဉ်ချမှတ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူက ထိုအဆုံးအဖြတ်ကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံတစ်နေရာရှိ သာယာလှပသော တောအိမ်ကလေးတစ်လုံး၏ဧည့်ခန်း ထဲမှာ အပြီးသတ် ချမှတ်လိုက်တာပါ။

ဤသည်ပင် လေကြောင်း၊ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်းဆိုင်ရာ စစ်ဖက် တာဝန်ခံအရာရှိကြီးများ၊ မိုးလေဝသပညာရှင်ကြီးများနှင့် မိနစ် ၃၀ ကြာ ဆွေးနွေးပွဲ

မပြုလေ့ သုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဆိုလည်း မမှား။

ဂျင်နရယ် ဆိုက်ဆင်ဟောင်ဝါသည် လွန်ခဲ့သော ၂ ရက်ကပင် သိမ်းပိုက် တိုက်ခိုက်မှုကို စတင်ရန် အဆောတလျင်အမိန့်ပေးခဲ့၏။ ထို့နောက် နာရီဝက်အကြာ မှာ ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြန်၏။

ရာသီဥတုက ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ပြောင်းလဲသွားသည်ကိုး။ ခုတော့ ရာသီဥတုက မျက်နှာသာပေးနေပြီ ထင်ရသည်။ ဒီထက် အချိန်နှောင့်နှေးလျှင် သင်္ဘောတွေပေါ် က စစ်ချီရန်အားသန်နေသော တက်တက်ကြွကြွ တပ်ပွဲဝင်များ စိတ်ဓာတ်ကွသွား ပေရောမည်။

သူ့ဝသီအတိုင်း လိုလားသူနှင့် ကန့်ကွက်သူ ၂ ဖက်စလုံး၏အထင်အမြင် များအပါအဝင် အခြေခံအကြောင်းအချက်အားလုံးကို ဂရုတစိုက်ချိန်ဆတွက်ချက် ပြီးနောက် ဂျင်နရယ်ဆိုက်ဆင်ဟောင်ဝါက ပြောခဲ့သည်။

“အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်လိုက်ရင်တော့ တို့ ရှေ့ဆက်ချီတက်ကာ ပိုကောင်းမယ်လို့ ငါ ထင်တယ်” တဲ့။

သည် တစ်ကြောင်းတည်းသောစကားကို စိတ်လှုပ်ခတ်ချောက်ချားမှု အလျဉ်းမရှိ ပကတိတည်ငြိမ်အေးဆေးစွာဖြင့် ပြောလိုက်ရာမှ သိကြသည့်အတိုင်း ရှည်လျားသလောက် သွေးပင်လယ်ဝေခဲ့ရသော ကမ္ဘာ့စစ်သမိုင်းတွင် အကြီးမား ဆုံး ကြည်း၊ ရေ၊ လေ တပ်ပေါင်းစုစစ်ဆင်ရေးကြီး ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့ပါတော့၏။

တစ်ချိန်က ကင်းဆက်စံစပြည်နယ်တွင် နို့စားနွားမတွေကို ထိန်းကျောင်း လျက် ပန်းကန်ဆေးခဲ့ရသော ကောင်ကလေးဘဝမှ ခုတော့ အရင်အရင် ဘယ်တုန်း ကမျှ တစ်ဦးပိုင်တစ်ယောက်ပိုင် အပ်နှင်းမထားခဲ့ဖူးသော ဩဇာအာဏာကြီးကို ဆိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ ရယူသုံးစွဲလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

သူသည် အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာရှိ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုအားလုံး၏ စစ်သေနာပတိချုပ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပြီမဟုတ်ပါလား။

ခြေမြန်တပ်မများ၊ အမြောက်တပ်ကြီးများ၊ စစ်အင်ဂျင်နီယာများ၊ ရေတပ် စစ်သင်္ဘောများ ဝေဟင်ထက်က တဝေဝါပျံသန်းပါလာသည့် ဝုံးကြဲလေယာဉ် ကြီးများမှာ ဘယ်သူ ဘယ်လိုမျှမယှဉ်နိုင်သော စစ်အင်အားကြီးတစ်ရပ်ပါပဲ။

ဟုတ်ပါသည်။ ဆိုက်ကီဆိုက်ဆင်ဟောင်ဝါအနေဖြင့် နပိုလီယံမစ်၊ ဂျူးလီ ယက်ဆီဇာ၊ ဟန်နီဘော၊ ရှာလ်မိန်တို့ ခြေလျှင်တပ်မဟာကြီး ၅ ခုပေါင်းထက် အဆပေါင်းများစွာ အင်အားကြီးမားသော တပ်ပေါင်းစုကြီးကို ကွပ်ကဲညွှန်ကြား ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ထို့အတူ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နယ်လ်ဆင်၊ ဟော့ကင်းစ်၊ ဒရိုက်စ်၊ ဂျွန် ပေါလ်ဂျွန်းစ်၊ ဒီဝေးတို့ အားလုံးစုပေါင်းလိုက်သော စစ်သင်္ဘောများထက် ပိုမို များပြားသော ရေတပ်သင်္ဘောအုပ်စုကြီးကို အမိန့်ပေးခဲ့ရခြင်း ပါပေတည်း။

၎င်းအပြင် အိပ်မက်ထဲမှာပင် မမက်ဖူးလောက်အောင် တစ်မိုးလုံး ညိုမည်း သွားစေသည့် အကြီးမားဆုံး လေတပ်လေယာဉ်အင်အားကိုလည်း လက်ညှိုး တစ်ချောင်းဖြင့် စေလိုရာ စေခဲ့ခြင်းသာ။

သို့တိုင် သူသည် အလွန်အမင်း ကြီးလေးစွပ်ထွေးလှသော တာဝန်ကြီးတစ်ခု လုံးကို နှစ်ပေါင်းများစွာကလေးကျင့်ခဲ့သည့် တည်ငြိမ်အေးဆေးမှုဖြင့် ကိုင်တွယ် စီစဉ်ခဲ့၏။

အသေးအမွှားကလေးမှအစ စေ့စပ်သေချာဂရုစုကြီးစွာ စီမံပြင်ဆင်ခဲ့သလို၊ ထူးဆန်းထွေပြားလှပြီး စစ်ရေးဆိုင်ရာ ပဓာနကျသော လက်နက်ကိရိယာ တန်ဆာ ပလာအားလုံးကို စနစ်တကျနိုင်နိုင်နှင်းနှင်း အသုံးချနိုင်ခဲ့သည်။ စစ်အောင်နိုင်ရေး နည်းဗျူဟာကတော့ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းကလေးပင် ဖြစ်၏။

“ဘာမဆို အသေးစိတ်စီမံပါ။ ပြီးရင် သူ့အတိုင်း ငြိမ်ငြိမ်လေး ပစ်ထား လိုက်ပေတော့”

သူ့လက်စွဲ ပါရဂူများကလည်း တစ်ခုခုကျန် အသေးစိတ် စီမံခဲ့ကြ၏။ ဥပမာ ကမ်းတက်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ရေတပ်ဖက်မှ စီမံချက်များပင်လျှင် လက် နှိပ်စက် စာမျက်နှာပေါင်း ၈၀၀ ကျော် သုံးခဲ့ရသည်။ ထို ရေတပ်မတော်၏စစ်မိန့် နှင့် မြေပုံညွှန်းတစ်စုံကပင် ပေါင် ၃၀၀ ခန့် အလေးချိန်စီးခဲ့၏။

ဆိုက်ကီဆိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ၏အမည်ကို ဝက်စ်ပျိုင်စစ်တက္ကသိုလ် အကယ် ဒမီ ကျောင်းကြီးတွင် လွန်ခဲ့သော ၂၈ နှစ်မှ စ၍ ကြေးပြားပေါ်၌ ထွင်းထားကြ သည်။ ဒီလို ဂုဏ်ပြု ကမ္မည်းထိုးခဲ့ရခြင်းမှာလည်း ဆိုက်ကီက ဘောလုံးကန်

အလုပ်အကိုင်လုပ် ပြစ်၏။ သူ့ကို 'ကင်ဆက်စ် ဆိုင်ကလုန်းမှန်တိုင်းကြီး' လို့ နာမည်ပေးထားကြသည်။

ဒါကလည်း သူ ကစားလျှင် တိုက်ခိုက်လေဆင်နာမောင်းကြီးကဲ့သို့ တစ်ကွင်းလုံးကိုမွေ့နှောကပ်ပြီး သူ့လမ်းကြောင်းပေါ် တွေ့သမျှကို တစ်ရှိန်ထိုး တိုက်ချ သွားတတ်သောကြောင့်ပါပေ။ အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ၏ ဘောလုံးသမားဘဝမှာ ဒူးတစ်ဖက်ကွိုးခွဲခြင်းဖြင့် နိဂုံးချုပ်ခဲ့ရ၏။

သို့သော် သူက ဥရောပတစ်လွှားတွင် ဟစ်တလာကို ခြေတွေလက်တွေ ရိုက်ချိုး၍ ဂျာမနီနိုင်ငံကို ပြန်လည်ထူထောင်ပေးခဲ့ခြင်းဖြင့် တစ်နည်းတစ်ဖုံ ကံထခဲ့ရပြန်သည်။

ရန်သူကို ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်ရေးတပ်ပေါင်းစု၏ သေနာပတိချုပ်ကို ရွေးချယ်ရန် စဉ်းစားကြသောအခါ အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါကို နံပါတ် ၁ ဦးစားပေး ခဲ့ကြသူများတွင် အမေရိကန်သမ္မတကြီး ရုစဗဲနှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဝင်စတန် ချာချီ သာမက၊ ရုရှားနိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်လည်း ပါဝင်ခဲ့လေ၏။

သို့ဖြစ်၍ အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါသည် အင်္ဂလန်တွင် ရုံးထိုင်ခဲ့ရစဉ်က သမ္မတ ကြီးရုစဗဲက စတာလင်ထံ လက်ရေးဖြင့် ကိုယ်တိုင်ရေး၍ 'အိုက်ကီအိုက်ဆင် ဟောင်ဝါအား အမေရိကန်တပ်ပေါင်းစု၏ သေနာပတိအဖြစ် ဆန့်အပ်လိုကြောင်း' အတည်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သော ၃၄ နှစ်ကတော့ အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ စစ်တက္ကသိုလ် ဝက်စ် ပိုင်းသို့ သွားချင်သည်ဆိုခြင်းကြောင့် သူ့မိသားစုမှာ အထိတ်တလန့် ချောက်ချား တုန်လှုပ်သွားကြရ၏။ အကြောင်းမူ သူတို့ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်သည် စစ်ပွဲမှန်သမျှကို ဆန့်ကျင်သော ဘာသာရေးဂိုဏ်းဝင်များဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။ သူတို့ဂိုဏ်း က 'ညီညွတ်သော ခရစ်ယာန်ညီအစ်ကိုများ' ဟု အမည်ရ၏။

အိုက်ကီအိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ၏အတိုးမှာ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတွင် တရားဟော ဆရာကြီးဖြစ်၍၊ သူ့တရားများကို ဂျာမန်ဘာသာဖြင့် ပို့ချသင်ကြားသည်။ သူ့အမေ နှင့်အဖေကလည်း ခရစ်ယာန်ညီအစ်ကိုများ ဘာသာရေးအဖွဲ့ကပင် ဖွင့်လှစ်သော

ကောလိပ်ကျောင်းငယ်ကလေးမှာ ကျောင်းတက်ရင်း ဆုံတွေ့ခဲ့ကြရသည်။

သည်တော့ သူတို့ရဲ့သားကလေးက 'စစ်သားလုပ်ချင်ပါရဲ့' ဟု ကြားလိုက် ချိန်မှာ ဘယ်လောက်များအံ့အားသင့်ပြီး စိတ်ထိခိုက်သွားကြမလဲ။ ခင်ဗျားသာ စဉ်းစားကြည့်လိုက်ပါတော့။

"အိုက်ကီဟာ ထူးချွန်ထက်မြက်တဲ့ စကားပြောကောင်းတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ သူ မသိတာရယ်လို့ ဘာမျှ မရှိသလောက်ပါပဲ။ သူ့ကို လာပြောသမျှကိုလည်း အရေးစိုက် နားထောင်ရတာကို မွေ့လျော်ပါတယ်။ ကျွန်မ ဟာ သူနှင့်အတူ နှစ်ပေါင်းများစွာ စိတ်လက်ချမ်းသာ နေခဲ့ရတာနှင့်အမျှ သူဟာ ကျွန်မကို လေးလေးမြတ်မြတ် စွဲမက်နေတုန်းပါ။"

ဇနီးမယားတစ်ယောက်၏ နှုတ်မှပွင့်ထွက်လာသည့် ဤစကား သက်သေ မျိုးက ခိုသွေးရောင်ပတ္တမြားထက်ပင် ရှားရှားပါးပါး ကြားရခဲ့လှသည် မဟုတ်ပါ လား။

ဝင်စတန်ချာချီက အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါအား တစ်ခါတွင် ပြောဖူးသည် ဆို၏။

"ကျုပ်၊ ခင်ဗျားကို သဘောကျတဲ့အချက်ကတော့ ခင်ဗျားဟာ ဂုဏ် မမောက်တတ်သလို မဏ္ဍပ်တိုင် ဖက်တက်မပြတ်တာကိုပဲ။"

အို- မှန်လိုက်သမှ သိပ်မှန်။ ဒီစကားတွေက သူနှင့်ပတ်သက်လို့ အပို အလိုမရှိ ကွက်တိုကို မှန်လှချည်ရဲ့။ ချာချီသည် အပြောအဟောကောင်းသူဖြစ်၍ ဆန်းပြားလှသော အမေရိကန်ဘန်းစကားများကိုသုံးရာ၌လည်း ခံတွင်းတွေ့လှသလို ထိထိမိမိ အပိုင်ပြောလိုက်ခြင်းပါ။

တစ်ခါက အိုက်ဆင် ဟောင်ဝါသည် မြောက်အာဖရိကမှ လူတစ်ယောက် အား မှတ်ချက်ချပြောလိုက်သံကို ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကမ်နင်ဟမ်းသည် ကြားဖူးခဲ့၏။

"ခင်ဗျားကို ကျုပ်သဘောကျတဲ့အချက်ကတော့ ဂုဏ်ပကာသနကို မယစ် မူးဘဲ မဏ္ဍပ်တိုင် တက်မပြတ်တာကိုပါပဲ။"

ရေတပ်စိုလ်ချုပ်ကြီးက ဤမှတ်ချက်ကို ချာချီအား ပြန်ပြောပြခဲ့ပုံရ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ချာချီက တစ်ဖန် ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါအား သူ့စကားနှင့်သူ ချီးကျူးထောပနာ ပြန်လုပ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါဆိုသည်မှာ မြောက်တိုင်း မမြောက်သူ၊ မဏ္ဍပ်တိုင် ဖက်တက်မပြတ်သူ မဟုတ်တာတော့ သေချာ၏။

သူသည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုကို ဖန်တီးယူရန် ဘယ်တော့မျှ မကြိုးစား ခဲ့သလို၊ ကိုယ်ကျိုးမရှာ အတ္တမဖက် ရာထူးဂုဏ်သိန်ကို မက်မောခြင်း မရှိခဲ့။ ကိုယ့်ဂုဏ်ကိုယ် မဖော်တမ်း အနေအထိုင်ကျစ်လစ်သိပ်သည်းရာ၌ သမ္မတကြီး လင်ကွန်းနှင့် တစ်တန်းတည်း ထားလောက်ပါ၏။

သူသည် ဆုတံဆိပ်များတပ်ဆင်ဖို့ ငြင်းပယ်တတ်သလို၊ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ ဂုဏ်ပြုဖဲကြီးမဲပြားများလည်း ဆင်မြန်းခဲ့လှသည်။

အင်္ဂလန်တွင်နေထိုင်စဉ် အရေးကြီးသော မိတ်ဆုံပွဲများကို အချိန်ကုန်ခဲပြီး တက်လေ့ မရှိရုံမက၊ သူ၏ဌာနချုပ်ရုံးကို 'ဒိုက်ဆင်ဟောင် ဝါဌာနချုပ်' ဟု ခေါ်မည့်အစား၊ 'မဟာစိတ်တပ်ပေါင်းစု ဌာနချုပ်' ဟု ခေါ်ဝေါ်ရန် အလေးအနက် ပြောဆိုခဲ့၏။

သူသည် ဘယ်အခါမျှ အရက် မသောက်ပါ။ ဒါကလည်း သူ့အဖို့ ထိပ် တန်းလျှို့ဝှက်သတင်း အများအပြားကို ခေါင်းထဲ ထည့်ထားရသဖြင့်၊ အရက်မူး လာလျှင် လျှာချောင်မိမှာစိုးသောကြောင့် စောင့်စည်းခြင်း ဖြစ်၏။

စစ်အေးကာလများတွင် သူက ၄ အိမ်ဖဲနှင့် ပိုကာဒေါင်းရခြင်းကိုတော့ ဝါသနာပါသည်။ ဖဲကစားတိုင်း သူ နိုင်နေကျဖြစ်၍၊ အထူးသဖြင့် ပိုကာကစား ရာ၌ ကျွမ်းကျင်၏။ ဒါကလည်း ဖဲမှော် အောင်ထားသည်ဟု ဆိုနိုင်သလို၊ လူ့ သဘာဝစရိုက်များကို အကဲဖမ်းတတ်သောကြောင့်ဟုလည်း ပြောနိုင်၏။

စစ်သမိုင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟုသုတစုံရာမှာတော့ သူက စံပြုလောက်ပါ သည်။ မြောက်အမေရိကစစ်ပွဲများအတွင်း လူတစ်ယောက်က သူ့ကို အီတလီတွင် ဟန်နီဘောစစ်ဆင်သည် အကြောင်းများကို မေးလာ၏။

ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါက ဟန်နီဘော၏ စစ်ဆင်ရေးနှင့် တိုက်ပွဲများအကြောင်း ကို မိနစ် ၄၀ ကြာအောင် အသေးစိတ်ရှင်းပြခဲ့ခြင်းဖြင့် နားထောင်သူများကို ကျေနပ်စေခဲ့ ဖြစ်သွားစေသည်။

သူ့လက်အောက်အရာရှိငယ်တစ်ဦးက ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါသည် 'ခရစ်တော် မပျေးခင် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ အထက်ကစစ်ပွဲကြီးကို ခရေစတုတွင်းကျ ပြောပြနိုင်စရာ မရှိ' ဟု အထင်ပေါက်ခဲ့၏။ သို့ဖြင့် သူက ရာဇဝင်စာအုပ်တွေကို ရှာဖွေကြည့်မိ သည်။ ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါပြောတာတွေ အားလုံးမှန်နေကြောင်း တွေ့ရ၏။

စင်စစ်တော့ ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါသည် ဝက်စ်ပျိုင့်စစ်တက္ကသိုလ်မှ ထွက် ကတည်းက သူ၏အားလပ်ချိန်တွေကို စစ်သမိုင်းများနှင့် စစ်ဆင်ရေးပြဿနာ များကို လေ့လာဖတ်ရှုခြင်း၌ အများဆုံး မြှုပ်နှံ အသုံးချခဲ့သည်သာ မဟုတ်ပါလား။ သူက စာဖတ်မြန်သူတစ်ယောက် ဖြစ်၏။

သူ့သားတော်မောင်က ကျွန်တော်အား အသိပေးရာတွင် ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ သည် ကောင်းသည့် သေနတ်ပစ်ဝတ္ထု၊ မဂ္ဂဇင်း တစ်ထပ်ကြီးကို တစ်ညတည်း အပြီးဖတ်ခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ သို့သော် သူ ဥရောပတပ်ပေါင်းစုကို ကွပ်ကဲရန် အင်္ဂလန်သို့ တက်သုတ်ရိုက်ပြေးလာချိန်မှာတော့ လေယာဉ်ပေါ်သို့ စာအုပ်တစ်အုပ် တည်းသာ ယူလာ၏။ ထိုစာအုပ်ကား သမ္မာကျမ်းစာ ဖြစ်ပါလေသည်။

ဒိုက်ဆင်ဟောင်ဝါသည် နေ့စဉ် ၁၆ နာရီမှ ၁၈ နာရီတိုင် အလုပ်လုပ်လေ့ ရှိ၏။ သူ့အဖို့ အိပ်ချိန် ၅ နာရီမျှသာ လိုသည်ပဲ ဆိုပါစို့။ ပြီးတော့ မိုးလင်းတာနှင့် ထ၊နေကျ။ ဒါကလည်း သူ့အတွက် အသစ်အဆန်းမဟုတ်ပါ။

သူ ကင်းဆက်စ်တွင် ကလေးဘဝနှင့်ရှိခဲ့စဉ် ဆောင်းတွင်းကြီးမှာပင် မနက် ၄ နာရီခွဲ ထသောအလေ့အကျင့် ရခဲ့ပြီးသား။

သူသည် ပြဒါးတိုင်၌ သူ့ညအောက် ၂၀ ဒီဂရီကျနေအောင် အေးစက်နေ သောအိမ်ထဲမှာ မီးလင်းဖိုကြီးကို မီးမွှေး၍ မိသားစုစားရန် မနက်စာကို ချက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အချက်အပြုတ်အကြောင်းပြောလျှင် ဒိုက်ဆင်ဟောင်ပါသည် စားချင်စရာ အမျိုးမျိုးကို စိတ်ပါလက်ပါ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ စီမံချက်ပြုတ်တတ်တာလည်း ပြောရပါ ဦးမည်။

သူ့မိခင်ကြီးမှာ သားချည်းပဲ ၆ ယောက်မွေး၍၊ သမီး တစ်ယောက်မျှမပါ။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့ခမာ မီးဖိုချောင်ထဲတွင် ရံဖန်ရံခါဆိုသလို မိခင်ကြီးကို ကူချက်ခွဲရသည်။

ဂျွန်ဒိုက်ဆင်ဟောင်ပါက သူ့အဖေ ဟင်းချက်ကောင်းသည်ကို အမြဲဝင့် ကြားဂုဏ်ယူတတ်ကြောင်း။ အထူးသဖြင့် အာလူး-ဆလပ်သုတ်၊ ဟင်းရွက်စုံ စွပ်ပြုတ်လုပ်ရာ၌ လက်ရာမြောက်လှကြောင်း။ ဒါကြောင့်လည်း ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကောင်းဆုံး ဟင်းရွက်စုံစွပ်ပြုတ်ကို သူတစ်ယောက်တည်းသာ ချက်တတ်သည် ဟု လက်မထောင် ပြောလေ့ရှိကြောင်းများကို ကျွန်တော်အား ဖွင့်ဟခဲ့ပါ၏။

သူသည် ဇနီးကို မီးဖိုချောင်ထဲမှနှင်လွှတ်ကာ သူ့ကိုယ်တိုင် စိတ်တိုင်းကျ ဝင်ချက်၍ ထမင်းပြုပြင်၊ စားပွဲထိုးလုပ်ပြီး၊ ယန်းကန်ဆေးသည်အထိ အောက်ခြေသိမ်း တာဝန်ယူတတ်တာလည်း နာမည်ကြီးလှ၏။

သူကား အပြောကောင်းရုံသာ မဟုတ်။ အလုပ်အကိုင်လည်း ကောင်း ကြောင်း ဇနီးသည်က ကြားမည်ဆိုရင်လည်း အံ့ဩစရာမရှိချေ။

ဂျင်နရယ်ကြီးသည် ဝက်စပိုင်စစ်တက္ကသိုလ် တက်စဉ်ကတော့ အဆင့် ကောင်းကောင်းမရခဲ့ရှာပါ။ သူ့ခမာ အတန်းသား ၁၆၄ ယောက် အနက်မှ အဆင့် ၆၁ သာ ရခဲ့၏။ သို့ပေမယ့် ဝက်စပိုင်စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ထိပ်တန်းအဆင့် ထက် ပိုအရေးကြီးသောအရာကို သူ ရခဲ့ပါသည်။ အခြေအနေကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်နိုင်သော အမြင်စွမ်းအားကို ရရှိခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

သူက 'နောက်ထပ် စစ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ဦးမည်' ဟု နှစ်အတော်ကြာကြာက ကြိုမြင်ခဲ့သလို၊ မပြတ်တမ်း ဟောကိန်းတွေထုတ်နေသဖြင့် 'အန္တရာယ်ဆိုးကြီး ဒိုက်ကီ' လို့ပင် နာမည်ပြောင်ပေးခြင်း၊ ခံခဲ့ရသေးသည်။

တို့ကတူ သူသည် 'လေယာဉ်နှင့် တင့်ကားတွေဟာ စစ်ရေးတွင် သမရိုးကျ တိုက်ခိုက်မှုများကို တော်လှန်၍ အဓိက အရေးပါလာမည်' ကိုလည်း ကြိုတင် တွက်ဆသိမြင်ခဲ့သည်။

သို့မို့ကြောင့် သူက လေတပ်ထဲဝင်ဖို့ ကြံမိသေး၏။ ဒါပေမယ့် သူ့ချစ်သူ သူ့ကိုသမီးလောင်းက ကန့်ကွက်ခဲ့သဖြင့် မဝင်ဖြစ်ခဲ့။ သည်တော့လည်း တင့်ကား တွေဘက် လှည့်ခဲ့ရာမှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တပ်မတော် ကြည်းတွင် ပထမ ဆုံးနှင့် ခေတ်အမီဆုံးတင့်ကားတပ်ဖွဲ့ကြီးကို တည်ထောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

သူ ၂၈ နှစ်မြောက်မွေးနေ့မှာပင် တင့်ကားတပ်ဖွဲ့၏ ဒုတိယမှူးကြီးရာထူး ကို တိုးမြှင့်ခန့်အပ်ခံခဲ့ရ၏။ သူနှင့် သူ့တင့်ကားအုပ်စုတို့ ဥရောပသို့ ခြေဆန့်ရန် အားလုံး သင်္ဘောပေါ်ရောက်နေချိန် ၁၉၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့မှာပင် စစ်ကြီးက ပြုန်းခနဲ ပြီးသွားတော့သည်။

က-အခု ဒီမှာ စိုလ်ချုပ်ကြီး ဒိုက်ဆင်ဟောင်ပါရဲ့ အများနှင့်မတူ တစ်မူ ထူးခြား ထူးချွန်ရှားပါးလှတဲ့ အရည်အချင်းတစ်ရပ်ကို တင်ပြပါတော့မည်။

သူသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရှိသမျှ ရေတပ်၊ ကြည်းတပ်၊ လေတပ်တွေထက် အင်အားကြီးမားပြီး၊ ထို ကြည်း၊ ရေ၊ လေ တပ်ပေါင်း မဟာစွမ်းအားစုကြီးကို ကွပ်ကဲညွှန်ကြားခဲ့ရပါသော်လည်း သူ့ကိုယ်တိုင်ကတော့ စစ်မြေပြင်မှာ တပ်စိတ် ကလေးတစ်စိတ်တောင်မျှ ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်ဖူးခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်းပါတဲ့။

ထောင်ပေါင်းရာချီနေသော အပျော်ထမ်းစစ်သားများပင် ဂျင်နရယ် ဒိုက် ဆင်ဟောင်ပါထက် တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံ ပို၍ ရှိကြပေဦးမည်။ တကယ်တမ်းကျ တော့ သူ့အလုပ်က အမြောက်ဆံ့၊ ဝုံးဆံ့တွေ ဝုန်းဒိုင်းကြဲ ပေါက်ကွဲနေသည့် စစ်မြေပြင်သို့ လူလုံးထွက်ပြစရာ မလိုပါ။ သူ့အလုပ်က ကိုယ်ထိလက်ရောက် တိုက်ရမည့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ၊ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကို စုစည်းညှိနှိုင်း၍ ဘယ်သူက ဘယ်၊ ဘယ်သူက ညာ စသဖြင့် ညွှန်ကြားစီမံချက်ချပေးရန်ပင် ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလား။

မဟာသေနာပတိချုပ် ဒိုက်ဆင်ဟောင်ပါ၏ နာမည်ရင်းမှာ ဒွိုက်ဒေးဗစ် ဒိုက်ဆင်ဟောင်ပါသာ စင်စစ်ဧကန် ဖြစ်ရိုးမှန်ခဲ့သဖြင့်၊ 'ဒိုက်ကီ' ဟု အတို

ဟောင်ဝါကြသည်ကို အူမိခင်ကြီးက အပြင်းအထန်ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါသည်။

တစ်ခါတွင် ဂျင်နရယ် အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ၏ဇနီးက ယောက္ခမကြီးထံသို့ စာတစ်စောင်ရေးခဲ့ရာ၊ စာထဲ၌ 'အိုက်ကီနှင့် သူမ ခရီးထွက်နေရာမှ အဘီလိမ်း သို့ ပြန်လာမည်' ဟု ထည့်ရေးလိုက်မိသည်။

အမေအိုက်ဆင်ဟောင်ဝါက စာပြန်ခဲ့ရာတွင်မူ စာတစ်စောင်လုံးကို ဖတ်ပြီး ဟန်ဖြင့် အသုံးအနှုန်းကိုမနှစ်မြို့ကြောင်း သိစေလိုသောသဘောနှင့် -

"ဒါနှင့် သမီးနှင့်အတူ သွားလာနေတယ်ဆိုတဲ့ 'အိုက်ကီ' ဆိုတာ ဘယ်သူ များလဲကွယို" ဟု မေးခွန်းထုတ်လိုက်ဖူး၏။

ဂျင်နရယ် အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ၏မိခင်ကြီးသည် အဘီလိမ်းမြို့၌ ယခု စာရေးနေချိန်အထိ ကျန်းမာပကတိ လန်းဖြာစွာရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

တစ်နေ့ သူမ ပြတင်းပေါက်တွင်ထိုင်ကြည့်နေမိစဉ် ယူနိုဖောင်းဝတ်လှူငယ် လေးများ လမ်းလျှောက်ချီတက်လာသည်ကို လှမ်းမြင်လိုက်ရာမှ သူ့ဘေးက အဖော်ဖြစ်သူအား လွှတ်ခနဲ ပြောလိုက်မိသော ဟူ၏။

"ကြော်- ငါ့မှာလည်း တပ်ထဲမှာ ကလေးတစ်ယောက်ရှိတယ်အေ"

ဟုတ်ပါတယ် အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါအမေရယ်။ ခင်ဗျားမှာလည်း စစ်တပ်ထဲ မှာ ကောင်ကလေးတစ်ယောက်ရှိထားတာ အမှန်ပါ။

အဖဝင် ဘာလင် Irving Berlin

ဂီတသင်္ကေတကို မဖတ်တတ်ရှာသူ
အပေဒိုကန်၏ နာမည်ကျော် တေးပြုစာဆို၊
သူသည် ရင်မှ စွဲငြိစရာသီချင်းတွေ စွဲတတ်၏။
ကြေးစားဘဝဖြင့် သီချင်းရေးခကို ကော်မမရှင်ပါ
ထည့်တောင်းခဲ့သော်လည်း။ တိုင်းပြည်အကျိုးပြု
သီချင်းများကိုတော့ အခမဲ့ ရေးပေးခဲ့ပါသည်တဲ့။

□ ၁၉၂၉ ခုနှစ်။ ဝေါစထရို ငွေကြေးဈေးကွက် စီးပွားပျက်ကပ်ကြီး ဆိုက်ခဲ့ သည့်အထဲရောပါခဲ့ရသော လူတွေအနက် ဝမ်းသာသူရယ်လို့ လူတစ်ယောက်ဆို တစ်ယောက် ရှားပါးထူးခြားလှစွာ ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ သူ့ခမာ ပိုင်ဆိုင်ထားသမျှ တစ်ပြားမကျန် ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ရ၏။

တမြန်နှစ်က သန်းဇီပင်းများစွာ ချမ်းသာခဲ့ရာမှ နောက် ၁ နှစ်တွင် မွဲပြာကျသွားရသဖြင့် ဂီတပွဲအသစ် တင်ဆက်ကပြရန် ပေါင် ၂၀၀၀ ပင် ဈေးခဲ့ ရရှာ ပါသတဲ့။

မကြာမီက သူ့ဇနီးသည်က သူသည် ၁၉၂၉ ခုနှစ်က စီးပွားပျက်ကပ်ထဲ ပါခဲ့ရသည့်အတွက် ယခု ဝမ်းသာနေရပါကြောင်း။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးသော ကျန်တော့သည်ဘဝက သူ မြတ်နိုးသော သီချင်းရေး သည့်အလုပ်ကို မမြစ်မနေလုပ်ဖြစ်အောင် တွန်းပို့ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန် တော့်အား ဖွင့်ဟအသိပေးခဲ့ပါ၏။

ဟိုသူကတော့ 'အာဗင်ဘာလင်' ပင် ဖြစ်၍၊ ၁၉၂၉ ခုနှစ် စီးပွားပျက်ကပ်
ဆိုက်ပြီး ပထမဆုံးရေးခဲ့သောလက်ရာမှာ 'ထောင်ပေါင်း များစွာသော သြဘာ
သံများ' သီချင်းပင် ဖြစ်ပါလေသတည်း။

၁၉၂၉ ခုနှစ်အတွင်းကတော့ အာဗင်ဘာလင်အဖို့ သုံးမကုန် ဖြန့်မကုန်
နိုင်လောက်အောင် လက်ဖျား ငွေသီးခဲ့သည်ဟု အထင်ရောက်ခဲ့၏။ သို့နှင့်အမျှ
အချိန်ပြည့် ကြမ်းပိုးထိုးနေခဲ့မိသည်။ ထိုအချိန်က မိုးမမြင်လေမမြင် အပျော်ကြီး
ပျော်ခဲ့ရသလို တစ်သက်လုံး ဒီလိုပဲ ပျော်သွားရမည်ဟု ဖျော်လင့်ခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့်
ခုတော့ တေပေလေလွင့် နေရတာထက် သီချင်းတွေရေးရတဲ့အရသာက ပိုပြီး
ပျော်ရွှင်ကြည်နူးရပါကလားလို့ သူ တွေ့ရှိနားလည်ခဲ့ရပါပြီ။

၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်လောက်အထိ သူက ယခင်အခြေအနေ အဆင့်အတန်းကို
ပြန်ရောက်အောင် လုပ်နိုင်ပါ့မလားလို့ စိုးရိမ်ပူပန်နေခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းကျတော့
လည်း အောင်မြင်ကျော်ကြားတဲ့ သီချင်းတွေကို ၁၈ နှစ်လုံးလုံး ရေးထုတ်နိုင်ခဲ့ပါ၏။
ဒါကလည်း ချောက်ထဲကျသွားရာမှ ကြောက်အားလန့်အား ရုန်းကန်ပြန်တက်ဖို့
ကြိုးစားသည့်သဘောဖြင့် သီချင်းတွေ ဖိရေးမိခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အာဗင်အဖို့ အလုပ်နှင့်သာ ထွက်ပေါက်ရှာခဲ့ရာမှ အသံတွေ
ထောင်ပေါင်းများစွာကို ရေးဖြစ်ခဲ့သည်။ သီချင်းက အကြီးအကျယ် ပေါက်သွား
၏။ အဆမတန် အောင်မြင်လိုက်၏။ သူလည်း ယုံကြည်ချက်အပြည့်ဖြင့် အား
တက်လာရ၏။

ဟောလီးဝုဒ်က သူတို့အသစ်ရိုက်ထုတ်မည့် Tim Hat ဆိုသော တေးဂီတ
ဇာတ်မြူးအတွက် သီချင်းရေးပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ဟောလီးဝုဒ်လူကြီးမင်း
များက သူ့ကို သီချင်းရေးခ ပုတ်ပြတ်ပေးလိုက်ကြသည်။ သို့သော် သူက
အမြတ်ထဲက ရာခိုင်နှုန်းခွဲပေးရန် တောင်းဆိုသည်။ သဘောတူကြပြီးနောက်
ထိုရုပ်ရှင်ကားအတွက် သီချင်း ၅ ပုဒ် ရေးပေးခဲ့ရာ၊ ထိုအထဲမှ တစ်ပုဒ်က
Cheek to Cheek ဖြစ်ပါသည်။ ပေါင် ၇ သောင်းလောက် ရလိုက်၏။

ထိုအချိန်မှ စ၍ စနစ်ထလာသလို၊ နာမည်ကျော်လူကြိုက်များသည့်သီချင်း
တွေ တစ်ပုဒ်ပြီးတစ်ပုဒ် ရေးဖွဲ့နိုင်ခဲ့ပါလေ၏။ The Easter Parade နှင့် White
Christma ကဲ့သို့သော သီချင်းတွေပါပဲ။

၁၉၄၂ ခုနှစ်မှာတော့ သူ၏ အပြောင်မြောက်ဆုံးလက်ရာ၊ အကျော်ကြား
ဆုံးသီချင်း၊ This is the Army ကို ရေးထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသီချင်းကို သူက
အကျိုးအမြတ်အဖိုးအခ တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှမယူဘဲ နိုင်ငံတော်အတွက် သူ့အချိန်၊
သူ့အနုပညာကို မေတ္တာသက်သက်ဖြင့်ရေးပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

This is the Army က အမြတ်ငွေ ပေါင် ၂၅ သိန်း အသားတင်ရခဲ့၍၊
ရသမျှငွေအားလုံးကို 'တပ်မတော် အရေးပေါ်ထောက်ပံ့ကူညီရေး ရန်ပုံငွေ' အဖြစ်
ပေးအပ်လျှူဒါန်းလိုက်ပါသည်။

အာဗင်ဘာလင်သည် လူကြိုက်အများဆုံးသီချင်းများကို ရေးစပ်ခဲ့သော
ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကျော်ကြားဆုံး၊ အတော်ဆုံး တေးပြုစာဆိုဖြစ်ခဲ့လင့်ကစား၊
အံ့ဩစရာကောင်းသည့်အချက်က ဂီတအနုပညာနှင့်ပတ်သက်၍ ထဲထဲဝင်ဝင်
ကျွမ်းကျင်နားလည်မှု သိပ်မရှိခြင်းပင် ဖြစ်၏။

သူ့အဖို့ ရင်ထဲအသည်းထဲက ယိုစိမ့်လျှံဖိတ်ထွက်လာသော သံစဉ်တေးသွား
များကို ဂီတသင်္ကေတဖြင့် ချမရေးတတ်ခဲ့ပါ။ သူ ဖန်တီးမွေးထုတ်လိုက်သော
တေးသွားသံစဉ် သို့မဟုတ် သီချင်းများကို သူ့လက်ထောက်ဂီတပညာရှင်က
ဂီတသင်္ကေတတွေ လိုက်ရေးမှတ်ပေးခဲ့ရသည်။ သူက တီးလုံးတွေ၊ စာသားတွေ
ကို ညည်းရုံသာ ညည်းပြတတ်သည်ပဲ ဆိုပါတော့။

အောင်၏တစ်သက်တွင် ဂီတပညာဆိုလို့ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် တစ်ခါမျှ
မသင်ခဲ့ဖူးသည့်တိုင်အောင် အမေရိကန်ခေတ်ပေါ်တေးဂီတကို အခြားလူသာမန်
တစ်ယောက်ထက် ပိုမို အာရုံကျက်စား အရသာခံစားနိုင်သောစွမ်းပကားတော့
ရှိပုံရပါသည်။

သည်သဘောတရားက ကျွန်တော်ပြောတာ မဟုတ်ပါ။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏
ကျက်သရေဆောင် ဂန္ထဝင်တေးဂီတများကိုရေးဖွဲ့ခဲ့သူ မဟာဂီတပညာကျော်ကြီး
ဂျွန် အယ်လ်ဒင် ကာပင်တာ ကမိန့်ကြားခဲ့သော စကားသာ ဖြစ်ပါသည်။
မစ္စတာကာပင်တာက ခုလို ပြောခဲ့တာပါ။

“ကျွန်တော့်အနေဖြင့် စွဲစွဲမြဲမြဲယုံကြည်တာကတော့ လာမယ့် နှစ် ၂၀၀၀
ပြည့်နှစ်ကျရင် ဂီတသုတေသီတွေဟာ အမေရိကန်ဂီတရဲ့ မွေးနေ့မွေးရက်ကို

ပူးပေါင်းရှာဖွေကြမှာဖြစ်ပြီး၊ အဲဒီရက်နှင့် တစ်ထပ်တည်း အာဇာနည်ဘာလင်ရှိနေတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်”

အာဇာနည်ဘာလင်သည် ဂီတပညာကို နားမလည်ပါပဲလျက် သီချင်း အမြောက်အမြားကို သူမတူအောင် စပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

သူ့သီချင်းတွေက အပုဒ် ၈၀၀ ကျော် ရှိသည်ဆို၏။

သူ့ကိုယ်တိုင်အပြောအရတော့ ရေးသမျှ အဖတ်မတင်ဘဲ အလဟဿ ဖြစ်ခဲ့ရတာတွေကလည်း တစ်ပုံကြီးရှိခဲ့ကြောင်း။ သူ ရေးအားကောင်းကောင်းနှင့် အဆမတန် ဒလဟောရေးထုတ်နိုင်ခဲ့လို့သာ ခံသာကြောင်း သိရပါသည်။ အရင်းများ၍ အရှုံးများသလို၊ အမြတ်အလည်း ထိုက်ထိုက်တန်တန် နှင့်ခနဲနေအောင် ရခဲ့သည်ဆိုရပါမည်။

သူသည် ၂ နှစ်တည်းသာ ကျောင်းနေခဲ့ဖူးသည်။

သူ အစအဆုံး ဖတ်ဖူးသည့် ပထမဆုံးစာအုပ်မှာ သူ့ဘဝအကြောင်းရေးထားသော သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

နာမည်ကျော်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းသည် များသောအားဖြင့် အိုမင်းရင့်ရော်ချိန်ကုမု၊ သို့မဟုတ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက်မှ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးခြင်း ခံကြရပါသည်။ ဒါပေမယ့် အာဇာနည်ဘာလင်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဘာလင် ၃၅ နှစ်အရွယ်မှာပင် အလက်ဇန်ဒါး ဝူးကော့က ကမ္ပည်းတင်ခဲ့ပါ၏။

အာဇာနည်ဘာလင်သည် Marie from Sunny Italy အမည်ရှိ သီချင်းအတွက် သီချင်းရေးခ ၁ သျှိုလင် ၄ ပဲနီသာ ရခဲ့၏။ ဒါပေမယ့် နောက် ၃ နှစ်အကြာတွင်ရေးခဲ့သော သီချင်းတစ်ပုဒ်အတွက် ပေါင် ၄ သောင်း ရလိုက်လေတော့၏။ ထိုသီချင်းက အမေရိကန်ဂီတလောကကို တစ်ခေတ်ဆန်းအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ခဲ့သလို၊ သူ့အား နေ့ချင်းညချင်း နာမည်ကြီးသွားစေခဲ့၏။ ယင်းသီချင်းကတော့ Alexamder's Ragtime Band ပါပေတည်း။

သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ခဲ့လင့်ကစား အသံမသွင်းခင် ဘရော့ဒဝေးရှိ နာမည်ကျော် တေးဂီတအဖွဲ့ 'ဖိုလီစ်ဘာဂျီ' ၏ဂိုင်းခေါင်းဆောင်က တီးမှုတ်ပေးရန် အင်တင်တင်

လုပ်နေခဲ့တော့သည်။ သူက ယင်းသီချင်းကို 'လူကြိုက်မှာ မဟုတ်' ဟုဆိုပြီး ငြင်းပယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ပေမယ့် ကျောရုံအိမ်ကိုဟင်က လူတွေ ဘာကြိုက်တတ်မှန်း နားလည်ခဲ့သည်။ သူက သီချင်းကို အပိုင်ယူထားလိုက်ပြီး ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် တင်ဆက်က ပြုခဲ့သော Friar's Frolics ပြဇာတ်တွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုခဲ့သည်။ သူ့ဇနီး အိသယ်လ်လီဗိုင်းကလည်း သီချင်း၏ လှပသောသံစဉ်များကို ဆိုကြတီးကြက၊ နိုင်ကြအောင် ဖန်တီးလိုက်ပြန်၏။

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်မှာတော့ အမျိုးသား ဂီတအက်မြတ်အဖွဲ့ကြီးက ထိုနှစ်အတွက် အကောင်းဆုံးသီချင်းရေးဆရာ ဂီတစာဆိုဘွဲ့ကို အာဇာနည်ဘာလင်အား အပ်နှင်းခဲ့ပါလေတော့၏။

ထိုဘွဲ့ထူးက သူ့ကို အားသစ်တွေလောင်းပေးလိုက်သလို အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ 'ဒုတိယအမျိုးသားသီချင်း' ဟု ဆိုလောက်သည့် God Bless America ဟူသော တေးသီချင်းကို ဖန်တီးနိုင်စေခဲ့ပြန်သည်။ God Bless America သီချင်းက ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းကတည်းက ရေးပြီးခဲ့သော်လည်း၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အထိ ထုတ်လွှင့်ခြင်း မပြုခဲ့ရသေးပါ။

မြူးနစ်ပဋိပက္ခကြီးဖြစ်ပွားပြီးနောက် အာဇာနည်ဘာလင်က ကမ္ဘာစစ်ကြီးထပ်ဖြစ်မည့်အန္တရာယ်ကို စိုးကြောက်ခဲ့ကာ၊ အမေရိကန်ပြည်သူများ၏ အသည်းနှလုံးကို ဆွဲဆောင်စည်းရုံး လှုံ့ဆော်နိုင်မည့် တေးတစ်ပုဒ်ရေးဖွဲ့ရန် အာသီသပြင်းပြုခဲ့သည်။ ထိုအတွဲ 'မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ကို သွေဖည်လျက် စီးပွားရှာသည်' ဟုကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲခံရမှာလည်း စိုး၏။ သို့ဖြင့် သူက သီချင်းနှင့်ပတ်သက်သော အကျိုးခံစားခွင့်အားလုံးကို အမေရိကန်ယေဘိုကျွန်းကလေးများ ကင်းထောက်အဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းများသို့ ပေးလှူလိုက်သည်။

အာဇာနည်ဘာလင်သည် God Bless America ဟူသော စကားလုံးများကို သူ့မိခင်ကြီး၏ နှုတ်ဖျားက ပထမဆုံးကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သူမက ထိုစကားလုံးများကို အင်္ဂလိပ်လိုရေရွတ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပါ။ သူမအနေဖြင့် ကမ္ဘာသစ်နေရာသစ်သို့ရောက်ခဲ့ရာမှ တိုင်းတစ်ပါးဘာသာစကားကိုအသုံးပြုဖို့ ဝန်လေးနေခဲ့၏။

သူမသည် God Bless America ဟူသော ဆုတောင်းသံကို ရုရှားဘာသာဖြင့် ရွတ်ဆိုခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးတော့ ထိုဆုတောင်းကို သူက အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ တစ်ခါတစ်ရံမှသာ ရွတ်ဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အူထအသည်းထဲက

စိတ်ပါလက်ပါ အားရတက်ကြွစွာ ရွတ်ဆိုခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ သူမအဖို့ အမေရိကန်ပြည်ကြီး လွတ်လပ်မှုနှင့် ဘေးရန်ကင်းရှင်း အေးချမ်းသာယာနေရမှု အတွက် ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်မဆုံးအောင် ရှိနေရပါသည်။

အကြောင်းမူ သူမ၊ သူမ၏ခင်ပွန်းနှင့် ကလေး ၆ ယောက်မှာ ရုရှားနိုင်ငံတွင် ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်မှုမျိုးစုံကို ခံရ၍ အတိတ်ကုရောက်ခဲ့ရာမှ သူတို့မိသားစု အသက်ဆက်နိုင်ရေးအတွက် အူယားဖားယားထွက်ပြေးခဲ့ကြပြီး၊ အမေရိကန်၌ လာရောက်ခိုလှုံခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အာဗင်ဘာလင်တို့မိသားစုသည် ၁၈၉၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်သွားမည့် သင်္ဘောနှင့် လိုက်ခဲ့ကြသည်။ သင်္ဘောမှာ လူတွေအပြည့်အလုံကြီး။ အလင်းရောင်က မှိန်မှိန်ကလေးရှိ၍ လေကောင်းလေသန့် မရသလို၊ အသက်ရှူလည်း မဝခဲ့ကြရချေ။

ဘာလင်၏နဖူးတွင် ယနေ့တိုင် အမာရွတ်တစ်ခု ရှိနေသည်။ သင်္ဘောစီးလာစဉ် သူ့အထက်အိပ်စင်ပေါ်မှာအိပ်လိုက်လာသော လူတစ်ယောက်၏ လက်ထဲက ဓား လွတ်ကျခဲ့ကာ သူ့ကို ဒဏ်ရာရစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ပိုက်ဆံ တစ်ပြားမျှပါမလာသော သူတို့မိသားစု လောကသစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြပြီးနောက် ဘဝသစ် ထူထောင်ကြသည်။ သမီး ၄ ယောက်က အိမ်မှာ စက်ချုပ်၍ အကြီးဆုံးသားက အပေါစားစက်ချုပ်ဆိုင်၌ ဝင်လုပ်ရ၏။

ဖခင်ကြီးလည်း ဂျူး သားသတ်ဆိုင်များတွင် အသားတွေ စိစစ်ရွေးချယ်ပေးရသောအလုပ်ကို ရခဲ့ပြီး၊ တစ်ခါတစ်ရံလည်း ဂျူးဘုရားကျောင်းများတွင် အခကြေးငွေဖြင့် သီချင်းဝင်ဆိုခဲ့ရသည်။

အစပထမ၌ မိသားစု ၈ ယောက်ခမျာ မည်းမှောင်ကျဉ်းမြောင်းသော အခန်းကလေးထဲတွင် နေခဲ့ရပြီး၊ နောက်တော့ နယူးယောက်မြို့ရှိ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်တစ်ခုက အခန်းကျဉ်းကလေး ၂ ခန်းပါသော တိုက်ခန်းကလေးသို့ ပြောင်းရွှေ့နေနိုင်ခဲ့ကြ၏။

ကဲ-သည်တော့ မီးတောက်တွေ၊ သွေးတွေ၊ မျက်ရည်တွေကြားက ငရဲပြည်နှင့် အေးချမ်းသာယာ ပျော်စရာကောင်းကင်ဘုံမျှ ခြားနားသောကမ္ဘာသစ်ကို ယှဉ်နှိုင်းလိုသာ ကြည့်ပါတော့။

ဂျူးမိခင်ကြီးနှုတ်ဖျားက ကောင်းကင်ဘုံကြီး မပျက်စီးစေကြောင်း ဆုတောင်းသံတွေ အမြဲမပြတ် ပေါ်ထွက်နေတာလည်း အဆန်းလို့ မဆိုသာတော့ပါ။

“ဘုရားသခင် အမေရိကားကို ကောင်းချီးပေးပါစေ၊ ဘုရားသခင် အမေရိကန်ပြည်ကြီးကို ကောင်းချီးပေးပါစေ”

အာဗင်ဘာလင်ကိုယ်တိုင်ကလည်း တစ်ခါ ပြောဖူး၏။

“ခင်ဗျားအနေဖြင့် သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို လေထဲ ဖမ်းရေးနိုင်မှ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျား ဘာရေးနေတယ်ဆိုတာ နားလည်ခံစားမှုအပြည့် ရှိနေရပါမယ်” တဲ့။

သူသည် God Bless America သီချင်းကို လေထဲကရရှိခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ထိုသီချင်း၏အသက်ဝိညာဉ်၊ အနှစ်သာရတွေကို သူ့မိခင်ကြီးပြောပြသည့် ဇာတ်လမ်းတွေထဲ၌ ရှာတွေ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသီချင်းစာသားတွေမှာလည်း သူ့အသည်းနှလုံး၏ နက်ရှိုင်းသောတစ်နေရာမှ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းသာဖြစ်၏။

အာဗင်ဘာလင်၏ သီချင်းအတော်များများသည် သူ့ဘဝထဲမှ ရင်းနှီးထုတ်နုတ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

သူ့ပထမဇနီးသည် လက်ထပ်ပြီး ၆ လအကြာတွင် သေဆုံးခဲ့ရာမှ When I Lost You သီချင်းကို ရေးဖွဲ့ခဲ့၏။

၁၉၁၇ ခုနှစ် စစ်သားဘဝဖြင့် စစ်ထဲဝင်ခဲ့ရသည့်နောက် မနက် ၆ နာရီအိပ်ရာကထ၊ ရခြင်းကို ညည်းညည်းညူညူ မကျေမချမ်းဖြစ်ခဲ့ရပေါင်း များပါပြီ။ ဒါကြောင့်လည်း ‘အို- မနက်အစောကြီး ထ၊ ရတာကို ငါ မုန်းလိုက်တာ’ ဆိုသည့်သီချင်းက ရင်ထဲမှ အန်ထွက်လာရသည်။

အာဗင်ဘာလင်နှင့် ချစ်စရာမိန်းမလှကလေး အယ်လင်မက်ကေးတို့ ချစ်ခဲ့ကြသည်တွင် ဖခင်ကြီးကသဘောမတူ။ စိတ်ဆိုးပြီး လူချင်းကွဲသွားအောင် အဝေးပို့သည်။ ဒီတော့ သူက ‘ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းရယ်’ နှင့် ‘သတိရနေမယ် အချစ်ရေ’ ကို ရေးမိပြန်၏။

သူတို့ဇနီးမောင်နှံ ပြန်ပေါင်းထုပ်၍ လက်ထပ်ခဲ့ပြီးသိပ်မကြာခင် ရေးလိုက်သည်က ‘မင်းကို အမြဲ အမြဲ ချစ်နေပါမယ်နော်’ တဲ့။

ပြောခဲ့သည့်အတိုင်းလည်း သူမအပေါ်တွင် လိုလေသေးမရှိ ပြုစုယုယ မြတ်နိုးခဲ့သည်။ ၂၀ ကျော် အချစ်ကလေးများအဖြစ် ငယ်မူပြန်လိုက်သည်။ သူ

က အယ်လင်အတွက် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားခဲ့သလို သူမကလည်း အာဗင်ဘာလင်၏ ချစ်ဖုန်း ဖြစ်ခဲ့ရသည့်အတွက် မော်ကြားလို့မဆုံးအောင် ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ သူမနှင့် ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေ ပြောရင်းဆိုရင်းက သို့ကလို ခံစားလိုက်ရခြင်းဆိုလည်း မမှားပါ။

အာဗင်ဘာလင်နှင့် အယ်လင်မက်ကေးတို့၏ မင်္ဂလာပွဲက သူတို့ လူကုံထံ အသိုင်းအဝိုင်းကို အကြီးအကျယ် ဂယက်ရိုက်စေခဲ့၏။ သူတို့ ချစ်ခြင်းအဆုံး တစ်နေရာမှာ ကွေကွင်းရခြင်းနှင့်သာ အဆုံးသတ်ရမည်ဟု ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့ကြ သည်။ ဒါကလည်း သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတွေ၏ အခြေအနေက လူ့အသိုင်း အဝိုင်း၏ သတ်မှတ်ချက်အရ သမုဒ္ဒရာ၏ကမ်း ၂ ဖက်လို ကွာဝေးလွန်းသော ကြောင့် ဖြစ်၏။ မိုးနှင့်မြေကြီးကမှ အမြင်အားဖြင့် နီးချင်နီးဦးမည်။ သူတို့ဘဝ ကတော့ အမြင်ရောအတွေ့မှာပါ ဝေးလှပါဘိ။

အယ်လင်အဖေကြီးက နယူးယောက်၏ မြို့မျက်နှာဖုံး လူကြီးလူကောင်း ဖြစ်သလို၊ သူ့မကိုယ်တိုင်ကလည်း ဂုဏ်ကြီးရှင်မကလေးအဖြစ် ကြေးရည်တတ် တွေကြားတွင် ထင်ရှားခဲ့သူဖြစ်၏။

အာဗင်ကတော့ အပေါစား အိပ်ခန်းငှားသည့်အိမ်က လှစာမှုန့်တွေကြား ထဲရှိ ကျောတစ်ခင်းစာ ခုတင်တစ်လုံးဖိုး ပေးရန်အတွက် ဆင်ခြေဖုံးက အရက်ဆိုင် ကလေးတစ်ဆိုင်တွင် သီချင်းဆိုပြီး ပိုက်ဆံရှာခဲ့ရသည်။

ဒါပေမယ့် ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်ပဲဖျက်ဖျက် သူတို့၏ ချစ်မတ္တိုင်က မယိုင်မလဲခိုင်မြဲခဲ့ပြီး ဖျော်ရွှင်မှုတွေဝေဝေဆာဆာ သိရှိရဟောတစ်ခု တည်ဆောက် နိုင်ခဲ့ကြ၏။

သူတို့ ၂ ဦးလက်တွဲလျက် ပကာသနအသိုင်းအဝိုင်း၏ ထင်မြင်ယူဆချက် တွေ မှားယွင်းကြောင်း သက်သေပြလိုက်ကြသည်။ 'ဂုဏ်ပကာသနဆိုတာ အလ ကား'၊ 'ဂုဏ်ရည်မတူဘူးရယ်လို့ မရှိ' ဟုလည်း ထင်ရှားစေခဲ့ကြ၏။

သူတို့ဇနီးမောင်နှံမှ သားသမီး ၃ ယောက် ထွန်းကားခဲ့ကြပြီး သူတို့ မိသားစု၏ နေရာသီအပန်းဖြေမှုကို ကက်စကီးလ်တောင်တန်းပေါ်ရှိ ၅၂ ဧက ကျယ်ဝန်းသော ခြံကြီးထဲတွင် ချမ်းမြေ့စွာဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။

မစ္စတာအာဗင်နှင့် ဇနီးတို့သည် ညကလပ်များနှင့် အသင်းအဖွဲ့များကို ပါသရာ မပါ၊ အရေးမထားကြပါ။ အလုပ်နှင့်လက်နှင့် မပြတ်အောင်လုပ်နေခြင်း သာလျှင် သူတို့၏ဘဝ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော် အထက်ကတင်ပြခဲ့ပြီးသလို အာဗင်ဘာလင်တစ်သက်မှာ ဂီတ သင်တန်းကို နည်းနည်းကလေးမျှ မတက်ခဲ့ဖူးပါ။ သို့သော် အကောင်းတကွ အကောင်းဆုံးဆိုသည့် ဂီတပညာသင်ကျောင်းကို တက်ဖို့မလိုအောင် သူ ငယ်ရွယ် စဉ်ကပင် ဂီတနှင့်ပတ်သက်၍ အလိုအလျောက် သင်ကြားနားလည်ပြီးသား။ ပါရမီထူးရှိသူပီပီ တေးသီချင်းတွေသီကုံးမှုနှင့် သံစဉ်ရှာဖွေမှုကို တက်ကျွမ်းခဲ့သည်။ လူတွေအကြိုက်ကို နားလည်ခဲ့သည်။

ဤသည်ကို နယူးယောက်အရှေ့ပိုင်းရှိ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက် လမ်းဆုံ တစ်နေရာသို့ကူးပြီး မျက်မမြင်ဂီတအဖွဲ့တစ်ခုကို ဦးဆောင်ဖျော်ဖြေရင်း သံစဉ်တေး တွေဟစ်ကြွေးရင်းက သိရှိ သဘောပေါက်လာခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အတူ အောက်တန်းစားကဇာတ်ဆိုင်များ၊ စားသောက်ဆိုင်များ၊ ဇာတ်ရုံ များတွင် လှည့်လည်သီချင်းဆိုရင်းကလည်း လေ့လာသင်ကြားနိုင်ခဲ့၏။

တစ်ခါတလေ၌ သူက တေးသားအဟောင်းတွင် သူကိုယ်တိုင် ရေးစပ်သော စာသားအသစ်တွေ ထည့်၍ဆိုရင်းက ပရိသတ်တွေကို အကဲခတ်ကြည့်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် သူ့ကိုယ်ပိုင်သံစဉ်များကို စာဖွဲ့ပြီး စားသောက်ဆိုင်ကြီးများနှင့် ဘီယာခန်းမများရှိ လူအုပ်ကြီးကို စမ်းသပ်ဖြေဖျော်မိ၏။

သူ့သီချင်းနှင့် သံစဉ်တွေက အမေရိကန်ဂီတလောကကို ဂုဏ်တင်ပေးနိုင်ခဲ့ သည်။ သူ့ဂီတတေးသံများက ရှေးမှပျက် အရိုးကို အရွက်မဖုံးဘဲ ဂန္ထဝင်မြောက် ခဲ့သလို၊ ခေတ်သစ်၏ရင်ခုန်သံများလည်း လှပစွာ ယှက်နှယ်နေခဲ့၏။

တချို့လူများသည် သူတို့၏ဘဝတွင် အခြေအရံအပေါင်းအသင်းတွေ သိုင်း သိုင်းဝန်းဝန်းတစ်ဆုံတမကြီးနှင့် နေရသည်ကို ဖျော်ဖြေကြ၏။

တချို့ကျတော့လည်း သူတို့အသည်းထဲ၊ ရင်ထဲမှ လှပသောသံစဉ် တေး ကဗျာတွေ တူးဖော်ရှာဖွေနေရခြင်းကိုသာ နှစ်သိမ့်ကြည့်နူးနေကြပါသည်။

ကပ္ပတိန် အက်ဒဝပ် အဲလ်စ်ဘာဂ်
Captain Edward Elsberg

သူသည် ရေငုပ်သမားခေါင်းဆောင်းဝတ်စုံဖြင့်
ရေအောက်သို့ဆင်း၍ သင်္ဘောကျင်းအရှင်ကို ဆယ်ယူခဲ့၏။
သေဘေးနှင့် အကြိမ်ကြိမ်ကြုံခဲ့ရသည့်ကြားက
သက်စွန့်ဆံဖျား စွန့်စားသည့် ဇွဲသတ္တိထူး ရှိခဲ့သူ။

□ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ရေတပ်မတော်က ကပ္ပတိန် အက်ဒဝပ် အဲလ်စ်
ဘာဂ်၏ စပယ်ရှယ်အရည်အချင်းကတော့ လူတကာက 'မဖြစ်နိုင်ပါဘူး' ဆိုသည့်
အလုပ်တွေကို ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်ခြင်း ပါပေတည်း။ ကပ္ပတိန် အဲလ်စ်ဘာဂ်သည်
ပါရဂူများက 'လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး' ဟုဆိုခဲ့သော အလုပ်မှန်သမျှကို နှစ်ပေါင်း
များစွာ လုပ်ပြခဲ့ပါ၏။

ဒီအတွက် ကျွန်တော်ကို သရုပ်ဖော်တင်ပြခွင့် ပြုပါ။
ဇာတ်ကြောင်းပြန်ရသော် ၁၉၂၆ ခုနှစ်အတွင်းက ရိုဒီကျွန်းကမ်းလွန်
ပင်လယ်ပြင် ရေအောက် ၁၃၂ ပေအနက်၌ အလေးချိန်တန် ၁၀၀၀ ရှိ ရေငုပ်
သင်္ဘောအက်စ် ၅၁ နှစ်မြုပ်သွားခဲ့သည်။

ပင်လယ်ပြင်ကြီးထဲတွင် ဒီလောက်ရေအနက်၌ ဘယ်ရေငုပ်သင်္ဘောကိုမျှ
ဆယ်ယူနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ကျွမ်းကျင်သူပါရဂူအများစုကလည်း 'ပြန်လမ်းမရှိ'
ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့ကြ၏။ သည်ကြားထဲက ကပ္ပတိန် အဲလ်စ်ဘာဂ်က မရရအောင်
ဆယ်ပြခဲ့သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ရေတပ်အကယ်ဒမီ ကျောင်းတော်
ကြီးမှ အက်ဒဝပ်အဲလ်စ်ဘာဂ် ဘွဲ့ရခဲ့ရာတွင်လည်း အချက်ပြဆက်သွယ်ရေး
ပညာရပ်၌ ဘယ်သူမျှ အမှတ်ပြည့် မရခဲ့ပါ။ ပါရဂူဆရာကြီးများကလည်း အမှတ်
ပြည့်ရဖို့ မလွယ်ကြောင်း ပြောခဲ့ကြ၏။ ဒါပေမယ့် အဲလ်စ်ဘာဂ်က အမှတ်ပြည့်
ရအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့၏။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ရေတပ်မတော်က ကပ္ပတိန်အဲလ်စ်ဘာဂ်အား
ပင်လယ်နီအတွင်းက မက်ဆဝါ အီတလီ ရေတပ်အခြေစိုက်စခန်းအတွင်း နှစ်မြုပ်နေ
သော သင်္ဘောကျင်းအရှင်များနှင့် ဝင်ရိုးတန်း သွားသင်္ဘောများကို ဆယ်ယူပေးနိုင်
မပေးနိုင် မေးမြန်းခဲ့၏။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ပါရဂူ ဆိုသူကြီးများကတော့
မဖြစ်စကားပဲ ပြောခဲ့ကြသည်။

အလျဉ်းသင့်၍ ဥရောပနိုင်ငံများဆိုင်ရာ အမေရိကန်ရေတပ်ဦးစီးချုပ်
ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟာရီးလ် အာစတတ်ခ် ကိုယ်တိုင်ရေးခဲ့သည့် စာတစ်စောင်က
စာကြောင်းတစ်ကြောင်းကို မှုရင်းအတိုင်း ဖတ်ပြပါရစေ။

'မက်ဆိုဝါ၌ ကပ္ပတိန်အဲလ်စ်ဘာဂ်သည် သူမတူအောင် ကျွမ်းကျင်မှုများ
နှင့် ဇွဲသတ္တိများကို မလျှော့တမ်းအသုံးချလျက် နှစ်မြုပ်နေသော အီတလီ သင်္ဘော
ကျင်း ၂ ခုကို 'မတန်တဆ လေးလွန်း၍ ဆယ်ယူရန် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး' ဟုဆိုသည့်
ကြားက အောင်မြင်စွာဆယ်ယူနိုင်ခဲ့ပါသည်'

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟာရီးလ်စတတ်ခ်ရေးခဲ့သည့် စာပါ။

ပင်လယ်နီအတွင်း၌ မက်ဆိုဝါရေတပ်အခြေစိုက်စခန်း၌ ကပ္ပတိန် အဲလ်စ်
ဘာဂ်၏ စွမ်းဆောင်ချက်မှာ အံ့ဖွယ်သူရဲ ထူးကဲပြောင်မြောက်လွန်းလှသဖြင့်
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ရေတပ်မတော်ကြီးမှ အဖိုးတန်သူရဲကောင်းဆုတံဆိပ်ကို
ချီးမြှင့်ခဲ့၏။ သတင်းစာကြီးများကလည်း မက်ဆဝါမှ သူ၏ဆယ်ယူရေးလုပ်ငန်း
က မက်ဒီတေးရေးနီယန်း စစ်ပွဲအတွင်း၌ အထူးအရေးပါသောပံ့ပိုးမှုတစ်ရပ်
ဖြစ်ခဲ့သည် ဟုဆိုကြ၏။

ထိုဖြစ်ရပ်က ပုလဲဆိပ်ကမ်းဝေးကြံခဲရပြီး ၆ လအကြာ၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်
ဆောင်းဦးရာသီ ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် အရေးနိမ့်နေစဉ် အဆိုဝါးဆုံးအချိန်သမယ၌

ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရွှန်းမဲ၏လက်အောက်က ဂျာမန်များသည် မိုင် ၂၀၀ ကျော်၍လျှားသော စူးအက်တူးမြောင်းအတွင်း မောင်းသွင်းလိုက်ပြီး၊ အလက်စဒရားရီး ဗြိတိသျှတို့၏ အကြီးဆုံးရေတပ်စခန်းကို ဝှံ့ကြဲခဲ့ကြသည်။

ဂျာမန်များ ပိတ်ဆို့ကာကွယ်ထားသော အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် စူးအက် တူးမြောင်းကို ဖောက်ဖျက်နိုင်လျှင် မဟာမိတ်တွေ စစ်ရှုံးမည် ဟု ဗြိတိသျှတွေက နားလည်ခဲ့ကြ၏။ ဗြိတိသျှစစ်သင်္ဘောများသည် မြေထဲပင်လယ် အရှေ့ခြမ်းတွင် ပိတ်မိနေကြပြီး ဆိုးဆိုးဝါးဝါးပျက်စီးနေကြ၍ အကြီးစားပြင်ဆင်မှုနှင့် ကြံ့ခိုင်ရေး လုပ်ရန် လိုအပ်နေသည်။

သင်္ဘောအများစုမှာ သံချေးတွေကိုက်လျက်၊ ဧရာတွေပေါ်တွင် ပင်လယ်ခရ တွေ အပြုလိုက်တွယ်နေသဖြင့် အရှိန်ထက်ဝက်လျှော့ကာ ခုတ်မောင်းနေကြရ၏။ အနီးဆုံး ဒေါက်အရှင်သင်္ဘောကျင်းမှာ မိုင် ၄၀၀၀ ဝေးသော တောင်အာဖရိက၌ ရှိနေသည်။ ထိုအကွာအဝေးက နယူးယောက်နှင့်လန်ဒန် ဝေးသည်ထက် ပိုဝေး၏။

သေသေချာချာပြောရလျှင် ဗြိတိသျှများအနေဖြင့် ပင်လယ်နီပေါ်ရှိ မက်ဆဝါ ဒေသကို ကိုင်ရုံမှ မိုင် ၉၀၀ အထိသာ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သေးသည်။ ထိုအခြေစိုက် စခန်းမှာ တစ်ချိန်တုန်းက အကောင်းဆုံး ဒေါက်အရှင်များနှင့် ရေတပ်စက်ပြင်ဌာန များ ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

သို့သော် စစ်ရှုံးအိတ်တလီများက သူတို့မရှိသည့်နောက် တခြားလူတွေလည်း သုံးမရအောင် 'မစားရတဲ့အမဲ သဲနှင့်ပက်' ဆိုသလို တစ်ခုခုမကျန် စနစ်တကျ ပျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ သူတို့တပ်တွေမဆုတ်ခွာမီ ရှိသမျှစက်တွေကို ဧရာမတူကြီး တွေနှင့် ရိုက်ချိုးပျက်ဆီးသွား၏။ ဒေါက်အရှင်ကြီးတွေကိုလည်း ဝှံ့ခွဲနှစ်မြှုပ်ခဲ့၏။ ပြီး ဆိပ်ကမ်းတစ်လျှောက် သင်္ဘော ၂ စင်းကို ဝိုက်ဖောက်၍ မြှုပ်ပစ်ထားသည်။

ဗြိတိသျှများအနေဖြင့် မက်ဆဝါရှိ ရေတပ်အခြေစိုက်စခန်းကို ပြင်နိုင်ခြင်းက အရှုံးအနိုင်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးလိမ့်မည်ဟု သဘောပေါက်ခဲ့၏။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လို လုပ် ပြင်ကြရမှာလဲ။

လုပ်ငန်းသဘာဝအရ လူတွေ၊ လက်နက်ကိရိယာတွေ အမြောက်အမြား လို၏။ လောလောလတ်လတ် သူတို့လက်ထဲမှာ စာမျှမရှိ။ သို့ဖြင့် သူတို့က

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို အကူအညီတောင်းခဲ့ရာမှ ကပ္ပတိန် အဲလ်စ်ဘာဂ်ကို စေလွှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ပါရဂူကြီးတွေကတော့ ဒေါက်ကြီးတွေကို ဆယ်မဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုမျှ စဉ်းစားလို့ မရသလို၊ လက်တွေ့လုပ်ဖို့လည်း မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အခိုင်အမာပြောခဲ့ ကြသည်။ တကယ်တမ်းမှာလည်း ရေငုပ်သမားတွေက ဒေါက်ကျင်းထဲမှ အပေါက် တွေကိုဆင်းဖာပြီး ရေတွေကို စုပ်ထုတ်ပစ်ဖို့ နှစ်ချီ၍ အချိန်ယူရမှာ ကျိန်းသေ သည်။

သို့လင့်ကစား ကပ္ပတိန်အဲလ်စ်ဘာဂ်က လူ ၁၃ ယောက်တည်းနှင့် ၉ ရက် အတွင်းမှာ ဒေါက်ကျင်းကြီးကို ဖော်ထုတ်ဆယ်ယူပေးခဲ့ပါပြီ။ ပါးစပ်ပြောနှင့် ယုံနိုင်စရာ မရှိသလို၊ လက်တွေ့မျက်တွေ သွားကြည့်လည်း လုံးဝ ယုံနိုင်ဖွယ်ရာ မရှိ။ အထူးသဖြင့် သူတို့ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းကြားက အခက်အခဲပေါင်းစုံကိုတွေ့ရလျှင် ခင်ဗျား တကယ်ကို မျက်လုံးပြူး ရင်မော ဩချသွားရပေလိမ့်မည်။

သူတို့ခမျာ အိတ်တလီတွေဖောက်ခွဲပျက်ဆီးသွားသော စက်ကိရိယာတွေကို ခဲရာခဲဆစ်ပြင်ပြီး ဒေါက်ကျင်းဆယ်ယူရေးလုပ်ငန်းတွင် ထည့်သွင်း အသုံးပြုရ၏။

ပထမဆုံးအခြေအနေကတော့ လက်နက်တန်ဆာပလာတွေ အလွန် လိုအပ်နေ တာနှင့်အမျှ ဆိပ်ကမ်းကို သင်္ဘောတစ်စင်းစင်း လာမကပ်လိုက်နှင့် သင်္ဘော ကပ္ပတိန်ဆီက တူတစ်လက်ပဲရရ၊ ဝက်အူလှည့်ပဲဖြစ်ဖြစ် မရမကတောင်းရတော့ တာပါပဲ။ ကပ္ပတိန်အဲလ်စ်ဘာဂ်သည် လက်သမားသုံး လွှာတစ်စုံရရေးအတွက် မိုင် ၈၀ လောက်ကို ခရီးပြင်း မောင်းသွားရဖူး၏။ ထို့အပြင် တောင်ကုန်းတွေကြားရှိ ရွှေတွင်းဟောင်းတစ်ခုမှ လှုပ်စစ်မော်တာတွေကိုလည်း ရှာရာမွေမွေ သွားဖော်ခဲ့ရ သေးသည်။

အိတ်တလီတို့သည် စက်တွေက ရှိသမျှမော်တာတွေအားလုံးလိုလိုကို ပျက်စီးပစ် ခဲ့ကြောင်း အဲလ်စ်ဘာဂ် တွေ့ရှိခဲ့သလို၊ မပျက်မစီးကျန်ခဲ့တာကလေးတွေကို ရတတ် သမျှ ပြုပြင်တပ်ဆင်ခဲ့ရာမှ မူရင်းစွမ်းအင်၏ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ကို ပြန်လည် ဖော်ထုတ် သုံးစွဲနိုင်လိုက်၏။

သူနှင့် သူ့တပည့်လက်သားတွေက ကျိုးပဲ့ပျက်စီးသွားသော အစိတ်အပိုင်း တွေကို ပုံကြမ်းလောင်း၍ အစားထိုးခဲ့ကြ၏။ ၂ လအတွင်း စက်အားလုံးနီးပါးနှင့်

သံမဏိပြားသုံး စက်ခန်းလုပ်ငန်းတွေ ပုံမှန်လည်ပတ်နိုင်တော့မည့် အခြေအနေကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်။

နောက်တစ်ချက် သူတို့အတွက် ကြီးမားလှသောအနှောင့်အယှက် အခက် အခဲကတော့ အပူဒဏ်ခံရခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ပင်လယ်နိမ့်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အပူဆုံး သမုဒ္ဒရာရေပြင်ကြီး ဖြစ်နေခြင်းပါပေတည်း။ မက်ဆဝါပင်လယ်ပြင်ကလည်း လူတစ်ယောက် ရေဆင်းမကူးနိုင်လောက်အောင် ပူပြင်းလွန်းလှသည်။

သင်္ဘောပေါ်ရှိ သံထည်သံပြားများမှာ တစ်ခါတစ်ရံ အပူချိန် ၁၆၀ ဒီဂရီသို့ ပင် ရောက်သွားတတ်၏။ သံတူတစ်ချောင်းကို နေထဲပစ်ထားမိပါက အလုပ်သမား တစ်ယောက်သည် လက်အိတ်စွပ်ပြီးမှ သွားကိုင်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မသုံးခင်မှာလည်း ပင်လယ်ရေထဲ စိမ်လိုက်ရပေဦးမည်။

ကပ္ပတိန်အဲလ်ဘာဂ်သည် မက်ဆဝါမှ ရေလုံသင်္ဘောကျင်းကို ဆယ်ယူပြီး ၆ လအကြာတွင် မြေထဲပင်လယ်ရှိ ဗြိတိသျှ ရေယာဉ်စုမှ ကရုဇာစစ်သင်္ဘော ၃ စင်းနှင့် အခြားစစ်သင်္ဘောအစင်း ၈၀ လောက်ကို ရွန်းမဲအား စစ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်မည့် နိုင်ငံဘာလမတိုင်ခင် အချိန်မီ ပြင်ဆင်ပေးလိုက်ရသေးသည်။ အမှန်ပါပဲ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင်ဂိုမာရီက ရွန်းမဲကို အကျိတ်အနယ်ထိုးစစ်ဆင်ရာ၌ ကပ္ပတိန်အဲလ်ဘာဂ်နှင့် မက်ဆဝါမှ သူ့အဖွဲ့သည် ဆယ်ယူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် တစ်တပ်တစ်အား အားဖြည့်ကူညီခဲ့ကြသည် ဆိုရပါမည်။ ထိုပွဲကြီးက ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးကို အံ့အားသင့်စရာအလှည့်အပြောင်းတစ်ခု ဖန်တီးပေးခဲ့သည်ပဲ မဟုတ်ပါလား။

အဲလ်ဘာဂ်က ကျွန်တော့်ကိုပြောပြရာတွင် ၁၉၂၇ ခုနှစ်အတွင်းမှာ 'အက်စ် ၄' အမည်ရှိ ရေငုပ်သင်္ဘောတစ်စင်း နှစ်မြှုပ်နေရာသို့ ဆင်းစစ်ဆေးစဉ် သေဘေးနှင့် ကြုံဖူးလိုက်ကြောင်းလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ပါဝင်ခဲ့ပါ၏။

ရေငုပ်သင်္ဘော 'အက်စ်-ဖိုး'သည် ကမ်းခြေစောင့်ဖျက်သင်္ဘောကြီးတစ်စင်း နှင့် မက်ဆာချူးဆက်ကမ်းလွန်ပင်လယ်ပြင်တွင် တိုက်မိခဲ့ပြီး၊ ရေအောက် ပေ

၁၁၀ အနက်သို့ နှစ်မြှုပ်သွားရ၏။ ရေငုပ်သင်္ဘောအတွင်း လူ ၄၀ ပိတ်မိနေ၏။ ထိုသတင်းဆိုးကြီးက တစ်တိုင်းလုံးတစ်ပြည်လုံးကို တုန်လှုပ်ချောက်ချားသွား စေခဲ့သည်။

ထိုအချိန်က အဲလ်ဘာဂ် ရေတပ်မတော်ထဲဝင်ခဲ့သည်မှာ မကြာလှသေး သော်လည်း ရေနက်ပင်လယ်တွင်း အကျွမ်းကျင်ဆုံး အမေရိကန်ရေငုပ်သမား တစ်ဦး ဖြစ်နေခဲ့ပါပြီ။ ထို့ကြောင့်လည်း သူက စေတနာ့ဝန်ထမ်း အကျိုးဆောင် မည်ဆိုပြီး ကော့အူသို့ ခုန်းစိုင်းသွားခဲ့မိ၏။

သူ သွားကာမှ ပင်လယ်ထဲတွင် ၃ ရက်လုံးလုံး မုန်တိုင်းတိုက်နေသဖြင့် ရေငုပ်သမားတွေအဖို့ ရေအောက်သို့ ဘယ်လိုမျှ မဆင်းနိုင်အောင် ဖြစ်နေရ၏။ မုန်တိုင်းခံသွားပြီဆိုတော့လည်း ရေငုပ်သင်္ဘောထဲပိတ်မိနေသော လူ ၄၀ ခမျာ သေကုန်ကြပါလေပြီ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဲလ်ဘာဂ်ကတော့ ရေငုပ်ဝတ်စုံကိုဝတ်၍ ပင်လယ် ရေအောက်ကြမ်းပြင်သို့ ဆင်းပြီး ရေငုပ်သင်္ဘောကို ၂ ပိုင်းမကျိုးဘဲ ရေပေါ် ဆယ်ယူနိုင်ဖို့ လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ရပါတော့၏။ ထိုသို့ ရေငုပ်သင်္ဘောကို လှည့်လည် စစ်ဆေးနေရင်းက ရုတ်တရက် ဘယ်သွားရမှန်းမသိဘဲ လမ်းစပျောက် သွားသည်။

သူသည် မြှုပ်နေသော ရေငုပ်သင်္ဘောကြီး၏ ကိုယ်ထည်လုံးလုံးကြီးပေါ် တွင် ရပ်လျက်သားရှိနေမှန်းတော့ သိနေ၏။ ဒါပေမယ့် သူ့ပတ်လည်မှာ ညွှန်တွေ ဖုံးလွှမ်းနေပါပြီကော။

သူသည် ရေငုပ်သင်္ဘောကြီးကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှပင် မမြင်ရတော့ပါ။ ခြေလှမ်းတစ်ချက်မှား၍ ဦးတည်ရာလမ်းကြောင်း ချော်သွားသည်နှင့် သေပြီသာ မှတ်ပေတော့။

သည်နေရာတွင် သူကိုယ်တိုင် ပြောပြခြင်းက ပိုသဘာဝကျမည် ထင်ပါ၏။ "ကျွန်တော် ဖြုန်းခနဲ ကြက်သေသေပြီး ရပ်နေမိတယ်။ ကျွန်တော် ခြေ လှမ်း မှားထွက်လိုက်တာနှင့် ရပ်နေတဲ့သင်္ဘောစရာပေါ်က ချော်ကျသွားမှာကိုပဲ ကြောက်နေမိပါရဲ့။"

"ရှေ့လမ်းစကတော့ လုံးဝ ပျောက်နေပါပြီ။ ကျွန်တော် နေရာမှာ မလှုပ် မယှက်ဘဲ ရပ်နေမိပါတယ်။ မလှုပ်ရဲလောက်အောင် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်နေခဲ့ရတယ်။"

“အဲဒီနောက် ပင်လယ်ရေပြင်ပေါ်က ကျွန်တော့်အသက်ကယ် ကြီးချည် ထားတဲ့ ဖဲလ်ကွန်သင်္ဘောဟာ လှိုင်းပုတ်ခဲလိုက်ရလို့ ရှေ့တိုးသွားသလို အသက် ကယ်ကြီးလည်း ထောင်းခဲနဲ့ တင်းသွားတယ်။ တစ်ခါတည်း ကျွန်တော်လည်း ဟန်ချက်ကိုမထိန်းနိုင်တော့ဘဲ ရေငုပ်သင်္ဘောကြီးဘေးကို တွဲလောင်းပစ်ကျသွား ရတော့တာပါပဲ။

“ဒီကြားထဲ ရေလုံအိတ်က မတော်တဆပွင့်ထွက်သွားလို့ အသက်ရှူဖို့ လေတွေ တရုတ်ထိုးထွက်ကုန်တာကြောင့်လည်း အသည်းအသန်တုန်လှုပ်သွား ရတယ်”

“လေတွေ ထွက်ကုန်တာနှင့် တစ်ပြိုင်တည်းမှာ ပင်လယ်ရေထုက ကျွန် တော်ရင်ဘတ်ကို ဖိသိပ်နေလို့ အသက်ကို မနည်း လှရှူနေရပါပြီ။ ဒီထက်ကြာရင် ရင် ၂ ခြမ်း ဖြန်းဖြန်းကွဲသွားမှာ သေချာတယ်။ သတိမလွတ်အောင် ထိန်းနေရင်း တန်းလမ်းက ကျွန်တော်ဟာ သမုဒ္ဒရာကြမ်းပြင်ကို ဒုတ်ဒုတ်ထိအောင် ရောက်သွား တယ်။ အဲဒီနေရာမှာ အကျရပ်သွားမယ့်အစား ညွှန်ပျောထဲကို နစ်ဝင်ခဲ့ရပြန် ပါရော”

“ကျွန်တော့်အဖို့ ပိန်းပိတ်နေတဲ့အမှောင်ကြီးထဲ ရောက်နေခဲ့ရာက ရေငုပ် သင်္ဘောကို မြှုပ်အောင်တိုက်ချလိုက်တဲ့ ဖျက်သင်္ဘောကပြုတ်ထွက်ခဲ့တဲ့ တွန့်လိမ် ကောက်ကွေးနေတဲ့သံပြားကြီးပေါ် ပုံလျက်သားကျသွားတယ်။ ကျွန်တော် မလှုပ် ရဲဘူး။ နည်းနည်းကလေးလှုပ်လိုက်တာနှင့် သံမဏိပြားအစွန်းအစတွေက ကျွန်တော် ရေငုပ်ဝတ်စုံကို ထိုးပြုတ်လိုက်မှာ စိုးလို့ပါပဲ။ ဒါဆိုရင် ကျွန်တော် စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း ပွဲချင်းပြီး မသာပေါ်သွားမှာမဟုတ်လား။

“နောက်ဆုံးတော့ အရဲစွန့်ပြီးတော့ ကျွန်တော့်အသက်ကယ်ကြီးကို ဆွဲတင် ဖို့ ရေပြင်ပေါ်ကို အချက်ပေးလိုက်မိပါတယ်။ လူ ၄ ယောက် ကျွန်တော့်ကို ဆွဲတင်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။

“ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်မှာတော့ နည်းနည်းကလေးမျှ ကြွပါမသွားဘူး။ ကျွန်တော့် အသက်ကယ်ကြီးတွေက အပေါ်သင်္ဘောပျက်နှင့် ငြိပြီး လိမ်နေပုံပါပဲ။ အတ္တလန္တိတ်ရေဖိအားတွေက ကျွန်တော့်ဦးနှောက်တွေကို ထုံထိုင်းမူးဝေလာစေနေ ပါတယ်။ နစ်မြုပ်နေတဲ့ရေငုပ်သင်္ဘောထဲက သေဆုံးနေသူ အယောက် ၄၀ ကို

သတိရပြီး၊ မကြာခင် ကျွန်တော်လည်း သူတို့နှင့် တမလွန်မှာ သွားတွေရတော့မှာပါ လားလို့တောင် စဉ်းစားမိသေးရဲ့။

“ဒီကမှ တဖြည်းဖြည်း ခံနိုင်ရည်တက်လာပြီး တရိုးရိုးအသံကို သတိထား လိုက်မိတယ်။ လေရှူပြန်ကတစ်ဆင့် ကျွန်တော် အသက်ရှူလို့ ရနေပါရောလား။ ဒါနှင့် ကျွန်တော်လည်း လေသွင်းတဲ့အစို့ရှင့်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ ရေငုပ်ဝတ်စုံမှာ ရုတ်တရက် လေပြန် ပြန်ဖောင်းပြည့်လာတော့တယ်။ အဲဒီနောက် ဘီလူးလက် ကြီးတစ်ဖက်နှင့် ကျွန်တော်ပခုံးကို ဆွဲတင်လိုက်သလို ညွှန်နစ်နေရာက ကျွန်တော် တစ်ကိုယ်လုံး အပေါ်ကို ပေါလောကြီးမြောက်တက်လာတယ်။ နောက်တစ်ခဏ မှာပဲ ထိုးထိုးထောင်ထောင်ခွန်ထွက်နေတဲ့ သံပြားစကြီးထဲကလည်း လွတ်ထွက်သွား တယ်။

“နောက်ကျတော့ သမုဒ္ဒရာရေပြင်ကို ကျွန်တော်ရေငုပ်အုပ်ဆောင်းက ဖောက်ထွက်လိုက်နိုင်ပြီး အလင်းရောင်ကို ဝင်းခနဲ မြင်လိုက်ရပါတော့တယ်။ ကျွန်တော် မော်ကြည့်လိုက်မိတယ်။ ကျွန်တော် အသက်ကယ်ကြီးနှင့် လေပြန်တွေ ကျွန်တော်ခေါင်းပေါ်မှာ တန်းလန်းကြီးဝဲနေတယ်လေ။ ကျွန်တော် အန္တရာယ်ထဲက လွတ်မြောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် အသက်ချမ်းသာရာ ရခဲ့ပါတယ်”

အင်နာပိုလစ်ရှ်ရေတပ်အကယ်ဒမီတွင် ၂ နှစ်ခွဲ တက်နေစဉ်အတွင်း ဇေတိုင်း လိုပင် စစ်တန်းလျားလှေကားအောက်တွင် ထိုးထားသော အလံလွမ်းထားသည့် ခေါင်းတစ်လုံးနားက အမြဲမြတ်သွားရသည်။

ထိုခေါင်းထဲမှာတော့ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အကြီးမြတ်ဆုံးသောရေတပ် သူရဲကောင်းကြီး ကပ္ပတိန် ဂျွန်ပေါလ်ဂျွန်းစ်၏ရုပ်ကလာပ်ကို ထည့်ထားပါ၏။

သို့အတွက်လည်း အက်ဒပ် အဲလ်စီဘာဂ်သည် ဂျွန်ပေါလ်ဂျွန်းစ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာတင်ကြောင်းကို အထူးစိတ်ဝင်စားလာရပြီး၊ သူ့အကြောင်းရေးထားသမျှ စာအုပ်တိုင်းကို မလွတ်တမ်း ရှာဖွေဖတ်ရှုမိခဲ့၏။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ဂျွန်ပေါလ် ဂျွန်းစ်အကြောင်း စာတစ်အုပ် ရေးထုတ်ခဲ့၏။

သူက ကျွန်တော့်ကိုပြောပြခဲ့သည်မှာ အသက် ၁၂ နှစ်သားနှင့် သင်္ဘောသား ဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ အသက် ၂၇ နှစ်အရွယ်၌ အမေရိကန် ဖရီးဂိတ် စစ်သင်္ဘောကြီးရိန်းဂျားစ်

၏ ကပ္ပတိန်ဖြစ်ခဲ့သော ထို စကော့အမျိုးသားကလေး၏စိတ်ဓာတ်က သူ့ဘဝကို လောင်းရိပ်ထိုးလွှမ်းမိုးခဲ့ပါသည်။

ကပ္ပတိန် အလံစံဘက်မှာ ဂျွန်ပေါလ်ဂျွန်းစ်၏ တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်း စိတ်ဓာတ်နှင့် သတ္တိသွေးတွေရုံရုံနီအောင် ဆူကြွခဲ့ရသည်ကတော့ အမှန်ပင်။

ဂျွန်ပေါလ်ဂျွန်းစ်အား ရန်သူများက လက်နက်ချဖို့ အမိန့်ပေးခဲ့ရာတွင် သူက ရာစဝင်တွင်လောက်သော စကားလုံးများဖြင့် ပြန်ဖြေခဲ့သည်ကို အလံစံဘက် မမေ့တမ်း ဦးထိပ်ရွက်ထားခဲ့သည်။

“လက်နက်ချရမယ်။ ဟုတ်လား။ ဘယ်တော့မျှ မချဘူးကွ။ ငါ့အဖို့ အခုမှ တိုက်ပွဲက စရုံရှိသေးတယ် မှတ်လို့က်”

ထိုဥဒါန်းစကားများက ကပ္ပတိန်အလံစံဘက် အသက်ရှင်နေသမျှ ဘဝ တစ်လျှောက်လုံးတွင် အသည်းခွဲဆောင်ပုဒ်တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သလို၊ သူ့ကို တစ်ယောက် ယောက်က ‘ဒါ လုပ်လို့ဖြစ်မှာ မဟုတ်ပါဘူးကွာ’ ဟု ပြောလာခဲ့ငြားအံ့။ သူ က ဂျွန်းစ်၏ ရဲရဲတောက် နောက်မဆုတ်သောခွဲသတ္တိမျိုးဖြင့် ရှေ့တိုးပြီး မဖြစ်ဖြစ် အောင် လုပ်ပြလိုက်မည်သာတည်း။

ပိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ကလပ် မက်အာသာ
General Douglas Macarthur

မျက်မှောက်ခေတ်စစ်သမိုင်းတွင်
ပုံကြဲလေယာဉ်ကြီးများဖြင့် ကျွမ်းစိုက်ဆင်း ‘ပစ်’ သလို၊
လေးမြားနှင့်အတိုက်ခံခဲ့ရသည့် တစ်ဦးတည်းသောဗိုလ်ချုပ်ကြီး။
အသည်းအသန် ဖျားနာနေပါလျက်
ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင်သို့ ပို့ခိုင်းခဲ့သော တိုက်ပွဲပျော်ကြီး။
‘သေမှာမကြောက်သူတွေသာ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်မပြီ’
ဆိုသည့် ထုံးကို နှလုံးမူပြီး အမြဲကျင့်သုံးခဲ့သော သတ္တိ။

□ အမေရိကန်တပ်မတော်အတွင်း လေယာဉ်များနှင့် စုံးကြဲခံခဲ့ရသလို၊ လေး၊
မြားများဖြင့် အပစ်ခံခဲ့ရသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရယ်လို့ တစ်ယောက်ဆို တစ်ယောက်
တည်း ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘယ်သူဖြစ်မယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်ပါသလဲ။
ဪ၊ ခု ကျွန်တော်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ကလပ်စ်မက်အာသာ
အကြောင်း ပြောမလို့ပါ။
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ကလပ်စ်မက်အာသာဟာ ဂျပန်စိုးကြဲလေယာဉ်များ
တဝေါဝေါ တိုက်ခိုက်ခံရသလို၊ ရက်အင်ဒီးယန်းများ၏မြားများ တဝီဝီတစ်စွဲ
ပစ်ခတ်ခြင်းကိုလည်း ခံခဲ့ရသူဖြစ်ပါသည်။

ပြည်တွင်းစစ်ကြီး အဆုံးသတ်ပြီးချိန်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာ၏ဖခင် ဖြစ်သော အမြဲတမ်းတပ်မတော်၏ ဗိုလ်မှူး ဖြစ်သူသည် ယခု နယူးမက်ဆီကို ပြည်နယ်တွင် သွတ်သွင်းပါဝင်ခဲ့သော ဧရာမခြေမြေကြီးထဲ အခြေချနေခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်ကာလမှာ 'ဘီလီ သည် ကစ်' နှင့် 'လူရမ်းကာ ဘီလ် ဟစ်ကော့ခ်' ဆို သောလူဆိုးကြီးများ ပရမ်းပတာ သောင်းကျန်းချင်တိုင်း သောင်းကျန်းနေသလို၊ ကပ်စတာလူသတ်ပွဲကြီးလည်း ဖြစ်ပွားနေသည့်သမယ။

မက်အာသာနှင့် သူ့တပ်ဖွဲ့ဝင် ရဲဘော်တွေမှာ ထိုဒေသ၌ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းရေးအတွက် တာဝန်ယူတပ်စွဲထားကြ၏။

၁၈၈၄ ခုနှစ်၏ တစ်ရက်မှာတော့ ရွှံ့အုတ်များနှင့် ခံတပ်သဖွယ်ဆောက်လုပ် ထားသော သူ့တို့တပ်စခန်းကို အင်ဒီးယန်းလူနီရိုင်းတွေက ဝင်တိုက်ခဲ့ကြသည်။

အသက် ၄ နှစ်မျှသာရှိသော ဒေါက်ကလပ်စ်မက်အာသာကလေးမှာ သူ့ အထိန်းတော် ရက်အင်ဒီးယန်း တိုင်းရင်းသူမကြီး၏ အကူအညီဖြင့် သစ်လုံးတပ် ထဲသို့ လွတ်မြောက် ဝင်ပြေးနိုင်ခဲ့သည်။ သည်မှာပင် အင်ဒီးယန်းမြားတစ်စင်းက သူ့ခေါင်းနှင့် သီသီလေး ပွတ်ထွက်သွား၏။

ရှင်နရယ်မက်အာသာ၏ လူဖြစ်ဖြစ်ချင်းမှာပင် ဗျူကယ်သံတွေကို မှတ်မှတ် ရရ ကြားနေရပါလေပြီ။ သို့နှင့်အမျှ သေနတ်သံတွေကြားမှာပင် စိတ်ကူးယဉ် နတ်သမီးပုံပြင်တွေကို နားမထောင်ခဲ့ပါ။ ကြိုက်လည်း မကြိုက်ပါ။ သူက သေနတ် သံတွေကိုသာ နားဝင်ချိုခဲ့၍၊ မစ်ရှင်နရီရစ်ချ်နှင့် ဂက်တီဘက်မှ စစ်သူရဲကောင်း ပုံပြင်များကိုသာ စွဲစွဲမက်မက်ကြားနာလိုခဲ့သည်။

ဒေါက်ကလပ်စ် မက်အာသာကလေးသည် ပြည်တွင်းစစ်အတွင်းက သူ့ ဖခင်ရရှိခဲ့သော အမေရိကန်စစ်သည်တော်များအတွက် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည့် နိုင်ငံ တော် သူရဲကောင်းဘွဲ့တံဆိပ်ကို ပါးစပ်အဟောင်းသား တလေးတစား ငေးကြည့် နေကျဖြစ်၏။

ထို့အပြင် တစ်နေ့တစ်ချိန်ချိန်တွင် သူလည်း သူ့အဖေကြီးလို တိုင်းပြည် ဂုဏ်ဆောင် သူရဲကောင်းဘွဲ့ထူးကို အရဆွတ်ခူးမည်ဟု ထပ်တလဲလဲ သစ္စာဖြူ ခဲ့သော ဟူ၏။ တကယ်လည်း သူ၏သစ္စာအိဋ္ဌာန်အတိုင်း အရယူနိုင်ခဲ့၏။

သူသည် ထိုဆုတံဆိပ်ကို နောက်အနှစ် ၅၀အကြာတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ဘာတန်းနှင့် ကော်ရက်ဂျီဒါမြို့များတွင် ရွပ်ရွပ်ချွံချွံတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ခြင်းအတွက် ထိုက် တန်စွာရရှိခဲ့ပါသည်။

ဘာတန်းရှိ သူ့တပ်ဖွဲ့တွေထက် အင်အား ၁၀ ဆမကများပြားသော ဂျပန် တွေကို သူက အစွမ်းကုန်ခံတိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ဂျပန်တွေက ရေပြင်ရော ဝေဟင်ကိုပါ စိုးမိုးထား၏။ သို့တိုင်အောင် မက်အာသာက ဘာတန်းတွင် သွေး၊ ချွေးတွေ၊ လောင်မီးတွေအရင်းပြု၍ သမိုင်းစာမျက်နှာပေါ်တွင် သူရဲကောင်းတို့၏ဂုဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်စေခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာကား အရိုးကြေကြေအရေခန်းခန်း နောက်မဆုတ်တမ်းခွဲနှင့်။

မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းအားလုံးက သူ၏ ပြင်းထန်သောစိတ်ဓာတ်ကို လေးစားကြ၏။ သို့သော် အချို့က သူ့ကို ချစ်စနိုးဖြင့် ပထမမှာမည်ကို ခေါ်လေ့ ရှိကြသည်။ သူ့ဇနီးသည်ကိုယ်တိုင်ကပင် သူ့ကို 'ဗိုလ်ချုပ်' လို့ ခေါ်နေကျ။

ဝက်စ်ပိုင်တက္ကသိုလ်တွင် သူနှင့် တစ်တန်းတည်းတက်ခဲ့သော ဗိုလ်မှူးကြီး လယ်လန်ပုပ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် တရင်းတနီးကျွမ်းဝင်သလို သူ့အကြောင်း ကောင်း ကောင်းသိခဲ့သူ ဖြစ်ပါ၏။

သူက ကျွန်တော့်အား 'မက်အာသာသည် စည်းကမ်းရှိသေသော 'ကိုစည်း ကမ်း' တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း၊ တော်ဝင်ကျောင်းတော်အိုကြီး၏ စံပြုကျောင်းသား လည်း ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ စကားကို စိကာပတ်ကုံးပြောတတ်၍ ဘာသာပေါင်းစုံ တတ်ကျွမ်းသော ပါရမီရှင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ကြောင်း' အသိပေးပြောကြားခဲ့ပါ သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးပုပ်က ကျွန်တော့်ကို ပြောခဲ့ရာ၌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာသည် စကားလုံးတိုင်းကို တစ်လုံးချင်း ပီပီသသ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ အသံထွက်နိုင်ပြီး၊ ခရားရေလွတ် တာတွတ်တွတ်ဆိုသလို အာသွက်လျှာသွက်ရှိလှကြောင်းလည်းပါ သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာသည် တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်း၊ နာမည်ကျော် စစ်သားကြီးဖြစ်လင့်ကစား၊ ခံစားချက်ပြင်းကာ စိတ်ပျော့လှ၏။

ဝက်စ်ပျိုင့်တက္ကသိုလ်၏ကျောင်းတော်သားများအဖြစ် အတူတွဲနေခဲ့ကြစဉ် ပုပ်နှင့် မက်အာသာသည် ဒေးဗစ်ဝါးဖီးလ်ပါဝင်သော 'ဂီတဝိဇ္ဇာ' ပြဇာတ်ကို သွားကြည့်ခဲ့ကြရာ၊ မက်အာသာသည် စိတ်အလွန်ထိခိုက်ပြီး မျက်ရည်တွေ စီးကျ ခဲ့သည် ဆို၏။

ဖိလစ်ပိုင်သို့ မက်အာသာရောက်သောအခါ နေပြင်းသည့်ဒဏ်နှင့် ညည်းငွေ မှုများက အခြားသော အရာရှိငယ်များ အရက်သောက်၊ ကပ္ပဲတက်နှင့် စိတ်ဖြေ ဖျောက်ကြသလို သူ့ကိုလည်း ဖြားယောင်းခဲ့၏။ ဒါပေမယ့် သူက ကလပ်သို့ မသွားခင် ကိုယ်လုံးပေါ်မှန်ကြီးရှေ့ရပ်ပြီး စိတ်တိုင်းကျ ပြင်လွှဲမဆုံးအောင် ရှိခဲ့သော ဟူ၏။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာသည် ဝက်စ်ပျိုင့်စစ်အကယ်ဒမီတက္ကသိုလ်၌ အနှစ် အစိတ်အတွင်း ဘွဲ့ရသူများအနက် အမှတ်အကောင်းဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။ အတန်း ထဲမှာလည်း ပထမချည်း စွဲခဲ့၏။ သူ့အတန်းဖော် သူငယ်ချင်းများက ထိပ်တန်း ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ထိုက်သည်ဟု ချီးကျူးခဲ့ကြသည်။

ခင်ဗျားကို သူ့မှတ်တမ်း ဖတ်ပြပါရစေ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ဂလပ်စ် မက်အာသာမှာ ဗိုလ်မှူးချုပ်ရာထူးကို ရသူ များထဲတွင် အသက်အငယ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ ကြယ် ၄ ပွင့်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာထူးကို ၂ ကြိမ်တိုင်ခန့်အပ်ခံခဲ့ရသော ပထမဆုံး အမေရိကန်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ခဲ့၏။

ဝက်စ်ပျိုင့်တက္ကသိုလ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ရသူ များထဲမှာလည်း အသက်အငယ်ဆုံး စံချိန်တင်ခဲ့ပါသည်။

မက်အာသာသည် အခြားအခြားသော တပ်မတော်အရာရှိများထက် အမေ ရိကန်ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးတွေ အများအပြားပိုရခဲ့သလို၊ နိုင်ငံခြားအစိုးရ ၁၀ ဖွဲ့က ပေးအပ်သော ဆုတံဆိပ်တွေကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ရ၏။

သူသည် စစ်မြေပြင်တပ်မဟာမှူးကြီးအဖြစ် အမေရိကန်တွေထဲမှ ပထမဆုံး ဖြစ်လာသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုဘွဲ့ထူးကို ဖိလစ်ပိုင်အစိုးရက သူ့ကို အပ်နှင်းခဲ့ခြင်း ပါ။

ပြီးတော့ သူသည် မဟာမိတ်နိုင်ငံများမှ ကြည်း၊ ရေ၊ လေ တပ်ပေါင်းစု၏ အထူးအာဏာကုန်လွှဲအပ်ခံခဲ့ရသော ပထမဆုံး အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့ရ၏။

သူသည် ဂရုန်၏နောက်ဝယ် အသက်အငယ်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူးကို ရခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။ နိုင်ငံသူရဲကောင်းဂုဏ်ဆောင် ဘွဲ့တံဆိပ်ကိုလည်း သူသည် ပထမဆုံး ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရ၏။

ဖိလစ်ပိုင် နေသဟာယအဖွဲ့ကြီး၏ စစ်ဖက်အကြံပေးအရာရှိကြီးအဖြစ်လည်း ကမ္ဘာပေါ်တွင် မည်သည့်စစ်အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်မျှ မရဖူးခဲ့သော အမြင့်ဆုံးလစာကို ရခဲ့၏။

မက်အာသာသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်၏ အငယ်ဆုံး ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့ရုံမက၊ '၄ နှစ်သက်တမ်း ၂ ခါပြန် ခန့်အပ်ခံခဲ့ရသော ပထမဆုံးကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်' ဟူ၍လည်း မော်ကွန်းထိုးခံခဲ့ရ၏။

က- အမေရိကန်တပ်မတော်သမိုင်းမှာ သူ့လို မှတ်တမ်းစံချိန်တွေ အမျိုးမျိုး ချိုးခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်နှစ်ယောက်များ ရှိပါဦးမည်နည်း။ ကျွန်တော်တော့ ရှိ မည်လို့တောင် မထင်မိ။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ပြင်သစ်နိုင်ငံ စိန်မိုင်ဟေးလ်မြို့ကို အမေရိကန် များ အကြီးအကျယ်စစ်ဆင်ပြီး ချီတက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောနေ့တွင် ဂျင်နရယ်မက် အာသာသည် အပြင်းဖျား၍ အိပ်ရာထဲ လှဲနေရ၏။ ဒါပေမယ့် ဖျားဖျား၊ မဖျားဖျား မက်အာသာကတော့ တိုက်ပွဲတွင် အမှတ် ၈၄ တပ်မတော်ကို ကွပ်ကဲအမိန့်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါလေပြီ။ သူ့အနေဖြင့် ရှေ့တန်းကို လျှောက်သွားဖို့မှ အနိုင်နိုင်။ အားနည်းလွန်းနေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အော်ဒါရ် ရဲဘော်ကလေးတစ်ယောက်ကို ထိုမနက် သူ လမ်းမလျှောက်နိုင်လျှင် ရှေ့တန်းသို့ ထမ်းစင်ဖြင့် ခေါ်သွားဖို့ စီစဉ်မှာကြားထား၏။

လူတစ်ဖက်သားကို ပက်ပက်စက်စက် ဝေဖန်တတ်သော ကွယ်လွန်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟူးဂျွန်ဆင်ကပင် -

“မက်အာသာဟာ စစ်မြေပြင်နှင့် အိပ်ရာ ကြိုက်တဲ့နေရာမှာ သေဆိုရင်၊ အိပ်ရာကိုရွေးမယ့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်မျိုး မဟုတ်ဘူးကွ” ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ရသည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက မက်အာသာသည် အမြောက်ဆံ့၊ ဗုံးဆဲတွေ တဂုန်းဂုန်းပေါက်ကွဲနေသည့်ကြားမှာ အကာအကွယ်မယူဘဲ လျှောက်သွားနေခဲ့၏။

သူသည် သူ့လက်ရွေးစင် ရဲဘော်တစ်စုနှင့် တိုက်ပွဲထဲဝင် တိုက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် စစ်မြေပြင်ကို တွန်လှုပ်ချောက်ချားစေခဲ့သည်။ သူ့ရဲဘော်တွေအား စက်သေနတ် စခန်းတစ်ခုကို စီးနင်းသိမ်းပိုက်နိုင်ရေးအတွက် ဝင်ကူပေးခဲ့ခြင်းဖြင့် သူ့ရသတ္တိ ပြောင်မြောက်မှုကို ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့၏။

“ရဲစွမ်းသတ္တိ ကြီးစိုးပါတယ်ဆိုတဲ့ စစ်မြေပြင်ထဲမှာ သူ့ရဲသူရသတ္တိမျိုး ကတော့ ယှဉ်နိုင်သူမရှိအောင် ရှာမှရှားပါပဲ” ဟုပင် သူ့ကို ဂုဏ်ပြုသဝဏ်လွှာ၌ ထုတ်ဖော်ချီးကျူးခဲ့ကြရသည်။

ထို ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းမှာပင် ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဒဏ်ရာရခဲ့၏။ ကျည်ဆံမိုးဇွာနေသည့် တိုက်ပွဲအတွင်း သူမတူအောင် ရဲဝံ့စွန့်စားခြင်းကြောင့် ဆုတ်ဆိပ် ဘုံ ကြိမ် ရခဲ့ပြီး၊ သူ့ရသတ္တိပြခဲ့သည့်အတွက် ၇ ကြိမ်တိတိ ချီးကျူး မှတ်တမ်းတင် ခံခဲ့ရသည်။

ဒီတော့လည်း ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး နယူတန် ဒီ ဘောကာက ပထမကမ္ဘာစစ်၏ ရှေ့တန်းရောက် တိုက်ပွဲဝင်မဟာသူရဲကောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကို တခုတ်တရခေအိတွေ့ စဉ်ခံခဲ့ရခြင်းမှာ မဆန်းပါဟုသာ ဆိုရပါ တော့မည်။

ထိုနေ့ထိုရက်များက လက်ရွေးစင်ရဲဘော်များနှင့် စစ်ထွက်တိုက်ခဲ့သော မက်အာသာမှာ ဘာသေနတ်၊ ဘာဓား၊ ဘာခြောက်လုံးပြူးမျှ ကိုင်ဆောင်မလာ ခဲ့။ သူ့လက်ထဲမှာ မြင်းနှင့်တံတစ်ချောင်းသာ ပါခဲ့သည်။

သူ့ရဲဘော်များက သူ့ကို ‘တိုက်ပွဲပျော်ကလေး’ဟု ဘွဲ့ပေးထားကြ၏။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာက သူ၏ ရဲရင့်သတ္တိပြမှုဖြင့် ခေါင်းဆောင်ကောင်း အဖြစ် စံနမူနာကောင်း ပြသရာရောက်သည်ဟု ထင်မြင်ခံစားခဲ့၏။ သူ့ရဲဘော်တွေ ရဲစိတ်ရဲဓာန်ကြွစေလိုလျှင် သူ့ကိုယ်တိုင်က ယုံကြည်ချက်နှင့် ရဲစွမ်းသတ္တိကို ပြရမည်ဟု သိနားလည်ခဲ့သည်။

သည်စိတ်ဓာတ်ကြောင့်ပင် မနီလာရှိ သူ့စစ်ဌာနချုပ်၌ လွှင့်ထုထားသော အမေရိကန်အလံကို အောက်ချပေးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ သူက ဂျပန်တွေ

မနီလာတစ်မြို့လုံးကို အထက်စီးဖုလာ၍ ဗုံးတွေ တသောသောကြွချနေချိန်အထိ လည်း အလံတော်ကိုဖယ်ရှားပစ်ဖို့ စွတ်ငြင်းနေခဲ့တုန်း။ အတိအကျပြောရပါမူ အလံတော်က ဂျပန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များအတွက် ဧရာမပစ်မှတ်ကြီး ဖြစ်စေသည် မဟုတ်လား။

ဒါပေမယ့် မက်အာသာကတော့ ရုံးအဆောက်အဦးထဲတွင် အစီရင်ခံစာတွေ နှုတ်တိုက်ချလျက် ကြေးနန်းတွေပေးပို့ရင်း၊ အမိန့်တွေ ဖုန်းဆက်ထုတ်ပြန်ရင်း အေးအေးဆေးဆေး အလုပ် ဆက်လုပ်နေခဲ့ပါ၏။ အကယ်၍ သူက အလံချခိုင်း လိုက်လျှင်၊ သို့မဟုတ် ဌာနချုပ်က တခြားလုံခြုံမည့်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့တိမ်းရှောင် ခဲ့လျှင် သူ့ရဲဘော်တွေ စိတ်ဓာတ်ကျသွားလိမ့်မည်ဟု သူ တွက်သည်။

ဂျင်နရယ် မက်အာသာ ထပ်တလဲလဲ ပြောလေ့ပြောထရှိသော စကားတစ်ခွန်း ကတော့-

“သေရမှာ မကြောက်တဲ့လူတွေသာ အသက်ရှင် ကျန်စမြဲပဲ”

မက်အာသာသည် သူ့ရဲဘော်တွေကို ရဲသွေးဝင်အောင် ရဲဆေးတင်ပေးပြီး၊ တိုက်ပွဲထဲသို့ ရင်ကော့ဝင်သွားအောင် ဆွဲဆောင်တိုက်တွန်းနိုင်သော စွမ်းရည်ထူး တစ်ရပ်ရှိ၏။

မက်အာသာလက်အောက်ရှိ တပ်ဖွဲ့ဝင်အားလုံးအဖို့ သူတို့သည် သူတို့နိုင်ငံ၊ အိမ်မြေ၊ မိသားစုများနှင့် လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ်ရန် တိုက်ပွဲဝင်နေကြောင်း အသိစိတ်ဓာတ် အပြည့်ရှိထားကြ၏။

ဗိုလ်မှူးကြီး ကာလို့စ် ရိုမိုလိုသည် ‘ကျွန်တော်မြင်တွေ့ခဲ့ရသော ဖိလစ်ပိုင် ကျဆုံးခန်း’ အမည်ရှိ စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ဘာတန်းနှင့် ကော်ရိုဂျီဒီဒေသတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာနှင့်အတူ ပူးတွဲအုပ်ချုပ်ခဲ့သလို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရလည်း ခင်မင်လေးစားခဲ့ပါ၏။ မကြာသေးမီက သူ့ကို ကျွန်တော် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။

သူက မက်အာသာအား ဘာတန်းစစ်မြေပြင်တိုက်ပွဲကြီးများအတွင်း သံ ခမောက်အပါးစားကလေး ဆောင်းဖို့လောက်တောင် ပြောလို့မရကြောင်း ကျွန်တော် ကို ပြောပြခဲ့ပါ၏။

သူ့ရဲဘော်တွေကိုတော့ သံခမောက်ဆောင်းထားဖို့ တိုက်တွန်းတတ်ပြီး၊ သူ ကိုယ်ကိုင် မဆောင်းဘဲနေပြခြင်းက ရဲဘော်တွေကို အကောင်းဆုံးသောခွန်အား သတ္တိတွေ ပေးသွင်းလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

တစ်နေ့တော့ ဝုံးဆံ့တွေက အဆက်မပြတ်ကျလာသဖြင့် မက်အာသာ၏ အော်ဒလ်ရဲဘော်ကလေးက သူ့ခေါင်းပေါ်ဆောင်းထားသော သံခမောက်ကိုချွတ်၍ ဆရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခေါင်းပေါ် ဆောင်းပေးဖို့ ကြိုးစားသည်။ မက်အာသာက ဘေးဖယ်ပစ်သည်။ သည်လိုဖယ်ပစ်လိုက်စဉ် ဝုံးဆံ့တစ်စက ရဲဘော်ကလေး၏ လက်ကို မှန်သွားရတော့သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးရိုမူလိုက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြရာတွင်လည်း ဘာတန်းရှိ ဖန်းခြံ လေးတစ်ခုအတွင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာ ထိုင်နေစဉ် ခေါင်းပေါ်၌ ဂျပန် ဝုံးကြဲလေယာဉ်တွေ ဖြန့်ခဲနေ ပေါ်လာသည်။ သူက ဝုံးကျင်းရှိရာသို့ စိမ်ပြေ နပြေ လျှောက်နေသဖြင့် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က မြန်မြန်သုတ်သုတ်ကလေး သွားဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့၏။ မက်အာသာက အေးအေးဆေးဆေးပင် စီးကရက် မီးညို ရင်း ခုလို ပြောလိုက်ပါသတဲ့။

“ငါ့ကို သုတ်ခြေတင်ပြေးအောင် ဘယ်ကျွန်ကောင်မျှ လုပ်လို့ မရဘူးကွ”

ဗိုလ်မှူးကြီး ကာလို့စံရိုမူလိုက ဘာတန်းရှိ ဖိလစ်ပိုင်စစ်သားများကို ‘သူ တို့ ဘာအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေကြရပါသလဲ’ မေးကြည့်တော့၊ သူတို့က အမေ ရိုကန်နိုင်ငံအကြောင်း တစ်ခွန်းမျှမဟာကြ ဟု ဆိုပါသည်။ သူတို့သည် မက် အာသာနှင့် ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတကြီး ကွီဇုန်တို့အတွက်သာ တိုက်ခိုက်နေကြောင်း ပြောကြားခဲ့ကြသော ဟူ၏။ ဖိလစ်ပိုင်များအတွက် မက်အာသာသည်သာ အမေ ရိုကန်နိုင်ငံကြီး ဖြစ်ပါလေတော့သည်။

စစ်ပြေငြိမ်းပြီးသော စစ်အေးကာလများမှာတော့ အောက်ဆုံးအလွှာက တိုင်းရင်းသားတစ်ဦးပင် ဖြစ်ပါစေ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာနှင့် တွေ့ဆုံနိုင်ခွင့် ရနိုင်ပါလိမ့်မည်။ လယ်တောထဲက ဖိနပ်မပါဘဲတက်လာသည့် လယ်သမားကြီးက

စစ်ထဲရှိသူ့သားအတွက် စိုးရိမ်တကြီး သတင်းလာမေးတာမျိုးလည်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာက ထိုတောသားလယ်သမားကြီးကို မတ်တပ်ထ၍ မရိုးဦးကြိုနှုတ်ဆက်မှာ သေချာသည်။ ပြီးတော့ လယ်သမားကြီးပြန်လျှင်လည်း တံခါးဝရောက်အောင် လိုက်ဖို့မှာ မလွဲပါ။

ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုးများအနေဖြင့်လည်း လယ်ကွင်းထဲက ဖိနပ်မပါ၊ ရွှံ့အလူး လူးနှင့်တက်လာသော ဆင်းရဲသားလယ်သမားကြီးကို အရေးတယူလက်ခံစကား ပြောခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအား အဘယ်မှာလျှင် မကြည်ညို မလေးစားဘဲ နေပါ တော့မည်နည်း။

ဗိုလ်မှူးကြီး ရိုမူလို၏ ပြောစကားအရ သူသည် ဘာတန်းတွင် မက်အာသာ ရှိနေစဉ် ရဲဘော်တွေအား သူတို့၏ ပထမနာမည်ကိုခေါ်၍ တရင်းတနီး ဖက်လဲ့ တကင်းနေလေ့ရှိကြောင်းနှင့် သူတို့အလေးပြုလျှင်လည်း ပြုံးပြုံးကလေး ပြန် အလေးပြုတတ်ကြောင်း သိရပြန်သည်။

တပ်မတော်အကြီးအကဲ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တစ်ယောက်အနေဖြင့် မက်အာသာသည် အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိကောင်းတစ်ဦး၏အရည်အချင်း ထူးထူးချွန် ချွန်ရှိကြောင်းလည်း ပြသနိုင်ခဲ့၏။

သူ့တွင် အနာဂတ်အတွက် ကြိုတင်တွက်ဆတတ်မှုနှင့် ထိုးဖောက်သိနိုင် စွမ်းသောအမြင်များ ရှိကြောင်းလည်း ဖော်ထုတ်ပြသခဲ့ဖူး၏။

သူက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မတိုင်မီကတည်းက စစ်ကြီးထပ်ဖြစ်လာမည့် အကြောင်း ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သလို၊ နောက်ဖြစ်မည့်စစ်ကြီးသည် ပထမကမ္ဘာ စစ်ကြီးနှင့် အဆမတန်ကွာခြားသည်ဟု နိမိတ်ဖတ်ခဲ့သည်။

သူက ထိုစစ်ကြီးမှာ တစ်မိနစ်ကို တစ်မိုင်နှုန်းဖြင့် တိုင်းပြည်တွေအပေါ် ခုန်းပြေးဖြတ်သန်းမည့် အင်အားကြီးသောတင့်ကာကြီးများ၊ တစ်နာရီ မိုင် ၄၀၀ နှုန်းအထိအရှိန်အဟုန်ပြင်းသော စစ်လေယာဉ်များနှင့် တိုက်ခိုက်ကြလိမ့်မည် ကိုလည်း နှစ်များစွာကြိုစော၍ ထုတ်ဖော်အသိပေးခဲ့၏။

ပြီးတော့ ဂျပန်နှင့် ဂျာမနီသည် ကမ္ဘာကြီးကို လက်ဝါးကြီးအုပ်စိုးမိုးရန် ပြင်ဆင်နေကြကြောင်းကိုလည်း အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် အော်ဟစ်သတိပေးနေ ခဲ့ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရများကသာ မက်အာသာ၏စကားကို နားထောင်၍ ခေတ်မီစွမ်းအားပြည့် တပ်မတော်ကြီးတစ်ခုတည်ဆောက်ရန် ငွေရင်းငွေနှီးတွေ ထုတ်ပေးခဲ့မည်ဆိုပါက၊ ဂျပန်တွေအနေဖြင့် ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို အနားပင်သိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာ ခုလို သေမင်းတမန် မရဏရာဇသံတွေ ကြိုတင်ပေးခဲ့သည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ခံရပါသလား။ ဝေးပါသေးရဲ့။ ကျေးဇူးမတင်ကြတဲ့အပြင် သူ့ကို 'တိုင်းပြည်ကြီး အထိတ်တလန့်ဖြစ်အောင်လုပ်သူ၊ စစ်သွေးကြွနေသူ၊ စစ်ကုန်သည်ကြီးရယ်' လို့ပင် အမျိုးမျိုး ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချခဲ့ကြ၏။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမက်အာသာ၏ ဩစတြေးလျစစ်ရုံးချုပ်ရှိ နံရံတွေပေါ်၌ ဆောင်ပုဒ်တစ်ခုကို အကျအနု ဘောင်သွင်းပြီး ချိတ်ဆွဲထားတာ ရှိပါသည်။ ယင်းဆောင်ပုဒ်မှာ ပြည်တွင်းစစ်ကာလအတွင်းက စစ်ရေးအကျပ်အတည်းအခြေအနေကို ဝိုင်းမေးကြသော မိတ်ဆွေများအား ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့သော သမ္မတကြီး အေဗရာဟမ်လင်ကွန်း၏အဆိုအမိန့်များပင် ဖြစ်ပါလေတော့၏။ ဆောင်ပုဒ် စာသားများကတော့ -

ကျွန်တော်တို့ လှေလာဖို့ကြိုးစားနေဆဲမှာ အဖြေပေးဖို့ နှောင့်နှေးနေရသလို၊ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်မှုတွေက ပိုများလာပါတယ်။

တခြား ဘာအလုပ်မျှမလုပ်နိုင်တော့ဘဲ ဒီအဖွဲ့ကြီးကို ပိတ်ပစ်လိုက်ရတော့မတတ် ဖြစ်စေခဲ့ပါပြီ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်တော်နားလည်သလောက်နှင့် တတ်နိုင်သမျှ အကောင်းဆုံး လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့တာပါပဲ။ အပြီးသတ်ဆုံးခန်းတိုင်တဲ့အထိ ဆက်လုပ်သွားမယ်လို့လည်း စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားပါတယ်။

အချိန်တန်ရင် ကျွန်တော် အသာတကြည်ဖယ်ပေးရမှာ ဖြစ်လေတော့ ကျွန်တော်ကို ဆန့်ကျင်တာတွေ ဘာပဲပိုင်းပြောပြော မှစရာမဟုတ်ပါဘူး။

နောက်ဆုံးတစ်နေ့ ကျွန်တော်မှားတယ်ပဲ ဆိုဆို၊ နတ်သမီး ၁၀ ပါးလောက်က မှန်တယ်လို့ ဝိုင်းပြီးသစ္စာတိုင်တိုင် ဘာမျှအကြောင်းထူးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒေါ်ရသီ ၃၅ Dorothy Dix

သန်းပေါင်းများစွာသော မိန်းကလေးများအား လင်ကောင်းသားကောင်းရအောင် အကြံပေး လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ သူဌေးသမီးဘဝမှ ဆင်းရဲခဲ့ရပြီး လောကဝံ့ထီထုထောင်းမှုကြောင့် စာရေးဆရာမဖြစ်ခဲ့သော ပါရမီရှင်၊ စိတ်မနံ့သူအဘိုးကြီးထံ သင်ကြားခဲ့ရာမှ စာအုပ်တွေကို ချစ်တတ်လာခဲ့ပြီး၊ ကျေးဇူးရှင်စာအုပ်တိုက်ကို စာပေသစ္စာဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့သူ။

□ ကမ္ဘာပေါ်တွင် စာဖတ်ပရိသတ်အများဆုံး အားပေးဖတ်ရှုခြင်း ခံရသည့် အမျိုးသမီးစာရေးဆရာမဟာ ဘယ်သူလို့ ခင်ဗျားပြောချင်ပါသလဲ။

သူမသည် အမေရိကန်တွင် အပျော်ဆုံး အမျိုးသမီးတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒါကလည်း သူမအနေဖြင့် တွမ်၊ ဒစ်၊ ဟဲရီဟက် စသူတို့၏ ရင်တွင်းပြဿနာစိတ်ခံစားမှုဝေဒနာများကို ကူညီဖြေရှင်းပေးရာ၌ ယနေ့ခေတ်စိတ်ပညာရှင်များထက် သာလွန်ခဲ့သောကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါ၏။

သူမက စိတ်ညစ်နေသူ ယောက်ျား၊ မိန်းမ သန်းပေါင်းများစွာ၏ အားကိုးတကြီးဖွင့်ဟတိုင်ပင်ရာ အတိုင်ပင်ခံမိခင်ကြီးသဖွယ် နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြားဖြင့်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူး၏။ သူမကဲ့သို့ တခြား ဘယ်သူကမျှ လင်ကွဲမယားကွဲဖြစ်ရမည့် ဘေးအထောင်အသောင်းကိုတားဆီးပြီး၊ အိမ်ထောင်ပြိုပျက်မှုမှ ကယ်တင်ပေးနိုင်ကြသည် မဟုတ်ပါ။

ကို စံပြုလော့အောင်ထူးခြားလှသော အမျိုးသမီး၏အမည်ကတော့ မစု
အဲလီဇဘက် မာရီဝက်သာ ကျိလ်မာ ဖြစ်ပါ၏။

သူ့နာမည်ကို မကြားဖူးဘူး။ ဟုတ်စ။ အို- ဘာပဲပြောပြော၊ ခင်ဗျား
ကြားဖူးမှာပါလေ။ သူ့နာမည်ကို အကြိမ်ပေါင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ခင်ဗျား
ကြားဖူးပြီးသားပါ။ ဒါပေမယ့် သူမကို 'ဒေါ်ရသီဒစ္စ' အမည်ဖြင့်သာ သိကျွမ်းခဲ့
ဖူးပါလိမ့်မည်။

မစုကျိလ်မာက ၁၈၉၆ ခုနှစ် အစောပိုင်း စာစရေးချိန်က 'ဒေါ်ရသီ' ဆို
သောနာမည်ကို သဘောကျလွန်း၍ ရှေ့ကတပ်ခဲ့ပြီး 'ဒစ္စ' ဟူသည်ကိုတော့
တစ်ခါက သူတို့မိသားစု၏ ကျွန်ယုံတော်ကြီးဖြစ်ခဲ့သော နီဂရိုးကြီး၏အမည်အား
အမှတ်တရရွေးချယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

'ဒေါ်ရသီဒစ္စ' ဟူသောအမည်မှာ မစုကျိလ်မာက သူမ၏ သတင်းစာဆောင်း
ပါးများတွင် နေ့စဉ်ရေးထိုးနေကျ ကလောင်အမည်ဖြစ်၍၊ အခြားစာစောင် ၂၀၀
လောက်က ကူးယူဖော်ပြနေရသော နာမည်ကျော်ဆောင်းပါးရှင်ကြီးဆိုလည်း
မမှားပါ။

သူမ၏ သတင်းစာကော်လံပါ အခန်းကဏ္ဍသည် လန်ဒန်မှ ဩစတေးလျ
တိုင်အောင်နှင့် နယူးယောက်မှ တောင်အမေရိက၊ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံများ
အထိ စာဖတ်ပရိသတ်သန်းပေါင်းများစွာ၏လက်ထဲသို့ ယွန်ရောက်ရှိခဲ့ရ၏။

ကျွန်တော်သည် ငါ့တစ်ခါက ဒေါ်ရသီဒစ္စနှင့် နယူးအော်လင်းစ်တွင် လက်
ဖက်ရည်အတူသောက်ခွင့်ကို ကြံတောင့်ကြံခဲရလိုက်ဖူးပါသည်။

သူမက ကျွန်တော်အား သူမ၏ ကလေးဘဝမှအစပျိုးကာ ပြည်တွင်းစစ်
ကာလအပါအဝင် တင်နက်ဆီးပြည်နယ်နှင့် ကင်တပ်ကီပြည်နယ် စပ်ကြား၌
တည်ရှိသော သူမဖခင်ကြီး၏ ဧရာမမြင်းမွေးမြိုကြီး၌ ၁၀ နှစ်တစ်ခုစာ ကြီးပြင်း
လာခဲ့ရပုံများကို ပြောပြခဲ့ပါပေ၏။

"ကျွန်မတို့ဟာ ဆင်းရဲတစ်ခါ ချမ်းသာတစ်လှည့် ဆန်းကြယ်တဲ့ဘဝကြမ္မာ
နှင့် တိုးခဲ့ရပါတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ချမ်းသာသလား မမေးနှင့်။ ကောင်းပေ

ညွန့်ပေဆိုတဲ့ စံအိမ်ကြီးမှာနေခဲ့ရသလို၊ နွားတွေ၊ သိုးတွေ တစ်ပြုံကြီးမွေးထားတဲ့
ခြံမြေစကပေါင်းများစွာ ကြွယ်ဝခဲ့တဲ့အပြင် ဝါခင်း၊ ပြောင်းခင်းတွေလည်း အကြီး
အကျယ်စိုက်ခဲ့တယ်လေ။ ကျွန်မတို့မိသားစုဟာ မဟော်ကန်သားစားပွဲကြီးပေါ်မှာ
ငွေပန်းကန်တွေနှင့် စားခဲ့ကြပါတယ်။ ငွေဆိုတာလည်း ရေလိုသုံးနိုင်ခဲ့တာ အမှန်
ပေါ့။"

ကလေးဘဝတွင် ဒေါ်ရသီဒစ္စသည် သူမ၏ဖခင်ကြီးပိုင် သိုးများမှ သိုးမွေး
များဖြင့် အိမ်ဘေးရှိစက်ရုံတွင် ရက်လုပ်လိုက်သော အနွေးထည်အမျိုးမျိုးကို
ဝတ်ဆင်ခဲ့ရသည်ဆို၏။

သူမ၏အထိန်းတော်မှာ ကင်တပ်ကီမျိုး ပြိုင်မြင်းမကြီး တစ်ကောင်ဖြစ်ပြီး၊
တစ်ချိန်က သူမဖခင်ကြီး၏မြင်းစောင်းကို မြူးဝင့်ထူးတင့်အောင် ကျက်သရေ
ဆောင်ခဲ့ရာမှ အိုမင်းရင့်ရော်လာသည့်နောက် အရှေ့ဘက်လွင်ပြင်ကြီးထဲတွင်
ဘေးမဲ့လွတ်၍ စားကျက်ချထားလိုက်ပါသည်။

"ကျွန်မဟာ လမ်းလျှောက်သင်စအရွယ်မှာတင် အဲဒီမြင်းကြီးကို အစီး
သင်ခဲ့ရတာပါ။"

ဒေါ်ရသီဒစ္စက ပြောပြခဲ့၏။

"အဖေက မြင်းအိုကြီးရဲ့ကျောပေါ်ကိုတင်ပေးခဲ့ရာက မြင်းမကြီးက မြက်
စိုမြက်စိမ်းလေးတွေ စားနေတုန်းမှာပဲ ကျွန်မက သူ့လည်ဆံမွေးတွေကို တစ်အား
ဆုပ်ဆွဲထားခဲ့ရပါတယ်။ မကြာမကြာဆိုသလို မြင်းမကြီးက အဝတ်ကြီးတန်းတွေ
အောက်က ဖြတ်လျှောက်တာတို့၊ သစ်ကိုင်းအောက်က မလွတ်ကင်းတာတို့
ကြောင့် ကျွန်မ မြင်းပေါ်က လိမ့်ကျခဲ့ရတာလည်း မနည်းတော့ပါဘူး။ အဲဒီလို
မြေကြီးပေါ်ကို ကျွမ်းပြန်ကျပြီဆိုရင်လည်း တစ်ယောက်ယောက်က လာကောက်
ချိပြီး မြင်းပေါ် ပြန်တင်ပေးမချင်း အသံကုန်အော်ခိုနေတော့တာပါပဲ။"

ဒေါ်ရသီဒစ္စကလေးနှင့် မောင်နှမတွေကို ကပ္ပလီမကြီးတစ်ဦးက နေပုံထိုင်ပုံ
တွေကို သင်ပေးခဲ့၏။ သူတို့ စားချိန်သောက်ချိန်တွင် ကုလားထိုင်တွေ နောက်က
ရပ်ပြီး ကင်းစောင့်စစ်သားတစ်ယောက်လို စောင့်ကြည့်နေလေ့ ရှိသည်။

သူတို့ကိုသင်ပေးသော အပြုအမူစည်းကမ်းတွေကို ချီးဖောက်လျှင် ဖြစ်စေ၊
လောဘကြီးပြီး လုယက်စားကြလျှင် ဖြစ်စေ၊ ဟင်းတွေကို လက်နှင့်နှိက်လျှင်

ဖြစ်စေ၊ ဒါမှမဟုတ် ဆူလားညလား ဟေးလားဝါးလား စကားပြောကြသည် ဖြစ်စေ၊ သူတို့ခေါင်းကို ဒေါက်ခနဲ အခေါက်ခံရပြီသာမှတ်။ ပြီးတော့ ကပ္ပလီ မေမေကြီးက ဆုံးမဩဝါဒပေးလိုက်ဦးမည်။

“စည်းနှင့်ကမ်းနှင့် စားကြစမ်း။ လမ်းဘေးက မျက်နှာဖြူကလေးကချေ တွေလို အောက်တန်းမကျနှင့်” လို့။

ဒေါ်ရသီဒစ္စနှင့် မောင်ငယ်ညီမငယ်များမှာ သူတို့ဘာသာသူတို့ လုပ်ယူကြ သော ကစားစရာတွေနှင့်သာကစားကြရပြီး၊ ကိုယ့်ပျော်ရွှင်မှု ကိုယ်ရှာကြရ၏။ သို့တိုင် သူတို့၏ ကလေးဘဝက လိုလေသေးမရှိအောင် ထည်ဝါပြီးပြည့်စုံခဲ့၏။ သူမ၏ ကလေးဘဝအဖော်မွန်တွေမှာလည်း ခွေးတွေ၊ မြင်းတွေနှင့် မောင် ငယ်၊ ညီမငယ် ၂ ယောက်သာ ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

“လာ အမိနဲ့ပေးမယ့်လူလည်း မရှိပါဘူး။ ကျွန်မတို့ဟာ မြင်းတွေကို ဧကကြီးတပ်ပြီး တောအုပ်ထဲမှာ တစ်ဟုန်ထိုး ဒုန်းစိုင်းစီးခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီအချိန် မှာ ကျွန်မတို့နောက်က ခွေးတွေက တဝုတ်တဝုတ်ဟောင်ရင်း ပြေးလိုက်လာကြတာ ပေါ့။ ကျွန်မတို့အနေဖြင့် တောအုပ်ကြီးရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်တွေအားလုံး နားလည်ကြ ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ တောကြက်တွေ ဘယ်မှာ ပုန်းကြတယ်ဆိုတာ သိခဲ့သလို၊ သိန်းငှက်တွေ ဘယ်နေရာမှာ အသိုက်ဆောက်တယ် ဆိုတာ၊ ယုန်တွေ သူတို့ သားပေါက်တွေကို ဘယ်မှာ မွေးမြူစောင့်ရှောက်သလဲဆိုတာတွေလည်း သိခဲ့ကြ တာပဲ။ နောက်ပြီး ဆီးပင်ရိုင်းတွေပေါက်တဲ့နေရာမှာ ဆောင်းဦးပေါက်မှာ အကောင်းဆုံးသစ်ကြားသီးတွေ ဘယ်မှာရှာရမယ် ဆိုတာပါ သိခဲ့ကြပါတယ်။

“ဒီလိုနှင့် မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်မတို့မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုတွေနှင့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးတဲ့စိတ်တွေ ရင့်သန်လာရတော့တယ်။ ဒါကလည်း ဘာမဆို ကိုယ်နည်းကိုယ့်ဟန်နှင့်၊ ကိုယ့်အစွမ်းအစနှင့်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ်ကြရသလို၊ အခက်အခဲ၊ ဒုက္ခ တွေရင်လည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကြိုးစားပြီး ရုန်းထွက်ကြရ လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဘုရားသခင်ရဲ့ပညတ်တော်တွေကို စောင့်ထိန်းလိုက်မှာ ဖို့လည်း သင်ကြားခဲ့ရတာနှင့်သမျှ၊ အမြဲတမ်း မှန်တာပဲပြောဖို့နှင့် ငိုညည်းမနေ တတ်အောင် စိတ်ဓာတ်မြင့်မားဖို့ ကျင့်သားရခဲ့ပါတယ်”

ကဲ- ဟောဒီမှာ ဒေါ်ရသီဒစ္စအကြောင်း ကျွန်တော်သိရသလောက် အထူး ခြားဆုံးအချက်ကလေး တစ်ခု။

သူမသည် သူမ၏ပညာရေး၌ အဖိုးအတန်ဆုံးအစိတ်အပိုင်းများကို အလူး တစ်ပိုင်းလို့ သတ်မှတ်ခံထားရသော အဘိုးအိုတစ်ယောက်ထံက သင်ကြား ရရှိ ခဲ့ရပါသတဲ့။

ထိုအဘိုးကြီးမှာ တစ်ချိန်က သူမဘိုးအေ၏မိတ်ဆွေရင်းချာတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့၍၊ သူမကြီးပြင်းရာအိမ်ကြီး၌ အခမဲ့နေခွင့်ရခဲ့သူ ဖြစ်၏။ အဘိုးအိုက ဒေါ်ရသီဒစ္စအား သူမမခင်၏ စာကြည့်တိုက်ထဲက စာအုပ်ကောင်းများကို ဖတ်ရန် သက်သက်သာမကဘဲ၊ အမြတ်တနိုး ချစ်တတ်ဖို့လည်း သင်ပေးခဲ့သော ဟူ၏။

“ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်မဟာ အသက် ၁၂ နှစ်မတိုင်ခင်ကတည်းက ရိုတ်စပီးယား၊ စကော့၊ ဒစ်ကင်းစံတို့ကို စွဲစွဲလမ်းလမ်းကြီး ရင်ထဲမှာသိမ်းဆည်း ထားပြီး ဖြစ်နေပြီ။ စမောလက်တို့၊ ဖီးလ်ဒင်းတို့၊ ရစ်ချတ်တို့ကို ဖတ်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဂျိုးဇက်ဖတ်စ်ရဲ့ စာပေတွေနှင့် အကျွမ်းတဝင် စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန့်မြူးကစားနေနိုင် တဲ့အဆင့်တောင် ရောက်ခဲ့ပြီ ဆိုနိုင်သလို၊ မော့တ်လေးရဲ့ ‘ဒပ်ချ်သမ္မတ နိုင်ငံ’ လို့ စာအုပ်မျိုးနှင့်လည်း မစိမ်းတော့ပါဘူး။ ဒီအတူ ခပ်ပေါ့ပေါ့ရေးထားတဲ့ အပျော်ဖတ် စာအုပ်တွေလည်း လက်မလွတ်တမ်းဝါးစားခဲ့တာပါပဲ”

ဒေါ်ရသီဒစ္စက ဖွင့်ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်မမှာ ဖတ်စရာ ကလေးစာအုပ်တွေရယ်လို့တော့ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒီတော့ လည်း ဧရာမစာကြီးပေကြီးတွေကိုပဲ အတုံးလိုက်အတစ်လိုက် ကိုက်ခဲါးမျှီခဲ့ရ တယ် ဆိုပါတော့။ အဲဒီလို မတန်မရာတွေလုပ်ရတာကိုပဲ ကျွန်မက ပီတိတွေ တစ်ပုံကြီး ဖြစ်နေခဲ့ရတာကလား”

ဒေါ်ရသီဒစ္စအဖို့ အခြေခံပညာရယ်လို့ မဆိုစလောက်သာ လေ့လာသင်ဖူးခဲ့ ပါသည်။ သူမအပြောကတော့ -

“ကျွန်မအနေဖြင့် မစွဲအဲလစ်တို့၊ မစွဲဂျင်နီတို့ဆိုတာတွေရဲ့ ကျောင်းတွေတော့ သွားသင်ခဲ့ရဖူးပါရဲ့။ အဲဒါကလည်း အဲဒီဆရာမတွေ စာသင်ကောင်းလို့ချည်း မဟုတ်ဘဲ၊ သူတို့ရဲ့အဖေတွေက မြူးရိုဂတ်စစ်ပွဲတန်းက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ ဖြစ်ခဲ့လို့။

၁။ မဟုတ် ဂက်တီးစ်ဘုရင်တို့ကဲ့သို့မှာ ကျဆုံးခဲ့ရလို့ဆိုပြီး သူတို့ရဲ့ မပြေလည်တဲ့ စားဝတ်နေရေးတွေကို ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ဖို့လည်း ပါပါတယ်” တဲ့။

ဒေါ်ရသီဒုစသည် သစ်ပင်တက်ရာ၌ ရှဉ့်ကလေးတစ်ကောင်နှင့်မိခြား လျှင် မြန်၍ ၇ ကို ၇ နှင့်မြောက်လျှင် ၄၉ ရသည်ကို မသိခင်ကပင် ရှောင်ကံတစ်ယောက် လို့ မြင်းစီးကျမ်းကျင်နေပါပြီ။

သူမအဖို့ တကယ့်ပညာအစစ်တွေကို သူ့ဖခင်ကြီး၏ စာပေရတနာသိုက်ကြီး ထဲရှိ ဝါကျင့်ကျင့်စာအုပ်ဟောင်းအမြင်းကြီးတွေကနေ တူးဖော်ရရှိခဲ့သည် ဆိုရပါမည်။

ဒေါ်ရသီဒုစက ဆက်ပြောခဲ့ပါ၏။

“ကျွန်မ ၁၈ နှစ်အရွယ်ကျတော့ ဆံပင်ကိုအုပ်လုံးသိမ်းပြီး ကျွန်မတို့ မိဘမျိုးရိုးရဲ့ထုံးစံအတိုင်း လိုက်နာတဲ့အနေဖြင့် အိပ်ထောင်ပြုခဲ့ရပါတော့တယ်”

ဒေါ်ရသီက အခြားအခြားသော သူ့ရှေ့မှမိန်းကလေးများ၏ သဘာဝလေ့အတိုင်း ဘဝမှာလည်း တစ်သက်လုံးအဆင်ပြေသွားမည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့မိပါ၏။ သို့သော် ကြေကွဲဖွယ်ကြမ္မာဆိုးက သူမ၏ မျက်စိ ၂ လုံး၏အလယ်တည့်တည့် နှာယောင်ကြားသို့ တည့်တည့်ကြီးတိုးဝင်တိုက်ခဲ့ရာမှ သူမ၏အိမ်ထောင်ရေးနှင့် စီးပွားရေး ပျက်စီးခန်းကို ဆိုက်ခဲ့ပါစေတော့၏။

ဖြစ်ရပ်မှာ သူတို့လက်ထပ်ပြီး မကြာခင် သူမ၏ခင်ပွန်းသည်က အိပ်ရာထဲ ဗုန်းဗုန်းလဲ၍ နာတာရှည်ရောဂါသည်ကြီးဘဝ ရောက်သွားရခြင်းပါပေတည်း။ သူမမေမှာ ခင်ပွန်းသည်အနိစ္စရောက်သည်အထိ ၃၅ နှစ်တိုင်အောင် မငြိုမငြင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့ရပါသည်။

ထိုစဉ်က သူမအနေဖြင့် ပဲနီတစ်ပြားပင် ဘယ်လိုရှာရမှန်း မသိခဲ့ရပါ။ ရောဂါသည်လင်သားကို ဘေးချိတ်၊ သူ့ကိုယ်သူမှ အနိုင်နိုင်။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး ဘယ်နည်းနှင့်ရှာစားရပါမလဲ နားမလည်သေးတဲ့အချိန်။ သောကလောင်မီးကျခဲ့ရာမှ အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်ပြီး အပြင်းပျားခဲ့ရသည့်နောက် မစ္စစ္စပီပင်လယ်ကွေ့ ကမ်းရိုးတန်းတစ်နေရာသို့ အနားယူရန်သွားခဲ့ရ၏။

ထိုခရီးစဉ်က သူ့ဘဝကို ပြောင်းပြန်လှန်ပေးလိုက်၏။ ပင်လယ်ကမ်းစပ်မှာ အနားယူရင်းက ဒေါ်ရသီဒုစသည် ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း၌ သူမမိသားစု ကြုံတွေ့

ရသော အဖြစ်အပျက်ကလေးကို ဝတ္ထုကလေးတစ်ပုဒ် ရေးဖွဲ့မိသည်။ သူတို့ မိသားစုသည် အမေရိကန်စစ်သားများထဲမှ သင်းကွဲလူဆိုးများ လာပြီး သူတို့ပိုင် ငွေဒဂါးတွေကို လာရောက်လုယက်မှာကို စိုးရိမ်နေကြချိန် ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် သူတို့၏ အိမ်စေကပွလိကြီးက ထိုအဖိုးတန်ငွေဒဂါးများကို မိသားစုသိချိုင်းဝုထဲရှိ သံခေါင်းကြီးတွေထဲ၌ သွားဝှက်ပေးခဲ့သည်။ သူက ငွေဒဂါးတွေကို ဝှက်ရုံသာမက၊ သုဿန်ထဲက တစ္ဆေပိညာဉ်များကိုလည်း ဂရုတစိုက်စောင့်ကြပ်ပြီး သူ့ခိုးဓားပြတွေ အနားမကပ်နိုင်အောင် ခြောက်လှန့်မောင်းထုတ်ခဲ့သော ဇာတ်လမ်းပင်ဆင်လိုက်ပါသေးသည်။

ဒေါ်ရသီသည် ထိုဝတ္ထုကလေးအား ပင်လယ်ကွေ့ဆိပ်ကမ်းတွင် သူနှင့် ဘေးရင်းကပ်လာနေသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား ရောင်းချခဲ့၏။ ထိုအမျိုးသမီးက နယူးအော်လင်းခံပြည်နယ်တောင်ပိုင်းတွင် အကျော်ကြားဆုံး သတင်းစာတစ်စောင် ဖြစ်သော ‘ပစ်ကာယွန်း’ ကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်နေပါသည်။ သူက ဒေါ်ရသီဒုစအား စာမူခ ၁၂ သျှီလင် ၆ ပဲနီ ပေးပြီး သူ၏ ပစ်ကာယွန်းသတင်းစာတွင် သတင်းထောက်လုပ်ရန် ငှားရမ်းခဲ့၏။

သတင်းထောက်အလုပ်က ၁ ပတ်မှ ၁ ပေါင် ရမည် ဖြစ်သော်လည်း၊ ထို ၁ ပေါင်က ဒေါ်ရသီဒုစကိုယ်တိုင်နှင့် သူမ၏ လူမမာသည် ခင်ပွန်းတို့ စားရေးသောက်ရေးအတွက် လုံလောက်ပါသည်။

ထိုအလုပ်က ဒေါ်ရသီအား အိမ်ထောင်စုတိုင်းသုံးသော နာမည်တစ်လုံးကို ပေးခဲ့ပြီး၊ အမေရိကန်တစ်ဝှမ်းလုံး၌ ထင်ရှားကျော်ကြားသောဘဝသို့ ပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့၏။

ဒေါ်ရသီဒုစ ပထမဆုံး တာဝန်ယူရေးသားရသည့် ဆောင်းပါးများအနက် တနင်္ဂနွေနေ့ အထူးထုတ်တိုင်း၌ အမျိုးသမီးများအတွက်ရည်ရွယ်သော Sunday Salad ဟူသော ကဏ္ဍတစ်ခုလည်း ပါဝင်ခဲ့၏။ အမျိုးသမီးများအား ရင်တွင်းစိတ်လှုပ်ရှားမှုများကို ဘယ်လို ထိန်းချုပ်ရမည်။ ရင်သွေးများနှင့် ခင်ပွန်းသည်များကို ဘယ်သို့အုပ်ထိန်းရမည် ဆိုသည်တို့ကို အကြံပေးထားသော ဆောင်းပါးများ ပင် ဖြစ်၏။

သူက ထိုခေတ်ထိုအခါက အမျိုးသမီးစာရေးဆရာမအများစု သုံးသော စာသံပေသံတွေဖြင့် ဟိတ်တစ်လုံးဟန်တစ်လုံးထုတ်ပြီး မရေးပါ။ ၂ ယောက်ချင်း ထိုင်စကားပြောနေသည့် ပုံစံမျိုးဖြင့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်းကလေးရေးသဖြင့် အမျိုးသမီး ပရိသတ်က ကြိုက်နှစ်သက်ခဲ့ကြသည်။

သူ့ဆောင်းပါးက အဆက်မပြတ်ပါလာသလို ရှေ့တန်းရောက်ရေပန်းစား လာသည်။ "ဝီလီယမ် ရန်းဒေး၊ ဟီးရားစ်" ဆိုသူကတော့ လက်စွမ်းလက်စရှိသူ များကို အမြဲရှာဖွေနေသူဖြစ်သည့်အတိုင်း ဒေါရစ်ကိုလည်း နယူးယောက်ရှိ သူ၏ "အီးဇင်းဂျာနယ်" တွင် လာရေးရန် လစာငွေ အမြောက်အမြားတိုးပေး၍ ကမ်း လှမ်းခဲ့၏။

ဒေါရစ်သည် ငွေပိုငွေလျှံတွေ လိုအပ်လင့်ကစား သူမ၏အလုပ်ရှင်ဟောင်းကို ခွဲခွာပစ်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ နယူးအော်လင်၏ ပစ်ကာယွန်းက သူမအား သတင်း စာပညာနှင့် သတင်းစာလုပ်ငန်း အားလုံးနီးပါးကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ အယ်ဒီတာမှာလည်း ယခုအခါ သိပ် မမာမကျန်းတော့၍ ဒေါရစ်ကိုသာ မီခို အားထားနေ ရ၏။ သူမကလည်း ကျောခိုင်း မသွားခဲ့ပါ။

ဒါပေမယ့် အယ်ဒီတာ ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် ၁၉၀၁ ခုနှစ်မှာတော့ နယူးယောက်မှ ဟီးရားစ်အဖွဲ့အစည်းကို ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ သည်လိုနှင့် နောက် အနှစ် ၂၀ တိုင် လင်ကွဲမယားကွဲ၊ ချစ်ခြင်းကိစ္စပြဿနာများကို အဆင်ပြေအောင် ညှိနှိုင်းအကြံပေးရုံမက၊ ဝေဒနာများကို မျှဝေခံစားသော ပီဘီသတင်းစာသမား လည်း ဖြစ်လာခဲ့၏။

သူမသည် လူသဘာဝ စပ်စုစူးစမ်းတတ်သောရှုထောင့်မှနေ၍ ဧရာပ လူသတ်မှုကြီးတွေအပါအဝင် သတင်းတွေကို ရေးသားအစီရင်ခံခဲ့သည်။

နယူးယောက်မှ နာမည်ကျော် ဝီသုကာ စတင်းဖို့ဂိုက်အား လူစည်ကားရာ မက်ဒီဆင်စကွဲယားပန်းခြံခေါင်မိုးပေါ်တွင် သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခဲ့သော ပစ်ခတ်ဘက် မှ မီလျံမှာသူငွေ ဟယ်ရီ ကေ သော်အမှုကို မျက်နှာဖုံးက တင်ရေးခဲ့၏။

တစ်ပြည်လုံး သိမ့်သိမ့်တုန်သွားစေခဲ့သော ဖလော်ရီဒါရာ တီးဝိုင်းအဖွဲ့ဝင် နန်းပက်တာဆင်အမှု၊ ဂျပ်ဒီဂရေးနှင့် ရုသ် စန္ဒိုင်ဒါအမှု၊ လက်ဖက်လုံးဝစွဲ၊

သွေးငတ်သူ ဂျိုက်ပ်နှင့် ရဲအရာရှိ ဘက်ကာအမှုများ၊ ၂၀ ရာစုနှစ်အတွင်း တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ်နှင့် လျှို့ဝှက်အဆန်းကြယ်ဆုံး လူသတ်မှုတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည့် ဟောလ်မီးလ်စ် အမှုများတွင်လည်း သူ ကလောင်စွမ်းပြခဲ့၏။

အသက် ၂၀ အရွယ်တိုင်အောင် လူရေမလည်သေးဘဲ မီးရထားကို ၆ ကြိမ်ထက်ပိုမစီးခဲ့သော သူငယ်မကလေး။ အသက် ၂၀ ရောက်ချိန်အထိ ပြဇာတ်ရုံ မှ တကယ်က၊ ပြုမှုကို မကြည့်ဖူးသေးသော၊ မြို့တော်သို့ ၂ ခေါက်ထက် ပိုမရောက် ဖူးခဲ့သော ကင်တပ်ကီပြည်နယ် အခေါင်အများရှိယာမြေတစ်ခုမှ နံနံအအသုငယ် မကလေးသည် ခုတော့ နယူးယောက်မြို့တော်ကြီးတွင် လူသိထင်ရှား အောင်မြင် ကျော်ကြားဆုံး အမျိုးသမီးသတင်းဆရာမတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါလေပြီ။

ဒေါ်ရသီဒစ္စမှာ သူ့ကော်လံမှ အဖြေပေးခဲ့သောစာတွေကို သူ့ဘာသာ လုပ်ကြံဖန်တီးခြင်း ရှိ၊ မရှိ မေးမြန်းခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။

ဘာကြောင့် မရှိနိုင်တာလဲ ဆိုတော့ သူမလက်ထဲသို့ တကယ်စာတွေက စောင်ရေ ၁၀၀ မက နေ့စဉ် ရောက်ခဲ့တဲ့အတွက်ပါပဲတဲ့။

သူမက ထိုစာတွေမှာ လူတွေ၏ အံ့ဩစရာအကောင်းဆုံးသော ဘဝ၏ နမူနာပြုယုဂ်များ၊ သွေးစိမ်းစိမ်းရှင်ရှင်ထွက်လောက်အောင် နာကျင်မှုဝေဒနာ ပေါ်လွင်နေစေသည့် သတင်းလွှာများပင်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့၏။ ထိုသတင်းလွှာတွေက ဖုံးဖိကာကွယ်မှု မရှိ၊ လျှို့ဝှက်သိသိပုံမှ လုံးဝမရှိ၊ ပကတိ ပွင့်လင်းရိုးသားမှုတွေသာ ရှိခဲ့သည် ဆို၏။

သူမက ထိုစာများသည် လူတစ်ယောက်၏နည်းသားအတွင်းသို့ ထိုးဖောက် သိမြင်ခွင့်ကို တခြားဘယ်သူမျှ မရနိုင်သောအခွင့်အရေးတစ်ရပ်အဖြစ် ပေးအပ် ခံစားစေကြောင်းလည်း ပြောကြားသည်။

သည်အထဲတွင် သူမကို ကတ်သီးကတ်သတ် ကြိုကြိုဖန်ဖန် မေးလာသည့်စာ တွေလည်း ပါသေး၏။

- * သောကြာနေ့မှာ ကလေးမျက်နှာမြင်လျှင် ကံကောင်းမလား၊ ဆိုးမလား။
- * ပူးလ်မင်းကားလေးထဲမှာ ဘယ်လိုလုပ် ဝင်အိပ်ရမလဲ။
- * အစာသွပ်ခရမ်းသီးနှပ်ကို ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။
- * အေရီဒေးလ် ခွေးလေးတစ်ကောင်ကို ဘာနာမည်ပေးရင် ကောင်းမလဲ စသည် စသည်။

အောက်တွင် သူစာတွေထဲမှ နမူနာ ၂ စောင်ကို မြည်းကြည့်ပါ။

‘မစ္စဒစ္စ။ ရှင်ဟာ ခရီးတွေအများကြီးသွားခဲ့သလို အတွေ့အကြုံလည်း ပျိုးစုံခဲ့တာမို့ တစ်ခု မေးပါရစေ။ အမွေးတွေ အလျှံပယ်ပေါက်နေတာကို လက်တွေ့ အမှန်အကန်ပျောက်အောင် ကုနိုင်တဲ့ဆေးနည်းများ ရှိသလားလို့။’

‘မစ္စဒစ္စရှင်။ ကျွန်မဟာ ယောက်ျားလေးတွေကို ဘာဖြစ်လို့ မဆွဲဆောင်နိုင် ရတာပါပဲ။ ကျွန်မမှာ နှာခေါင်းကလည်း အရွယ်တော်ပါပဲ။ နှုတ်ခမ်းလေးတွေက လည်း ပြည့်ပြည့်ဖောင်းဖောင်းနှင့်ပါ။ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ ပညာတတ်တစ်ယောက် လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီးအဖြေရှာပေးပါ ဉာဏ်ကြီးရှင် မမရယ်’

ဒေါ်ရသီဒစ္စသည် တူလိန်နှင့် အော်ဂဲလ်သော်ဖီ တက္ကသိုလ်ကြီး ၂ ခုမှ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ အပ်နှင်းခြင်းခံခဲ့ရပါသည်။ သို့သော် သူမ၏အသည်းနှလုံးကို တန်းခနဲ သိမ်းကျုံးကြည်နူးနှစ်သိမ့်မှုပေးနိုင်သော ဘွဲ့ထူးမှာ ဒုက္ခရောက်ပြီး စိတ် ညစ်နေသော မိန်းကလေး၊ ဒါမှမဟုတ် ယောက်ျားကလေးတစ်ယောက်က အကူ အညီတောင်းလိုက်သော စာတစ်စောင်သာဖြစ်သလို။

ကလေးမရသေးသော အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်က ‘အမေ့ထက်သာတဲ့ အစ်မကြီးရယ်။ အစ်မကြီး နားလည်မယ်လို့ ကျွန်မ သိပြီးသားပါ’ အစ ချီးပြီး ရေးလာသော စာတွေပင်ဖြစ်ကြောင်း ဒေါ်ရသီဒစ္စက ထုတ်ဖော်ဖွင့်ဟခဲ့ပါလေ သတည်း။

မူဆိုလိနို
Mussolini

အိတလီလူမျိုးတွေကို
အန္တရာယ်ကြားတွင် ခဲရင့်ဖို့၊ သတ္တိရှိဖို့
သွေးတိုးလှုံ့ဆော်ပေးပြီး။
သူကိုယ်တိုင်က အမှောင်ထဲတွင်
အိမ်ပြန်ဖို့ ကြောက်ရွံ့နေခဲ့သည်။
ဘဝကို ခေါင်း၊ ပန်းလှန်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သူ။
ငယ်ငယ်တုန်းက ဆိုး၍
ကြီးတော့ ချွေးကြောင်ကြောင်း ရမ်းကားခဲ့သူ။
ဟစ်တလာက ဆရာ တင်ခဲ့ရသူ။

□ ရာစုနှစ်ပြောင်းပြီး မကြာသေးခင်အချိန်က ဆွစ်ဇာလန်တွင် လူတစ်ယောက် သည် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်နေ၏။ သူသည် အမေရိကန်၌ ငွေရှာရအလွန်လွယ် ကြောင်း အံ့မခန်းပုံပြင်များကို ကြားသိလိုက်ရသည်။ သို့ဖြင့် တစ်နေ့ သူက ပိုက်ဆံတစ်ပြားကို လေထဲသို့တောက်၍ ခေါင်း၊ ပန်း မြောက်ကြည့်မိ၏။

‘ခေါင်း’ ကျလျှင် အမေရိကန်သို့ သွားမည်။ ‘ပန်း’ ကျလျှင်မူ ဆွစ်ဇာလန် ၌ ဆက်နေမည်ပေါ့။

‘ဖန်း’ ကျသွားပြီးတော့ သခိုင်းလည်း အကြီးအကျယ်ပြောင်းသွားရတော့ သည်။ တကယ်လို့ ထိုသူသည်သာ အမေရိကန်သို့သွားလိုက်လျှင် အိတလီသည် ဘုတ်ယကမ္ဘာစစ်ကြီးထဲ ဆွဲသွင်းခံလိုက်ရမည် မဟုတ်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ခေါင်း၊ ဖန်း လှန်ခဲ့သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘင်နီတို မူဆိုလီနီ ဖြစ်နေသော ကြောင့်ပါပေ တည်း။

မူဆိုလီနီသာ အမေရိကန်သို့ ရောက်ခဲ့ပါကလည်း အယ်လ်ကပုန်းလို လူသတ်သမား ရာဇဝင်လူဆိုးကြီးဖြစ်ဖို့ များပါသည်။ ထိုအခါ သူ့အနေဖြင့် အိတလီအာဏာရှင်ကြီးဘဝသို့ ရောက်တော့မှာမဟုတ်ဘဲ၊ အိတလီနိုင်ငံလည်း စစ်ဘီလူးကြီးဟစ်တလာနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ဖို့ အကြောင်းပေါ်စရာ မရှိတော့ပါ။

တစ်ဖန် မူဆိုလီနီတစ်ယောက် သက်ဦးဆံပိုင်အာဏာကို ချုပ်ကိုင်စိုးမိုး လိုက်ချိန်၌၊ ဟစ်တလာသည် ဘာမျှမဟုတ်ရသေးသော အညတရတစ်ဦးသာ ဖြစ်နေသေး၏။

ဟစ်တလာသည် အာဏာကို ဘယ်လိုအရယူရမည် နည်းနိဿယ မူဆို လီနီထံမှ ခံပြီး၊ ကိုယ်တိုင် အာဏာရှင်ဘဝ တက်လှမ်းရောက်ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကဲပါ - ကျွန်တော့်ဇာတ်လမ်းကို ပြန်ဆက်ကြပါဦးစို့။

၁၉၀၄ ခုနှစ်မှာ မူဆိုလီနီသည် အိတလီမှ ဆွစ်ဇာလန်သို့ စစ်ထဲမဝင်မနေရ ဥပဒေကို ရှောင်တိမ်းရန် မှတ်ပုံတင်အတုလုပ်၍ ထွက်ပြေးခဲ့၏။ မီးရထားဘူတာရုံ၌ ကုန်ထမ်းအလုပ်ကို ရ၍ သေတ္တာတွေကိုထမ်းရင်း ဘောက်ဆူးကလေး ဘာကလေး လည်း ရခဲ့သည်။

သူသည် အုတ်စီသမားလည်း ဝင်လုပ်ခဲ့ဖူးသလို၊ သားသတ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် အသားလိုက်ပို့သူလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ သို့သော် သူသည် လူတကာနှင့် ပြဿနာ တက်ပြီး ရန်ဖြစ်တတ်၍ အမြဲတမ်း အလုပ်ထုတ်ခံရ၏။

စားရမဲ့သောက်ရမဲ့ သေမတတ် ငတ်ပြတ်ခဲ့ရသည့်အကြိမ်ပေါင်းလည်း မနည်းတော့သလို၊ တံတားတွေအောက်၊ ချောင်ကြိုချောင်ကြား မြေကြီးပေါ်တွင် အိပ်ခဲ့ရတာလည်း မရေမတွက်နိုင်အောင်ပင်။ အဝတ်အစားတွေဆိုတာလည်း ဖွာရာကြပြီး စုတ်ပြတ်ညစ်ပေလျက် ချေးအထပ်ထပ်စွဲနေ၏။ ငတ်လွန်းမက ငတ်

လာပြီဆိုတော့လည်း လမ်းပေါ်တွင် ထမင်းသိုးဟင်းသိုးများ မရှက်မကြောက် တောင်းစားခဲ့ရတော့၏။

တစ်ခါတွင်လည်း ဖန်းခြံအတွင်း ပျော်ပွဲစားထွက်နေသော မိန်းမ ၂ ယောက် ဆီက ပေါင်မုန့်တွေ ခိုးစားခဲ့ဖူးသည်။

နောက်တစ်ခါကျတော့ ရွှေမှာရိတစ်လုံးကို အလစ်သုတ်ခဲ့၏။ သည့်အတွက် ရဲက ဘင်နီတို မူဆိုလီနီကို ဖမ်းပြီး ထောင်ချခဲ့ရသည်။

မူဆိုလီနီငယ်ငယ်က အိပ်စရာ အိပ်ရာမရှိခဲ့ပါ။ ကောက်ရိုးခင်းပေါ်တွင် ခွေးတစ်ကောင်လိုပင် အိပ်ခဲ့ရသည်။

ပထမ ဖန်းပဲဆရာဖြစ်ပြီး၊ နောက်ပိုင်းတွင် အရက်ဆိုင်ဖွင့်ခဲ့သော သူ့အဖေ ကလည်း လူချမ်းသာတွေ၊ အစိုးရတွေ၊ ဘုရားခိုးကျောင်းတွေကို အမုန်းကြီး မုန်းခဲ့၏။ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေ လုပ်ခဲ့သဖြင့် ထောင် ၃ နှစ် ကျခဲ့ရသည်။

မက်စီကိုသမိုင်းတွင် အကြမ်းဆုံးအရမ်းဆုံးသူပုန်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့၍ ဘုရင် မက်ဆီမိုလန်ကိုနန်းချပြီး မက်ဆီကိုနိုင်ငံကိုသိမ်းပိုက်ခဲ့ရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်း အား သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခဲ့သော သားဖြစ်သူ ‘ဘင်နီတို ဂျူးရက်စ်’ ကို အတုယူ အားကျလျက်၊ သားဖြစ်သူကို ‘ဘင်နီတို မူဆိုလီနီ’ ဟု နာမည် မှည့်ခဲ့သည်။

မူဆိုလီနီသည် မုန်းတီးမှုနှင့် ပုန်ကန်မှုများကြားတွင် ငယ်စဉ်ကကြီးပြင်းလာရ ၏။

“ကျုပ်ဟာ ရုပ်ကျော်ရွာကျော် သူခိုးတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သလို၊ အမြဲတမ်း လည်း ရန်လိုနေခဲ့တယ်။ ကျောက်ခဲနှင့် အထွန်ရလို့ အိမ်ကို ခေါင်းကွဲပြီးပြန်ခဲ့ ရတာလည်း ခဏခဏပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွပ်က အမှတ်မရှိဘူး။ ဘယ်လို ကလဲ့စား ချေရမလဲဆိုတာပဲ စဉ်းစားတယ်”

သူကိုယ်တိုင်က ဖွင့်ပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေပါ။

မူဆိုလီနီသည် ဟစ်တလာလိုပင် ငယ်စဉ်က ခါးသီးစွာအနှိမ်ခံခဲ့ရသော ဘဝအတွက်၊ ကျော်စောမှုနှင့်အာဏာကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင် အပိုင်ယူခဲ့ခြင်းဖြင့် အလျော်ရဖို့ ကြိုးစားခဲ့သူဖြစ်၏။

ချာတိတ်ဘဝ၌ တခြားကလေးတွေနှင့် ရန်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ကျော်စောထင်ရှား တန်ခိုးထွားမည့်လမ်းကို ရွေးခဲ့၏။ ဒါပေမယ့် သူက သူ့ထက်ငယ်ရွယ်သူတွေ

ကိုးကွယ်ခြင်း အနိုင်ကျင့်စမြဲသာ။ ဘယ်သူ့ကို အလွယ်တကူ အနိုင်ရမယ်ဆိုတာ လည်း သူ သိသည်။

နောင် အနှစ် ၄၀ ကြာသောအခါတွင်လည်း အိတလီနိုင်ငံကြီးကို ယှဉ်ဖက် တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းမရှိသည့် အိသီယိုပီးယား၊ အယ်လ်ဘေးနီးယား၊ ဂရိတို့လို နိုင်ငံငယ်ကလေးတွေကို ဗိုလ်ကျခဲ့ခြင်းဖြင့် ကလဲ့စားချေစိတ်ကို အာသာဖြေခဲ့၏။

မူဆိုလီနီသည် သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်နှင့် အလစ် ချောင်းတိုက်ခိုက်နည်းကို အမြဲသုံးလေ့ရှိ၏။

တစ်ခါက ကောင်ကလေးတစ်ယောက်က သူ့ကိုရိုက်ခွဲရာမှ မူဆိုလီနီသည် ကျောက်ခဲအချွန်တစ်ခုကိုရှာ၍ ချွံ့ပုတ်နောက်တွင်ပုန်းနေပြီး သူ့ရန်သူ ဖြတ်သွား သည်နှင့် နောက်ကျောမှခုန်အုပ်ကာ မျက်နှာပြင်ကို ကျောက်ချွန်ဖြင့် ထိုးဖြုတ် ခဲ့ဖူး၏။

သူ 'အိတလီအာဏာရှင်ကြီး မူဆိုလီနီ' ရယ်လို့ ကျော်ကြားလာသည့် နောက်ပိုင်းအထိလည်း သည်တိုက်ပွဲအကြောင်း ထုတ်ဖော်ကြားလို့ ကောင်းတုန်း ပင်။

သူသည် အင်မတန်ရိုင်းစိုင်းပြီး ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင် ကြမ်း ကြုတ်ရက်စက်လှသဖြင့် သူ့မိခင်ကြီးက 'ကက်သလစ်ဘုန်းတော်ကြီးတွေကတော့ သူ့သားကို လိမ္မာရေးခြားရှိအောင် သွန်သင်ပေးနိုင်ကောင်းရဲ့ဆိုပြီး ကျမ်းစာသင် ကျောင်းသို့ ပို့လိုက်ပါသေးသည်။ ဒါပေမယ့် လိုဘုရားကျောင်းမှာပင် တခြား ကျောင်းသားငယ်တစ်ယောက်၏ ကျောကို ဓားနှင့် ထိုးခဲ့၏။ နောက်အနှစ် ၂၀ အကြာမှာလည်း ပြင်သစ်နိုင်ငံကို နောက်ကျော ဓားနှင့်ထိုးသလို အကောက်ကြံ ခဲ့၍ သွေးအိုင်ထွန်းပြီး ဖုန်းဖုန်းလဲစေခဲ့ပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးများက ဘင်နီတို မူဆိုလီနီအား ကျောင်းထုတ်ပစ်ရင်းနှင့် ပြောလိုက်၏။

"မင်းစိတ်ဓာတ်ဟာ ငရဲလို မည်းနက်ညစ်မှောင်နေတာပဲ"

မူဆိုလီနီကိုယ်တိုင်က သည်လို အောကြောလန်ဘဝမျိုး ရောက်ခဲ့ရသည့် အတွက် သူ့ကိုယ်သူ အပြစ်တင်မယ် ထင်ပါသလား။ မတင်ပါ။ တကယ့်ကို

လုံးဝ မတင်ခဲ့ပါ။ သူ့ကိုယ်သူကလွဲ၍ တခြားလူတွေကိုသာ လက်ညှိုးထိုး အပြစ်ပွဲ ခဲ့ပါ၏။

နောင် နှစ်ပေါင်းများစွာကြာချိန်၌ သူက ဖွင့်ပြောခဲ့သည်။

"ကျုပ်အပေါ်မှာ ဘယ်သူတွေ ဘယ်တုန်းကမျှ ကြင်နာသနားမှုဆိုတာ မပြခဲ့ပါဘူး။ ကျုပ် ကလေးဘဝမှာတုန်းကလည်း ဆင်းရဲတဲ့အိမ်မှာ နေခဲ့ရပြီး ကျုပ်ဘဝဟာ နာကြည်းစရာတွေနှင့် ပြည့်နက်နေခဲ့ရတယ်။ ကျုပ်အဖို့ ကရုဏာ တရား၊ အကြင်နာတရား ဆိုတာတွေ ဘယ်နေရာက ရဦးမှာလဲ။ ဘယ်ကမျှ မရဘူး။ ဘယ်သူကမျှ မပေးဘူး။ ဒီတော့ ဒါဟာ ကျုပ် ဘာကြောင့် ဒီလောက် ကြမ်းကြုတ်ပြီး ခက်ထန်ရက်စက်ရသလဲလို့ လူတွေ အံ့အားတကြီးသိချင်နေကြ တာရဲ့ အဖြေပဲ"

မူဆိုလီနီသည် ဘယ်နေရာပဲရောက်ရောက် မုန်းတီးခြင်းနှင့် အကြမ်းဖက် ခြင်းကိုသာ ဖော်ထုတ်ပြသခဲ့၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဇူးရစ်ချ်သို့ သူ ရောက်သွားစဉ် စားပွဲထိုးကလေးတစ်ယောက်က ကျသင့်ငွေ ၁ ဘျီလင် တောင်းခဲ့သည်ကို မတန် တဆ များလှချည်ရဲ့ လို့ မှတ်လိုက်၏။

သို့ဖြင့် ဒေါသအိုးကွဲသွားသော သူနှင့် သူ့အဖော် အိတလီ ၃ ယောက်က စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် စားပွဲတွေကို လှန်၊ ကုလားထိုင်တွေ ရိုက်ချိုး၊ ဆိုင်ကိုရုစရာ မရှိအောင် ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သော ဟု၏။

အိတလီအမျိုးသားများကို အန္တရာယ်ကြားမှာနေရန် အမြဲ အမိန့်ထုတ် ဩဝါ ဒပေးခဲ့သော 'မူဆိုလီနီ' အမည်ရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် 'အဗင်တီ' ဟူသော ဆိုရှယ်လစ် သတင်းစာ၏အယ်ဒီတာ ဝင်လုပ်စဉ် စားပွဲပေါ် ကျည်ဆံအပြည့်ထည့်ထားသော ခြောက်လုံးပြူးနှင့် ဓားရှည်ကြီးကို အမြဲတင်ထားခြင်းဖြင့် သူရဲဘောကြောင်သူ ဖြစ်ကြောင်း သိသာစေခဲ့၏။

သူမ၏ လက်ထောက်အယ်ဒီတာဖြစ်ခဲ့၍ ထိုစဉ်က ကမ္ဘာပေါ်ရှိရှိသမျှ လူအားလုံးထက် သူ့အကြောင်းပိုသိခဲ့သည်ဟုဆိုရမည့် အမျိုးသမီးက သူ၏ ထူး ဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းလှသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှုကို တွေ့ပြီး ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်ခဲ့ရကြောင်း ဖွင့်ပြောခဲ့၏။

မုဆိုးလိနီကိုယ်တိုင်ကလည်း သူမအားဝန်ခံခဲ့ရာတွင် 'သူသည် သူ့အရိပ်ကို ပင် သူ ပြန်လန်နေမိပါသည်' ဟူ၏။ သူသည် ညကြီးသန်းခေါင် အိမ်မပြန်ရ လောက်အောင် သတ္တိကြောင့်သူလည်း ဖြစ်၏။ သူက ထိုအဖြစ်ကို သူ့ရုံးရှိလူများ အား ရှက်ရှက်နှင့် ဖွင့်ပြောခဲ့ကြောင်း။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့လက်ထောက်အယ်ဒီတာအမျိုးသမီးကို သူ့အိမ်ကို ညတိုင်းလိုက်ပို့ဖို့ ခေါ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပြီးတော့ သူ့ကို အမျိုးသမီးက တံခါးဝရောက်အောင် လိုက်ပို့ပြီးမှ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ပြန်ခဲ့ရသတဲ့။

ဒီဖြစ်ရပ်ကို ကျွန်တော့်အနေဖြင့် တစ်ဆင့်ကြား၊ သို့မဟုတ် အတင်းစကားတွေအရ တစ်ဆင့်ဖောက်သည်ချနေခြင်း မဟုတ်ပါ။

ကြောက်ရွံ့နေသော ဆီဇာဘုရင်ကြီးကို ညစဉ်အိမ်ပြန်ပို့ခဲ့ရလေသူ အမျိုးသမီးကိုယ်တိုင်က ပုံနှိပ်စာလုံးဖြင့် ပထက်အကွရာ တင်ခဲ့သောကြောင့် သိရခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

သူမ၏အမည်က 'အင်ဂျလီကာ ဘလာဘူးနော့စ်' ဟု ခေါ်တွင်၍၊ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၏ အခွမ်းအထက်ဆုံးနှင့် အထင်ရှားဆုံးခေါင်းဆောင်အဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ ရပ်တည်ခဲ့သူပါ။ (အထက်ပါ ဖော်ပြချက်များမှာ ထိုအမျိုးသမီး၏ ရေးသားချက်များကို ထုတ်နုတ်တင်ပြထားခြင်းပင် ဖြစ်၏။)

အီတလီ၏အာဏာရှင်ကြီး ဖြစ်လာသည့်နောက်ပိုင်းတွင် မုဆိုးလိနီအား လုပ်ကြံရန် ၇ ကြိမ်တိတိ ကြိုးပမ်းခဲ့ဖူးသည်။ သို့ဖြင့် သူလည်း အကြီးအကျယ် ကြောက်ဖျားလန့်ဖျားဖျားကာ သူ့ရုံးနှင့် အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်ကို နေ့ရောညပါမပြတ် ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁ သောင်းခွဲအား စောင့်ကြည့်နေစေခဲ့ပါတော့သည်။

နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာအောင် မုဆိုးလိနီ၏အစာအိမ်မှာ အနာဖြစ်ခဲ့၍ ကောင်းကောင်းကြီး ဒုက္ခပေးခဲ့သည်။ ဒီအနာကလည်း သူ၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်တွေ လုံခြုံရေးအတွက် ရတက်မအေးရသော စိုးရိမ်သောကဗျာပါဒ အပူလုံးတွေကြောင့် ဒဏ်ရာဝေဒနာ ရခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

မုဆိုးလိနီသည် ၁၅ နှစ်သားတိုင်အောင် စာမဖတ်တတ်ခဲ့ပေမယ့်၊ လူလားမြောက်လာချိန်မှာတော့ စာအုပ်အများအပြားကို အငမ်းမရဖတ်ရှုခဲ့သည် ဆို၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘက်ဘက်တွင် မယုံနိုင်စရာကောင်းအောင် အသိပညာခေါင်းပါးသလို ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲ၍ အယူသည်းလှကြောင်း တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

ပမာဆိုပါတော့၊ 'လမင်းသည် လူတွေ၏ဘဝကံကြမ္မာကို အပြည့်အဝ စိုးမိုးခြယ်လှယ်နိုင်သည်' ဟု သူ စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်ထား၏။ ဟုတ်ကဲ့။ အီတလီလူမျိုးတွေကို 'အန္တရာယ်တွေများစွာနှင့် နေပါ' လို့ ဟစ်ကြွေးလှုံ့ဆော်ခဲ့တဲ့ အဲဒီကို လေထွားကြီးဟာ သူ့အိပ်နေခိုက် သူ့မျက်ခွက်ပေါ်ကို လရောင်ထိုးမှာ သိပ်ကြောက်တယ် ဆိုပဲခင်ဗျာ။

ပြီးတော့လည်း သူ့ကိုယ်သူ 'အိပ်မက်တွေကို ဖတ်နိုင်တယ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကောက်နိုင်တယ်' လို့လည်း ယုံကြည်ပါသတဲ့။ ဒီအပြင် ဝဲတစ်ထုပ်ကို လှန်ကြည့်ရင်းက အနာဂတ်ကိုလည်း ကြိုဟောနိုင်တယ်ဆိုပဲလေ။ သည်လိုနှင့် မုဆိုးလိနီသည် ရောမအစိုးရကို လည်ပင်းညှစ်ရန် သမိုင်းတွင်သောစစ်ချီပြုကြီး မစခင် စားပွဲပေါ်မှာ ဖဲချပ်တွေလှန်ချပြီး အတိတ်နိမိတ် ကောက်ယူခဲ့သေးသည်ဟု ဆို၏။ ဒါလည်း တစ်ကြိမ်တည်း မဟုတ်။ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ဖြစ်ပါသည်တဲ့။

သည်အချက်တွေအားလုံးကို မှန်၊မမှန် ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လို သိနိုင်ပါ့မလဲ။ သိပ်သိနိုင်တာပေါ့။ သိနိုင်တဲ့အကြောင်းကတော့ မုဆိုးလိနီ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ထဲတွင် တရားဝင်မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့လို့ပဲ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို သူ့ကိုယ်တိုင်ပြန်ဖတ်ပြီး အတည်ပြုခဲ့ရုံမက ရှေ့က မိတ်ဆက်အမှာစာကိုပင် ရေးပေးခဲ့ပါသေးတယ်။

စင်စစ်တော့ မုဆိုးလိနီဆိုသည်မှာ ယဉ်ယဉ်ကလေးနှင့် အကြီးအကျယ် ရူးနေသူတစ်ဦးသာပါ။ သူ့ခမျာ နှစ်နှင့်ချီ၍ ဘဝင်မြင့်ရောဂါခွဲကပ်ပြီး အရူးတစ်ပိုင်းဖြစ်ခဲ့ရသည် ဆိုလည်း မမှား။

စိတ်ရောဂါကုဆေးရုံများ၌ သူလိုလူစား အများကြီးကို ခင်ဗျား တွေဖူးပါလိမ့်မည်။ တချို့က သူ့ကိုယ်သူ 'နပိုလီယန်' လို့ ထင်နေကြ၏။ တချို့ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ 'နေနတ်သား' တဲ့။

မူဆီလီနီကတော့ သွားကိုယ်သူ ဂျူးလီးယက်ဆီဇာအစစ်လို့တော့ မယုံကြည်တာ အမှန်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို 'ဒုတိယဂျူးလီးယက်ဆီဇာ' လို့ ယုံကြည်ခဲ့တာတော့ သေချာသည်။ သူသည် သွပ်တူပန်းပုရုပ် သွန်းလုပ်သူများအား ရင်ဘတ်ကို တင်းရင်းပြည့်မောက်ရာ၌ ဆီဇာနှင့်တူအောင် လုပ်ခိုင်းခဲ့သည်။

၁၉၂၆ ခုနှစ် ထရီပိုလီမြို့တော်သို့ သွားလည်ရာတွင်လည်း 'ဟေး ဆီဇာ' 'ဆီဇာကို နှုတ်ဆက်ကြိုဆိုပါ၏' ဟုသောစကားလုံးတွေပါဝင်သည့် ထောင်သောင်းများစွာသော ရောင်စုံပုံစတာကြီးများကို ရိုက်နှိပ် ချိတ်ဆွဲထားခိုင်းခဲ့၏။

မူဆီလီနီကိုယ်တိုင်က ထုတ်ဖော်ဖွင့်ဟဖူး၏။

"ကျုပ်ကတော့ ကျုပ်ရဲ့အမှတ်လက္ခဏာကို သမိုင်းတွင်ကျန်ရစ်အောင် စိတ်ကြိုက် ရေးထွင်းခဲ့ချင်တယ်။" "သားရဲ့ခြင်သံတစ်ကောင် လက်သည်းနှင့် ခြစ်ထားသလို ကျုပ်ရဲ့ အမှတ်လက္ခဏာတွေကို ထင်ထင်ရှားရှား လုပ်ပစ်ခဲ့ချင်တယ်။ ကျုပ်မှာ အဲဒီဆန္ဒအရိုင်းတွေကိုပဲ အရူးအမူးစွဲလမ်းနေခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအစွဲအလမ်းတွေက ကျုပ်လုပ်သမျှ အားလုံးကို လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်ခဲ့တာပဲ။"

အဆိုပါ စာကြောင်း ၄ ကြောင်းကလည်း မူဆီလီနီ၏ဘဝတစ်ခုလုံးကို ရှင်းလင်းထုတ်ပြခဲ့သည် ဆိုနိုင်ပါ၏။ ထိုစာသားများက အတ္တလွန်ဝါဒီတစ်ယောက်၏ ဒဿနဖြစ်သလို၊ သန်းဝက်မျှသောယောက်ျားကောင်းများကို စစ်မြေပြင်၌ သွေးအလူးလူးနှင့် သေပွဲဝင်အောင် သေတွင်းသို့တွန်းပို့ခဲ့ပြီး၊ သမိုင်းတွင် '၂၀ ရာစု ဂျူးလီးယက်ဆီဇာ' ဟု အားနာပါးနာဂုဏ်တင်လိုက်ရသော စိတ်မနှံ့သူတစ်ဦး၏ ဖြောင့်ချက်လည်း ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဘင်း ခရော့စ်ဘီ
Bing Crosby

လည်ချောင်းထဲက အသားပိုက်လေးကြောင့် အဆိုကောင်းရတယ် ဆိုပြီး ပေါင် ၂ သောင်း အာမခံထားခဲ့သူ။
ရည်းစားသည်က 'မြာသမား' လို့ စွပ်စွဲခဲ့ရာက ဘုရားကျောင်း မှန်မှန် တက်ခဲ့ရပါသတဲ့။
'နောင် အနှစ် ၈၀၀၀ တိုင် သီချင်းဆိုနေဦးမည်' ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်မင်းသား။

□ ဒီကမ္ဘာကြီးတွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သမျှ အဆိုတော်တွေထဲမှ ဈေးအမြင့်ဆုံးရသူ အဖြစ် ဘယ်သူ့ကိုများ ခင်ဗျား သတ်မှတ်ချင်ပါသလဲ။
ကာရူးဆိုးလား၊ မဲခံရှားလား၊ တစ်ဘက်ထဲလား။
ကောင်းပါပြီလေ။ ထပ်ပြီး မှန်းကြည့်လိုက်ပါဦး။
အဲဒီလူဟာ တစ်ခေတ်မှာ တစ်ယောက် ဆိုသလို နံပါတ် ၁ ရောင်းတန်းဝင် အဆိုတော်ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်၊ သူ့တစ်ဘဝလုံး ဂီတပညာကို နည်းနည်းလေးမျှ မသင်ဖူးခဲ့တဲ့ သဘာဝက မတော်တဆဖန်တီးပေးလိုက်တဲ့ အတုမရှိအောင် ထူးခြားကောင်းမွန်လှတဲ့ ပင်ကိုသံကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သူပါပေ။

ပုန်ပါသည်။ သူကတော့ ဟယ်ရီ လီလ်လစ်စ် ခရောင်းဘီ။

ခင်ဗျားအတွက်တော့ 'ဘင်း' ဖြစ်ပြီး၊ ပျော်ပျော်နေသေခဲဆိုသည့် ဝါဒ လက်ကိုင်ထားကာ ၁ နှစ်ပတ်လုံး မြူးကြွသောသီချင်းချီလေးတွေနှင့် ပျော်ဖြေ နေခဲ့တဲ့ အဆိုကျော်၊ ရုပ်ရှင်မင်းသားပဲ ဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်တော်ဟာ မိလ္လာ မဖြစ်သေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်ဖို့လည်း ကြိုးစား နေတာ မဟုတ်ပါဘူး” လို့ နိုညည်းသလို ညည်းပြနေသည့်ကြားမှပင် ပေါင် ၁ သိန်းခွဲကျော်ကျော် ပိုက်မိနေပါပြီ။

ဟုတ်ကဲ့။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်ကျတော့ ဘင်းခရောင်းဘီသည် သမ္မတကြီး ဖရန် ကလင် ရစဉ်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် ဝင်စတန်ချာချီတို့ ၂ ယောက်ပေါင်း ဝင်ငွေထက် ၇ ဆသာအောင် ရှာနိုင်ခဲ့ပါပြီ။

တကယ်လို့ ခင်ဗျားကသာ ကျွန်တော့်ကို မေးလျှင်-

“အဲဒါ ကောင်းကင်ဘုံပေါ်ကကျလာတဲ့ ပဲနီပြားလေးတွေကို စနစ်တကျ လှလှပပစုခဲ့တာပါ” လို့ ဖြေရပါတော့မည်။

သူကိုယ်သူ 'အော်ညည်းနေတဲ့ နဂျီကောင်' လို့ ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သည့် ကိုရွှေ မင်းသားအဆိုကျော်၏ ဘဝကြမ္မာကတော့ ၂၀ ရာစုအတွင်း ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩဖွယ်အကောင်းဆုံး အောင်မြင်ရေးဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

ဘင်းကို ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်ခဲ့၏။

သူ့ခေါင်းမှာ ဆံပင်တွေ မတရားကျွတ်ကုန်သဖြင့် ဆံပင်တုဆောင်းထား ရသည်။ သူ့နားရွက်တွေကလည်း ကားလွန်းလှသောကြောင့် ရုပ်ရှင်ရိုက်သောအခါ များ၌ နားအုံဘေးသို့ 'တိတ်' နှင့် ဆွဲကပ်ထားရ၏။ သူသည် ချစ်ခန်းကြိုက်ခန်း ရိုက်နေစဉ်မှာပင် ပီကေတစ်ပြားကို ပါးစပ်ထဲမှာဝါးနေကျ ဖြစ်၏။

သို့လင့်ကစား သူသည် သန်းပေါင်းများစွာသောအမျိုးသမီးထုကြီး၏ ဦးခိုက် ရာ အချစ်နတ်မင်းကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့ရသလို၊ အမျိုးသား သန်းပေါင်းများစွာက အသည်းခွဲမင်းသားအဖြစ် ကန့်ကွက်သူမရှိ အတည်ပြုခံခဲ့ရ၏။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာနှင့် သူ့အမေရိကန်တပ်များ ဖိလစ်ပိုင်တွင် ပိတ်မိ နေခဲ့သဖြင့်၊ သမ္မတကြီး ရစဉ်လက် “ရဲဘော်တွေ စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးအတွက် ဘယ်လိုကူညီရမလဲ” မေးခဲ့၏။

မက်အာသာက အိမ်ဖြူတော်သို့ ရေဒီယိုဖြင့်ဆက်သွယ်၍ 'ဘာတန်းကျွန်း ပေါ်ရှိ သူ့ရဲဘော်များက ဘင်းခရောင်းဘီကို အလိုရှိကြောင်း' ပြန်ကြားလိုက်၏။

ဟုတ်ကဲ့။ အဲသလို ကျွင်းထဲကျပ်ထဲရောက်နေချိန်မျိုးမှာပင် သူတို့က ဟိုးရှေး မဆွကပင် ကြားဖူးပြီး နားယဉ်နေသော -

'အို- ညရဲ့ အပြာရောင်တွေ။ နေရဲ့ ရွှေရောင်တွေနှင့် ဆုံတဲ့အခါမှာ' ဆို သောသီချင်းသံကို ကြားချင်နေကြပါသတဲ့။ ဒါတင် ဘယ်ကနိုင်ပါဦးမလဲ။

နောင် အနှစ် ၆၀၀၀ တိုင်အောင် ခင်ဗျားရဲ့သားစဉ်မျိုးဆက် မြေးမြစ် တိကျတိအထိပင် သူ့အနာဂတ်အလျောက် ဖြစ်ထွန်းလာမယ့် သီချင်းဖွင့်သည့် ဇာတ်စက်ဘေးမှာ ဝိုင်းအုံ၍ အတိတ်ဟောင်းမှ 'ဘင်းခရောင်းဘီ' မည်သော တေးဆိုငှက်၏ အသစ်တီထွင်ချီသံသာများကို နားဆင်နေကြပါလိမ့်ဦးမည်။ အကြောင်းက ဒီလိုပါ။

ယခင် နှစ်အနည်းငယ်က အော့ဂဲလ်သော်ဖီတက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ ဒေါက် တာ သွန်ဝဲခဲ ဂျက်ကော့ဘစ်အား ၂၁ ရာစုနှစ်ကျမှ ဖွင့်ကြည့်ရမည့် နှစ်ရှည်ခံ မြေအောက်တိုက်ခန်းထဲမှာ ချိပ်ပိတ်ထည့်ရန်ပစ္စည်းများကို ရွေးစေခဲ့ရာတွင်၊ သူက ဘင်း ခရောင်းဘီ၏ဓာတ်ပြားများပါ ထည့်ပေးလိုက်သော ဟူ၏။ ဘာကြောင့်ပါ လိမ့်။

အကြောင်းပြချက်ကိုမေးတော့ သူက 'ကျွန်တော်တို့၏ခေတ်၊ ယနေ့ ပစ္စုပ္ပန် ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်သည့် အနုပညာပစ္စည်းအဖြစ် ထိုဓာတ်ပြားတွေထက် ပိုလိုက်တန် သည့်အရာ မရှိပါကြောင်း' နှင့် 'စက္ကန့်မလပ်လည်ပတ်နေသော ဤကမ္ဘာကြီးထဲ တွင် ဘင်း ခရောင်းဘီ၏သီချင်းများကို ၂၄ နာရီပတ်လုံး မပြတ်အောင် တစ်ယောက်ယောက်က တစ်နေရာရာမှာ ဖွင့်နေမယ့်အထိ လူကြိုက်များလို့လည်း ခုလို ရွေးခဲ့ရကြောင်း' ရှင်းချက်ထုတ်ခဲ့ပါ၏။

ပြော- မယုံနိုင်လောက်အောင်ပါပဲလား။ ဟုတ်ကော ဟုတ်ပါ့မလားလို့။ ကဲ- ဒီလို ပြိုင်စံရှားထူးခြားလှတဲ့ သူ့အသံရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်က ဘာများဖြစ်မယ် ထင်ပါသလဲ။

အဲ- ဆရာဝန်တွေရဲ့အပြောအရတော့ ဘင်းရဲ့လည်ချောင်းထဲက ရှိနေတဲ့ အသားပိုချောင်းလေးနှင့် လုံးဝ သက်ဆိုင်ပါတယ်ဆိုပဲ။ ခွဲစိတ်ပါရတဲ့တစ်ယောက်က ဒီအဖုအကွိတ်လေးတွေကို ခွဲထုတ်ပေးမယ်လို့တောင် မကြာသေးခင်က ပြောခဲ့သေးရဲ့။ ဒါပဲမယုံ ဘင်းစံက ပျာပျာသလဲငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

“မလုပ်ပါရစေနဲ့ ဆရာရယ်။ အဲဒီအဖုလေးတွေကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ဖိုးစည်ကြီးတီးလိုက်သလို သာယာချိုအေးတဲ့သီချင်းတွေ ဆိုနိုင်တာပါ” တဲ့။ ယနေ့ဆိုလျှင် ထိုလည်ချောင်းဖုလေးများကို သူက ပေါင် ၂ သောင်းတောင် အာမခံ တင်ထားလိုက်ပါပြီလေ။

တချို့လူတွေက ဘင်း ခရော့စ်ဘီကို လူတွေထဲမှာ အပျင်းဆုံး ‘ကိုဖိုးပျင်း’ ရယ်လို့ ခေါ်ချင်ကြသည်။ သူဟာ ဘာမဆို ကံစမ်းမဲပေါက်သလို သာယာလေးနှင့် အချောင်ရပြီး၊ အောင်မြင်မှုဆိုတာလည်း လူတကာလို ပင်ပင်ပန်းပန်း ရုန်းကန် ကြိုးစားခဲ့ရတာ မရှိပါဘူးလို့ အကဲဖြတ်ခဲ့ကြ၏။

ဒါဆိုလည်း ခင်ဗျားပဲ ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ကြည့်ပါတော့။ သူ့ဇာတိ စပုတ် ကိန်းတွင်နေခဲ့စဉ် ချာတိတ်လေးဘဝကို ပြန်သွားကြည့်ရအောင်။

သူ ကျောင်းပိတ်ရက် အားလပ်ရက်တွေမှာ (တခြားကလေးတွေ ကစားနေချိန်တွင်) သနပ်ခုံလုပ်သည့်စက်ရုံမှာ ဝင်လုပ်ခဲ့၏။ သနပ်တွေ ပုလင်းသွပ်ရသည့်အလုပ်ကို မလုပ်ရတော့လည်း၊ သတင်းစာတွေ လိုက်ပို့သည်။ ဒါမှမဟုတ် ယာထဲမှာ ကောက်ရိုးတွေ သွားသယ်သည်။ ဒီအပြင် သစ်ခုတ်စခန်းတစ်ခုတွင် မီးထိုးသမားတောင် သွားလုပ်ဖူးသေး၏။

၁၉၃၁ ခုနှစ်ကျတော့ အဆိုတော်အဖြစ် ထွန်းပေါက်လာခဲ့ရာမှ မယုံနိုင်လောက်အောင် အစီအစဉ်တွေ ချမှတ်ကြိုးစားခဲ့သည်။

နယူးယောက်က ပါရာမောင့်ပြဇာတ်ရုံတွင် တစ်နေ့ ၅ ကြိမ် ဖျော်ဖြေခဲ့ရသလို၊ ရေဒီယိုအသံလွှင့်ရုံက အစီအစဉ် ၂ ခုကိုလည်း ညစဉ် အပြေးအလွှား

သွားရောက် တင်ဆက်ပေးရသေးသည်။ ဒီကြားထဲမှ သီချင်းတွေကို မာတ်ပြားသွင်းခဲ့ရပြန်သည်။

သည်တော့ သူက ‘ကျွန်တော်ဟာ အရမ်းကံကောင်းတဲ့ ငနဲပါပဲဗျာ’ လို့ ပြောခဲ့သည်ဆိုရင်တောင်၊ မှန်တွေနှင့် မျက်လှည့်ပြသလို လွယ်လွယ်လေးလုပ်လို့ ရခဲ့တာမျိုးမဟုတ်ကြောင်း အရှင်းသားသိနိုင်ပါသည်။

တကယ်လို့များ ခင်ဗျားအနေဖြင့် ဘင်းခရော့စ်ဘီကို ‘သူ့ အောင်မြင်မှုမှာ အဓိကအထောက်အကူပြုခဲ့တဲ့ စွမ်းရည်တစ်ရပ်ဟာ ဘာပါလဲ’ လို့ မေးကြည့်ခဲ့လျှင်၊ သူက ‘ကောလိပ်ကျောင်းတန်းက စကားပြောသင်တန်းတက်ခဲ့တဲ့ ကျေးဇူးပါ’ လို့ ပြန်ဖြေမှာ မလွဲပါ။

ထိုစကားပြောသင်တန်းက သူ့ကို စကားအသုံးအနှုန်းတွေနှင့် စီကုံးဖွဲ့နွဲ့ပုံနည်းနိဿယတွေကို သင်ပေးခဲ့၏။ ဒါကို သူက ဘဝမှာ လက်တွေ့အသုံးချခဲ့သလို၊ ခုလို ဖွင့်ဟပြောနေကျ ဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်တော်ဟာ အဆိုတော်တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ စကားလုံးတွေထုံးဖွဲ့တတ်တဲ့ စကားလုံးသမားသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီပညာကို စကားပြောသင်တန်းက အပီအပြင်တတ်လာခဲ့တာပါ”

ဘင်း ခရော့စ်ဘီသည် သန်းပေါင်းများစွာသော အမျိုးသမီးများ၏ကိုးကွယ်ရာ အချစ်နတ်ကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်ခဲ့လင့်ကစား၊ ဇနီးဖြစ်သူ ဒစ်ဇီလီးအား လက်ထပ်ခွင့်တောင်းခဲ့ရာမှာတော့ အကြီးအကျယ် နောက်ကောက်ကျခဲ့ရရှာ၏။

သူမက ဘင်းသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီးတစ်ခုလုံးကို သူ့ဂျုံကြမ်းတွေ ပျိုးချရာ လယ်ကွက်ကလေး ဟု မှတ်ထင်ခဲ့သော ဣတ္ထိယသိုက်သမား၊ အိုင်တော့တိုင်း ခြေဆေးတတ်သူ မြာမုဆိုးကြီး ဆိုတာကလွဲလို့ ဘာမျှ အထင်ကြီးစရာမရှိကြောင်း ပစ်ပစ်ခါခါပြောခဲ့၏။ ဒီအပြင် ‘မိန်းမလိုက်စား၍ အပျော်လွန်ချောက်ပေါက်တိုးပြီး ထောင်စာဖြစ်မည့်လူ’ လို့ပင် ဆိုလိုက်ချေသေး၏။

ပြီးတော့လည်း ‘ဘင်း ခရော့စ်ဘီသည် လက်ဖွာ၍ ငွေကို ရေလို သုံးတတ်သူ’ ဆိုပြီး တချို့ကလည်း တွန်းတွန်းထိုးထိုးကလေး သတိပေးကြသေးရဲ့။

“မင်း ခရောင်းဘီကိုယူမယ်ဆိုရင်တော့ တစ်သက်လုံး ကျွန်ခံရမှာ သေချာတယ်”

ဒီအသံတွေက ဘင်းကို အိပ်ရာမှလန့်နှိုးအောင် မျက်ခွက်တည့်တည့်ပိတ်ကန်ရာ ရောက်သွား၏။

သူလည်း နေ့ချင်းညချင်း သူပိုင်ဆိုင်သမျှ ငွေကြေးကိစ္စအဝဝကို ဖခင်ကြီးနှင့် ညီအစ်ကိုတွေကို လွှဲပေးပြီး၊ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဘုရားကျောင်းတက်သည့် ဂုဏ်သရေရှိ မိသားစုဝင်တစ်ယောက်ပုံစံဖြင့် ခြေငြိမ်ငြိမ်လှူဖြေရရလေး နေပြလိုက်တော့သည်။

ယနေ့ဆိုလျှင် သူနှင့် ဒစ်ဇီလီးတို့မှ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းသားကောင်းရတနာ ၄ ယောက်ကြီးများပင် ထွန်းကားခဲ့ပြီး၊ ဘင်း ခရောင်းဘီနှင့် အပေါင်းပါများ ကုမ္ပဏီလီမိတက် (ဒါ သူတို့ခေါ်တဲ့အတိုင်း) ကိုပင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီးပြီ။ ကုမ္ပဏီခွဲတွေ အမြောက်အမြားလည်း ရေဘဝကောင်များ၏လက်တံတွေလို ဖြန့်ကြက်ဆန့်ထုတ် ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါလေပြီ။

ထိုအနက် အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ရေး၊ ရွှေတွင်း၊ ရေနံတွင်း၊ အဆောက်အဦဆောက်လုပ်ရေးတွေမှာပါ သူ့ဖခင်ကြီး၊ ညီအစ်ကိုတွေနှင့် အရင်းအနှီးမြှုပ်နှံထားမှုတွေလည်း ပါဝင်ခဲ့၏။

အပတ်စဉ်နေ့တိုင်းလိုပင် သူ့စတူဒီယိုများ၌ အလုပ်စရန် နံနက် ၇ နာရီ ထိုးသည်နှင့် အိပ်ရာက ထလေ့ရှိ၏။ သို့သော် အနီးအနားရှိ သူ့ရုံးခန်းသို့မူ ရေချိုးဖို့ကလွဲ၍ သွားခဲလှပေသည်။ ဒါကလည်း သူ့ရုံး ခရောင်းဘီအဆောက်အဦအောက်ထပ်ရှိ ဖင်လန်နိုင်ငံလုပ် ရေချိုးဇလုံထဲ ဆပ်ပြာရေစိမ်ပြီး၊ လူးလို့မဲ့ ရင်းကလုပ်ငန်းအခြေပြ စာရွက်စာတမ်းတွေကို ဖတ်ရှုနိုင်၍ ဖြစ်ပုံရ၏။

သူက ရေကူးဝါသနာပါသလို နယူးယောက်တွင် ကမ္ဘာ့ပျော်ပွဲခွင်ပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပနေစဉ် လောင်းကြေးစားကြေးရရန် ပေ ၅၀ အမြင့်မှ ကျွမ်းထိုးချ၍ ဧည့်ပရိသတ်တွေ အံ့အားသင့်သွားစေခဲ့ဖူးသည်။

ဂေါက်သီးရိုက်ခြင်းကို အလွန်မြတ်နိုး၍ တစ်ခါတလေ မနက် ၅ နာရီထပြီး ကျင်းစိမ်လေ့ရှိ၏။ ဂျင်နီ ဆာရာဇင်းက ဘင်းသာ လေ့ကျင့်သားပြည့်ဝစွာဖြင့်

ကြိုးစားမည်ဆိုပါက ဘောဘီဂျွန်းစံလို ဂေါက်ရိုက်ချန်ပီယံ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု မှတ်ချက်ပေးဖူး၏။

ဟုတ်ကဲ့။ အပျင်းကြောသန်ပုံပေါက်နေသော အဆိုကျော် အာကျယ်ငနဲ အနေဖြင့် မလုပ်နိုင်တာ မရှိသလောက်ပါပဲ။

ဒီအထဲမှာ စာရေးတာလည်း ပါသေးရဲ့ပေါ့။ သေတ္တာတစ်လုံးထဲ သိမ်းလှောင်ထားတဲ့ဝတ္ထုတိုတွေဆိုတာ တစ်ထပ်ကြီး။ တစ်နေ့မဟုတ် တစ်နေ့တော့ ထိတ်ထိတ်ကြဲ မဂ္ဂဇင်းတွေကိုကိုပြီး ဟိုးလေးတကျော်ကျော် နာမည်ကြီးစေဦးမည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်။ ရံဖန်ရံခါဆိုသလို သူ့ရေဒီယိုဇာတ်ညွှန်းများ၊ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းများကိုပင် သူ့ကိုယ်တိုင် ပြန်ပြင်တတ်သည် ဆို၏။

သို့သော် ရုပ်ရှင်ကားပေါင်း ၃၀ ကျော် ရိုက်ကူးခဲ့ရ၍ လူကုံထံ ကြိုက်မင်းသားတစ်လက်ဖြစ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်လုံးပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကလေး မလုပ်နိုင်တာဆိုလို့ တစ်ခုတော့ရှိခဲ့ပါကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ပါသည်။

တစ်ခါက သတင်းထောက်တစ်ဦးက သူ့ကိုမေး၏။

“တစ်ခါတကျေးဇူးပြုပြီး ဖြေပေးပါ မစ္စတာခရောင်းဘီ။ ပါရာမောင့် ကုမ္ပဏီကြီးအနေဖြင့် ခင်ဗျားဟာ သရုပ်ဆောင်ပညာ ကောင်းကောင်းတတ်တယ်ဆိုတာ ဘယ်ဇာတ်ကားကစပြီး အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသလဲ ဆိုတာပါပဲ”

ဒီတော့ ဘင်းက စပ်ဖြဲဖြဲပြီးသုံးသုံးဖြေခဲ့သည်။

“လူကြီးမင်းရဲ့ လှပတဲ့မေးခွန်းလေးကို ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူစွာဖြေရမယ်ဆိုရင်တော့ သူတို့ဟာ ကျွန်တော့်ကို ပထမဆုံးကားရိုက်မယ်လို့ တိုင်ပင်ကြကတည်းက အိုက်တင်လုပ်တတ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်ဆိုပြီး ကြားတာဗျာ”

ဖီးလ်မာရှယ် ဘားနဒ် မောင်ဂိုမာရီ Field-Marshal Bernard Montgomery

သူသည် ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းက
သင်္ချိုင်းကုန်းသို့ ရို့ဆောင်မည့်ဆဲဆဲ အသုဘဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။
ယခု ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးကျတော့
ဂရိတ်ဗြိတိန်၏ နာမည်အကျော်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ဖေအေက ဘုန်းကြီး၊ သားက စစ်သား
ဆန်းပြားသော ကံကြမ္မာ။
'စစ်ဆိုတာ နိုင်ခြေရိမှ တိုက်ရမယ်။
နိုင်အောင်လည်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု လုပ်ရမယ်' ဆိုပြီး
ရွန်းမဲကို အနိုင်ယူခဲ့သူ။

□ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ အတွင်း စစ်ပွဲကြီးပေါင်း ၉၁၂ ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ဗြိတိသျှစစ်မြေပြင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဒ်မောင်ဂိုမာရီသည် သေနင်္ဂဗျူဟာ၌ ပါရဂူ တစ်ဆူအဖြစ် မော်ကွန်းသစ်တင်နိုင်ခဲ့၏။
သူ့အနေဖြင့် သမိုင်း နှစ်စဉ်မှတ်တမ်းအားလုံးတွင် ယခင်က ဘယ်သူမျှ မတင်နိုင်ခဲ့သော စံချိန်မျိုးဖြင့် တိုက်ပွဲကြီးတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲအောင်မြင်ခဲ့သည်။
သူနှင့် သူ၏ အမှတ် ၈ တပ်မဟာ (နိုင်ငံမြင်ဝှမ်း၏တပ်မတော်) သည် 'ကမ္ဘာ့ရေမြေခွေး' ဟု အမည်တွင်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရွန်းမဲနှင့် သူ၏အာဖရိက တပ်ဖွဲ့များအား အာဖရိကသဲကန္တာရအတွင်း၌ မိုင်ပေါင်း ၁၅၀၀ ဝေးပြီး ရက်သတ္တ ၁၅ ပတ်ကြာအောင် အမဲလိုက်သလို နောက်က ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်တိုက် ထုတ်ပစ်ခဲ့၏။

တိုက်ပွဲကြီးမစခင် လော့ဒ်မောင်ဂိုမာရီက သူ့ရဲဘော်များအား သူတို့သည် သမိုင်းကိုအဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် စစ်ပွဲကြီးကို တိုက်ခိုက်ရမည်ဟု ကြိုတင် အသိ ပေးခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စစ်ပွဲကြီး၏အလှည့်အပြောင်းအဖြစ် သက်သေ ပြုရာရောက်မည့် တိုက်ပွဲတစ်ရပ် ဆင်နွှဲရပေတော့မည်ဟု ဆိုလိုခဲ့၏။ အခြေအနေ က သူပြောသည့်အတိုင်းလည်း ဖြစ်နေခဲ့၏။

အကယ်၍ ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီသာ အယ်လ် အလာမိန်းတိုက်ပွဲတွင် ပူးနိမ့်ပြီး ချေမှုန်းခံခဲ့ရပါက ဂျာမန်များသည် အီဂျစ်နှင့် စူးအက်တူးမြောင်းအပြင် ဝီရန်နှင့် အီရတ်က ရေနံတွင်းများကို အပိုင်စီးပစ်မှာ သေချာ၏။ ထိုမှ အိန္ဒိယကို လုံးဖောက်ဖြတ်သန်း တရကြမ်း ရှင်းလင်းချီတက်သွားပြီး၊ ဂျပန်တပ်များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရုရှားနှင့် တရုတ်မှ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းအားလုံးကို ဖြတ်တောက် ပစ်မည် ဖြစ်၏။

ဟုတ်ကဲ့။ ဒါကြောင့်လည်း ဖီးလ်မာရှယ်မောင်ဂိုမာရီက အယ်လ် အလာမိန်း က တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို သူတို့အနေဖြင့် သမိုင်းကိုအဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် စစ်ပွဲကြီး ကို တိုက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးခဲ့တာ တကယ့်ကို မှန်လှပါ၏။

တကယ်တော့ ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီသည် အယ်လ်အလာမိန်း တိုက်ပွဲ ကြီးနှင့် ဝေးရမည့်အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံခဲ့ရဖူး၏။ ဒါကတော့ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်း မက်ထရစ်တိုက်ပွဲကြီး၌ အဆုပ်တွင် ဒဏ်ရာအပြင်းအထန်ရခဲ့ကာ သေပြီ ဆိုပြီး မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်ခံရမည့်တဝသို့ ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဘုရားမလို့ မြေကြီးထဲ အရှင်လတ်လတ်ရောက်မည့်ဘေးက သိသီလေးလွတ်ခဲ့ရ၏။

ဤအဖြစ်ကို ကျွန်တော်ပြောပြတာထက် သူ့အမေကိုယ်တိုင် ပြောပြတာက ပိုကောင်းမည် ထင်ပါသည်။ သူက ခုလို စာဖြင့် ရေးသားသရုပ်ဖော်ခဲ့ပါ၏။

'ဘားနဒ် လဲကျသွားတဲ့နောက် သူ့လက်ရုံးရဲဘော်လေးလည်း ရင်ဘတ်ကို ထုတ်ချင်းခတ်ကျည်ဆံမှန်ပြီး အသက်ပျောက်လျက် သူ့ကိုယ်ပေါ် ထပ်လဲခဲ့ပြန် ပါတယ်။ ဘားနဒ်ကလည်း သတိလစ်နေတော့ ဘေးကင်းတဲ့တစ်နေရာကို သယ် သွားပြီး ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကစစ်ကြည့်ပြီး၊ 'ဒီဗိုလ် နာရီဝက်အတွင်း သေတော့ မယ်' လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တော့တယ်။ အဲဒီတင် ဗိုလ်မှူးလုပ်တဲ့လူက သူ့ကို မြှုပ်ဖို့ တွင်းတူးခိုင်းလိုက်ပါရော။ ပြီး ဘားနဒ်ကို လော်ရီကားပေါ် တင်လိုက်တယ်။

သူ့ကို သင်္ကြံဟုဖို့ ပို့ခဲ့တာ လမ်းတစ်ဝက်မှာပဲ ကားဒရိုင်ဘာက သူလှုပ်နေတာ တွေ့လိုက်တယ်။ ဒါနှင့်ပဲ ထ၊ အော်ပြီး ဆရာဝန်ကို အသိပေးလိုက်တယ်။ 'ဟို အလောင်းက အသက်ရှင်နေတယ် ဆရာရေ' တဲ့။

ဟုတ်ကဲ့။ ဘုရားသခင်ရဲ့ကျေးဇူးတော်ကြောင့် အသက်မသေဘဲ သေရွာ ပြန်လာခဲ့တဲ့ သေရွာပြန်အလောင်းကောင်ဟာ ခု ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးကျတော့ အထင်ရှားအကျော်ကြားဆုံး ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ရပါ တော့တယ်။

ဖီးလ်မာရှယ် လော့ဘားနဒ် မောင်ဂိုမာရီ သို့မဟုတ် အယ်အလာမိန်း သူရဲကောင်းသည် တစ်ချိန်တုန်းကလည်း ယခုလို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်လာရမည့် အစား တရားဟောဆရာဖြစ်ကိန်း ဆိုက်ခဲ့ရသေးသည်။

သူသည် အင်္ဂလိပ်အစစ် မဟုတ်ပေ။ သူ လန်ဒန်မှာမွေးတာ မှန်သော် လည်း အမေရော အဖေပါ ၂ ဖက်စလုံးမှ အိုင်းရစ်ရှ်လူမျိုးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

သူ့ဖခင်က တက်စစ်မင်နီးယားဘုန်းတော်ကြီး၊ သိက္ခာတော်ရ ဓမ္မဆရာ ကြီး အိပ်ချ်-အိပ်ချ်-မောင်ဂိုမာရီ ဖြစ်၍၊ ဘားနဒ်မောင်ဂိုမာရီ ကလေးဘဝက သူ့အဖေမြေရာ လိုက်နင်းမည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော် ၁၈၉၉ ခုနှစ်၏ တစ်ရက်၊ ဘားနဒ် ၁၂ နှစ်သားအရွယ်မှာတော့ ဘိုးဝါးစစ်ပွဲကြီးသို့ ချီတက်သွား ကြသော စစ်သားများကို လန်ဒန်မြို့၏ ပလက်ဖောင်းပေါ်က တွေ့လိုက်ရသည်။ စစ်ချီတေးများကို ဘင်ခရာများနှင့် တီးမှုတ်သီဆိုလာကြသည်မှာလည်း စိတ်ဓာတ် တက်ကြွစရာ ကောင်းလှ၏။

ဘားနဒ်မောင်ဂိုမာရီလေးသည် ထိုသို့ လမ်းဘေးတွင် ရပ်ငေးနေရင်းမှ သူငယ်ငယ်က မိခင်ကြီးဖတ်ပြခဲ့သော သူ၏အဘိုးဖြစ်သူ ဆာ ရောဘတ် မောင့် ဂိုမာရီသည် ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်၏ဒုတိယဘုရင်ခံ ဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ အိန္ဒိယသူပုန်ထမှုများကို နှိမ်နင်းရာ၌ ကျော်စောထင်ရှားခဲ့ပုံများ၊ စွန့်စားခန်းများကို အမှတ်ရလိုက်မိ၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ၁၂ နှစ်သား ချာတိတ်ကလေးမှာ သူလည်း တစ်နေ့ ဘုန်း ကြီးမဝတ်ဘဲ သူ့ဘိုးအေကြီးလို စရာမစစ်ဗိုလ်မှူးကြီးဖြစ်လိုစိတ်များ ရင်ထဲမှာ တဖွားဖွားပေါ်ပေါက် ကိန်းအောင်းခဲ့ရတော့၏။

သို့နှင့်အမျှ သူလည်း လန်ဒန်မြို့တော်၏လမ်းတစ်လျှောက် အောင်လံတွေ တလူလူဝှေ့ယမ်းလျက် ကြွေးကြော်အားပေးနေကြသော လူအုပ်ကြီးတွေကြားမှာ ရင်ကော့ပြီးလျှောက်လာပုံကို တွေးထင်မြင်ယောင်နေမိခဲ့ပါပြီ။

ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီ၏မိခင်သည် အင်္ဂလိပ်ရာဇဝင်သမိုင်းတွင် အောင် မြင်ကျော်ကြားခဲ့သော ကရွမ်းဝဲလ်၊ ကလိုက်စ်၊ ဒနိုတ်ခ်၊ နယ်လ်ဆင်တို့၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်းများကို ဖတ်ပြခြင်းဖြင့် သားဖြစ်သူ၏ရင်တွင်း၌ စွန့်စားမှုဝိညာဉ် များကို မွေးပေးခဲ့၏။

သူသည် ထာဝရမသေသော စာအုပ်များနှင့်ပြည့်နေသော အိမ်တွင် ကြီး ပြင်းခဲ့ရပြီး၊ စိတ်ကူးဉာဏ်နှင့် အတွေးအခေါ်တွေ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်။

တစ်နေ့တော့ သူ့ဖခင်ကြီးက သား ၄ ယောက်ကို စာကြည့်တိုက်ထဲသို့ ခေါ်ပြီး သူတို့ဘဝလမ်းကို ရွေးချယ်ဖို့ အချိန်တန် အရွယ်ရောက်ကြပြီဖြစ်ကြောင်း အသိပေး ပြောကြားလိုက်၏။ သူက သားတွေကို 'ဘာလုပ်ရမည်' ဟု မပြောခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း လမ်းရွေးချယ်ရာမှာ ဂရုတစိုက် သတိထားစဉ်းစားဖို့တော့ မှာကြား သည်။ သူ့ဆန္ဒက သားတွေအားလုံး အင်္ဂလန်ပြည်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်အား အလုပ်အကျွေးပြုစေလိုသည့်ဆန္ဒ၊ မျှော်လင့်ချက် ရှိခဲ့၏။

အင်္ဂလန်ပြည်ရှင်ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အမှုတော်ထမ်းရန် ပြင်ဆင်သည့်အနေ ဖြင့် ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီသည် ဆင်းဟတ်စ်ရီ တော်ဝင်စစ်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ခဲ့ပါတော့၏။

သို့ဖြင့် သူသည် ကြည်းတပ်မတော်အရာရှိတစ်ဦးအဖြစ် အနှစ် ၄၀ လုံး လုံး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခဲ့သည်။ သူ၏ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်လှသော တိုက် စွမ်းရည်နှင့်အောင်ပွဲများက လူတွေ၏စိတ်ကို တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်လျက် ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ထိုက်ထိုက်တန်တန် ပြသနိုင်လိုက် ၏။ သူက စစ်ပွဲတွင် အောင်မြင်ရေးအတွက် ပထမဆုံးလိုအပ်ချက်မှာ 'လူနှင့် လူ၏စွမ်းဆောင်မှု' ဖြစ်သည်ဟု အတိအလင်းဖွင့်ဆိုခဲ့၏။

"စစ်ပွဲကို အနိုင်တိုက်ပေးတာဟာ တင့်ကားလည်း မဟုတ်ဘူး။ သံချပ် ကာကားလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲ-ဘာစစ်သင်္ဘောမျှလည်း မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ

ယာဉ်တွေထဲဝင်ပြီး ဦးကိုင်စောင်းနှင့်တိုက်ခိုက်ပေးတဲ့ လူတွေပဲ ဖြစ်တယ်”

သူက တစ်ဖန် ခုလို ထုတ်ဖော်ပြောပြသေး၏။

“တပ်ထဲဝင်တဲ့ စစ်မှုထမ်းမှန်ရင် မျက်လုံးလေးထဲမှာ တိုက်ပွဲအလင်းရောင် တွေ တဝင်းဝင်းတောက်ပြီး ရှိနေရမယ်”

ပြီးတော့ သူ၏ အမှတ် ၈ တပ်မဟာသည် နိုင်ငံတွင် အကောင်းဆုံး လက်ရွေးစင်ရဲဘော်များနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသလို၊ သူတို့တပ်သည် ရန်သူကို လိုက်တိုက် ရာတွင် ဘယ်တော့မျှ ရှုံးပွဲမရှိအောင် သူရသတ္တိရုဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒီကမ္ဘာပေါ်တွင် ဘယ်အင်အားမျိုးကမျှ သူတို့ကို ဟန့်တား ရပ်တန့်နိုင်စေမည် မဟုတ်ကြောင်းလည်း ဖွင့်ဟ အသိပေးလိုက်ပါသေးသည်။

သူသည် သူ့ရဲဘော်များနှင့် အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်ကာ ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန်များကို တိတိကျကျ ပြတ်ပြတ်သားသား ပြဋ္ဌာန်း ပေးခဲ့၏။ စစ်ရေးရည်မှန်းချက်၊ ပစ်မှတ်များကိုလည်း အတိအကျပေးထား၏

ထို့အပြင် သူသည် သူတို့ကို လက်နက်ကိရိယာတန်ဆာပလာများနှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်တွေမပြည့်စုံဘဲ ဘယ်တော့မျှ တိုက်ပွဲသို့ မဝင်ခိုင်းကြောင်း၊ လိုအပ်ပါက တိုက်ပွဲနိုင်ရန် လေကြောင်းအကူအညီများပင် ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အာမခံနေကျလည်း ဖြစ်သည်။

ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီသည် သူ့တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲ၌ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်း ၂ ချက်ကို သတ်မှတ်ထားသည်ဟု ပြောလေ့ရှိသည်။

‘ပထမအချက်က ရှေ့လောကြီးပြီး ဂမ္မားရှူးထိုးတက်ဖို့ မင်းကိုယ်မင်း ဘယ် တော့မျှ ခွင့်မပြုပါနှင့်’

‘ဒုတိယအချက်ကတော့ တိုက်ပွဲမှာ မင်းနိုင်ဖို့ မသေချာဘဲနှင့် ဘယ်တော့ မျှ စွန့်စားဖို့ မကြိုးစားပါနှင့်’ ဆိုသည့် ၂ ချက်ပဲ ဖြစ်ပါ၏။

တစ်ခါက သူ့တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို သင်ကြားဖူးသည်။

“ငါ နိုင်မယ်ထင်ဘဲနှင့် ဘယ်တော့မျှ မတိုက်ခဲ့ဘူးကွ။ တိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်လို့ စိတ်ထဲ စနိုးစနောင့် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့စိတ်တွေ ဝင်နေပြီဆိုရင် ငါ

အဲဒီတိုက်ပွဲကို မတိုက်တော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ငါ အားလုံး အဆင်သင့်ဖြစ်အောင် ပြင်ပြီးတဲ့အထိ ပြန်စောင့်နေလိုက်တာပဲ”

ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီသည် ‘စစ်သား’ဟု ခေါ်နိုင်ရုံ မည်ကာမတ္တ စစ်သားမျိုး မဟုတ်။ သူသည် ကာကိယုနီဖောင်းနှင့် သိန်းငှက်မျက်လုံးပိုင်ရှင် ပြည်သူ့ရဲဘော်တစ်ယောက် ဖြစ်သလို၊ တင့်ကားထဲမှ တရားဓမ္မဆရာလည်း ဖြစ်ခဲ့၏။ စစ်မှုထမ်းအလုပ်သည် သူ့အတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသက်သက်မျှ မကပါ။ ရိုးတွင်းခြင်ဆီခိုက်အောင် စွဲလမ်းခဲ့ရသော သူ့အနေဖြင့် တိုက်ပွဲများ၏ ရင်တုန် ယန်းတုန်စိတ်လှုပ်ရှားမှုများကို နှစ်သက်လှပြီး၊ သူ့ကိုယ်သူလည်း ဘုရား သခင်အတွက် Armageddon ခေါ် စစ်ပွဲကြီးအတွင်း ဝင်တိုက်နေရသည်ဟု လည်း အလေးအနက်ယုံကြည်ခဲ့၏။

မြေပြင်ရှိ သူ့ဌာနချုပ်တွင် စာအုပ် ၂ အုပ်ကို ခင်ဗျား တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ဂျွန်ဘုညန်၏ ‘ဘုရားဖူးရဲ့ တက်လမ်း’ နှင့် ‘သမ္မာကျမ်းစာ’ ပါပေတည်း။ သူက သူ့လက်အောက်အရာရှိအားလုံးကို သမ္မာကျမ်းစာဖတ်ရန် တိုက်တွန်းတတ် ၏။

သူ အားအကျဆုံး စံပြသူရဲကောင်းမှာ အော်လီဗာကရွမ်းဝဲလ် ဖြစ်ပါ သည်။ ဒါကြောင့်လည်း ဝင်စတန်ချာချီလ်က သူ့ကို ကရွမ်းဝဲလ်နှင့် နှိုင်းပြောလိုက် သောအခါ အကြီးအကျယ် သဘောကျသွားခဲ့၏။

သို့နှင့်အမျှ ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီ စစ်ထွက်ချိန်၌ ကရွမ်းဝဲလ်၏ တပ်ဖွဲ့များကဲ့သို့ပင် ဓမ္မသီချင်းတွေဆိုရင်း ချီတက်မည်ဆိုသည်ကို တွေးကြည့် နိုင်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ၊ မက်အာသာ၊ အခြား ထိပ်တန်း မဟာ မိတ်စစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် အလားတူပင် ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီ သည်လည်း ဘုရားတရားကိုဦးစားပေးသော ဘာသာရေးသမားစင်စစ် ဖြစ်ပါ၏။

သူ ဘယ်တော့မျှ အရက်မသောက်တတ်။ တစ်ခါမျှ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်း မရှိဖူးခဲ့။ ဆေးလိပ်လည်း နည်းနည်းမျှ မသောက်တတ်။ ညတိုင်း ဘုရားရှိခိုး

မေ့တောင်းသည်။ သူ့ဝင်ငွေ၏ ၁၀ ဖို့ ၁ ဖို့ကို ဘုရားကျောင်းအတွက် အမြဲလှူသည်။

သူသည် စည်းကမ်းအတိုင်း တင်းတင်းကျပ်ကျပ် တစ်သေမတိမ်း လုပ်တတ်သော စည်းကမ်းသမားကြီးလည်း ဖြစ်၏။ တစ်ခါတွင် စစ်ညီလာခံတစ်ခု၌ အမိန့်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သလို နှုတ်မှလည်း ခုလို ဖွင့်ဟအသိပေးခဲ့၏။

“ကျွန်တော်အနေဖြင့် စီးကရက်သောက်တာနှင့် ချောင်းဆိုးတာကို ခွင့်မပြုနိုင်ဘူး။ ဆေးလိပ်ကတော့ လုံးဝသောက်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲ-ချောင်းကတော့ ၂ မိနစ်လောက်အထိ ဆိုးနိုင်ပါတယ်။ ပြီးရင်တော့ မိနစ် ၂၀ လောက် အောင်ထားရလိမ့်မယ်။ အဲဒီနောက်မှ နောက်ထပ် စက္ကန့် ၆၀ ချောင်းဆိုးခွင့် ကျွန်တော်ပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်” တဲ့။

ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီသည် သူ့ရန်သူများကို ပုဂ္ဂလိမ္မိဂ္ဂနန်းအားဖြင့် မှန်းတီးခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ သူ့အိပ်ရာခေါင်းရင်းတွင် ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ် ရွမ်းမဲလ်၏ ဓာတ်ပုံကို အမြဲချိတ်ဆွဲထားလေ့ ရှိသည်။ ‘စစ်မတိုက်ခင် ရွမ်းမဲလ်နှင့် လူချင်းသိပ်တွေ့ချင်သည်’ဟု အခါခါပြောခဲ့ဖူး၏။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

အကြောင်းကတော့ သူနှင့် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရမည့်သူကို မျက်နှာချင်းဆိုင်ဆုံ၍ စကားပြောသည့်နောက်ပိုင်းတွင် တစ်ဖက်ရန်သူ၏တိုက်ကွက်ကို ပိုမိုသိလာနိုင်မည်ဟု ယူဆခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

မောင်ဂိုမာရီသည် ရွမ်းမဲလ်၏လက်ရုံးဟပည့်ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ဗွန်သိုးမာကို လက်ရဖမ်းမိခဲ့ရာတွင်လည်း၊ သူက ဗွန်သိုးမားကို သူ၏ဧည့်သည်တော်အဖြစ် ညစာအတူစားရန် ဖိတ်ကြားခဲ့၏။ သူက စားပွဲခင်းပေါ်တွင် တိုက်ပွဲပုံစံရေးပြလျက်၊ ‘ရွမ်းမဲလ် ဘာကြောင့် မနိုင်နိုင်ကြောင်း’ကို ဗွန်သိုးမာအား ရှင်းပြခဲ့သော ဟူ၏။

မောင်ဂိုမာရီ အမှတ် ၁၂ တပ်မမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့စဉ်က သူ့ရုံးခန်းနံရံတွင် ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုကို ရေးထိုးထားစေ၏။ ထိုဆိုင်းဘုတ်ကတော့ -

- ‘သင် ရာခိုင်နှုန်း ၁၀၀ အသင့်ဖြစ်နေပြီလား။’
 - သင့်မှာ စွမ်းအားတွေ အပြည့်ရှိနေပြီလား။
 - သင့်နှုတ်က ရွင်လန်းစွာအော်ဟစ်ပြီး မနက် အိပ်ရာက ထနိုင်ရဲ့လား’
- ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အမှန်အတိုင်းပြောရလျှင် ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီကိုယ်တိုင်ကတော့ ပျော်ပျော်ကြီးဟစ်အော်၍ အိပ်ရာကထ၊ ခဲ့သည် မရှိပါ။ ဒါမှမဟုတ် ဘယ်ပုံစံမျိုးနှင့်မျှ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် အသံမပြုခဲ့ပါ။ သူ့ကို အိပ်ရာကထ၊ဖို့ပင် တစ်နာရီကျော် ကျော် နှိုးရတတ်သည်။

သူ့ကို မနက် ၆ နာရီထိုးသည်နှင့် ချက်ချင်းသွားနှိုးသည့်နောက်၊ အိပ်ရာထဲမှာပင် လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် ထသောက်ပြီး တစ်နာရီလောက်ကြာအောင်လဲလျောင်းရင်းက အတွေးအကြံတွေထုတ်၍ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွေ ရေးဆွဲနေမည် ဖြစ်ပါ၏။ သူက အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို တခြားအရာရှိများစီ လက်လှည့်ခဲ့ပေးပြီး၊ သူ၏တစ်နေ့စာတာဝန်များကို အလျှင်စလိုမနိုင်ဘဲ အမြဲလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။

တိုက်ပွဲကြီးမစခင် တစ်နေ့အထိပင် သူက လုပ်စရာရှိတာတွေကို အေးအေးသက်သာလုပ်နေကျ ဖြစ်ခဲ့၏။ သူ၏တိုက်ပွဲအစီအမံတွေ အားလုံးကတော့ အကွက်စေ့စေ့နှင့် အဆင်သင့်ပြင်ထားပြီး ပါပြီ။

သူက ‘စစ်ပွဲများသည် သေနတ်တစ်ချက် ပစ်မဖောက်ရခင်ကပင် နိုင်ပြီးသား ဖြစ်ရမည်’ ဟု ဆိုခဲ့၏။ အဓိပ္ပာယ်က တိုက်ပွဲအတွက် ဂရုတစိုက်ကြိုတင်အကွက်ချ စီစဉ်ထားခြင်းဖြင့် အောင်နိုင်မှုရရှိခြင်း ပါပေတည်း။

စစ်ပွဲတစ်ပွဲ တကယ်တမ်း စပြီးဆိုသည့်နောက်တော့ ဖီးလ်မာရှယ် မောင်ဂိုမာရီတစ်ယောက် အသာလေးနှပ်နေပြီသာ မှတ်တော့။ ရွမ်းမဲလ်နှင့် အကူတော်အနယ်တိုက်ခိုက်ရသော အယ်လ် အလာမိန်းတိုက်ပွဲကြီးကို ဧရာမအမြောက်တပ်ကြီးမှ အမြောက်သံများဖြင့် စမဖွင့်ခင် တစ်နာရီအလိုလောက်၌ သူက အိပ်ရာဝင်ခဲ့၏။ ထို့နောက် ၄ နာရီခွဲအကြာ မနက် တစ်နာရီခွဲကျခါမှ အကူအရာရှိက သူ့ကိုနှိုးပြီး သတင်းပို့ခဲ့ရသည်။

မောင်ဂိုမာရီက နားထောင်သည်။ အမိန့်တစ်ခု ထုတ်ပြန်သည်။ မီးအိမ်ကို မှုတ်သည်။ ပြီးတော့ ပြန်အိပ်သွားတော့သည်။

သူ၏အခိုင်အမာ ယုံကြည်ချက်ကို ဂရုတစိုက်ချမှတ်ထားသော စီမံချက်များ၊ တိကျပြတ်သားသော အမိန့်များ၊ သူ၏ အထူးလက်ရွေးစင်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ သူ၏ အကောင်းဆုံး လက်နက်စက်ကိရိယာ တန်ဆာပလာများပေါ်တွင် အားပြုတည်ဆောက်ထား၏။

ဖီးလ်မာရယ် မောင်ဂိုမာရီသည် အသက် ၄၀ အရွယ်ထိ အိမ်ထောင်မပြုရ သေးပေ။ အိမ်ထောင်ပြုပြီးနောက် 'ဒေးဗစ်' ဆိုသော သားလေးတစ်ယောက် ရ၏။ သူ့ဇနီးသည်က ၁၉၃၇ ခုနှစ်မှာ ကွယ်လွန်သွား၏။

ဇနီးသည် ဆုံးပါးခြင်းအတွက် သူ အလွန် စိတ်ထိခိုက်သွားပြီး၊ ၁ နှစ် လောက် အိမ်တွင်းအောင်းနေသည်။ အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း တချို့ ကိုသာ အတွေ့ခံခဲ့သည်။ ခုတော့ သူ့ဘဝမှာ သူ့သားကလွဲလျှင် စစ်မှုရေးရာ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တေးဆို ကင်နရီငှက်ဝါလေးများကို မွေးခြင်းမှအပ၊ တခြား ဘာကိုမျှ သိပ် စိတ်မဝင်စားတော့ပါ။

အိတ်လီ စစ်မြေပြင်၌ တိုက်ပွဲဆင်နေဆဲ ကာလတစ်လျှောက်လုံး ကင်နရီ ငှက်ကလေးများနှင့် လစ်ဘတ်ဒ် အချစ်ငှက်ကလေးများ ထည့်ထားသော လှောင် အိမ်ကလေးတစ်လုံးကို သူ့ရုံးခန်းထဲတွင် ဆောင်ထားပြီး၊ ခရီးသွားလျှင်လည်း ထရပ်ကားကြီးပေါ်၌ ငှက်လှောင်အိမ်ကို နေရာသီးသန့် အကျအနချထားပေးရ၏။

သူသည် တိုက်ပွဲကြားထဲကပင် သူမိခင်ကြီးထံသို့ အချိန်လှူပြီး စာရေးခဲ့၏။ သူ ဂျာမန်များကိုတိုက်ထုတ်ရန် အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကို ဖြတ်သန်းချိန်တွင် လက်တွေ့နွေးထွေးအောင်ဆိုပြီး သူမိခင်ကြီးက လက်အိတ်တစ်စုံ ထိုးပေးခဲ့၏။ ပြီး သူမက သတင်းထောက်တစ်ယောက်ကို ခုလို ထင်မြင်ချက်ပေးလိုက်၏။

"ဘားနဒ်ဟာ ဒီလက်အိတ်တွေကို ဝတ်မယ်လို့ မျှော်လင့်တယ်။ ဘယ်နည်း နှင့်မျှ အပျောက်ခံမယ်လို့လည်း မထင်ပါဘူး"

ဖီးလ်မာရယ် မောင်ဂိုမာရီသည် သူတို့သား ၄ ယောက်ကို ဖခင်ကြီးက အဆုံးအမပေးခဲ့သော စကားတချို့ကို ဆောင်ပုဒ်အဖြစ် လက်ကိုင်ပြုထားခဲ့၏။ အလေးအမြတ်ထားအပ်သော ရှေးရိုးထုံးတမ်းစဉ်လာများမှ ဆင်းသက်လာသော စကားများပင် ဖြစ်ပါ၏။

"မင်းတို့ဟာ ဂုဏ်သရေရှိ မျိုးကောင်းရိုးကောင်းမိသားစုက မွေးလာကြ တာဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ အပေါ်ယံကြောလေးလှောက်နှင့် ဟန်ဆောင်ယဉ်ကျေး

သိမ်မွေ့တာကို မဆိုလိုဘူး။ မင်းတို့ရဲ့ 'အတွင်းစိတ်ဓာတ်ကိုက မြင့်မြတ်ပြီး နူးညံ့သိမ်မွေ့ရမယ်။ ယဉ်ကျေးရမယ်' လို့ ပြောတာ။ အဲဒါနှင့်အမျှ မိဘမျိုးရိုး ဂုဏ်သိက္ခာကို ညစ်နွမ်းထိခိုက်စေမယ့် အလုပ်မျိုး ဘာမျှမလုပ်သင့်ဘူး။ မကောင်းမှု ၃၀ရိုက်အလုပ်တွေကို ရွံရှာစက်ဆုပ်စွာ ဝေးဝေးကရှောင်ကြဉ်ရမယ်" ဟု သတည်း။

ထို့ကြောင့်လည်း သူ့ကို လော့ဒ် မောင်ဂိုမာရီ၊ သို့မဟုတ် 'သေရွာပြန် ကျားဖြူ' ဟူ၍...။

အဲလ်ဗရက် အီး စမစ်
Alfred E. Smith

သူကတော့ ၇ နှစ်တည်းသာ ကျောင်းနေဖူး၏။
သို့တိုင်အောင် တက္ကသိုလ်ကြီး ၆ ခုမှ ဘွဲ့တွေ ရခဲ့သည်။
ပီးကြောက်လို့ တစ်ညလုံး ငုတ်တုတ်ထိုင်နေခဲ့သူ။
အလုပ်သမားအခွင့်အရေးအတွက် တိုက်ယူပေးခဲ့သူ။
မနက် ငါးစိမ်းခိုင်အလုပ်သမား၊ ညကျတော့ ပြဇာတ်မင်းသား၊
၂ ဘဝစံဇာတ်လမ်း။

□ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၅၈ နှစ်က နယူးယောက်မြို့တော်တွင် အိုင်းရစ်ရှ်လူမျိုး ထရပ်ကားဒရိုင်ဘာတစ်ဦး ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ သူသည် မသေမီက နာတာရှည်ရောဂါ သည်ကြီးအဖြစ် မကျန်းမမာဖြစ်ခဲ့ရာမှ ကားမောင်းသည့်အလုပ်ကို စွန့်၍ ညစောင့် ပြောင်းလုပ်ဖို့ အတင်းအကျပ်စေခိုင်းခံရ၏။

သူ သေတော့လည်း ဆင်းရဲလွန်းလှသဖြင့် ခေါင်းဖိုးကို သူ့အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေများက ဝိုင်းခံပေးရသည်။ သူ့တွင် ဇနီး ၁ယောက်နှင့် ကလေး ၂ယောက် ကျန်ခဲ့၏။

သူ့ဇနီးမှဆိုးမမှာ အမြော်အမြင်ကြီးမား၍ ကလေးငယ်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကျောင်းထားပေးမည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်များ မက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် သူမသည် တစ်နေ့ ၁၀ နာရီလုပ်ရသည့် ထီးစက်ရုံတစ်ခု၌ အလုပ်ရ၏။ သူမလုပ်ခမှာ

နည်းပါးလွန်းလှ၍ စက်ရုံကအလုပ်တွေကို အိမ်ယူပြီး၊ ည ၁၀ နာရီ- ၁၁ နာရီ တိုင်အောင် ထိုင်လုပ်ရပြန်သည်။ မိခင်ကောင်းတစ်ယောက်အနေဖြင့် ကလေးငယ် များအတွက် တစ်နေ့ကို ၁၄ နာရီ- ၁၅ နာရီမျှ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ကျွန်ခံခဲ့ရသည် ဆိုလည်း မမှားချေ။

သူ့သား အငယ်ကောင်သည် တစ်နေ့တွင် နယူးယောက်ပြည်နယ် အုပ်ချုပ် ရေးမှူးအဖြစ် တစ်ကြိမ်မက ၄ ကြိမ်တိုင်တိုင် အရွေးခံရလိမ့်မည်ဟူသော အနာဂတ် ကန့်လန့်ကာကို ဖွင့်ပြီး မမြင်တွေ့ရှာသည်မှာ သနားစရာ ကောင်းလိုက်ပါသလဲလို့။

၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် သားတော်မောင်သည် ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတလောင်း ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင်မသိမြင်နိုင်ခဲ့ရာသူ မိခင်တစ်ယောက်အနေဖြင့်ကော ဘယ်လောက် သနားစရာ ကောင်းလိုက်ပါသလဲ။

ပြီးတော့ ၁၉၄၄ ခုနှစ် မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်တိုင်း သဘင်း စာကြီးမှ သူမ၏သားကို 'နယူးယောက်တစ်မြို့လုံး အချစ်ဆုံးအချစ်တော်' ဟူသော ဝိသေသဂုဏ်ထူးဖြင့် ချီးကျူးရေးသားမှာကို ကြိုမသိနိုင်ခဲ့ရာတာကလည်း သနား စရာပဲ မဟုတ်ပါလား။

တကယ်စင်စစ်မှာလည်း 'စမစ်'ဆိုတာက အနောက်ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင် အကြီးကျယ်ဆုံးမြို့တော်ကြီး၏ အသည်းကျော်ဖြစ်ခဲ့ရတာ အမှန်။ ထို့အပြင် လူသား တွေ တည်ဆောက်ခဲ့သမျှ အဆောက်အဦးတွေအနက် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သော အင်ပါ ယာစတိတ် မိုးရွှေတိုက်ကြီးကို ကြီးကြပ်ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းတွင် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ခဲ့ခြင်းကလည်း သူ့ဘဝအတွက် ထူးခြားလှသော အထိမ်းအမှတ် သင်္ကေ တ ဟုဆိုရပါချိမ့်မည်။

ကျွန်တော် တစ်ခါက အဲလ်စမစ်ကို 'ကျောင်းဘယ်နှစ်နှစ် နေခဲ့ဖူးပါသလဲ' ဟု မေးဖူး၏။ သူက တစ်ခဏအားဖြင့် နှုတ်လေးနေခဲ့ပြီး နောက်တော့ "ဟုတ် ကဲ့၊ ကောင်းပါပြီ။ ကျွန်တော် ပြန်စဉ်းစားပါရစေဦး အဲ- အတိအကျတော့ ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့ဘူးဗျ။ ကျွန်တော်က ၁၈၇၃ ခုနှစ်မှ မွေးတာဆိုတော့။ အို- ၇ နှစ် ဒါမှမဟုတ် ၈ နှစ်လောက်ပဲ ကျောင်းနေခဲ့ဖူးလိမ့်မယ် ထင်တယ်။

ပါပေမယ့် အဲဒါလည်း ကျွန်တော် အထောက်အထားမပြနိုင်ဘူးခင်ဗျ၊ ကျွန်တော် ဘယ်တကယ်လို့ကမှ ဘွဲ့မရခဲ့ဖူးသလို၊ ဒီကျောင်းဟိုကျောင်း တက်ခဲ့ပါတယ် ဆိုတဲ့ သက်သေခံစာရွက်စာတမ်းတွေလည်း တစ်ရွက်မျှ မရှိခဲ့ပါဘူး။”

ဪ- အဲလဲပရက် အမ်မင်နရယ် စမတ်အဖို့ သူ ကျောင်းနေဖူးကြောင်း သက်သေပြစရာ စာရွက်တစ်ရွက်မျှ လက်ထဲမရှိပေမယ့် ကိုလံဘီယာနှင့် ဟားဗတ် အပါအဝင် စရာမတက္ကသိုလ်ကြီး ၆ ခုမှ “နိုင်ငံအကျိုးကို သူမတူအောင် ထူးချွန်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ လူသားထုတစ်ရပ်လုံးအပေါ် ချစ်မြတ်နိုးစွာဖြင့် အတ္တမဖက် ပရဟိတလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ခဲ့ခြင်းအတွက်” ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ပေးအပ်ခဲ့ရသည့် စာချွန်လက်မှတ်တွေတော့ ထစ်ထပ်ကြီးပြနိုင်ခဲ့ပါ၏။

ကျွန်တော်က အဲလဲစမတ်အား “တက္ကသိုလ်ကောလိပ်တွေ မတက်ခဲ့ရခြင်း အတွက် ဝမ်းနည်းမိပါသလား” ဟု မေးတော့၊ သူက “ဝမ်းမနည်းတဲ့အပြင် ဝမ်းတောင်သာပါသေးတယ်” တဲ့။

သူက “နိုင်ငံရေးတွင် ရှေ့တန်းရောက်လိုပါက မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ ပေါများ အောင် စည်းရုံးနိုင်စွမ်းရှိရမည် ဖြစ်ပြီး၊ လူ့စိတ်လူ့သဘာဝကိုလည်း ကျွမ်းကျင်စွာ နားလည်ရမည်” ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့၏။

ပြီးတော့ သူ့အဖို့ ဖူလ်တန်လမ်းရှိ ငါးဈေးနှင့် တရားစွဲ ရုံးဆင့်ခေါ်စာ ထုတ်ပေးသူ ဝင်လုပ်ခဲ့သည့် ၈ နှစ်တာအတွေ့အကြုံများက တက္ကသိုလ်ကျောင်း တက်ရတာထက် လူတွေအကြောင်းကို ပိုပြီး နောကျေအောင် နားလည်စေခဲ့သည်။

သူသည် ၁၀ နှစ်သားအရွယ်ကပင် ချမ်းချမ်းစီးစီး ဆောင်းတွင်းကြီး၌ မနက် ၅ နာရီထပြီး ၆ နာရီတွင် လူတွေကိုစည့်ခံရမည့် စားပွဲထိုးလေး ဖြစ်ခဲ့ရ၏။

၁၂ နှစ်သားကျတော့ ကမ်းနားတစ်လျှောက် သတင်းစာ လက်ပွေ့ရောင်းခဲ့ရသည်။

အားလပ်သည့်အချိန်များ၌ ဆောက်လက်စ ဘရွတ်ကလင်း တံတားကြီး အောက်တွင် ဘောလုံးကစားကြ၏။ တံတားတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းတွင် သူ့အာရုံကို အဆွဲဆောင်ဆုံးက မီးသတ်ကားစီးရခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ကိုယ်တိုင် မီးသတ်သမားဖြစ်လိုခဲ့ရာမှ မီးသတ်အဆောက် အဦးတွင် မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များအား သီချင်းဆိုပြု ကပြနှင့် ကပ်ပေါင်းပြီး အချိန်ကုန်

ခဲ့၏။ မီးလောင်သံချောင်းခေါက်ပြီဆိုသည်နှင့် သူက ကော်ဖီဘူးနှင့် ဆင်းဒွစ်မုန့် များပါသော သေတ္တာကိုယူပြီး မီးသတ်တံခါးဝတွင် အသင့်ရပ်စောင့်နေသည်။ လမ်းပေါ်သို့ တရကြမ်းမောင်းထွက်လာသည့် မီးသတ်ကားပေါ် ဖျတ်ခနဲခုန်တက်ပြီး ခပ်ကြွားကြွားလေးလိုက်သွားနေကျ။

အဲလဲစမတ်သည် ကျောက်စရစ်ခဲများခင်းထားသော စုတ်ချာညစ်ပေနေသော လမ်းတစ်လမ်းတွင် နေခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ထိုလမ်းက လှပသော နတ်သမီး ကျွန်းသို့ တန်းတန်းကြီး ဦးတိုက်ထား၏။ တစ်နည်းဆိုလျှင် ဆိပ်ခံတံတားများ၌ ဆိုက်ကပ်ထားသော ရှေးဟောင်းရွက်လှေကြီးများအပါအဝင် ရှုခင်းပသာဒအလှ ဖြင့် အံ့ချီးမကုန်နိုင်သော အိမ်မြစ်ဆိပ်ကမ်းသို့ တစ်ဖြောင့်တည်းပေါက်၏။

အဲလဲစမတ်က ချာတိုတ်ပီပီ ရွက်လှေကြီးများ၏ ဦးယဉ်တိုင်ဖျားမှ ရေထဲသို့ ကျွမ်းထိုးချပြီးနောက်၊ ရွက်ကြီးတွေပေါ် ဖက်တက်နေ ပြန်တော့၏။

အိမ်မြစ်ဆိုသည်မှာ သူ၏ ရေကူးကန်ကြီးပင်ဖြစ်၍၊ သူက ပေါလောမျော နေသော သစ်တိုသစ်စများ၊ အမှိုက်သရိုက်များကြားတွင် အဝတ်မပါ မောင်ဗလာ လုပ်၍ ကူးခတ်ပျော်ပါးနေစမြဲပါပေ။

အယ်လဲစမတ်တွင် ကလေးသူငယ်တွေ ရရှိနိုင်ဆိုင်ဖို့ သန်းချီ၍ အိပ်မက်မက် ခဲ့ကြသောအရာတစ်ခု ရှိ၏။ ဒါကတော့ ကိုယ်ပိုင်တီရစ္ဆာန်ရုံလေးပင် ဖြစ်ပါသည်။

သူ့တီရစ္ဆာန်ရုံလေး၌ ဆန်းကြယ်လှပသော အရောင်အသွေးစုံရှိသည့် ကြက် တူရွေးလေးများနှင့် တက္ကသိုလ်အော်မြည်နေသော မျောက်များ မွေးထား၏။ ထို မျောက်တွေမှာ သင်္ဘောသားတွေ အမေနဲတောကြီးထဲမှ ဖမ်းလာခြင်းဖြစ်၍၊ သင်္ဘောသားတွေဆီက သူ ဝယ်ခဲ့တာပါ။

“သင်္ဘောသားတစ်ယောက် ဘိုင်ပြတ်ပြီ။ သင်္ဘောကလံည်း ပြန်ထွက်ရ တော့မယ်ဆိုရင် သူ့မျောက်တွေကို ဈေးချောင်းချောင်းလေးနှင့် ရဖို့ လွယ်သွားပြီပေါ့။ ဒီလိုနှင့် ဝက်စံအင်ဒီးယန်းဆိတ် ၁ ကောင်၊ ခွေး ၄ ကောင်၊ ကြက်တူရွေး ၁ ကောင်၊ မျောက် ၁ စုံကို ခဏတဖြုတ် အပိုင်ရခဲ့ပါသေးတယ်။ သူတို့ အားလုံးကို ကျွန်တော်က အိမ်ရုံအပေါ်ထပ် ဘုံဆောင်ပေါ်မှာ အေးအေးချမ်းချမ်း ညီညီညွတ် ညွတ် အတူမွေးထားခဲ့တာပဲလေ။ ဒါပေမယ့် နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော့် အမေက

'ဆိတ်ကို မထားရဘူး' တဲ့။ ရာစသံပေးလာတယ်။ ဆိတ်က တပဲပဲမြည်နေသံနှင့် ဆိတ်နဲ့တွေ့ဟောင်ပြီး တပွပ်ပွပ်ခြေသံတွေ ဆူညံနေတာကို မခံစားနိုင်တော့ဘူးတဲ့ လေ။

အဲလဲစမစ်က ငယ်ဘဝတစ်စွန်းတစ်စကို လှစ်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အမေ အိမ်ပေါ်တွင် တိရစ္ဆာန်ရုံလေးဖွင့်မိလောက်အောင် ဆန္ဒပြင်းပြသော အဲလဲစမစ်၏ တိရစ္ဆာန်ချစ်စိတ်သည် နောက် ၂၅ နှစ်အကြာ နယူးယောက်ပြည်နယ် ဘုရင်ခံ ရာထူးနှင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့ရသောအခါတွင်လည်း တိရစ္ဆာန်ရုံကြီးတစ်ရုံဆောက်ရန် အာသီသ ထက်သန်ခဲ့ပြန်ပါတော့၏။

ထို ကိုယ်ပိုင်တိရစ္ဆာန်ရုံမှာ ဘုရင်ခံအိမ်တော်ကြီး၏ အနောက်တည့်တည့် တွင်ရှိပြီး၊ ဝက်ဝံများ၊ သမင်၊ မြေခွေး၊ မိကျောင်းများ၊ အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးစုံ အကောင်ရေအများကြီး ရှိခဲ့သည်။

တစ်ညတော့ မျောက်လှောင်အိမ်တံခါးကို တစ်ယောက်ယောက်က မပိတ်ဘဲ ထားခဲ့မိရာမှ မျောက်တွေအားလုံး လွတ်ကုန်သည်။ မိနစ်ပိုင်းမျှအကြာတွင် သစ်ပင် ထိပ်ဖျားတွေပေါ် ကူးဟယ်သန်းဟယ်နှင့် တပျော်ကြီးရောက်ကုန်ကြတော့သည်။

သူတို့၏အရှင်သခင် အဲလဲဖရက် အမိမင်နူရယ်စမစ်လည်း တိုင်းရေးပြည် ရာများကို အသာဘေးချိတ်ထားခဲ့ကာ ငှက်ပျောသီးမှည့် ၃ မီးနှင့် ကဆုန်ပေါက် ပြေးဆင်းခဲ့ရသည်။ မျောက်အုပ်ကို နာရီဝက်တိတိကြာအောင် သစ်ပင်အောက်ဆင်း ဖို့ အစာနှင့် များခေါ်ရှာ၏။ သို့ပေမယ့် အကြံ မအောင်မြင်ခဲ့ပါ။ မျောက်တွေက ပြည်နယ်မှူးကြီးလက်ထဲမှ ငှက်ပျောသီးတွေကို တစ်ချက်ကြည့်ပြီး သူတို့အပေါ် ဘယ်ပုံစံနှင့်များ တစ်ပတ်ရိုက်လှည့်စားမှာလဲလို့ သံသယဝင်နေကြပုံရ၏။ ထိုည မိုးကြီးစုပ်စုပ်ချုပ်ရွံ့ ညဉ့်နက်လို့ သူတို့ကိုယ်တိုင်က ဆာလောင်ပြီး အိပ်ချင်ပြီ ဆိုတော့မှ လှောင်အိမ်ထဲပြန်ဝင်ခဲ့ကြသည် ဟူ၏။

အဲလဲစမစ် ၁၄ နှစ်သား၌ သူ့ဘဝကြံ့မ္မာလမ်းကြောင်းကို အစီအစဉ်အတိုင်း ပေးမည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကား ကျောင်းမှ စကားရည် လှပွဲတစ်ခုတွင် ပထမ ရလဒ်ရရှိခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုအောင်မြင်မှုက သူ့အား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကြည့်မှုကို အရောင်တင်ပေးခဲ့၏။ တိုးပွားစေခဲ့၏။

မကြာမီပင် သူ့ကို ဝါသနာရှင်အနုပညာသမားများ စုဖွဲ့ထားကြပြီး၊ ဘရွတ် ကလင်းနှင့် နယူးယောက်တစ်ခွင်ရှိ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများတွင် ဘရော့ဒ်ဝေး ပြဇာတ်များကို တင်ဆက်ကပြတတ်သည့် 'စိန့်ဂျိမ်းစ်ပြဇာတ်အဖွဲ့' ဆိုသော အဖွဲ့တစ်ခုက သူတို့နှင့် ပါဝင်လက်တွဲရန် ဖိတ်ခေါ်သည်။ ထိုအဖွဲ့က ရရှိသမျှ အမြတ်အစွန်းများကို မိဘမဲ့ဂေဟာသို့ ရန်ပုံငွေအဖြစ် ပေးလှူကြ၏။

အယ်လဲစမစ်လည်း အပျော်တမ်းပြဇာတ်သရုပ်ဆောင်ဖြစ်ခဲ့ရာမှ တစ်မှ ဟုတ်ချင်း အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သည်။ ပရိသတ်အပေါင်းက သူ့အပြုံးကို ချစ်ကြ၏။ သူ၏ ဖော်ရွေသောအသွင်အပြင်ကို နှစ်သက်ကြ၏။ မကြာလိုက်ပါ။ သူသည် မင်းသားဖြစ်လာပြီး စိန့်ဂျိမ်းစ်ပြဇာတ်အဖွဲ့၏ ဦးဆောင်သူဘဝ လှမ်းတက်နိုင် ခဲ့၏။

ဒီလိုပြဇာတ်ကရတာကို သူ ဘယ်လောက်များ စုံမက်မြတ်နိုးလိုက်ပါ သလဲဆို တစ်ခါတည်း ကမ္ဘာသစ်တစ်ခုကို သယ်ဆောင်သွားသည်ဟုပင် ထင်မိ သည် ဆို၏။ ဟုတ်လောက်ပါရဲ့။

သူ၏ နေ့ဘဝမှာ တစ်ပတ် ၂ ပေါင် ၁၀ သျှီလင်ဖြင့် တစ်နေ့ ၁၂ နာရီ ဖွဲ့လ်တန်လမ်းက ငါးဈေးတွင် အလုပ်လုပ်နေရသည်။ ညကျတော့ မိတ်ကပ်ခြယ်ပြီး ဆလိုက်မီးရောင်စုံတွေအောက်တွင် လှုပ်ရှားကပြရသည်။ သည်တော့ နေ့ခံ ညခံဆိုလည်း မများ။

ညဉ့် သူပင် မင်းသား၊ သူပင် လူရွှင်တော် ဆိုသလို၊ ရောင်စုံမီးမောင်းများ ရှေ့တွင် ပျော်မြူးရင်း လက်ခုပ်ဩဘာသံတွေကြားမှာ ကြည့်နူးပိတ် ဖြစ်နေခဲ့မိ၏။

သူသည် 'မေလပွင့်သစ်'၊ 'မဟာမိတ်သူလျှို'၊ 'ထောင်လျှော့ရက်ရတဲ့ လူ'၊ 'အလွန်တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဒေါ်လာဌေ' စသည်ဖြင့် ပြဇာတ်များ၌ ခေါင်းဆောင် မင်းသားနေရာမှ ကပြခဲ့ရ၏။ သို့ကလို သရုပ်ဆောင်အတွေ့အကြုံက အယ်လဲ စမစ်အား ပရိသတ်ရှေ့တွင် မရှက်မကြောက် လွယ်လင့်တကူ သက်သက်သာသာ လေး ထွက်ရပ်နိုင်စေခဲ့သလို၊ လူစုလူအုပ်ကို လိုသလိုပုံသွင်းနိုင်သော စွမ်းရည် တစ်ရပ်လည်း ရရှိစေခဲ့၏။

နောက်တော့ သူသည် လမ်းဆုံလမ်းခွဲများ၌ ဧရာမလူထုကြီးကို ထရပ်ကား နောက်ပိုင်းပေါ်မှ နိုင်ငံရေးမိန့်ခွန်းတွေ ပြောနေပါတော့၏။ ထိုအချိန်မှာတော့

အယ်လ်စမစ်သည် ဘရွတ်ကလင်းရုပ်ကွက်ရှိ ရေပိုက်စက်ရုံ၌ ဝင်အလုပ် လုပ်ရင်း အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် ဖြစ်နေပါပြီ။

သို့လင့်ကစား သူသည် သူ့အမေက သူ့ထမင်းချိုင့်ထဲ နေ့လယ်စာ ထည့်ပေးလိုက်သော အသားညှပ်မုန့်များကိုထိုင်စားရင်း၊ တစ်နေ့နေ့တော့ နယူးယောက်ပြည်နယ် နှစ်လည်အစည်းအဝေးကြီးတွင် ကိုယ်စားလှယ်တော်အဖြစ် တက်ရောက်ခွင့်ရရန် အိပ်မက်မက်နေမိ၏။

နောက် နှစ်အနည်းငယ်အကြာ၌ သူ့စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်တွေက တကယ်ဖြစ်လာတော့သည်။

ထိုအတောအတွင်း တရားရုံးဝန်ထမ်းလုပ်ခဲ့သေး၏။ တရားခွင့်သို့ လာရောက်ရန် လိုအပ်သူများကို သမ္မန်စာ ထုတ်ပြန်ဆင့်ခေါ်ရသော အလုပ်ကို စ နှစ်တိုင်တိုင် လုပ်ခဲ့ရ၏။ သည်အလုပ်က သူ့ကို သားသတ်ရုံသမား၊ ပေါင်မုန့်ဖုတ်သမား၊ ဝေါလမ်းမ သူ့ဌေးကြီးများ စသည့်လူပေါင်းစုံနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံခွင့်ရစေခဲ့သည်။

အတွေ့အကြုံက လူတွေ အကျင့်၊ စရိုက်၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘာဝ လက္ခဏာများကို မြောက်မြားစွာသင်ကြားပေးလိုက်၏။ ထိုအထဲတွင် ကြိမ်းမောင်းဆဲဆိုသမျှကိုလည်း အပြုံးမပျက် ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် လေ့ကျင့်ပေးမှုလည်း ပါ၏။ တရားရုံးက ဆင့်ခေါ်စာလိုက်ပေးသော လူ ၁၀၀ လျှင် ၂၀ လောက်က သူ့ကို ရန်တွေ့ပြီး ဆဲဆိုသည့်ဒဏ်တွေကို အရေထူထူနှင့်ခံခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလား။

၁၉၀၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအတွင်း အယ်လ်ဘန်နီပြည်နယ် ဥပဒေပြုအဖွဲ့ဝင်အသစ် အဖြစ် ရောက်သွားချိန်၌ သူ့အသက် ၃၀ သာ ရှိသေး၏။ ထိုအသက် ၃၀ အတွင်း သူသည် ဟိုတယ်၌ တစ်ခါမျှ ညမအိပ်ဖူးခဲ့ပေ။ ထိုညက သူသည် ဟိုတယ်တစ်ခုတွင် ညအိပ်ရန် စာရင်းပေးခဲ့ပြီး သူ့အခန်းထဲဝင်ရာမှ ချီကာဂို ဟိုတယ်တစ်ခု၌ စည်သည်အတော်များများကို လောင်ကျွမ်းသေဆုံးစေခဲ့သော မီးလောင်မှုသတင်းပါသည့် ညနေသတင်းစာကို ဖတ်မိလေ၏။ ထိုညက အယ်လ်ဘန်နီတွင် သူညီအောက် ၁၆ ဒီဂရီရောက်အောင် အအေးလွန်ကဲနေသည်။

အဲလ်စမစ်သည် သူ့အခန်းထဲတွင်ထိုင်လျက် ချီကာဂိုမီးလောင်မှုအကြောင်း အသေးစိတ်ရေးသားထားချက်များကို ဖတ်ရှုရင်းက ဟိုတယ်အဝင်ဝ မီးတောက်

တွေကြားတွင် ပြေးပေါက်ပိတ်ပြီး လူးလွန်အော်ဟစ်နေသော သမားစရာလူတွေကို မြင်ယောင်လိုက်မိ၏။

သစ်သားဟိုတယ်။ လေပြင်းတိုက်သောည။ မီးတောက်မီးလျှံတွေက တဟုန်းဟုန်း။ သူ ပြတင်းပေါက်အပြင်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်မိသည်။ သူက ၇ ထပ်တိုက်ကြီးပေါ် ရောက်နေပါရောလား။ မီးဘေးအန္တရာယ်ကင်း အရေးပေါ်လှေကားမရှိ။

အနာဂတ်တွင် နယူးယောက်ပြည်နယ်မှူးဖြစ်ရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်လေးအဖို့ အရှင်လတ်လတ် မီးလောင်တိုက်အသွင်းခံရမည့် အဖြစ်မျိုးကိုတော့ နည်းနည်းလေးမျှ မနှစ်မြို့နိုင်ပါ။ အထူးသဖြင့် ဟိုတယ်တစ်လုံးမှာ တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် ပထမဆုံး တည်းတုံညီမျိုး၌ သေရမှာ စိုးလှချည်။

ဒါကြောင့်လည်း သူ့မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကို မနက် ၅ နာရီ အထိ တစ်ညလုံးမိုးအလင်း သူနှင့် ဖဲထိုင်ရိုက်ရန် သွေးဆောင်ခဲ့သော ဟူ၏။ ဒါတင် ဟုတ်ပါရိုးလား။ နေ့ခင်းဖက် အတိုးချအိပ်ကြတော့လည်း တစ်ယောက် တစ်နာရီအိပ်နေစဉ် တစ်ယောက်က ငုတ်တုတ်ထိုင် ကင်းစောင့်ပေးရပြန်၏။ ဒါမှလည်း မီးလောင်သေရမည့်ဘေးမှ သူတို့ ဝေးရမည်ကိုး။

အယ်လ်ဘန်နီသို့ ရောက်ခါစ နှစ်အနည်းငယ်မှာ ပြည်နယ်ဥပဒေပြုအဖွဲ့အတွင်း အံ့အားသင့်သွားကြရသည်။

ဥပဒေဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ စာချုပ်စာတမ်းတွေမှန်သမျှ သူ ကြိုတင်လေ့လာခဲ့သော်လည်း၊ စမစ်တစ်လုံးမျှ နားမလည်နိုင်ခဲ့ပါ။ ထိုဥပဒေတွေက ရှည်လျား၏။ ရှုပ်ထွေး၏။ ခက်ခဲနက်နဲလှ၏။ သူ့အဖို့ ဒီစာအုပ်တွေမှာ 'ချောက်ခံတော် အင်ဒီးယန်းဘာသာဖြင့်ရေးထားတာကမှ လွယ်ဦးမည်'ဟု အောက်မေ့ခဲ့ရ၏။

ဒီလိုပဲ။ သူ့ကံကိုက ဘာမျှကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု မရှိတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အလုပ်တာဝန်တွေ ခန့်အပ်ခံခဲ့ရသည်။

သူသည် ဘဏ်တိုက်ပိုင်ရှင်အဖို့ကို တရားရုံးဆင့်ခေါ်စာ သွားပေးချိန်က လွဲ၍ ဘဏ်တိုက်ထဲ လည်လည်ဝယ်ဝယ်မရောက်ဖူးခဲ့လင့်ကစား ဘဏ်ကြီးကြပ်ရေးကော်မတီ ဝင်လုပ်ခဲ့ဖူးရ၏။

သစ်တောထဲ ခြေတစ်လှမ်းမျှ မချဖူးခဲ့။ သို့သော် သစ်တောရေးရာကော်မတီ မှာ ပါခဲ့ရပြန်သည်။

ဥပဒေအဖွဲ့တွင် ၁၅ လကြာမျှ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် စိတ်ပျက် လက်ပျက်ဖြင့် နုတ်ထွက်ဖို့ကြံခဲ့မိ၏။ ဒါပေမယ့် သူ နုတ်မထွက်ဖြစ်ခဲ့သည့် တစ်ခုတည်းသောအကြောင်းမှာ သူမိခင်ကြီးနှင့် မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းများကို သူ လက်မြှောက်အစွဲပေးခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံရမှာ ရှက်လို့ပင် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူ့ကိုယ်သူ ပြောမိ၏။

‘ငါဟာ ပြဿနာပေါင်းစုံနှင့် ဖက်လုံတကင်းရင်းနှီးခဲ့ပြီးမှ ဒီပြဿနာကို ဘာလို့ရှောင်ပြေးရမှာလဲ။ ဇွတ်တိုးဝင်ပြီး နပန်းလုံးလိုက်ရုံပဲ ရှိတော့တာပေါ့’

အဲဒီအချိန်ကစပြီး တစ်နေ့ကို ၁၆ နာရီမျှအချိန်ယူ၍ ဥပဒေရေးရာ စာချုပ် စာတမ်းတွေကို ဖတ်မှတ်လေ့လာတော့သည်။ ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်ဆက်သွယ် သော ယန္တရားများ၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များအကြောင်း တွေကိုလည်း အပူတပြင်း ရှာဖွေဖတ်ရှု သင်ယူသည်။ သူသည် အပိုဒ်ပေါင်း ထောင်ချီပါဝင်သော ဘဏ္ဍာငွေလျာထားချက် ဥပဒေကြမ်းကို တစ်ကြိမ်မျှ ဖတ်ရှု ခဲ့ခြင်း မရှိ။ စာလုံးတိုင်းကို သဘောပေါက် နားလည်ခြင်းမရှိဘဲနှင့် မဲပေးရန် အစဉ်တစိုက်ငြင်းဆန်ခဲ့သည့် ပထမဦးဆုံးလူမှာ သူပဲ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ပြောစ မှတ်တွင်ခဲ့၏။

သူက အခွန်ထမ်းပြည်သူများ၏ငွေများကို သူပိုင်ငွေကဲ့သို့ ဂရုတစိုက် စနစ်တကျသုံးစွဲရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အကယ်၍ ဌာနဆိုင်ရာတစ်ခုက ‘ပထမ တန်း စာရေး ၈ ယောက် ခန့်လိုသည်’ ဟု တင်ပြလာပါကလည်း၊ သူက ထိုစာ ရေးများက ဘယ်သို့အရည်အသွေး ရှိရမည်၊ ဘာတာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်ရမည်၊ ဘာကြောင့် သူတို့ကိုလိုအပ်သည် ဆိုသောအချက်များကို အဲလ်စမစ်က စစ်စစ် ပေါက်ပေါက်မေးမြန်းတတ်၏။

အယ်လ်ဘန်နီသို့ သူ ရောက်ပြီး ၉ နှစ်အကြာတွင် အဲလ်စမစ်သည် ပြည်နယ်မျက်နှာရုံညီအစည်းအဝေးကြီး၌ ပြောရေးဆိုခွင့်ရခဲ့သလို၊ ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများအကြောင်းကို အခြားအခြားသောလူများထက် ပိုနားလည်သူ ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။

သူ၏ ပညာ သိပ်မတတ်မှုနှင့် စိတ်ညစ်စရာ ပြဿနာတွေကြောင့် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်လိုခဲ့သော အဲလ်စမစ်မှာ နောက် ၁၀ နှစ် အကြာမှာတော့ နယူးယောက် ပြည်နယ် အခြေခံဥပဒေပြုညီလာခံကြီးတွင် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စာတွေ့လက်တွေ့ ဗဟုသုတအကြားအမြင် ကြွယ်ဝရင့်ကျက်မှုများအတွက် အံ့ဩ နှိုးကျိုးခြင်း ခံခဲ့ရတော့၏။

ညီလာခံဥက္ကဋ္ဌကြီးဖြစ်သူမှာ အယ်လီဟူးရ ဖြစ်၏။ သူက အဲလ်စမစ်အား ‘အိုမခန်း အစွမ်းထက်သူ’ ဟု ဖော်ထုတ်ချီးမွမ်းခဲ့ရုံမက၊ ညီလာခံကြီး၌ ပါးနပ် လိမ္မာမှုအရှိဆုံး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ်လည်း အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။

၁၉၁၁ ခုနှစ်၌ နယူးယောက်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ် အများစု အပါအဝင် လူ ၁၄၈ ယောက် မီးလောင်သေဆုံးခဲ့ရသည်။ အတော် များများမှာ ၆ ထပ်တိုက်ပေါ်မှ လမ်းပေါ်သို့ ခုန်ချ၍ အသက်ဆုံးခဲ့ရသည်။ ထို စက်ရုံမီးလောင်မှုကြီးက အဲလ်စမစ်အား အကြီးအကျယ် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ် သွား စေခဲ့၏။ အဲလ်စမစ်သည် ကြောက်စရာကောင်းသလောက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာ ကောင်းသော ဖြစ်ရပ်ဆိုးကြီးကြောင့် တုန်လှုပ်ချောက်ချားခဲ့ရသည့်နောက် အလုပ် သမားတွေ၏ လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးကို တစိုက် မတ်မတ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့တော့၏။ သူ့ကျေးဇူးကြောင့် နယူးယောက်ပြည်နယ် ၌ အလုပ်သမားဥပဒေအသစ်များ ပေါ်ထွန်းလာသည်။

မီးလောင်လျှင်ထွက်ပေါက်မရှိသော အဆောက်အဦများကို ဖယ်ရှားပစ်နိုင် ခဲ့သည်။

ကလေးအလုပ်သမားများ၊ ၇ ရက်ပတ်လုံး နားရက်မရသော အလုပ်သမား များ၊ လုပ်ခနည်းလွန်းသော အလုပ်ရုံများအတွက်လည်း လိုအပ်သလို အရေးယူ အကူပေးဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့၏။

စက်ရုံအလုပ်ရုံဆိုင်ရာ မတော်တဆထိခိုက်မှုအန္တရာယ်မှ လျော့ချပေးမည့် ဥပဒေများလည်း ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့၏။ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်အောင် တိုးတက်စောင့် ရှောက်မှုများကိုလည်း ပေးစေခဲ့၏။ ဤ လူမှုလုပ်ရေးဥပဒေများကို စံပြု၍ အခြား

သော ပြည်နယ်များနှင့် အချို့သော နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များကပင် အတုယူရေးဆွဲ အသုံးပြုခဲ့ကြရသည်။

အမှတ် ၄ ရပ်ကွက် အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သူ တွမ်ဖော်လေး က လွန်ခဲ့သော ၄၁ နှစ်က အဲလ်စမစ်အား နယူးယောက်ပြည်နယ် ဥပဒေပြု အဖွဲ့သို့ စေလွှတ်ခဲ့ရာတွင် ခုလို မှာကြားခဲ့သည်ဆို၏။

“အဲလ်၊ မင်း မလုပ်နိုင်တဲ့ ကတိတစ်လုံးကို လွယ်လွယ်နှင့် ဘယ်တော့မျှ မပေးနှင့်။ ပြီးတော့ ဘာပဲပြောပြော မှန်တာတွေပဲ အမြဲပြောနော်”

သို့ဖြင့် အဲလ်စမစ်သည် အမှန်တွေကိုသာပြောရုံမက မှန်ကန်တဲ့လမ်း ကြောင်းပေါ်မှာလည်း ရပ်တည်နေထိုင်ခဲ့သည်။ အမှန်တရားအတွက် တိုက်ပွဲ ဝင်ရမည်ဆိုလျှင် နောက်မဆုတ်တမ်း စွန့်စားလုပ်ဆောင်ခဲ့တော့၏။

အရှေ့ဘက်ပဲ ရောက်ရောက်၊ အနောက်ခြမ်းပဲ ရောက်ရောက်၊ တစ်မြို့ လုံးပဲ ပတ်သွားရသွားရ၊ ဒါမှမဟုတ် ပြည်နယ်မှူးကုလားထိုင်မှာပဲ ထိုင်ရ ထိုင်ရ၊ တစ်မျိုးသားလုံးကောင်းစားဖို့ နိုင်ငံရေးလောကမှာပဲနေရနေရ ‘အဲလ်စမစ်’ ဆိုတဲ့ သူကတော့ အမှန်တရားအတွက် ဆက်လက်ချီတက် တိုက်ခိုက်နေဦး မည်သာ။

လော့ဒ် ဘီဗာဘရုခ် Lord Beaverbrook

သူသည် သူ့ကိုလှောင်ပြောင်သရော်ရန်
ကာတွန်းဆရာတစ်ယောက်အား
၁ နှစ်လျှင် ပေါင် ၁ သောင်း ပေးခဲ့သော ဟူ၏။
အင်္ဂလန်နှင့် မဟာမိတ်နိုင်ငံများကို
ဂျာမန်များစိုးဒဏ်မှ ကာကွယ်ကယ်ဆယ်ခဲ့သူ။
ပညာတတ်ကြီး မဟုတ်ပေမယ့်
ဝန်ကြီး ၅ ကြိမ် ဖြစ်ခဲ့သော ဘုန်းသမ္မာရှင်။

□ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလန်ကိုကယ်တင်ရန် ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူမှန်သမျှထက် လုပ်ဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်၍၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား သူတို့ဘာသာ သူတို့ကယ်တင်ရန် ပြင်ဆင်ဖို့အချိန် ဖန်တီးပေးခဲ့သူမှာ ကနေဒါနိုင်ငံရှိ မှောင်ပိန်း နေသောတောနက်ကြီးအတွင်း မွေးဖွားခဲ့ပြီး၊ ပထမပိုင်း ၃၈ နှစ်လုံးလုံးမက်ဖ် အိုက်ကင် (Max Aitken) ဟူ၍ နာမည်တွင်ခဲ့၏။ ယနေ့တော့ သူက လော့ဒ် ဘီဗာဘရုခ်အဖြစ် ကျော်စောထင်ရှားနေခဲ့ပါလေပြီ။

လော့ဒ်ဘီဗာဘရုခ် ၁၉၄၀ပြည့်နှစ်၌ အင်္ဂလန်ကိုကယ်ဖို့ ဘယ်လို ကြိုးစားခဲ့ ပါသနည်း။

ဒီလိုပါ။ ဒန်းကတ်က ကြော့ကွဲဖွယ်ရာနေ့များနှင့် ခြိတ်သျှစ်စပ်ပွဲကာလများကို ခင်ဗျား မှတ်မိပါသေးသလား။ လန်ဒန်၊ လီဗာပူးလ်၊ ကွန်ဗင်ထရီ မြို့ကြီးများမှာ ဂျာမန်များ၏ဝံ့ဒဏ်ကြောင့် ပေါက်ကွဲပြိုလဲပြီး မီးတွေအကြီးအကျယ်လောင်ခဲ့ရသည့် နေ့များ။ ခြိတ်သျှစ် နေ့မဝင်အင်ပါယာကြီး ပြာပုံအတိုဖြင့် အလုံးစုံပျက်သုဉ်းခန်း ဆိုက်ပြီဟု ထင်မှတ်ရလောက်အောင် အရေးနိမ့်နေရသော နေ့ရက်များပဲဆိုပါတော့။

ဒန်းကတ်မြို့၏တစ်ညနေတွင် ဝင်စတန်ချာချီသည် 'အင်္ဂလန်အနေဖြင့် လအနည်းငယ်အတွင်း လေယာဉ်တွေကို ၂ ဆတိုး ထုတ်နိုင်လျှင် ထုတ်။ မထုတ်နိုင်လျှင် စစ်ရုံးတော့မည်' ဟု အတပ်တွက်လိုက်မိ၏။

လောလောဆယ်အခြေအနေအရ နိုင်ငံအနေဖြင့် ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း လေယာဉ်ထုတ်လုပ်နှုန်း ၂ ဆတိုးဖို့ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိဆုံး အရာပါပေ။

ထို့ကြောင့်လည်း ချာချီက ထိုလုပ်ငန်းကြီးအတွက် အိုမခန်းလူစွမ်းကောင်း တစ်ယောက်ကို ရွေးထုတ်လိုက်ရသည်။

လော့ဒ် ဘီဇာ ဘရစ်သည် အင်္ဂလန်၏ လေယာဉ်ထုတ်လုပ်မှုစံချိန်ကို မေလတွင် အစင်း ၉၀၀ နှုန်း ထုတ်နေရာမှ ၁၉၄၀ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ၌ တစ်လအစင်း ၁၈၀၀ ကျအောင် တစ်ဟုန်ထိုးတိုးမြှင့်လိုက်၏။

ဤသို့ဖြင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံအား ရန်သူ၏ ကျူးကျော်စော်ကားမှုများမှ တစ်တပ်တစ်အား ကယ်တင်နိုင်လိုက်သလို၊ လာမည့် အနှစ် ၁၀၀၀ အတွက် သမိုင်းကိုလည်း ပြောင်းလဲရေးထိုးလိုက်ခြင်း မည်ပါသည်။

လော့ဒ် ဘီဇာ ဘရစ်သည် 'ပညာတတ်တယ်' ဆိုရုံလေး နည်းနည်းသာ သင်ခဲ့ဖူး၏။ ကျောင်း ကြာကြာမတက်ခဲ့ရသလို၊ ကျောင်းနေချိန်ကာလမှာလည်း ပညာသင်ဖို့ထက် တခြားကျောင်းသားများနှင့် ရန်ဖြစ်ဖို့သာ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ ကျောင်းမှာ နေ့တိုင်းလိုလို ပြဿနာရှာ၊ ဒုက္ခပေး၍ ဆရာမ၏ကြိမ်လုံးနှင့် အမြဲဖူးစားဆုံရ၏။

အလုပ်ခွင်ဝင်တော့လည်း သူ လုပ်သမျှအလုပ်တိုင်း အရုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ၏။ ပထမ အသက်အာမခံစာချုပ်တွေ လိုက်ရောင်းသည်။ မအောင်မြင်။ အပ်ချုပ်

စက်တွေ လိုက်ရောင်းသည်။ မအောင်မြင်။ ဘောလုံးလိုပိုက်ကစားသည့်ရုံ ဖွင့်တော့လည်း ရုံး၏။ သတင်းစာတစ်စောင် ထုတ်ခဲ့သေးသည်။ ရုံးသည်။ ဥပဒေကျောင်းဝင်ခွင့် ဖြေသည်။ ရုံးသည်။

အသက် ၂၀ အရွယ်မှာ သူ့လက်ထဲ၌ ပိုက်ဆံ တစ်ပြားမျှ မရှိ။ အသက် ၃၀ ရောက်တော့ ပေါင် ၁ သန်း ချမ်းသာနေပါပြီ။ သူ ချမ်းသာအောင် ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့ပါသလဲ။

ပထမ ကနေဒါနိုင်ငံ ဟယ်လီဖက်ကစ်မြို့က ဘဏ်သူဌေးကြီးတစ်ဦး၏ အတွင်းရေးမှူးအလုပ်ကို ရလိုက်ပြီး၊ ကားမောင်းဖို့ စိတ်ထက်သန်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဘဏ်တိုက်များ၊ သံမဏိကုမ္ပဏီများ၊ စွမ်းအင်လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် အကျွမ်းတဝင်ပေါင်းမိလိုက်၏။

၁၀ နှစ်အတွင်းမှာပင် သူသည် ထိုအချိန်က 'ကနေဒါနိုင်ငံတွင် အကြွယ်ဝဆုံး' ဟုဆိုနိုင်လောက်သော ငွေကြေးပမာဏကို စုဆောင်းမိခဲ့တော့၏။ ဒါပေမယ့် သူက ဒီလောက်နှင့် မတင်းတိမ်သေး။ ဆတက်တိုးပြီး အောင်မြင်ကြီးပွားဖို့သာ ကြံဆတောင့်တနေခဲ့မိသည်။

သူ ကနေဒါနိုင်ငံမှ အင်္ဂလန်သို့ကူးလာပြီး နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်သို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ခဲ့ကာ နိုင်ငံရေးစင်မြင့်ပေါ်၌ အကြိတ်အနယ် တိုက်ပွဲဝင်ရင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတွေအောင်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းရင်း သူ့ကိုယ်တိုင် ပါလီမန်လွှတ်တော်၌ အရွေးခံလိုက်ရ၏။

သူသည် နိုင်ငံရေးအရ အသာစီးရရန်ရည်ရွယ်လျက် လန်ဒန်သတင်းစာကြီးတစ်စောင်ဖြစ်သော 'ဒေးလီ အိတ်စ်ပရက်စ်'ကို ဝယ်ခဲ့၏။ ပထမနှစ်တွင် ထိုသတင်းစာလုပ်ငန်းမှ ပေါင် ၂ သိန်း အရှုံးပေါ်ခဲ့၏။ ဒုတိယနှစ်ကျတော့ အခြေအနေတိုးတက်လာသဖြင့် ၃ ပုံ ၁ ပုံသာ ရှုံးတော့သည်။ နောက်တော့ ၁ နှစ် ပေါင် ၂ သိန်း အမြတ် ရခဲ့ပါလေတော့၏။

သူက တိုင်းတုန်ပြည်တုန်သတင်းဆောင်းပါးတွေ၊ စာတိုလမ်းတွေနှင့် ဖမ်းစားခဲ့သည်။ အစိုးရကို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်သည်။ ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများကို ဆုလက်ဆောင် ပေးသည်။ အာမခံပေါ်လစီစာချုပ်များကို အခမဲ့ထည့်ခွင့် ပေးသည်။

မြင်းပွဲများအတွက် ခန့်မှန်းခြေ 'တစ်ကြိမ်' များ ပေးသည်။ ထို တစ်ကြိမ်တွေကလည်း ကြိမ်ဖန်များစွာမှန်၍ အကျိုးအမြတ်ထွက်စေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဒေးလီအိတ်စ်ပရက်စ်သတင်းစာကြီး၏ စောင်ရေမှာ မိုးထိုး တက်သလို၊ ၈ ဆအထိ မကြီးစေပေး စောင်ရေ တိုးရိုက်ခဲ့ရသည်။ နဂိုစောင်ရေ ၃ သိန်းမှ ၂၅ သိန်းအထိ ခုန်တက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ရှိသမျှ မည်သည့် နေ့စဉ်သတင်းကြီးများမျှ လိုက်မမီနိုင်သောစောင်ရေကို စံချိန်တင်ခဲ့ခြင်းပင် ဆိုရ ပါမည်။

အောင်မြင်မှုကို ယစ်မှူးခဲ့သည်နှင့်အမျှ လော့ဒ်ဘီဇာရစ်သည် 'အိဗနင်း စတင်းဒတ်' ဟူသော သတင်းစာတစ်စောင်ကို ထပ်ဝယ်ခဲ့ရုံမက၊ တတိယမြောက် သတင်းစာ 'ဆန်းဒေး အိတ်စ်ပရက်စ်' ကိုပါ အသစ်ထုတ်ဝေခဲ့၏။

ခုဆိုလျှင် ဘီးဇာရစ်သည် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုပင် သေဆိုသေ ရှင်ဆိုရှင် ကြိုးကိုင်ခြယ်လှယ်ခွင့် ရခဲ့ပြီး၊ လျှိုက်ကျောချီ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့ရာတွင် လည်း သူ့ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု အတော်များများပါဝင်ခဲ့သည်။

သို့သော် သူ့ရင်ထဲအသည်းထဲက ပြင်းပြသော အာသာအန္တတစ်ခု ရှိခဲ့တာ ကိုတော့ အပြတ်ငြင်းဆန်ခဲ့၏။ သူသည် သူ့ကိုယ်တိုင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီး ချုပ်ဖြစ်ရန် ရည်မှန်းတောင့်တခဲ့သည် ဆိုကြ၏။ သူက 'ထိုသို့ မဟုတ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်ပါမည်' ဟုပင် ကြေညာခဲ့၏။

ပြီးတော့ သူ့ဝန်ထမ်းတွေထဲမှ သူ့ကို အကောင်းဆုံး ဝေဖန်ရေးသားနိုင် သူအား ဆုချီးမြှင့်ပိုင် ထူးထူးခြားခြား သတ္တိပြောင်မြောက်စွာဖြင့် စီစဉ်သေးသည်။ အင်္ဂလန်တွင် လက်သံအပြောင်ဆုံး ကာတွန်းဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေးဗစ်လီးက ပြိုင်ဖက်သတင်းစာတစ်စောင်မှနေ၍ လော့ဒ်ဘီဇာ ဘရစ်အား လျှောင်ပြောင်သရော် ပြီးတိုက်ခိုက်သောအခါ၊ ဘီဇာရစ်က သူ့ကို ကမ်းလှမ်းခဲ့၏။

"လိုး။ မင်း ငါ့အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးမယ်ဆိုရင် ၁ နှစ် ပေါင် ၁ သောင်းပေးမယ်။ အဲဒီအလုပ်ကတော့ ငါ့ပိုင်သတင်းစာထဲကနေပြီး ငါ့ကို သရော်ပို့ပဲ ကွ"

လိုးကလည်း ကမ်းလှမ်းချက်ကိုလက်ခံကာ သူ့အလုပ်ရှင်သူဌေးအား မကောင်းဆိုးဝါးသတ္တဝါနယ်တစ်မျိုး၊ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်လိုတစ်သွယ် ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုး မျိုးသရုပ်ဖော်လျက် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကာတွန်းရုပ်ပြောင်တွေ ရေးဆွဲခဲ့၏။

လော့ဒ်ဘီဇာရစ်သည် ၁၉၄၃ခုနှစ်၌ ချာချီ၏ဝန်ကြီးအဖွဲ့တွင် ရွေးချယ် ခံရခြင်းမှာ ၃ နှစ်ခွဲအတွင်း ၅ ကြိမ်မြောက် ရွေးချယ်ခံရခြင်းပင် ဖြစ်၏။

သူသည် လေယာဉ်များ ထုတ်လုပ်မှုဝန်ကြီး၊ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ကြီး၊ ထောက်ပံ့ရေးဝန်ကြီး၊ ကုန်ထုတ်ဝန်ကြီးရာထူးများဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးပြီး ဖြစ်၏။ သူ၏နောက်ဆုံးရာထူးကတော့ အထူးအတိုင်ပင်ခံ ဝန်ကြီးပါပေတည်း။

အင်္ဂလန်၌ လော့ဒ်ဘီဇာ ဘရစ်အား 'ပင်လယ်ဖျံကြီး' (The Beaver) ဟု ရံဖန်ရံခါ ခေါ်ကြ၏။

သူ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာသောအခါ 'ဘီဇာရစ်' ဆိုသောနာမည်ကို ယူလိုက်၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူငယ်စဉ်က ကနေဒါသစ်တောကြီးထဲတွင် နေခဲ့စဉ် 'ဘီဇာရစ်' ဟုခေါ်သော ချောင်းငယ်လေးအတွင်း မကြာခဏ ငါးသွား များလေ့ရှိသည်ကို ပြန်ပြောင်းအမှတ်ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။

သူသည် နေ့တိုင်းလိုလို မြင်းစီးလေ့ရှိပြီး တောအုပ်အတွင်း ဒုန်းစိုင်းရင်း နီဂရီးကျေးလက်ရိုးရာသီချင်းတွေကို အော်ဆိုသွားတတ်၏။ သူ့ခြံလေးထဲတွင် ကိုယ်ပိုင်ရုပ်ရှင်ရုံလေးရှိ၍ 'ဒက်စထရိုင်း မြင်းစီးပြီး ပြန်ပေါ်လာပြီ' ဟူသော ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားတည်းကို အကြိမ်ကြိမ်ကြည့်နေကျ ဖြစ်သည်ဆို၏။

လော့ဒ် ဘီဇာ ဘရစ်သည် တစ်ချိန်တည်းတစ်ပြိုင်တည်းတွင် ဆံသခရာ ၂ ယောက်ကို ညှပ်ခိုင်းတတ်၏။ တစ်ယောက်က ဆံပင်ညှပ်ပေးနေစဉ်၊ ကျန် တစ်ယောက်က မှတ်ဆိတ်ရိတ်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်၍ အချိန်ကုန်သက်သာအောင် ကြံဖန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ဆို၏။ နောက်ဆုံး ထို့ထက်ပိုပြီး အချိန်မစားအောင်ဆိုကာ လျှပ်စစ်ဆံပင်ညှပ်စက်ကိုဝယ်၍ သူ့ဘာသာသူ ညှပ်လေသတတ်။

သူသည် ရေဒီယိုပီစီဇောင့်တောက်လေးကို ဝယ်၍ သူ့လည်ပင်းမှာ ကြိုး
တွဲလောင်းချည်ထားပြီး သီချင်းဖွင့်၍ က၊လေ့ရှိသေးသည်။

သူ့တောကအိမ်ရှိ အခန်းတိုင်းမှာ တယ်လီဖုန်းတွေ တပ်ထားရာ ရေချိုးခန်း
ပါမကျန် ဟု သိရ၏။ ရေချိုးခံလိုက်ရင် ဆပ်ပြာရေတွေ စိမ်လျက်တန်းလန်းက
အဝေးလိုင်းကိုသုံးပြီး ဖုန်းပြောခဲ့သည့်အကြိမ်ပေါင်းလည်း အများကြီး ရှိခဲ့ပါသတဲ့။

သူက ဖိနပ်တစ်ရုံကို ၈ ပေါင် အများဆုံး ပေးဝယ်၍၊ ဝတ်စုံတစ်စုံကိုမူ
၄ ပေါင်တန်လောက် ဝယ်သုံးချင်သုံး၏။

ရှပ်အင်္ကျီတွေကိုတော့ အဖိုးတန်ပေ၊ ကောင်းပေဆိုတာမျိုးမှ အော်ဒါမှာ
ချုပ်ပြီး ဝတ်သည်။ သို့လင့်စကား ရင်ဘတ်မှာ ကြယ်သီးပြုတ်လို့ကတော့ ချိတ်နှင့်
တွယ်ပြီး ဝတ်ပြီသာမှတ်ပေတော့။

လော့ဒ် ဘီးဇား ဘရစ်သည် သူ့ရွာကအိမ်လေးအနီးရှိ ကွင်းပြင်ထဲ၌
သန့်ရှင်းမှတ်တိုင်လို လက်ဝါးကပ်တိုင်လေးတစ်တိုင် စိုက်ထား၏။ ညဆိုလျှင်
စီးအိမ်လေးများ ထွန်းညှိထားလေ့ ရှိ၏။ ထိုလက်ဝါးကပ်တိုင်မှာ ဝူတစ်ခုခုကို
အမှတ်အသား ပြုထားခြင်းမဟုတ်ပါ။

ဒါပေမယ့် ထိုမှတ်တိုင်လေးက ဘီဇာဘရစ်အား လူ့ဘဝသက်တမ်းသည်
တိုတောင်းလှကြောင်း၊ လျင်မြန်စွာကုန်ဆုံးနေကြောင်း၊ သေခြင်းတရားသည်
မနက်ဖြန်က လာစောင့်ချင်စောင့်နေမှာ ဖြစ်၍ အချိန်တိုင်းကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးချ
နေထိုင်ဖို့ လိုကြောင်း သတိပေးနေခဲ့သည် ဟူ၏။

ပိုလ်ချုပ်ကြီး ချားလ်စ် ဒီ ဂေါလ်
General Charles De Gaulle

အသေရရ အရှင်ရရ
ဆုငွေပေါင် ၄ သောင်း အထုတ်ခံခဲ့ရသူ။
ပြင်သစ်ပြည်ကြီးအား ဂျာမန်များလက်အောက်မှ
လွတ်လပ်ရေး အရယူပေးခဲ့သူ။
အရှက်ကြီးသလောက် အသည်းကောင်းကောင်းနှင့်
စွဲကောင်းလှသူ။
လက်ရုံးရည်ရော နှလုံးရည်ပါ ပြည့်ဝသော
မျိုးချစ်သူရဲကောင်း တစ်ယောက်။

□ ၁၉၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်။ အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာမှာ အပစ်
အခတ်ရပ်စဲပြီး စစ်ပြေငြိမ်းဇာတ်ကြသည့်။ ပြင်သစ်မြေပေါ်တွင် ၄ နှစ်လုံးလုံး
သွေးချောင်းစီးခဲ့ရသောစစ်ပွဲကြီး အဆုံးသတ်သွားပါချေပြီ။

ဘယ်လ်ဂျီယမ်မှသည် အဲလ်ပီစ်တောင်တန်းများတိုင် ဗာဒန်မှ အပြင်းထန်
ဆုံးတိုက်ပွဲများနှင့်အတူ မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့များ၏သတ္တိသွေးဖြင့် ထိုရွှေလမ်းကို
ဖောက်ခဲ့ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

ရန်သူတွေကို အနိုင်မပေးဘူးဟော့ ဟူသော ပြင်သစ်တွေ၏ စစ်ကြေးကြော်သံ
များကလည်း ဘဝဂံညံ့ခဲ့၏။ နောက်အနှစ် ၂၀ ကြာပြီးနောက် ပိုမိုကြီးကျယ်သော
စစ်မီးကြီးတစ်ခုက ကမ္ဘာကို ထပ်မံလွှမ်းမိုးခဲ့ရာမှ ပြင်သစ်ပြည်အား အထိစားစေခဲ့ပြီး

သေကောင်ပေါင်းလဲ အသက်ငင်နေစေခဲ့သည်။ စစ်ဝေဒနာကို အလူးအလဲခံစားရင်း သေလုမျောပါးဖြစ်နေချိန်တွင် စူးရှကျယ်လောင်သော အသံဖြင့် ထအော်လိုက်ပြီး၊ မျှော်လင့်ချက်အလင်းရောင်ပေး၍ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွအောင် လူတစ်ဦးတည်းက လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့သည်။

သို့သော် သူ့ခမျာ ၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင် စစ်ခုံရုံးသို့ အတင်ခံခဲ့ရပြီး အပြစ်ရှိကြောင်း စွဲချက်တင်၍ တိုင်းပြည်သစ္စာဖောက်တစ်ယောက်ဆိုကာ သေဒဏ်ချခံခဲ့ရသည်။ သူကား ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမှန်းခံရဆုံးဖြစ်ခဲ့သလို ချစ်လည်း အချစ်အခံရဆုံး ဖြစ်ခဲ့၏။

သူ့အမည်ကတော့ ချားလ်စ်ဒီဂေါလ် ပါတည်း။

ပြင်သစ်နိုင်ငံအဖို့ အင်အားကြီးဂျာမနီနိုင်ငံ ပင်ဇာတပ်မဟာကြီးများ၏ သွက်လက်ထက်မြက်လှသော သံမဏိသွားဘီးကြီးများ၏ နင်းကြိတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည့် အကြားမှပင် ဒီဂေါလ်က လက်နက်ချအညံ့ခံဖို့ ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။

သူသည် ပြင်သစ်ခေါင်းဆောင်များ လက်မှတ်ရေးထိုးထားခဲ့သော တစ်ဖက်သတ်ကျ၍ ပြင်းထန်သောအသုံးအနှုန်းများပါရှိသည့် စစ်ပြေငြိမ်းစာချုပ်ကို လိုက်နာရန် ငြင်းဆိုခဲ့၏။ ထို့နောက် သူသည် အင်္ဂလန်သို့ထွက်ပြေးခဲ့ပြီး၊ ပြင်သစ်ပြည်ကြီး လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။

ဂျာမန်တို့၏သစ္စာတော်ခံ ဗစ်ချီအစိုးရလည်း သူ့ဆရာများ၏အလိုကျ ဂျင်နရယ်ဒီဂေါလ်အား တိုင်းပြည်သစ္စာဖောက်အဖြစ် ကမ္ဘာသိ ကြေညာသည်။ သူ့ကို ဖမ်းမိလျှင် ပေါင် ၄သောင်း ပေးမည်ဟု ဆာငွေထုတ်ခဲ့သေး၏။ သို့သော် ဂျာမန်များ၏ လုံ့လပုံအောက်၌ အထိတ်ထိတ်အလန့်လန့်နေရသော ပြင်သစ်ပြည်သူ သန်းပေါင်းများစွာအဖို့တော့ ဂျင်နရယ်ဒီဂေါလ်သည် လွတ်လပ်ရေး၏သင်္ကေတပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ်က စစ်ပြေငြိမ်းရေးနေ့ကို ခင်ဗျား မှတ်မိသေးပါသလား။ သမိုင်းတွင် ရန်ခန်စရာအကောင်းဆုံးနေ့တစ်နေ့ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာကြီး စတင်ဖန်ဆင်းသည့်နေ့ကတည်းက ထိုနေ့လောက် ကမ္ဘာနှင့် အဝှမ်း စိတ်အလှုပ်ရှားကြဆုံး၊ မျှော်လင့်ချက်အထက်သန်ဆုံး၊ အပျော်မြူးဆုံး

ယူရယ်လို့ ရှိမည် မထင်ပါ။ ၄ နှစ်ကြာ သွေးချောင်းစီးခဲ့ရသလို လူပေါင်း ၈ သန်းခွဲလောက် သေကျေပျက်စီးခဲ့ပြီးနောက်မှ ဂျာမနီလက်နက်ချခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့အားလုံးကလည်း ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် ပြန်ပြောင်းသတိရနေသော ယားဖြင့် ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွေ ထပ်ဖြစ်မှာမဟုတ်တော့ဘူးလို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။

အမှန်မှာလည်း ပြင်သစ်သည် ချားလ်စ်ဒီဂေါလ်တစ်ယောက်တည်း၏ စကားကိုသာ နားထောင်ခဲ့ပါက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဆိုတာ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ဖြစ်လာမည် မဟုတ်ပါ။ ဒီဂေါလ် အဆိုပြုခဲ့သည့်အတိုင်း ပြင်သစ်သည် လက်နက်ကိုင်တပ်မဟာကြီး ၁၀ တပ်လောက်ကိုသာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါမူ ဟစ်တလာသည် သူ့တပ်မများကို 'ရိုင်းလင်း' သို့ တစ်ဟုန်ထိုးချီတက်ရန် အမိန့်ပေးစေလွှတ်၍စရာ အကြောင်းမရှိ။ သည်အပြင် ဟစ်တလာအဖို့ ဩစတြေးယားနှင့် ပိုလန်ကိုပင် ကျူးကျော်ထိပါး ရန်စရဲမည်မထင်ပါ။

ဂျင်နရယ် ချားလ်စ်ဒီဂေါလ်သည် ခေတ်သစ်စစ်ပွဲတစ်ပွဲ ဘယ်ပုံစံနှင့် ဖြစ်မည်ဆိုသည်ကို အမြင်ကြည်လင်စွာ ခန့်မှန်းနိုင်ခဲ့သူတွေထဲမှာ တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ပြီးတော့ သူသည် အနာဂတ်၌ လေကြောင်းတိုက်ပွဲဖြင့် ထိုးစစ်ဆင်မည့်အကြောင်းများ ဖော်ပြထားသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ပထမဆုံး ရေးခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။

လွန်ခဲ့သော ၉ နှစ်က ဂျင်နရယ်ချားလ်စ်ဒီဂေါလ်သည် 'အနာဂတ်တပ်မတော်' အမည်ရှိ စာအုပ်ထဲတွင် ကမ္ဘာကြီးကို အစိတ်စိတ်အမြာမြာပြိုကွဲစေမည့် လျှပ်တစ်ပြက်လေကြောင်းစစ်ပွဲများအကြောင်းကို ရေးသားထား၏။

ပြင်သစ်ပြည်မှ စစ်ရေးစစ်ရာကို ဦးစီးကိုင်တွယ်သူများက ဂျာမန် နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် သံမဏိတံတိုင်း၊ ကွန်ကရစ်နံရံများ၊ အမြောက်တပ်များ ချထားရုံနှင့် လုံခြုံပြီးဟု ထင်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့က ဤသည်ကို Maginot Line ဟု ခေါ်ခဲ့ကြသည်။

သူတို့သည် ၁၉၁၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၁၈ ခုနှစ်အတွင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သော စစ်ပွဲပုံစံမျိုးဖြင့် အနာဂတ်တွင်လည်း ကတုတ်ကျင်းတွေ တူး၊ ဧရာမစစ်တပ်ကြီးတွေက ရှေ့တန်းတွင် တရွေ့ရွေ့ခြေလျှင်ချီတက်ပြီး တိုက်ခိုက်ကြမည်ဟု တစ်သေမဝတ်မီး တွက်ဆခဲ့ကြ၏။

သို့ပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒီဂေါလ်က ပြင်သစ်စစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား မှောင်လာမည့်စစ်ပွဲတွင် 'မက်ဂီနော့များ' ဆိုတာ ဘာမျှအသုံးမကျတော့မည် မဟုတ်ဟု သတိပေးခဲ့သည်။ နောက်စစ်ပွဲ၌ ဂျာမနီသည် ဘယ်လ်ဂျီယမ်ကို တရကြမ်းကျော်ဖြတ်ကာ ခံစစ်မျဉ်းကြောင်းမရှိသော ဘယ်လ်ဂျီယမ်နယ်ခြားမှနေ၍ ပြင်သစ်ပြည်ထဲသို့ ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်မည့်အချက်ကိုလည်း ကြိုတင် သတိပေးထားခဲ့၏။

ထို့အပြင် ပြင်သစ်တပ်မတော်သည် မိုးကြိုးနှင့်တူသော ရန်သူ၏ စစ်ဆင်ရေးကို ၁ မိနစ်မှာ ၂ ချက် ပစ်နိုင်သော မတ်စကက်သေနတ်များသုံးသည့် နုပိုလီယမ်ခေတ်သေနတ်ဗျူဟာများဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ရင်ဆိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေကြောင်းလည်း ထောက်ပြဝေဖန်လိုက်သေး၏။

ဒီဂေါလ်က သူတိုင်းပြည်အား အနာဂတ်စစ်ပွဲသည် လောင်စာဆီသုံး အင်ဂျင်စက်များ၏ လျင်မြန်မှုအရှိန်အဟုန်၊ ၁ မိနစ်ကို ၁ မိုင်နှုန်း ဒုန်းပြေးလာကြမည့် သံချပ်ကာကားများ၊ တင့်ကားများ၏ အုံ့မခန်းအစွမ်း၊ ၁ နာရီလျှင် မိုင် ၄၀၀ နှုန်းဖြင့် ကောင်းကင်ဝေဟင်ကို ခွင်းပျံလာမည့် တိုက်လေယာဉ်များ၏ ကြောက်ခမန်းလိလိတိုက်ခိုက်မှုများသာ ဖြစ်မည့်အကြောင်းလည်း နိမိတ်ဖတ် အသိပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ပြင်သစ်စစ်ဖက်အရာရှိကြီးများက ဒီဂေါလ်၏ အကြံဉာဏ်တွေကို 'အလကား အသုံးမကျတာတွေ' ဆိုပြီး ဘေးချိတ်ပစ်ပယ်ခဲ့ကြ၏။

ဂျင်နရယ် ပိတိန်း ဆိုလျှင် 'ဒီဂေါလ်၏စာအုပ်သည် ရယ်စရာကောင်းဟာသမြောက်သော ပြက်လုံးတစ်ခုသာဖြစ်ကြောင်း' ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သလို၊ ဂျင်နရယ် ဝေဂင်း ကလည်း စာအုပ်မှာ ပြင်သစ်တပ်မတော်ကို ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ချိုးချိုးပဲ့ပဲ့ ဆိုးဝါးစွာဝေဖန်ထားချက်အနေဖြင့် အကြီးအကျယ် ကန့်ကွက် အပြစ်တင်ခဲ့၏။

'မော်တော်ယာဉ်တပ်မကြီး ၁၀ တပ်တောင် ဖွဲ့ရမတဲ့လား။ ဟင်း-အစိပွယ် မရှိလိုက်တာ။ ဒီလောက်များတဲ့ တင့်ကားတွေနှင့် သံချပ်ကာကားတွေကို ထုတ် လုပ်ဖို့စက်ရုံတွေ ဘယ်မှာရှိလို့လဲ။ ထုတ်လုပ်စနိတ်တွေကော အလုံအလောက် ရှိလို့လား။ စစ်မြေပြင်မှာ အဲသလောက် ကြီးကျယ်များပြားတဲ့ တင့်ကားတွေကို ဘယ်လိုနည်းနှင့် ဓာတ်ဆီ ဖြည့်မလဲ။ သစ်တောထူတဲ့ တောင်ကုန်းတွေနှင့် ရွံ့ထဲညွှန်ထဲမှာ အဲဒါတွေက ဘယ်လိုလုပ် တိုက်ခိုက်နိုင်ပါ့မလဲ။ အို-လုံးဝ မဖြစ်နိုင်တာချည်းပဲ။'

'သူ့အကြံအစည် တစ်ခုလုံး ရယ်စရာကောင်းလှချည်ရဲ့။ ကမောက်ကမနှင့် ပေါက်ကရဲနိုင်လှချည်ရဲ့။ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်လှချည်ရဲ့။ အဲဒီလို ပြင်သစ်တွေက တွေးထင်ယူဆခဲ့ကြသည်။'

ဒါပေမယ့် ဂျာမန်တွေကတော့ ဒီလိုမဟုတ်။ ဂျာမန်တွေက ဒီဂေါလ်၏ စာအုပ်ကို အသေအချာဖတ်၏။ စေ့စေ့စပ်စပ်လေ့လာ၏။ လက်တွေ့စမ်းသပ်ကြည့်ကြ၏။

သို့ဖြင့် နာဇီတို့၏ ယန္တရားတပ်ဖွဲ့တာဝန်ခံကိုယ်တိုင်က ဟစ်တလာ၏ ရှေ့မှောက်တွင် "ဂျင်နရယ် ဒီဂေါလ်က နာဇီများကို အင်ဂျင်စက်တပ် စစ်ဗျူဟာနှင့်ပတ်သက်၍ ဥသုသင်ကြားပေးခဲ့သည်" ဟုပင် ပြောဆိုခဲ့သောဟူ၏။

ဂျာမန်နာဇီများသည် ငယ်ရွယ်ပါးနပ်ပြီး တော်လှန်ရေးဆန်၍ ဆန်းသစ်သော နည်းနာနိဿယများကို ငမ်းငမ်းတက်လိုလားရှာဖွေနေသူများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့က ဒီဂေါလ် ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ပင်စာတပ်မကြီးကို ဖွဲ့စည်း၍ ယန္တရားစွမ်းပကားနှင့် အထူးလက်နက်များ တပ်ဆင်သည်။ စစ်သမိုင်းတွင် မကြုံစဖူး မြန်ဆန်စွာနှင့် ကြီးကျယ်လှသော အောင်ပွဲကြီးကို အရယူနိုင်ခဲ့ကြ၏။

ဂျာမန်တို့၏ တိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား ရာ၊ ထောင်များစွာနှင့် လေယာဉ်များက အင်အား ၅ သန်းမျှရှိသော ပြင်သစ်တပ်ကြီးကို ၄၁ ရက်တည်းဖြင့် အနိုင်ယူနိုင်လိုက်ပါပြီ။

ဟုတ်ကဲ့ပါ။ တင့်ကား ၅၀၀၀ နှင့် လေယာဉ် ၃၀၀၀ က ခြေလျင်စစ်သား ၅ သန်းကို တုန်လှုပ်ချော့ကဲချား စိတ်ဓာတ်တွေပျက်ပြားစေပြီး မရှုမလှ အရေးနိမ့်စေခဲ့ပါပြီ။

ရက်သတ္တ ၆ ပတ်အတွင်းမှာပင် ဘုန်းမီးနေလ တောက်ပခဲ့သော ပြင်သစ် သမ္မတနိုင်ငံသည် ဒူးထောက် လက်နက်ချခဲ့ရသည်။ ဂျာမန်များက ပြင်သစ်သို့ပန်း ၂ သန်းကို လက်ရဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ စစ်သည်တော် ၂ သန်း သုံးပန်းအဖြစ် အဖမ်းခံရခြင်းပါ။ ရာဇဝင်တစ်လျှောက်လုံးမှာ ဒီအဖြစ်မျိုး တစ်ခါမျှ မရှိဖူးခဲ့။

ဝင်စတန်ချာချီ၏ ဥဒါန်းတွင်သည့်စကားနှင့် ပြောရမည်ဆိုလျှင်တော့ "ဒီလောက်မြန်မြန်နှင့် ဒီလောက်အများကြီး အညံ့ခံအရှုံးပေးရတဲ့အဖြစ်မျိုးဟာ သူ့အရင်က မရှိသလောက် အင်မတန်နည်းပါးခဲ့ပါတယ်"

သို့လင့်ကစား ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ၆ ပတ်အတွင်း ဒီဂေါ်လ်သည် သူ့စာထဲ၌ ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း သတ္တိပြု၍ စွန့်စွန့်စားစားခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့၏။

ဂျာမန်များသည် ပြင်သစ်ပြည်ကြီးမှ ပင်လယ်ထဲအရောက် တိုးလျှိုပေါက် အဟန့်အတားမရှိ တိုက်ချသိမ်းဆည်းသွားခဲ့၏။ အက်ဘီဗယ်လီရှိ ဒီဂေါ်လ်၏ ယန္တရားတပ်ဖွဲ့နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့တော့မှ အရှိန် တန်သွားရတော့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲမှာ ခုခံစစ်၏ တစ်ခုတည်းသောအောင်ပွဲ ဟု ဆိုရလောက်အောင် ဒီဂေါ်လ်က အကြိတ် အံခဲအစွမ်းပြခဲ့ပြီး ဂျာမန်များကို ဖရိုဖရဲဖြစ်သည့်တိုင် မွေ့နှောကပ်ပစ်နိုင်ခဲ့၏။

ကျွန်တော်သည် တစ်ခါက နယူးယောက်တွင် ပြင်သစ်တိုက်ခိုက်ရေး စစ်မစ် ရှင်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ တပ်မှူး ပိုင်ယာရီ ဘင်နီတပ်စ်အား တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့ဖူးသည်။

တပ်မှူးဘင်နီတပ်စ်သည် စစ်အတွင်းက ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒီဂေါ်လ်နှင့်အတူ လန်ဒန်တွင် ၁ နှစ်ခွဲလောက် အတူတွဲပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူက 'ဂျင်နရယ်ဒီဂေါ်လ်ကို ဤလောကတွင် ရှိသမျှလူတွေထက် သူ လေးစား ကြောင်း' ကျွန်တော့်ကို ဖွင့်ပြောခဲ့၏။ 'ဒီဂေါ်လ်သည် ကြည်ညိုစရာကောင်းအောင် ဂုဏ်ကျက်သရေရှိပြီး အပြင်ပန်းအားဖြင့် အေးဆေးလှသော်ငြားလည်း အတွင်း သဏ္ဍာန်၌ စူးရှတောက်ပစွာထွန်းလင်းလာရန် အသင့်ဖြစ်နေသော မီးတောက် ကလေးတစ်ခု အမြဲရှိနေသည်' ဆို၏။

သူ့တပည့်လက်သားများသည် သူ့ရှေ့မှောက်တွင် ကြောက်ရွံ့ခဲ့ညားစွာ ရပ်နေလင့်ကစား၊ သူ့ကို နှစ်နှစ်ကာကာ လေးစားကြည်ညိုစိတ် အပြည့်ရှိနေ ကြမြဲသာ။

သူ၏ အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများက သူ့ကို 'ချားလစ်' ဟု ဘယ်တော့မျှ မခေါ်ပါ။ သူတို့က သူ့ကို 'ကိုယ်တို့ဗိုလ်ချုပ်ကြီး' လို့ ချစ်စနိုး ခေါ်ရသည်ကိုသာ ပိုမိုခံတွင်းတွေ့ကြ၏။

သူသည် သမိုင်း၊ ဒဿနိက၊ ဘောဂဗေဒစာအုပ်များကို စွဲမက်စွာ ဖတ်ရှု လေ့ရှိသည်။

သူသည် ဘာသာရေးကိုလည်း အလေးအနက်ထားတတ်၍ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းမှန်မှန်တက်သည်။ ညစဉ် ဘုရားရှိခိုးပြီးမှ အိပ်ရာဝင်တတ်၏။

ဂျင်နရယ် ဒီဂေါ်လ်သည် အလွန်တရာမှရှက်တတ်သူ ဖြစ်၍၊ သူ၏ ရှက် တတ်မှုက သူ့ကို တင်းမာခက်ထန်သယောင်ယောင်၊ စနစ်တကျ ပုံစံချပေးထား သယောင်ယောင် ဖြစ်စေပြီး အထူးသိမ်မွေ့ ယဉ်ကျေးနေစေခဲ့သည်။ သူ့မိခင်ကပင် "သူဟာ ရေခဲသေတ္တာထဲက ထလာသလားထင်ရအောင်ကို အေးလွန်းအားကြီး ပါတယ်" ဟု ဖွင့်ဟ ထောပနာပြုခဲ့ရသည် အထိ။

တပ်ထဲတွင် ဗိုလ်ကြီးပေါက်စဘဝနှင့်ရှိစဉ် တစ်ခါကလည်း ဒီဂေါ်လ် သည် ပုံရိပ်ရှိ ပန်းချီပြခန်းတစ်ခုမှာ ချစ်စရာမိန်းမလှကလေးတစ်ယောက်နှင့် ဆုံတွေ့ခဲ့၏။

ထိုညနေဖက် သူနှင့် လက်ဖက်ရည် အတူလိုက်သောက်ရအောင် မိန်းမလှ လေးအား ခေါ်ဖို့အရေးကို တိုက်ပွဲကြီးတစ်ပွဲဝင်ရသလို မနည်းသတ္တိမွေးပြီး ပြော ခဲ့ရသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရောက်ပြန်တော့လည်း လက်တုန်ခြေတုန် ရင်တုန် ပန်းတုန်ဖြစ်ကာ လှပျိုဖြူလေး၏ဝန်ပေါ်သို့ သူ့လက်ဖက်ရည် မှောက်ချမိခဲ့၏။ အဲ-ထို့နောက် ၅ လပဲ ကြာမည်။ မချောလေးကို သူ လက်ထပ်ယူလိုက်ပါတော့ သတည်း။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ဂျင်နရယ်ဒီဂေါ်လ်သည် ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဒဏ်ရာရခဲ့၏။ နောက်ဆုံးအကြိမ်မှာ ဗာဒန်တွင် ဗုံးဆဲမှန်ခွဲရခြင်းဖြစ်ပြီး ဒဏ်ရာ ကြီးနှင့် လဲနေစဉ် ဂျာမန်ကင်းလှည့်အဖွဲ့၏ သုံးပန်းအဖြစ် ဖမ်းသွားခြင်း ခံခဲ့ရ၏။

သူ ၅ ကြိမ်တိတိ ထွက်ပြေးခဲ့ပေမယ့်၊ ၅ ကြိမ်တိတိ ပြန်အဖမ်းခံခဲ့ရပြီး၊ စစ်ပွဲနောက်ပိုင်းတစ်လျှောက်လုံး တစ်ကိုယ်တော် အကျဉ်းသမားဘဝဖြင့် တိုက်ပိတ် ခံထားခဲ့ရသည်။ သူထွက်ပြေးဖို့ ကြိုးစားမှုတွေထဲမှ တစ်ကြိမ်မှာ မိုင်တွဲသည့် သံချောင်းဖြင့် မြေကြီးအောက်တွင် ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းတူးဖို့ ကြံခဲ့ခြင်းလည်း ပါဝင်၏။

ဂျင်နရယ်ဒီဂေါ်လ်သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့၌ လက်ထောက် တစ်ယောက်မျှ မပါ၊ ငွေတစ်ပြားမျှ မပါ၊ တပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးမျှမပါဘဲ လေယာဉ်

တစ်စီးနှင့် အင်္ဂလန်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ဝင်စတန်ချာချီလ်က သူ့ကို နွေးထွေးစွာ ဖက်လှဲတကင်း ကြိုဆိုခဲ့ပြီး၊ ဂျာမန်တို့၏ စစ်ဖိနှပ်အောက်တွင် ပြားပြားမှောက်ရင်း ဒုက္ခသုက္ခရောက်နေကြရသော စစ်ရှုံးပြင်သစ်နိုင်ငံမှ ပြည်သူသန်းပေါင်းများစွာ အား အံ့အားသင့် မျှော်လင့်ချက်တွေပေးသည့်အနေဖြင့် အသံလွှင့်ပြောကြားရန် တိုက်တွန်းအားပေးခဲ့၏။

ဒီဂေါလ်က ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ခဲ့ရာတွင် 'ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် တိုက်ပွဲတစ်ပွဲ သာ ရှုံးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ စစ်ရှုံးပြီဟု မဆိုနိုင်သေးကြောင်း၊ စစ်သားတိုင်း၊ ပြင်သစ် ဝန်ထမ်း အလုပ်သမားတိုင်း အင်္ဂလန်ရှိ သူနှင့်ဆက်သွယ်ရန်' လည်း ဖန်ကြားခဲ့ သည်။

သူ၏လှုံ့ဆော်တောင်းပန်မှုကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးမှ စစ်အင်အားတွေ ဖြည့်ဆည်းပေါင်းစည်းခဲ့ကြပါပြီ။ ပြင်သစ်ရဲဘော်တွေက ကား တွေ ခိုးလာသည်။ ရေလက်ကြားအရောက် မောင်းယူလာသည်။ ဖောင်တွေဖြင့် အင်္ဂလန်ကို ဖြတ်ကူးခဲ့ကြသည်။ တချို့ကလည်း လေယာဉ်တွေခိုးပြီး အင်္ဂလန် အရောက် မောင်းပြေးလာကြ၏။ လေယာဉ်အမောင်းသင် ဝိုင်းလော့ကလေး တစ်ယောက်ဆိုလျှင် လေယာဉ်ပျက် ၃ စင်းက အစိတ်အပိုင်းများဖြင့် လေယာဉ် တစ်စင်းဖြစ်အောင် ၁၅ နာရီအတွင်းဖန်တီးပြီး ဂျီဘရော်လ်တာသို့ ပျံပြေးခဲ့ သည်။

ပြင်သစ်ကျောင်းသား ၅ ယောက်ကလည်း ၁၂ ပေသာ ရှည်သော ကနူးလေ့ ၂ စီးဖြင့် ရေလက်ကြားကိုလှော်ဖြတ်၍ အင်္ဂလန်သို့ ရောက်လာကြသည်။ သူတို့ နှင့်အတူ ကျောင်းစာအုပ်တွေပင် ယူလာလိုက်သေးသည်။

ဤသည်မှာ အောင်ပွဲ၏အစ ပဏာမမျှသာ ဖြစ်ပါ၏။

နောက်များမကြာမီမှာပင် ဒီဂေါလ်သည် အာဖရိကရှိ ပြင်သစ်ကိုလိုနီနယ် ၅ ခုကို ပြန်သိမ်းလိုက်နိုင်သည်။ ပြီးတော့ အိန္ဒိယရှိ ပြင်သစ်ပိုင်နယ်မြေများ၊ ထို့နောက် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းမှ ပြင်သစ်ပိုင်များအားလုံးကို ပြန်တိုက် ယူနိုင်လိုက်ပါ၏။

နောက်ဆုံးတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဒီဂေါလ်၏ ကွပ်ကဲဦးဆောင်မှုအောက်ရှိ ပြင်သစ်မျိုးချစ်တပ်မတော်သည် ဂျာမန်သစ္စာခံ ပြင်သစ်စစ်ချီအစိုးရအား ဆီးရီး ယားတွင်လက်နက်ချရန် အကျပ်ကိုင် အနိုင်ယူ နိုင်ခဲ့ပါလေတော့သည်။

'ပြင်သစ်ပြည်ကြီး နောင်ကြီးတန်းလန်းနှင့် မလွတ်လပ်သေးသမျှ သူကတော့ ဘုရားသခင်အလိုတော်အတိုင်း ပြင်သစ်တော်လှန်ရေး၏ ကြွေးကြော်သံများနှင့် အညီ တိုက်ပွဲဝင်သွားဦးမည်သာ ဖြစ်ကြောင်း' ဒီဂေါလ်က ကြေညာခဲ့ပါချေ၏။ ထိုအချိန်ကတော့

'အောင်ပွဲ ခံရခံရ၊ သေပွဲ ဝင်ရဝင်ရ၊

လွတ်လပ်ရေး ရရ၊ မရလည်း သ'ချိုင်းပုပဲကွ' ဆိုသည့် ကြွေးကြော်သံ များသည် ကမ္ဘာမြေကြီးအက်ကွဲပွင့်ထွက်မတတ် ပဲ့တင်ထပ်ခဲ့ပါပြီတကား။

ကော်ဒယ်လ် ဟူးလ်
Cordell Hull

သူသည် အသက် ၁၇ နှစ်အထိ
သံလမ်းပြေးပီးရထားကို မမြင်ဖူးခဲ့။
သို့တိုင် ကမ္ဘာတွင် ဩဇာအာဏာအကြီးဆုံး
လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာရသည်။
အဖေကိုပင် ဒဏ်ရိုက်ခဲ့တဲ့ တရားသူကြီး။
သစ်ဖောင်ချသမားလေးဘဝမှ
(အမေရိကန်သမ္မတကြီးပြီးလျှင်)
တန်ခိုးအတွားဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ခဲ့သူ။

□ အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ပြီးဆုံးခါနီးကာလ တင်နက်ဆီ တောင်တန်း
တွင်နေသော 'ဗီလီဟူးလ်' အမည်ရှိ လူငယ်တစ်ယောက်သည် အိမ်နီးချင်းတစ်ဦး
ထံမှ သေနတ်နှင့် သူ့ဖွားကို အရောင်းအဝယ်သဘော ဖလှယ်ခဲ့သည်။ ရက်သတ္တ
ပတ် အနည်းငယ်ကြာပြီးနောက် ထိုအိမ်နီးချင်းက သူ့မက်စကက်သေနတ်ကို
နှုတ်ချ၍ ဘီလီဟူးလ်၏အိမ်သို့ ညအချိန်မတော် တိတ်တဆိတ်ဝင်ပြီး သေနတ်ကို
ပြန်ခိုးခဲ့၏။

သည်လို အောက်တန်းကျလွန်းသော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုက ဘီလီဟူးလ်
ကို ရူးမတတ် ဒေါသပုန်ထသွားစေသည်။ သို့ဖြင့် သူက အိမ်နီးချင်း၏အိမ်သို့
သွားပြီး ပက်ပက်စက်စက် ရစရာမရှိအောင်အော်ဆဲကာ သေနတ်ကို ပြန်ပေးဖို့
အတင်းအဓမ္မတောင်း၏။ သူ့ခိုးကလည်း ဗီလီဟူးလ်ကို အခဲမကျေ ရန်ငြိုးဖွဲ့ပြီး
ပြန်ဒုက္ခပေးသည်။

ဒုက္ခပေးပုံကတော့ ပြောက်ကျားစစ်သား ယန်းကီးများအား သူတို့၏
ရန်ဖက်ဖြစ်သော ပြည်ထောင်စုတပ်များသို့ ဗီလီဟူးလ်က သေနတ်တွေခိုးရောင်း
နေကြောင်း သတင်းပေးချောက်တွန်းလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ယန်းကီးစစ်သားများက ဗီလီဟူးလ်အား တောင်စောင်းတစ်လျှောက် တစ္ဆတ်
တိုက်ဆွဲခေါ်သွားပြီး သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခဲ့သည်။ သူတို့သည် သူ့ကို သေပြီဆိုပြီး
ပစ်ထားခဲ့၏။ ဒါပေမယ့် သေနတ်ကျည်ဆံက ခေါင်းကို ဖောက်ထွက်သွားရာမှ
မျက်စိတစ်လုံး ကွယ်သွားစေသော်လည်း၊ ဦးနှောက်ကို မထိ။ ကံကောင်းလွန်း
လှစွာ လွှဲချော်သွားခဲ့သဖြင့် အသက်ချမ်းသာရာ ရခဲ့၏။ လယ်သမားကြီး
တစ်ယောက်၏မိန်းမက သူ့ကိုတွေ့ပြီး ကျန်းမာသက်သာအောင် ကုသပေးခဲ့သည်။

ဗီလီဟူးလ်သည် ၅၈ နှစ်တိုင်အောင် အသက်ရှည်နေထိုင်သွားခဲ့သလို၊
သူ့အကြောင်းကလည်း တင်နက်ဆီပြည်နယ် အလယ်ပိုင်းတွင် သားစဉ်မြေးဆက်
ပြောမဆုံးသော ဒဏ္ဍာရီတစ်ပုဒ် ဖြစ်ခဲ့ရတော့၏။

ဗီလီဟူးလ်သည် ပညာ ကောင်းကောင်းမသင်ခဲ့ဖူးသလို၊ စာကိုလည်း
အရေးအဖတ်ကလေးမျှ မတတ်ခဲ့ရှာပါ။ သို့သော်လည်း သူသည် ဖျံကျကျ
ကုန်သည်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ပြီး၊ ၁၉၂၃ ခုနှစ် သူ ကွယ်လွန်ချိန်၌
ပေါင် ၄ သောင်းခန့် ချမ်းသာနေပါပြီ။ သို့သော် သူ၏ နောက်ဆုံးနေ့များအထိ
အန်ကယ်ဗီလီသည် အင်္ကျီကော်လံတပ်၍ ဝတ်ဖို့ အပြတ်ငြင်းခဲ့သည်။ ကော်လံတွေ
က သူ့ကို အသက်ရှူကျပ်စေပြီး၊ လည်ပင်းကိုလည်း အနာတရဖြစ်စေသည်
ဆို၏။

သူ့ဘဝ၏နောက်ပိုင်း ဆောင်းတွင်းကာလများ၌ ဖလော်ရီဒါသို့ မကြာခဏ
သွားလေ့ရှိ၏။ သူသည် ၁ ပေါင်တန်အင်္ကျီများကို အပေါစားသေတ္တာထဲထည့်ပြီး၊
သေတ္တာကိုင်း၌ သတ္တုခွက်တစ်ခွက်ကိုချည်လျက် ဖလော်ရီဒါသို့သွားတိုင်း ခရီး
သည်တင်ရထားကို မစီး၊ ကုန်ရထား၏အစောင့်တွဲမှ စီးသွားတတ်သည်။

ဪ- ဘာလိုလိုနှင့် ကျွန်တော်ဇာတ်လမ်းကလည်း ဟိုရောက်ဒီရောက်
ပေရှည်နေပါရောလား။ တကယ့်တကယ် ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်ပြောချင်တာက
ဗီလီဟူးလ်အကြောင်း မဟုတ်ပါ။ သူ့သား ကော်ဒယ်ဟူးလ်အကြောင်းသာ ဖြစ်ပါ
သည်။

အရပ်ရည်ရည်၊ အသားညိုညို ချာရုတ်ကို ရကအင်ဒီးယန်းသွေးနှောသော ဗားဂျီးနီးယားအပျိုမကလေးနှင့် ဝီလီဟူးလ် လက်ထပ်ခဲ့သည်။

သူတို့သည် သား ၅ ယောက်ကို ပျော်ပျော်ကြီး မွေးဖွားခဲ့ကြ၏။ သူတို့၏ ၃ ယောက်မြောက်သားမှာ 'ကော်ဒယ်လ်' ဖြစ်၍၊ သူတို့က 'ကော့ဒ်' ဟု အတိုကောက် ခေါ်ကြသည်။ ကော့ကို ၁၈၇၁ ခုနှစ် ပြည်တွင်းစစ်ကြီး အပြီးသတ်ရပ်ခဲ့ပြီး ၆ နှစ်အကြာတွင် မွေးခဲ့၏။

ဘီလီဟူးလ်က သူ့သား ကော်ဒယ်အား ဒီစကားလုံးများဖြင့် သိဒ္ဓါတင်ခဲ့ပါလေ၏။

"ကော့ဒ်ဟာ ကျောင်းဆရာဖြစ်ဖို့ အရည်အချင်း မရှိဘူး။ သစ်ခုတ်သမား ဖြစ်လောက်အောင်လည်း အကြမ်းမခံနိုင်ဘူး။ ဆရာဝန်လုပ်စားဖို့လည်း လူပေါင်း မဆုံဘူး။ တရားဟောဆရာတစ်ယောက်မှာ လိုအပ်တဲ့ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် အသံဩဇာမျိုးလည်း သူ့မှာ မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ကော့ဒ်ဟာ အနုလုပ်ပျိုလုပ် ဘက်စုံထောင့်စုံတွေးတတ်တဲ့ အတွေးသမားအစစ်ပဲ"

ကော်ဒယ်ဟူးသည် ဘက်စုံအတွေးသမားအစစ် ဖြစ်ရုံသာ မကပါ။ ဘက်စုံ ထူးချွန်သော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်း အစစ်အမှန် ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဖြစ်လာခဲ့ပါပေရဲ့။ သူသည် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ဒုတိယ ခေါင်းဆောင် ၁၁ နှစ် တိုင်တိုင် ဖြစ်ခဲ့၏။

ဘီလီဟူးလ်နှင့် ချာရုတ်ကီအင်ဒီးယန်းသွေးပါသော ဗားဂျီးနီးယားနယ်သူ လေးတို့၏ သားတော်မောင်သည် ကမ္ဘာကြီးကို ရှေ့ပြန်နောက်ပြန်လည်စေသော နိုင်ငံရေးသမားများ၏ရှေ့တန်းက အဆင့်မြင့်ရာထူးကြီးတွင် အခံသား ရပ်တည်ခဲ့ပါလေပြီ။

ကော်ဒယ်ဟူး၏ ဘဝဇာတ်လမ်းသည် ဥပဒေနှင့် နိုင်ငံရေး၏ ကြီးကျယ်သောဇာတ်လမ်းလိုပင် ဆိုရပေမည်။

သူသည် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်တွင် ၂၂ နှစ် အမှုထမ်းခဲ့ခြင်းဖြင့် သူ့ဘဝ၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံကို ပြည်သူ့အတွက် အလုပ်အကျွေးပြုခဲ့သည်။

သူက "ရှေ့နေလုပ်ဖို့ သူ ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့မိကြောင်း အမှတ်မရတော့ပါ" ဟု ထုတ်ဖော်ဝန်ခံခဲ့ဖူး၏။ စင်စစ်တော့ သူသည် ငယ်ရွယ်စဉ် ကတည်းက အခြားကလေးများလို ရေကူးဖို့၊ ငါးဖျားသွားဖို့ အရေးမထားဘဲ ရှေ့နေဖြစ်ဖို့သာ ဆန္ဒပြင်းပြခဲ့သူ ဖြစ်၏။ တခြားကောင်လေးတွေ ငါးဖျားနေခိုက်၊ တချို့က ရေကန်ကြီးထဲ ကျွမ်းပစ်လိုကောင်းနေဆဲတွင် သူက သစ်ငုတ်တိုပေါ် ထိုင်လျက် စာအုပ်တွေ ဖတ်နေခဲ့သည်။

သူ့အဖေက ပြောဖူး၏။

"ကော့ဟာ မတ်တတ်ထ လမ်းလျှောက်နိုင်ပြီဆိုတဲ့ အချိန်ကတည်းက လူကြီးဆန်ဆန် နေထိုင်ရင်း ကြီးပြင်းလာခဲ့တဲ့သူပါ"

လူငယ်ဘဝတုန်းကပင် ကော်ဒယ်ဟူးလ်သည် သူ့ဖခင်ကြီး နက်ရှိုင်းလ်သို့ သစ်ဖောင်မျှောချရာတွင် လိုက်ပါကူညီခဲ့၏။ သစ်ဖောင်က မြစ်ကြောတစ်လျှောက် ၁၀ ရက် ၁၀ ညတိုင်တိုင် စုန်ဆင်းခဲ့သည့်ကာလအတွင်း ကော်ဒယ်လ်တစ်ယောက် အမိုးအကာမဲ့ဟင်းလင်းပြင်အောက်တွင် နေပူပူမိုးရွာရွာ အိပ်ပျော်ရင်း လိုက်ပါ သွားခဲ့သည်။ သူက ဒါကို အတော်လေး ဘဝင်ခိုက် နှစ်ခြိုက်၏။ အရသာ တွေ့ခဲ့၏။ သစ်ဖောင်မျှောသည့်အလုပ်ကို သူ တန်ဖိုးထားမြတ်နိုးသည်ဟု ကျွန်တော် ပြောမလားလို့ပါ။

ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်းကတော့ သူသည် အလုပ်ကြမ်းသမားဘဝနှင့် မြစ်ပြင်တစ်ကြော သစ်ဖောင်မျှောချရာသည့်အလုပ်ကို သိပ် အရေးမထားခဲ့။ ပြီးတော့ ဖောင်စီးရခြင်းမှာ သူ့အတွက် အကြိုက်ဆုံးကစားနည်းသာဖြစ်သည်။

'နက်ရှိုင်းလ်' ဟူသော လောကသစ်ဆီသို့ ရင်ခုန်စရာစွန့်စားခန်းများနှင့်အတူ ဝင်ရောက်ပြီး၊ ရထားများ၊ ဟိုတယ်များ၊ ကောင်းပေညွန့်ပေဆိုသော တွဲကြီးများ စီးရခြင်းကိုလည်း ပျော်မွေ့လှသည် မဆိုသာ။

စင်စစ်အားဖြင့်မူ သူ့အဖို့ နက်ရှိုင်းလ်၏ ပဓာနအကျဆုံးဆွဲဆောင်မှုမှာ မြို့ပေါ်က စာအုပ်ဆိုင်များသာ ဖြစ်သည်။ သူ့မှာပါသော ငွေစလေးများဖြင့် ဥပဒေစာအုပ်ဟောင်းတွေကို တစ်ပုံကြီး ဝယ်နိုင်သောကြောင့်ပါတည်း။

ပြည်သူ့လူထုအကြားတွင် ရာစုနှစ်ဝက်မျှ ကျင်လည်လှုပ်ရှားနေခဲ့ရစဉ် ကော်ဒယ်ဟူးသည် မိန့်ခွန်းတွေ၊ စကားတွေ အများကြီးပြောခဲ့ဖူးပါ၏။ သို့ရာတွင်

သူ့ဘဝတစ်သက်တာတွင် အရေးအပါဆုံးပြောဟောမှုကို ၁၄ နှစ်သားကတည်းက လုပ်ခဲ့ရကြောင်း သူ့ကိုယ်တိုင်က ဖွင့်ဟခဲ့ပါသည်။ အဖြစ်ကတော့ ဒီလိုပါ။

ကော်ဒယ်သည် သူ့ဖခင်ကြီးက သူတို့ ညီအစ်ကို ၅ ယောက်ထံမှ တစ်ယောက်ကို ကောလိပ်ကျောင်းပို့ဖို့ ရည်ရွယ်ထားတာ သိ၏။ ဒါပေမယ့် ဘယ်သူရယ်လို့တော့ အတိအကျ မသတ်မှတ်ရသေး။

ကော်ဒယ်လ်က အထက်တန်းပညာသင်ယူခွင့်ရသင့်သူမှာ သူသာ ဖြစ်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့၏။

သူ့အဖေကြီးကို တွန်းအားပေးနိုင်ရန်အလို့ငှာ ကော်ဒယ်လ်သည် ဝီလ်လီဂရု(ပ်)ကျောင်းရှိ စကားရည်လှအသင်းသို့ ဝင်လိုက်၏။ သို့ဖြင့် စကားရည်လှပွဲတစ်ခု၌ သူက 'အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီးကို 'ကာကွယ်ပေးခဲ့သော ကျောချိတ်ရှင်တန်'သည် 'ရှာဖွေပေးခဲ့သောကိုလံဘတ်စ်'ထက် ပို၍ ကျေးဇူးကြီးမားသည်' ဟူသောအဆိုကို ထောက်ခံပြောဆိုရ၏။

ကော်ဒယ်လ်က သွေးဆူစရာခေါင်းစဉ်ကြောင့် 'သူတို့စကားနိုင်လှပွဲသို့ သူ့အဖေကြီး လာနားထောင်ချင်စိတ် ပေါက်နိုင်သလို၊ မိုင်ချီဝေးသော ဆားပတ်ဝန်းကျင်မြို့တွေမှလည်း စိတ်ဝင်တစား လာနားထောင်မှာပဲ' ဟု အတပ်တွက်မိသည်။ ဒါကြောင့်လည်း သူက သမိုင်းတွေကို နေ့မအားညမနားဆိုသလို ဖတ်၏။ လေ့လာ၏။ အချက်အလက်တွေ ရှာ၏။ အထပ်ထပ်အခါခါ အစမ်းလေ့ကျင့်၏။

သူတို့၏ 'ခရိုင်ကျောင်းဆရာအသင်း' ကလည်း ဝီလ်လီဂရု(ပ်)တွင် ညီလာခံတစ်ရပ်ကျင်းပနေချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေရာ ကော်ဒယ်လ်သည် ညီလာခံတက်လာသော ဆရာတိုင်းအား 'ဝါရှင်တန်နှင့် ကိုလံဘတ်စ် ဘယ်သူက ပိုကျေးဇူးကြီးသလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ' ဆိုသောအဖြေကို လိုက်မေးခဲ့ချေသေး၏။ စွမ်းစွမ်းတစ်ကြိုးစားမှုနှင့်အမျှ စကားရည်လှပွဲတွင် ကော်ဒယ်လ် အနိုင်ရရှိလိုက်ပါပြီ။

သည်တော့လည်း သူတို့အိမ်မှ ၁၂ မိုင်ဝေးသော 'မောင့်ဗေးလ် အကယ်ဒမီ' ကျောင်းသို့ သွားတက်ရန် သူ့အဖေခွင့်ပြုဖို့ အသေအချာကြီး သေချာသွားရတော့သည်။

အကယ်ဒမီကျောင်းတွင် စာသင်ရင်းတန်းလန်းက ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ်သည် မြို့ထဲ၌ အခန်းငှားနေပြီး၊ သူ့စားဖို့ သူ ချက်သည်။ သူ့ပန်းကန် သူ ဆေးသည်။

သူ့အိပ်ရာ သူ ခင်းသည်။

သောကြာနေ့ညများဆိုလျှင် ၁၂ မိုင်အကွာရှိ သူတို့အိမ်ရှိရာ အဖေယာမြေသို့ ကုန်းကြောင်းလျှောက်ပြန်ပြီး၊ စီလိုဂရု(ပ်) စကားရည်လှပွဲအသင်း၏ အခမ်းအနား အစီအစဉ်တစ်ခုကို အချိန်မီရောက်အောင်ပြန်ကာ ပါဝင်ဆင်နွှဲနေကျဖြစ်၏။

တနင်္လာနေ့မနက် မိုးလင်းလင်းချင်း လယ်တောမှ ၁၂ မိုင်ဝေးသော မြို့လေးကို သူ့မိခင်ကြီးဖုတ်ပေးသော ပေါင်မုန့်၊ အိမ်မှာလုပ်သောဝက်အူချောင်းတွေ ယူပြီး ခြေကျင်ပြန်ခဲ့ရပြန်သည်။

သည်လို မြိုးခြံချွေတာနေသည့်ကြားမှပင် ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ်အတွက် မြို့ပေါ်နေရသည့်စရိတ်က တစ်နေ့ကို ၁ သျှိုလင် ၃ ပဲနီခန့် ကုန်ကျသေး၏။

မောင့်ဗေးလ်အကယ်ဒမီကို 'အမေရိကန်တောင်ပိုင်း၏ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်' လို့ ကြံကြံဖန်ဖန်ခေါ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ခေါ်လို့ရနိုင်လောက်ပါရဲ့။ တစ်ကျောင်းလုံးတွင် ဆရာ ၂ ယောက်တည်း ရှိသည်။ ဒါပေမယ့် 'ဂျိုး မက်ဗီလန်' ဆိုသောဆရာက ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ်အား ခန္ဓာဗေဒ၊ ကျော်မက်ထရီ၊ ဂရိဘာသာများကို သင်ပေးသည့်အပြင်၊ ထို့ထက် အဆပေါင်း ၁၀၀၀မက အရေးကြီး၍အဖိုးတန်သော လုပ်ရပ်အနေဖြင့် လူငယ်လေး၏အတွေးအမြင်၊ ရည်မှန်းချက်များကို စူးထက်အောင် သွေးပေးခဲ့သေးသည်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင် အစွမ်းသတ္တိပေါ်တွင် ခိုင်မြဲသောယုံကြည်အားကိုးမှုကိုလည်း ဖွံ့ဖြိုးထွန်းကားစေခဲ့၏။

မောင့်ဗေးလ်အကယ်ဒမီ၏ နံရံများပေါ်တွင် စရာမဘောင်ကြီးကွပ်၍ ချိတ်ဆွဲထားသော ဆောင်ပုဒ်က ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ် အသက်ရှင်နေသမျှ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး၌ တစ်နေ့ ၁၂ နာရီမှ ၁၄ နာရီအထိ အလုပ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိအောင် စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးခဲ့သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ဆောင်ပုဒ်ကတော့ -

'ခွန်စိုက်အားစိုက်မလုပ်ဘဲနှင့် အကောင်းဆုံးဆိုတာ မရရှိနိုင်'

ထိုရက်များက ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ်မှာ တစ်ခုတည်းသောရည်မှန်းချက်သာ ရှိခဲ့၏။ နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်လိုခြင်းပင် ဖြစ်၏။ 'အောင်မြင်သောနိုင်ငံရေးသမားကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ စကားများများပြောရမည်' ဟု သူ သိထားခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် သူသည် လူတောထဲတွင်ဟောပြောပုံများကိုလေ့လာခဲ့ပြီး သောကြာနေ့

ညနေပိုင်း ကျောင်းမတက်ခင် ကဗျာတွေကိုလည်း အရကျက်ခဲ့၏။ သူ့အသည်းစွဲ ကဗျာကတော့ 'ဘင်ဂျန်း အွန်သည် ရိုင်း' ဟူသောကဗျာပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကော်ဒယ်လ်၏ စကားပြောကျွမ်းကျင်ဖို့အန္တက ဘယ်လောက်များ ထက် သန်လိုက်ပါသလဲဆိုလျှင် ယာခင်းထဲတွင် တောက်တိုမည်ရအလုပ်လေးတွေ ပိုင်း လုပ်ပြီး၊ သူ့အဖေကပေးသော ပေါင်ငွေ ၆ ပေါင်ကို မြင်းတစ်ကောင်တပ် လှည်းတစ်စီး ငှားသည်။ တစ်မြို့မှတစ်မြို့သို့ ကွန်ကရက်အမတ် ဘင်တန်မက်မီလန် သွားရသည့်ခရီးစဉ်ကို လိုက်မောင်းပို့ခဲ့ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံရေးသမားကြီး၏နေ့စဉ် ဟော ပြောမှုများကို သင်ယူမှတ်သားခွင့် ရခဲ့ရ၏။

ကွန်ဂရက်အမတ် ဘင်တန်မက်မီလန်သည် နောက်ပိုင်းတွင် တင်နက်ဆီ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်လာခဲ့၏။

ကော်ဒယ်လ်ဟူးက သူ၏ နိုင်ငံရေးသမားဘဝတွင် မက်မီလန်၏ နိုင်ငံခြား ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာမိန့်ခွန်းနှင့် အယူအဆများက နက်ရှိုင်းစွာလွှမ်းမိုးခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံခဲ့၏။

ကော်ဒယ်လ်ဟူးသည် ကမ်ဘာလင်းတက္ကသိုလ် ဥပဒေသင်တန်းကျောင်းမှ ဥပဒေဘွဲ့ရခဲ့ပြီးနောက်၊ မဲရွေးပွဲ မဝင်မီအချိန်တွင် ရှေ့နေလိုက်ခဲ့သေးသည်။ ဒါပေမယ့် အမှုသည်တွေက သက်တံ့တွေလိုရှားပါးလှသဖြင့် အချိန်တော်တော် များများမှာ ဘလက်စတုန်း၏ ဥပဒေအဖွင့်ဋီကာစာအုပ်တွေ ဖတ်ရင်း၊ ဝါရင့် ရှေ့နေကြီးများနှင့် ဖဲကစားရင်း၊ သူတို့၏အတွေ့အကြုံ အကြံဉာဏ်တွေကို နှိုက်နှိုက် နားထောင်ရင်း ကုန်လွန်စေခဲ့ရ၏။

ကော်ဒယ်ဟူးလ်တစ်ယောက် နိုင်ငံတကာရေးရာများကို စိတ်ပါလက်ပါ အာရုံစိုက်ခဲ့သည့် စောစောပိုင်းအချိန်များကပင် နက်ရှိုင်းလိမ့်မည် တစ်ပတ် တစ်ကြိမ် ထုတ်စာစောင်ကို သူတို့မြို့က မှာဖတ်သူ လက်တစ်ဆုပ်စာထဲ တစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုစာစောင်ကတော့ 'အမေရိကန် အပတ်စဉ်သတင်းဂျာနယ်' ဖြစ်၍၊ ထုတ်ဝေပြီး ၃-၄ ရက်ကြာမှ မီးသင်္ဘောဖြင့် ရောက်လာတတ်သည်။ ပြင်ပ ကမ္ဘာကြီး၏သတင်းတွေက တင်နက်ဆီပြည်နယ်သားတွေအတွက် ကြားသိရခဲ

လှသလို၊ သတင်းလွှာကို အကျယ်ကြီးအော်ဖတ်ပြနေသည့် ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ် အနားတွင် လူအုပ်ကြီး ပိုင်းနေလေသော ဟူ၏။

နိုင်ငံရေးအဆိပ်မိလို့ နိုင်ငံရေးပိုး ထပြီဆိုတော့လည်း သူ့ကိုယ်တိုင် နိုင်ငံတော် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးအတွက် ပါဝင် အရွေးခံခဲ့၏။ သို့သော် သူ့အသက် ၂၁ နှစ်မြောက်မွေးနေ့တိုင်အောင် ဥပဒေပြုအဖွဲ့နှင့် ရေစက်ဆုံခွင့် မရသေး။

၃၂ နှစ်မှာတော့ သူသည် နယ်လှည့်တရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် နယ်လှည့် ဥပဒေအကြံပေးအရာရှိကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခင် ရာစုနှစ်ဝက်လောက်က သမ္မတ လောင်း အော့ဘာဟင်လင်ကွန်း ကဲ့သို့ပင် မြင်းလှည်းတစ်စီးဖြင့် ၁ နှစ်မှာ ၁၀ လ ကြာ ခရီးလှည့်ပြီး ရုံးထိုင်ခဲ့ရ၏။

တင်နက်ဆီပြည်နယ် အချက်အချာမြို့ကြီးများမှ မြို့လူထုတွေက သူ့ကို 'တရားသူကြီး ဟူး' လို့ ခေါ်ရတာ အရသာတွေ့နေသလို၊ သူ့ဇနီးသည်ကိုယ်တိုင် ကလည်း သူစိမ်းတစ်ဆံ့များနှင့် ပြောတိုင်း မကြာခဏ ဂုဏ်ဖော်ပြောနေကျ ဘွဲ့ထူးဖြစ်ခဲ့ပါတော့၏။

တရားသူကြီးတစ်ယောက်အနေဖြင့် ကော်ဒယ်ဟူးလ်သည် အင်မတန် စည်း ကမ်းကြီးပြီး သမာဿမတ်ကျ၏။ ဘယ်သူမျှ ဘက်မလိုက်၊ အကတိ ရှောင်ရှား၏။ သူ့အဖေအရင်းခေါက်ခေါက်ကြီးကိုပင် 'တရားရုံးတော်အတွင်း ဦးထုပ် ဆောင်းထားရပါမလား' ဆိုကာ ဒဏ် ငွေ ၁ ပေါင် ရိုက်ခဲ့ပါသတဲ့။

နောက် သာဓကတစ်ခုကတော့ သူ့အဖေကို ယန်းကီးစစ်သားတွေ သေနတ် နှင့်ပစ်ပြီး သေပြီအမှတ်ဖြင့် စွန့်ပစ်ခဲ့ရာ၌ အသက်ကယ်ခဲ့သောလယ်သူမကြီး၏ အသနားခံ လျှောက်လဲသည်ကိုလည်း ပယ်ချခဲ့ဖူးသည်။ လယ်သူမကြီးက ဘုရား ကျောင်းဝတ်ပြုနေစဉ် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်မှုဖြင့် အဖမ်းခံရသောသားအတွက် တရားသူကြီးဟူးလ်ကို လာတွေ့ပြီး သက်ညှာရာသက်ညှာကြောင်း တောင်းပန် ခဲ့ခြင်းပါ။

"ခုံသမာဓိ ဂျူရီလူကြီးတွေက အပြစ်ရှိတယ်လို့ဆုံးဖြတ်ရင် မင်းကလည်း စီရင်ချက် ချရတော့မှာပဲ။ ဒါဆိုရင် အမေ့သားက ထောင်ကျရသလို အမေ

ကိုယ်တိုင်လည်း ထောင်ထဲ လိုက်နေရတော့မှာပါကွယ်” ဟု မျက်ရည်စက်လက် နှင့် ပြောခဲ့၏။

ဂျူရီလူကြီးတွေက အပြစ်ရှိကြောင်း စွဲချက်တင်ခဲ့၍၊ တရားသူကြီး ဟူး ကလည်း “ဒဏ်ငွေ ၁၀ ပေါင် ပေးဆောင်စေ” အပြစ်ချလိုက်သည်။

ပြီးမှ သူ့ အိတ်ထဲနှိုက်၍ တရားခံ၏အမေအား ပေါင် ၂၀ ထုတ်ပေးခဲ့၏။ ၁၀ ပေါင်က ဒဏ်ငွေဆောင်ဖို့ ဖြစ်ပြီး၊ ကျန် ၁၀ ပေါင်ကတော့ အဘွားကြီး အတွက် ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က ၁၀ ပေါင်ဆိုတာ အသပြာငွေမှာ တောသူတောင်သား မိသားစုတစ်စုအဖို့ ၂ နှစ်-၃ နှစ် စားမကုန်အောင် များလှပါတီ။

အသက် ၃၅ နှစ်တွင် ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ်သည် ရင်တသိမ့်သိမ့်တုန် အသည်း တဖိုဖိုမောရသော ကွန်ဂရက်အမတ်ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ သူ့မဲဆန္ဒနယ်တစ်လွှား တောချုံအုံကြွားမကျန် ခရီးကြမ်းနှင့်ခဲ့ရသည်။ လှည်းဘီး ၃ ဘီးနှင့် လှည်းအိမ် ၃ လုံး ပျက်စီးခဲ့သည့်အဆုံး ၁၇ မဲ အသာဖြင့် အနိုင်ရခဲ့ ပါလေ၏။

၁၉၀၆ ခုနှစ် ဝါရှင်တန်သို့ သူ ရောက်လာသောအခါ နိုင်ငံရေးလောကတွင် ရှေ့တန်းမှ ရပ်တည်နိုင်ရေးမှာ တစ်ဖက်ဖက်၌ ပါရဂူမြောက် ထူးချွန်ထားရမည် ဟု နားလည်လိုက်သည်။

ထို့အတွက် အခွန်အကောက်ဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့်ပတ်သက်၍ အနှစ် ၃၀ နီးပါး မနားမနေ တရစပ် လေ့လာဟောပြော နေခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သော ၄၂ နှစ်ကတည်းက သူက အမြတ်ခွန်ဥပဒေများကို အမေရိကန် နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး ရေးဆွဲခဲ့၏။ ထို့အပြင် အမွေဆက်ခံခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော အခွန်ဥပဒေများကိုလည်း သူပင် ပထမ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်း ပေးခဲ့သည်။ ကုန်သွယ်ခွန်၊ အကောက်ခွန်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍မူ သူက အရူးအမူး အသည်းအသန် စိတ်ဝင် စားခဲ့၏။ သူ တစ်ခါက ပြောဖူးသည်။

“ကျွန်တော်အဖို့ ဟင်း ၇ ပွဲနှင့် ညစာစားရတာထက် အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ လက်ကမ်းစာစောင် ၇ မျက်နှာကိုဖတ်ရတာ ပိုပြီးနှစ်သက်ပါတယ်” တဲ့။ ဒါ အမှန်ပဲ ဖြစ်ပါသည်။

သူသည် အချိန်ကြာကြီး ကျင်းပလေ့ရှိသော ညစာစားပွဲပါတီများကို မနှစ်မြို့ သလို၊ မိတ်ဆက်ပွဲ၊ ဧည့်ခံပွဲသက်သက်တွေကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်တတ်ပါသည်။ မလွဲသာသည့်အဆုံးမှ အလုပ်တာဝန်အရ ပါတီတချို့ကို တက်ရောက်လေ့ ရှိ၏။ ထိုအခါများမှာလည်း ညစာကို အပြည့်အဝမစား။ ဟိုတို့ဒီတို့နှင့် နို့တစ်ခွက် လောက်သာသောက်ပြီး ကပျာကရာပြန်လစ်တတ်ပါသည်။

ဟူးသည် ၄၈ နှစ်အရွယ် လူပျိုသိုးကြီးဖြစ်ချိန်တိုင် အိမ်ထောင်မကျခဲ့ပါ။ ထို့နောက်မှ ဗာဂျီးနီးယားက မုဆိုးမချောချောလေးတစ်ယောက်ကို လက်ထပ်ယူ လိုက်၏။

သူတို့ ဝါရှင်တန်မြို့တော် ကာလ်တန်ဟိုတယ်ကြီးမှ အခန်း ၄ ခန်းပါသော အဆောင်ကြီးတွင် နေခဲ့ကြပါသည်။ ဟူးလ်က မကြာမကြာပင် သူကိုယ်တိုင် တံခါးထဖွင့်ပေးတတ်၏။

ဂျပန်များအပါအဝင် လူတော်အများများက ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ်အပေါ်တွင် အမှားတစ်စုံတစ်ရာရာဖို့ ခက်ခဲကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ကြရပါသည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်း ဖုံးကြဲမခံရခင် တစ်လလောက်ကြိုပြီး သူက ကျွန်တော် တို့ကို သတိပေးခဲ့၏။

“ဂျပန်တွေ မကြာခင် ပြန်တိုက်လိမ့်မယ်။ မကြာခင် ဂျပန်တွေ ပြန်တိုက် လိမ့်မယ်”

ဒါပေမယ့် ပုလဲဆိပ်ကမ်းက တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအပါအဝင် လူတွေက သူ့စကားကို အရေးမထားခဲ့ကြပါ။

ကဲ-ဒါကတော့ အသက် ၁၇ နှစ်အထိ။ သံလမ်းပေါ်ပြေးတဲ့ မီးရထား ဆိုတာကို တစ်ခါမျှမမြင်ဖူးဘဲ၊ တင်နက်ဆီ သစ်တောထဲက ဖိနပ်မပါဘဲ တက်လာ တဲ့ “ကော်ဒယ်လ်ဟူးလ်” ဆိုတဲ့ ချာတိတ်လေးအကြောင်းပါပဲ ခင်ဗျား။

ဟင်နရီ ကျော်ကျော် Henry J. Kaiser

တတ်ပုံဆိုင်အလုပ်သမားလေးဘဝမှ
ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးသော
သင်္ဘောတည်ဆောက်သူ ဖြစ်ခဲ့သည်။
ငွေကို မမက်၊ အလုပ်ကို မက်၏။
လူ့လောကကြီးအပေါ် စေတနာထား၍
ကောင်းကျိုးဆောင်ခဲ့သူတစ်ဦး။
တီထွင်ဉာဏ်နှင့် ခွဲသန်၍
အောင်မြင်မှုသရဖူ ဆောင်းနိုင်ခဲ့၏။

□ ကမ္ဘာစစ်ကြီးက ရှေ့တန်းသို့ တွန်းပို့လိုက်သော လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးကတော့
'ဟင်နရီ ကျော်ကျော်' ပင်တည်း။
သူသည် စစ်ကြီးတွင် အနိုင်ရရန် အခြားအခြားသောတိုင်းသူပြည်သားများ
လိုပင် အစွမ်းရှိသမျှလုပ်ဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်နိုင်ပါ၏။
စစ်ကြီးမတိုင်မီက 'ဟင်နရီ ကျော်ကျော်' ဆိုသောမှာမည်ကို ကြားဖူးသူ
အနည်းငယ်မျှသာ ရှိပါလိမ့်မည်။ ဒါပေမယ့် တိုတောင်းလှသော နှစ်ပိုင်းလေး
အတွင်းမှာပင် အံ့မခန်းကြီးမားလှသည့် စွမ်းပကားကိုပြု၍ ဟိုးလေးတကြော်ကြော်
ကြားလာရ၏။

သူတွင် နေရာညပါ အချိန်ပြည့်လည်နေသော စရာမသင်္ဘောတည်ဆောက်
ရေးစက်ရုံကြီး ၇ လုံး ရှိသည်။ ကုန်သင်္ဘောကြီးများ၊ ဒက်စတရိုင်းရားဖျက်
သင်္ဘောကြီးများ၊ စစ်တပ် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ၊ လေယာဉ်တင်
သင်္ဘောကြီးများကို အဆက်မပြတ် ထုတ်လုပ်ပေးလျက်ရှိ၏။ ကိုင်စားသည် တိုက်
လေယာဉ်စက်ရုံတစ်ရုံနှင့် လေယာဉ်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့် စက်ရုံတစ်ရုံလည်း
ဖွင့်ထားခဲ့သေးသည်။

ပြီး သူသည် စရာမ မဂ္ဂနီစီယမ်သတ္တုတွင်းသစ်ကြီး တစ်တွင်းကိုလည်း
တူးဖော်ထားလျက်၊ ခေတ်ပေါ်စစ်ပွဲအတွက် အထူးလိုအပ်သော အပေါ့စားသတ္တု
သစ်တစ်မျိုးကို အကြီးအကျယ် ထုတ်ယူနေလိုက်ပြန်သေး၏။

သံမဏိတွေ လိုသလောက်ရဖို့ ခဲယဉ်းသွားချိန်၌ ကိုင်စားသည် ရော့ကီး
တောင်တန်းကြီး၏အနောက်ပိုင်းတွင် သံမဏိစက်ရုံကြီး တည်လိုက်ပြန်သည်။
သံရည်ကျိုစက်များမှ သံမဏိပြားဖြစ်သည်အထိ ကြိုတင်နိုင်ခဲ့၏။ သံမဏိစက်ရုံ
အတွက် လိုအပ်သောသံရိုင်းများရရှိလည်း သံမိုင်းတစ်မိုင်းကို ဝယ်ခဲ့သည်။ သံရည်
ကျိုရန် လောင်စာရေအတွက် ကျောက်မီးသွေးတွင်းတစ်တွင်းပါ ဝယ်ခဲ့၏။

ကိုင်စားနှင့် သူပတ်တန်များသည် သူတို့ကုမ္ပဏီများကိုစုစည်း၍ ပုလဲ
ဆိပ်ကမ်းတွင်နှစ်မြုပ်ခဲ့သော စစ်သင်္ဘောများကို ဆယ်ယူရာတွင် ကူညီခဲ့ကြသည်။

ထို့အပြင် ဝိတ်ကျွန်း၊ မစ်ဒီဝေးကျွန်း၊ ဂူအမ်းကျွန်းများ၌ ရေတပ်တက်ဆိုင်ရာ
လေကြောင်းအခြေစိုက်စခန်းအမြောက်အမြားကို တည်ဆောက်ရေးမှာလည်း တစ်
တပ်တအား ပါဝင်ခဲ့ကြသေး၏။

သူတို့သည် အလာစကာသို့ပေါက်သော စစ်ရေးဆိုင်ရာ အဝေးပြေးလမ်းမ
ကြီး၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုလည်း ကူညီဖောက်လုပ်ပေးခဲ့ကြ၏။

အလာစကာ၌ စစ်ဖက်လေဆိပ်များ၊ ရေဒီယိုဆက်သွယ်ရေးစခန်းများ
လည်း တည်ဆောက်ခဲ့သလို၊ ရေနံတွင်းတစ်တွင်းတူးပေး၍ ရေနံသန့်စင်သည့်
စက်ရုံတစ်ရုံလည်း တည်ထောင်ပေးခဲ့၏။

ပြီးတော့ မြောက်ပိုင်းဒေသတွင် မိုင် ၄၀၀ ရှည်လျားသော ရေနံပိုက်လိုင်း
တစ်လိုင်းကို ချပေးခဲ့ကာ၊ ပနားမားတူးမြောင်းအတွင်းမှာလည်း သင်္ဘောများ
အဝင်အထွက်လုပ်ရန် ရေတံခါးများ တပ်ဆင်ပေးခဲ့၏။

ကိုဇာသည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ဘိလပ်မြေစက်ရုံကြီးလည်း ပိုင်ဆိုင်၏။ သူသည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရေကာတာကြီး ၃ ခု တည်ဆောက်ရာတွင်လည်း အဓိက ဦးဆောင်သူတစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ထိုရေကာတာများကတော့ ကော်လိုရာဒိုမြစ်က ဘိုလ်ဒါရေကာတာ၊ အော်ရီဂွန်ပြည်နယ် ကိုလံဘီယာမြစ်ပေါ်က ဘွန်နီဗီလီ ရေကာတာ။ ထိုရေကာတာကြီးကို အင်ဂျင်နီယာအတော်များများက ဆောက်လို့မဖြစ်ပါဘူးဟု ပြောနေသည့်ကြားမှ ရအောင်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တတိယမြောက်အနေဖြင့် ကိုလံဘီယာမြစ်ပေါ်မှာပင်ရှိ၍၊ 'ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးရေကာတာကြီး' ဟုဆိုရမည့် ဂရင်းကော်လီ ရေကာတာတို့ပင် ဖြစ်သည်။

ဟင်နရီကိုဇာသည် အမေရိကန်ပြည်တွင် အလုပ်သမားပေါင်း သိန်းချီ၍ ငဝမင်းကျွေးခဲ့သော အင်အားအကြီးဆုံးလုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဝင်ဖိုင်ဖိုင် ထိပ်ပြောင်ပြောင် လူစရာမကြီးဖြစ်သောကိုဇာကို ဘယ်နေရာမဆို လူတိုင်းက ချစ်ခင်ကြ၏။ 'သူတို့နှင့် တစ်သားတည်းပါ' ဟု ပြောကြ၏။ သူက အပိုင်စည်းရုံးနိုင်သည်။ လူတွေကလည်း သူ၏ ရိုးသားပွင့်လင်းမှုနှင့် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတတ်မှုများကို နှစ်ခြိုက်ကြသည်။

စစ်ကြီးမတိုင်ခင်က ကိုဇာသည် လက်လှော် လှေဝမ်းပြားလေးတစ်စင်းကိုမျှပင် မဆောက်တတ်သေးပါ။

၄ နှစ်အတွင်းမှာပင် သူက ကမ္ဘာကသိခဲ့သမျှ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေး သမားများထံ၌ လုပ်ငန်းပမာဏအကြီးမားဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံးလူ ဖြစ်လာပါတော့သည်။ သူက သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် သမားရိုးကျ အသုံးပြုခဲ့သော ပုံစံဟောင်းများကို ဟော်လုန်ပစ်ခဲ့၏။ ဥပမာပြရလျှင် သင်္ဘောတည်ဆောက်သူများသည် သင်္ဘောတစ်စင်းကိုတည်ရန် ၆ လမျှ အချိန်ယူနေကျ ဖြစ်ပါ၏။

သို့သော် ကိုဇာ၏ အော်ရီဂွန်သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းကတော့ လီဘာတီသင်္ဘောတစ်စင်းကို ၁၀ ရက်တည်းနှင့် အပြီးတည်ဆောက်ပေးခဲ့၏။

သို့စံချိန်ကို ကာလီဖိုးနီးယားသင်္ဘောကျင်းရှိ ကိုဇာ၏ နောက်တစ်ဖွဲ့က ကြားတော့ အော်ရီဂွန်ကနည်းတွေထက် သာအောင်ကြိုးစားဖို့ သန္နိဋ္ဌသန်ချလိုက်ကြသည်။

သူတို့အုပ်စုကလည်း တိကျခိုင်မာသော ရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်သောအားဖြင့် 'သည်ရာဘတ် အီ ဝီယာရီ' အမည်ရှိ သင်္ဘောတစ်စင်း၏စရာကို တနင်္ဂနွေနေ့မနက် ၁၂ နာရီ ၁ မိနစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ပြီး၊ ကြာသပတေးနေ့ ညနေပိုင်း၌ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းပြီးစီးပြီး ရေချနိုင်ခဲ့ပါပြီ။

က- ၆ လကြာမျှ၊ တစ်ခါတစ်ရံ နှစ်ပေါက်သည်တိုင်အောင် အချိန်ယူလုပ်နေကျအလုပ်ကို ၄ ရက် ၁ ပိုင်းတည်းနှင့် အပြီးသတ်အောင် လုပ်နိုင်ခဲ့သော စွမ်းအားကို တွေးသာကြည့်ပါတော့။

အမှန်တော့ ဒါက သက်သက် စတန်ထွင်လုပ်ပြတဲ့ ပြကွက်တစ်ခုပါပဲ။ ဒီလိုပဲ အမြဲတမ်း ဆက်လုပ်နိုင်ဖို့တော့ ဖြစ်နိုင်စရာ မရှိပါ။ သို့ပေမယ့် ကိုဇာက လီဘာတီသင်္ဘောများကို စရာဆင်ပြီး တစ်လမပြည့်မီ ရေချနိုင်အောင် ဆက်ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။

ကိုဇာသည် ဖိအားပေးမှုအောက်တွင် လုပ်ရတာမျိုးကို ကြိုက်သည်။ ဘဝတွင် လှေလှော်သလို ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက အားကောင်းမောင်းသန် အားကြီးမာန်တက် ရုန်းကန်ဆောင်ရွက်ရတာမျိုးကို ဝါသနာပါလေ့ ရှိ၏။ ပညာရှင်ပါရဂူကြီးတွေက 'လုပ်လို့ မဖြစ်ပါဘူး' ဆိုပြီး လက်မြှောက်ထားလိုက်သော အလုပ်တွေကိုမှ မရမနေကြိုးပမ်းရတာကို နှစ်သက်၏။

သင်္ဘောတွေကို အစိတ်အပိုင်းအလိုက် ဆက်စပ်တည်ဆောက်ဖို့ သူ ကြံရွယ်အဆိုပြုခဲ့ချိန်အထိ သင်္ဘောတည်ဆောက်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး နုကန်းတစ်လုံးမျှ နားမလည်သေးပါချေ။ သူကိုယ်တိုင် သင်္ဘောတစ်စင်း စမတည်ခင်အထိ သူ့တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် သင်္ဘောကျင်းဆိုသည်ကို တစ်ခါသာ မြင်ခဲ့ဖူး၏။

သို့သော် သူက 'လောကကြီးမှာ မလုပ်နိုင်တာ၊ မဖြစ်နိုင်တာရယ်လို့ မရှိဘဲ၊ ကြိုးစားလျှင် ကျွမ်းကျင်လာမည်' ဟု နားလည်ယုံကြည်သည်။

သူက သင်္ဘောများကို ရှေးရိုးစဉ်လာ နည်းဟောင်းကြီးများအတိုင်း သင်္ဘော ကိုယ်ထည်စရာကို အရင်ခင်းပြီးမှ အပေါ်က လိုအပ်သလို ပုံစံချတည်ဆောက် ခြင်းကို ပစ်ပယ်ခဲ့သည်။ ထိုနည်းက စစ်အတွင်းကာလမှာ ကြာလွန်းအားကြီးနေ၏။

ကိုဇာက သူ့အင်ဂျင်နီယာများကို သာမန်သင်္ဘောကျင်းထက် ၃ ဆ လောက်ကြီးသော သင်္ဘောကျင်း (တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်းတွင် အလုပ်သမား ထောင်ချီလုပ်နိုင်သော နေရာနှင့် စက်ရုံကြီး) ကို တည်ဆောက်ခိုင်းလိုက်၏။ ပြီးလျှင် သင်္ဘောဦးပိုင်းကို သတ်သတ်၊ ခါးပိုင်းကို တစ်နေရာ၊ ပဲ့ပိုင်းကို တခြား ပြိုင်တူ တည်ရသည်။ နောက်မှ ထို ၃ ပိုင်းကို သင်္ဘောကျင်းများတွင် ရှိခဲ့ဖူးသမျှ သော ကရိန်းစက်များထက် အဆမတန်ကြီးသော ကရိန်းကြီးများဖြင့် သယ်ယူပြီး ဂဟေနှင့် ဆက်ယူ၏။ ကိုဇာသည် သံမိုများကို နည်းနိုင်သလောက် အနည်းဆုံး သုံးသည်။ သံမိုတွေက သူ့အတွက် အလုပ်ဖင့်နှေးစေသည်ဟု ယူဆ၏။

ကိုဇာ၏ နောက်စွမ်းရည်တစ်ခုက သင်္ဘောအတွင်းပိုင်းများကို မော်တော် ကားစက်ရုံများမှာ ထုတ်သည့်နည်းအတိုင်း တစ်စစီ ထုတ်လုပ်ဆင်ယူခြင်း ဖြစ်၏။

ကိုဇာနှင့် သူ့အင်ဂျင်နီယာအဖွဲ့သည် နည်းပညာသစ်များကို တီထွင် ကြံဆခဲ့ကြသေး၏။

ဥပမာအားဖြင့် လူစီးခန်းအထပ်များနှင့် အခြားအစိတ်အပိုင်းများကို ဖောက်ထိုးတည်ဆောက်ခြင်းပင်တည်း။ ဤသို့ဖြင့် အလုပ်သမားတွေအနေဖြင့် ဂဟေကို အောက်ငုံ့၍ဆော်ခွင့် ရခဲ့သည်။ မော်ပြီးဆော်ရတာထက် သက်သာ လွယ်ကူ၍ မြန်လည်း မြန်သည်။ ထိုအခန်းကြီးတွေ ဆောက်ပြီးတော့မှ ကရိန်း စက်ကြီးတွေက အတည်ပြန်ထောင်ပြီး၊ နေရာတကျ သွားတပ်ပေး၏။

ဟင်နရီကျေကိုဇာသည် ကလေးဘဝကတည်းကပင် အမြင်စူးရှသည်။ စိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းသည်။ ဇွဲကောင်းသည်။ စိတ်အားထက်သန်မှု ရှိသည်။ မနားမနေ ကြိုးစားသည်။ တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် အားသွန်ခွန်စိုက် လုပ်တတ်၏။ ထိုအရည်အသွေးများက သူ့ကို လူတစ်လုံးသူတစ်လုံးဖြစ်စေခဲ့၍၊ အောင်မြင်ကျော် ကြား ကုရေးကြွယ်သူဌေးကြီးဘဝသို့ ပို့ပေးခဲ့၏။

သူ၏ ဂျာမန်ဇာတိပင်မဟုတ်ဘဲ ဖိပ်ချုပ်သမားတစ်ဦးဖြစ်၍၊ ကလေး ၄ ယောက် ကို ဝအောင် မကျွေးနိုင်ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း ဟင်နရီခမျာ ကလေးအရွယ် ၁၁ နှစ်သားကပင် ကျောင်းထွက်ပြီးအလုပ် ဝင်လုပ်ခဲ့ရ၏။

နယူးယောက် ယူတီကာရှိ ကုန်တိုက်ကြီးတစ်ခု၏ ကုန်ပစ္စည်းထုပ်များ လိုက်ပို့ရသောအလုပ်ကို ရခဲ့သည်။ ညဘက်များမှာတော့ လူငယ်တို့ဘာဝ သူ ဝါသနာပါသော ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးခြင်းအလုပ်တွင် မြှုပ်နှံထားခဲ့၏။

ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်တွင် ဓာတ်ပုံပညာနှင့်ပတ်သက်သော စာအုပ်မှန် သမျှကို အငမ်းမရဖတ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် နယူးယောက်မြို့တော်အနီးရှိ လိတ်ခဲလလာဆစ်ဒ်မြို့လေး၌ ဓာတ်ပုံဆရာအလုပ်ကို ရလှိုက်တော့သည်။ သို့သော် ဟင်နရီ ကျေ ကိုဇာ အဖို့ ထိုအလုပ်က တကယ့်အလုပ် မဟုတ်ခဲ့ချေ။ ထိုအလုပ်က အပျော်တမ်း အပျင်းပြေကစားခဲ့သလိုသာ ဖြစ်၏။

သူ့အကျင့်အတိုင်းတော့ အားကြီးမာန်တက်လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။

ဘဝသစ်တွင် မျက်လုံး ၂ လုံး ဖွင့်နေသမျှ ပျော်ဝင်လျက် အားသစ်ခွန်သစ် တက်ကြွမှုအသစ်များဖြင့် ဓာတ်ပုံအပိုပစ္စည်း ရောင်းချမှုလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သည်။ ဓာတ်ပုံဝါသနာရှင်များအတွက် ဓာတ်ပုံတွေ ရိုက်ကူးဖြန့်ချိပေးခဲ့၏။

သူက ပလားဆစ်၌ ကန်တော်ကြီး၏ ရှုခင်းသာဓာတ်ပုံများကို ပို့စကတ် အဖြစ် ပုံနှိပ်ရောင်းခဲ့ရာ လက်မလည်အောင် ရောင်းကောင်းခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် ၁ နှစ်အတွင်းမှာပင် ဟင်နရီကိုဇာသည် ဓာတ်ပုံလုပ်ငန်း၏တစ်ဝက်ကို ပိုင်လိုက် လေ၏။ ၃ နှစ်အတွင်းမှာတော့ ဓာတ်ပုံဆိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခုလုံးကို လက်ဝါးကြီး အုပ်လိုက်နိုင်ပါတော့၏။

၅ နှစ်အတွင်းမှာ ဖလော်ရီဒါပြည်နယ်ရှိ ပမ်းမိဘီချ် ပင်လယ်ကမ်းခြေနှင့် ဒေးတိုင်းနားဘီချ် ပင်လယ်ကမ်းခြေ အပန်းဖြေမြို့များတွင် ဓာတ်ပုံဆိုင်များ ဖွင့်လှစ် နိုင်ခဲ့ပါတော့၏။ ဒါပေမယ့် ဒီဇွေအဖို့မူ ကိုင်ဇာလက်ထဲမှာ ကင်မရာ တစ်လုံးမျှ မရှိတော့ပါ။

ကိုဇာသည် ပိုမိုကြီးမားသော အောင်မြင်မှုကမ္ဘာကြီးကို ပိုင်စိုးရန် မှန်းမျှော် လျက် ဓာတ်ပုံလုပ်ငန်းကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီး၊ ခေတ်မီတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးနေသော ပစ်ဖိတ် အနောက်မြောက်ပိုင်းသို့ အပြေးအလွှားထွက်လာခဲ့သည်။

စပုတ်ကိန်းမြို့မှ ဟောကယေးဆန်းနှင့် ဂရေးဗဲလ်ကုမ္ပဏီတွင် အရောင်းဈေးသည် ဝင်လုပ်ခဲ့ပြီးနောက် ကုမ္ပဏီ၏ရှယ်ယာများကို အပတ်စဉ်ဝင်ငွေများမှ ဖွဲ့ဝယ်ခဲ့၏။

တစ်နေ့တော့ စပုတ်ကိန်းမြို့တွင် အခြေစိုက်လာသော ချီကာဂိုမှ ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီတစ်ခုကို သွားတွေ့လိုက်သည်။ သူ၏အထောက်အကူပစ္စည်းများကို ရောင်းချရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့၏။ စင်စစ်တော့ သူက ဘာပစ္စည်းမျှ ရောင်းချခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါ။ သူ့ကိုယ်သူ သို့မဟုတ် သူ့လုပ်အားကို ရောင်းချခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ချီကာဂိုကုမ္ပဏီကလည်း သူ့ကိုတွေ့တွေ့ချင်း မျက်စိကျပြီး အလုပ်ခန့်လိုက်၏။

ကိုင်းစာ အသက် ၂၉ နှစ်ရောက်တော့ အခစားအလုပ်ကို စွန့်ပစ်လိုက်ပြီး ကိုယ်တိုင်လုပ်ငန်းရှင်ဘဝကို ထူထောင်ခဲ့တော့သည်။

စတင်ချင်း သူပိုင် အရင်းအနှီးအဖြစ် ၃ ဘီးတပ် မြေသယ်လက်တွန်းလှည်း အဟောင်းများ၊ ဘီလပ်မြေပျော်စက်ငယ်များ၊ မြင်း ၄ ကောင်သာ ရှိသည်။ ဒါတွေကိုလည်း သူက အကြွေးဝယ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

သို့ပေမယ့် သူ့မှာ တခြားအရင်းအနှီးတွေ ရှိပါသေးသည်။ ထိုအရင်းအနှီးပိုင်ဆိုင်မှုများမှာ အလွယ်တကူမမြင်နိုင်သော်ငြားလည်း အလွန်တရာတန်ဖိုးကြီးမားအရေးပါ အရာရောက်လှပါသည်။

ဒါတွေကတော့ တခြား မဟုတ်။ အံ့မခန်းအစွမ်းထက်လှသော သူ၏ ကာယဉာဏစွမ်းအင်၊ အတွေ့အကြုံ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ စွဲလှလှ၊ ပီရိယ(ဘယ်တော့မျှ မကုန်ဆုံးနိုင်သော) တိုးတက်ကြီးပွားဖို့အမိဋ္ဌာန် ချထားခြင်းပင်တည်း။

သူသည် လမ်းဘေးပလက်ဖောင်းခင်းသည့် ပေါင် ၅ သောင်းတန် ကန်ထရိုက်အလုပ်တစ်ခုကို ၂ လအတွင်း ရခဲ့၏။ သူ ငွေနှုန်းတော်ကြီးဆီသို့ ဦးတည်မိပါလေပြီ။

နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် သူသည် ပစိဖိတ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် မိုင်ပေါင်း ထောင်ချီသော အဝေးပြေးလမ်းမကြီးများကို ခင်းပေးခဲ့ရတော့သည်။

ဟင်နရီကိုင်းစာက 'ငွေကို သူ စိတ်မဝင်စားပါဘူး' လို့ ထပ်တလဲလဲ ပြောလေ့ရှိ၏။ မှန်ပါသည်။ သူ ငွေကို တကယ်လည်း ငရုမစိုက်ပါ။ ငွေတစ်ပြား တစ်ခြမ်း

တစ်စိတ်စာလေးသော်မျှ သုံးဖြန်းဖို့လည်း သူ့မှာ အချိန်မရှိခဲ့။ ဝါသနာပါတာတွေ လုပ်ဖို့လည်း အချိန်မပေးနိုင်ပါ။ စာဖတ်ဖို့လည်း မဆိုစလောက်လေးသာ အချိန်ရ၏။ ရုပ်ရှင်ကြည့်ဖို့၊ ပွဲကြည့်ဖို့ဆိုတာတော့ ဝေလာဝေး။ အလုပ်လုပ်ဖို့ကလွဲပြီး တခြား ဘာအတွက်မျှ အချိန်မဖြန်းနိုင်ခဲ့။

၂၄ နာရီပတ်လုံး အလုပ်တွေ ပြုတ်သိပ်နေအောင်လုပ်ရလေလေ သူက ပိုပျော်လေလေ ဖြစ်ပါ၏။ သူ့ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာသည်က အလုပ်များများလုပ်ခြင်းလို့ပဲ ဆိုရပေမည်။

သူသည် ဝါရှင်တန်ဒီစီမြို့တော်ကြီးမှ ဟိုတယ်ကြီးတစ်လုံးတွင် ပရိဘောဂအဆုတ်နှင့် အခန်းမျိုးစုံပါသောအဆောင်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ငှားနေသလို၊ နယူးယောက်မြို့တော် ဝေါလ်ဒေါ့ဖ် အက်စတိုးရီးယား အဆောက်အဦးကြီးတွင်လည်း အခန်းတွဲများနှင့် အခန်းဆောင်ကြီးတစ်ခုလုံးကို အပိုင်ယူထား၏။

သူသည် အဝေးပြောဖုန်းများဖြင့် တစ်နေ့ကုန် အလုပ်ရှုပ်နေတတ်၏။ သူ့တွင် အတ္တလန္တိတ်မှသည် ပစိဖိတ်အဆုံးတိုင်အောင်ဖြန့်ကျက်ချထားသော ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က အရေးအပါဆုံးလက်ထောက်များနှင့် ဆက်သွယ်ရန် အထူးတယ်လီဖုန်းလိုင်း ဖွင့်ထားသည်။ သူတို့က သူ့ထံမှ ညွှန်ကြားချက်များကို တစ်ပြိုင်တည်းတွင် နာခံနိုင်ပြီး၊ ကိုင်းစာ၏ပြဿနာများကို ဝိုင်းဖွဲ့ဆွေးနွေးနိုင်၏။

သည်လို စီစဉ်ထားသည့်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကတော့ သိပ်မများပါဘူး။ ၁ နှစ်လုံးမှ ဖုန်းခေါ်ခ ပေါင် ၄ သောင်းတည်းရယ်ပါ။

ဌာနဆိုင်ရာ ရုံးလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်လို့တော့ ၂ ပေလောက်ရှည်သော ကြေးနန်းစာများကို လှိုင်လှိုင်ကြီးသုံး၍ စောဒကတက်မည်၊ ခြိမ်းခြောက်မည်၊ ပန်ကြားမည်၊ ဒီလိုမရရင် ဟိုလိုဆိုပြီး အမိန့်ပေးပါလိမ့်မည်။

သူသည် တစ်ညလျှင် ၅ နာရီထက်ပိုပြီး အိပ်လေ့အိပ်ထ မရှိပါ။ 'အလုပ်' ဟူသော သံသရာဝဲဂယက်အတွင်း နှစ်မျောနေရာက သည်းထိတ်ရင်ဖို စိတ်လှုပ်ရှားမှုများ ခံစားရလျက် နှလုံးသွေးရပ်ပြီး၊ သို့မဟုတ် တက်ပြီး သေမသွားဘဲ ရှင်သန်နေသော သူလိုလူကား အံ့ဖွယ်သုတတစ်ပါး ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ကိုင်စာသည် သူ၏ နွေရာသီစံအိမ်တော်ကို နီးစားဒါးပြည်နယ်ရှိ ပေ ၆၅၀၀ မြင့်သော ဆီယာရာနီးဗားဒါး၏တောင်တန်းပေါ်က တာဟိုးရေကန်ကြီးပေါ်တွင် ဆောက်ထား၏။ ထိုအိမ်ဂေဟာကြီးကို သူ ဆောက်ထားပုံက သူလုပ်ခဲ့သမျှထဲတွင် လက်ရာအမြောက်ဆုံးနှင့် စံတင်လောက်စရာ ဖြစ်ခဲ့ပါပေ၏။

သူသည် မြေတူးစက်ကြီးများ၊ မြေသယ်စက်ကြီးများ၊ ကရိန်းကားကြီးများကို တာဟိုးရေကန်ကြီးဆီသို့ မောင်းယူသွားပြီး သစ်တောကြီးတွေကို ခုတ်လှဲသည်။ မြေကြီးတွေကိုတူးကာ ကန်ကြီးကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖို့ပစ်လိုက်သည်။ သည်လုပ်ငန်းကို နေ့စီးညစီးထွန်း၍ လူအင်အား မတန်တဆသုံးကာ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ပြီးတော့ ကျောက်တုံးများဖြင့် ဧရာမအိမ်ဂေဟာကြီးနှင့် ဧည့်ရိပ်သာ ၄ လုံးအပြင်၊ လှေရုံတစ်ခုကို ၂၈ ရက်တည်းနှင့် အပြီး အသည်းအသန်အမြန်နှုန်းဖြင့် စွတ်မောင်း၍ ဆောက်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။

အဲဒါ ခင်ဗျားအတွက် ဟင်နရီကိုင်စာ ဆိုတာပါပဲ။

စစ်ကြီးတစ်လျှောက်လုံး အစိုးရ ဆိုတာက သူ့ရဲ့ အဓိကဖောက်သည်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ ဒါဖြင့် ငြိမ်းချမ်းပြီး စစ်အေးကာလမှာကော။ စစ်အတွင်းက ပေါက်ဖွားခဲ့သော ဟင်နရီကိုင်စာ၏ ယန္တရားလုပ်ငန်းကြီးများသည် ခေတ်ပြိုင်လုပ်ငန်းများနှင့်ယှဉ်ပြီး ဆက်လက်ရှင်သန် လှုပ်ရှားနိုင်ပါသေးရဲ့လား။

လူအတော်များများကတော့ 'သူ ယှဉ်နိုင်မှာမဟုတ်' ဟု ယူဆကြပေ၏။ ဒါပေမယ့် သူကတော့ ကျွန်းသေပေါက်ယှဉ်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့သည်။

သူက ခေတ်မီတိုးတက်သော အင်ဂျင်နီယာအဖွဲ့ကြီးတစ်ခုကို မွေးထုတ်လိုက်၏။ ထိုအဖွဲ့ကြီးတွင် အင်ဂျင်နီယာများ၊ သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ တီထွင်သူများ၊ သုတေသနသမားများ၊ ကျွမ်းကျင်သူစီးပွားရေးပါရဂူများ စုစည်းပါဝင်ကြ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးမှ ထုတ်လုပ်မှုအသစ်များ ဖန်တီးဖို့ ကြံဆနိုင်ကြသလို၊ စစ်ပြီးကာလနောက်ပိုင်း အလုပ်မပြတ်အောင် စက်ရုံအသစ်များ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရေး အတွက်လည်း အမြင်ကျယ်ပြီး စွမ်းရည်ပြည့်ဝ ထက်မြက်သူများချည်း ဖြစ်ကြ၏။

ကိုင်စာသည် ခရီးသည် ထောင်သောင်းများစွာအား စီးပွားရေးဈေးကွက် ကျကျ သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်မည့် အမြန်သင်္ဘောများကို ပေါ့ပါးသောသတ္တုသစ်များ ဖြင့် ဆောက်လုပ်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့သည်။

မော်တော်ကားများအတွက်တော့ ဟင်နရီကိုင်စာက ဤသို့ ပြောခဲ့၏။

“ပေါင် ၃၀၀၀ လေးတဲ့ ကားတစ်စီးက ပေါင် ၁၅၀ လေးတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို တင်မောင်းသွားတာကြည့်ပြီး စိတ်ထဲမှာ သိပ် ဘဝင်မကျဘူးဗျာ” တဲ့။

သူ အပေါ့စားသတ္တုများ၊ ထင်းရှူးသားများ၊ ပလတ်စတစ်များဖြင့် (လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့စီးနေသောကားများထက် ၃ ပုံ ၁ ပုံသာ အလေးချိန်ရှိမည့်) ကားတွေကို ထုတ်လုပ်ရန် ကြိုးဝါးခဲ့၏။ ကားအင်ဂျင်တွေမှာလည်း လေယာဉ်တွေမှာ သုံးနေသော အော့တိုနီးဗတ် ရာနှုန်းပြည့်ပါသော လောင်စာဆီမျိုးသုံး၍ စက်အား ပိုကောင်းအောင်လုပ်ဖို့ ကြံရွယ်ထား၏။

ထို့အပြင် သူက အကွားအိုတစ်ယောက် တက်မောင်းနိုင်လောက်အောင် လုံခြုံစိတ်ချ ဘေးရန်ကင်းပြီး၊ ဘိုးဘိုးတစ်ယောက်ဝယ်ပေးနိုင်လောက်အောင် ဈေးပေါသော လေယာဉ်အရေအတွက် အများကြီးထုတ်လုပ်ပေးဖို့ကိုပင် မျှော်လင့်ခဲ့ဟူ၏။

ဟုတ်ကဲ့။ ဟင်နရီ ဂျေ ကိုင်စာကား 'စေတနာကောင်း၊ အကြံကောင်း၊ ဉာဏ်ကောင်း၊ ခွဲကောင်း၊ အလုပ်ကောင်းသော၊ လူလောကကြီးကို ကောင်းကျိုးဆောင်ခဲ့သော အကောင်းမြင်ဝါဒသမားစစ်စစ်ကြီး ဖြစ်သည်' ဟုဆိုလျှင် လွန်အံ့မထင်ပါ။ သူ တစ်ခါက ပြောဖူး၏။

“ခင်ဗျားဟာ အောင်မြင်ပြီးတဲ့နောက် ကြီးပွားချမ်းသာမှုအပေါ်မှာ မိမိ ယစ်ပြီးတိုင်နေလိုတော့ မဖြစ်ဘူး မှတ်လိုက်။ အဲသလိုနေလိုက်လို့ကတော့ ခင်ဗျား ကျွမ်းပစ်ပြီး တစ်စစကြော့ရမှာ အသေအချာပဲဗျို့” ဟုသတည်း။

**ရိုက်ညီနောင်
The Wright Brothers**

သူတို့သည် ၁၂ မိနစ်အတွင်း
သမိုင်းတစ်ခေတ် ပြောင်းပစ်လိုက်၏။
ဘယ်တက္ကသိုလ်၊ ဘယ်ကျောင်းက ဘာဘွဲ့မျှမရသော
အညတရ စက်ဘီးပြင်သမားလေး ၂ ဦးက
လေယာဉ်တစ်စင်း တီထွင်ပြီး။
လေသူခဲများအဖြစ် မိုးပေါ် ပျံပြလိုက်ပါပြီ။
သည့်အတွက် ထိုစဉ်က ဘယ်သူမျှ
ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးပေးပြီး မချီးကျူးခဲ့။
ဒါပေမယ့် သူတို့ကလည်း ဂရုမစိုက်။
'လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို ဝါသနာအရ
လုပ်ခဲ့တာမို့ ဘာမျှ မမက်ပါဘူး' တဲ့။

□ ခင်ဗျားမှာ သားလေးတစ်ယောက်များ ရှိပါသလား။ ရိုတယ်ဆိုရင်ဖြင့်
သူ့ဘဝကိုပြောင်းလဲသွားစေသည့် ကစားစရာလေးတစ်ခု၊ သို့မဟုတ် စာအုပ်
တစ်အုပ် သူ့ကို ခင်ဗျား ပေးခဲ့ဖူးပါသလား။
ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေကို ကျွန်တော် ရှင်းပြပါမည်။
၁၈၇၈ ခုနှစ်လောက်က အိုင်အိုဝါပြည်နယ် ဆီဒါရက်ပစ်စ်မြို့လေးရှိ
ယူနိုက်တက် ဘရက်သရင် ဘုရားကျောင်း၌ ဂိုဏ်းအုပ်ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး

နေထိုင်လျက်ရှိ၏။ တစ်နေ့တော့ ဘုရားကျောင်းကိစ္စနှင့် သူ ခရီးထွက်ရင်းမှ
သား ၂ ယောက်အတွက် စက်ယန္တရားတပ် ကစားစရာတစ်ခုကို ဝယ်လာမိသည်။
ခွန်လ၏ ရက်တစ်ရက်။ သူ အိမ်ပြန်ရောက်လာချိန်၌ သား ၂ ယောက်က
ပြေးကြိုခဲ့သည်တွင်

“သားတို့ရေ။ ဖေဖေ မင်းတို့အတွက် ကစားစရာဝယ်လာတယ်ကွ။ ရှေး-
ဖမ်းလိုက်ကြစမ်း”

ပစ္စည်းလေးတစ်ခုကို ကလေးတွေဆီ ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ပစ်ပေးလိုက်၏။
သို့သော် ထိုအရာဝတ္ထုက သူတို့ဆီသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ရောက်သွားရမည့်အစား
မယုံနိုင်လောက်အောင် အဆန်းတကြယ်လုပ်ပြလိုက်သည်။ ထိုအရာကလေးက
မျက်နှာကျက်ရှိရာ ထိုးတက်သွားပြီး စက္ကန့်အနည်းငယ်ပဲပျံနေပြီးမှ ကြမ်းပေါ်သို့
ဖုတ်ခနဲ ပြုတ်ကျလာ၏။

ချာတီတံကလေးတွေလည်း ဝေးခနဲ အော်လိုက်ကြပြီး၊ ထိုပစ္စည်းကလေးကို
အပြေးအလွှားကောက်ကာ ရင်ခနဲလှုပ်ရှားစွာ မျက်လုံးအပြူးသားနှင့် လှန်လှော
ကြည့်မိကြသည်။

ထိုပစ္စည်းလေးကတော့ (လေယာဉ်ပုံပင် မပေါ်သေး၍ ခေါ်စရာ ဝေါဟာရ
မရှိသေးချိန်က) ၆ လက်မခန့်ရှည်၍ ဖော့ကိုယ်ထည်၊ ဝါး၊ စက္ကူတွေဖြင့်
လုပ်ထားသော ပျံနိုင်သည့်ကစားစရာလေးတစ်မျိုးသာ ဖြစ်ပါသည်။ အထက်တွင်
ပန်ကာ ၂ ခု တပ်ထား၍ ပြောင်းပြန်လည်၏။ ထို စက္ကူရွက် ဝါးပန်ကာကလေး
များကို သားရေကွင်းများဖြင့်လိမ်ပြီး သံပတ်ပေး၍လည်စေခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုကစားစရာလေးများက ညီအစ်ကို ၂ ယောက်ကို မိုးပေါ်ပျံသည့်
ကိစ္စအား စိတ်ဝင်စားလာစေပြီး၊ ယခု စာအုပ်ဖတ်နေသူတိုင်းအား အကျိုးပြုခဲ့သော
ပျံသန်းရေးကိရိယာတစ်ခု တီထွင်နိုင်သည်အထိ ဉာဏ်ရည်ကို မြှင့်ပေးလိုက်သည်။

လေယာဉ်တီထွင်မှုဆိုသည်က လွန်ခဲ့သော နှစ် ၁၀၀၀ ကျော်ကာလ
ယမ်းမှုန်များတီထွင်ခဲ့ပြီးနောက် လူသားတို့၏ဘဝကို အကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲ
စေသော တီထွင်မှုကြီးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထို ချာတီတံကလေးများ၏ နာမည်ကတော့ ရိုက်ဝီလ်ဗာရိုက်နှင့် အော်ဗီ
လီရိုက်။

ရိုက်ညီနောင်သည် သူတို့အဖေဝယ်လာသော ကစားစရာ မိုးပျံစက်ကလေး တစ်စစ် ကျိုးပဲ့ပျက်စီးသွားသည်တိုင်အောင် ကစားပစ်လိုက်ကြသည်။ သူတို့အဖို့ နောက်တစ်စင်းဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံ မရှိကြ။ သည်တော့ သူတို့ဟာသူတို့ ကစားစရာ လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက်တွင် တစ်ဆင့်တက်၍ စွန့်တွေ့ လုပ်ခဲ့ကြသည်။ မြို့ထဲမှ တခြားလူငယ်လေးတွေက သူတို့ထံမှ ဝယ်ယူကြရသည်အထိ လက်ရာမြောက်ခဲ့ ကြ၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဝိလ်ဇာနှင့် အော်ဗီလီတို့ညီနောင်အဖို့ မိုးပေါ်မှာပျံဝဲလိုသော ဆန္ဒက ရင်ထဲမှာ ပြင်းပြင်းပျံ့ပျံ့ ကိန်းအောင်းလာခဲ့တော့သည်။ သူတို့သည် မိုး ပေါ်ကို နှာရီပေါင်းများစွာ မျှော်ကြည့်ရင်း သူတို့စွန့်တွေ့ လေထဲ ဝဲနေရုံသာမက၊ ပျံလွှားလေးတွေ၊ စာကလေးတွေ၊ နိုကလေးတွေ ပျံသန်းနေပုံ၊ သိန်းငှက်ကြီးတွေ၊ စွန်ကြီးတွေ လေထဲမှာ အတောင်တစ်ချက်မခတ်ဘဲ နှာရီဝက်ခန့်ကြာအောင် လေဟန် စီးနေပုံများကိုပါ ငေးမော လေ့လာခဲ့ကြသည်။

တစ်နေ့တွင်မှ အိပ်ပိုင်းအိပ်ပြည်နယ် ဒေးတန်မြို့ထုတ်စာစောင်တစ်ခု၌ ဘာလင် မြို့က အော်တိုလီလီယန်သဲလ်အမည်ရှိ အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်သည် မိုးပေါ် ပျံဖို့ကြိုးစားရင် အသက်ဆုံးသွားရကြောင်းဖော်ပြချက်ကို ဖတ်လိုက်ကြရပြီး အသည်းခိုက်သွားကြရ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ် လီလီယန်သဲလ်သည် ပခုံး ၂ ဖက်တွင် ဧရာမ အတောင်ပံကြီးတပ် ၍ ကိုယ်ပေါ်တွင်လည်းအမြီးဆင်ပြီး လေထဲ ပျံတက်ပျံဆင်း လုပ်နေသည်မှာ နှစ်နှင့်ချီ၍ ကြာနေပြီ ဆို၏။ သူ့အနေဖြင့် တောင်စောင်းပေါ်မှ လေဟန်စီးပျံဆင်း ရုံမျှသာ တတ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း၊ လူတွေ ကောင်းကင်ပေါ်တက်ပျံဖို့ ရှေးကထက် ပိုနိုးစပ်အောင် လမ်းစရာပေးခဲ့သည် ဆိုရမည်။

ထိုဆောင်းပါးကို ဖတ်လိုက်ရခြင်းက ဝိလ်ဇာနှင့် အော်ဗီလီတို့၏ ဘဝများကို တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းပစ်လိုက်ပါပြီ။ ဘယ်လိုကြောင့်ပါလဲ။

လီလီယန်သဲလ်က လူတစ်ယောက်သည် တောင်ပံတပ်လိုက်ပါက သိန်းငှက် များလိုပင် လေထဲတွင်လေဟန်စီး၍ ဝဲနိုင်တယ်ဆိုတာ အမှန်တကယ်ဖြစ်ကြောင်း သရုပ်ပြခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်၏။

ဝိလ်ဇာနှင့် အော်ဗီလီတို့တို့သည် လေပေါ်ပျံဖို့ ကြံဆမှုကို မလွတ်တမ်း ဖက်တွယ်ဆုပ်ကိုင်ထားခဲ့ပြီး ဆန္ဒဝေဒနာအသည်းအသန်ဖြစ်၍ စားလည်း ဒီစိတ်၊ သွားလည်း ဒီစိတ်၊ အိပ်လည်း ဒီစိတ် ဆိုသလို အစွဲအလန်း ကပ်နေခဲ့ရတော့သည်။

သူတို့က လူတွေ မိုးပေါ်ပျံသည့်အကြောင်း ရေးထားခဲ့သမျှ သိပ္ပံ ဆောင်းပါး များစာရင်းကို ဝါရှင်တန်ရှိ စမစ်ဆိုနီးယန်းသိပ္ပံအဖွဲ့ကြီးသို့ စာရေးတောင်းဆိုခဲ့ ကြ၏။ ထိုဆောင်းပါးများကို အငမ်းမရ အရူးအမူး ဖတ်ရှုလေ့လာကြသည်။

နောက်ဆုံး ၄ နှစ်ကြာ လေ့လာစူးစမ်းပြီးနောက် သူတို့ကိုယ်တိုင် စက်မဲ့ လေယာဉ်တစ်စင်းကို အပျော်တမ်းတည်ဆောက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတော့သည်။

ထိုစဉ်က သူတို့အနေဖြင့် အချိန်နှင့် နေရာကို ချုံ့ပစ်လိုက်နိုင်သလို အသွင် ပြောင်းပစ်လိုက်ရာရောက်မည့် တော်လှန်သော စက်တပ်ယာဉ်တစ်စင်းကို တီထွင် ရန် စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်ပင် မမက်မိပါ။ သို့သော် သူတို့က တီထွင်မှုတွေ လုပ်ရင်း လုပ်ရင်းမှ စက်တပ်ယာဉ်အဖြစ်ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြင့် ကမ္ဘာကြီးပေါ်က ကြိုက်သည့်နေရာသို့ နှာရီ ၆၀ အတွင်း အိမ်ဦးနှင့် ကြမ်းပြင်လုပ်၍ ကူးသန်းသွားလာနိုင်အောင် မြန်ဆန်သောလေယာဉ်တွေ ပေါ်လာ ရပါတော့သည်။

လေယာဉ်တွေက ကမ္ဘာကြီးကို နဂိုရှိရင်းစွဲထက် ၅ ပုံ ၁ ပုံမျှ ကျုံ့ပစ်လိုက် နိုင်၍၊ ထပ်မံတီထွင်ကြခြင်းဖြင့် ၁၀ပုံ ၁ပုံမက မြေကြော ရွံ့ပစ်လိုက်နိုင်သည် ဆိုရပါမည်။

အော်ဗီလီရိုက်နှင့် ဝိလ်ဇာရိုက်တို့က သူတို့ကိုယ်သူတို့ တကယ့်သိပ္ပံပညာ ကျော်ကြီးတွေ၊ သို့မဟုတ် ကျေးဇူးရှင် တီထွင်မှုပါရဂူကြီးတွေရယ်လို့ ထင်ခဲ့ ကြပါသလား။

အိုး- ဝေးပါသေးရဲ့။ သူတို့က ဒီလို သွေးနားထင်ရောက် ခြေဖျားထောက်၍ ဘဝင်မြင့်တတ်သည့်အစားထဲက မဟုတ်ကြပါ။

သူတို့ညီအစ်ကိုက သူတို့အားလပ်ချိန်လေးများတွင် ကစားနည်းတစ်ရပ် အနေဖြင့် မိုးပေါ်ပျံတမ်းကစားဖို့ ကြိုးစားခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် တခြားလူတွေ စက်တစ်စီးခြင်း၊ တောင်တက်ခြင်းမျိုးလို ဝါသနာအလျောက် ကစား ခဲ့တာပါ။

သူတို့က အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖို့ ဒေးတန်မြို့မှာ စက်ဘီးပြင်ရောင်း ဆိုင်ငယ်လေး ဖွင့်ခဲ့ကြပါသည်။ သည်တော့ သူတို့၏အိပ်မက်ကို ဆိုင်ကလေး ပိတ်ပြီး ညဖက်မှာသာ လုပ်ဆောင်စမ်းသပ်ရ၏။ ပထမဆုံး သူတို့၏ စက်မဲ့လေယာဉ် ကို ဆောက်လုပ်ရာ၌ အားလုံးပေါင်း ၂ ပေါင်မျှ ကုန်ကျခဲ့၏။

အတောင်ပံတွေက ၂ ထပ်တပ်ထားလျက် ကိုယ်ထည် မပါ၊ အမြီးရယ်လို့ မရှိ။ ဒါပေမယ့် ထိပ်ဖက်မှာတော့ ယာဉ်ကိုထိန်းဖို့ ယန္တရားခလုတ်ကလေးတစ်ခု တပ်ထားသည်။ အင်ဂျင်စက်လည်း တကယ်ကို မပါရှိခဲ့။

ရိုက်ညီနောင်တို့က သူတို့၏ အားလပ်ရက်ကလေးများတွင် စက်မဲ့လေယာဉ် ပျံသန်းခြင်းဖြင့် အချိန်ဖြုန်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မိုးလေဝသဌာနတွင် စုံစမ်းလေ့လာချက်အရ နေ့သက်သာရိုလိုင်နားပြည်နယ် ကစ်တီဟော့ခ်မြို့ကလေး အနီးရှိ 'မကောင်းဆိုးဝါး သတ်တောင်ကုန်း' ၏ ရာသီဥတုအခြေအနေက သူတို့နှင့် အသင့်လျော်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း သိခဲ့ရ၏။

ထိုဒေသ၌ ပင်လယ်ဘက်မှလေပြင်းတွေ အဆက်မပြတ်တိုက်နေသလို၊ မြေကြီးကလည်း ဆားဓာတ်ပါသော သဲလှိုင်းမြေများဖြစ်နေလျက် နူးညံ့ပျော့ပျောင်း သည်။

ကစ်တီဟော့ခ်တွင် သူတို့၏စက်မဲ့လေယာဉ်ကို စမ်းသပ်ပျံသန်းဖို့ ကြိုးစား ခဲ့ရာ ဟန်ရေးပြရုံလောက်သာ အလုပ်ဖြစ်ခဲ့၏။ တစ်ကြိမ် တောင်ပေါ်မှ လေထဲ သို့ဝဲပျံနိုင်ခဲ့လင့်ကစား လေထဲမှာ စက္ကန့်ပိုင်းလေးမျှသာ ကြာခဲ့သည်။

နောက်နှစ်ကျတော့ ပိုကြီးပြီး ပိုကောင်းသော စက်မဲ့လေယာဉ်ကို တည် ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ရလဒ်ကတော့ အားရစရာ မရှိ၊ စိတ်ပျက်စရာ အတိ။

အကြီးအကျယ် စိတ်ဓာတ်ကျခဲ့ရာမှ ဝီလ်ဗာရိုက်က "လူတွေ ကောင်းကင် ထဲ ပဲပျံဖို့ဆိုတာ နှစ် ထောင်ပေါင်းများစွာကြာတောင် ဖြစ်နိုင်မှာမဟုတ်သေး" လို့ပင် ထုတ်ဖော် ညည်းတွားမိသည်အထိ။

တကယ်လို့ ထင်ရှားသော အင်ဂျင်နီယာကြီးတစ်ယောက်ကသာ သူတို့ကို အားပေးအားမြှောက်မလုပ်ခဲ့ပါလျှင် သူတို့က ပျံသန်းရေးကြိုးပမ်းမှုအားလုံးကို

စွန့်ပစ်လိုက်မှာ သေချာပေါက်ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်တိုထွင်ဖို့ ဆိုတာလည်း ဘယ် တော့မျှ ဖြစ်လာတော့မည် မထင်ရပါ။

သူ့မှာမည်ကတော့ အော့တစ်ခါချားညှုဖြစ်၍ သူကိုယ်တိုင်လည်း 'ပျံသန်း နိုင်သောစက်များ၏ တိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်' ဟူသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ပြုစုရေးသား ခဲ့၏။ ယင်းစာအုပ်က သူ့အား ပျံသန်းမှုနှင့်ပတ်သက်လျှင် ဩဇာရှိသူတစ်ယောက် ဖြစ်အောင် ဖန်တီးပို့ဆောင်ပေးခဲ့၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးက ရိုက်ညီနောင်တို့ ကစ်တီဟော့ခ်တွင် စက်မဲ့လေယာဉ် အစမ်းစီးခဲ့ကြသည်ကို စောင့်ကြည့်ခဲ့ပြီး 'သူတို့ မအောင်မြင်သော်လည်း စိတ်ဓာတ် မကျရန်နှင့် သူတို့အနေဖြင့် အဝေးဆုံးပျံသန်းနိုင်သည့်စံချိန် ချိုးခဲ့ကြောင်း။ ယခု ဆိုလျှင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အအောင်မြင်ဆုံး လူပျံတော် ၂ ဦး ဖြစ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း' လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲအားပေးခဲ့၏။

သူတို့လည်း အော့တစ်ခါချားညှု လို အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်ကြီးထံမှ ချီးကျူး စကားတွေ ကြားလိုက်ရခြင်းအတွက် အံ့အားလည်းသင့်၊ ဝမ်းလည်းသာ၊ အား လည်းတက်နှင့် အပျော်ကြီး ပျော်သွားကြရသည်။ အံ့အားသင့်သွားတာကတော့ သူတို့ခမျာ ကောလိပ်ကျောင်းဆိုတာ အနားကလေးမျှ မသိဖူးခဲ့ရာသလို၊ စက်မှု ပညာနှင့်ပတ်သက်လို့လည်း တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ သင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့ခြင်း မရှိလို့ ပါပဲ။

သူတို့အဖို့ ထပ်ပြီး အံ့ဩပျော်မြူးသွားစရာ ကြုံလိုက်ရသည်က အော့တစ်ခါ ချားညှုက ဝီလ်ဗာရိုက်အား သူ၏ ပျံသန်းမှုအတွေ့အကြုံများကို ချီကာဂိုမြို့တော်ရှိ အနောက်နိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာများအသင်းတွင် ဟောပြောပေးရန် လေးလေးစားစား ဖိတ်ကြားခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါ၏။

ဝီလ်ဗာရိုက်က ထိပ်တန်းသိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများချည်း တက်ရောက်နားထောင် သော ချီကာဂိုဟောပြောပွဲတွင် လေယာဉ်တောင်ပံများရှေ့တွင် လေခံကိရိယာ တပ်ခြင်းမှာ လုံးဝမှားကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ ချွေးပြန်စရာကောင်းသော ဝေဖန် ချက်ကြောင့် ညီဖြစ်သူ အော်လီဗာမှာ အထိတ်တလန့်ဖြစ်သွားရသည်။

သို့ဖြင့် ကြိုတင်အကာအကွယ်ယူသောအားဖြင့် သူ၏စကားကို စမ်းသပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။ သူက ၁၈ လက်မခန့်ရှည်သော ထင်းရှူးသေတ္တာအလွတ်တစ်လုံးကို

ယူ၍ ထိပ် ၂ ဖက်ကို ဖွင့်လိုက်ပြီး တစ်ဖက်ထိပ်မှာ ပန်ကာဖွင့်၍ လေတိုက်စေသည်။ နောက်တစ်ဖက်က မှန်ကာလိုက်ခြင်းဖြင့် သေတ္တာပုံးထဲတွင် ဘာတွေ ဖြစ်နေသည်ဆိုတာကို သိရသည်။ သူက အရွယ်အစား၊ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လေယာဉ်တောင်ပံအငယ်စားတွေကို ထည့်၍ စမ်းသပ်ကြည့်သည်။

ထိုအချိန်က သူသည် ကမ္ဘာ့လေစီးကြောင်းကြီးကို ပထမဆုံး ဖော်ထုတ်နေမိခြင်းဖြစ်ကြောင်း တစ်စွန်းတစ်စမျှသာ အိပ်မက်မက်ခဲ့မိသလို၊ စက်ဘီးပြင်သမားလေးတစ်ယောက်က ကိုယ့်ဘာသာ ထိုးထွင်းလေ့လာမှုသက်သက်ဖြင့် ပညာရှင်သူတေသီကြီးများ၏ လေဖိအားကို စုဆောင်းရှာဖွေပုံများ လုံးဝမှားယွင်းကြောင်းကို သက်သေပြနိုင်လိမ့်မည် ဟုလည်း အနည်းအကျဉ်းသာ မျှော်မှန်းခဲ့မိ၏။

လေစီးကြောင်းနှင့်ပတ်သက်သော အော်ဗီလီရိုက်၏ စမ်းသပ်ချက်မှ အသိအမြင်ဗဟုသုတများ မပါဘဲ၊ 'ပျံသန်းနိုင်သောလေယာဉ်ပျံ' ဆိုတာကို တခြားဘယ်သူမျှ တည်ဆောက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။

ယင်းစမ်းသပ်မှုများက ခေတ်မီလေကြောင်းပျံသန်းမှု၏ စက်မှုနည်းပညာပိုင်းကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရာ ရောက်ခဲ့၏။

ဝီလ်ဗာရိုက်ကိုသာ ချီကာကိုသို့ခေါ်၍ အတွေ့အကြုံရှင်းလင်းပွဲ လုပ်ခွင့်မပေးခဲ့ပါကလည်း သည်စမ်းသပ်မှုများကို လုပ်ဖြစ်ချင်မှ လုပ်ဖြစ်ပါတော့မည်။

ရိုက်ညီနောင်တို့သည် သူတို့ နောက်ဆုံးတည်ဆောက်ခဲ့သော စက်မဲ့လေယာဉ်ဖြင့် အကြိမ် ၁၀၀၀ ကျော် ပျံသန်းနိုင်ခဲ့ပါ၏။ သို့သော် သူတို့မှာ လေဟုန်စီးရန် စိတ်ကြိုက်လေတိုက်နှုန်းကို မရခဲ့သဖြင့် ဒေါပွဲခဲ့ကြရသေးသည်။

ပုံမှန်သဘာဝအားဖြင့် လေက သိပ် ပါးချင်ပါးနေသည်။ သို့မဟုတ် လိုတာထက် ပြင်းနေတတ်သည်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း မှန်တိုင်းကျခြင်း၊ ရုတ်တရက်ပြောင်းလဲသွားခြင်းမျိုးတွေနှင့် ကြုံတွေ့နေကျ ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ အခြေအနေဆိုးနှင့် အခက်အခဲအမျိုးမျိုး ကြားထဲမှာပင် သူတို့က လူသားတွေအနေဖြင့် မိုးပေါ်ပျံသန်းရန် ကြိုးပမ်းလျက် ဆန်းသစ်တော်လှန်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

သူတို့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကတော့ ဒီလိုပါ။

သူတို့က သူတို့၏ကိုယ်ပိုင် 'လေ' ကို ဖန်တီးထုတ်လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းပါပေတည်း။ ဘယ်လိုနည်းနှင့် 'လေ' ကို ထုထွက်လုပ်မှာပါလိမ့်။

သူတို့၏ လေယာဉ်ထဲတွင် လောင်စာဆီသုံး အင်ဂျင်စက်တစ်လုံးကို ထည့်သွင်းတပ်ဆင်ပြီး ပန်ကာများဖြင့် ဆက်သွယ်ပေးလိုက်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါ၏။

သူတို့လိုချင်သော အပေါ့စားမော်တာမျိုးကို ဘယ်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကမျှ ထုတ်လုပ် မပေးနိုင်သည့်အဆုံး သူတို့ဘာသာသူတို့ တီထွင်ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြပါတော့သည်။ သူတို့သည် မော်တာပါအင်ဂျင်စက်နှင့် ကိရိယာတန်ဆာပလာအားလုံးကို ကုန်ကျငွေ ပေါင် ၁၆၀ ထက်မပိုဘဲနှင့် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြ၏။

ယင်းအင်ဂျင်စက်ဖြင့် ၁၉၀၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကာရိုလိုင်း နားမြောက်ပိုင်း ကစ်တီဟော့ခ်မြို့လေးအနီးရှိ 'မကောင်းဆိုးဝါးသတ်တောင်ကုန်း' ပေါ်မှ ပထမဆုံး စမ်းသပ်ပျံသန်းနိုင်ခဲ့ပါလေပြီ။

ထိုနေ့က ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းသောနေ့ဖြစ်၍ လေယာဉ်ကို တွန်းပို့သယ်ဆောင်ကြရသော အကူအလုပ်သမားများမှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ သွေးပူအောင် ခုန်ပေါက်ဆုပ်နယ်နေကြရသည်။

ဒီလောက် အရိုးကွဲမတတ် အေးချမ်းနေသည့်တိုင် အော်ဗီလီရိုက်ကတော့ အပေါ်ကုတ်အင်ဂျီတစ်ထည်မျှမဝတ်ဘဲ လေယာဉ်ပေါ် တက်ခဲ့၏။ ဒါကလည်း ကုတ်အင်ဂျီက အလေးချိန် ပိုစီးသွားမှာစိုးလို့ ဖြစ်ပါသည်။

တိတိကျကျပြောရလျှင် ၁၀ နာရီထိုးပြီး ၃၅ မိနစ်တွင် အော်ဗီလီရိုက်သည် စက်နှိုးထားသောလေယာဉ်ပေါ်သို့ တက်ခဲ့ရာမှ အသက်ကို အားရပါးရရှုသွင်းလိုက်ပြီး စက်ခလုတ်ကို ဆွဲလိုက်သည်။

ထူးဆန်းသောယာဉ်ကြီး၏ အိတ်စောပိုက်မှ မီးတောက်ကြီး ဟုန်းခနဲ ထွက်လာပြီး တထုံထုံမြည်သံပေးလျက် မြင်းရိုင်းကလေးတစ်ကောင် ကခုန်ပေါက်လိုက်သလို လေထဲသို့ မြောက်တက် သွားပါလေတော့သည်။ သည်မှာပင် မဖြစ်နိုင်တာကြီး ဖြစ်လာခဲ့ပါပြီ။

လေထက်လေးသော ယန္တရားစက်ကြီးက လေထဲသို့လွင့်တက်သွားရာမှ ပေ ၁၂၀ အထိ ပျံသန်းသွားပါရောလား။ ထိုအဖြစ်က လူ့သမိုင်းတွင် အရေးအကြီးဆုံး၊ အထူးခြားဆုံးဖြစ်ရပ်ကြီးပဲ ဆိုရပါတော့မည်။

သို့လင့်ကစား အော်ဗီလီရိုက်ကိုယ်တိုင်ကတော့ သည်လို သမိုင်းတွင်လောက်သော ကြိုးပမ်းအောင်မြင်မှုကြီးအတွက် ရင်ထဲမှာ ဘယ်လိုမျှ မခံစားရပါဘူးတဲ့။

သူ ပြောခဲ့ပုံက 'ဟာကွက်တစ်ခုကို ဖြည့်သလို၊ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တယ်ထင်တာကို လုပ်ခဲ့တာပါ' တဲ့။ ဒါ သူ့စကား အကုန်ပါပဲ။ ပြတ်သားပါပေရဲ့။

ရိုက်ညီနောင်တွေ သမိုင်းတစ်လျှောက်မှာ ပထမဆုံးသောပျံသန်းမှုကို အောင်မြင်စွာလုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး အိမ်ပြန်ခဲ့သည့်နောက် ဘာတွေဖြစ်ခဲ့ပါသေးလဲ။

သူတို့ကို စဉ့်ခံကြိုဆိုရေးကော်မတီတွေ ဘာတွေက ဖက်လှဲတကင်း ဆီးကြိုပြီး၊ ဘင်ခရာတပ်ဖွဲ့တွေဘာတွေနှင့် ဂုဏ်ပြုခံခဲ့ရသေးပါသလား။ ဝေးပါသေးရဲ့။ ခွေးတစ်ကောင် ကြောင်တစ်မြီးမျှပင် မရှိခဲ့ပါ။

ဘုရားစူးလွတ် ပြောရပါမူ သူတို့မြို့ထုတ် သတင်းစာတွေကတော့ လေယာဉ်ပျံတက်ခဲ့ကြောင်းကို ဖော်ပြခဲ့ပါ၏။ ဒါပေမယ့် ဝတ်ကျောတန်းကျော် သဘောမျိုး၊ အရေးသိပ်မကြီးပါလှတဲ့ ပုံမျိုးနှင့်ပါ။

နောက် ၁ နှစ်လောက်အကြာမှာတော့ ရိုက်ညီနောင်က ဇေ့စဉ် ၂၅ မိုင်လောက်ကို ပျံနိုင်ခဲ့ကြရာ၊ အိုဟိုင်အိုးပြည်နယ် ဒေးတန်မြို့လေးအနီးရှိ နွားစားကျက်လွင်ပြင်ကြီးတစ်ဆုံး ဖြတ်သန်းနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော်လည်း ဒေးတန်သတင်းစာများက ဤ အံ့မခန်းသတင်းထူးသတင်းဆန်းကြီး၏ တစ်စွန်းတစ်စကလေးမျှကိုပင် သတင်းစာထဲ မထည့်ခဲ့ကြ၏။

ထိုသတင်းစာတွေက 'ဆိုဂျူနန်း' ဆိုသူ သေလုမျောပါးဖြစ်နေရာက ပြန်ကောင်းလာကြောင်း၊ မစွဲစမစ်မှာ သူ့အမေဆီအလည်သွားရာက ပြန်လာပြီဖြစ်ကြောင်း စသည့် သတင်းမျိုးတွေကိုသာ ရေးကြီးခွင်ကျယ်လုပ်၍ အသားပေးဖော်ပြနေခဲ့ကြပေသည်။ 'နွားစားကျက်လွင်ပြင်ကြီးထဲက မိုးပျံစက်' အကြောင်းကိုတော့ လေသံလေးမျှပင် မဟာခဲ့ကြ။

တကယ်တော့ ထိုမိုးပျံစက်က ကမ္ဘာ့ပထဝီကို ပုံစံအသစ် ပြောင်းပစ်လိုက်သလို၊ စစ်ပွဲကြီးများ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာကိုလည်း တော်လှန်ပစ်ရာ ရောက်ခဲ့သည့် အဖြစ်ကို သူတို့ အရေးမစိုက်ခဲ့ကြ။ ဂုဏ်ပြုရကောင်းမှန်း နားမလည်ခဲ့ကြ၏။

ထို့အတူ သိပ္ပံရေးရာမဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်များကလည်း ရိုက်ညီနောင်တို့၏ မိုးပျံစက်အကြောင်း တစ်လုံးတစ်ပါးလေး ဖော်ရေးဖို့ပင် ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသည်။

ဘာကြောင့်လဲ။ သူတို့က 'ဒါ မဖြစ်နိုင်တဲ့ လဲကြပ်သတင်းကြီးပဲ' လို့ ထင်ခဲ့ကြသလို၊ 'အရေးမကြီးဘူး' လို့ ယူဆခဲ့သောကြောင့်ပါတဲ့။

ရိုက်ညီနောင်တို့၏အကြောင်းကို ပထမဆုံး ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးသားဖော်ထုတ်ခဲ့သော မဂ္ဂဇင်းမှာလည်း ပျားရည်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထုတ်ဝေသည့် 'ပျားမွေးမြူရေး၏ အရသာ' ဟု တွင်သော မဂ္ဂဇင်းဖြစ်ပါ၏။

ရိုက်ညီနောင်အဖို့ ဒေးတန်မြို့သို့ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက်လွှတ်၍ သူတို့၏ မိုးပျံစက် မောင်းနှင်ပျံသန်းပုံကို လေ့လာကြည့်ရှုပါရန် စစ်နှင့် ကာကွယ်ရေးဦးစီးဌာနသို့ သွေးဆောင်ခဲ့ရသည်မှာ ၃ နှစ်တိတိ ကြာခဲ့၏။

သူတို့က သူတို့မိုးပျံစက်က စစ်ဖြစ်ချိန်အတွင်း ကင်းထောက်အလုပ်လုပ်ရာတွင် တန်ဖိုးရှိရှိ အသုံးဝင်မည်ဟု တွက်ဆခဲ့ကြသည်။ ဒါပေမယ့် ဝါရှင်တန်က ဒုံးဝေးသော တပ်မတော်အရာရှိကြီးများသည် မိုးပျံစက်ကဲ့သို့ ယာဉ်ထူးဆန်းမှုကို လက်တွေ့တီထွင်နိုင်ပြီ ဆိုသောအချက်ကို အလွယ်တကူ မယုံကြည်ခဲ့ကြပါချေ။

ရိုက်တို့ ပထမဆုံး ပျံသန်းမှုလုပ်၍ ၄ နှစ်နီးပါး ကြာပြီးမှ စစ်ဌာနချုပ်က လေယာဉ်တစ်စင်းဝယ်ယူရန် မှာကြားခဲ့၏။ ဒါတောင် ဈေးပြိုင်စနစ်ဖြင့်တင်သွင်းရန် ကြော်ငြာခေါ်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

စဉ်းစားသာ ကြည့်ပါတော့။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ တကယ်ပျံပြနိုင်သော လေယာဉ်ကို တီထွင်ဖန်တီးခဲ့သူ တစ်ယောက်တည်းရှိနေပါလျက်က ဈေးပြိုင်စနစ်သုံးပြီး ကြော်ငြာခေါ်တဲ့အဖြစ်ဟာ ဘယ်လောက်များ ကြောင်လိုက်ပါသလဲလို့။

ဝီလီဗာရိုက်သည် ၁၉၁၂ ခုနှစ်မှာ တိုက်ပျိုက်ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ၏။ သို့သော် အော်ဗီလီရိုက်ကတော့ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ အိုဟိုင်အိုးပြည်နယ် ဒေးတန်မြို့ကလေးတွင် နေထိုင်သွားသည်။

သူတို့ညီအစ်ကို ၂ ယောက်လုံး လူပျိုကြီးတွေဘဝဖြင့် အရိုးထုပ်သွားခဲ့ကြခြင်းလည်း ဖြစ်၏။

အော်ဗီလီသည် ပကတိရိုးသားသူဖြစ်သလို ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူး ဆုတံဆိပ်ဆိုတာတွေလည်း ဂရုမစိုက်။ ငွေတွေ၊ ဂုဏ်တွေ လုံးဝ မမက်။ လူ့အထင်ကြီးအောင် ဟန်ရေးပြ ဝင့်ဝါပလွားရခြင်းတွေကို စက်ဆုပ်ရွံ့မုန်းပြီး သတင်းထောက်တွေနှင့်

တွေ့ဆုံရန်ကိုပင် မလိုလား။ ခေါင်းခါခါ၏။

အော်ဗီလီနှင့် ဝီလ်ဗာရီကို လေထဲတွင် ပထမဆုံး မောင်းနှင်ပျံသန်းမှု
၁၂ စက္ကန့်ကလေးက လူတွေ နှစ်ပေါင်းများစွာ မျှော်မှန်းတမ်းတခဲ့သော မဟာ
အိပ်မက်ကြီးကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ပေးခဲ့သလို၊ လူ့သမိုင်းကို ဆန်း
သစ်၍ အံ့မခန်းထိပ်တန်းရောက်စေအောင် ဖန်တီးပေးခဲ့ပါပြီ။ ခေတ်သစ်၏ မုခ်ဦး
ရွတ်ခါးကို ဖွင့်လှစ်ပေးလိုက်ပြီဆိုလည်း မမှား။

သို့နှင့်အမျှ မျိုးဆက်သစ်လူသားတွေက ကမ္ဘာကြီး၏ ဆွဲငင်ချုပ်နှောင်ထား
မှုအားလုံးအောက်မှ ရုန်းထွက်ပြီး၊ မိုးစွန်ထက်များ ကြယ်များဆီသို့ တစ်ဟုန်ထိုး
ပျံတက်နိုင်ခဲ့ပြီ မဟုတ်ပါလား။

မြန်မာပြန်သူ - ညီညီနိုင်
မူရင်းရေးသူ - ဒေးလ်ကာနက်ဂျီ

ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်ထုတ် ညီညီနိုင်စာအုပ်များ

- ၁- ဒေးလ်ကာနက်ဂျီ၏ ၅ မိနစ် အတ္ထုပ္ပတ္တိများ
- ၂- ဒေးလ်ကာနက်ဂျီပြောပြသည့် တိုးတိုးတိတ်တိတ် ဖြစ်ရပ်များ
- ၃- ဒေးလ်ကာနက်ဂျီသိသော လူကျော်လူတော်များ
- ၄- တကယ်လုပ်ပြီး အဟုတ်ဖြစ်နေသူများ
Add Value by Peter Church
- ၅- ပညာနှင့်ဘဝ အောင်မြင်ရေးလမ်းညွှန်
(ရဲမြင့်အောင် အမည်ဖြင့်)
How to Succeed at Part-time Study
- ၆- စကားမှတ်တမ်း စာမှတ်တမ်း
- ၇- ဇာဘုရင့်နန်းတော်ထဲက ရင်ငွေလှုံဆရာကြီး
ရပ်စ်ဂြူတင်
- ၈- မပြောသောစကားကို နားလည်ရေး
The Secret Language of Success
- ၉- လူတွင်ကျယ်ဖို့ လူရည်လည်ဖို့
Body Language by Allan Pease
- ၁၀- ရင်ခုန်သံကိစ္စများ
What the paper say about love
- ၁၁- စကားလက်ဆောင်
Jokes and Quotes for Speeches
- ၁၂- ဦးစီးဦးဆောင်မှုလမ်းညွှန်
10 Minutes Guide To Leadership
- ၁၃- ခေါင်းဆောင်မှု သဘောတရား
The Principles of Effective Leadership